

མོད་ཀྱི་གཞུང་གི་ལག་གཅིན་བརྒྱུ་མོད་ཟེང་། ༩༩

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འཕུགས་པའི་རྒྱུ་ལི་མེ་ལོང་།

མོད་ཀྱི་མངའ་སྡེ་རྒྱ་མཐོང་པུ་མ་མེས་པུ་མ་མེས་།

མོད་ཀྱི་གཞུང་གི་ལག་གཅིན་བརྒྱུ་མོད་ཟེང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་པོད་ཟེང་། ༡༥

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲག་ས་བེའུ་རྩའི་མེ་ལོང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དབྱེད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་ལུས།

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཁག་སལ་ཐོག་བསྐྱར་དུད་པར་བསྐྱན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུ་བོད་ཟེང་། ༢༩

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་བཞུག་མེ་ལོང་།

མཛད་པ་པོ། ལྷ་མིན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། (1643-1704)

བཙུང་བྱ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྱན་བྱས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ལྷ་མིན་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བསྐྱན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* Vol.28
Volume title: *dpal ldan gso ba rig pai khog'bugs legs bshad beduya me long drang song*
dgyes pai dga' ston
Author: *sde srid sangs rgyas rgya mtsho*

Tibetan medicine - Indian Ayurveda - Science of healing -
History of Tibetan medical science

Four medical tantras - Nagarjuna - Aryasura - Yutok Yonten Gonpo - Zur
mkar ba blo gros rgyal po - Fifth Dalai Lama - De srid sangs rgyas rgya mtsho

ISBN 81-89165-28-3

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

༡༡། འོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ས་སུ་མེ་ལོ་ཉེས་སྤྱོད་བཟུང་བའི་རྩོད་ནས་སྒྲུབ་ཡིག་གིས་མཆོད་པའི་རིག་གནས་དང་འཕེལ་
 བྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པ་ཆ་ནམས་ཀྱི་བླགས་མེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྤྱོད་པ་མངས་ཀྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེད་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བ་བརྟན་པོ་རྒྱགས་ཏེ་སྤྱི་ཤུ་གུང་ས་ལས་
 འདས་པའི་འདི་ལྟའི་རེ་བ་སྒྲོང་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེང་གི་དུས་
 ལུང་པོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་པོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲུལ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དོར་
 གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཀལ་སྤྲུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཡུལ། ཡོགས་མཚུངས་འི་པོད་མཁས་
 པའི་རྩོད་རྒྱུད་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དགས། ལྷན། ཐུན་སོགས་ཀྱིས་མཆད་པར་འཛིན་གྱིས་ལུལ་དུ་མར་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་བུ་བྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཁི་པ་དེའི་ཐོག་ཁབས་འདེགས་གང་
 འཛམས་བསྐྱབས་དང་སྐུ་བ་སྤྲུལ་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱོད་ཀྱང་ལྟའི་ཆོད་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ནས་སྤར་ལྷག་ཁབས་
 འདེགས་སྐུ་བ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཡོད་ན་མེ་མ།

རྒྱ་མཆན་དེ་སྤར་ལ་བཞེན་ནས་ད་ལམ་ཁེན་པ་མེན་གྱི་ཡུལ་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱབ་དཔྱད་པོད་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་གཅེས་བདུས་ཞེས་པ་པོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཆད་ཅན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བཞུན་བཅོས་པོད་ལྗེ་ལུ་མ་ལུ་ཐམ་པ་
 ཡོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞུས་དག་ངེས་འདྲོངས་སོང་བ་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་དེ་བཀའ་བླགས་ཐོག་དཔར་སྤྱན་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱོད་ནས་ལི་རང་བཟླས་བཞིན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བདུས་འདིས་པོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 གཉེར་གྱི་བསྐྱེད་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་པོད་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་འདི་དག་བཞུ་ཆོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་སྤོ་
 གསར་གཞིན་རྒྱ་ནམས་སེ་སེའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྤར་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་
 སྤོབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྤྱོད་བཅས། རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་མར་འབོད་པ། ལྷ་ལྟའི་དགེ་
 སྤྱོད་བཞུན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ཏེ་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༢

ཁྱེ་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ།

༡ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྟམ་པོད་མེད་ཆ་ཚད་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་འགོའི་
མཐུན་ཀློན་ཡོངས་ཚོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐྱ་ཞབས་སྒྲེ་རི་ཉེར་གཤེད་དང་། Barry J.Hershey
ལུ་མ་སྐྱ་ཁོ་ནི་ཉེར་གཤེད་Connie Hershey ཉེར་གཤེད་བྱིས་ཚང་གི་དགེ་རྒྱ་ The Hershey
Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱར་བར་དད་གཏོང་སྒྲིག་བདག་རྣམས་ཆེ་ལྷག་དོན་ལུན་
ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་འདུན་ལྟ།

ཕྱགས་སྒྲིག་པའི་གྲང་བཟོད།

དེ་ལས་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུག་ལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྟག་ཙམ་ཞིག་ཕྱགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྩས་ཞེས་པའི་བོད་ཡེང་གསར་དུ་ཕྱགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱར་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་མེད་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྟག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཆར་བ་བོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་སློབ་གསར་བའི་ཡིད་རྩིས་ལེགས་པར་མཆོད་ཐུང་པ་དང་། དེ་མཆུངས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆའི་བརྟན་བཙུག་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱེད་པའི་གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སྐོག་སྐོག་འཇམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་པབ་སྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩལ་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ལག་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུང་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆའི་གཞུང་རྩལ་གྱི་འཇམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤྱི་ཕྱོད་ཆའི་གཙུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་མང་པོར་པན་ཐོགས་ཡོང་བའང་མིན་སྟེ།

བོད་ཡེང་འདི་ཉིད་ཕྱགས་བསྒྲིགས་ཞུ་ཐུང་ནི། ཅུ་བ་ཁོ་བོ་ཐུབ་བརྟན་སྤྱི་བས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་གསར་མིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཡེང་འདི་ནང་ཇི་བཞག་སྤྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཆོད་ཐོའི་གཞི་མ་གོད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་མ་སྤྱི་ཐོར་གོང་ས་མཆོད་པས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྤྱི་ཆེན་ལག་དང་དེ་མཆུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ལག་ལའང་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་སྟོན་གྱི་གཞུང་སྟོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་དང་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་རྣམས་ཆོག་སྟོན་པའི་བརྟན་བཙུག་ཐོས་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ལ་བཞག་ཡོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྒྱུན་པའི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡིག་འདིའི་སྟོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ལུ་བའི་ཕྱིད་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ལུས་མི་ལོ་ཆོག་སྟོན་ཐུང་བརྒྱ་ཙམ་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་མཁས་དབང་ཆད་ལྟན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ལག་མང་ཙམ་ཞིག་བོད་ཡེང་འདི་ནང་གཅེས་བརྩས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བཟོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་བཀའ་ལན་མས་པ། ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་ཇོ་བོ་ནང་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་རྒྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྟོན་པའི་གྲོགས་ཐམས་ལག་དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་སྒྲིང་། ཐོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུགས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྟོགས་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་

ལོའི་རྣམ་གཞག་ དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་ཡར་ལྷོན་དང་། ཟབ་མོ་དཔུམ་འེལ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་
གོང་ལོག་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པ་ཤད་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་སྡེ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྲོན་ཀྱི་གཞུང་།
སྤར་སྟོལ་གྱི་ཕྱིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཚོན་ཁག་རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འཕྱུར་རྟོང་རིགས་གསལ་ཆེད་པེ་མཚན་བཅས་
སྡེ་ཚན་འདི་ཆ་ཚང་བོད་གངས་སོག་གིས་ནང་ལེགས་པར་མཚན་རྩལ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཐེང་འདི་བཞིན་ཞུ་སྟེག་དངོས་གཞི་ཞུ་བས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ལུ་འདི་ནང་འཇུག་དུས་མ་
དཔེ་བོད་དཔར་རྟིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བརྒྱུས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་འི་བཞུགས་ཡན་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་འོལ་ད་
ངོས་ལེགས་པར་བརྒྱུད་མཚན་ཐོ་བཞེད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་
གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དུགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ལོག་གི་མཚན་
ནང་ནོར་བཅོས་འེལ་ར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ཡོད་པ་ལས་རུ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་
དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུང་ག་གཅིང་ངེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོག་པོ་བོད་ན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་ནས་ཁྱེད་ས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱུད་ཞིབ་གནང་བ་དེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲན་འི་
ཡོད་གང་ལུང་ངོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་
ལྷག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན། བོད་ཨང་གངས། ཤོག་ལུང་ཡིག་ཐེང་གི་ཨང་གངས་
བཅས་གསལ་བོ་བཞེད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུ་སྟེག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བསྟན་ཡོད། དཔེ་དཔེ་གྲོག་སྐབས་གཞུང་
གི་ཚན་པ་གསལ་ཆེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྤྱི་བ་དང་། ལྷག་དཔེ་གཟིགས་བདེ་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གསལ་ཆེ་བ་རྣམས་དཔེ་
ཀྱི་དཔྱར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ལག་གང་ཡིན་བཞེད་པ་མ་
ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེར་རབས་ཀྱི་དཔེ་དཔེ་སྟེག་ལྷགས་ལྟར་དུ་མ་ལུ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་
བོ་ངོས་འཛིན་རྩལ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་འི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩྭ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འབྲེལ་བ་རྣམས་
གསལ་བའི་སྟེན་སྤྱིང་དོན་ཀྱང་བཞེད་ཡོད་པ་བཅས་སྟེ་སྤྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་
ལྟས་ཞུ་བུ་ཡང་དེ་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྟེ་སྤྱི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཡོད་ངེས་པས་མཐུན་ལྡན་རྣམས་ནས་བཞེད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཚོ་ཞུ་སྟེག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཆན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོམ་མཐུང་བ་སོགས་

གྱིས་པོད་མྱེང་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས་
མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཟོད་གསོལ་བྱ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་མྱེང་འདིར་པོད་
གངས་གསར་པ་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྟེ་ན་དེར་སྟོན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟེ་ལ་ཡོང་
བ་ཞེས་རེ་བསྟུན་ཡང་བྱུང།

མཐའ་དོན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཞུས་ཀྱི་པོད་མྱེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གྱིས་དཔར་བསྟན་
རིམ་པས་བྱུང་འོག་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་ལྷ་རྣམས་སྟེ་པོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུསྟིག་པ་ཚོར་
མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཞགས་ཀྱི་པོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དབྱེད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་།
དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཕུ་འི་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་ཕྱགས་འགན་དགའ་ལྷན་གར་ཅེ་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱུང་གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཞུསྟིག་གཙོས་ལུང་ལུང་ས་འཛོལ་ཞིབ་ཞིགས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཆེ་མཐོའི་རིགས་རྣམས་དཔེ་སྟོན་ཆེད་བཀོད་ཞུསྟིག་པས་གནང་ཐོག་ཁོ་བོ་ཕྱར་བསྟན་སྟོན་པས་ཀྱང་ལུང་
བརྟེན་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཛོལ་ཞིབ་རྟོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུ་ཆེ་ཐག་རྣམས་དེང་རབས་དང་
མཐུན་པར་གཞུ་འཛམས་འབྱེད་རྒྱུ་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བཟོད་འགོད་རྒྱ་སྟགས་ཀྱི་འགན་སྲུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཞུ་ཡོངས་ཐོགས་ཐངས་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་སྟོག་སྟེ་ཞུ་དག་ཕྱར་པ་སྟགས་ཞུས་ཡོད། ཞུསྟིག་པ་ཚོས་བཀོད་པའི་ནོར་
བཅོས་དང་མཆན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ཞུསྟིག་བཀྲིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་ཁ་བསྟོན་རྣམས་མ་
ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཁོད་པ་སྟགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཚོས་དར་དང་ཤོག་ཤར་སྟོ་
བཟང་དོན་རབ་གྱིང་གཉིས་ནས་གནང་བ་དང་། ལྷ་ལིར་དཔར་བསྟན་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཕྱག་རྟོགས་ཐོང་
ཚོས་དགེ་སྟོང་བསྟན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་ནས་གནང་བ་བཅས་ཆང་མར་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཅས་སྟོན་འགྲོའི་སྟེང་བཟོད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ། པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཞུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུསྟིག་འགན་འཛིན་གྲུང་རིབ་ལྟ་རམས་ཕྱར་
བསྟན་སྟོན་པས་སྟོ་ཆོས་ལ། །

དཀར་ཆག

སྟོན་གྱིང་ངོ་སྤྱོད།xiii

དཔེ་སྟུན་གསལ་བཤད།xxi

དབལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་བེད་ཀྱི་མེ་ལོང་དང་སྤྱོད་
དགུས་པའི་དགའ་སྟོན།

༡ སྤྱོད་གཞི།9

༢ གསོ་རིག་གི་བྱུང་ཚོས།14

༣ ལྷ་ལས་དར་ཚུལ།17

༤ མི་ལྷལ་དྲུང་རྩལ།29

༥ སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྷགས།29

༦ བྱང་སེམས་ལྷ་དང་དྲང་སྤྱོད་གི་ལྷགས།55

༧ འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།59

༨ དབལ་མགོན་ཀླུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།76

༩ དབལ་ལྷན་པ་ཁོལ་ཀྱིས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།81

༡༠ ཁ་ཆེ་ལྷ་པ་མངོན་དགས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།92

༡༡ བོད་ལྷལ་དྲུག་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཚུལ།95

༡༢ ག་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།126

༡༣ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྟུན་སྤེལ་ཚུལ།129

༡༤ རྒྱལ་པའི་བཀའ་རྒྱུ་གཞག་143

༡༥ ཐེག་དམན་གྱི་ལྷགས།	151
༡༦ ཐེག་ཆོན་གྱི་ལྷགས།	153
༡༧ བསྟན་བཅོས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆན་ཉིད།	157
༡༨ བསྟན་བཅོས་གྱི་རེས་ཆོག་	163
༡༩ བསྟན་བཅོས་གྱི་དབྱེ་བ།	164
༢༠ སྤྲོན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་བཀའ་ཡིན་ཚུ།	171
༢༡ གཡུ་ཐོག་པའི་སློབ་བརྒྱུད།	177
༢༢ ཡོངས་སྤྲུག་གས་པའི་སྤྲོན་པ་མང་པོའི་མཆན།	188
༢༣ བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྤྲོན་སྟེལ་ཚུ།	189
༢༤ ཟུང་མཁར་པ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྤྲོན་སྟེལ་ཚུ།	203
༢༥ རྒྱལ་པ་ལྷ་པ་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲོན་སྟེལ་ཚུ།	225
༢༦ རྗེ་མིན་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྲོན་སྟེལ་ཚུ།	229
༢༧ པའི་སྤྲོན་སོགས་སྤྲོན་གཞུང་མང་པོ་བརྒྱམས་ཚུ།	237
༢༨ སྤྲོན་གྱི་རིག་པ་རི་ལྟར་སློབ་ཚུ།	245
༢༩ སྤོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་སོམར་གྱི་སྤོམ་པ།	254
༣༠ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ།	260
༣༡ གསང་སྤྲུགས་གྱི་སྤོམ་པ།	272
༣༢ སྤོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར།	292
༣༣ སོམར་དང་བྱང་སྤོམ་གང་ལས་ལེན་པའི་རྗེན།	295
༣༤ གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད།	313
༣༥ སློབ་མ་བརྟག་པ་དང་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད།	326
༣༦ སློབ་དཔོན་ལས་སློབ་མས་རི་ལྟར་ཉན་ཚུ།	330

༡༧ རྩེ་སྒྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ།	337
༡༨ མཐུག་ཚུམ།	342
༡༩ སྒྱར་བྱང་ནང་དུ་ཐོག་འབྲུགས་མང་པོའི་ཚུམ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ།	345
ཁྲུག་པའི་མཆན།	353
ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཆན་གཞུ་།	387
ཁྲུག་པའི་ལུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐག	401

སྒྲིབ་གྲོང་ངོ་སྤྲོད།

ཁོག་འབྲས་སྤངས་སྤྱོད་གྲོས་པའི་དགའ་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱོད་བསྟན།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་འབྲུང་ཁུངས་ཡང་དག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ད་ལྟ་བར་
གྱི་ལག་ལེན་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་བཤད་དང་། དེའི་ལམ་ནི་གཞིའི་གནས་
ལུགས་དང་མཐུན་པས་དེང་གི་དུས་སྤྱིའང་རིས་མེད་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྤྲོས་གི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
ཡང་ཆེས་མནའ་བོའི་དུས་ནས་ས་མཐོར་གནས་པའི་གངས་ཅན་པའི་འགྲོ་བས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་
ལུག་གི་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་
རིམས་གསོག་གི་སྤྱོད་དུ། སྤྱིད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡིད་ལྡན་ནས་བས་མཐར་མཐའ་དང་སྤྱི་
མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་བར་མངའ་བསྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་
བས་རིམ་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་རྣམས་དངོས་སུ་རྗེ་ཆེར་གཟིགས་པའི་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོས་རང་
གི་འདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུ་བཅས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་མནར་བའི་རང་རྩལ་ལ་སྤྱད་གསལ་གཡོས་ནས། དེ་
ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མཐར་ཐབས་ཀྱི་རིམ་བཤུལ་བྱའི་གྲོ་དང་འཚམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་
རྣམས་ལས་ནད་དང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་ཤོག་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཞིག་དངོས་སུ་གསལ་ཅི་རིགས་ནས་བཀའ་བསྟུན་པ་
བ་རྣམས་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན། དེ་ལ་
གངས་མེད་པའི་བགྲང་བྱའི་ནང་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྤྱད་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱོད་ཆོར་རིམ་བསལ་གསལ་བཅའ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལྟར་མིའི་ལུས་སེམས་
བདེ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱར་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆད་མཐོའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་རིམ་བཀོད་མཛད་དེ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཉེ་འབྲེལ་ཀྱི་བྱིམ་མཆོས་
རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་ཏུ་ཟིག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འཛིན་རིག་པའི་ལེགས་ཆ་མཐའ་དག་བསྟན་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་དང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱད་ཏུ་སོང་།

བ་དང་། དེ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་རྣམས་ད་ལྟའང་མ་ཉམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་མ་ཁས་མྱོང་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱན་བ་དང་། སྒོ་བ་གཉེར་ཁང་དུ་མ་འཛམ་གྱིང་གི་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་ཅིང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱན་དབྱེད་ལ་མ་ཁས་པ་མང་པོས་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་། འཛམ་གྱིང་འདིའི་སྟེང་གི་འགོ་བ་དུ་མའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཡན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདིས་སྤྲད་ནས་ནད་དང་སྤྲན་གྱི་འགོ་ལྟོག་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཅེ་མོར་སོང་བའི་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་འདོད་ཅན་གྱི་གཟུར་གནས་ཚད་རིག་པ་དང་མ་ཁས་པ་རྣམས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞུ་བུ་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཚོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེར་འདིར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་པར་བསྐྱར་མཛད་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་དྲང་སྟོང་དགེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་འདིའི་ནང་གནད་བསྐྱས་ཙམ་ནི། སྤྱིར་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་རྗེ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ཅིང་། ཞར་ལ་བཀའ་དང་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་རྣམ་གཞག། སྒོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་ཙམ་བཀོད་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པས། སྒོ་བ་གཉེར་དང་། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ལ་ཡན་ཐོགས་སྤྲམ་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ༡ བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མགོ་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་གི་མགོ་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་ཐུག་པའི་ལྟ་ལྟ་གཙོ་བོ་བཟུང་གིས་འཕགས་ལུལ་གྱི་ཆོའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བར་བཞད་པ་དང་། ༢ ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་དང་སྤྲན་གྱི་འགོ་ལྟོག་གཞི་རྩའི་ལྟ་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟོལ་བྱེད་པའི་ལྟ་བྱ་བ་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཁྲམས་ལྟ་བུར་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་ཁྲམས་རྣམས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་དྲངས་པ་དང་། ༣ བྱེ་བྲག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅར་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་གསོ་བ་རིག་པ་བོད་དུ་རྗེ་ལྟར་དར་རྒྱས་མཛད་རྒྱལ་དང་། ༤ དེ་བོད་རང་གི་སྤྲན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གྱི་གཞི་རྩའི་གཞུང་ལུགས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ། བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་སར་དར་རྒྱས་སུ་བྱིན་ནས་ལུ་གུ་སོ་སོར་སྤང་གཞི་བསྐྱབ་བཏན་རྒྱལ་པ་བྱུང་བ་དེ་

དག་གི་ཡང་ཐུན་མོངས་མིན་པའི་བཤད་སྒྲོལ་དང་ལག་ལེན་སོ་སོར་བྱུང་རབས། ༥ བོད་ཡུལ་འདིར་
ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པས་བསྟན་ཞབས་གཏེར་གྱིས་བསྐྱེད་སྤེལ་བའི་དྲིན་ལས་གསོ་དབྱེད་གཏེར་
མ་གང་སར་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས། ༦ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྩ་བའི་གཞུང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་
བཞིའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག ༧ ལར་བྱུང་དུ་སྦྱིར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་གྱི་རྣམ་གཞག ༨
གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྣམ་གཞག ༩
སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་རྒྱུས་བསྟུས་འཛམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སོ་སོར་ལྟེ་སྤྱོད་
རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཁྱད་སྤངས་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་བསྟན་དུ་མའི་ལུང་
གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བཞོད་པས་ན་ལུང་དང་རིགས་པས་ལྷག་པའི་
རྩ་ཆའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཁྱིམ་གི་གསོ་བ་རིག་པ་དོན་གཏེར་ཅན་གྱི་མཁས་
པ་དུ་མས་འཆད་ཉན་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པས། རྩ་ཆའི་
གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་པར་བསྟན་འགྲེམས་སྟེལ་ཡང་ལྟ་ལྟ་ལན་འགའ་ཞིག་བྱུང་བའི་པ་ཡིན། འདི་
ཡང་རག་རྟོག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མ་བསྒྲོར་བའི་གནས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་
པའི་མེ་ཁྲི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བའི་དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱིས།

ལྟེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོ། དེར་འདིར་པར་བསྟན་མཛད་པའི་གསོ་རིག་ཁོག་འཕགས་
བྱང་གྲོང་དགེས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་པ་པོ་ལྟེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆུ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་སྤྱིད་ཤོད་ལྷ་སའི་ཉེ་འབྲིས་ཉང་བྱན་གྲོང་སྐད་དུ་མངའ་བདག་མར་
པའི་སྤྱ་ཆེན་མཆུར་སྟོན་དབང་གི་རྩེ་རྩེ་དུས་ལས་མཆེད་པ་ལྟེ་སྤྱོད་ཐིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འམ་ཇའི་སང་
ལྟེ་པའི་མི་བརྒྱད་གཉིས་པར་ཡབ་ཨ་སྟག་དང་། ལུམ་སྤྱིད་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤས་སུ་འབྱུངས།
ཁོང་དགུང་གངས་བཞི་ཅམ་ནས་ལོ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་གཞིས་སུ་ཤེབས་པར་ཐོག་མར་ཞལ་
མཛལ་ཞིང་གོང་མའི་ནམ་བཟའ་ནས་འཇུས་ཏེ་མཉམ་ཤེབས་བྱེད་ཅིས་གནང་བ་སོགས་ཆོས་རྣམས་
ནས་རྒྱ་ས་ཡོད་ལྷ་སུ་མཛད། ལོ་གོང་ས་མཚོག་ནས་བྱིས་པའི་འབྲོད་བཞེན་དང་བདག་སྦྱོང་གནང་
འོགས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་གནང་། ཁོང་རྒྱུད་དུས་ནས་གོང་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཅེད་མོ་མཛད་

སྒྲུབ་མཚེས་འཆད། མེར་སྒྲུབ། གཏོར་རྒྱལ་གི་རྒྱལ་དང་། ས་རྩོམ་པོ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་ཡིན་གསུངས་
ནས་བྱིས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་པལ་པའི་མཛད་སྤྱོད་དང་མི་མཆུངས། དགྲུངས་བྲངས་བརྒྱད་
ནས་ལོངས་སུ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱིར་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས། རྒྱ་ནར་སོན་པ་དང་རྒྱ་བས་གསུམ་
འཛིན་པའི་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད། ཞོར་ལ་མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་ལུན་ཆོགས་ལས་ཡི་གེ་
འབྲི་སྒྲོག་དང་། སུམ་དྲགས། འདར་པ་ལོ་རྩ་བ་ལས་སྒྲར་ཅིས། ལེགས་སྒྲུར་སོགས་དང་། ལྷག་མགོ་
སྒྲུ་མཁུན་ལས་དབྱངས་འཆར་ཅུ་འབྲེལ་དང་། ལུན་སྤྱིངས་རྣམ་རྒྱལ་རྩོམ་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་བཅས་
གསན་སྒྲོར་མཐེལ་བྱིན་མཛད།

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག་སྟེ་ལོ་༡༥༡༩ ལོར་དངོས་སུ་ཤེ་ཤིང་གྱི་འགན་བཞེས།
 ཁོང་ནི་ཡ་རྒྱལ་དབང་ལཱ་བས་དགའ་ལཱ་ལོ་བྱང་གི་ཤིང་གཞུང་དངོས་སུ་དབུ་བཅུག་ས་ཆེས་ཆའ་ཤིང་
 དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་གཙུག་ཤེ་ཤིང་རིམ་བསྐོས་གནང་བའི་གས་ནས་ལྷ་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་ཤེ་ཤིང་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་དགའ་ལཱ་ལོ་བྱང་གི་བྱུང་ཁོངས་བོད་
 སོག་སྟེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཁོང་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆའ་དངོས་ཡིན་དང་། ཁོང་གི་མཛད་
 སྟོན་རྣམས་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རང་གི་མཛད་སྟོན་ཡིན་པ་དང་། གནམ་འོག་གི་སྟེ་བོ་རྣམས་ནས་ལོང་
 ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བཅི་བཀུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེ་ཤིང་ལའང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་དགོས་བཀའ་བྱུང་
 བྱུག་རྒྱས་མནན་པ་ཡོངས་བསྒྲགས་མཛད་པ་མ་ཟད། ཅེ་ལོ་བྱང་དཀར་པོའི་སུམ་སྐས་མགོའི་གུང་
 ཤེབས་སུའང་བཀོད་དེ་ཀུན་ལ་ཤེས་སུ་བཅུག། ཤེ་ཤིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་
 པོ་འཛོལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་དང་། དེ་ནས་ལོང་ས་ལྷ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་
 ཆེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུའི། སྟེ་ལོ་༡༥༢༩ ལོ་ཉིར་ཅིག་བཅས་ཁྱེན་མི་ལོ་ཉིར་དུག་རིང་
 ཤེ་ཤིང་གྱི་སྤྱགས་འགན་བཞེས། ལེར་འབྲས་དགོ་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུང་བོ། སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་སོགས་
 ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གྱི་དགོན་ཁག་ཆང་མར་སྟོབ་གཉེར་འདུལ་བེམ་ས་ཞིབ་གསེར་དང་། དེ་དག་
 ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་གཞིས་མི་མེར་དང་། ཁ་ཤས་ལ་གདན་འདྲགས་སོགས་སྟོབ་གདན་འབེབས་
 མཛད། བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཆོང་གཞིས་ཁག་དུ་ཐོན་ཁུངས་དང་མི་མེར་ཐེམ་གངས་ཞིབ་གསེར་རྒྱ་བྱུང་

མཛད་དེ་ཐོན་ཐོག་ཁྲུང་པ་བཟུང་། མི་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཐེམ་ཐོག་ཁུང་དེ་བ་གསར་དུ་བཀོད། གཞུང་གི་
ལས་ཁུངས་མཐོ་དམན་དུ་མ་གསར་འཛུགས་དང་། བྱིས་མ་ཡིག་དྲངས་ཤིང་མེ་ལོང་བརྒྱུ་མས་ཏེ་
ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགྲོ་ལུགས་དང་དབང་ཚད་གཏན་ལ་ལབ་སྟེ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་
སྒྲ་བརྟན་མཛད། ལོ་ལོ་སྔོན་མཆོད་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན་ལྗུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་གཞན་དུ་
གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱུང་དུ་བྱུང་བསྐྱབས་མ་གནང་བར་མི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པའི་གསང་རྒྱ་
མཛད། ཅེ་པོ་བྱང་དུ་སྐྱེ་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཡོད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱོད་སྟེ་པ་བཀྲམ་རབ་པ་
དང་། དགོ་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་ཆབ་བྱེད་དུ་བཅུག། ཁང་ཁུལ་དྲོགས་གནས་
མི་འབྱུང་ཆེད་རྒྱན་ལྡན་གསོལ་ཆས་འབུལ་བ་དང་། གཟིམས་རྒྱང་ནས་ཏྲ་ཤིལ་བཀྲོལ་བ། བགོགས་
གཏོར་དང་ཆོགས་ལྷག་འདོར་བ་སོགས་རྒྱན་ལྡན་གྱི་བྱེད་སྒྲོ་རྣམས་སྤར་རྒྱན་བཞིན་བྱས། གཞན་
ཡང་ལོ་ལོ་སྔོན་མཆོད་པོའི་འཆོམས་འདྲིའི་ཡིག་ལན་དང་། བོད་སོག་དད་ལྡན་འགའ་ལ་ཆེད་བར་བསྐྱར་བ་
དང་མཇལ་ཁ་མ་གཏོར་ཀ་མེད་འགར་གཟིམས་རྒྱང་མཐོང་མི་གསལ་བར་མངོན་རྒྱང་གིས་མཇལ་ཁ་
གནང་བ་སོགས་བྱེད་དུ་བཅུག། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཁག་གི་དཀའ་གནད་དང་། ཅུ་མ་ཡིག་སོགས་
ལོ་ལོ་སྔོན་མཆོད་པོའི་མཁུན་རྒྱབས་ལ་མི་དོ་སྤྱབས་དོགས་པ་ཟ་མཁན་ཇེ་མང་དང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེད་ནས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བོ་དྲ་ལར་བཅོན་དུ་བཅུག་དོན་མེད་པས་ཕྱི་ལ་དོན་རྒྱ་ཡི་
སྒྲོར་ཡང་ཡང་སྤྲིགས་མོ་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བཀའ་སྤྱད་ཆེ་རྒྱང་མཐའ་དག་གི་གདོང་
ལེན་སྟེ་སྲིད་སྐྱེ་རྒྱང་གིས་མཛད།

སྐབས་དེར་གསང་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་ནི། རྒྱུག་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་གནས་
སྡངས་དང་བྱེད་ཕྱོགས། སོག་པོ་ཕྱི་ནང་གི་ཁ་འཐོར་དང་ཆོག་བསྐྱེལ་གྱི་ཁེ་ཉན། གསར་དུ་བཅུགས་
ནས་ལོ་ངོར་གསུམ་ལས་མ་སོང་བའི་བོད་གཞུང་གི་གནས་སྡངས་ནི། ལྗུལ་མཆོག་ལྷ་པ་དངོས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཆོས་ལུགས་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་ས་གནས་ཁ་གསལ་ནས་དོ་ལོག་བྱེད་མཁན་
འགའ་ཅེས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལག་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༩ ལོར། ཕྱག་མཛོད་
བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤྱན་མཆོད། གཞིས་ཀ་ཅེའི་སྟེ་བ་ནང་སོནོར་བུས་ལྷོ་འབྲུག་དང་ངན་

འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤོང་བའི་དུས་ཟིངས་དེ་བོད་གཞུང་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཞོང་ས་ལྔ་པ་
 རྒྱ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱུང་བྱུང་ཆོ་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་གི་ཁེ་ཉེན་ནི་ཞོང་
 ས་ལྔ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཆོ་བར་བརྟེན་གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་བཀའ་ལེབས་བཞིན་ཕྱེ་
 སྤོང་ནས་བྱག་ལེན་དུ་འབྱོལ་བར་མཛད། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༥༥ ལོར་ལྷ་
 མོན་ལ་འོག་རྒྱ་ལུང་ས་པའི་ཡུལ་དབང་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོག་གསང་བའི་ཐོག་སྤྱོད་གོང་མའི་ཡང་
 སྤོང་འབྲེལ་བྱལ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ། ལོས་ཤིས་རྗེས་ལ་བལྟམ་བཅས་མཆོག་སྤྱར་གདན་དྲངས། རབ་
 བྱུང་བརྒྱ་གཅིས་པའི་ལུགས་རྟ་སྟེ་ལོ་༡༥༩ ལོར་རྩེ་ལོ་བྱང་དམར་པོ་བཞེངས་མགོ་བརྒྱགས། དེ་ནས་
 ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གསང་བའི་སྟོན་ས་ཞོང་ས་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དངོས་
 སུ་བཞེངས་མགོ་བརྒྱམས། ལོ་དེར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཁང་ཤིས་མདན་དུ་འཆོམས་འདྲིའི་མི་སྣ་ཆེད་བཏང་
 མཛད་དེ། ཡུལ་མཆོག་ལྔ་པས་རྒྱན་ལྷན་འབྲལ་མེད་བཞེས་པའི་ཆོས་གོས་རྒྱམ་གསུམ་དང་། འཛིམ་
 པ་ལས་བཞེངས་པའི་འདྲ་སྟེ་ཞིག་བཅས་བསྟུར་ནས་ཡུལ་མཆོག་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
 མནལ་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིས་པའི་ཤིང་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༥༩ ལོར་མན་ཆིང་
 གོང་མས་འཇའ་སའི་བཀའ་ཡིག་དང་། གོ་གནས། ཐམ་ཀ་སོགས་ཁུ་མ་དགོས་པར་བསྟུལ། ལྷ་ལྔ་
 པ་ཆེན་པོས་འབྲས་སྤངས་ལོ་བྱང་ལྷ་པ་མར་གསོ་རིག་འགོ་ལན་གླིང་ཞེས་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ལམ་
 ལྷོང་མ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་སྤོང་སྤོང་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིས་པའི་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༥༩ ལོར་ལྷ་ལྷན་
 ལུགས་པོ་རིར་འགོ་ལན་རིག་བྱེད་གླིང་དངོས་སུ་གསར་འཛུགས་མཛད། དེའི་གྲ་རྒྱན་དང་། དགེ་སྟོབ་
 རྒྱམས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་ཁུངས་གདན་འབེབས་མཛད། ཕྱི་སྤོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་
 འབྲེལ་དང་། ལྷན་ཐབས་གཙོ་བཟུང་གི་འཆད་ཉན་དང་རྒྱགས་སྤོང་བྱེད་སྟོལ་བཟོས་པ་མ་ཟད། ལྷན་
 རིའི་འཆར་བའི་དུས་སུ་ཕྱི་སྤོང་སྤོང་དངོས་ལེབས་ནས་སྟོབ་བྱིད་དང་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་གནད་བསོགས་རྗེས་
 འཛིན་རིག་པ་འདི་ཉིད་གོང་འཕེལ་འགོ་བར་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིས་པའི་མེ་
 བྱུང་སྟེ་ལོ་༡༥༩ ལོར་ཡུལ་མཆོག་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་པོ་དྭ་ལར་སྤྱོད་གོང་མའི་གསེར་
 བྱིར་མངའ་གསོལ་མཛད། དེ་དུས་ཡུལ་མཆོག་ཆངས་དབྱངས་དགུང་གུངས་བཙོ་ལྷ་ར་ལེབ་ཟེན་པས།

དམངས་ཁྱོད་བོད་མི་རྒྱུ་མཉམ་ནས་མི་ལོ་བཙོ་ལའི་རིང་གི་བོད་མགོ་ནག་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཁྱུང་ལྟེ་ཐོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ལུ་ས་བཞེས་པ་འདི་ནི་ད་ཆོས་ཉི་མ་རྒྱ་བ་པ་མཚོར་བར་ཉི་མ་
 ཤར་བ་མཐོང་བ་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ཞེས་གསུང་བོར་གནས་པ་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་གྲོང་།

དེ་ལྟར་ལྟེ་ཐོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཉིད་ཐོན་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལྟ་མཉམ་གྱིས་ཐོང་ཐོང་
 དཀའ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྲོང་གི་ཞར་ལ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱུད་འབྲེལ་དང་། ལྟ་ཐབས། རྒྱུད་དོན་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་
 ཆེད་དེའི་ཐོན་མེད་བྱིས་ཆ་སྤྲོན་ཐང་གསར་བ་ཞེས་དང་། ཕྱི་ས་དཀར་ནག་དབྱུངས་འཆར་དང་
 བཅས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལག་ལེན། ལྷན་དངགས། ལོ་རྒྱུས། ཁྱིམ་ས་ཡིག། །དཀར་ཆག་སོགས་བོད་
 ཆེན་ཉི་ཤུ་ཙུག་བཞུགས་པ་ད་ལྟ་འདྲོང་དོས་སུ་མཛུལ་དུ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་
 འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༡ ལོར་གོ་བློ་ཡི་སྤྲོ་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་དུ་ལི་རྟན་དུག་སྒྲོན་གྱིས་གོངས་པའི་སྤྲོ་ལྟ་
 བཟང་ཉན་ཁྲི་ལ་བསྐོས་ཏེ་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ཐོན་གཞུང་སྒྲོང་སྐབས། ལྟ་བཟང་ནས་ཐོན་དབང་ཡོངས་
 རྟོགས་ལོན་ཐབས་སུ་ལྟེ་ཐོན་དང་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མ་ཁན་བོའི་བར་ལ་དཀྱུགས་ཤིང་དང་།
 ༧ཀྱུལ་མཚོག་ཆངས་དབྱུངས་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་སྒྲོང་ལ་སྒྲོན་འདྲིག་ལྟ་ཆོགས་བྱས་པ་ལྟེ་ཐོན་དང་ལྟ་
 བཟང་བར་གྱི་འགལ་བ་ཅེར་སོན་གྱུར་ནས་བོད་སོག་བར་གྱི་དམག་འབྲུགས་ལངས། མེར་འབྲས་གྱི་
 འབྲས་མི་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་བར་རྒྱུ་མཛད་དེ་ལྟེ་ཐོན་ཁྲི་ལས་བཞོལ་ནས་ཁོང་གི་སྤྲས་དགེ་དབང་རིན་ཆེན་
 ལྟེ་ཐོན་དུ་བསྐོས། ལྟ་བཟང་དང་ལྟེ་ཐོན་དགེ་དབང་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པོ་མ་བྱུང་བས་བོད་
 རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༤ ལོར་སྤྲར་ཡང་ཟིང་འབྲུགས་བྱུང་བར་༧ཀྱུལ་མཚོག་
 དུག་པ་དང་། འཇམ་བཞད་སྤྱུ་འབྲེང་དང་པོ་སོགས་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་མི་རྒྱུ་མཉམ་ནས་
 བར་རྒྱུ་མཛད་དེ་ལྟ་བཟང་སོག་ལུ་ཏུ་ཡོག་རྒྱ་དང་། ལྟེ་ཐོན་ལྟ་ཁག་དང་དཀར་དུ་བཞུགས་རྒྱ་
 བཅས་སུ་ཐག་བཅད་པར། ལྟ་བཟང་ནམ་ཞག་ནར་འབྱུངས་གྱིས་སོག་ལུ་ཏུ་ཡོག་ལུ་ལྱིས་ནག་རྒྱ་
 བར་ཕྱིན་ཏེ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོའི་དབྱར་ཁར་བོད་རྒྱ་ལ་ཙམ་
 ལ་སོག་དམག་ཁག་བགོས་གྱི་སྒྲོང་ལུང་དང་འཕན་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་དངས། བོད་དམག་ལམ་ལྟེ་
 ལྟེ་ཐོན་གངས་དཀར་རྫོང་དུ་ཕེབས་དགོས་ཤིང་། ལྟེ་ཐོན་ནས་ལྟ་བཟང་གི་བཙན་མོ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་

མོ་ལམ། རྒྱལ་མོ་ཚེ་རིང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། འཕམ་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱི་དམག་སྤྱི་བྱིད་ལྷ་སར་འོང་བར། རྗེ་མེད་ཀྱི་དགོངས་པར་ལྷ་བཟང་ནི་རང་གི་དབྱ་ཁ་བཏད་ཡིན་པས་དེར་མགོ་བཏག་ཞུས་པ་ལས་རྒྱལ་མོ་ཚེ་རིང་བརྒྱ་གཉིས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ན་ཤོག་སྒྲིན་མི་ཡོང་བར་དགོངས་ནས་སྟོད་ལུང་སྤང་ཅེར་ཕེབས། ལྷ་བས་དེར་ལྷ་ས་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་གདན་ས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མ་ཁན་པོ་རྣམས་ལྷེ་མེད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ཤོག་སྒྲིན་མི་འབྱུང་ཆེད་སྟོད་ལུང་དུ་རྒྱ་གཉིས་བཟངས་ཀྱང་། སྟོད་ལུང་གི་དབྱར་ཚུ་རྒྱས་པའི་སྤང་དང་ཁེལ་སྤྲུམས་སྟོད་ལུང་མདའི་ཟམ་པ་བསྐྱར་ནས་འགོ་བྱལ་དུ་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོས་ལྷེ་མེད་ཆེན་མོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འབྲལ་དུ་མགྲུལ་བཅད་དེ་བཀོངས། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་སེར་འབྲས་གྱི་མ་ཁན་པོ་དང་། འབྲས་མི་རྣམས་སྟོད་ལུང་སྤང་ཅེར་འབྱོར་འབྲལ་ལྷེ་མེད་དང་རོ་བྱག་མཛད་རྒྱའི་རེ་བ་གནང་སྤྲུམས་ལྷེ་མེད་བཀོངས་ཆར་ནས་སྒྱུ་སྤྲུལ་ཡང་དྲོད་མ་ཡལ་བར་ཡོད་སྟེ། ལྷ་བས་དེར་ལྷེ་མེད་ལྷ་སར་ལྷ་བཟང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཡོད་ན་ཁོང་གི་སྒྱུ་ཤོག་ལ་ཉེས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིས་མེད་ཆོད་ཀྱང་སྒྱི་མཐུས་གྱི་ལས་ངན་ལྷ་བྱས་དགྲུང་གངས་ངག་སུམ་བཞེས་པའི་སྒྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོར་དེ་ལྷ་བྱའི་མཛད་པ་ཐ་མ་བརྟན། ལྷ་བཟང་གིས་ལྷེ་མེད་ཀྱི་སྤྲས་ངག་དབང་རིན་ཆེན་དང་། སྤྲས་མོ་གཅིག་ [དེ་མིན་དབྱང་འཁོར་འགའ་ཤིས་བཅས་ཤོང་མ་ཁང་གིས་ལ་ཅིས་འབྲལ་བྱས། སྤྲས་འབྲིང་པོ་ངག་དབང་བརྒྱ་གཉིས་ལྷ་ས་སྒྲིད་རྒྱའི་འགམ་དུ་རང་ཤོག་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་།

ལྷེ་མེད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་ལྷེ་མེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསེར་གདུང་འཇམ་གྱིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག་ [ཁོག་འབྲུབས། དྲིས་ལན་གཡའ་སེལ། སུམ་པ་མ་ཁན་ཆེན་གྱི་མཆོ་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་སྒྱུ་གསེར་སྟན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཞེ་བརྒྱད་པ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། འཇམ་བཞད་སྒྱུ་མེད་དང་པོའི་རྣམ་ཐར་བྱགས་སྤྲས་ངག་དབང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ། པར་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། པར་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། སྟོ་ལུང་བཞད་པ་དོ་རྗེའི་རང་རྣམ་སོགས་ལས་མཁྱེན་དགོས་ཡོད། མེ་ཁྲི་རྒྱ་སྟོད་ལྷ་བར་རག་དོ་སྟོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་ནས་སྒྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོར་སྤྲུལ་རྩེ་མིར་བྱིས།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༢༡། གཤམ་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཞུས་བོད་ཕྱིང་ཉེར་བརྒྱད་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་
ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་པ་དང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་ལྟེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་(༡༧༥༩-༡༧༩༥)གཞུང་
«གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲས་སུ་བྱུང་བའི་མོ་ལོང་»དེ་ཉིད་ཀྱི་དག་གཅོད་མོང་གི་སྤྱོད་དེབ་གཞུགས་སྤྱད་པར་བསྐྱོན་
ཞུས་ཡོད། གཞུང་འདིའི་མཚན་ཆ་ཚང་བཞོད་ན་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ལེགས་བཤད་བྱུང་བའི་མོ་ལོང་དང་སྤྱོད་
དབྱེས་པའི་དགའ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་དུ་ཐིམ་ཕྱུང་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་རིག་བྱེད་ལྷགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་
དང་། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཚུལ། དེ་ནས་མི་གྲིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དར་
ཚུལ་ལོགས་བརྗོད་བྱ་བའི་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྤྱོད་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅོས་མེད་དུ་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་༥།

གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་ནི་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་རྩིང་ལ་དཔར་བཞུས་ཀྱི་ ༡༨༢༠ ལོར་བཀྲ་ཤིས་ཡར་འཕེལ་
བཀྲ་ཤིས་སྤང་ནས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ་དེར་ང་ཚོས་གཞི་བརྒྱུད་ནས་འདིར་ཡོགས་བསྒྲིགས་བཞིས་ལ། ལྷ་ས་
ཞོལ་དཔར་དེ་ཀར་སྤྱི་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་དེབ་གཞུགས་སྤྱད་པར་དུ་བཅུ་བ་པ་དེ་དང་།
གཞན་ཡང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་བཅུ་བ་པ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་
གནའ་དཔེ་ཡོགས་བསྒྲིགས་དཔེ་ཚོགས་བོད་ཕྱིང་བརྒྱད་པར་བཞུགས་པ་དེ་གཉིས་དང་ཡན་ཚུན་དག་ཆ་བསྟར་ཞིབ་
བྱས་ཏེ་མ་དཔེར་མ་དག་པ་རྣམས་ནོར་བཅོས་དང་། རྒྱལ་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་གཤམ་དུ་མཆན་ནང་གསལ་བཤད་
ཞུས་ཡོད། དེབ་འདིའི་ཐོན་གྲུང་དོ་སྤྱོད་ནི་དེང་རབས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པར་མཁས་པ་ལ་ཆའི་མཐོ་སྤྱོད་ཏུ་བོད་ཀྱི་
གསོ་རིག་སྤྱོད་ལྷན་གནང་བའི་སྤྱོད་དཔོན་རག་དོ་སྤྱོད་ལ་ཆེད་འཛིན་ལགས་ནས་བཅུ་མས་བྲིས་གནང་བར་སྤྲུལ་
རྗེ་ཆེ་ཞུ།

གཞི་རྒྱུད་ང་ཚོས་མ་དཔེར་ནོར་བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཞུས་སྤྱིག་པ་པོའི་
གྲུང་བརྗོད་ནས་མཁྱེན་རེས་ལ་དེབ་འདིའི་ནང་ནོར་བཅོས་རི་ཁྱུ་གཤམ་གྱི་འཕྲིན་པའི་མཚན་ནང་གསལ་བར་བཞོད་
པ་དེ་ནས་མཁྱེན་འཛལ། ལྷང་འདྲེན་གྱི་ལྷང་དང་སྐབས་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་པའི་ཕུག་དཔེ་རྣམས་དཔར་མ་གང་
ཡིན་ངོས་འཛིན་ཐོག་ཤོག་གངས་དང་ཐིག་ཕྱིང་བཅས་བཞོད་ཡོད། དཀའ་བསྟན་གྱི་ལྷང་ངོས་འཛིན་སྐབས་ ལྟེ་དགོ་
ཞེས་པའི་བསྟུས་ཡིག་བཞོད་པ་ནི་ཕྱི་དགོ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དཔྱད་
ཞིབ་ལྟུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཕྱི་ལོར་དཔར་བཞུས་ཀྱི་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གངས་དང་

ཤོག་གངས་སོགས་བཞོད་པ་རྣམས་དཔར་མ་དེ་གཞི་བརྒྱུད་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ངོས་ལ་དྲགས་ན་དང་། རྒྱལ་ཤོག་ལ་བ་བཅས་བཞོད་ཅིང་། དེའི་འདུག་ཏུ་ཡིག་ཐེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། ལྷེ་དགེ་དཔེ་ཐོའི་ཡང་གངས་ནི་ཉི་རྩོད་རྟ་ཀུམ་བོ་སྤོབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་ལྷེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བརྒྱུད་གི་ཡང་གངས་དེ་རྣམས་ཡིན། བེ་ཅིང་ཞེས་པ་ནི་བེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཡང་གངས་ནི་ཉི་རྩོད་ནས་བེ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བཀའ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་དུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཐུག་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་གཅེས་བཞུས་ཀྱི་བོད་མེད་ནང་བོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་རིག་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྩུ་རབས་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་མང་དུ་རྩུབ་པ་ལྷེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་ལེགས་བཤད་བེ་རྒྱུའི་མེ་འོང་དེ་ཉིད་དང་རབས་སྟོགས་ར་བ་རྣམས་ནས་གང་བཟུགས་བདེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་བསྐྱུན་ལེགས་པར་ཞུ་བུ་པར་དགའ་སྟོང་དང་བཅས། བཀྱི་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིགས་སྟོགས་ལ་མང་པོས་བོད་ཀྱི་གཅེས་ལོར་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་ལ་ངེས་པ་དང་ཡིད་སྟོན་བརྟན་སྟུགས་ཡོང་བའི་མེ་སྟོན་ཡང་ཞུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གི་བདེ་ཤོད་ཁང་ནས། ལྷ་ཆོས་ལ།

༡༡༡། །དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་
ལེགས་བཤད་བེད་ཅུའི་མེ་ལོང་བཞུགས་སོ།།

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ།

༡༡༡། །དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲགས་ལེགས་བཤད་བེད་ཀྱི་མེ་ལོང་དང་སྤྱོད་དགེས་
པའི་དགའ་སྟོན་བཞུགས་སོ།

༩། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བྱུང་འཇུག་ལྟེ་བའི་འདབ་བརྒྱར་མངོན་
རྫོགས་བྱང་རྩལ་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དེའི་རིགས་གྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཡི་ལྷས། །མཚན་
དཔེའི་འོད་ཟེར་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འཕགས་པའི་མོད་ལ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་སྤང་བའི་སྒོ་འབྱེད་དཔལ་
བརྟེགས་རྒྱལ་པོ་སྟེགས་མ་ལྷ་ཡི་གདུང་བས་ཉེར་གཅོས་ལུས་ཅན་ཁམས། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གངས་
ཅན་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་བྱེད་པོར་བརྟེ་བས་དུར་སྟེག་གར་རོལ་སྟོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་རྩལ་བསྟན་
རྩ་བའི་སྤྲ་མ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །བསམས་བཞིན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྤྲུང་ཡང་
ལྷས་གནང་སྟོས་ཀྱི་རིགས་ལེབས་དུག་པ་ཆེན་པོས་འདིས་མཚོན་སྟེ་བར་གོང་མས་ཞལ་བཞེས་བཞིན་
དུ་རྫོས་བརྒྱངས་སྤྱི་ཞིའི་དགོ་ལེགས་སྟོལ། (ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མིའ་བ་ཚངས་པའི་སྟོན་ཐུང་གི་གཏམ་དང་སྤྱར་
བའི་སྤྱར་གཞུགས་ཐོགས་ཀྱི་རབ་སྟེལ།)

ཐུགས་བསྟེད་སྟོན་ལམ་དག་པའི་མཁའ་ལ་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཆ་གས་
ཡོངས་གང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་སྤྱར་དཔུས། །ལྷ་བདོར་ནག་པོའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ལུང་འགྲོ་ཀུན་
ལ་འཇུག་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་བ་བདེ་གཤེགས་གཞན་ལས་ཆེས་དཀར་ཉ་བ་མཆེད་བརྒྱད་གཙོ། །དུག་རྩར་
གྲོལ་བའི་དཔལ་གྱི་མགྱར་ནས་མ་རིག་ནད་ལ་སྤྲོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱུ་བ་(སྟན་སྤང་སྟོན་པའེས་
དོན་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་)དང་སྤྱལ་པའི་གོང་ཁྱེར་ཡོན་ཏན་གྱི། །ལྷ་ན་སྟག་ཏུ་ལྷ་དང་དྲང་སྤྱོད་ལྟོན་དང་
འཁོར་ལ་བདེན་དོན་གསོ་རིག་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་སྤྲོན་གྱི་སྤྲ་མས་ཤིས་པར་མཛོད། (ཉ་བ་
བརྗོད་པ་དང་ལྷན་གཞུགས་འབྲེལ་བ།)

གང་གི་སྤྱི་ཡི་གསང་བའི་གནས་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དབྱིངས་ལས་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
མཚོན་དག་པའི་རང་གདངས་ལས། །རྒྱ་རྒྱའི་གཞུགས་བཞིན་སོ་སོར་གར་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་མཆེད་བཞི་གསུང་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ། །ཡིད་ལས་སྟེས་ཏེ་སྤྱལ་པའི་རྩོལ་གྱིས་

ཀྱུ་ལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རིལ་བས་ལག་བྲེལ་གཞན་ཡན་ཚངས་སྐྱད་འཆང་བའི་བྱང་སྤྱོད་ལས། །ཆེ་
རིང་ཆོས་ནོར་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཡིད་ཅན་ཞིང་ཀུན་གསོ་དབྱེད་རིག་པ་བདུད་ཅིའི་ཆར་གྱིས་རྟག་ཏུ་
རྒྱན་པར་མཛོད།། (དཔེ་གཟུགས་དེས་བརྟན་སྟགས་ཀྱི་རབ་སྟེལ།)

ཀྱུ་ལ་བས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཡི་རིག་པ་མཆོག་བྱར་གདོང་བཞི་སྟེ་དགྲའི་བདག་དང་ཐ་སྐར་ཐ་
སྟགས་ལྟ་རྒྱལ་ས་དང་། །མི་ན་གནས་གིང་རིང་པོར་འཛོད་དང་ན་བ་གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
རྒྱན་གེས་ཐུ་སྟགས་བྱང་སྤྱོད་བཞུད། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་བསྐྱེད་མེས་པོ་(ཆངས་པ་ལ་རིགས་བཞི་ལས་)ཆངས་
སྟགས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཆེར་སྟེགས་འགྲོ་ལ་ཡན་པའི་ལམ་སྟོན་འཇམ་དཔལ་དང་། །སྐྱོན་རས་གཟིགས་
སྟགས་ནང་བའི་འཁོར་བཅས་ཞུ་གསོལ་འདུས་པས་ལུས་ཅན་གིང་རྟར་ཡན་བདེའི་ཁྱར་གྱིས་ལྷེ་བ་
སྟོལ།། (ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས།)

མི་ཡི་ཐེག་པའི་ཅེ་མོར་མཐོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བས་ལུས་འཕགས་རིགས་ལས་ལུ་ལ་
དབུས་མ་གཏུའི། །ཀྱུ་ལ་པོ་དགེ་བའི་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོའི་ཟུར་བྱིམ་བཅུན་མོའི་སྒྲིམ་འཁྱུངས་སྟོན་
གྱི་སྟེ་བར་སྐྱུངས་ལུགས་ཀྱིས། །བག་ཆགས་སད་པས་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་བསྐྱབ་པར་ལུས་ཏེ་གསོ་བའི་
གནས་ཀུན་མཐར་སོན་ཐུ་བོ་ཡིས། །བྱ་བཞིན་བསྐྱེད་པས་གཞོན་ལུས་གསོས་ཞེས་སྟོན་པའི་མཆོག་
ཡུར་དེས་ཀྱང་ས་གསུམ་དགེ་བའི་གིས་པ་སྟོལ།། (རང་བཞིན་བཛོད་ལ་ཆོས་དཔེས་མཛེས་པ།)

ལྟོ་སྟོགས་བེ་ཏའི་ལུལ་གྱུར་སྐྱ་བལྟམས་མདོ་སྟགས་གསར་རྟིང་དོན་གྱི་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་ཆེ། །སྤྱིད་ཞིའི་གདུང་འཕྲོག་རབ་ཞི་སྟོབས་བྲལ་ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་སྟིང་པོར་ཡོངས་སྒྲིན་དམ་
བའི་ཆོས། །སྤྱི་དང་འགྲོ་ཀུན་གསོ་དབྱེད་རྩལ་ལའང་བེ་རྩུའི་འོད་ཀྱུ་པ་མཆོག་བཞིན་བཀའ་དྲིན་
ཅན། །(ལང་གཞིགས་དང་འཇམ་དཔལ་ཏུ་རྒྱུད།)སངས་རྒྱས་ལུང་བརྟན་ཟབ་མོའི་ལམ་བརྟེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཞབས་
ཀྱིས་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་མཆོག་བྱིན་ཞིག། (ཆོས་དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་ཅིག་པའི་དཔེ་གཟུགས།)

(གར་དང་ལྟོ་སྟོགས་བཞེད་པ་མང་སྟེ་ཡང་དག་པར།) ལུ་བ་སྟོགས་ཆངས་སྟོད་བུམ་ཟེའི་སྟོན་པ་དགེ་
འདུན་གསར་བའི་སྒྲིམ་འཁྱུངས་དབང་ལུག་གི། །རྟེན་ལ་སྟོན་དད་སྟོན་ལམ་དུ་སྒྲིན་ཐོག་མར་བྱི་
རོལ་གཞུང་སྐྱ་གྲུབ་པའི་མཐའ། །བདེན་འཛིན་ལོག་ལྟ་འཕགས་པ་ལྟས་བདུལ་རྒྱལ་(བན་ཏེ་སྟགས་)གསུང་

མཐོང་བས་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་སྤར། ཁང་པར་ཞུགས་པའི་འཕགས་ལུལ་མཁས་མཆོག་དཔལ་བོས་
ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་སྟོབས་པ་སྟེ། (རང་བཞིན་བརྟོག་ལས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་བསྟན་པ།)

གང་གི་རིགས་བརྒྱད་དག་པའི་ཡང་ཆ་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་དགའི་སྤྲུལ། དམ་པའི་རྒྱ་
བ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡར་རོལ་མངོན་དགའི་བར་དུ་དཔལ་བོའི་ལེགས་བཤད་སྟེ། གཞན་དོན་ཡན་
ལག་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོར་འཇུག་པའི་ཀླུ་འཛིན་པ། ཡང་དག་གསལ་བྱེད་རྒྱ་ཟེར་ལ་
སོགས་གསོ་རིག་རྒྱས་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱངས། (རིགས་རྒྱ།)

སྤང་མཐའི་རང་གཞུགས་མཆོག་གི་བསྐྱེད་ཟེ་འབྲུར་བརྟུགས་བལྟམས་གིང་། འགོ་སྟོན་འཆོ་
བརྟོ་རྟེན་བྱེད་པ་ཆོ་རིག་ཙམ་མིན་པར། འཕྲིན་ལས་ཐུ་བཞིའི་ཙུ་ལག་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་མ་དྲིས་
མཆོ། བཀའ་དྲིན་ཡངས་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་པ་དྲུག་རས་སྤངས། (ལྷན་པའི་ཆ་གསལ་གཞུགས་ཙན།)

རྒྱལ་ཀླན་ཡལ་རྩེ་ལུར་སྤྱད་ལུ་པ་བསམས་བཞིན་དུ། འགོ་ཀླན་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟོབ་
པའི་དུར་སྒྲིག་གར། མཁས་བརྩན་བཟང་པོར་རྒྱོས་པས་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། བསྟན་པའི་
བདག་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་སྟེ་བོས་མཆོད། (བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།)

རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཡེ་ཤེས་འག་མིན་ནས། སྤྱལ་བའི་ཉི་མ་སྤྱིད་ན་ལོ་ལྟ་བར། གྲགས་
ཀྱང་གནས་ལུའི་དོན་གཟིགས་པ་རྒྱེད། ཐུབ་བསྟན་གསལ་མཛད་བུ་རོ་ཙན་དང་། (ལྷན་པའི་ཡན་
ལག་གཉིས་གཞུགས།) བདེ་གཤེགས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ་བའི་དོག་ འོད་ཟེར་ཀླན་འཕགས་
དཔལ་བཟུགས་རྒྱལ་བོ་ཉིད། བསམས་བཞིན་གངས་ཙན་འགོ་སྟོང་རྒྱལ་བོའི་རྒྱལ། ཆངས་པ་ལྷ་ཡི་
མེ་དྲོག་ཕྱག་གི་གནས། (བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།) དེས་དོན་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་མེད་རྒྱལ་མཆོད་ཆེར། ལྷུར་
ཀྱང་དྲང་དོན་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོབ་པའི་རྒྱལ། ཡོངས་བཟང་འགོ་བའི་དོན་མཛད་སྤར་རྒྱལ་རྩེ། ལྷག་
བསམ་དགེ་བ་ལྷ་ནེ་བཙན་པོར་འདུད། (བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།) ཟབ་གཏེར་ཆོས་དཀར་སྤང་ཙེར་འཛག་
པའི་རོ། འཆི་མེད་བརྟན་དུ་རིང་བའི་བསྐྱེད་སྟོ། འབྱེད་ལ་མཁས་བྱེད་བུ་རོའི་ཡང་སྤྱིད་ཉིད། དེས་
རྟེན་གྱི་མངོན་དཔལ་ཐུག་བསྟན་འགྲོའི་གཉེན། (ཡན་ལག་གསུམ་གཞུགས།)

གངས་ཙན་ལུལ་དུས་དང་འཆོམས་རྒྱུད་ཀྱི་བཞིན། གསལ་བའི་ཁྱེད་བྱི་དོར་མཛད་

པ་པོ། །རིགས་འདུས་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་པ། །ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གྲུས་པས་ཅེས་མི་འདུད། །
(རྩམ་བཅོམ་པར་གསལ།) འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་འགོ་ན་སྟོང་རྗེ་ཡིས། །གཞན་དབང་དག་པའི་སྒྲུབ་ར་
བསྐྱོས་པའི་གར། །གསུམ་སྟོན་ཆོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གཟུངས། །བྲུབ་པའི་དམ་པ་དེ་ཡང་བྱག་
གི་ཡུལ། །(བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།)

ཆོས་རྒྱལ་མེ་ཡི་ཨག་ཆོམ་ཅན་གྱི་གོས། །གསང་ཆོག་མདུན་ན་འདོན་པའི་སྟོན་པོ་དང་། །སྒྲུབ་
ཡི་སྒྲིན་པའི་བརྒྱུད་འབྲུངས་བྱང་ཉི་པ། །དཔལ་ལྷན་འཛོལ་ཆོལ་བའི་བདག་པོར་འདུད། །(རང་བཞིན་
བཅོམ་པ།) སྟོང་ཁུན་མི་ཉག་བརྒྱུད་འབྲུངས་ཤེས་བྱའི་གནས། །སྤྱི་དང་ཆེ་རིག་འགོ་ཀུན་ལན་བདེའི་
ཐོག །གསོ་བའི་བཀའ་དྲིན་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པོ་དངོས། །བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་བཟང་པོར་
འདུད། །(ལལ་ལྷུང་གི་རྒྱན།) བོད་ཡུལ་དགེ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས། །སྤྱབས་གསུམ་མཆོག་འཛིན་
དགེ་བསྟེན་གདང་ཆང་། །དུག་བཞིན་ཡོངས་སྤངས་གསོ་རིག་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །བྱང་བ་འཆོ་
བྱེད་མི་ཡི་ཉི་མར་འདུད། །(དཔེ་གཞུགས།) ལྷ་མའི་ཆོས་སྤྱི་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས། །གཉའ་བར་
བཀུར་བས་གནང་རིགས་སྤྱིའི་སྒྲིན་པ། །ཆོས་བཟང་ནས་བཟུང་དོ་རྗེའི་མཆོན་ཅན་བར། །སྒྲིན་པོ་
ལག་ལེན་བརྒྱུད་པར་ཅེས་མི་དད། །(བེད་རྒྱའི་མཛེས་པ་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ།)

ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལྷལ་གཟིགས་རྒྱར་མཁར་བ། །བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་ཆེ་ཡི་རྩོ་རྗེ་
ནས། །ཆོས་བུམ་འཛོམ་པར་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་བར། །རྒྱལ་རྟེན་ལུང་བརྒྱུད་སྤྱི་མའི་ཆོགས་ལའང་
འདུད། །(བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསྐྱོས་གཞུགས།) ཉི་མའི་གཉེན་དང་བསྐྱུ་ཀར་ཡིས། །རྒྱུད་ཀྱི་གཉེར་གཏད་
ཞང་སྟོན་རྩོམ་མཐུས། །བདུད་ལྷེའི་ཆོགས་རྣམས་རིན་ཆེན་ལྷར་འདུལ་བས། །མི་འཛིགས་ཐོག་སྒྲིན་
ལ་སོགས་ལས་བཞི་སྤྱབས། །(ཆོས་སྤྱང་ལ་ལས་བསྐྱུལ་བའི་སྟོན་པོ་རྩོམ་པ་ཆེ་བའི་མཐུས་ཅད་འདུལ་
བའི་གཏམ་སྦྱར་བའི་དཔེ་གཞུགས།)

གཏེར་བདག་ཡོན་ཏན་པོ་བོ་གིང་བྱ་ཅན། །ལས་བྱེད་དམ་ཉམས་ལུག་ལ་བཤན་པ་
ལྷར། །གཏུམ་པའི་ཨབ་སེམས་སྤྱང་གདོང་ལག་དགའི། །བྲག་དམར་སོགས་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐོགས་
མེད་སྤྱབས། །(ཆོས་དཔེ་དང་འཛིགས་རྒྱུད་གི་ཉམས་འབྲེས་པ།) བྱེད་པར་རྩལ་འདིའི་མཐར་སྤྱག་མཆོག་གི་

ལམ། །ཟབ་མོ་སྒྲིང་གི་ཐིག་ལའི་བཀའ་བྱུང་མ། །དྲོ་ཤི་ཐོག་མཆོངས་དམ་ཅན་མེ་དགུས་ཀྱང་། །འདི་
ཕྱིར་དགོ་བའི་ཡུན་ཆོགས་ལས་སྒྲུབས་ཤིག །(དངོས་པོའི་དཔེ།)

སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་མར་འབབས་པའི་ལམ་བུ་ལས། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གོ་འཕང་མཆོག །ཐོབ་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར། །རྒྱལ་བས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱ་གཉེར་
བཞིན་གསུངས་ནང་། །(དངོས་པོ་ཤེས་བསྟན་དང་པོ་དངོས་དཔེ།) གནས་སྐྱབས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་མི་ཡི་
ལུས། །མི་ན་གནས་དང་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དག །གསོ་ཞིང་ཆེ་རིང་ལོས་མང་རྒྱད་པོ་ཡང་། །ལང་ཆོ་
ཅན་བཞིན་དར་ལ་འཛོག་པ་དང་། །(ཆོས་དཔེ།) མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི། །ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་བའི་ས་ཐོབ་རིག་པའི་གནས། །གཞན་ལས་དགོས་དོན་གཅེས་པའི་མཆོག་གྱུར་པ། །འགྲོ་ཀྱན་
རྗེས་འཛིན་གསོ་བ་རིག་པ་འདིའི། །(རྗེས་བཞིན་མཐའ་གསལ།) ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྣམས་ནས་ཆའི་
གཞུང་ལུགས། །མ་ཉམས་དྲང་སྟོང་སྟོན་པའི་རྒྱུགས་བཟང་པོ། །མ་ཉམས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཞིབ་
མོ་སྤྱ །བརྟག་དབྱུང་ཆོ་ག་རྣམས་པས་ཆེས་གཅོང་པ། །(དབྱུང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོར་བཞིན་པའི་རྒྱང་ལྡན།)
དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོག །སྤྱན་པའི་རྒྱལ་བོས་བཞིན་དུ་འབྲུགས་བྱེད་པའི། །ལེགས་
བཤད་དྲི་མ་སྤངས་པ་བེད་ཀྱི་མེ་ལོང་། །མེ་ལོང་ཆེ་རིག་དྲང་སྟོང་དགུས་པའི་བཞིན། །(དཔེ་གཞུགས་མཆོར་བ།)
འཆར་བྱེད་དགོ་མཆོན་དཀྱིལ་ལམ་ཅན། །ཆེ་ཡི་བདུད་རྩིའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས། །འགྲོ་ལ་རིང་པོའི་
ཕྱོག་སྤྱལ་བའི། །དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འདི་ན་སྤེལ། །(བྱ་བ་མཐའ་གསལ།)

གྲོང་གཞི།

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་མཆེན་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དབང་ས་ཀྱི་བརྟེན་
ནས་བྱ་གས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་ལ་གིས་པ་བརྟེན་
པས་དེའི་བྱ་གས་རྗེས་སློ་གོས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས་དཀྲིས། གིས་
བརྟེན་བྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །དེས་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་སྒྲོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲོ་མ་དང་སྟན་རྒྱལ་བརྟེན་
པའི་ཆོག་ས་ལ་གིས་པ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲིན་ལས་བསྐྱེད་པ་དངོས་པོ་དེས་པར་བསྟན་པ་
དང་བཅས་སྒྲོ་གྱི་བསྟན་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱེད་པས་པའི་སྒྲོ་གཤམ་ལའ་མེས་སྒྲོ་ཡངས་པར་བྱེ་ནས་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་སྒྲུབས་ལུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་
ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་གིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་སྤྱན་སྤྲོ་མ་ཆོག་ས་ལུན་སྒྲོ། །དེ་དག་
རྗེས་སུ་བབྱུང་གིར་འདི་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟར།

གྲོང་བར་བྱ་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསལ་པའི་མདོ་ཉི་
བར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་སྤྲར་མ་
བསྐྱེད་ན། བུ་དུ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་རུས་ས། །དེ་བས་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རིག་པའི་དངོས་པོ་
ལྟ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དྲིན་གིས་པ་དང་། དྲིན་བསལ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
བཤད་པའི་དངོས་པོ་བཤད་ཅིང་བསྟན་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་བཤད་ཅི་ན། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རིག་པ་ལྟ་དང་ལུན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ལེའུ་བཙུག་ཉིས་པ་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་
ལ་བཙུན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་བབྱུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་གིས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་
བྱེད། །ཅིས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ས་སྤེའི་ནང་ཆོན་རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་

སའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་པག་འུ་ཤེས་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཞེན། དེ་
ཡང་མདོར་བསྟན། རིག་པའི་གནས་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེ་ལ་སྒྲོ་སྟོན་
དུ་བཏང་སྟེ་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ལཱོན་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སྤྱན་པ་དང་།
མིང་གི་ཚིགས་དང་། ཚིག་གི་ཚིགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཐོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཞེས་བྱའོ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་རིག་པ་དང་། གསོ་
བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྒྲུའི་རིག་པ་དང་། བཟོད་པ་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་
པ་ལོ།¹⁰ །ཞེས་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་
པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་ཆོལ། ཇི་ལྟར་ཆོལ། ཅིའི་བྱིར་ཆོལ་ཞེ་
ན། མདོར་བསྟན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ཆོལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྟེ་སྟོན་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རྣམས་
ཆོལ་ལོ། །དེ་ལ་གསུང་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལས་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྟེ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །བྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་དང་། སྒྲུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་
ལས་ཀྱི་གནས་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམ་པ་སྟེ་ཚིགས་མང་པོ་ཡོད་དེ། གསེར་མགར་དང་། ལྷགས་མགར་
དང་། རྟོར་བུ་མགར་གྱི་ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་པོ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་།
སྒྲུའི་རིག་པ་དང་། རྟོན་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་བཅའ་བགང་ཡིན་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་པོ་འདི་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ།¹¹ །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་ཆོལ་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་

གྲུས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤར་བཞག་ནས། ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆོལ་ཏེ། དེ་
 བོ་མདོར་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆུལ་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལ་གྲུས་པ་ཉི་ཤར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཅིག་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
 ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཆ་ཞིང་འབར་བ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་། གྲུས་པའི་མཆོག་གིས་འགྲོ་བར་བྱེད་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་མང་པོའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་
 གྲོས།”⁹ ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་འདི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་
 སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། །བསྟན་
 བཅོས་དེ་ཉིད་ལས་ཉེས་པ་བཤད་པ་དང་། ཉེས་པར་བརྟེན་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་
 པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་སྤྱིའི་རིག་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ངེས་པའི་ཆོག་བཟང་པོ་སྟོད་པས་
 ལེགས་པར་སྐྱར་ཏེ། བརྟེན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་
 གཅིག་ལ་ཡང་ངེས་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟངས་གདགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་གསོའི་བསྟན་བཅོས་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 བད་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་འཛིན་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོལ་བར་
 བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོགས་རྒྱུང་ལོངས་སྟོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བྱ་བ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕན་
 འདོགས་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 ཆོལ་བ་ཡང་། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབས་ན་མི་མ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།¹³ །ཞེས་དང་།

སའི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཤེས་རབ་གྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཤེས་རབ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞུགས་པ། ཆོས་རྣམས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ། རང་གི་རིག་
པ་དང་། གཏན་ཚིགས་གྱི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། སྒྲིའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་གྱི་
གནས་གྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་གང་
ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
པའོ།¹⁴ །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདི་དང་གཞན་རྒྱ་བདེ་བར་འགྱུར་པའི་ཤེས་
རབ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རིག་པ་ལ་གིན་རྟུ་རྣམ་པར་བྱང་ཞིང་རབ་
རྟུ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་གྱི་རིག་པ་དང་། སྒྲིའི་རིག་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་གྱི་གནས་གྱི་རིག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གིན་རྟུ་བྱང་ལ། རབ་རྟུ་གནས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རིག་པ་ལྟ་པོ་གིན་རྟུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས།
གདུལ་བྱ་ཚོར་ས་པ་རྣམས་དང་། བག་མེད་རྣམས་དང་། རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
གཞན་དག་ལ་གོ་མི་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ།¹⁵ །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་གནས་
ལྟ་པོ་དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། མིང་གི་ཚིགས་དང་། ཚིག་གི་ཚིགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚིགས་དང་ལྟན་པའི་
ཆོས་གཞན་ལས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་ཁ་ཏོན་¹⁶ ལེགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཆོས་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་
གཞན་ལས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ཡིན། ཡང་ན་བདག་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་བསམས་གིང་ལེགས་པར་

བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་ཤིང་དོན་ཤེས་པས་ཆོས་དང་། དོན་དེ་
ཉིད་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་། དོན་གྱི་བྱེད་གསལ་གསར་པ་གསར་པ་དག་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།^{੧੭} །ཞེས་དང་།

འཇམ་དབྱངས་ས་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ལས་ཤིང་ཁོད་ཀྱི་སྒྲོགས་ལ་ཀྱན་འདུས་ཀྱང་། རིག་པའི་
གནས་ལྟ་ཀྱན་ལ་སྒོས་མི་ཕྱོགས། །མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་བྱེད་པའི་འོད་འཁྲིགས་ཀྱང་། །ཆ་ཟེར་བྱེད་པའི་
འཕྲིན་ལས་འགྲུབ་པར་དགའ།^{੧੮} །ཞེས་དང་། ས་བཟང་པཎ་ཆེན་གྱིས། ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་
ནམས་གྱིས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་འཛོམས་སྒྲིབ་དཔལ་པོས། སྒྲིབ་དང་
ཆད་མའི་རིག་པ་གཏུམ་པོས་ལྟ་བུ་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དབྱིངས་སུ་བསང་། །བཟོ་དང་གསོ་བ་རྩེས་སུ་
འཛིན་པའི་ཕན་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ལྟོས་པའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཀྱན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ལྟ་རིག་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་དུ་ས་གསུམ་བསྐྱར་བ་ནམས་ལ་དང་བས་
བསྟོད།^{੧੯} །ཅེས་དང་། བདག་གི་སྒྲུབ་པའི་པོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། ཐུབ་བསྟན་
ཞིང་ས་གསེན་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་བའི་མཁས་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྟན། །ལུང་རྟོགས་སྟོང་ལྟ་ལོ་འདབ་རྒྱས་
བྱེད་སྒྲིབ་ཆད་བཟོ་གསོ་ལྟ་སྟོད་གསུམ། །བྱང་འདུག་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དུད་པ་དེས་གསང་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་ལམ། །རྒྱལ་བ་ཞིན་གནས་ལྟ་རིག་པ་ཉན་འདི་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཤིང་རྟོག་དང་སྟོང་སྟོང་།^{ੲ੦} །
ཞེས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་ཆད་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟགས་པའི་
ལོག་སྒྲིབ་ཆར་གཅོད་པ་སྒྲིབ་དང་ཆད་མ། །གཞན་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་བཟོ་དང་གསོ་བ། རང་ཉིད་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནང་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་བུ་
ལག་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་གཅིག་ནི་མཁས་སུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་
པས་དེས་པར་སྒྲོབ་དགོས་ལ།

གསོ་བ་རིག་པའི་བྱད་ཚོས།

དེའི་ནང་ཚན་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། མདོ་དྲིན་ལན་བསལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོད་བྱད་ཀྱི་རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་སྒོ་བ་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགོ་བའི་ནད་བཞི་
 བརྒྱ་ཆ་བཞི་དང་དབུལ་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་གིང་སྤྱིང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ནད་དང་བུལ་བས་དགའ་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེས་པས་རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་དྲན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྤྲོད་བྱད་ཀྱི་རིག་པ་སྒོ་བ་བར་བྱེད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྱོད་པའི་སའི་ཐོས་པ་ལས་
 བྱང་བའི་སར། གསོ་བའི་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བད་ལ་
 མཁས་པ་དང་། བད་ཅི་ལས་བྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བད་བྱང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བད་
 བསལ་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ལོ། །མཁས་པ་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་
 ལས་རི་སྐད་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།^{༢༠} །ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་ལས། གསོ་བའི་
 བརྟན་བཅོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་འཇུག་སྟེ་ནད་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཅི་ལས་བྱང་བ་ལ་མཁས་
 པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བད་བྱང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བད་བསལ་
 བསལ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ལོ།^{༢༡} །ཞེས་དང་། གསོ་རིག་ཅུ་པའི་རྒྱད་
 ལས། མི་ན་བར་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་
 པའི་མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཆེ་རིང་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཆོས་དང་ནོར་དང་བདེ་བ་རྒྱུ་བ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་
 མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ནད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་སྤྱི་བོས་བཀྱར་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ།^{༢༢} །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་དུག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་ལུས་ལ། །མི་ན་གནས་དང་

ན་པ་གསོ་བ་དང་། ཆེ་རིང་ཆོས་ནོར་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསོ་བ་རིག་པའི་དོན་རྣམས་མདོར་
བསྟན།¹⁶ ཞེས་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ལས། འདི་ནི་སྤྲུལ་མེད་པ་ཡི་སྤྱང་སྤྱད་ཡིན། འཆི་བདག་བདུད་
སྤེ་བ་སྒྲོག་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཡིན། བད་ཀྱི་དག་དཔུང་འཛོམས་པའི་དཔའ་བོ་ཡིན། འདུ་བ་འཕེལ་
ཟད་སྒྲོམས་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན། འུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཡིན། བད་ཀྱི་ཟུག་གཟེར་
གཙོག་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན། སྤྲུལ་བསྐལ་འདམ་ནས་འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན། འཆི་བའི་སྒོག་སྒྱུབ་མི་
འཇིགས་སྤྱིན་པ་ཡིན།¹⁷ ཞེས་དང་།

མཁས་མཆོག་གྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་ལ་ཁོལ་གྱིས། ཆེ་ནི་རིང་བར་འདོད་པ་
ཡིས། ཆོས་དང་ནོར་དང་བདེ་བ་སྐྱབ། ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་ལུང་བཤད་པ། རབ་རྩ་གྲས་བར་བྱ་བ་
གྱིས།¹⁸ ཞེས་དང་། རྩེ་བླ་མ་སྤྱིད་ཞེའི་གཙུག་རྒྱན་ལ་པ་ཆེན་པོས། འཛད་མེད་བསྐྱལ་བར་གནས་
པའི་རིང་པོའི་ཆེ། སྐྱབ་པའི་སྒོག་འཆོའི་བཅུད་ལེན་བདུད་རྩིའི་གཏེར། མི་འཇིགས་སྤྱིན་པའི་སྒོ་
འཕར་ལེགས་བྱེ་བ། འིས་མེད་སྤྱེ་དགྲའི་བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་རྟེད།¹⁹ ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་
སྤྱངས་པས། མཐར་བྱེད་གདངས་ཁར་བཅར་བའི་ཟུག་རྩུ་ཡིས། རྒྲོག་མའི་བར་དུ་སྒོག་རྒྱ་གྲགས་
རིང་དཔུགས། ལན་མང་བཅུགས་པ་དེ་ཀྱན་གདུང་སེལ་དུ། ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་དྲན་དཔང་ཆོངས་པ་
དང་།²⁰ ཞེས་དང་། སྤྲུལ་ལོས། འགྲོ་ཀྱན་ལུས་ནད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་ཕྱིར། གསོ་དབྱེད་དོན་དུ་
མི་གཏེར་སྤྱིད་མཐའ་ཙམ། འདི་ཕྱིར་རིག་གནས་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ནི། འོན་གཏེར་རྩེས་སུ་འཛོན་
པའི་མཆོག་རྩུག་པ།²¹ ཅེས་སྒོག་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལུས་གཟེར་ཞིང་། ནག་པོའི་ལས་
ཆེས་ཆེར་བཅུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲལ་ལྷན་སྤྱ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་འབྲུགས་
པའི་ནད་མ་བཅོས་རང་གར་བཞག་ཀྱང་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག གདོན་བཅོས་པས་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་
གཅིག བཅོས་ན་འཆོ་ལ་མ་བཅོས་ན་མི་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག བཅོས་ཀྱང་མི་འཆོ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་
སྤེ་སྤེ་བཞེར་གསུངས་པའི་སྤྱད་དབྱེད་སྒོགས་ཀྱིས་འཆི་བདག་གཤིན་རྩེའི་ཞགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་
བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་སྤྱེ་དགྲ་ཀྱན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེས་གཞན་པར་གྱི་ཐབས་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་རྩེས་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོག་རྩུ་གཞོལ་པའི་གནས་

ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ་ཨུ་ཡཱེ་དེ་ཆོ་དང་སྟོག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འཆོ་བ་ནི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བྱོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་
 བྱེད་པ་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་བྱེད་པ། དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་ན་ཆེའི་རིག་བྱེད་
 བི་ཅི་ཀློན་ཏྱ་ཞེས་པ་གསོ་བའི་དབྱུང་དེ་ཡང་ཁམས་སམ་འདུ་བ་མི་སྟོམས་པ་བསལ་ནས་སྟོམས་པར་བྱ་
 བའི་རྣམ་དབྱུང་ཡིན་པས་གསོ་དབྱུང་ཅེས་བྱ་དང་ཅི་ཀློན་བི་ཏུ་ལྟེ་གསོ་བ་རིག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ།

གཤམ་འགྲུ་ལས་དར་ཚུལ།

དེའང་ལྷ་ལས་དར་བཞི། རི་སྒང་དུ། སྤྲོ་ཚིག་མཆོད་སྦྱིན་གྱིད་སྦྱངས་དང་། རེས་བཞོད་
རིག་བྱེད་བཞི་ཞེས་བྱ། བསྐྱབ་དང་བརྟུན་ཞེས་སྦྱོར་དང་། རྟེན་བཞིན་སྐར་ཅིས་ཐོས་པ་དང་། རྟོག་
པ་དང་ནི་ཡན་ལག་གོ། རྟན་པ་དང་ནི་ཆོས་དང་བཅས།³³ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་པོ་ཡན་ལག་དུག་ཏེ་
བའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཀྱང་མེས་པོའི་ཞལ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། གང་གིས་
ཆངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ། རྟུགས་མ་ནས་ནི་ཆོད་རིག་བྱེད། སྤྲོ་ཚིག་རེས་བཞོད་མཆོད་སྦྱིན་རྣམས། ཞལ་
གཞན་ནས་ནི་གསུང་བར་མཛད།³⁴ ཅེས་དང་། དུམ་ཟེ་ཁ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་དཔུང་པ་
ལས་རྒྱལ་རིགས། བརྟུ་ལས་རྗེ་རིགས་ཡང་དག་བྱུང་། རྟུང་པ་ལས་ནི་དམངས་རིགས་སོ།³⁵ ཞེས་
སྦྱེ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལ་རིག་བྱེད་དེའང་སྤྱི་བུང་མ་
བྱས་པས་དྲག་པ། བྱ་ཚུ་ལ་གྱིས་མ་སྦྱོད་པས་རང་བྱུང་། ཐམས་ཅད་བཞོད་དུ་རུང་བས་ཆང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཏུ་འདོད་ལ། མ་ཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་སྤྱིང་བོ་བསྐྱས་པར། ཆངས་པས་ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་དུན།³⁶ ཞེས་
གསུངས་པའི་དུན་ཚུ་ལ་ལ། རྟུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རབ་གོ་ཆས་
མཛད་པ་ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྷ་པོ་ལྷ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན། དེའི་ཆོ་རོར་བྱ་གོ་ཏུ་
བ་དང་། ཏུ་མ་གྱིན་རིངས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་། རི་ཅམ་ན་དུག་ཅིག་བྱུང་བར་
གྱུར་ནས་དེའི་མཐུས་ཁྱབ་འཇུག་དེའི་གན་ན་གནས་པས་བགས་པའི་མདོག་ནག་པོར་གྱུར་ཏོ། ལྷ་
ཆོན་པོས་དེ་བྱངས་ནས་འཛིགས་པ་མེད་པར་མེད་པར་རྩོམ་པ་ན་རི་ཅམ་ན་མ་གྱིན་པར་ཐོགས་ཏེ་སྤྱིང་
དུ་ཡང་མ་བྱུང་པོག་ཏུ་ཡང་མ་སོང་བར་དེའི་མ་གྱིན་པ་མ་བྱའི་མ་གྱིན་པ་ལྷ་རྣམས་བར་གྱུར་བ་དང་། ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། འདི་ནི་གིན་ཏུ་མཛེས་པས་ད་ནི་དེང་ནས་དེ་མ་གྱིན་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་རིགས་
སོ་ཞེས་སྦྱས་པར་གྲག་གོ།³⁷ ཞེས་དང་། རི་ཅམ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ན།
རི་གླིང་ཅིག་ན་བདུད་ཅི་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་སྐྱོ་གཅན་གྱིས་འཕྲོགས་ནས་སྦྱོད་པར་རྩོམ་
པ་ན། རྟུང་པ་འཇུག་གིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདིས་བདུད་ཅི་འབྱུངས་པར་གྱུར་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་མ་ནས། འཁོར་ལོ་སྐྱུ་མ་གོ་བཅད་པ་དང་། དེས་དེ་པོར་ལྷ་བཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་སོ། །སྐྱུ་གཙན་དེའི་ཕྱོག་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་བདུད་ཅིའི་ཆེས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེས་དེའི་འོག་གོ་ཆའི་ལུས་ཀྱི་བར་གྱུར་ཀྱང་གསོན་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་དང་མི་རྒྱུས་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཉེ་ས་གསུམ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་དང་།

ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་བཤད་མ་ཐག་པས་མཛད་པ་ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྷ་ར་ཐོས་ཏེ། ཚངས་པས་བསྐྱོ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་རྒྱུ་མས་འདུག་ནས། རི་བོ་མཚུ་རའི་ཕྱིར་ནས་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བཟུང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཐག་བྱས། འོག་ནས་ནི་རུས་སྤུལ་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་ཏེ་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་གི་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་མིད་པར་གྱུར་བ་དང་དུན་པ་སྟོར་ཏེ་ཉེ་ས་ལ་འགྲེལ་བར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྐྱུ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོས་དེ་ལས་བྱངས་ཏེ་མགྱིན་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་དེའི་མགྱིན་པ་སྟོན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་ཆོས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྷ་ཆེན་པོས་བྱངས་ཏེ་མགོ་ལ་བཞག་གོ། དེ་ནས་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྒྱུང་མར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྟ་མགྱིན་རིངས་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཁྱེར་སོ། །དེ་ནས་བྱུང་མེད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ར་ནི་ཆང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ར་འབྲུངས་ན་ཁྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་དྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་བར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྒྱུ་མས་འཛིགས་ནས་མ་འབྲུངས་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ལ། ལྷ་རྒྱུས་ཀྱིས་འབྲུངས་པས་ནི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ན་སྟོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གང་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་ཡི་མུག་པར་གྱུར་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཟུགས་བཟང་བའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ་དེར་སོང་པ་ལ།

བརྒྱུན་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་གོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཀླམས་ཀྱིས་
 འདི་ནི་ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་བྱང་མེད་ཡིན་ཅོ་སྒྲམ་ནས་བདུད་ཅིང་འབྱུང་ལྷ་མར་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལ་
 མོར་སྟེ། ཚས་ཀྱི་བརྒྱན་པ་ཅོས་ལས། མ་འགྲུས་དྲི་མ་སྤྱོད་ལྟར་པས། ཀྱིས་མ་བྱས་པར་ཟམ་མི་ཟ། །ཞེས་
 སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱིས་ལ་མོར་དོ། །སྒྲུབས་དེར་ཁྲུབ་འཇུག་དང་བརྒྱུན་ཀྱིས་བདུད་ཅི་བརྒྱས་
 ཏེ་བརྒྱུན་གྱི་ཁང་པར་ཁྱེར་པོ། །དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ལོག་པ་དང་བདུད་ཅི་མ་མཐོང་ནས་
 དེ་ཚོ་ལ་བ་ལ་བཅོན་པ་ན། ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཁྱེར་པོ་ཞེས་ཐོས་ནས། ལྷ་རྒྱམས་ནི་སྤྱིང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པ་
 བོ་བའི་ན་ཅོ་སྒྲམ་མོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་རྒྱམས་བདུད་ཅི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་དང་། སྒྲ་གཙན་
 ལྷ་འི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ། དེར་ལུགས་ནས་བདུད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཉི་མས་མཐོང་སྟེ།
 ཁྲུབ་འཇུག་ལ་འདི་ནི་སྒྲ་གཙན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པར་གྱུར་ལ། འོན་
 །ཀྱང་བདུད་ཅི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་བལྟགས་པའི་མགོ་བོ་ནི། དེང་སང་ན་ཡང་གནས་ལ། ལུས་ལྷག་མ་
 རྒྱམས་ནི་གི་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲ་གཙན་འཛིན་དང་ཉི་མ་ཞེ་འགྲམ་པར་གྱུར་བས། གང་གིས་ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་ལོར་འགའ་བས་གིང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་འདི་སྒྲིབ་ཐོས་ཏེ་བདུན་ཅི་འཕྲོགས་པ་ལས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་འགྲེས་
བར་སྒྱུར་བས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ན། ལྟ་དེ་དག་ལ་མཚོན་ཆ་མེད་པས་བརྟེན་པར་མ་རྒྱས་པ་དང་།
སྒྲིབ་སྒྱུར་ལྟ་རྒྱུས་ལ་སྒྲུས་པ། བཅ་སྒྲུ་ཅར་ཞེས་བྱ་བའི་དྲར་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་
བྱེ་བ་ཤག་བདུན་གྱི་བར་བཀའ་སྒྱུ་བ་ལ་གནས་པར་སྒྱུར་བས་དེའི་རྩས་པ་རྫོ་རྟེར་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ།
དེའི་རྩས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་མཚོན་ཆར་བྱས་ན་ས་གསུམ་ལས་སྒྱུ་ལ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས། དེ་
སྐྱངས་ལ་མཚོན་ཆ་དེས་ལྟ་མ་ཡིན་གཞིམ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་དྲར་སྒྲོང་དེ་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེས་ཀྱང་དེ་རྒྱུས་ལ་ལན་གདགས་པའི་བྱིར་ལྷས་ལ་བཞུག་དུ་
བཞུག་ལྟེ་རྩས་པ་འབའ་ཞིག་ལྷས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་བྱིན་ན། དེ་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་
ཅི་པས་ཡོགས་ཀྱི་རྩས་པ་ལས་རྫོ་རྟེར་བྱས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། །བྱིན་པའི་རྩས་པ་ལས་དབྱིག་
པར་བྱས་པ་ནི་བྱུང་འཇུག་གིས་ཁྱེར་རོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲོལ་ཞེ་རུ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་མས་

བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་གཟི་བྱིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པས། དེ་ཡི་གཟི་བཟང་མ་བཟོད་པ་དང་།
 ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ལོ་ཞིང་ཅེ་བར་མ་འདོད་པ་དང་། གྲུལ་བུམ་གྱི་བུ་མོ་དང་ལྷ་འི་བུ་མོ་གཞན་དག་
 གིས་ཀྱང་ཉི་མའི་གཟི་བཟང་བསྟེན་པར་མི་རུས་པས། དེ་དག་བྱོས་ཏེ་པའི་བྱིམ་དུ་ཞུགས་སྟེ་འདུག་
 པ་དང་པས་སྦྱོས་པས་སྦྱོ་བ་སྦྱོས་ཏེ། མོད་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་རི་བོ་ཏི་མའི་རི་སུལ་ན་དགའ་
 སྟབས་སྦྱོད་ཅིང་འདུག་གོ། ཉི་མ་ཡང་རྒྱུད་མ་ཆོལ་ཞིང་སོང་བ་ན། གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་དེར་སོང་སྟེ་རྟའི་
 གཟུགས་སུ་མནན་པར་གྱུར་བ་དང་། སྦྱོས་སྟག་ཞན་གྱི་མངལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་།
 ཉི་མས་བགད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟེན་ནས་ངལ་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་།
 རྒྱུད་མའི་སྤྱ་ལས་ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏོ། །གཏམ་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་པས་ཐོས་པས་ཉི་མ་ལ་
 སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོར་བ་བཟླ་གུས་ན། ངས་ཁྱོད་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་ལ། གང་
 གི་ཆེ་ལྷག་པར་མི་བཟོད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་བཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་དང་། དེས་དེ་ས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་འཁོར་ལོས་ཆ་བཟུ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་ཡོང་མོའི་བར་དུ་བརྟུར་ཏེ་དེ་
 ས་ལ་བོར་རོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉི་མ་རྒྱུད་པ་མ་བརྟུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་གཟི་བཟང་དེ་
 ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་དག་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་ལོར་བྱས་ལ། དེ་གིན་དུ་འབར་བས་ལྷ་ན་སྟག་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 བཏགས་སོ། །དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱུང་འཇུག་ལ་བྱིན་ལ། དེས་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་སྒྲུ་གཅན་འཛིན་གྱིས་
 བདུད་ཅི་བརྟུས་ཏེ་འཐུངས་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་ལོ་དེས་དེའི་མགོ་བཅད་པར་གྱུར་ཏོ།^{༥༥} །ཞེས་དང་།

རྟའི་ཆེའི་རིག་བྱེད་དང་སྤོང་ག་ལི་ཏོ་རྩས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་བཞི་བར། འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོ། རྟུང་བདུད་ཅི་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། །དེ་མིང་ཨ་ཅ་སྟེ་བསྟེ། །སྒྲི་བྱིན་ཆེན་ལྷ་བུ་
 ཡིན། །རྒྱ་མཆོ་དེ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ། །བྱུགས་ཀྱི་རྩམ་པར་གྲོལ་བ་ན། །ལྷ་མིན་སྟོབས་དང་ལྷ་
 འཇུགས་པས། །ཕྱི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་བརྟུང་བར་གྱུར། །སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་དྲངས་པས། །དཔྱི་
 བྱི་རྒྱུད་ཟད་ཉམས་པར་གྱུར། །དེ་བས་རྟུམ་མས་ད་དུང་ནི། །དཔྱི་ནི་རྒྱུར་བར་མི་འདེགས་ཤིང་། །ངལ་
 གསོ་བ་ན་རྒྱུད་པ་ནི། །ཕྱི་མ་རེས་ཀྱིས་དལ་བར་འདེགས།^{༥༦} །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས།

རྒྱས་པ་ནི། སྦྱོད་གྲུ་དང་པོ་བྱུང་བའི་ཆོ། །འཆོ་བའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་གནས་གྱུར། །དེ་རྗེས་

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི། །འཇིག་རྟེན་ཀླན་ལ་ཆངས་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བྱེད་པའི། །སྒྲོམ་
 གྱིས་གཏུང་བ་ཉིད་དུ་བྱས། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སྟོག་ཆགས་རྣམས། །སྒྲུང་ཡང་རྒྱག་ཅིང་འགྲོ་བར་
 བྱེད། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཤམ་དང་། །ལྷོ་འབྲེ་སྟོན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། །སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་
 གྱིས་ནི། །གཏུང་བས་ཉེ་བར་ཐིན་པར་གྱུར། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་ཟས་དང་། །མལ་སྟན་ལ་ནི་དགའ་
 མེད་གྱུར། །དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན། །དེ་ཡི་ཆོན་སྟོ་སྟེས་པ། །གང་འདི་རྒྱལ་སྟེང་པོར་ནི། །གནས་
 དེས་བདག་ཅག་སྒྲོམ་སེལ་རུས། །དེ་ནས་རི་བོ་མརྒྱ་ར། །གྲགས་ལྷན་སྤྱབས་ཤིང་ཉིད་དུ་བྱས། །ཁྱེ་
 ཡི་རྒྱལ་ཆེན་མཐའ་ཡས་ནི། །སྤྱབས་ཐག་རྩ་ནི་ཡང་དག་གྱུར། །དེར་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྷ་རྣམས་ཏེ། །
 ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་ནི་ལྷ་མིན་གནས། །སྤྱབ་ཐག་འདྲེན་ཅིང་མཆོ་ཆེན་ནི། །འཇིགས་པའི་སྒྲུ་རྣམས་
 བསྐྱབས་པ་ལས། །མཆོ་ཆེན་དེར་ནི་ལྷ་དང་མིའི། །སྤྱན་ནི་རྩ་བ་ལོ་མ་དང་། །འོ་མར་བཅས་པ་བསྐྱས་
 བས་ནི། །ཐམས་ཅད་བཅུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །གཟི་བཟིང་ཆེ་ཞིང་གཟི་བཟིང་ཅན། །རོ་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་ཞིང་དག། །མེ་རྟོག་སེར་དང་གོ་སྤིང་གི། །དེ་བཞིན་སེར་མེ་ལ་སྟོང་དང་། །མདངས་ལྷན་རྟེན་
 ར་དང་། །འཆོ་བྱེད་འཆི་བགས་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱ་གསེ་བྱེད་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཆངས་པས་
 གང་སྤྱལ་བའི། །བཅུད་དང་མཐུ་སྟོབས་བསམ་མི་བྱལ། །སྤྱན་རྣམས་མཆོ་ཆེན་དེར་བཅུག་མེ། །རྒྱ་
 མཆོ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་བ་ན། །དེ་ཆོ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ནི། །དཔལ་ལོ་ལ་སོགས་བྱུང་བར་གྱུར། །གང་
 གིས་ནང་པར་བཟོད་ན་ནི། །མིང་ལ་སོགས་འཇིགས་བྱེད་པའི། །དགེ་བཞེས་བྱའི་རིན་པོ་ཆེ། །བརྒྱད་
 བེ་རྒྱལ་སྤྱུང་བར་གྱུར། །ཉི་མ་བཞོན་པའི་ཤིང་རྟེན། །འདྲེན་པའི་རྟེན་དང་ལྷ་ཡི་ཆང་། །དེ་བཞིན་ནོར་
 བཟང་གོ་བྱ་བ། །ནོར་བྱའི་རྣ་ཆ་བཟང་པོ་དང་། །བདུད་རྩི་ཞེས་བྱའི་སྤྱན་དང་ནི། །བདུད་རྩི་ཉིད་ཀྱང་
 བྱུང་བར་གྱུར། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འཇིན་པའི་མཆོག་ །སྤྱན་པ་ཐང་ལ་འབར་དང་ནི། །སྤྱ་མཐོ་
 ཞེས་ནི་བྱ་བའི་རྟ། །སྟིང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་ལ། །འབྲུག་དང་རྩ་ཡི་སྤྱ་དང་ནི། །དུང་དང་རྩ་ཆེན་
 སྤྱ་འདྲ་བ། །གང་ཞིག་སྤྱད་གསང་མཐོན་པོ་ཡིས། །སྤྱ་དེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི། །དེ་ཆོ་ལྷ་དང་ལྷ་
 མིན་གྱིས། །སྤྱ་མཐོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཏགས། །སྤྱིན་དཀར་གྱི་ནི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། །མཁྱེགས་ཤིང་
 བདུད་རྩི་ལས་བྱུང་བ། །མདངས་ལྷན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། །བྱུང་མེ་མཐའ་ལ་འགྲོ་བར་བྱེད། །སྟོབས་

ལྷན་ཞེས་བྱའི་སྤྱད་བྱེད་བྱས། །དེ་ཡིས་རྒྱུད་པ་གཉེས་ལས་བཟུང་། །དེ་ཆོ་ལྷ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མཛུ་
ར་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་བོར་ནས་ནི། །རྟ་ཡི་རིན་ཆེན་ལ་འཇུག་ཏེ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་སྤངས་
ནས་ནི། །ས་གཞི་འདིར་ནི་ཕྱིན་པར་གྱུར།^{ལྷ} །ཞེས་དང་།

འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རབ་འབྱོར་རྒྱ་བས་མཛད་པ་འདོད་འཛོམས། །བརྒྱུད་ལྷན་ཞེས་
པ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་ཏེ་ལྷ་ཀྱི་བྱུང་བ་བྱུང་བ་འཇུག་གིས་འབྱེད། རྒྱ་བ་ཕྱིད་
པ་བྱུང་བ་དབང་ལྷག་གིས་སྤྱོད་བྱའི་རྒྱན་དུ་བྱས། །དུག་སྤུམ་པ་གང་བྱུང་བ་དབང་ལྷག་གིས་མགིན་པར་
བཞག་པས་མགིན་པ་སྟོན་པོར་སོང་། །ཆང་སྤུམ་པ་གང་བྱུང་བ་དེ་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་འབྱེད་པས་སྤུར་སྤུར་
ར་ཞེས་ཆང་དམ་མཚོའི་བརྒྱུད་དམ་བདུད་རྩིར་ཡང་རུང་ངོ་།^{ལྷ} །ཞེས་དང་། རྟོགས་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་
དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་ཕྱིད་པ་ཅན་གྱི་དཔེར་བཞིན་དུ། །བདུད་
རྩིའི་རྒྱ་གཏེར་མ་བསྐྱབས་ཤིང་། །ཁོར་རྒྱས་ཐང་ཡང་མ་བཅད་ལ། །རི་བོ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ནི། །ཁྲུང་
པོ་འདི་ནི་སྤྱི་ཡིས་བསྐྱབ།^{ལྷ} །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་མན་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་དགུ་པ་
ལས། སྟོན་གྱི་དུས་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས། །བདུད་རྩི་འདོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། །སྤྱེས་བུ་
སྤྱོད་མེར་མིག་ནས་མེ་འབར་བ། །འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དོན་ཏེ་ཆངས་པ་ཡིས། །རྟོ་བརྒྱུད་བྱ་ཡས་
རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་ཐིམ།^{ལྷ} །ཞེས་དང་། བརྒྱུད་པར། སྟོན་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །བདུད་རྩི་འདོད་ནས་སྤྱབས་
པ་ཡིས། །བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟ། །སྤྱེས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །སྤྱོད་མེར་མིག་ནི་
མེ་འབར་བ། །མཆེབ་བཞི་པ་གཟིབ་ཆེད་འབར། །དེ་མཐོང་འགྲོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུར། །ཆངས་པའི་
རྟོ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤངས་ཏེ། །དུག་ནི་རྒྱུད་པ་མི་རྒྱ་བའི། །རང་བཞིན་
གཉེས་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར།^{ལྷ} །ཞེས་སོགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་གཉེས་པར།
དཔལ་མོ་ཐོར་ཐོས་ལྷའི་སྟོན་པ་གྲུང་པོའི་བདག་དང་ལྷ་མོ་ཀོ་སྤྱོད་ལྷ་དང་རྒྱ་བ་དང་། །བདུད་རྩི་རྟོ་བས་
ལྷན་རྒྱལ་ཕྱིད་དུས་སྤྱོད་གཏེར་བསྐྱབས་ལས་ལྷ་སྤུལ་མཁའ་ལ་གལ་ཏེ་བྱུང་གྱུར་ན། །ལན་རྟ་གཉིད་
རྒྱལ་ཕྱིད་ལ་ནི་རྒྱ་བ་མེད་པས་གཟུང་ཆོས་དུས་ཀྱི་ཆོགས་གྲུང་མེད་པར་གྱུར།^{ལྷ} །ཞེས་དང་།

ཆོས་ཀྱི་གུགས་པའི་ཆོད་མ་རྒྱམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། །རིག་བྱེད་ཆོད་མ་དང་ནི་འགལ་

བྱེད་སྒྲ། །ཁྱེས་ལས་ཆོས་འདོད་པ་དང་རིགས་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ། །ཕྱིག་པ་གཞིམ་ཕྱིར་གཏུང་བ་ཅོམ་བྱེད་པ། །
 ལྷན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་ཡིན།¹³ །ཞེས་དུས་ལྟོར་དང་ཚད་མ་སོགས་ལས་དགག་བྱ་
 གནང་ཡང་། རིག་བྱེད་རང་ལྷགས་སྒྲ། ཞོང་གི་ལུང་རྣམས་དང་། སྒྲུམ་བརྒྱུད་པའི་གསུང་རྒྱུན་སོགས་
 ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་ན་འདི་ལྟར་ཐོབ་པར་སྐྱེད་སྒྲ། །འཇམ་
 དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་རབ་འབྲུམས་བཅོ་བརྒྱད་པར། རང་ཉིད་འོད་ལྷན་སེམས་ཅན་ནི། །དེ་ཡི་དུས་
 ལྟ་རྟོགས་ལྷན་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་། །ཀླ་དང་འཆི་བ་རྣམ་པར་སྒྲུངས། །དེ་ཡི་
 དུས་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་རྒྱུ་དང་། །ཉི་མ་ལྷ་བ་སྒྲུ་རྒྱུ་མེད། །ལྷ་དང་ལྷ་མེན་འཛིག་རྟོག་མེད།¹⁴ །ཅེས་དང་། དེ་
 བས་དུས་ནི་འབྲི་བ་ན། །འཛིག་རྟོག་སྒྲུ་མེན་རབ་ཏུ་འཇུག །སྒྲུ་བྱི་ལས་ཀྱིས་དྲངས་ནས་ནི། །དེ་
 བས་ས་ཡི་སྒྲེང་དུ་འགོ།¹⁵ །ཞེས་དང་། དེ་བས་ཉིན་ཞག་ལྷ་བ་དང་། །གཟའ་ཡི་འོད་ནི་བྱུང་བར་
 ལྷར།¹⁶ །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲུ་ལྟ་རྟོགས་ལྷན་གྱི་མཇུག་ཏུ་བདུད་ཅི་ས་ཞག་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཟོས་པས་
 རྒྱ་འབྲུལ་དང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ནས་མའི་འཛིག་རྟོག་དུ་ཐུན་པ་བྱུང་བའི་ཆེ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་
 པོའི་དབྱས་ན་འཆི་མེད་ཀྱི་བརྒྱུད་དམ་བདུད་ཅི་ས་གང་བའི་རིན་ཆེན་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་བུམ་པ་ཞིག་ལྷང་དེ་
 ལྷན་ནེར་འདུག་པ། རྒྱ་གཅན་གྱིང་བཞིར་རྒྱ་བས་མཐོང་བ་དང་། དེས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ།
 ཀྱི་གོགས་པོ་དག རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་སྒྲོང་ན་བདུད་ཅི་ས་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་
 བུམ་པ་གཅིག་བདག་གིས་མཐོང་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན། དེར་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་ཅི་དེ་
 འདོད་ནས་ལེན་པར་བརྒྱམས་པའམ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པའི་ནད་ཀྱི་གཏུང་བ་ལྷག་
 པར་འཁེལ་བ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་ན་རྒྱ་ཡི་སྒྲིང་པོར་གནས་པས་གཏུང་བ་ཞི་བར་མཐོང་ནས་སྒྲུན་དང་
 བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་མཆོར་བརྟག་སྒྲེ་སྒྲིང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལྷག་གིས་རི་བོ་མརྒྱ་རའམ་རི་རབ་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་ཤིང་བྱས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་སམ་རྒྱལ་འདིར་ཀྱི་དྲང་སྒྲོང་སྒྲུ་ལྷན་ལྷག་ལྷ་
 མོང་ནས་བསྐྱབ་ཐག་དང་མེས་པོ་ཆངས་པས་སྒྲི་བོ་མནན། །འོག་ནས་རུས་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་བྱས་
 རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པ་ལས། ཐོག་མར་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཤེལ་ལས་བྱུང་བའི་རྟ་བདུན་དང་ལྷན་པ་འཛིག་
 རྟོག་འོད་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཐོན་པས་¹⁷ །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཉི་དགའ་ལ་མ་རུ་འདུག་ཅེས་

སྤྲུལ་པས་མིང་ཉི་མར་བཏགས།

ཡང་བསྐྱབས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་རྟ་ལྔ་དང་ལྷན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཐོན་
 པས་ཐོན་མ་དེའི་ཁྲ་པོར་འདུག་ཟེར་མིང་ཁྲ་བར་གྲགས་པ་ལྟ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཅོད་པན་དུ་བྱས།
 དེ་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་ས་སྤངས་ཐོན་པ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཞོན་པར་བཟུང་། དྲམག་བསམ་གྱི་
 ཤིང་རམ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་ཐོན་པ་ལྟས་ཁྱེད། ལྟ་མོ་དཔལ་མོ་བྱུང་བ་རང་ཉིད་ནས་ཁྱབ་འཇུག་གི་
 རྒྱུ་མར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདུས། དེ་ནས་བྱད་མེད་ཤིན་རྩ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁྱོད་སྤྲུལ་ཡིན་ཀྱིས་
 པས་ར་ཆང་ཞེས་བྱ་བ་འཕྱངས་ན་ཕྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་དྲེགས་པས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་བས་ལྟ་མིན་རྣམས་གྱིས་འཕྱང་བར་མ་རྩས་ལྟས་བཅུངས་པས་ལྟའི་སྤྱད་དོད་སྤྱུ་ར་དེའི་ཐོན་རྩ་
 དགག་ཆེག་ཨ་བཞག་པས་ལྟ་མིན་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་མིང་ཡང་གྲགས། དེ་ནས་ནད་དང་གདོན་
 དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་མེལ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་དང་།
 ཀི་ཐུབ་དང་། རོར་བུའི་རྣ་ཆ་བཟང་པོ་དང་། བདུད་ཅི་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤྲུན་ལ་སོགས་པ་དོན་པ་ཐྱི་
 རོར་བྱས། དེ་རྗེས་མགྱིན་རིངས། ཐོར་ཐོས། རྒྱ་མཐོ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟ་
 བམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཤེས་ཤིང་སྤྱིན་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་དཀར་བ་དོན་པ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཏུ་བ་བྱས་པའི་
 མཐར་ལྟ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྟན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་འབྱེར་ནས་རང་གི་གནས་སུ་བྱོས།
 དེ་ནས་ཡང་བསྐྱབ་པས་ཤིན་རྩ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་གི་སྤྲེས་སུ་ནག་པོ་བརྟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 གདོད་དགྲུ་པ་སྤྱེ་མེར་མིག་ནས་མེའབར་བ་ཞིག་བྱུང་བ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་མིད་པས་ཁྱབ་པར་མ་གྱུར་
 བས་དུན་པ་སྟོར་ཏེ་སལ་འབྱེལ་ཅིང་མི་སྤྱུ་བར་གནས་པ་དང་། ལྟ་ཆེན་པོས་དེ་ལས་དངས་ཏེ་མགྱིན་
 པར་བཞག་པས་དེས་དེའི་མགྱིན་པ་སྟོན་པོར་མོང་བ་སོགས་ཀྱི་ན་གྱིས་མ་སྤུལ་པ་ལྟ་ཆངས་པར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཆངས་པ་ལ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱུ་སྤུབ་པ་ཆེན་པོས་སྤྲེས་སུ་དེ་འདྲ་བ་བྱུང་
 བའི་ཆེ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་རིག་རྒྱགས་གྱིས་སྤུལ་ཞིག་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་དུན་ཏེ། རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་
 རྒྱིགས་མཛུབ་གདེངས་པས་དེའི་ལུས་ཞིག་ནས་དུག་སྤུལ་དང་ཁྱི་དང་སྤིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་།
 པོང་ར་ཐང་བློམ་ལ་སོགས་པ་མི་རྒྱ་བའི་དུག་གཉིས་ལ་ཐིམ། དེའི་ལོག་རྩ་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ན་སྟོད་

ཆེན་པོ་བརྒྱད་གང་པ་སྒྲ་པ་ཤེས་རིན་པ་སོགས་ཚངས་པས་སྒྲོས་སུ་འབྱེད་བས་སྒྲ་གཙན་གྱི་འཁོར་
ལོ་འཕངས་པ་དབྱལ་བར་སོག་པར་སྒྲ་ཡང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་སོགས་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་
མཐུན་པར་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་གྱིས་ཁྱེད་བས་ལྷ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཡི་མུག་པའི་ཆོ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཆེས་
ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཟུགས་བཟང་བའི་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་ཞིང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱང་བའི་གཟུགས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་གོ།

དེའི་ཆོ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་གྱིས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱད་མེད་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་
བྱད་མེད་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་བདུད་ཅིང་སྤྱང་མར་བཞག་ནས་ཁྱས་ལ་སོང་བ་དང་། སྐབས་དེར་ཁྱབ་
འཇུག་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་གྱིས་བདུད་ཅི་ལུམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་བརྒྱས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་པ་ནམ་
པར་རྒྱལ་བྱེད་དུ་ཁྱེད་ལོ། །དེ་ནམས་ཁྱས་བྱས་ནས་སྤྱར་ལོག་པ་དང་། བདུད་ཅི་མ་མཐོང་ནས་དེ་
འཛོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན་ལྷ་ནམས་གྱིས་ཁྱེད་ལོ། །ཞེས་སོས་ནས་ལྷ་ནམས་སྤྱང་དུ་འགྲོ་བའི་བདེན་
ནོ་སྤྲུལ་མོ། །དེའི་ཆོ་ལྷ་ནམས་བདུད་ཅི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ན་སྒྲ་གཙན་ལྷའི་ཆ་ལུགས་
སུ་བསྐྱར་ཏེ་དེར་ཁྱུགས་པས། བདུད་ཅིང་སྤྱལ་པ་སོང་བ་དང་དེ་སྒྲ་བས་མཐོང་སྟེ་འདི་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཙན་ནོ་ཞེས་ལྷ་ནམས་ལ་སྤྱན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་སྒྲ་གཙན་བྱས་པ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
དོ་རྩེ། སྤྲུལ་བྱེད་གྱིས་མཐུད་། སྤྱོད་ས་བཟང་གིས་གཤོལ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་རྩིས་ཅིག་སོགས་
ཏེ་ལྷ་ནམས་གྱིས་དེ། ཟིན་ལ་ཁད་པར་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལག་པར་དྲང་སྟངས་ཞོ་འབྱུང་གི་རུས་པ་བདེན་
པ་སྒྲ་བ། བརྟན་པ། ཐམས་ཅད་དུ་སོགས་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཐམ་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཐར་ལ་
དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་རྩུར་ལ་གང་གི་འང་། “གཞིག་པར་མི་རུས་པའི་དོ་རྩེར་
རྒྱར་པ་ཉི་མའི་དུམ་བུ་བསྐྱས་པ་ལ་ལས་སྤྲོ་ཚོགས་པས་བཅོས་པའི་འཁོར་ལོ་གང་ལ་བརྒྱབ་པ་དེར་
མི་འཕྲིག་མི་མྱིད། འཕྲིག་པས་མི་བསྐྱད་མི་མྱིད། བསྐྱད་པས་མི་འཆི་མི་མྱིད། འཆི་བས་རན་སོང་དུ་
མི་ལྟར་མི་མྱིད་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞི་ལྷན་ཡོད་པ་འཕངས་པས་སྒྲ་གཙན་གྱི་སྤྱོད་བཅད་དེ་ལུས་བྱིངས་
ཤི་བར་གྱུར་གྱང་། བརྒྱད་པའི་ཕྱི་མར། སྒྲ་གཙན་བདུད་ཅི་རྒྱ་བཅ། །ཁྱབ་འཇུག་གིས་ནི་སྤྱོད་བཅད་
པས།” །ཞེས་པ་ལྷར་བདུད་ཅི་མཐུས་མགོ་བོ་མ་གྱི་བར་སྤྱར་འཁོར་ལོ་ཕྱིར་གཞུགས་སུ་འཕངས་

པས་ཚངས་པའི་དབུལ་བའམ་མཐུར་ཚོས་ལ་འཕྲོག་ ཏུས་དེར་ལྟ་མིན་དབང་པོའི་བྲག་དང་བཏུད་ཅི་
འདྲེས་པ་ཐིགས་པ་གཅིག་ས་ལ་ལྟངས་པར་ཨ་རུར་དང་སྒོག་སྒྱུ་བྱུང་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་གཙན་ཟེན་དང་ལྷ་
བཞེ་འགས་པར་འཕྱུར་ཞིང་གང་གིས་ཆོ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་ཏུས་འགོ་བས་གིར་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པའང་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་གྲགས།

ཚངས་པ་རང་གི་མའི་ཟུག་རྩ་དང་སྒྲ་གཙན་གྱི་སྒྲེ་ཆད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྒྲེ་མས་པར་ཞུགས་པས། སྒྲིན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་པོར་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུད་ཐོས་པས་སྒྲིན་བྲས། མ་
ནང་ནས་ཆོའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཐོག་མ་ཨོ་ཨུ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོའི་རིག་བྱེད་སོགས་
རིག་བྱེད་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ། ལྷ་ཟེར་ལས། ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཨུ་ཐའི་སྒྲ། །གཉིས་པོ་འདི་
དག་སྒྲིན་ཚངས་པའི། །མཐུར་ཚོས་བརྟོལ་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། །དེས་ན་འདི་དག་བཀྲ་གིས་ཡིན།⁶⁰ །ཞེས་
བཤད་ཅིང་བཀྲ་ག་པའི་ཆོ་ཡང་རེས་བརྟེན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཨོ། །སྒྲིན་དག་གི་ཨུ། སྒྲིད་སྒྲུང་གི་ཨུ། མཆོད་
སྒྲིན་གྱི་ཨུ་སྟེ་དེ་བཞི་པོའི་ཆོད་ཏུ་འདོན་དགོས་པར་བཞེད། དེ་ཡང་བརྟེན་བྱེད་དབྱངས་ཅན་མའི་
དགོངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་པར། ཨ་བསྐྱུང་བ་ལ་སྟེ་སྒྲོང་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ བྱིངས་མཐའི་
ཨ་དཔྱེའོ། །པའོ་སྒོག་གི་ཨ་བྱིས། ཨུར་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འོ་ཞེས། སྒྲིན་མ་ཤུ་བྱིན། ཀ་འགོ་བ་ལ་
འོས་པ་དེ། སྒྲིན་སྒྲིན་ར་ཆས་ཨུར་བསྐྱུར། ཀ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཨུ་བརྟེན་དོན་ཨ་ཨུ་ལ་ཨོ། མ་
ར་རོར་བྲས་པས་ཨོ་འགྲུབ་པས་བསྐྱུར་བའི་དོན་ལ་འཇུག་⁶¹ རྟེན་རྟེན་མོ་ལས། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་
བཤད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་
བ་དང་བཀྲ་གིས་དོན། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན།⁶² །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགོལ་
ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ལྷན་བྱེད་དང་བཞི། །ཆོད་ཏུ་བྲས་པ་སྒྲིན་པར་བརྟེན།⁶³ །ཅེས་བསྟོད་བཀྲུར་བསྐྱགས་
གསུམ་ཏུ་བཤད་པ་དང་།

རྟེན་གཤམ་འབར་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། ཚངས་པ་དང་ནི་ནོར་ལྟ་ཡི། །སྒྲུར་
སྒྲུངས་གསང་བ་ཨོ་ཞེས་བྱ། །ཚངས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ནི། །ཡོད་དེ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཆོད་
གསུམ་གསལ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གིན་ཏུ་ཐ་བར་བསྟན། །དང་པོའི་རྒྱ་ནི་ཡི་གེ་ཨ། །དག་དང་སྒྲིབ་

སྟོབས་ས་མེ་བསྐྱས། །ལས་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་དག་གྱང་། །ཡིད་རྒྱལ་སྟིང་སྟོབས་ལྷ་དང་ལྷན། །བྱེད་
 བའི་ཡི་གེ་མིའི་མིང་ཅན། །གྲོག་དང་མུན་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེང་བར་བྱེད། །གཉིད་
 ཆེན་གན་རྩ་ལོག་པའི་རྒྱལོ་^{༡༤} །ཞེས་དང་། དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་ནུམ་ས། །རུས་སྒལ་ཡན་
 ལག་བཞེན་བསྐྱས་ལ། །དྲན་པས་ཡི་གེ་ཨོྲ་བརྟོད་ན། །དེ་གུས་སྒྲེས་སྒྲ་གྲོལ་བར་གྱུར། །ཞེས་ཨོྲ་ཡིག་
 ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། །ཨ་བྱུང་འཕྲུག་ལྷ་དབང་ཕྱག་མ་ཚངས་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞེན་མཚམས་སྒྱུར་བས་འབྲུག་པ་མོགས་དྲང་དོན་གྱི་དབང་དང་། དེས་དོན་རྒྱས་ལའོར་རྩ་
 རྒྱད་ལས། ཚངས་པ་སྒྲ་ཡི་དོ་རྩེ་འཛིན། །གསུང་གི་དོ་རྩེ་དབང་ཕྱག་ཆེ། །རྒྱལ་པོ་སྐྱགས་གྱི་དོ་རྩེ་
 འཛིན། །དེ་ཡང་བྱུང་འཕྲུག་རྩ་འབྲུག་ཆེ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས།
 ཚངས་པ་བྱུང་འཕྲུག་ཞི་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་བརྟོད། །ཚངས་པ་དྲི་བྲལ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད། །འཕྲུག་ཕྱིར་བྱུང་འཕྲུག་བརྟོད་པར་བྱ།^{༡༦} །ཞེས་དང་། སྤྱི་བའི་འབྲེལ་པ་ཀྱ་ལ་སྐྱས་
 མཛད་པ་ལས། ཨ་ནི་བདག་མེད་མ་ཞེས་བཤད། །ལྷ་ཡིག་དོ་རྩེ་མ་ཁའ་འགོ་མ། །མ་ཡིག་མི་བསྟོད་
 དོ་རྩེ་བས། །ཨོྲ་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་ཞེས་བཤད། །ཡི་གེ་ཨ་ནི་གསུང་ཞེས་བྱ། །ཡི་གེ་ལྷ་ནི་སྒྲ་རུ་བརྟོད། །མ་
 ཡིག་སྐྱགས་གྱི་དོ་རྩེ་སྟེ། །དོར་གསུམ་གཅིག་པའི་རང་བཞེན་ཨོྲ་ །ཡི་གེའི་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཡི་
 གེ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྟེ་བཤད།^{༡༧} །ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱས་ལའོར་རྩ་རྒྱད་ལས། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་ཡི་དོ་རྩེ་
 འཛིན།^{༡༨} །ཞེས་ཨ་སྒྲ་ལྷ་གསུང་མ་སྐྱགས་ཏེ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞེན་ཨོྲ་ཡིག་སངས་རྒྱས་གྱི་དོ་བོ་
 དེ་ལ་ཨེ་ཨོྲ་བའི་མིགས་པས་སྒྲོས་པའི་སྒྲུབ་རྩལ་དང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེན་གསུམ་གྱི་
 རྒྱར་གཞི་སོགས་མཐའ་གྲས། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཨོྲ་ནི་བསོད་ནམས་ལེན་པའོ།^{༡༩} །ཞེས་དང་། ལྷ་
 ཚོགས་གསལ་བར། ཨོྲ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བསྐྱགས་པ། །ཚངས་པ་ཡི་ནི་འབྱུར་མེད་སྐྱགས།^{༢༠} །ཞེས་
 བཀྲ་གིས་པ། བསྟོད་པ། བསྐྱགས་པ། བཀྱར་པ། བསོད་ནམས་ལེན་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་དོ་བོ་སོགས་
 དོན་མང་པོ་ལ་འཕྲུག་པར་གསུངས།

ཐར་ལའི་ནི་སྒྲའི་མདོར་ཡང་། སྒྲ་གཙན་གྱིས་བདུད་རྩི་བརྒྱས་པ་རྒྱ་བས་བྱ་གཏང་བའི་
 ལའོན་འཛིན་གྱིས་བཙོ་ལའི་རྒྱས་ཟེན་པའི་འཛིགས་སྟོབ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པར་ཞུས་དང་།^{༢༡} གསུངས་

གྲ་ལའི་གསང་སྒྲགས་རྗེས་འཛིན་ལས། འཛིག་རྟེན་དགྲ་བཙུམ་བདེ་གསེགས་ལ། ལྷ་བ་སྒྲུབས་
 སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། ལངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྒྲགས་བཅེ་རྣམས། ལྷ་བ་ཐར་མཛོད་སྒྲགས་ཅན་
 ལས། ལྷ་གཅན་ལྷ་བ་སྒྲུབ་སེལ་བ། རྣམ་མཁའ་དག་ལ་འོད་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་མ་མེར་འདུག་པ་
 དཀར་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་ལྡན་པ། བར་སྒྲུང་དག་ལ་མ་བཟུང་བར། རྒྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་
 དེ་ལྷུང་དུ་ཐོང་། དེ་ནས་རིངས་བཞིན་སྒྲགས་ཅན་དེ། ལུས་ཀྱང་རྩལ་ཞིང་སྒྲགས་ལྷུང་ལ། རད་པ་
 བཞིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིས། ལྷ་བ་རྣམས་པར་གཏོང་བར་བྱས།^{༡༩} ཞེས་དང་། གསུང་དུང་བོན་གྱི་སྒྲ་
 འབྲུམ་ཁྲ་བོར་གྲགས་པ་ལ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་།^{༢༠} གསུང་རབ་ལ་ལར་ཉི་ལྷ་སྒྲུང་གིས་
 ཟེན་པ་ཞེས་དང་། དུན་ཉིར་ལྷ་མིན་དབང་པོའི་ལག་པས་སྒྲིབས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་རྫོབ་དུང་པའི་དོན་དུ་
 བཤད་ཚུལ་རི་སྟེན་དང་།^{༢༡} གནམ་སྟོང་དུ་ཉི་མ་སྒྲིབ་པའང་གཙོ་བོར་ལྷ་བར་ཡིན་ཅུང་ལྷན་ཅིག་དུ་
 གནས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱས་ལ་ལར་བྱང་བ་ཐུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱའི་སྤང་རོར་ཙམ་སྟེ་
 དོན་ཉི་ལྷ་ཁམས་གྱི་དངོས་མའི་རྣམ་པར་སྒྲགས་ཅན་བར་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། གོ་ལའི་རྒྱ་
 ལམ་དུ་རྒྱ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གནས་ཏུ་དངས་པའི་སྟེང་དུ་གདོང་མཐུག་འོར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
 མདངས་ཅན་སྟེང་ནས་ཕོག་པའི་གྱིབ་མ་ལས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ཐ་སྟོད་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཉི་ལྷ་གཅན་
 དང་རོ་རྒྱུང་ཉི་ལྷ་བྱས་ནས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པའི་
 དོན་བྱེད་དཀར་པོ་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།^{༢༢} དེ་ཡང་མེས་པོས་སྒྲེས་རྒྱའི་བདག་པོ་
 ཞེས་པ་ཆངས་པ་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་བསྟན། དེས་ཐ་སྒྲར་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ཞེས་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་སང་
 གི་སྒྲ་ལྷར་གྲགས་པའི་འཐབ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། འཛིགས་བདེ་རྒྱང་གི་སྒྲ། སྟོན་སྒྲུབ་དབང་པོའི་སྒྲ།
 རིས་མེད་ལྷར་བཅས་གཉིས་ཉི་ལྷའི་ནང་ནས་ཐ་མ་གཉིས་ཐ་སྒྲར་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་ལ་བཤད། དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་རྒྱ་བྱིན་ལ་བསྟན་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ལོ།

གསོ་རིག་མི་ཡུལ་དྲ་དར་རྒྱུ་ལ།

འགོ་བམི་ལ་དར་རྒྱུས་སུ་གྱུར་པ་ནི། རྩོན་འཛམ་འཁྲུག་འདིར་མི་རྒྱུས་ཆགས་ནས་ཡུན་
 རིང་ཞིག་གི་བར་དུ་ཟས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་ཟ་བས་ཁམ་ཟས་རགས་པའི་མིང་མེད་ཅིང་། རང་
 འོད་ཀྱིས་རང་གསལ་བས་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་ནམ་
 མཁའ་ལ་འགོ་བ། གཟུགས་དང་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་
 མཐུག་ཏུ་མི་ཡུལ་དྲ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཤེད་ཤུལ་གྱི་བས་སྟོན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་ཞག་ཐོས་
 པ་ལ་བརྟེན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྩུ་དྲག་པོས་བཏབ་སྟེ་སྟེ་ཐུགས་ཐུངས་པ་མེས་པོ་ཚངས་པས་ཐོས་
 བས་རང་གིས་བྱས་པར་འདོད་པའི་འགོ་བ་ལ་བརྟེ་བས་སྒྲོས་སམ་ལ་ལར་རྩོན་སངས་རྒྱས་ལྷ་གྱུ་བྱ་བ་
 ཚེན་གྱིས་གསུངས་པའི་གསོ་དབྱུད་འབུམ་སྟེ་ལས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ལ་རྩུ་སྟོལ་གཏོང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་པ་
 དྲན་པར་འདོད་པ་སྟེ། གང་ལྟར་ཚངས་པས་རྩུ་སྟོལ་གྱི་སྒྱོར་བ་བསྐྱབ་པས་ཤེད་ཤུལ་ནད་ཞི། རྩུ་
 མཚན་དེ་ལ་དབགས་ནས་ནད་ལ་སྟེ་བ་མ་ཞུ་བ། བད་པ་ལ་སྟེ་བ་ཤེད་ཤུ། རྩུན་ལ་སྟེ་བ་རྩུ་སྟོལ།
 རྩུན་ལ་སྟེ་བ་ལྟ་ཚངས་པ་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ་ནད་ཀྱི་གཤམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཚངས་པ་ལས་སྐྱེས་
 པར་འདོད་ཅིང་བྱ་སྒྲུ་ཆ་ཚངས་པའི་སྐད་དོད་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེན་ལམ་བྱིན་བྱ་རིང་པོར་བྱས་པས་ཚངས་
 པའི་ལྟ་སྟེ་བམ་ཟེར་གཤམ་པ་དེའི་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་གྱི་རྩུན་པ་རྒྱམས་ལས་
 བརྒྱད་པའི་ཚེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་རྒྱམས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་རྩུ་ཚེར་འཕེལ་བ་བསྐྱལ་བ་བཟང་
 ལྟའི་ལུགས་དང་རིག་འཛིན་དྲང་སྟོང་གི་ལུགས་གཉིས་གཤམ་དུ་འཆད་རྒྱ་ལྟར་དང་།

རྩོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས།

རྩོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མཚོན་ན་སངས་
 རྒྱས་འོད་ཀྱི་འཕྲི་བ་རྩུན་པ་ཡན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་བ་དང་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་

སོགས་མེད་པའི་མཐའ་མ་བཀའ་ཀྱང་དེང་སང་འདིའི་ཞེས་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་སྐབས་མ་འཆལ་
 ཞིང་། སྟོན་པ་ཤུག་འི་དབང་པོས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་སེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་
 གསོ་དབྱུད་བི་མ་ལ་མུ་ཏུ་ལེའུ་བདུན་བྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བམ་པོ་ཉི་བྱི་བ་
 ཞིག་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། འདུལ་བ་སྟོན་གྱི་གཞི་ལས། དག་སྟོང་ནད་བས་ནི་སྟོན་པ་ལ་དྲིས་ཏེ་
 བྱའོ།^ལ ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ལུང་གི་དུམ་བུ་གསུམ་པར་སྟོན་དང་མས་
 བཏང་བའི་དབྱུད་ལ་སོགས་པ་ཉུང་བྱུང་ཞིག་བཤད་ཅིང་གཙོ་བོར་སྟོས་པ་ནི། སྟོན་ནི་རྗེས་སུ་གནང་
 བ་དང་། ཚིལ་དང་གཡམ་པ་མིག་སྟོན་དང་། སྟོན་པ་དང་ནི་པི་ལིན་ད། ཁམ་བྱ་དང་ནི་སྦྱར་
 བྱའོ།^མ ཞེས་པའི་སྟོས་ས་བཞིན་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྟོན་
 གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་དག་སྟོང་རྣམས་སྟོན་ཀའི་བྱོ་ནད་གྱིས་སྦྱ་བོ་མེད་མེད་པོར་
 ལྟར་པའི་ཆོ་སྟོན་སོ་སོར་བརྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་དུས་སྟུ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཡོལ་བར་མི་བརྟན་
 བས་སྦྱ་བོར་ལྟར་པ་ལ། ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། དག་སྟོང་རྣམས་གྱིས་སྟོན་
 རྣམ་པ་བཞི་པོ་དུས་སྟུ་རུང་བ་དང་། བྱན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། ཇི་སྟོན་འཆོའི་
 བར་དུ་བཅང་བ་སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཇི་ལ་དུས་སྟུ་རུང་བ་ནི་ལྟེ་དགྲ་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཟན་
 རྟོན་དང་། ཤ་དང་། སྦྱམ་ཁུར་འོ། བྱན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ནི། ཤིང་ཏྲོག་ཙོ་ཙའི་བཏར་བ་དང་། རྩ་ཤིང་
 གི་འབྲས་བུའི་བཏར་བ་དང་། རྩ་ཤུག་གི་བཏར་བ་དང་། ལ་ཤུག་འི་བཏར་བ་དང་། ལྟ་དུམ་བུ་རའི་
 བཏར་བ་དང་། པ་རུག་ཀའི་བཏར་བ་དང་། རྩན་འབྲུའི་^ལབཏར་བ་དང་། འབྲ་གོའི་བཏར་བའོ། ཞག་
 བདུན་པ་ནི་མར་དཀར་དང་། ཉིལ་མར་དང་། བྱར་མ་གྱི་དབུ་བ་དང་། སྦྱང་ཅི་དང་། ཤ་ཁ་རའོ། འཆོ་
 བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ནི། རྩ་བའི་སྟོན་དང་། རྩོང་བའི་སྟོན་དང་། ལོ་མའི་སྟོན་དང་། མེ་ཏྲོག་གི་སྟོན་
 དང་། འབྲས་བུའི་སྟོན་དང་། ཅང་རྩ་ལྟ་དང་། ཐལ་བ་ལྟ་དང་། ལན་ལྟ་དང་། བསྐྱ་བ་ལྟ་དོ།

དེ་ལ་རྩ་བའི་སྟོན་ནི་སྦྱང་དང་། ཤུད་དང་། ལུང་བ་དང་། རྩུག་གཤེར་དང་།^ལ བོང་
 དཀར་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་སྟོན་གྱི་ནད་དུ་གཏོགས་པ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འལྟར་བཀའ་ཡིན་
 པའོ། རྩོང་བའི་སྟོན་ནི། ཅན་དན་དང་། དབྱི་མོ་དང་།^ལ ཤུག་པ་དང་། ཐག་ཤིང་དང་། སྦྱེ་རྩེས་དང་།

སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལོ་མའི་སྒྲིབ་ནི། པ་རྟ་
ལའི་ལོ་མ་དང་། བ་ཤ་ཀའི་ལོ་མ་དང་། བིམ་པའི་ལོ་མ་དང་། ཀོ་ཤ་ཏ་ཀའི་ལོ་མ་དང་། སུ་པར་འི་
ལོ་མ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་མའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མེ་རྟག་གི་སྒྲིབ་ནི། བ་ཤ་
ཀའི་མེ་རྟག་དང་། བིམ་པའི་མེ་རྟག་དང་། རྟ་ཀའི་མེ་རྟག་དང་། ཤ་རྟའི་མེ་རྟག་དང་། བརྟ་ཀའི་
པའི་མེ་རྟག་དང་། གཞན་ཡང་མེ་རྟག་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འབྲས་ལའི་
སྒྲིབ་ནི། ཨ་རུ་ར་དང་། སྒྲུ་རུ་ར་དང་། བ་རུ་ར་དང་། ཐལ་ཤམ་དང་། ཅི་ཅི་ལིང་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲས་ལའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འུང་ཚུ་ལུ་ནི། ཤིང་ཀུན་དང་། སྒྲ་ཅི་དང་། རྒྱ་
སྒྲིགས་དང་། སྒྲ་ཚིལ་དང་། རྩྱང་སྒྲིབ་ནི། ཐལ་པ་ལུ་ནི། བས་ཀྱི་ཐལ་པ་དང་། བས་ཀྱི་ཐལ་པའི་ཐལ་
པ་དང་། ཤིང་སྒྲིབ་ཀའི་ཐལ་པ་དང་། རྩྱང་ཀྱི་ཐལ་པ་དང་། ཤིང་འབའ་ཤིག་ཀའི་ཐལ་པའོ། །ལན་
ཚུ་ལུ་ནི། རྒྱུ་ཚུ་དང་། ལན་ཚུ་སྒྲིག་པོ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་དང་། ལན་ཚུ་དང་། རྒྱུ་མཚོའི་ལན་ཚུ་ལོ། །བསྐྱ་
བ་ནི། ཨ་མའི་བསྐྱ་བ་དང་། བིམ་པའི་བསྐྱ་བ་དང་། འཛམ་ལའི་བསྐྱ་བ་དང་། ཤི་རི་ཤི་བསྐྱ་བ་
དང་། ཀོ་ཤམ་པའི་བསྐྱ་བའོ། ¹⁷ །ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་བཞེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་
དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་རྒྱུལ། ¹⁸

འཁོར་ལོ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་བྱ་ཚོད་ལུང་རིར་གསུངས་པའི་དུས་སུ་ལྟ་ཆེན་
པོ་ཚངས་པ་ལ་གསོད་དབྱེད་འབྲམ་པ་གསུངས་ཤིང་། དུས་དེར་སྒྲོ་བློ་གསལ་ལེ་ཏའི་ཚལ་གྲོང་ཁྱེར་བདེ་
སྦྱིད་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་བརྟུ་འི་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་དབྱར་གནས་ལ་སྒྲིབ་དངས་པའི་ཆོ། སྒྲིབ་རས་
གཟིགས་དང་ཚངས་པ། ལྷ་རིའི་བུ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙུག་པོར་རིག་པའི་
བརྒྱད་ལེའུ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྟོག་འབྲམ་པ་གསུངས་པ་འདི་དང་གསོད་དབྱེད་འབྲམ་པ་གཅིག་པར་
བཞེད་བའང་སྟེང་། གནས་བྱ་ཚོད་ལུང་པོའི་རི་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དུས་སུ་གསེར་འོད་དམ་པ་
རྒྱན་གཏུག་མཚོག་རྒྱུ་མ་པར་རྒྱལ་པོ་མེད་པའི་ནད་རབ་རྒྱའི་བར་བྱས་པའི་ལེའུ་ཉི་བྱ་རྩ་
བཞི་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་ལྟ་མོ་སྒྲིབ་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་

ཐུབ་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ཡུན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཆུན་པ། སྤྲན་མེད་པའི་སྒྲེས་
 བྲམ་ལོ་བསྐྱར་བ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ཡུན་འདས་རིན་ཆེན་གཙུག་ལྷན་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ལ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་ལྷའི་
 དབང་ལྷག་འོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཆོང་དཔོན་རྒྱ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲན་གྱི་རིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཤེས་
 པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་
 བཞི་མི་མཐུན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ཅིང་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱིའུ་ལུ་འབེབས་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱད་བཞིན་སྤྲུག་ཅིང་མཛེས་པ་མང་པོ་ཀྱན་གྱིས་མོས་པར་བལྟ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་
 ལྟར་བ། གཙུག་ལག་རྣམས་ལེགས་པར་རྫོགས་པ། ཡི་གེ་དང་། རི་མོ་དང་། ཅིས་དང་། བྲངས་རྣམས་
 མངོན་པར་མི་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཁམས་ན་སེམས་
 ཅན་བརྒྱ་སྟོང་ཆད་མེད་སྟེད་ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟིར་བར་གྱུར་པས་ཐ་ན་དགའ་
 བའི་སེམས་རྩུང་ཟད་གྱུར་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་རྒྱ་འབེབས་སྟིང་རྩེ་སྟེས་རྟེ། བ་སྤྲན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམས་འཁོགས་གཏུགས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱ་བར་རྩི་མི་ཐོག་གི
 བདག་གིས་རང་གི་པ་ལས་ནད་གསོ་བའི་སྤྲན་དབྱེད་གསང་བ་དྲིས་རྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་
 རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གསོས་ལ་ལུན་རིང་པོར་བདེ་བ་སྟོང་བར་བྱའོ་སྤྲུམ་ནས། སའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་ལྷག་
 བྲས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་འདི་སྤྲད་ཅེས་དྲིས་སོ། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་སྟོབ་པའི་སྤྲད། སྤྲན་དབྱེད་
 རྣམས་ནི་ཁྱེད་ལགས་ན། བྲམས་པའི་ཡབ་ཀྱིས་བརྩེར་དགོངས་རྟེ། བདག་ལ་བཀས་ནི་བཤད་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བོས་པ་དང་།

ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲས་པ། རས་དེ་དྲང་སྟོང་སྟིང་པོ་ཡི། བདག་སོ་དབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
 རིམ་བཞིན་ཁྱོད་ལ་རབ་བསྟན་གྱིས། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་སེམས་ཅན་སྟོབ། །རྒྱ་བགས་ལ་ནི་དབྱེད་
 ཀྱི་དུས། རྒྱ་བགས་ལ་ནི་དབྱེད་ཞེས་གྲགས། རྒྱ་བགས་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ཕྱོགས། རྒྱ་བགས་ལ་ནི་
 དཀྱུན་ཞེས་བྱ། འདི་ནི་ལོག་ཅིག་ལས་བརྩམས་པས། གསུམ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ། གཉིས་

གཉིས་དུས་ཆོག་གཅིག་བྱས་ནས། །ལོ་གཅིག་དུས་ནི་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དང་པོ་གཉིས་ནི་མེ་རྟག་
 དུས། །གསུམ་དང་བཞི་ནི་ཆ་བའི་དུས། །ལྔ་དང་དྲུག་པ་ཆར་བའི་དུས། །བདུན་དང་བརྒྱད་པ་སྟོན་
 གྱི་དུས། །དགུ་དང་བརྒྱ་པ་གྲང་བར་གྱུར། །ཁྱི་མ་གཉིས་ནི་ཁ་བའི་དུས། །དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་གེས་
 གྱུར་ན། །འགལ་བ་མེད་པར་སྒྲན་བཏང་བ། །དུས་ནི་འདི་དག་རྗེས་མཐུན་པར། །ཟས་སྒྲོམ་ལེགས་
 པར་སྒྱུར་བྱེད་ན། །སྟོར་འཁྱིལ་དུ་འཁུ་འགྱུར་བས། །ནད་མང་དག་ནི་སྒྲེ་མི་འགྱུར། །དུས་ཆོག་ས་
 གལ་ཏེ་ལོག་གྱུར་ཞིང་། །འབྱུང་ཚན་བཞི་ནི་འཕྲོས་གྱུར་ལ། །དེ་ཆོག་སོས་སྒྲན་མེད་གྱུར་ན། །དེས་པར་
 བད་གྱི་སྟུག་བཟུལ་སྟེ། །སྒྲན་པས་དུས་བཞི་གེས་བྱ་ཞིང་། །དུས་ཆོག་ས་དག་གྲང་གེས་པར་བྱ། །ལུས་
 གྱི་ཁམས་བདུན་རིག་བྱས་ནས། །འགལ་བ་མེད་པར་ཟས་སྒྲན་བཏང་། །རོ་ཡི་ཁམས་དང་ཁྲག་
 དང་ག། །རུས་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སྒྲིལ་སྟེ།^{ལྔ} །ནད་ནི་འདི་དག་ཁྲག་ས་པའི་ཆོ། །གསོར་འཁུལ་མི་རུང་
 གེས་པར་བྱ། །ནད་ནི་ཐ་དད་ནམ་བཞི་ཡོད། །རླུང་དང་མཁྱིས་པ་བད་ཀན་དང་། །ཀྱན་འདུས་པ་ཡི་
 བད་ཡིན་ཏེ། །གཡོ་བའི་དུས་ནི་གེས་པར་བྱ། །དབྱིད་ཀའི་དུས་ནི་བད་ཀན་གཡོ། །དབྱར་ནི་རླུང་བད་
 གྱི་བར་འགྱུར། །སྟོན་གྱི་དུས་སུ་མཁྱིས་པ་རྒྱས། །དགུན་ནི་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་ལྡང་། །དབྱིད་ནི་ཆ་
 རྩལ་ཏོ་བ་བཟུང་། །དབྱར་ནི་སྒྲིལ་ཏོ་ལན་ཆ་སྒྲིལ། །སྟོན་ནི་གྲང་དང་མངར་དང་སྒྲིལ། །དགུན་ནི་རྩལ་
 རྒྱར་སྒྲིལ་དང་མངར། །དུས་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ། །སྒྲན་དང་ཟས་སྒྲོམ་གང་བཟུང་བ། །གལ་ཏེ་དེ་
 བཞིན་བཟུང་བྱེད་ན། །ནད་མང་དག་ནི་སྒྲེ་མི་འགྱུར། །ཟོས་ལོག་ན་བ་བད་ཀན་དང་། །ཁུ་ཆེན་བ་
 མཁྱིས་པར་གྱུར། །ཁྱེད་ཀྱི་ལྡང་བ་རླུང་གི་དབང་། །དུས་དང་སྒྱུར་ལ་ནད་གེས་བྱ། །ནད་གྱི་རྩ་བ་གེས་
 གྱུར་ནས། །ནད་ནི་རིམ་བཞིན་སྒྲན་བཏང་བ། །ནད་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་གྱུར། །སྒྲན་ནི་རྩ་བ་གེས་
 པར་བྱ། །རླུང་བད་དག་ལ་སྒྲིལ་བག་བཏང་། །མཁྱིས་པའི་ནད་ནི་འབྱུན་བཟུང་། །བད་ཀན་ནད་ནི་
 རྒྱག་པར་བྱ། །ཀྱན་འདུས་ལ་ནི་སྒྲན་གསུམ་དགོས། །རླུང་མཁྱིས་བད་ཀན་གསུམ་ལྡང་བ། །དེ་ནི་
 ཀྱན་འདུས་པར་གེས་བྱ། །ནད་ལྡང་དུས་ནི་གེས་གྱུར་གྱང་། །རང་བཞིན་དག་ནི་གེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་
 བརྟགས་ཏེ་གེས་གྱུར་ནས། །དུས་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲན་དབྱུང་བ། །ཟས་སྒྲོམ་སྒྲན་ནི་འགལ་མེད་པ། །དེ་
 ནི་སྒྲན་པ་མཁམས་གེས་བྱ། །གེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རིག་ནས། །སྒྲན་དབྱུང་ནམས་ནི་ཀྱན་སྟུང་

བས། །འདི་དག་ལ་ནི་གསལ་བྱས་ནས། །སེམས་ཅན་ནད་ནི་གསོ་བར་བྱ། །གཏུར་བ་དང་ནི་མས་
 བསྐྱད་དང་། །ལུས་ཀྱི་ནད་དང་འབྲེ་གདོན་དང་། །མ་རུངས་དུག་དང་བྱིས་པ་དང་། །ཆོ་བསྐྱེད་དང་ནི་
 མཐུ་བསྐྱེད་ཡིན། །སྤར་ནི་དེ་ཡི་ཁ་དོག་དང་། །སྤྱུ་ཆོག་རང་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །དེ་འོག་མི་
 ལམ་བྱིས་གྱུར་ན། །རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་བྱེ་བྲག་གེས། །སྒྲེམ་རིང་མགོ་ཡི་སྤྱུ་ངན་ཞིང་། །སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མི་བརྟན་པ། །ཆོག་མང་མི་ལམ་འཕུར་མཐོང་ན། །དེ་ནི་རྒྱུང་གི་རང་བཞིན་ཅན། །གཞོན་
 ཅུ་སྤྱད་ཀར་སྤྱེ་བ་དང་། །རྩལ་ཆེ་གཤེར་བ་མང་བ་དང་། །ཡིད་གཞུངས་མི་ལམ་མེ་མཐོང་བ། །དེ་ནི་
 མཁྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །སེམས་བརྟན་ལུས་ནི་མཉམ་ལ་བྱང་། །ཞིབ་རྟོག་མགོ་དང་སྤྱུམ་ཞིང་
 རྒྱན། །མི་ལམ་རྒྱུད་དང་རྫས་དཀར་མཐོང་། །བད་ཀན་རང་བཞིན་གེས་པར་བྱ། །ཀྱན་འདུས་རང་བཞིན་
 གཅིག་ལྡན་པས། །ཁ་ཅིག་གཉིས་དང་གསུམ་ལྡན་པས། །ཚྭ་གས་གཅིག་ལྟག་པར་གང་མང་བ། །
 དེ་ཡི་རང་བཞིན་གེས་པར་བྱས། །རང་བཞིན་རིག་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ནད་བཞིན་སྤོང་ནི་བཏང་
 བར་བྱ། །འཆི་བའི་མཚན་མ་མེད་གྱུར་ན། །མི་དེ་གསོར་རུང་བཞེས་བྱ། །དབང་པོས་ལོག་པ་ལ་
 འཛིན་ཞིང་། །བྲམ་སྤྱན་བདག་ལ་བརྟན། །ཉེ་དུ་དག་ལ་ཁོང་ཁྱོན། །འཆི་བའི་མཚན་མར་གས་
 པར་བྱ། །མིག་གཡོན་ཁ་དོག་དཀར་འགྱུར་ཞིང་། །ཕྱེ་གནག་ལྷ་སྤུར་ཡོ་བ་དང་། །རྒྱ་བའི་འཁོར་ལོ་
 རྩོ་ལས་གྱུར། །མཆུ་སྤུར་འཕྱང་བ་འཆི་བའི་མཚན། །ཨ་རུར་ནི་རྣམ་གཅིག་ལ། །རོ་ནི་རྣམ་པ་དུག་
 ལྡན་ཏེ། །ནད་ནི་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱེད་པས། །ཉེས་མེད་སྤྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ། །འབྲས་བུ་གསུམ་
 དང་ཆ་བ་གསུམ། །སྤྱན་རྣམས་ནད་ན་རྟེན་པར་སྤྱ། །བྱ་རམ་སྤྱང་ཕྱི་འོ་མ་མར། །འདི་དག་ནད་མང་
 གསོ་བར་རུས། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱན་རྣམས་ནི། །ནད་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སྤར་ནི་བཅེ་
 བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཁོར་དང་ཁེ་ལ་བལྟ་མི་བྱ། །ངས་ནི་བྱོད་ལ་ནད་གསོ་བའི། །གཅེས་པའི་
 དོན་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

མདོ་སྤྱི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་ཡེ་གེས་སྤྱིའི་འགྱུར་དང་། །གསེར་འོད་དམ་
 པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་གཉིས་རྟ་ལམ་མཆུངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་མུད་ཅན་གྱི་མཚན་ལ་
 རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྱར་ཅན། །ཁྱེའུ་ཁེབས་གྱི་ཡབ་ལ་རལ་པ་འཛིན། །ཆོགས་སུ་བཅད་བའང་། །རྩ་

གསུམ་དབྱར་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་སྟོན་ཏེ་ཤེས། གསུམ་ནི་དགུན་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱིད་ཡིན་ནོ།¹⁴ ཞེས་རྒྱས་
བསྟུན་དང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་སྟོན་པ་རང་ཉིད་སྟོན་ཁྱེད་ཀྱི་འབེབས་སུ་
གྱུར་ཏེ་སྤུས་ཡལ་ཆོད་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལས་སྤྲོན་དབྱུང་གསན་པའི་ཚུལ་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་གིང་
སྐབས་འདི་ཉིད་ཏེ་གསོ་བ་རིག་པ་ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
གསུང་བའི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྤྲུག་ཅེས་པ་སྤྱི་རབས་ཇ་པ་སོགས་ལྷུ་བ་ཕྱོགས་ཕྱོན་གྱི་ཡུལ་དང་།
བི་བྱི་སོགས་རི་རབ་གྱི་ཅེ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་དབུས་ལྟ་ན་སྤྲུག་དང་གཅིག་པ། སྟིང་མི་ཉག་ལྷག་པ་
གདོང་ནག་པ་སོགས་སྤུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོད་ཞིང་ཁམས་གཞི་དང་སྟིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་
གནས་གྱི་དུམ་བུ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་།¹⁵ གདོང་ནག་པ་སོགས། གངས་ཅན་འབྲིགས་བྱེད་རི་སོགས་
དབུས་སུ་ནི། ཞེས་གཞལ་ཡས་ཁང་རི་བཞི་རྒྱ་དཔངས་དང་བཅས་ཞིབ་པར་བཤད་པ། བདག་ཆེན་
པ་སོགས་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་རི་བཞི་དང་སྐྱར་བ། བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཛོམས་བྱེད་
འབྲིགས་བྱེད་སོགས་རི་བཞི་པོའི་དབུས་ན་ཡོད་པས་སོ་སོ་སྟེ་བོས་བལྟ་བར་མི་རུས་པ། ཆོས་རྒྱལ་
བྱང་པ་དོ་རྩེ་གདན་ཁོ་ནར་བཞེད་པ།¹⁶ རྩེ་བྱར་མཁར་བརྩམ་སུ་མི་གསོད་དབྱུང་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་བོད་པལ་
ལྷན་རྒྱ་དུ་བཞི་ཞེས་བཀའ་སྲོར་བཞག་དེ་དོན་ལྟར་བཞེད་པ་ལས་གནས་དང་བཀའ་བསྟན་སོགས་
གྱི་བགོས་མི་མཛད་པ། མཆོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་དང་བྱར་པའ་གཉི་ག་ཇ་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷུ་བ་ཕྱོགས་
ཕྱོན་གྱི་ཡུལ། བྱར་པོས་ལྷགས་གཅིག་ཏུ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་བྱེ་བར་བྱི་ལྷའི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྤྲུག་
ནང་དོ་རྩེ་གདན་བྱང་པ་དང་མཐུན། གསང་པ་རང་སེམས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྤྱི་ཆོད་བང་གིས་
བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གཡུ་ཐོག་ཏུ་སྤྲོན་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་རྩེས་མཐུན་ཁོ་ན་དང་། འབྲུག་པ་བསྐྱ་
དཀར་པོ་འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་འཛོམས་བྱེད་གཞོན་ནུ་རི་པོ་སྟོས་གྱི་ངད་ལྷན་ཏུ་འཁྱེད་ནས་དེའི་ཁེངས་པ་
བཅག་རྩེས་སྟོས་བྱར་¹⁷ གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་གནས་དེ་གདོས་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
སྟོན་པ་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་བོའི་ཐུགས་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་རྒྱམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་
སྤང་བ་དང་། གསུང་པ་པོའི་བདག་སྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོན་རྒྱལ་དེ་སྟོན་པ་སྤུབ་པའི་དབང་པོས་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་བཞེད་པ། སོག་བསྟོག་པ་འོག་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཞུགས་

ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བླ་དང་ཞིང་འདིར་གཟུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྐུ་ལ་པའི་གནས་
ཡོན་པ། དེ་ནི་ད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྐུ་ལ་པའི་ཚེ་སྐུ་པས་པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་
གནས་སྐུ་འདོད་པ་སོགས་ལྟར་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ། ཁ་ཅིག་གིས་ཚུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲུབ་གི་
ཞིང་དུ་འདོད་པ་སོགས་མཐའ་གྲས་གིང་།

[illegible]

དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབས་ན། བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ཕྱེ་ཐེམ་སྒྲང་མའི་རྒྱུད་ཐ་པར་བཞུགས་པ།
 ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་འགྲུར་ལ་སྤྲད་མར་རོ་བོ་རྩེ་དང་དགོ་སྤྲོང་རྩུལ་གྱི་མས་རྒྱལ་བས་སྤྲད་གསར་བཅད་
 གྱིས་བཅོས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤོབས་བསྐྱེད་པ་བྱིན་ཏེ་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་གྲོང་
 གཞིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲན་གྱི་གནས་ན། དགོ་སྤྲོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསོས་སོ། །ལྷའི་ཙན་དན་གྱི་བྱེ་མ་དང་མེ་
 རྟག་གི་ཆར་དབག་ཏུ་མེད་པ་བབ་པོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གསེགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེང་

གའི་ཁྱིལ་བཞུགས་གིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་བསྐྱོར། ལྷ་དང་། གྲུ་དང་། གནོད་
སྦྱིན་དང་། གྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་དང་།
རྒྱལ་པོ་དང་། སྒོན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྩུར་གྱུར་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོངས་སུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་དང་། ནད་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་དང་། རེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་དུ་གསོལ།¹⁵

ཞེས་གསོལ་བར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད། ལུམ་ཆེན་མོ། །འཇམ་
དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྩུ་བྱག་ མཆོག་ཟུང་། ཆངས་པ། བརྒྱ་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆེན་
བཞི། གྲུའི་དགེ་བསྟེན། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་གསུངས་
པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། སྟན་སྒྲ་མཆེད་བདུན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅས་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་
གསུངས་ཀྱི་ཆོག་བཀའ་བསྟུལ་པ།¹⁶ དེའི་དུས་སུ་རྒྱུད་གསུངས་བྱས་ན་ལྷང་གོང་གསལ་ལས་བཅོན་པ་
ཅམ་མཆིས་ཏེ། རྒྱུད་རང་གི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། དྲང་སྟོང་གི་གནས་སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྟག་
ཅེས་བྱུང་བ་གཞིན་རྩུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བལྟམས་ནས་ལུན་མི་རིང་བ་ན། རྒྱ་ཆེ་ལོ་པར་རིའི་
རྒྱལ་པོ་གངས་རིའི་ངོས་ནས་དྲང་སྟོང་ནག་པོས་མཆོན་བརྟགས་པ་དང་།¹⁷ སྟན་ཆོགས་ལྟར་ན་རི་གི་
སྦྱིན་དེ་ན་ནས་དྲང་སྟོང་མི་དཀར་བས་མཆོན་བརྟགས་པ།¹⁸ འབྲུལ་བ་གཞི་དང་མདོན་འབྱུང་མཐུན་
པ་ལྟར་ན་རི་བོ་ཀྱན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པའི་དྲང་སྟོང་ཉོན་མོངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་
སེར་སྦྱར་འོངས་ཏེ། རྒྱལ་བུའི་མཆོན་བརྟགས་ནས། ས་བདག་རྟོག་པ་པོ་རྣམས་སློའི་འབྲུལ་ཏེ། རྩོད་
པའི་དུས་ན་འཁོར་ལོ་བསྦྱར་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་ལུང་
བསྟན་པ་དང་།¹⁹ གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྦྱ་དང་དཔག་ཆད་བརྩུ་གཉིས་གྱིས་བར་ཆོད་པ་ན་དྲང་སྟོང་རན་
སྟོང་གི་གནས་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལུན་སྦྱུ་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གིང་ཏ་ལ་
རྣམས་ལོ་བརྩུ་གཉིས་གྱི་བར་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུར་ལྷན་པར་གྱུར་པ། གཞིན་རྩུ་དོན་གྲུབ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོ་ནས་གིང་ལལ་བར་གྱུར་པ། དཀའ་བ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་དང་ཏ་

ཅང་མི་རིང་བ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ། ཤར་པ་ལ་གཅིག་འབྲེང་བ་དང་། མེ་ལུས་
གཏུང་བ་སོགས་དཀའ་བ་ཉིས་འབྱུར་དུ་མཛད་པ། ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འི་ཆོ་ནགས་ཆོས་ཞིག་
ན་དང་སྤོང་ལྟ་ཡོད་པ་སུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུག་གིས་གྲོགས་སུ་སྦྱར་བ་བདེན་པ་མཐོང་བ། མཉམ་
ཡོད་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཁྲོད་གཅིག་ན་དང་སྤོང་ལྟ་བུ་གནས་པ་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་པའི་ཆོ། སྟོན་པས་དེ་
དག་གི་ཐབ་ནང་དུ་ཞབས་རྗེས་རེ་སྦྱུལ་ཞིང་མེ་སྦྱར་མི་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། བྱིས་བདག་
གདངས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་ལྟོ་སྟོགས་ནས་དང་སྤོང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དབུས་སུ་མགོན་མེད་ཟམ་སྦྱིན་
གྱི་སར་འོངས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚུར་གྲོག་གི་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ། སྟོན་པའི་སྦྱེ་ཆེད་སྦྱང་
བསྟན་པ་འོད་སྤང་ལ་གཏོད་པར་ཉེ་བའི་དུས་ལྟ་དུམ་པའི་ནགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཉིན་པར་རྗེང་བུ་དལ་
འབབ་གྱི་འགྲམ་ན་ཕེབས་པ་དང་། དང་སྤོང་གེ་ནའི་བྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེར་གནས་པས་ཆོས་
ཉན་ནས་བྱིར་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དང་སྤོང་རི་བོ་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་མཆོག་ཏུ་དད་དེ་
བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་སོགས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྦྱེ་རིང་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་དང་སྤོང་གི་གནས་
མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འཁོར་ཡང་རི་སྟེང་ཅིག་འདུས་པར་གསུངས་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བྱ་
མཆོད་ལུ་ནས་ཆུ་ཐིགས་ཅམ་གངས་ཅན་དུ་འབྱུར་པར་ཡང་དང་སྤོང་རྒྱུས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡོད་པ་
སོགས་ནས་དང་སྤོང་ལྟ་བུ་བའི་དུགས་ཀྱི་ནགས་སམ་ལྟ་དུམ་པའི་ནགས་སོགས་དང་སྤོང་གི་གནས་སུ་
སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྦྱན་སྦྱར་བཞེངས་ཏེ་རི་དང་གྲོང་ཁྱེར་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དེར་འདུས་ཀྱི་འཁོར་
གྱི་སྤྱང་འོར་གསར་དུ་སྦྱུལ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱས་ཀྱང་སྤྲོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་།

སྟོན་པའི་བཀའ་ཐང་གི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར། ཉན་གྱིས་ཟིན་པ་སྦྱན་གྱི་གསོ་བ་ལམ། སངས་
རྒྱུས་སྟོན་སྤྱོད་གཞོན་ལྟ་ལམ། རྒྱ་གར་བསྐྱ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ནས། བདུད་ཅི་སྟོང་པའི་རྒྱུད་
དང་མན་ངག་རྒྱུད་^{༡༩} ཅེས་འཕགས་ཡུལ་བསྐྱ་ཅན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་མོད། འོན་ཏེ་བདག་གི་སྤྱོད་
མ་ངས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྟོབ་ཟང་རྒྱ་མཆོད་གསན་ཡིག་གསྟེན་ཆུ་རྒྱན་དང་།
བཅའ་བསྟོ། དཀར་ཆག་རྒྱུ་མས་སུ་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང་།^{༢༠} ཟུར་མཁར་སྟོབ་གོས་རྒྱལ་
པོས། ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདི་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་

ཉེ་ཆུད་པལ་ཆེར་གསུངས་པའི་གནས་ཨོ་ཁྱུན་ཡིན་པར་བསམས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་པ་ནི་སྤྱབ་
བྱེད་མ་དགོངས་པར་དགག་པ་མཛད་པ་ལྟེ། ཆུད་གསུངས་སར་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། རྣམ་སྤང་མངོན་
བྱང་ལྟ་བུ་རིམ་བཞི་ཅེ་དང་དུས་འཁོར་དུ་ཆུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་
གསུངས་པར་བཤད་པས་མཐའ་མ་བཀག་ཅིང་། གསོལ་ཤིག་པའི་ཆུད་འདི་ཉིད་ལྟེ་སྤྱོད་དུ་བསྟུ་དུས་
མདོ་ལྟེ་ལྟེ་སྤྱོད་དུ་བསྟུ་བར་བཞེད་པ་དང་། སྤྱན་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་བྱ་ཆུད་ཡིན་པས་བྱ་ཆུད་དུ་
བཞེད་པ་དེ་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོར་དགག་གཞག་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་དེ། རྩེ་སྒྲ་མས་བཅའ་
བསྒྲོར། ཟབ་མོ་སྤྱིང་ཉིག་དང་འགྲེལ་བ་སོགས་བྱ་ཆུད་དུ་འགྲེལ་བའི་རལ་བ་མི་དགོས་པར་བསྐྱེད་
པ་མ་དུ་ཡོ་གའི་སྤྱབ་ལྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་མཆོག་བདུད་ཅིའི་ཆུད་ཀྱི་ལྟེ་ཆོན་དུ་བཞུགས་ཞེས་
བཀའ་ལྟུལ་བ་ལྟར་དང་གོང་དུ་བཛྲོད་པ་བཞིན་ཨོ་ཁྱུན་ཀྱི་ཡུལ་ཁོན་ཡིན་ལ།^{༡༢}

དུས་ཀྱང་གསེར་འོད་དམ་པའི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར་སྤྱོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་
ཅན་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། ཤུག་ལ་གན་བེ་ཅོན་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་དབང་ལྷག་འོད་དང་། ཡབ་སྤུས་གཙང་མ་
ཆོང་དཔོན་རལ་བ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཁམས་ལ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ། ཆེའི་
རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཆུད་དང་ལྷན་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྤྱོན་པ་ཆོང་དཔོན་དེའི་སྤུས་ཁྱེའུ་
རྒྱ་འབེབས་རྣམས་སྤྱུར་པའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིམ་མ་ནད་དག་པོ་བྱུང་བས་ཁྱེའུ་
རྒྱ་འབེབས་ཀྱིས་ཡབ་ཆོང་དཔོན་རལ་བ་འཛིན་ལ་སྤྱན་དབྱང་རྣམས་གསན་པའི་སྤྱོན་བྱུང་བྱ་ཆོད་
བྱུང་པའི་རིར་རིགས་ཀྱི་ལྟ་མོ་བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པ་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱུ་བྱི་ཅམ་དུ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་གྲུང་གཞིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཛེས་པའི་རྟོག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་སྤྱབ་པ་དགའ་ལོ་
བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བྱུང་ལྟེ་འདི་ལྟར་སྤྱུ་ཆེ་བྱང་སྤྱུ་མ་པའི་རྟོག་བསྐྱེས་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཡུང་སྤྱོན་པ་
བྲམ་ཟེ་གོའུ་དུ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱུང་ན་ལས་འདྲའ་བའི་སྤྱུ་ཐོས་ནས་
ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཀྱི་རིར་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་སོགས་སྤྱང་གཤིས་མཆོག་བྱང་སྤྱུ་རན་ལས་མ་
འདས་པའི་གོང་ཅམ་སྤྱོན་པའི་སྤྱུ་ཆེའི་སྤྱང་ཆར། དཔལ་ཨོ་ཤེ་ཡ་ནའི་ཡུལ་དྲང་སྤྱང་གི་གནས་སྤྱན་ཀྱི་
ནགས་དེའི་དབྱས་རིམ་ཐོངས་བཞི་བ་རྒྱར་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་དང་དབངས་སུ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རི་

དེ་དག་གི་ཕྱི་མོར་སྟོན་པས་གསལ་དུ་སྒྲུལ་པའི་གནས་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་གསེག་མ་ལ་སོགས་
 པ་མ་དག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཁྱོད་ཡངས་གིང་ཐ་གྲུ་མཉམ་པ་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་འོད་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
 ཉིན་མཚན་གྱི་སྤང་བ་མེད་པ་ས་གཞི་དེ་ཉིད་མནན་ན་ནེམ་ནེམ་ཞིང་བཀྲགས་ན་འཕར་བ། བདུག་
 སྒོས་གྱི་དྲི་མངར་བ། དེའི་དབུས་ན་སྟེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྤྲུག་ཅེས་བྱ་བ་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་
 དཔུལ་དང་མུ་ཏིག་དཀར་དམར་བེདྲུ་སོགས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་ལྟ་ལས་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་གཞུལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་རྒྱན་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟོ་རེ་ན་རྒྱལ་ཆེན་རེ་
 ཡོད་དེ་གཞུལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱན་ནི་སྟེན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྤྲུ་ཆོགས་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ་
 མདའ་ཡབ་སྤུ་སྤུའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་མིག་མངས་རིས་སུ་བྱས་པ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་ལྟ་སོག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲ་ཅ་རྣམས་གྱི་ཏྲུག་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་འོད་དང་
 འོད་ཟེར་དུས་ཀྱུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་སྟེ་ལྟ་ན་ནང་གསལ་བ་དང་ནང་ལྟ་སྟེ་གསལ་བ་སྟེ། དཔལ་མགོན་
 འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། མིའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁ་དོག་དང་ལྟན་པས་དུག་དང་
 གཏོན་དང་སྤྲ་ན་པ་དང་སྤྲངས་པ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བདུན་དང་ལྟན་ལ། ལྟའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྲུ་མ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཏྲུག་
 བར་ལྟའི་ལུས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། སྒྲ་བར་རུང་བ་དང་། ཡང་ཞིང་མི་ལྟེ་བ་
 སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྟན་ཞིང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནི། སྤྲུ་མའི་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲེ་བའི་མཐའ་ཤེས་
 པ་དང་ཆོས་གྱི་སྒྲ་སྒྲིད་སྤྲུ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱ་བཞི་དང་ལྟན་པའོ།¹⁰⁹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ནོར་བུ་འམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྣམས་གྱི་མཐུ་དང་རྩས་པ་དེས་ནི་རྒྱུད་གི་ནད་དང་མཐིས་
 པའི་ནད་དང་བད་ཀན་གྱི་ནད་དང་ལྟན་པའི་ནད་དང་འདུས་པའི་ནད་ལས་གྲུར་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་
 ཙ་བཞི་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆ་བའི་ནད་རྣམས་ལ་དེའི་རྩས་པ་བསིལ་དུ་གྱུར་པ་
 བས་ཆ་བ་སེལ་བ། གང་བའི་ནད་རྣམས་ལ་དེའི་རྩས་པ་དྲོད་དུ་གྱུར་པ་བས་གང་བ་སེལ་བ། ལུས་
 དང་བསམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགེགས་རིགས་སྟོང་སྟེན་བརྒྱད་ཙུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་

པ་མཐའ་དག་ལས་སྤང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱུ་རང་རང་གི་ཡིད་ལ་རི་ལྷོར་བསམས་པའི་
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དག་ཡོད་དོ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོ་ན་ཉི་མའི་སྒྲོབས་ལྷན་རི་ལ་གྲང་ནད་སེལ་བའི་དྲོད་སྒྲན་གྱི་རིགས་དང་།
བྱང་ཕྱོགས་ན་ཆད་ནད་སེལ་བའི་བསལ་སྒྲན་གྱི་རིགས། ཤར་དུ་ཨ་རུ་རྒྱུ་པ་ལཱ་མ་བདུན། ལུ་བ་
ཏུ་བཟང་པོ་དུག་ཅོང་ཞི་དང་བྲག་ལུན་སོགས་རྒྱ་ཆན་དང་སྒྲན་རྒྱ་རིགས་ལ། སྒྲན་གྱི་ལྷོ་ན་གིང་གི་
ཅེ་ན་སྤང་སྒྲན་པར་སྒྲོག་པའི་བྱ་དང་། ཅ་བ་ན་གྲང་པོ་ཆེ་དང་དོམ་གྲུ་བ་སོགས་སྒྲན་བཟང་པོ་
ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྒོག་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་ནགས་ཆལ་གྱིས་སྒྲོར་བའི་དཔུས་གཞལ་ཡས་ཁང་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དེའི་ནང་ན་ལོར་བ་སྒྲོ་ཆོགས་དང་། བེའུ་དཀར་སེར་ལྷོ་མའི་ཁྱི་སེང་གོ་དང་
སྤང་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཆོག་ཁྱུང་དང་མ་བྱས་བཞེག་པའི་སྤྱོད་དུ་ལྷོ་མའི་གོས་རིན་ཐང་མེད་པའི་གདན་ལ་ཆོས་
གསུང་བའི་སྒྲོན་པ་ནི།

སྤྱིར་སྒྲན་སྒྲ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲན་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་སུ། འཇམ་དཔལ་སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གཏུ་འི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་འདས་པ་ན། ཞེས་
པ་ནས། ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་བཙོམ་ལྷན་འདས་བེའུ་འདྲེ་འདྲེ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས།^{༡༩} ཞེས་པའི་བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲན་སྒྲ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུས་
སྤྱོད་གི་ནང་ཆོན་གྱི་སྒྲན་སྒྲ་དང་འཇམ་དཔལ་སྒྲ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲན་སྒྲ། བདག་ཅག་
གི་སྒྲོན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲས་པོ་སྒྲན་སྒྲར་བཞེད་ཆོ། དེ་དག་སྒྲུལ་ལོངས་གྱི་བྱུང་པར། སྒྲ་མདོག་
བེའུ་མེ་སྒྲོན་པོར་བརྒྱང་བ་མཆོན་དཔེ་ཆོང་མི་ཆོང་སོགས་དོགས་གཞི་དང་བཤད་ཁྱུངས་མང་ཙམ་
སྤང་སྤྱོད་འདིར་ཆོགས་ཆེ་བས་གཞན་དུ་སྒྲས་ལ། དེས་པའི་དོན་དུ་མདོ་དགོན་ཅོག་འབྱུང་གནས་གྱི་
བམ་པོ་བདུན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྷ་ལཱའི་རྒྱུ་གྲངས་སུ་གང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་
རྒྱལ་སྒྲ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ། ང་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་གཤམ་པ་ནི་
བསྐྱལ་པར་སྒྲས་གྲང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མདུན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ང་ལ་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཐ་
དད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་གེས་པ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐལ་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པའི་མཐའ་བདེ་བར་མི་རིག་གོ།^{༡༧} །ཞེས་དང་།

དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོའི་བམ་པོ་བཞི་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
འདི་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གསུམ་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་
རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་མ་གཅིག་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་རྣམ་པར་འཕྱལ་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པར་ཁྲུས་པས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལུན་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་། སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དབྱེད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་བྱེད་པ་ཁག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངའི་ཡུལ་འཇུག་གོ། །དེར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
ཅུང་དོ།^{༡༨} །ཞེས་དང་། བམ་པོ་ལྷ་པར། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཞིང་སུ་མ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འདས་པ་ན། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤྱད་བཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་ང་ཉིད་
ཡིན་ནོ།^{༡༩} །ཞེས་སྐགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟེ་ཡལ་ཆེར་ལས་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་གསུངས་པ་དང་།

པ་རྒྱུད་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་ཀྱི་གསལ་བས་མཛད་པའི་སྟོན་གསལ་དུ་གསང་བ་རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇམ་དབྱེད་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཅོང་མ། ཞེས་
སྐགས་ནས། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཤུག་གྱུ་གྱུ་པར་
སྤྱར་དོ།^{༢༠} །ཞེས་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ནང་དུ་
མ་འཕུས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་
བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྤྱོད་གཅིག་སུ་དེ་ལས་འབྲས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྱལ་པ་འབའ་ཞིག་ནས། མཆེད་བདུན་པོ་སྤྲུལ་སྤྱིན་མིན་དང་། སྤྲུལ་སྤྱོད་ཞེས་གཅིག་
ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་བཤད་ཁུངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་དང་གཅིག་མི་གཅིག་སྐགས་ཀྱི་

དོགས་པ་མ་དགོས་ཤིང་། ལྷང་ཚུལ་གྱི་དབང་ཡང་། ལྷང་ཆེན་རབ་འཛམས་གྱི་མདོ་ལས། རྟོགས་
སངས་རྒྱལ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་བས་བྱོགས་བཞི་ནས། ལྟོད་བཞི་དག་ནི་སྒངས་
ནས་སུ། །བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ལུལ་བ་དང་། །མཐུ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུལ་མཛད་པ། །ལྷ་ཡི་སྟོད་
མཆོག་དེ་དང་ནི། །བདུད་ཅི་འདྲ་བའི་སྟུན་གྱི་མཆོག་ །སྟོན་པའི་བྱག་ན་བསྐྱམས་གྱུར་པ། །བདེན་
པའི་ཆོག་ནི་དེ་དག་གིས། །སྟུན་རྒྱལ་བདུད་ཅིར་འགྱུར་བར་ཤོག །དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་འཕྲོག་མ་
ཡིས། །ལྷ་རྩལ་དགོ་བ་ཨ་རུར། །སྒངས་ནས་སྟོན་ལ་རབ་ལུལ་བ། །བདུད་ཅི་འདྲ་བའི་སྟུན་
མཆོག་བསྐྱམས། །བདེན་པའི་ཆོག་ནི་དེ་དག་གིས། །ནད་པ་རྒྱམས་གྱི་ནད་གསོས་ཤིང་། །ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་པ། །སྟུན་རྒྱལ་བདུད་ཅིར་འགྱུར་བར་ཤོག¹⁰⁶ །ཅེས་སྟུན་སྒར་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་དང་།

སྒྲུམ་ལྷ་ལུའི་རྟིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། འདུལ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་གྱི་རྒྱལ་བ་མཐའ་
ལས་སྟོན།¹⁰⁷ །ཞེས་དང་། ཟུང་གི་མདོ་ལས། གུན་ཏུ་དཔའ་བ་ངས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལུའི་
གཟུགས་གྱི་འདུལ་བ་དེ་དང་དེ་ལྷ་ལུའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ།¹⁰⁸ །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྲིས་པའི་
མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྒྲུ་ས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་དོག་དང་།
དབྱིབས་དང་། ལྟོད་པའི་བྱེ་བྲག་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་བ་འགྱུར་བའི་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ལྟོད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དང་དེ་ལྷ་ལུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་བ་
གྱིས་མཐོང་ངོ་།¹⁰⁹ །ཞེས་དང་། རྩེ་བཙུན་བུམས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པ་ལས། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་
ཆོ་བ་མཉན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེར་སྤང་ངོ་།¹¹⁰ །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལེའུ་ལྷ་པ་ལས། སེམས་
ཅན་རྒྱལ་བ་ནི་འདུལ་བ་དང་། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བྱིར། །བཅོམ་ལྷན་རྒྱལ་འབྱོར་དེ་
ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འཕྱུལ་བ།¹¹¹ །ཞེས་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ཉིད། །ཇི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་།¹¹² །ཞེས་དང་། མངོན་བརྗོད་སྒྲུ་མའི་ལེའུ་སུམ་རྩ་ཙ་ལྷ་པར། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་པ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྒྲུ་ལས་འཆང་།¹¹³ །ཞེས་དང་། ཁྱོ་བོ་གཏུམ་

པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། གང་དང་གང་གི་གཞུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་གསུལ་བྱར་ང་ཉིད་འཇུག་¹¹² །ཞེས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་
 ཏུ་ཀྱན་དགའ་བོ་དང་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་སོགས་འཁོར་བཞི་འགལ་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 ཆོག་མ་ཆེ་བ་སོགས་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཟུག་གཙང་སྤྲུལ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཚོ་མཛད་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དུང་འོད་ཀྱི་ཁྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སོགས་ལྟེན་འཁོར་
 དང་། རྒྱན་གཤེས་ཀྱི་ཕུ་སོགས་དྲང་སྤྱོད་གི་འཁོར་། ཆངས་པ་སོགས་ཕྱི་པའི་འཁོར་། རྒྱན་རས་གཟིགས་
 སོགས་ནང་པའི་འཁོར་མང་བོ་དང་བཙས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 ལས་ལྟ་ནས་ཡོ་སེས་ལྟེན་རང་གདངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དྲང་སྤྱོད་མཆོད་ལྟ་འཕྲོས་ཏེ་གསུང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱལ་
 པོ་དང་། གཞན་བཞེས་འཆད་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་རང་རང་གི་ཕྱགས་སུ་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་གསོ་
 དཔྱད་འབྲམ་པར་གོ་ དྲང་སྤྱོད་རྒྱུས་ཀྱིས་ཙཱ་ག་ལྟེན་བཟུང་དུ། ཕྱི་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་ནག་
 པའི་རྒྱུད་དུ་གོ་ བར་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་རིགས་གསུམ་མགོན་པའི་སྟོར་དུ་གོ་བ། མཇུག་དོན་ཡོངས་གཏང་
 ལས། བདེ་གཤེགས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་འགོ་དོན་དུ། རྒྱག་ལུལ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུངས། རྒྱ་
 བག་ལུལ་དུ་མེ་བཙའ་ཅ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུངས། རྟོལ་པའི་ལུལ་དུ་གཏར་ཁག་ཅོ་བོར་བརྟན། རྟོལ་ཀྱི་
 ལུལ་དུ་ཅ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟན་པ་བརྟན། ལྟ་ཡི་འཁོར་ལ་གསོ་དཔྱད་འབྲམ་པ་གསུངས། དྲང་སྤྱོད་འཁོར་
 ལ་ཙཱ་ག་ལྟེན་བཟུང་། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལ་དབང་ཕྱག་ནག་པའི་རྒྱུད་། བར་པའི་འཁོར་ལ་རིགས་
 གསུམ་མགོན་པའི་སྟོར་། གསོ་དཔྱད་རྒྱུད་འདིར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བརྟན། འདིར་མ་འདུས་
 པའི་གསོ་དཔྱད་གཞན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 པའི་མཐོང་སྤྱོད་སོ་སོར་གྲུ་། དཔེར་ན་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིར་ན། རྟོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 རེ་བཞེན། གཅིག་དུ་གསུངས་ཀྱང་སོ་སོས་དུ་མར་གོ་ལྟར་། ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ལྷ་མ་གཤེ་རང་གཞུག་ལྷ་མ་གཞུག་རྒྱལ་དྲུང་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷ་མ་གཞུག་ལྷོ་ལོ་བར་བདུན་ཅུ་

སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་རྒྱུད་ཅེས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལལ་ཆེར་དང་ཅ་རྒྱུད་ཐོ་
ལོང་ཕྱི་མ་མན་རྒྱུད་གྱི་ཆ་ཅམ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་བཞི། ཡན་ལག་བརྒྱད། གནས་བཅུ་གཅིག
སྐབས་བཅོ་ལྔ། མདོ་བཞི། ལེའུ་བརྒྱད་དང་ལྔ་བཅུ་ཅ་རྒྱུག་དང་། སྒོ་ཀ་ལྔ་སྒྲིང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་ག་བཅས་
ནམས་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཆོག་དོན་འདི་ལྟ་བུར་གོ་བ་གསེར་ལྗང་བརྒྱད་ས་གྱི་སྤང་ལེབ་ལ་བློ་རྒྱུ་ས་
བྲིས་པའི་སྒོགས་བམ་དངོས་ཨོ་རྒྱུ་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་ན་བཞུགས་སྐད། སྤང་འབྲུར་གུ་རུ་ཆོས་གྱི་
དབང་ཕྱག་གི་གཏེར་ཕྱོན་ལ། སྒྲོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཚད་མེད་བཞིའི་དགོངས་པ་
གང་པའི་གཏེར་མདོན་ལྟ་བུངས་པ་སྒྲུན་གྱི་སྤང་བློ་རྒྱུ་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོར་ཕྱོན། གསོ་བྱེད་སྒྲུན་གྱི་རྒྱུད་
ཐུགས་ལག་བཀྲེར་བཀའ་རུ་ཕྱོན་ཏེ། རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཅ་ར་ཀ་ལྔ་ལྟེ་བརྒྱད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད།
བདུད་ཅི་ཐེགས་པའི་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཀའ་རྒྱལ་བ་ལས། དྲང་སྤང་ཆེན་པོ་དྲུང་གི་
ཐོར་རྒྱགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལྔ་ཅ་གཅིག བྱེད་རྒྱུད་ཀྱན་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྤྱེས་ལ་སོགས་པ་ས་
བཀའ་བསྐྱུས། བསྐྱུན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ནས་མཐའ་བཅན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་
གྱི་ནགས་གླིང་དང་། ཨོ་རྒྱུ་བློ་རྒྱུ་འི་མཆོད་རྟེན། ཨ་སྤྱ་ར་གསང་བའི་བྲག་ཕྱག་བལ་ལུལ་
འཕགས་པ་གིང་ཀྱན། རྒྱ་ནག་གོ་དེ་ཤན་ཕྱག་ལ་སོགས་པར་བསེསྒྲོམ་དུ་གཏེར་ལ་སྐྱས་པ། སྤྱོད་
དཔོན་པདྨ། གྲུ་སྤྱབ་སྒྲིང་པོ། སྤྱ་སྤྱེགས་ཐུབ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཏེར་རྒྱུངས་ཏེ་ཆོག་བརྒྱུད་དུ་འགྲོ་
དོན་མཛད་པར་ཡང་གྲགས།

ཤང་ཏིའི་ཁོག་འབྲུག་ས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆོ། གནོད་སྦྱིན་
ལག་ན་དོ་རྩེའི་གནས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆོ། གཞན་འབྲུལ་དབང་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུད་གྱི་ཆོགས་ལྟགས་ཏེ་སྒྲོགས་ནག་པོ་མགོ་དགུ་པ་འཕངས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་བ་ཀྱ་ལ་དང་རྩྭ་ལས་གལ་པས། བ་ཀྱ་ལ་ཆེའི་དུས་བྱས། རྩྭ་ལའི་ལུས་ཟུག་རྩུར་ལྟར་
པའི་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མཛོད་སྤྱ་ནས་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་ལྔ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་རྩྭ་ལའི་
ཟུག་རྩུ་ཞི་བར་མཛད། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མའི་དྲང་
སྤང་གི་ཆོགས་ལ་སྤྱན་གྱི་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་གསུངས་ཞེས་བཤད།¹¹⁶ ལྷ་མཆོག་ཏུ་

གསུངས་པའི་མུང་འདས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་འགྱུར་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས། བྱོར་ཁྱེར་རྩ་མཆོག་གི་ཤིང་
མཁན་གྱི་ཕུ་དག་བསྟེན་ཚུན་ད་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མཐུན་པའི་ལའོར་ལུ་བརྩུ་ཅ་གཅིག་དང་བཅས་པས་
བཤོས་ཕུ་ལ་བའི་ཆོ་དག་སྤྲོད་ཆུངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
ཀྱིས་ཁྱེད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག་ནས། དར་བྱ་ལ་དང་བྱ་ལ་ན་མུང་ན་ལས་འདའོ།¹⁹⁰ །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས།

འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་མི་མཁས་པ་ཤེས་པ་རྒྱུད་བ་ལ་སྤྲན་བ་ཡང་མི་མཁས་པ་སྤྲན་
བ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱལ་པོས་མ་རྟོགས་པས་སྤྲན་བ་དེ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེར་སྤུལ་ཏོ། །སྤྲན་བ་སྤྲན་བ་དེས་
ནི་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲན་ཏུ་འོ་མ་གཏོང་སྟེ། བད་ཐོག་མ་ཅི་ལས་གྱུར་བ་ཡང་མི་ཤེས་ལ། སྤྲན་ཏུ་
འོ་མ་གཏོང་བ་ལ་ཡང་མི་མཁས་པས། རྒྱུད་ནད་དང་། བད་ཀན་དང་། མཁྲིས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་སྤྲན་ཏུ་འོ་མ་གཏོང་སྟེ། རྒྱལ་པོས་ནི་སྤྲན་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ལ། འོ་མ་བཟང་ངམ་ངན་པའི་
བྱེ་བྲག་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྲན་བ་མཁས་པ་དེག་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། བད་ཐམས་ཅད་གསོ་བ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། དཔུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་ན། དེའི་ཆོ་སྤྲན་
བ་མི་མཁས་པ་དེས་མཁས་པ་དེ་ལ་འདྲི་བའམ། སློབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱིས། བྱིར་དར་བྱལ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་སྤྲན་བ་མཁས་པ་དེས་མི་མཁས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཏུ་བསྐྱེད་སྟེ།
སྤྲན་དཔུང་གསང་བ་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་སྤྲན་བ་སྤྲན་བ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཁྱོད་ལ་སློབ་དཔོན་ཏུ་གསོ་ལ་
ཀྱིས་དཔུང་རྒྱུས་བསྟན་ཅིང་བཤད་ཏུ་གསོ་ལ། ཞེས་གསོ་ལ་བ་བཏབ་ན། སྤྲན་བ་དེ་མཁས་པ་དེ་ལ་
འདི་སྤྲད་ཅེས་དམ་འཆོའོ། །ཁྱོད་ཅི་སྟེ་ལོ་བཞི་བརྩུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཁོ་བོའི་གཡོག་བྱ་ན། དཔུང་
རྒྱུས་ཀྱང་བསྟན་ནོ་ཞེས་བསྟོའོ། །དེ་ནས་སྤྲན་བ་མཁས་པ་དེས་མི་མཁས་པའི་ལུང་བཞིན་ཏུ་བདག་
གིས་དེ་བཞིན་ཏུ་བགྱིའོ། །བདག་གིས་ཀྱང་རྩི་ཅི་ཐོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཡོག་བགྱིའོ་ཞེས་སྤྲས་སོ། །དེ་
ནས་སྤྲན་བ་སྤྲན་བ་དེས་སྤྲན་བ་གསར་བ་བྲིད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་ཏུ་ཆས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱད་
ནས་དེའི་ཆོ་སྤྲན་བ་གསར་བ་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དཔུང་རྒྱུས་བ་སྤྲན་ཆོགས་དང་། གཞན་ཡང་རྩུ་ཅ་ལ་
མང་པོའི་གཏམ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྲིད་བཟུང་བ་དང་། བད་པ་གསོ་བའི་ཐབས་འདིའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

ཐུགས་སྙུལ་ཕྱིས་ཤིག་ཅེས་གནམ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ཐོས་པ་དང་།
སྒྲིན་པ་རྙིང་པ་དེ་མི་མཁས་པར་ཤེས་ནས། ལུལ་དེ་ནས་བསྐྱད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་གསར་པ་དེ་
ལ་ལྷག་པར་རིམ་གྱོད་དང་བཀྱར་ཉི་བསྐྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲིན་པ་གསར་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ། རྒྱལ་པོ་འདི་
ལ་བསྐྱན་པའི་དུས་ལ་བབ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བདག་ལ་དགོངས་མེད་ན། བདག་གི་གསོལ་བ་གཅིག་གནང་བར་མཛོད་ཅིག རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ།
ཁོ་བོའི་ལག་པ་གཡས་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོངས་ཤིག་
དང་། ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་པ་དེས་གསོལ་བ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛུལ་བར་གནང་མོད་ཀྱི། བདག་ཐུགས་མི་བྱལ་ལ་མང་པོ་ཡང་མི་གསོལ་ན།
དེར་སྒྲིན་ཆད་ལུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་རྙིང་པའི་དབྱེད་སྒྲིན་དུ་འོ་མ་གཏོང་བ་ཤོས་བཅད་པར་
བཀར་གདགས་སྙུག་སོལ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། སྒྲིན་དེ་ནི་གདུག་པ་དང་བཅས་པས་མང་དུ་འཆི་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་དེ་གཏོང་བ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བཅད་དོ་ཞེས་བཀར་
བཏགས་ན། སྒྲིན་འོ་མ་ལས་གཏོང་བ་ཆོད་པས། དུས་མ་རན་པར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་བདེ་
ཞིང་སྦྱིད་པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་གི་གསོལ་བ་འདི་གནང་བར་མཛོད་ཅིག

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་གསོལ་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་རྟེ། དེར་ཕྱིན་
ཆད་ལུལ་མི་ལས་ན་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲིན་འོ་མ་གཏོང་དུ་མི་གནང་ངོ། །གལ་ཏེ་འོ་མ་གཏོང་བ་ཞིག་
ཡོད་ན། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བཅད་དོ་ཞེས་བཀར་བཏགས་སོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲིན་པ་མཁས་པ་དེ་
ཆོ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། དངར་བ་དང་། མངར་བ་ལ་སོགས་རྟེ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་
སྒྲིན་སྒྱུར་རྟེན་གསོས་ན་གང་ཡང་མ་སོས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་པོ་དེ་
ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས་སྒྲིན་པ་དེ་བཀྱག་ཉེ། འདི་ལྟར་ངན་ནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྙུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ན།
རི་ལྟར་གསོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིན་པ་དེས་རྒྱལ་པོའི་ནད་བསྙུས་ན། སྒྲིན་དུ་འོ་མ་དགོས་པ་འདྲ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོ་ནད་ཐབས་དང་སྦྱར་ན། སྒྲིན་དུ་འོ་མ་བཏང་འཛུལ་རྟེ། བདག་གི་སྦྱར་
སྒྲིན་དུ་འོ་མ་གཏང་དུ་མི་རུང་ཞེས་གསོལ་བ་ཐུན་དུ་གྱུར་རྟེ། སྒྲིན་དུ་འོ་མ་ལས་བཟང་བ་མ་མཆིས་ལ།

ཀྱུ་ལ་བོའི་ནད་ཀྱང་ཚ་བ་ལས་ཀྱང་པས། སྤྲེལ་དུ་འོ་མ་བཏང་ན་བཟང་ངོ་། ཀྱུ་ལ་བོས་སྤྲེལ་པ། སྤྲེལ་བ་ཁྱོད་འོན་ཏེ་སྤྲེལ་མམ། ཚ་བའི་ནད་ཀྱི་བཏང་ན། ནད་འདི་ལ་འོ་མ་ཕན་ནོ་ཞེས་སྤྲེལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲེལ་འོ་མ་ལ་དུག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲེལ་ན། དེ་ཇི་ལྟར་བཏང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བག་མ་མམ། སྤྲེལ་པ་ལྟ་མས་བསྐྱུགས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱས་པས། སྤྲེལ་པ་གཅིག་བསྤྲད་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ཡང་ན་བ་ལ་སྤྲེལ་དུ་འོ་མ་བཟང་ངོ་ཞེས་ཁྱོད་སྤྲེལ་བ་དང་སྤྲུར་ན། དའི་སྤྲེལ་པ་རྙིང་པ་ནི་ཁྱོད་པས་མཁས་པེས་སོ།།

དེ་ནས་སྤྲེལ་པས་ཡང་ཀྱུ་ལ་བོ་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། ཀྱུ་ལ་བོ་དེ་སྤྲད་མ་གསུངས་ཤིག་དཔེར་ན་སྤྲེལ་བ་ཤིང་ཟན་གྱི་རྗེས་ལས་ཡི་གེར་རུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། སྤྲེལ་བས་ནི་ཡི་གེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ཀྱི། དེ་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ན། སྤྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ཤེས་སོ་ཞེས་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། ཀྱུ་ལ་བོ་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་པ་ལྟ་མ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ནད་རྒྱུས་མི་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲེལ་འོ་མ་གཏོང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྲེལ་བའི་རྗེས་ལས་ཡི་གེར་འབྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། སྤྲེལ་པ་ལྟ་མས་ནི་འོ་མ་བཟང་ངན་དང་རུང་མི་རུང་མི་ཤེས་སོ། ཀྱུ་ལ་བོས་སྤྲེལ་པ། སྤྲེལ་པ་ལྟ་མས་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་བྱུར་མི་ཤེས། སྤྲེལ་པས་སྤྲེལ་པ། སྤྲེལ་འོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏུག་པ་ཡང་ལགས་ལ། བདུད་རྩི་ཡང་ལགས་སོ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་འོ་མ་དེ་གཏུག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བདུད་རྩི་ཡང་ཡིན་ཞེན། གལ་ཏེ་བ་ཉིད་སྤངས་པ་དང་། ལྷ་སྤྲེལ་པ་དང་། ལུག་མ་མ་ཟོས་ལ།¹⁹⁹ བེའུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དུ་ཞིང་འཛོལ་བའི་ས་ཡང་རི་མཐོན་པོའི་སྤྲང་མ་ཡིན། བགས་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ན་འཛོལ་ཞིང་། རུ་ཡང་འབབ་རུ་དངས་མ་ལས་སྤྲད་དེ། དྲག་རྒྱུ་མི་བདེ། རྒྱ་མཚོ་གདངས་ཀྱི་གཅིག་རྒྱུ་མི་འཛོལ་བར་བག་ཡངས་སུ་ཟེའིང་འཐུང་ལ་འགྲོ་བ་དང་སྤྲོད་པ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་ཁྱུར་པའི་བའི་འོ་མ་ནི་ནད་རྒྱུས་ལ་ཕན་པས་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱའོ། འོ་མ་དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེའི་ཆེ་ཀྱུ་ལ་བོ་ཆེན་པོས་དེ་སྤྲད་ཅེས་སྤྲེལ་པ་ཐོས་ནས། སྤྲེལ་པ་ལགས་སོ། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤྲེལ་སོ། ད་སྤྲེལ་ཆད་འོ་མ་བཟང་ངན་དང་རུང་མི་རུང་ཡང་ཤེས་སོ། དེ་ནས་སྤྲེལ་དུ་འོ་མ་བཏང་ནས་ནད་ཀྱང་བྱང་བར་ཁྱུར་ཏེ། རུ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ད་སྤྲེལ་ཆད་སྤྲེལ་དུ་འོ་མ་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བཀར་བཏགས་སོ། རུ་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་སྤྲད་ཅེས་ཐོས་ནས། ཐམས་ཅད་གསེ་རྒྱ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་

པོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་བརྒྱམས་སམ། སྒྲིམ་སམ་ཅི་ཉེས་ན། བདག་ཅག་བསྐྱེས་ཏེ་སྒྲན་དུ་
འོ་མ་ཐོང་ཞིག་ཅེས་གསུངས། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་བྱོས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་རླུང་ལྷགས་སོ། །དེ་
ལ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་སྩལ་བ། ཁྱེད་ང་ལ་མ་གཤེ་གིག། སྒྲན་དུ་འོ་མ་བཏང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་བ་ནི་
སྒྲན་པ་འདིའི་དབྱུང་ཡིན་གྱི་ངས་ནི་མ་ཉེས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགྲུ་བར་གྱུར་ནས། སྒྲན་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་རིམ་གྱོད་དང་བཀའ་རྒྱུ་བསྐྱེད་དེ། བད་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲན་འོ་མ་བཏང་བས་ནད་ཀྱང་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ།¹⁹⁹ །ཞེས་དང་།

བམ་པོ་ཉེར་ལུ་པ་ལས། སྒྲན་པ་མཁའ་པ་རིག་པ་བརྒྱད་ལ་མཁའ་པ་སྒྲར་ནད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རྟོག་གོ། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱང་དང་། མཁྱིས་པ་དང་། བད་ཀན་ནོ། །རྒྱང་
ནད་ཡོད་པ་ལ་ནི་མར་སྒྲིན་ནོ། །མཁྱིས་པའི་ནད་ཡོད་པ་ལ་ནི་ག་ཀར་སྒྲིན་ནོ། །བད་ཀན་གྱི་ནད་
ཡོད་པ་ལ་ནི་སྒྲིའི་²⁰⁰ །ཁུ་བ་རྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གེས་ནས་སྒྲན་བྱིན་ཏེ་བསོས་པར་
གྱུར་བས་སྒྲན་པ་མཁའ་པ་ཞེས་བྱའོ།²⁰¹ །ཞེས་དང་། བམ་པོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ནད་
ནི་གསུམ་སྟེ། མཁྱིས་པ་དང་། རྒྱང་དང་། བད་ཀན་ནོ། །ནད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲན་རྣམ་པ་གསུམ་
ཀྱིས་འཆོ་སྟེ། མཁྱིས་པའི་ནད་ལ་ནི་མར་གྱིས་འཆོའོ། །རྒྱང་ལ་ནི་འབྲུ་མར་པན་ནོ། །བད་ཀན་ལ་ནི་
སྒྲང་ཅི་པན་ནོ།²⁰² །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་གསོག་ལྡང་ཞིག་སུམ་དཔའི་སྒྲོན་སམ་མང་དུ་བསྟན་ནོ། །གཞན་
ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བམ་པོ་སྟོང་ཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་གསུངས་པར་ཡང་གྲགས།

མ་རྒྱུད་རྩོད་རྒྱུ་ལའང་འགྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ཞེ་དགྲུ་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་སུ་སྒྲོན་
བྱང་བ། །བསྐྱལ་པ་དང་པོ་བདེ་བ་ཆེ། །དེར་ནི་རྩོད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ལྷག་པ་ཡི་ནི་ལྷ་གཅིག་
བཞུགས། །ལྷ་མིན་གྲུབ་པ་སོགས་མཐོང་སྟེ། །ལྷ་ཡི་ཚོགས་ནི་སྤྱག་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་འདུས་ནས་ནི། །ལྷུང་དུ་ང་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད། །ཐིག་ལེར་ཁུ་ལས་ལྷ་མོ་ཆེ། །བདུད་ཀྱི་ཀྱན་རུ་
གཏོར་བ་ནི། །ཐམས་ཅད་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དདུལ་རྒྱ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱ་གཏོར་ལས་
བྱང་དམན་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་རི་ལས་སྒྲེས་པ་མཚོག་²⁰³ །ཅེས་དང་། ཨ་རུ་ར་ནི་འཕགས་བྱེད་ཀྱི།
ནགས་དང་རི་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེས། །ནར་མ་དུ་ཡི་རྒྱ་སྒྲེས་མཚོག། །གཞན་དག་དམན་དང་འབྲིང་པོ་

ཡིན། ལྷུང་^{༡༩}་པོ་དང་ནི་འཛིགས་མེད་དང་། །འཛོ་དང་དེ་བཞིན་བདུད་ཅི་སྟེ། །གཙང་མ་དང་ནི་
 འཕེལ་བ་དང་། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བདུན་དུ་བརྗོད། །རིམ་གསུམ་པ་སྤྱང་བོ་སྟེ། །འཛིགས་མེད་རིམ་
 ལུ་བ་ཡིན། །འཛོ་བ་གསེར་མདོག་གེས་པར་བྱ། །བདུད་ཅི་གཞེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཙང་མ་
 གེས་མེད་ཡིན། མེར་སྤྱ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཀྲུ་བ་ལྷ་བུ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །དྲི་ལ་སྤྱང་བོ་སྤྱར་བྱ་སྟེ། །བརྒྱད་
 གྱིས་ལེན་པ་བདུད་ཅི་བསྟགས། །འཛིགས་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འབྲིང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དོན་
 མེད་དོ། །སྤྱ་རུར་ནི་གཞེན་ཞིང་། །རུས་པ་རྒྱུད་ལ་རྩོད་པ་ལྟན། །རྩོ་བ་ཅན་གྱི་རི་ལས་སྟེས། །གིན་ཏུ་
 སྤྲིན་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད། །བ་རུར་ནི་ཐ་མལ་པའི། །རི་ལས་སྟེས་པ་འམ་གཞན་ཡང་རུང་།^{༡༩} །ཞེས་
 སྤྲིན་རགས་རིམ་གྱི་སྟེ་གནས་དང་རིགས་བཟང་ངན་སོགས་དང་། །གསེར་གྱི་མདོག་ནི་བཟང་པོར་
 འགྱུར། །དཔལ་གྱིས་སོ་ནི་བཟང་པོར་འགྱུར། །མུ་དྲིག་མིག་ནི་དག་པར་འགྱུར། །མུ་མེན་སྤྱང་དང་སྤྱ་
 ལ་ཡན། །རྩོ་རྩེས་ཐོག་ནི་བསྟོག་འགྱུར་རྟེ། །ལྷགས་གྱིས་རྒྱ་དང་མཆོན་རྣམས་བསྟོག་^{༢༠} །ཅེས་
 བཅངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བེ་བེ་ཡིང་དང་གྲུར་གྲུམ་ནི། །ཆ་ནི་མཉམ་པོར་བྱས་ནས་སྤྱ། །སོ་གའི་
 དུས་སུ་བཟའ་བར་བྱ། །དེ་རྩེས་གཅི་བཟོ་འབྲུངས་ན། །ཁ་ཟས་ཡི་གར་འོང་ཞིང་འཇུ། །ནིར་གྲུ་ཁྲི་ཡི་
 ཁུ་བ་དང་། །གཅི་བར་བཅས་པ་སྤྱ་སྤྲིན་སྤྲིན། །བད་ཀན་ལས་ལྷུར་ནད་རྣམས་འཕྲོག་ །དེ་ནི་ད་
 བད་མའི་དྲི་མ་དང་། །བཅས་པར་བྱགས་ན་གྲང་བྱ་སེལ། །མ་ར་ཀ་ད་ཡི་ཙ་བ་དང་། །སོ་དང་སེན་
 མའི་རྩལ་དུ་བསྟེ། །མ་ནི་དང་བོ་མར་གྱིས་བཟུ། །དེ་རྩེས་སྤྲིན་དེས་བྱགས་ན་ནི། །མ་ནི་འདུ་བ་
 བར་བྱེད་པའི་མཆོག་ །སོ་ལག་རྩལ་དང་སྟག་སྟེལ་བྱེ། །གི་རི་ཀ་རི་ཁུ་བ་སྤྱ། །མཉེས་ཏེ་མིག་ལ་
 བྱགས་ན་ནི། །རབ་རིབ་དག་ནི་འཛོ་མས་པའི་མཆོག་^{༢༠} །ཅེས་དཔལ་རྒྱ་སོགས་བརྒྱད་ལེན་གྱི་སྤྱོར་
 བ་དང་། །གཞན་ཡང་གསོག་ལྷང་ཞིག་སྤྲིན་རགས་ཅམ་གསུངས།

དཔལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་སྤྲིན་རྩ་ཕ་བརྒྱད་པར། །རྩལ་ཅན་མ་དང་ཡུང་བ་
 གཉེས། །ཡོངས་བཟུང་བ་ཡི་དར་བ་དང་། །བྱེད་བསྟུ་བར་བྱ་བ་སྟེ། །བྱེག་མ་གྲུར་བར་དུའོ། །དེ་
 ལྷར་འབྲུངས་བས་ཉིན་བདུན་ན། །བརྒྱད་ལེན་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།^{༢༡} །ཞེས་སོགས་བརྒྱད་
 ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། །ཐོ་མ་འབྲུང་རྒྱུད་གྱི་རིམ་པར་དབྱེ་བ་གཉེས་པར། །དང་པོའི་རྣམ་པ་རྩར་

ཅུར་པོ། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། ལྟར་ལྟར་པོར་སྒྲིམ་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་བཞི་བ་གོར་
གོར་པོ།¹³⁹ །ཞེས་ལུས་གནས་ཆགས་ཚུལ་དང་། རིམ་བར་དབྱེ་བ་བཅུ་དགུ་པར། བཤད་དང་
གཅི་བའི་དུས་དག་ཏུ། །དུས་མཚུངས་སྟོན་པ་བྱུང་གུར་ན། །ལོ་གཅིག་ན་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི། །དུས་
ཚོད་ལ་ནི་འཆི་ཞིང་བརྟུག་¹⁴⁰ །ཅེས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། མན་ངག་ཇི་བཞིན་ལྟར་པ་
ཡིས། །འཆི་བ་སྟེ།¹⁴¹ བར་འགྱུར་བ་སྟེ།¹⁴² །ཞེས་འཆི་སྟེ། རིམ་བར་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ་པར། སོ་ལག་
ཚོས་འགྱུར་འདག་གུ་དང་། །ནིར་གཞི་དང་བལ་གུལ་ན། །སྟོ་བྱེད་འདབ་དང་ནི་རྟལ་ས། །སྟེ་ཅི་ཅན་
དན་ལྟར་པ་དང་། །བྱ་ལི་ཀ་དང་ཙོ་རར་ལྟར། །རང་གིས་ལུས་ནི་དྲིལ་བྱས་ན། །ནད་རྣམས་ཀུན་ལས་
རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དུག་མེད་མདངས་དང་ལྟར་པར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཙན་དན་གྱི། །ཕྱེ་
མར་བཅས་དང་སྟེ་ཅི་ནི། །བསེལ་དང་ལྟར་ཅིག་ལོ་གཅིག་འབྲངས། །ནད་མེད་རྣམས་པའང་མེད་
པར་འགྱུར།¹⁴³ །ཞེས་ནད་འཛོམས་རྣམས་གསོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བ་དང་།

དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ནང་ལེར། ལུས་འདི་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་
ཚོགས་རྣམས་མཐའ་དག་རོ་དུག་ཟས་གིང་འབྱུང་བ་དང་ལས་འགྱུར་བ་སྟེ། །རོ་དུག་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་
བ་ལས་ཉེ་རབ་གསལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལའོ།¹⁴⁴ །ཞེས་སོགས་
ལུས་ཆགས་ཚུལ་དང་། དང་པོར་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ལུས་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཏུ་ཐུགས་པ་དག་གིས་
ཡང་དག་བསྟར་བར་བྱ། །ལུས་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྟེ་པ་འདི་ལ་མཚོག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བའང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྒྱར་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རྩེ་མོར་པ་བསྒྲུམ་
པར་བྱ། །ལུས་ནི་གྲུབ་ན་གཞན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་མངག་གཞུག་ཉིད་དུ་རབ་
ཏུ་འགྱུར།¹⁴⁵ །ཞེས་སོགས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་ལུས་
བསྟར་བའི་མན་ངག་མང་བ་དང་། ཉི་མ་རྒྱ་བ་འགོག་པ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་བཤོད་པ་ལ་སྟེ་དེ་ལྟར་
མེ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། གྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ཉིན་ཞག་དང་པོ་སོང་ན་དུས་མིན་འཆི་བ་
སྟེ་བ་སྟེ།¹⁴⁶ །ཞེས་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སྟེ་བ། ཐུར་སེལ་བསྐྱམ་ན་འདོད་པར་འགྱུར་
ཏེ་ལུས་མཚོག་དག་ལ་རྒྱང་གི་ནད་ནི་མ་ལུས་དག་ལའོ། །གྲོག་རྩེ་ལ་དག་ནི་བད་ཀན་ལ་འགྱུར་སྟུར་

ཡང་དེ་དག་གཏོང་བ་མཁྱིམ་པ་དག་གི་སྒྲིན་ལའོ། །ཉེང་དང་འོག་ན་ཡང་དག་འགོག་པ་བདེ་བར་
བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདུས་པ་དག་དང་མེས་ལའོ། །ཉེ་བའི་ཉེང་དུ་སྟོག་གི་རྒྱུད་ནི་མཐའ་དག་ནད་
འཕྱོག་ཉེ་བའི་རྩ་བར་གཞན་པ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༩༠} །ཞེས་སྤྱར་སེལ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་མཁྱིམ་བད་
ཀན་དང་འདུས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ།

བསྐྱུམ་ཉེ་སྤྱར་སེལ་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བཟོད་པ་དག་དང་སྟོག་ཉིད་ཉེང་
ནས་གྲང་། །རི་སྟོང་ཡང་དག་སྟངས་དེ་མེ་ནི་སྟོབས་དང་ལུན་ཞིང་ལུས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྲུབ་པར་རབ་
འགྱུར་བ། །དུས་རྒྱ་རྒྱན་དང་གཞི་འབྱུང་ནད་རྣམས་དག་གྲང་ལྟོ་བར་སོན་པ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་བས་
འཛོམས་པར་ཏེ། །དབུགས་ལུང་དང་ནི་སྟོང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དུག་དང་མིག་གི་ནད་ལས་སོགས་
པ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༩༡} །ཞེས་སོགས་ཉེ་བའི་ནད་ཉིད་ཞི་བའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་། རྩོམ་སྤྱིལ་གྲང་དུ་གནས་ཀྱང་
པ་བཟུང་བ་ལག་པའི་བད་མོ་དག་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་ཟུག་རྒྱུ་འཛོམས། །ཉེང་དང་རྒྱུད་པ་དག་དང་འོག་རྒྱུ་མགོ་
བོ་ལུས་ལ་བད་ཀན་ནད་རྣམས་མཐའ་དག་འཕྱོག་པར་བྱེད། །སྟོག་འགོག་པ་ལས་ཉིན་ཞག་འགའ་
ཞིག་གིས་ནི་རབ་འབྱུག་ཅི་བའི་ནད་དག་ངེས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཐོ་རངས་མིང་མེད་དག་གིས་
རྒྱུད་པའི་བའི་ཁར་ནི་སེལ་བྱེད་བ་དག་ལ་རབ་འདར་བ། །མིག་རྣམས་དག་གི་མིག་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་
སྒྲིབ་ཡང་ནད་ནི་འཕྱོག་པ་རྒྱ་ཡིས་གཏོར་བ་དག་གྲང་ངོ་།^{༡༩༢} །ཞེས་སོགས་རྒྱབ་ཀྱི་ཟུག་རྒྱུ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ། ལོ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་ལུས་ལ་དཀར་བའི་མཛེ་འཕྱོག་དེ་ལས་
གཞན་ལྟ་ཅི། །ཞེས་རབ་ལུས་ལ་རང་སེམས་ལྟར་བ་དག་གྲང་རྟག་རྒྱ་སྟོག་གི་རྒྱུད་གིས་འགོག་པ་དག་
ལས་ཏེ། །བདུན་རྒྱུད་ལོ་ཡི་རྒྱ་བ་སྤྱོད་དཀར་བཅས་པ་དག་གྲང་ལོ་གཉིས་རབ་དུ་རྟོགས་ན་ངེས་པར་
འཕྱོག་ །ཉི་མ་འགའ་ལོས་ལམ་དང་སེམས་ནི་རབ་དུ་འགྲོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉེང་ཕྱག་རྒྱུད་དངོས་
གྲུབ་འགྱུར།^{༡༩༣} །ཞེས་སོགས་མཛེ་ནད་འཕྱོག་པ་དང་རྒྱས་པ་གསེབ། མི་བསྟོད་པ་ནི་རྩལ་ཟད་ཏེ་
བ་ཁ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་དེ་སོ་ཡི་ཟུག་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་། །ཐོ་རངས་མི་བསྟོད་བརྒྱབས་པ་དག་ནི་མགོ་ཡི་
ནད་འཕྱོག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་ནི་རྒྱབས་པས་སོ། །རྣ་བ་དག་དང་མིག་རྒྱ་གཅིན་ནི་ཏོ་དང་གྲང་མོ་རབ་
སྟུགས་གཉིས་ཀ་དག་ནི་ནད་འཕྱོག་གོ། །འབྱུང་པོས་གཟིར་ལ་ཚ་བ་གསུམ་བཅས་མི་བསྟོད་རྒྱབས་

ན་བདེ་བ་ལྟེར་དེ་མོས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་།^{༡༤} །ཞེས་སོགས་ཀྱན་སྒྲུང་ས་ནྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲན།

བཤད་བཀའ་ཉིད་དང་ཁུ་བ་བྲག་ནི་མི་ཡི་ག་དང་བཅས་པ་མོས་པས་ཆོ་ནི་སྟེར་བར་འགྱུར། །
བསམ་གཏན་བཅས་པས་མེ་རྟོག་བརྒྱ་བས་ནས་སྒྲ་དཀར་དང་བཅས་ཀྱི་བ་དང་ནི་ལུ་ས་སྟེས་ནྣམས་
ཀྱང་འཕྲོག་སྟོན་མ་ལུ་པོ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུགས་པ་དག་དང་བསྟེས་པ་མོས་པས་མཐའ་དག་ནད་ནི་འཕྲོག་
པ་སྟེ། ལུད་མེད་མེ་རྟོག་ཁུ་བ་དག་དང་བསྟེས་པ་ལོ་གཅིག་མོས་ན་ཀྱི་བ་དེས་པར་སེལ་བར་
བྱེད།^{༡༥} །ཅེས་ཆོ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་བདུད་ཅི་ལུ་སྟོར་བ། ལུད་མེད་ཀྱི་མེ་རྟོག་རྒྱལ་པ། སྟོན་མ་
ལུས་ནད་ནྣམས་སེལ་ཞིང་ཀན་པོ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པ་སོགས་དང་། རྒྱུང་འཛམས་ལན་ལྟ་སྒྲུར་བ་དག་
ཏུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་མངར་དང་བསྐྱེད་བཀའ་ནི་མཁྲིས་པའི་དག། །བད་ཀན་འཛམས་པ་ཁ་བ་ཀྱན་དང་
དེ་བཞིན་ཆ་བ་དག་ཀྱང་སྒྲན་ནྣམས་སམ་ནི་ཁུ་བ་འམ། །བད་ཀན་འཛམས་པ་རའི་ལོ་མ་ཆ་བ་གསུམ་
བཅས་དག་སྟེ་མ་ཉེའི་ལོ་མ་མཁྲིས་པའི་དག། །རྒྱུང་འཛམས་དག་ཀྱང་རའི་ལོ་མ་ནྣམ་འགྱུར་
གསུམ་ནད་འཕྲོག་པ་ཡི་ལོ་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་མར།^{༡༦} །ཞེས་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་སྒྲན་
དང་། རྟེན་བསྟོལ་བའི་ཆུ་ནི་དོ་བཀ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་དེ་སོ་ཡི་ཟུག་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་དོ། །ཉིལ་མར་དངོས་
པོའི་ཆུ་བསྟོལ་ཆ་བ་གསུམ་དང་ལན་ལྟ་དག་གིས་ནྣ་བ་ཡི་ནི་ནད་དག་འཛམས། །མར་དང་ལོ་མ་
བསྟོལ་བར་གྱུར་བ་གྱུ་དང་དམར་པོ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ནད་དག་འཛམས། །ཀའ་རྟེན་དང་ལྟ་ལི་
དང་ལི་རྟེན་པོར་བའི་ཆུར་བཅས་སྒྲུགས་པས་འབྲས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འཕྲོག་^{༡༧} །ཅེས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་
ནད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྟོལ་བའི་སྒྲན་དང་། ལག་པ་དག་ནི་རབ་འབྱུང་རྒྱང་པའི་པད་མ་མཉམ་
པ་དག་དང་སྟོག་གི་རྒྱང་ནི་འགོག་བྱ་སྟེ། །རི་སྟོང་ལུས་ནི་ས་ལ་རབ་ཏུ་ལུང་བར་མ་གྱུར་པ་དང་ཆ་བ་
དག་ནི་གོལ་བར་ཡང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་འཛིན་ལའོ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོར་མ་ཅན་
ནི་དེས་འཛམས་ཏེ། །སྟོང་ཁའི་པད་མར་རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་མེད་རི་བོང་ཅན་མཆུངས་སྟེ་ཆོགས་
ལུམ་ནི་བསྟོམས་པས་སོ།^{༡༨} །ཞེས་རྟོ་རྟེའི་ཆོར་མའམ་འབྲུམ་ནད་ཞི་བའི་བྱིར་རྒྱུང་སྟོར་དང་སྟེ་
ཆོགས་ལུམ་གྱི་བསྟོམས་བསྟོས་གསུངས་པ་དང་།

སྟན་རྒྱུང་བཏགས་ནས་འབྱུངས་པས་ཆ་བས་ནྣམ་པར་བསྟན་པའི་མི་ནྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོར་མ་

འཛམ་ས་པར་བྱེད། །ཆ་བ་མཐར་ནི་བོད་པ་བདར་བ་མི་བསྐྱོད་བསྐྱེས་པ་ཡིས་ཀྱང་འཛིགས་པར་
བྱེད་པ་འཕྲོག་པ་ལྟེ། །སྤྲུགས་ཀྱང་ཆུ་མེ་རྒྱུད་རྣམས་དག་གི་སྒྲོན་དུ་ཨོ་ཡིག་དང་ནི་བརྩ་སྤྲུམ་དག་
གི་མིང་། །དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུང་བ་བྱ་སྟེ་མགོ་མགྲིན་སྟིང་ཁ་ལྟེ་བ་གསང་བ་ལ་སོགས་རྣམས་
སྟེ།^{༡༩} །ཞེས་འབྲུམ་ནད་ཀྱི་སྤྲོན་དང་། སྤྲུགས་དང་། རྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཉམ་པ་རྩྱུ་ཉི་རྩུ་
རྒྱུད་དེ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དེ་ཉི་རི་ཡི་འདབ་མའི་བྱེ་མ་དག་ །དེ་རྩུ་རེག་པའི་རྩྱུ་ནི་རེས་པར་དེ་མ་
བྲལ་བ་དག་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷག་མར་བསྐྱོལ་བར་བྱ། །དེའི་ཁུ་བ་ཀ་ར་དང་བསྐྱེས་གཞན་པའི་ནི་ན་
ཞག་དག་ནས་ཞག་གསུམ་འབྱུངས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །སོག་ནི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་སྤྲུགས་པ་འཆི་
སྟེར་འཕྲོག་སྟེ་ཁམས་བདུན་སོང་བ་དག་ཀྱང་རོ།^{༢༠} །ཞེས་སོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མའི་གདུང་བས་
བསྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་བའི་ནད་ཆི་བའི་སྤྲོན་དང་། གསེར་ལ་ནི་མ་ཁབ་ལེན་ལྷགས་
དང་པ་ཏ་ལས་སྤྲུམ་ལྷགས་ནི་སྤྲུམ་གྱི་ཡིས་གདབ་པར་བྱ། །ས་བོན་སྟེང་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་མ་དག་དང་
བྲལ་བའི་དདུལ་རྒྱུ་བསྐྱོངས་པ་སྤང་ནི་དུག་ཏུ་བྱ། །བའི་དར་བ་དྲག་པོའི་ཆེ་མོ་ཅན་ཀྱིས་བསལ་ནས་
འདིར་ནི་དུངས་མ་གསུང་བར་བྱ་བ་ཉིད། །དབལ་ལྷན་གོང་བུ་ཁབ་ལེན་སྟོང་དུ་སྤྲུམ་ཡང་བསྐྱོལ་བ་
དག་ཀྱང་རི་མིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་དུ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུངས་ཏེ་དག་པའི་ཀ་ར་སྤང་བརྒྱུད་ཡང་ན་དག་ནི་དེ་ལ་
བསྐྱེད་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་ཁ་ཟས་རྣམས་སྤངས་བགོད་པ་རི་
མིན་ཉིད་དུ་ལོ། །རྒྱ་བ་དྲུག་གི་ལྷ་ཡི་ལུས་ཏེ་སྤྲུ་དཀར་གཉེར་མ་དང་བྲལ་འདི་ཡིས་འཆི་མེད་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་མ་སོ་སོའི་དུས་སུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་འོན་ཀྱང་གོང་བུས་རྣམ་པར་དམན། །སྤར་
བརྩོད་ས་བོན་རྒྱལ་པོ་མཉམ་པ་དག་སྟེ་གཞན་ཡང་དདུལ་རྒྱུ་ལ་ནི་སྤྲུགས་པ་བྱེད་ཅམ་མོ། །ལན་ཚུ་
སྤྲུར་བོད་གིས་མཉེས་ནས་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྤྲོན་ཀྱིས་རི་མིན་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། །མཁྱིས་པ་
སྤྲུར་བོས་སུ་མི་སོགས་དང་ད་ར་ད་དང་གི་ལ་དག་ཀྱང་དདུལ་རྒྱུ་མཆུངས་པར་མཉེ། །དེ་ཡིས་དདུལ་
ཀྱི་འདབ་མ་བྱུགས་པ་གསེར་ཉིད་དུ་འགྱུར་སྤྲོན་པ་དག་ཀྱང་ཕྱེད་དང་ལྷན་པས་སོ། །རྫོན་བོན་མ་མཁའ་
ལས་སྤྲུམ་ཨ་ལ་ལན་རྣམ་པ་རྒྱ་ར་དང་ནི་པ་རྩ་རིམ་པ་ཡིས། །འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་ནི་མ་ཉེས་འགྱུར་
རོ་མཉམ་བྱེད་པས་ནི་མའི་ལྷག་མ་དག་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སྤྲུམ་ཡང་ལན་རྣམས་དག་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་

བརྗོད་པའི་གཞུང་། གྲིང་བསྐྱུངས་སོགས་འགྲེན་ཅན་མ་དང་གོ་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་
སྡོན་གྱི་མཁས་པས་སྡོན་པ་སངས་ལྟུང་པའི་ལུགས་ཞེས་པའི་བ་སྡོད་མཛད།

བྱང་སེམས་ལྷ་དང་དྲང་ཐོང་གི་ཡུལ་ས།

རིག་ཆེན་རྒྱུད་ལ་ཡེལ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ལ་མི་པོ་ཕྱེ་དུ། །འཇམ་དཔལ་དབྱུང་མཁའི་ལྷ་མོ་
 ཕྱུང་རྒྱལ་ལ་མཁའ། །འོ་ཆེ་མཁའ་དཔལ་པོ་ཕྱེ་མཁའ་དུ། །རྒྱལ་པོ་མཁའི་ལྷ་མོ་ཕྱེ་དུ་འོ་རྒྱལ་ལ་མཁའ་

བཤད། །ཡོ་རྒྱལ་ལུ་དུ་གོ་གན་ཉིང་ལ། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་བདུད་ཏུ་སྤྱུལ་ནས་བཤད།^{༡༥} །ཅེས་
 དང་། །འཇམ་དཔལ་སྟིང་གི་ཟུར་ཐིག་ཏུ། །རྒྱག་ར་རྒྱལ་གསྟོད་ཕྱོགས་གསུམ། །ལྷགས་གསུམ་བྱང་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྟེན་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་རིགས་འཛིན་ཡང་། །དང་པོ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་
 མཛད།^{༡༥} །ཅེས་པ་ལྟར་ས་བཅུ་འི་དབང་ལྷུ་ག་རྩེ་བཅུ་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མགོ་བཙུགས་
 བདུད་ཅི་འུང་བཟེད། །རིན་ཆེན་སྦྱོམ་ཤ། །རྟེན་འབྲེལ་བྱང་ཁོག་མངལ་ནད་གསོ་བ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་
 པོ། །རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ལྟེ་པ། །དུས་བསྐྱོག་མགོ་བཙུགས། །དོ་རྩེ་ཆེ་རྒྱུད་རྒྱུ་གསུམ། །མགོ་བཙུགས་
 བདུད་ཅི་རྒྱུ་མཆོ། །ཡང་ཉིག་འབྲུལ་གྱི་བཞི་སྟོར། །ཁ་སྐར་གསལ་བའི་ཡིག་རྒྱུད། །སྟོག་བཙུགས་ལྷགས་
 པ། །ཁ་འབྲེད། །སྟེན་དབྱང་སོ་མ་རྩེ། །སྟོ་འབུམ། །འཕགས་པ་སྟེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་མགོ་བཙུགས་
 རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ། །དབྱང་གཅེས་གཟུངས། །བདུད་ཅི་ཐིགས་པ། །རྒྱན་དམ་པ། །བདུད་ཅི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་
 རྒྱུད། །བྱང་ཁོག་འགྲེལ་བ་དམར་ནག་གལ་མདོའི་འགྲེལ་བ་ཆེ་རྒྱུད། །གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་། །མཐོང་
 བདོན་གསལ། །དཔལ་ལྷག་ན་དོ་རྩེས་མགོའི་ཙོད་བསྐྱོག་རོ་བྱ་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། །གཟུང་བརྒྱད་
 འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན། །ལྷང་ལོ་ནག་པོ། །བླ་སྤངས་པ། །ལྷག་རྩེན་འབྲེལ་བརྟག་པ། །ཁ་ཐོར་ཀྱང་
 འཛོམས། །རྩེ་བཅུ་ན་མ་སྟོལ་མས་ལྷག་རྩེན་འབྲེལ་བཟུང་བྱུག་སྟོ་སྟོར། །སྟོ་ཤིང་གི་འབྲུངས་དཔེ་ལེའུ་བརྒྱ་
 དང་ཉི་ཤུ་པ་རྒྱུ་མཛོད་པར་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཛོད་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐ་
 སྟོང་དུ་བཞག་པ་དང་། །བསྐལ་བཟང་ལྟེ་ལྷགས་ལ། །ཆངས་པས་ཀྱང་ག་ཏུ་བམ་པོ་སྤྱུམ་བརྒྱལ་
 དང་གསང་བའི་སྟིང་པོའི་དོན་བསྟུས་པ། །སྟེ་དགའི་བདག་པོས་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། །ཐ་སྐར་གྱི་སྤ་
 གཉིས་ཀྱི་གཅེས་པ་གྲུབ་པ། །བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གཅེས་པ་བསྟུས་པ་དང་བྱང་ཁོག་བྲིམས་ཀྱི་ལྷང་འོད་
 འཕྲོ་བ། །སྟེན་གྱི་ལྟ་མོ་ནོར་རྒྱན་^{༡༦} །མས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་རྒྱུ་མཛོད་པ་མཛད།

རིག་འཛིན་དྲང་སྟོང་གི་ལྷགས་སུ་གྲགས་པ་ནི། །བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་མ་སྟེ་སང་གི་སྤ་ལྟར་ལ་
 ལྟེ་འོད་དྲང་སྟོང་རྒྱན་ཤེས་དང་། །འོད་ཟེར་ཅན་དང་། །འོད་ཡངས་དང་། །ཡན་ལག་སྟེས་དང་། །ལྟ་མེན་
 འཛོམས་དང་། །མཆོད་སྦྱིན་ཅན་དང་། །གནས་འཛོགས་སྟེ་གཙུག་ལྷན་ཅན་བདུན་དུ་འབོད་པ་དང་། །མ་

མིའི་བྱད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱན་གཤམ་གྱི་བྱད་མེ་བཞིན་འཇུག་དང་། ཐང་ལ་འབར་དང་།
 དཀའ་གཉིས་སྟོང་དང་། མུ་ཁྱུང་འཛིན་དང་། འགྲོ་སྟོང་གི་བྱད་དང་། བམ་སོ་སྟེན་དང་། རོགས་ཁོངས་
 བས་གཤོལ་འགྲོ་སྟེན་དང་བརྒྱད་པོ་དེས་བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཐོས་པའི་ཆེད་རིག་བྱེད་གྱི་རྒྱད་ལ་འཇུག་
 པའི་འགྲེལ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་མས་པ། དགོས་སྟོན་པའི་སྟེ། གཞི་རྒྱུ་པའི་སྟེ། བདུད་ཅི་ཆེན་པོའི་སྟེ། མི་
 འཇིགས་མཆོན་ཆའི་སྟེ། བདུད་ཅི་རྒྱུ་པའི་སྟེ། རྩོག་གི་སྟོམ་བུའི་སྟེ། གསོ་དབྱུང་སྤྲུལ་སྟོར་གྱི་སྟེ།
 སྟོང་བྱེད་ལས་ལཱའི་སྟེ། ལེའུ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལཱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཅ་ར་ག་སྟེ་བརྒྱད་དུ་གྲགས།
 དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་བྱང་སྟངས་ལས་ལྷན་འབྲེང་བས་སྟོང་འགྲེལ་ཉི་ལྔ་པར་བཀའ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ།
 སྟོང་འགྲེལ་འབྲུལ་གྱི་སྟེ་མིག་བམ་པོ་བཞི་བརྟེན་སྟེ་ཁྱོན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལེའུ་དུག་བརྒྱ་དང་བཅས་བྱས་པ་
 ལྟར་ལུག་ནག་དང་། རྒྱ་སྟེགས་སྟེ་དང་། མདའི་མཆོག་དང་། ལན་ལྷའི་ལག་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷན་
 ཆོགས་དང་། ཉི་མའི་སྟིང་པོ་དང་། ལྷ་བའི་སྟིང་པོ་དང་། ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མ་བྱ་ཆེན་
 མོར། ཀུན་དགའ་པོ་བྱང་སྟངས་ཉིད་པ་བརྟེན་ལུགས་དང་རིག་སྟགས་གྲུབ་པ། གྲགས་པ་འབར་པ། ལྷ་
 དང་རི་ལ་གནས་པ། དམོད་པའི་མཆོན་ཆ་ཅན། དཀའ་ཐུབ་དུག་པ། རྒྱ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ། མདོན་
 པར་གསུམ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ། བམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མིང་བརྟོན་གྱིས། ཞེས་འོད་ཟེར་ཅན་
 དང་། འགྲོ་སྟོང་གི་བྱད་དང་། རྒྱན་གཤམ་གྱི་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལུགས་འདི་དང་མིང་མཐུན་པ་ཁ་གསུམ་
 མཆིས་པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་སྟངས་རྣམས་དང་། ཤ་ལི་རྟ་
 ཏུ་དང་། ལེགས་ཐོས་དང་། ར་ལས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཆེད་རིག་བྱེད་གྱི་བརྟེན་
 བཅས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གྲངས་མང་བ་བརྟེན་པ་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་ཡིས་དོ་འཇོག་གི་སྟོན་པ་རྒྱན་གཤམ་
 གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེད་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཆོའཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་དཔལ་གྱིས་སྤྲུལ་ནས་
 དབང་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་གྲགས་གྱི་ཡི་གེ་རིང་དུ་སྟོང་བ་དེའི་བར་བྱུང་བར་གྲགས།

ཆེ་པ་མུ་སྟེགས་གྱི་ལུགས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་བྱུང་འཇུག་
 དང་། གེན་བམ་དང་། སྤྲུག་ཅན་དང་། དཔུ་མ་དང་། ཡུ་ཀ་ཀ་ལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བས། ལྷ་
 ཆེན་པོའི་དཔུའི་རྒྱན་ལས་ཟབ་གསང་དཀར་ནག་གི་རྒྱད། སྟོན་རྒྱན་ལས་ཁྱུག་པའི་རྒྱད། མགུལ་

རྒྱན་ལས་སྟོག་ཙུ་མྱོ་དམར་གྱི་རྒྱད། སྐ་རགས་ལས་དཔའ་བོ་འཛིང་འགོ་ལ་གྱི་རྒྱད། དཔུང་གཏུབ་
 ལས་མེ་ཕྱེ་ལའོར་ལའི་རྒྱད། ཞབས་གཏུབ་ལས་སྤལ་པ་དཀར་ནག་གི་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཆོའི་རིག་
 བྱེད་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། རྟོ་རྟོ་ཁ་སྤྲ། རི་བོ་བརྟེགས་པ། མེ་ལྷར་འབར་བ། སྐྱ་བཤད་འཛིངས་པ་
 རྣམས་ལྟ་བུམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པ་གྲགས། རལ་པ་རྣམ་བམ་བོ་ནག་པོ། དུམ་པ་ནག་པོ། རྩ་
 ཟེར་ནག་པོ་སྟེ་རྒྱད་གསུམ་བྱས་པ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ལའོར་ལ་དབང་ལྷག་ནག་པོའི་རྒྱད། རེས་གསུངས་
 པ་ལྷར་འདི་དག་བྱི་བའི་ལྷགས་སོ།།

འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྒྲུབ་སྒྲེལ་ཚུལ།

རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བུའི་སྒོ་བ་མ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་ནི། འདུལ་བ་མེད་ཀྱི་སྒྲེང་རྒྱུད་ལས།
མཉམ་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ། །ཁ་ར་རྒྱ་སི་ཡངས་པ་ཙན། །རྒྱལ་པོ་ཁབ་ནི་དུག་པ་སྟེ། །འདི་
དག་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཤེས།^{༡༡} །ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་གི་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་སེང་གེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་ནང་ཆན། རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་བམ་མ་གཏད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བཅས་པའི་ལྷ་ས་སུ་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཉི་
མའི་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོར་བཏགས་པ། དེ་ལ་ལྷ་ས་འཕགས་མ་ཁབ་
རྩ་བསྤུས་པའི་བུ་མ་སྟེས་དག། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆའི་མཆན་ལལ་ཆེར་ཆང་བ་ཡངས་པ་ཙན་གྱི་སྒྲུན་
ཆོང་མ་ཡ་མ་སྟོང་མ་དང་འདུས་པའི་བུ་གཞོན་ནུ་འཛིན་མེད། མདོ་སྤྱན་གྲས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྟོང་པོའི་སྤྱི་བཅས་ཁྱེད་རིན་ཆེན་ལྷ་བས་ལུས་པ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདིར་སྐབས་སུ་མ་
བབས། འཆོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རགས་ཙམ་འདུལ་བ་ལུང་བཞིའི་སྒྲུན་གཞི་ལས་བཤད་བ་ལྟར་
སྟོས་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གྲུང་པོ་ཆེར་ཞོན་
ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤང་རྣམས་སུ་སོང་ནས་མིག་ལན་རྒྱུ་དུ་བལྟ་བེད་འབྱུངས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ན་ཆོང་དཔོན་སྟུག་ལ་ནོར་མང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རུང་མ་བྱུངས་
ནས་དགའ་མགུར་སྟོད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ཐོང་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐར་སོང་བ་དང་། རུང་མ་
དེ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་གོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་པར་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་
པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་གྲུང་པོར་ཞོན་ནས་དེའི་ཁྱིམ་དུ་རྣམས་སོང་བ་དང་། དེས་ཀྱང་སྐར་ཁུང་དུ་
འདུག་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་མེད་ཀྱི་སྒྲེང་བ་བོར་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲིས་པ། མར་ཤོག་ ཆོང་དཔོན་གྱི་
རུང་མ་ན་མེ། ལྷ་གཡར་ཆ་ལགས་ཀྱི། ཁྱོད་ཉིད་ནང་དུ་གཤེགས་ཤིག དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནང་དུ་ཞུགས་
ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་སྟོད་པ་ལས། དུས་རུང་ཞིང་ལྷ་མཆན་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་
ཆགས་པར་རིག་སྟེ་སྒྲིས་པ། ལྷ་བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་སེང་རས་

གཅིག་དང་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱིན་ནས། གལ་ཏེ་སྤྱོད་མོ་ཞིག་མཆིས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་
ཁྱེད་བཙས་ན་མེད་རས་འདི་སྒྲོན་ལ་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་མགུལ་དུ་ཐོགས་ཏེ་ངའི་དུང་དུ་བཀྱི་ཞིག་ཅེས་
སྒྲུས་ཏེ་སོང་ངོ་།།

ཇི་ཙམ་ན་ཆོང་དཔོན་དེ་དོན་རྒྱམས་འགྲུབ་མྱེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་ནས་
རྒྱུང་མ་ལ་ཁོ་བོ་ཞག་འདི་ཙམ་དུ་འཕྱར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱུང་མས་བསམས་པ། བདག་
གིས་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ལ། ཆོང་དཔོན་འོངས་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་དུ་
མོངས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་མཆན་རྒྱལ་པོར་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ན་རེ། བག་མ་ཆ་བར་འདུག་ཅིག་ ཅི་
ནས་གྲང་ལྟར་དུ་མི་འོང་བ་དེ་ལྟར་ངས་བྱུངོ། །རྒྱལ་པོས་ཆོང་དཔོན་ལ་སོ་ཉ་བཏང་ནས་དེད་དཔོན་ང་
ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཆེ་གེ་མོ་དག་དགོས་ཀྱི་དེ་རྒྱམས་མེད་པར་ཁྱོད་འདིར་མ་འོང་ཞིག་ ཅེས་
སྒྲིངས་པ་དང་དེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིར་ཡང་ལམ་རིང་པོར་སོང་ཞིང་། ཟླ་བ་དགུ་འདས་པ་
ན་ཆོང་དཔོན་ཀྱི་རྒྱུང་མ་ལ་ཁྱེད་གཟུགས་བཟང་བ་མཛེས་པ་ལྟ་ན་སྟག་པ་ཞིག་བཙས་སོ། །དེས་
མར་དང་སྤྱང་ཅི་གསོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་འཆར་བ་ན་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱ་མགུལ་དུ་བཏགས་མེད་རས་ཀྱིས་
དཀྱིས་སྒྲོམ་སུའི་ནང་དུ་བཅུག་མྱེ། སྤྱོད་མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་བསྒྲོ་བ། མོང་ལ་སྒྲོམ་སུའདི་ཁྱེད་ཉེ་
རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱོས་ནས་མེ་བྱས་ལ་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱང་གི་བར་
དུ་སྤོང་ཅིག་ བྱན་མོས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་གི་ཁབ་བཟང་གི་གཞིར་
གཞོན་ཅུ་འཛིགས་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་སོང་བས་སྤྱང་གི་སྒྲོར་མེ་བྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། ཞོ་གས་
འཆོ་བ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། ཤེས་ལྟན་དག་སྤྱང་གི་སྒྲོར་མེ་འབར་བ་འོན་ཅི་ཡིན་ལྟོས་ཤིག་ དེ་དག་
གིས་བལྟས་ནས་སྒྲུས་པ། ལྟ་སྒྲོམ་སུ་ཞིག་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། འོང་ཞིག་ གཞོན་ཅུ་
འཛིགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། ལྟ་སྒྲོམ་སུ་དེ་ན་ཅི་མཆིས་པ་དེ་བདག་ལ་སྟུལ་བར་ཅི་གནང་། རྒྱལ་
པོས་དེ་བཞིན་དུ་བྱུངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྒྲོམ་སུ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སུལ་བ་དང་།
སྒྲུས་པ། ཁ་བྱེ་ཞིག་ ཁ་བྱེ་བ་ལས་ཁྱེད་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཅི་འདི་གསོན་ནམ་འོན་ཏེ་གི་བ་ཞིག་
ལྟ་གསོན་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སོར་གདུབ་ཀྱི་རྒྱུང་མེད་རས་ངོ་ཤེས་ནས་གཞོན་ཅུ་འཛིགས་

མེད་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་བསྐྱིད་སྐྱོལ་གསལ་པས་གཞོན་ནུས་གསོས་ཞེས་གྲགས། ཆེར་འཆར་
བཅས་གཞོན་ནུ་འཛིགས་མེད་ན་རེ། མ་སྐྱེས་དགའ་བྱི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་གྱི་བདག་
ཅག་བཟོའི་གནས་བསྐྱབས་ཏེ་འཆོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བགྲོ་ས་ཤིང་། ཅམ་ཞིག་གཞོན་ནུས་གསོས་ཀྱི་
གོས་དཀར་ཅན་མང་དུ་མཐོང་བ་ལས་སྤྱི་ཡོན་དྲིས་པས། ཡབ་ན་རེ། འདི་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་
སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིག་སྤྲུག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གུང་
འདི་རྒྱམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྲུབ་བསྐྱབས་པར་བགྱེད། །ཞེས་ཞུས་པས་གནང་ལྟེ་སྟན་བསྐྱབས།

འོན་ཀྱང་མགོའི་ཐོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱུང་མ་ཤེས་པར་དེ་གྲོང་ཁྱེར་རྫོང་འཛིག་ན་སྟན་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་སོ་ཞེས་པས་དེའི་རྗེས་སྤྲུབ་བསྐྱབས་པར་འདོད་ནས་རྫོང་འཛིག་གི་
རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་སྐྱིད་པོ་ལ་ཡབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་ཏེ་བྱིན། དེར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱེད་ཤས་ཅམ་ལས་
མ་བསྟན་གུང་ཁྱེད་པར་དང་བཅས་ཏེ་ལོངས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆོ་བྱེད་ཁྱིད་
ནས་ནད་པ་ཞིག་ལ་སྟན་བསྐྱབས་ནས་ལོག་པ་ལ་འཆོ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་མཁན་པོས་ཉེས་ཏེ་སྟན་
དེ་བཟོས་ན་མི་འཕྱོད་ཅིང་། འཆི་བར་མཐོང་ནས་མཁན་པོས་བསྟན་པ་ནི་ལེགས་པར་མ་ཡིན་གྱི་
ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྟམ་ནས་སྤྱར་ནད་པའི་ཅུར་སོང་ལྟེ་སློབ་དཔོན་ན་རེ་སྟན་སྤྲུལ་དེ་མ་ཟ་བར་བྱི་མ་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐམས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱོག་གོ། །རི་ཅམ་ན་སློབ་
དཔོན་གྱིས་དྲིས་པས་གསོས་ཟེར། ད་དུང་སྟན་འདི་ཉིད་ཐོང་ཞིག་བྱས་པས་སྤྱི་གང་ཡིན་ཟེར། །ཁོ་
པོས་གཉིས་ནི་མ་བསྟན་བྱས་པས། སྤྲུལ་ནི་དངོས་སྤྱད་དང་། བྱི་མ་ནི་འཆོ་བྱེད་ལས་སོ་ཟེར་བས།
སློབ་དཔོན་གྱིས་བསམས་པ། བདག་གིས་ཉེས་ཏེ་འཆོ་བྱེད་ནི་མཁས་པའོ་སྟམ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་དགའ་
བསྐྱེས་ཏེ་ཤས་ཆེར་འཆོ་བྱེད་ཉིད་འཁྱིད་པར་བྱེད་དོ། །སློབ་མག་ཞན་རྒྱམས་ན་རེ་མཁན་པོ་ཁྱེད་རྒྱལ་
པོའི་ལུང་སྟམ་ལྟེ་འཆོ་བྱེད་ཁོན་ལ་སློབས་སྟོན་གྱི་བདག་ཅག་རྒྱམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་མཁན་པོས་འཆོ་བྱེད་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དས་གང་བསྟན་པ་དེ་ལས་རྒྱམ་པར་
འབྱེད་རུས་ཀྱི་ཁྱོད་རྒྱམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཁན་པོས་གང་ལས་མཁྱེན། འོན་མཐོན་སྐྱེས་
དུ་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱས་ནས་ཁྱེད་ཅག་རྒྱམས་ལྟ་ཅིག་ཏུ་ཆོང་འདུས་སྤྱོད་པ་ལྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་

ཐང་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རེ་རེས་དྲིས་ལ་སོག་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོས་ནས་བཏང་སྟེ་སྐར་འཁོར་ནས་དྲིས་
 བས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གང་སྒྲོས་པའི་རྫས་སྒྲ་རེའི་རིན་ཐང་མ་གཏོགས་མ་ཤེས། འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་རྫས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་ཐང་འཆད་རྒྱ་བྱུང་ངོ་། །ཡང་སོང་ལ་ཐང་གིང་ཅན་ཀྱི་རིན་ཐས་སྒྲན་མ་ཡིན་པ་ལོང་
 ཞིག་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་ཆོ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲན་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་བྱེད་བྱུང་ལ། འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་
 སྒྲན་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྒྲུལ་ནས། འོན་ཀྱང་འདམ་བུ་མདའ་རྒྱའི་རྩ་བ་དང་དོ་བའི་
 དུམ་བུ་ཞིག་བྱངས་ནས་ཡོང་བའི་ལམ་དུ་ཐུགས་རྗེ་མོས་ཞོའི་བུམ་པ་དང་ཐུམ་རྒྱུད་བྱེད་ནས་མཁན་
 པོའི་དུང་དུ་འགོ་བ་ལས་མིག་གིན་རྩ་བ་མཐོང་ནས་དེས་དེ་ལ་མདུན་དེ་ཉིད་ན་ཡོད་པའི་སྒྲན་ཞིག་
 བསྟན་པས་གསོས་ནས་དགའ་སྟེ་ཞོ་བུམ་ཁྱོད་སྒྲུལ་གིག་དེས་ཐུམ་རྒྱུད་བྱངས་ཏེ་ཞོའི་བུམ་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་གདང་ནས་ཐྱིན་པ་ལས་རིམ་མ་རྒྱན་གཤེས་ཀྱི་བུའི་སྒྲོབ་མ་བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་རྣམས་ལམ་གྱི་
 དབུས་ན་གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་འཆོ་བྱེད་ཀྱང་
 འབྱོར་ནས་འདི་གང་གི་རྗེས་ཡིན། གཞན་རྣམས་ན་རེ། གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
 བ་ལང་མོའི་རྗེས་སོ། །དེ་ཡང་མིག་གཡས་པ་ཞར་བ། དེ་རིང་ཁོ་ནར་གླང་པོའི་ཐུག་གྱ་སྟེ་བ། དེ་ལ་
 གཞོན་པའང་ཐུད་མེད་ཡིན་པ། མིག་གཡས་ཞར་བ། དེ་རིང་ཉིད་དུ་ཕོ་བཅའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་
 གོ། །ཞེས་སྒྲས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་དུང་དུ་སྟེབས་པ་ན་བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲན་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་དང་། མཁན་པོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནད་
 འདི་དང་འདི་ལ་ཕན་ནོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་སྒྲས་སོ། །

འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྒྲན་ལགས་ཏེ་སྒྲན་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 འདི་གསུམ་ཁྱར་རོ། །འདིས་ཅི་བྱ། དེ་ན་རེ། སྤྱི་པས་ཟེན་པ་ལ་མདའ་རྒྱའི་རྩ་བའི་དུད་པས་བདུགས་
 བས་ཐུམ་རྒྱུད་བསྐྱར་པས་ཕན་ཞིང་དོའི་དུམ་བུས་ནི་སྟོན་ཀ་ཞོའི་བུམ་པ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སྒྲས་པ་ལས་མཁན་པོ་འཇུག་བྱུང་བ་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་མཁན་པོ་འཆོ་བྱེད་ལ་མ་མཆིས་
 སོ་སྒྲུལ་ནས་སྒྲས་པ། མཁན་པོ་འདི་གཅིག་ཀྱང་བས་དགོངས་སམ། ལམ་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ལ་རིག་
 པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་སྒྲས་སོ། །ཞེས་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱར་བས། འཆོ་བྱེད་བདེན་ནམ་བདེན་ལགས་སོ། །དེ་

རི་ལྷ་རྒྱུ་ཤེས། དེས་མཁའ་པོ་བདག་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལགས་ན་ཅི་སྟེ་མི་ཤེས།
 གྲུང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ནི་རྒྱུ་མོ། །བ་ཡང་མོའི་རྗེས་ནི་མཆུར་རིང་རོ། །མིག་གཡས་ཁར་བཞི་གཡོན་
 རྒྱགས་རྩ་ཆོས་པ་ལས་ཤེས་མོ། །རྒྱུ་མ་མ་ནི་ལག་པ་བས་རྒྱུ་རྗེས་གཏིང་རིང་བ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་
 བར་སྒྲེ་བ་ནི་གཅིན་པེའུ་བས་ཅན་ལས། རྒྱག་གུ་མོར་སྒྲེ་བ་ནི་རྒྱང་པ་གཡས་པའི་རྗེས་གཏིང་རིང་
 བ་ལས། དེ་ལ་བྱད་མེད་ཞོན་པ་ནི་བབས་ནས་རྒྱ་བྱང་བའི་རྗེས། དེའི་ཡང་མིག་གཡས་པ་ཁར་བ་
 ནི་གཡོན་རྒྱགས་སུ་མེ་རྟག་འབྲུག་པ་ལས། དེ་རྒྱུ་མ་མ་ནི་རྟིང་བའི་རྗེས་ལྷག་པར་དོད་པ་ལས། དེ་
 རིང་ཁོ་བར་བཅང་བ་ནི་གཅིན་ལྷན་ལྷན་ཅན་ལས་ཤེས་ཏེ། རྒྱགས་མ་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་དུ་བྱི་བར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱས་ཟེའི་ཁྱེད་ཞིག་བྱང་ནས་དེས་པས་རི་ལྷ་རྒྱུ་བར་མཐོང་ནས་མཁན་པོས་
 གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ཐོས་སམ། འཆོ་བྱེད་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་ཏེ་
 ཐོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱད་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་སོ། །

རི་ཅམ་ན་མི་ཞིག་གྲུང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་མཁན་པོ་ལ་ཞུས་པས། དེ་རིང་དོད་དང་ལྷུ་བ་
 ལྷ་གོན་ཀྱིས་ཤིག་སང་བྱའོ། །དེར་འཆོ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་ནས་མི་དེའི་རྩར་སོང་སྟེ་བདག་གིས་རྩར་ཟད་
 བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པའི་བྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་ན་གྲུང་པའི་ཐོད་པ་དབྱེ་བ་མ་
 བསྐྱབས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་དཔེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཞོག་ཅིག་དང་ལས་རི་ལྷ་རྒྱུ་བྱེད་པ་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བལྟའོ་ཞེས་བཞག་པ་དང་། རི་ཅམ་ན་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་ནས་དབྱེ་དབྱད་ཀྱིས་ཐོད་པ་སྒྲེ་ནས་སྒྲུ་མ་
 པས་གྲུང་རྒྱན་སྒྲིན་སྤྲུལ་ལག་དམ་པར་འཆང་བ་སྒྲུང་བར་བརྩམས་པ་དང་། འཆོ་བྱེད་ན་རེ།
 མཁན་པོ་གཟུ་ལུམས་སུ་མ་སྒྲུངས་ཤིག རིགས་ཀྱི་སྤྱ་འདི་དེད་ཉིད་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱས་
 པས། འོ་ན་རི་ལྷ་རྒྱུ་བར་བྱ། མཁན་པོ་སྒྲུ་མ་པ་ཚ་བར་མཛོད་དེ་རྒྱབ་ཏུ་རེག་ན་རྒྱང་ལག་འབྲུམས་
 པར་གྱུར་པ་དང་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་པས་སྒྲིན་སྤྲུལ་གྲུང་པར་ཁ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་བྱང་བ་སྟེ་གནས་པ་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲུ་མ་པའི་ཚ་རེག་གིས་མ་བཟོད་པས་སྒྲོད་པ་དང་དཔལ་བྱར་སྒྲུངས་
 པས་གསོས་པར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་མགུ་སྟེ་ཐོད་པ་དབྱེ་བའི་དབྱད་བྱིན་ནས་ཁོ་བོ་ནི་འདིས་འཆོ་བ་
 ཡིན་ན་ཁྱེད་ལུལ་གཞན་དུ་སོང་ལ་དབྱད་བྱོས་ཤིག་རྒྱས་པས། རྒྱག་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་སྟེ་པོའི་

གན་དུ་ཕྱིན་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན་ཁོ་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་མཐའ་ལོའོ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐུལ་ལ་སོང་
 ཞིག་དེས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཡན་ལག་བཞིའི་དབྱང་གིས་ཐབ་གདེའུ་བཟུང་། དབྱ་ཐུལ་བས་བྱ་དགའ་
 ཆེན་པོ་གནང་བ་ཐམས་ཅད་མཁན་པོ་ལ་ཐུལ་ནས་རིམ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་ཕྱིན་ནོ། །དེར་
 དབྱར་གནས་ནས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིག་གེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བསྒྲུབས་ནས་ཆས་པ་ན། ཤིང་
 ཁུར་བའི་མི་རུས་པ་དང་པགས་པའི་ལྷག་མ་ཅན་ཀུན་ནས་འཛོག་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་
 བས། ཤིང་ཁུར་འདིས་བྱུང་སྟེ་གཞན་ནི་ཁོ་པོས་མི་གེས་ཟེར་བ་ལ། ཤིང་བརྟག་པའི་རིག་པས་འབྱུང་
 པོ་ཐམས་ཅད་དེང་བར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་འདུག་པར་མཐོང་ནས། ཁུར་པོ་ཚོངས་ཤིག་རིན་ཅི་ཅམ།
 ཀར་པ་པ་ཆ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་། །དེས་དེ་སྒྲུང་ནས་ནོར་བུ་དེ་སྒྲུངས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱིམ་ན་རྩས་ཅི་ཡོད་
 མར་མེ་བདེག་པ་བཞེན་ནད་པའི་མདུན་དུ་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཅི་ལྟ་བ་གེས་པ་ཞིག་པས། རིམ་
 གྱིས་ཐུལ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་རར་ཕྱིན་པས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དྲིས་པས་ཀླད་པ་གཡའ་ཟེར།
 དེར་ནོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པས་ཀླད་པ་ལ་སྤྱིན་སྟེ་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་དབྱུང་བྱས་པས་གསོས་
 ཉི་ཀར་པ་པ་ཆ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ཐོབ་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྒྲུར་རོ། །

དེ་ནས་ཐུལ་རོ་ནི་ཉི་ཀར་ཕྱིན་པས་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་སྒྲེད་ཆལ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡོད་
 པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་མི་མ་ཡིན་དུ་སྒྲིམ་པས་དེར་གནས་པ་མང་དུ་བསད་པ་
 ལས་ཆལ་དེ་སྒྲུངས་སོ། །རི་ཅམ་ན་དམ་ཆུས་ན་ནས་སྒྲན་པས་སྒྲུངས་པ་ཞིག་ཆལ་དེར་འཆི་བར་ཕྱིན་
 པ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཀྱང་རུབ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བསྐད་པ་ལས། དེའི་ཆོ་མི་མ་ཡིན་དེས་ནད་པ་དེ་བཞིགས་
 པ་ན་ནད་བདག་དེ་བྱུང་སྟེ་འདི་བདག་གིས་སྤར་ནས་བཟུང་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ལ་ཞིག་ ཁྱོད་ལ་ར་སྒྲུའི་
 དུ་བས་ནི་མ་བདུགས། དེ་བདུགས་ན་ཁྱོད་དཔག་ཆད་བརྩུ་གཉིས་སུ་འབྲོས་དགོས་པར་མ་འགྱུར་
 རམ་ཟེར་བས། དེས་ཁྱོད་ལའང་ལ་ཐུག་གིས་ས་པོན་མར་སྒྲུངས་པའི་དར་བ་དང་སྒྲུར་ཉི་འགའ་ཡང་
 མ་སྒྲིན། དེས་ནི་ཁྱོད་དུམ་སྤུམ་སྤུམ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་གྲོང་བ་ཐམས་ཅད་འཆོ་བྱེད་
 གྱིས་རྟོགས་ནས་ནད་པར་ཁྱིམ་བདག་གི་སྤྱད་ནད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐབས་དེ་སོ་སོར་བྱས་པས་རི་
 ལྟ་བ་བཞེན་བྱུང་ནས་ཀར་པ་པ་ཆ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ཐོབ་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྒྲུར་རོ། །དེ་ནས་ཐུལ་

བཅོམ་བརྒྱུག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཤིང་བྱང་ཞིག་ན་ངལ་གསོལ་པ་ལས། གྲང་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱབ་ས་ནས་
ནང་ཁྱོལ་འཁུགས་ཏེ་གི་འོ་ཞེས་ཕྱིར་ཁྱུང་བྱང་བ་ན། ཤིང་དེའི་ཅེ་ན་བྱུ་ཚོད་མོ་ལྷུག་གྲང་བཅས་
གནས་པའི་ལྷུག་གྲང་གན་རེ། ཤ་དགོས་ག་ལ་ཡོད། གྲང་གྱི་རོལ། །འདི་འཆོ་བྱེད་གྱིས་འཆོལ། ཇི་
ལྟར་བྱེ་མས་རེག་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་རྟོགས་ནས་ནོར་བུས་བལྟས་ཏེ་གཅེའུས་བྱེ་མ་ནང་ཁྱོལ་ལ་རེག་
པས་སོས་ཏེ་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྟེད་པའང་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱར་རོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ཁྱུང་མ་གྱིན་ཏུ་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་གི་བ་མངལ་
གྱི་ཕྱིན་ཁྱུང་སྒྲིས་ནས་སྒྲིས་པ་སྒྲིས་སྒྲིད་ཀྱང་འཆི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་སྒྲིས་ཀྱང་རེག་པར་མ་རྒྱས་པ་ལ་
འཆོ་བྱེད་ལ་བསྟན་པས། སྒྲིན་མོར་བྱུངས་ནས་མོ་མཆན་གྱི་སྒྲོར་གྱི་དུམ་བུ་བཞག་པ་ལས་ཕྱིན་ཁྱུ་
ཤ་ལ་ཆགས་ནས་འོངས་པ་དོར་བས་སོས་སོ། །དེས་ཀྱང་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བྱང་བ་དེ་ཡང་མཁན་
པོ་ལ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩ་བོ་ལ་སྟན་ནར་ཕྱིན་པ་དང་། མི་རོལ་རྟེང་པ་ལ་ཉས་འཐེན་
པས་མིག་འབྱེད་འཇུམ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རྩ་བུ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཏེ་རིམ་པས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་
ཕྱིན་ནོ། །དེར་གྲང་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གདོང་ལ་ཐལ་མོ་བསྐྱན་པས་མིག་དོན་པ་ལ་རྟེང་པའི་རྩ་
ནས་བྱངས་པས་རྟེད་དོ། །དེས་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བྱང་བ་བྱུ་བོ་འཇིགས་མེད་གྱི་མ་ལ་མ་སྒྲོང་མ་ལ་
ཕྱིན་ནོ། །ཡང་དེར་མི་ཞིག་གིས་ན་བར་སྒྲིན་ཁྱུ་ལུགས་ནས་ལྷུག་གྲང་བུན་བརྒྱ་ཅམ་གནས་པས་ཉེན་
པ་ལ་བསམས་པ། ལྟར་ནི་མཁན་པོས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱས། ད་ནི་རང་གིས་བསམས་ལ་བྱའོ་སྟུམ་ནས་
ལོ་མའི་སྒྱིལ་བོར་རས་སྒྲོན་བོས་གཡོགས། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་བཞག་ནས་ས་ཡང་རྩོད་བར་བྱས་ཏེ་མི་དེ་ས་
ལ་བཀལ། ས་རྒྱམས་རྩས་ཆག་ཆག་བཏབ་སྟེ་རྩ་བུ་བྱངས་པས་སྒྲིན་ཁྱུ་རྒྱམས་གྱི་དབྱར་ཁྱའོ་སྟུམ་ནས་
ཕྱིར་ཐོན་པ་ལ་རྩའི་རྩར་གྱི་དུམ་བུ་བཞག་པས་དེ་ནང་དུ་སོང་ནས་ཐམས་ཅད་བོས་ཏེ་ཟ་བའི་ཆེ་
དོར་བས་སོས་ཤིང་ཀར་པ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྟེད་པའང་ལ་མ་སྒྲོང་མ་ལ་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་པས་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་མ་སྒྲིས་དབྱས་བསུས་ཀྱང་མ་ཕྱད་པར་སྒྲོག་ཞན་ནས་ལུགས། ཏུས་གཞན་ཞིག་
ན་སྒྲེ་བོ་མང་བོས་བསྒྲོར་ནས་སེམས་གཡོང་ཞིང་སོང་བའི་ཆོ། བུམ་ཟེ་མིག་ན་བ་ཞིག་གིས་སྒྲན་ལུས་
པ་ལ་ཞེ་སྟན་ནས་ཐལ་བ་ཐོབ་བྱས་པ་ལྟར་བཏབ་པས་དེ་སོས་སོ། །ཕྱིས་དེ་དང་མིག་ཞན་ཞིག་ཕྱད་

པ་ལས་གར་འགོ་དྲིས་པས་འཛོལ་བྱེད་ལ་སྒྲན་ཁྱེད་འགོ་ཟེར། དེས་འདིའི་སྒྲན་ནི་ཐལ་བའོ་ཞེས་སྒྲར་
བཞིན་བཏབ་པས་ཡོང་། དེ་ཙམ་ན་ཡལ་བྱུལ་བོའི་སྤྱི་བོར་ཐོལ་མིག་བྱུང་བ་ལ་སྒྲན་པ་རྣམས་བསགས་
ནས་དབྱུད་གྱིས་ཤིག་པར་བསྒོམ་པས། ལྷ་ལགས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛོལ་བྱེད་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་
ཅག་རྣམས་གྱིས་ཅི་འཆལ་ཁུས་པས། འཛོལ་བྱེད་བཀུག་ནས་དབྱུད་བྱོས་ཤིག་དམ་ཞིག་བཅའ་ན་
བྱུང་། །བདག་ཉིད་གྱིས་བྱུས་བཟུང་ནའོ། །དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་བྱས་དེས་སྒྲུ་རུ་རས་བཀུད་ཅིང་སྒྲིན་
པར་གྱུར་བའི་ཇུས་བཏབ་ནས་དེ་དང་བསྐྱེས་པའི་ཆུ་བུམ་པ་ལྷ་བཀུ་བྱུག་ནས་སྒྲིན་པའི་ཆོ་སྤྱི་གྱིས་
རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོར་བར་བརྟེལ། དེ་ནས་འཛོལ་བའི་ཇུས་བཏབ་ཅིང་དེ་དང་བསྐྱེས་པའི་ཆུ་བུམ་པ་
ལྷ་བཀུ་བྱུག་པས་སོས་ཏེ་སྒྲུ་ཡང་མ་ཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱས་དེ་བྱས་མ་ཐག་དབྱུད་གྱིས་ཤིག་རེ་ཞིག་
བཤོས་གསོལ་ཞིག་དེ་ནས་དབྱུད་ཀྱང་གྱིས་ཤིག་ལྷ་བཟྱིས་ཟིན་ལགས་སོ། །དེ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་
ལག་པས་སྒྲུལ་བས་མ་ཤེས། མེ་ཡོང་ལ་བལྟས་པས་ཀྱང་མ་མཐོང་། བཅུན་མོ་ལ་དྲིས་པས་ཀྱང་མ་
ཤེས་ནས་ངོ་མཆར་སྒྲིས་ཏེ་བློན་པོ་རྣམས་ལ་འཛོལ་བྱེད་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ཞིག་ཐལ་བ་
བཏབ་པས་ཡོང་བ་དེས་སྒྲིས་པ། ལྷ་སྤྱས་ལ་བྱམས་པས་སམ་མཁས་པས་དབང་བསྐྱར་ད། མཁས་
པས་ཞེན་ཁོ་བོའི་མིག་ཡོང་བས་སོ་ཞེས་པ་ལ། འཛོལ་བྱེད་གྱིས་ཁྱོད་མིག་གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་
མེད་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་བཏུན་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་སོ། །དེའི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཁམས་ཀྱང་
གཞན་ཡིན་པས་སྤང་ནས་འདི་ལྷ་བྱུ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་བཏུན་པ་ལྟར་བྱས་པས་སོས་ནས་སྤྱས་པ། ལྷ་
འདི་ནི་ལྷག་པར་མཁས་པས་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་དཔལ་གྱི་འབྱོར་
པ་ཆེན་པོ་ནས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྒྲན་པ་ཐལ་གྱིས་
སྤངས་པའི་སྒྲན་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་འཛོལ་བྱེད་དབྱུད་མཛད་དུ་གསོལ།

དེ་ནས་སྒྲན་འདི་ནི་རྟེན་དཀའོ་བྱས་པས་འདིས་ཀྱང་སྤངས་སོ་སྤྱམ་ནས་དུར་ཁྱོད་དུ་སོང་
བ་དང་དེ་ན་རོ་བསྐྱེགས་པའི་མེ་འབར་པའི་ནང་ན་མེ་ལེ་དང་སྤྱག་ཆགས་གོ་རྟེན་ནད་པ་འཐབས་པ་
ལྷངས་པའི་ག་ཟོས་ཏེ། དུར་ཁྱོད་གྱི་འོད་པའི་ཆུ་འབྱུང་ནས་གནག་ལྷས་གྱི་ཀོ་དའི་ཆན་དང་མར་སྤྱང་
པའི་ཞོ་འབྱུངས་པས་སྒྲན་བརྟེན་ཏེ་ལུ་སྤྱག་བྱུང་ནས་སོས་སོ། །རེ་ཞིག་ན་བཅུན་མོ་ལུས་འཕགས་

མའི་འདོམས་སྤྱོད་ལ་མིག་བྱུང་བ་ལ། རྒྱལ་བོས་མ་གཡར་མའི་དབྱུང་བྱོས་ཤིག དེས་ཟན་སྤྱོད་མའི་
ཁར་འདུག་ཏུ་བཅུག་པས་མཐོང་ནས་སྒྲིན་པའི་སྒྲན་བཏབ་སྟེ་ཟན་ལ་བཅག་བྱ་བཅུགས་ནས་སྤར་
བཞིན་ཐོང་ཏུ་བཅུག་པས་བརྡོལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བུ་སྤྱོད་པས་འཛོལ་བཏབ་པས་སོས་སོ། རྒྱལ་
བོས་དེ་ལ་དབྱུང་བྱོས་སམ། ལྟ་བྱས་སོ། གཙུག་མོར་མ་བལྟས་སམ། མ་བལྟས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་
པས། མགྲུ་ནས་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཞིག་སྒྲན་ནད་པས་སྤར་བཞིན་སྤྱོད་པས། འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རས་དབྱུང་
ནི་མ་བྱས། སྒྲན་རྟེན་དཀྱའོ་བྱས་རྟེན་དཀྱའོ་བཀའ་ཡིན། འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་མར་རོའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་མི་
སེར་སྤྱོད་ཀྱི་བའི་རོ་རྩར་ཁྱོད་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ལ་སོགས་སྤར་བཞིན་སྤྱོད་པས། ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་དེ་
བཞིན་བསྐྱེད་སོ་ཞེས་མགྲུ་ནས་ལྟ་དེ་བཞིན་རོ་ཐོག་གི་དབང་བསྐྱར་ཏུ་གསོལ། སྤར་ཡང་སྤར་
བཞིན་ནོ། གང་གི་ཆོ་མ་སྤྱོད་དག་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བསྐྱེད་པས་ལ་ནས་ལ་བསད་པའི་རྩེས་སྤྱོད་ནད་ཀྱི་
ཐོབས་སོ། སྒྲན་པ་ཀྱན་བསགས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་མ་སོགས་ནས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱིས། གཞོན་ཏུ་
འཆར་བྱེད་བཟང་བའི་ག་གསོལ་ནོ། དེས་ཁྱོད་རྒྱལ་སྤྱི་འདོད་དམ། འདི་མིན་པའི་དབྱུང་
མེད་དོ། རང་ལས་འཕངས་པ་མེད་པས་ཁས་བླངས་སོ། དེའི་ཆོ་བ་སྤྱོད་ནས་མི་ག་ཞན་བཅོས་
ནས་བྱིན་པས་ཟ་བར་བཅུ་མས་པའི་ཆོ་སོགས་ནས་ཀྱང་ལ་རྒྱལ་སྟེ། སྤར་ལ་བསད་ད་ལྟ་ག་ཟ་བའི་
སྤོན་པ་ཞེས་སྤྱོད་པས་མི་བཟོད་པ་སྤྱོད་པས་རོལ་ཏེ་ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོན་པས་སོས་ཤིང་ལྟ་བཏད་པས་
ཆོས་དགའ་བས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་རོ།

དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་དང་མཉམ་པའི་འཛོལ་བས་པ་མེད་སྤྱོད་པའི་ཁེངས་པ་སྤྱོད་ནས། ལུས་ཀྱི་
དབྱུང་བྱེད་པའི་མཚོག་ནི་ཁོ་བོ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་དབྱུང་བྱེད་པའི་མཚོག་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་སྤྱོད་
སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱོད་སྤར་སོང་ངོ་། དེ་ཅི་ཅམ་ཉན་ཡང་བདེན་པ་མ་མཐོང་། རྒྱ་དེ་མཁྱེན་ནས་རིའི་
རྒྱལ་བོ་གངས་ཅན་ལ་སོང་བས་སྤྱོད་ཅི་འདོད་པ་ལོང་ཞིག འཛིགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་ལག་ན་རོ་རྩེ་
དང་མཉམ་ཏུ་སོང་ལ་ལོང་ཞིག དེས་དེ་བླངས་ནས་བྱུང་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། འཛོལ་བྱེད་དེ་ཅི་ཡིན་
གསུངས་པ་ལ་ལལ་ཆེར་ཤེས་ཀྱང་གཞན་མང་རབས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
མིང་དང་ལན་ཡོན་སོགས་གསུངས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་དབྱུང་ཀྱང་མཁྱེན་ལགས་སམ།

ཞེས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་བ། འཚོ་བྱེད་སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་
 པོ་ལ་འོས་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་མཁོ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཡན་ལག་གི་གངས་སུ་འགྲོའོ། །བཞི་གང་ཞེན། དེ་ལ་
 སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པ་ནད་ལ་ ཁས་པ་ཡིན། ནད་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ནད་བྱུང་
 བ་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། སྟང་བ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ནད་ལ་མཁས་པ་ཅི་ལྟ་
 སྟེ་ཞེན། དེ་ལ་སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པས་ནད་ཤེས་ཤིང་། ནད་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཅི་ལྟ་སྟེ་ཞེན། དེ་ལ་
 སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པས་ནད་ཤེས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །མཁས་པས་ཀྱན་
 ནས་བསྐྱང་བའོ། བད་ཀན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། བདག་ལས་གྱུར་བའོ། གཞན་ལས་
 གྱུར་བའོ། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། ཞེས་དེ་ཉིད་ནད་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་
 བྱུང་བ་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཅི་ལྟ་སྟེ་ཞེན། དེ་ལ་སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་ནད་འདི་ནི་
 མིག་སྟེན་ནམ། བསྐྱེད་མཉེ་འམ། སྐྱུགས་སྟེན་ནམ། བསྐྱེད་སྟེན་ནམ། སྟེན་སྐྱུག་པའོ། རྩུ་བས་བདུག་
 པའོ། བན་ཅིའི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་བྱུང་བ་སྟོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནད་སྐྱངས་པ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཅི་ལྟ་སྟེ་ཞེན། དེ་ལ་སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པ་
 ནད་ཤེས་ཤིང་ནད་འདི་ནི་འཕྲོད་པའི་ཚོག་འདི་ལྟ་སྟངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དག་བྱས་ཏེ་སྐྱངས་ན་ཕྱིས་མི་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ནད་སྐྱངས་པས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེན་པ་ཟུག་
 རྩུ་འབྱེན་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ལ་མཁོ་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་
 ཡན་ལག་གི་གངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་འདྲ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བུའོ། །འཚོ་བྱེད་བཞི་གང་ཞེན། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་འབྱུང་
 བའོ། །འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏོ། །འཚོ་བྱེད་སྟེན་པ་ཟུག་རྩུ་འབྱེན་

པས་ནི་སྟེ་བའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་རྣམས་སྤངས་པའི་སྟན་མི་ཤེས་སོ། །ཁ་བ་དང་ན་བ་དང་
འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་སྟག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་
པའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་རྣམས་སྤང་བའི་སྟན་མི་ཤེས་སོ། །འཆོ་བྱེད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
སྟེ་བའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་རྣམས་སྤང་བའི་སྟན་མཁུན་ནོ། །ཁ་བ་ནས་འབྲུགས་པའི་ཙ་བ་
ཅན་གྱི་བར་གྱི་སྟག་བསྐལ་རྣམས་སྤང་བའི་སྟན་མཁུན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྟན་པ་ཟུག་ཏུ་འབྱེད་པ་སྟན་མེད་བཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ཅིང་། སྟན་པའི་ཞལ་སྟོན་ནས་འདྲ་བའི་འཕྲོས་པས་ཁྱོན་གྱི་ཡུལ་
སྟན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྟག་ཁྱབ། དྲང་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྟེས་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་འཆོ་བྱེད་
གཞོན་ཅུ་རྒྱུད་གསུང་བའི་དུས་འཁོར་དུ་ཡོད་པས་ཡུང་སོགས་མ་དགོས་ཀྱང་སྟེགས་བམ་གདང་།
སྟན་པས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱིས་ཀྱི་བྱང་སྟེས་པ་རྒྱལ་པ་བྱུང་ཆོག་གསུ་ཞང་སྟོན་རྟོ་
རྩེ་བདུད་འདུལ་བ་ཀྱག་སྟེ་རྒྱུད་བཞིའི་སྤྱང་མར་བསྟོས།

འདི་ལ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུས་ལ་སྤྱར་བ་དང་རྟོགས་དབྱེད་མཐན་པོས་བརྟགས་
ན་སྟེ་མི་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་སྟེ་མིད་དེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་སྟེས་འབྲུལ་རྟོག་གི་
སྟན་ཁ་མི་འཆོལ་ལ། དུས་དེར་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ཅུས་བསྟེད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་
དྲིམ་དང་བྲལ་བ་སྟེས་སོ། །དེ་ནས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ཅུས་བསྟེད་ཀྱིས་ཆོས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སྟོབ་པ་དང་། སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཆོམ་ལས་བརྒྱལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་
དང་། གཞན་གྱི་མི་བགྱི་བ་དང་། སྟན་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་ནས་བསྟན་
ལས་ལངས་ཏེ་སྟོ་གོས་ཐྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་བཅོམ་ལྟ་ན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་
བཏུང་དེ་འདི་སྤང་ཅེས་གསོལ་རྟེ། །བཅུན་པ་བདག་ནི་འཕགས་སོ། །མདོན་པར་འཕགས་སོ། །བཅོམ་
ལྟ་ན་འདས་དང་ཆོས་དང་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་དགེ་བསྟན་དུ་བཟུང་
དུ་གསོལ། དེང་སྟན་ཆད་རི་མིད་འཆོ་བའི་བར་དུ་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་སོ་ཞེས་

གསོལ་བ་སྟགས་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་ཆོ་རིམ་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་རྟག་རྒྱལ་བས་གཡོགས་ཤིང་ལྟགས་
 པ་ཆེ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ནད་ཀྱི་བསྟུན་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་། འཆོ་བྱེད་གྱིས་བསམས་པ།
 དཔེར་ན་ལའོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བདག་ཉིད་ཁོ་
 བས་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །དེ་ནས་མེད་ཀྱི་ལྟུང་ལ་སྟུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་བསྟུན་གྱི་རྩལ་སྦྱར་ནས་སྤུལ་ཏེ་
 འདི་རྣམས་ཤངས་ཀྱི་བསྟུམས་སྟགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟུམས་པ་ལས་ཐེངས་སྟུམ་ཅུ་ཙུ་
 གཉིས་འབྲས་པར་གྱར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཅི་དགར་ལེགས་པར་འབྲས་ལགས་སམ།
 བཀའ་སྤུལ་པ། འཆོ་བྱེད། སྟོན་གང་དག་གཡོས་ལ་མ་འབྲས་པ་དག་གྱང་ཡོད། འབྲས་ལ་མ་གཡོས་
 བའང་ཡོད། འབྲས་ལ་གཡོས་པའང་ཡོད། མ་འབྲས་མ་གཡོས་པ་དག་གྱང་ཡོད་དོ། །གསོལ་བ་དེ་
 ལྟར། ལུ་རམ་དང་ཨ་རུ་ར་གསོལ་ལ་འབྲུ་བའི་རིམ་པ་ཡང་མཛོད་ཅིག །དེས་དེ་བཞིན་མཛོད་པས་
 སྟུན་དངས་པར་གྱར་ཏོ། །འཆོ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱེན་ཏུ་སྟོང་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་འམ་སྟོན་པོ་འམ་གང་སུའི་དབྱེད་བྱས་
 གྱང་རུང་སྟེ། དེས་དེ་ལ་གྲོང་རམ་མཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་འདུལ་བ་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་པ་¹⁶⁰ དང་ཉེར་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེ།¹⁶¹ ལུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟུང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ལུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་
 རྟལ་མཉམ་དུ་སྟེས་ཤིང་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འདིག་རྟེན་འོད་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱས་པ་རང་གི་
 ལུའི་ལྟས་སྟེ་གོ་སྟེ་རབ་སྦྱང་ཞེས་བཀྟགས་པ་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཉེ་དབང་ལྟ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
 དཔག་ཆད་བརྒྱའི་ས་ཆོད་པ་གྲང་པོ་ཆེ་འདམ་སུའི་རི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཅུ་ཆོད་པ་གྲང་མོ་བཟང་ལྟར།
 བདུན་ཅུ་ཆོད་པ་རུ་མོ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱང་། ལྟ་བུ་ཆོད་པ་རྟ་གོས་མགིན། ཉི་ཤུ་ཆོད་པ་འཕར་མ་བ་ཁྱ་
 སྟེ་ཡན་ལག་མཆོག་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་ཕྱན་སྟུམ་ཆོགས་གྱང་ནད་དུ་གཉིད་མེད་ཅིང་མར་ལ་སྤང་བ་ཆར་
 ལ་དགའ་བ་ཞིག་པས། དེ་ལ་སྟུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་གྱི་བྱེད་པར་སྟུ་ཆོགས་པ་མར་དང་སྦྱར་ཏེ་
 སྟུང་པར་བརྩམས་པའི་ཆོ་མི་འབྱུང་ཞིང་། མར་གྱི་མིང་ཅམ་འབྲིན་པ་དེ་དང་། བམ་གྱི་སྟུན་དང་པོ་
 བཅུན་མོ་རྣམས་དང་ཅེ། གཉིས་པ་རྟ་དང་གྲང་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ། སྟུན་གསུམ་པར་མེལ་ཆོ་བ་
 རྣམས་ལ་འབོད་ཅིང་ལན་མ་ལོན་པ་དེའི་མགོ་བོ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་གཏུམ་པོ་རབ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བར་

གཤམ་སོ། །དེ་གཉིད་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་མོས་སུ་མེད་ཆོད་བཞིན་དགོས་པ་ལ། སྤྱོད་ཆོད་གི་
 བྱེད་ཞིག་ལ་བབ་པས་གཉིད་དུ་སོང་སྟེ་ལན་མ་ལོན་ན་བསད་དོགས་ནས་ས་འཛིན་པ་ཞིག་ཀར་ཁ་བ་
 ཁ་ལྔ་བརྒྱས་བརྒན་ནས་ཆབ་ལ་བཏང་། དེ་མཁས་པ་ཞིག་པས། རྒྱལ་པ་བྱུང་བྱུང་སྐྱུ་དང་། རྒྱལ་མོ་
 རྒྱལ་པ་བུམ་པ་དང་། ལན་ཆ་བྱེད་ཤི་བ་དང་། རྟོང་ཐགས་རྩ་མ་སྤྲིག་པའོ། །ཞེས་པའི་བསྐྱེད་སྐྱེས་
 དང་མཐུན་པར་སྤོག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་སྤྱོད་མ་མཆིས་པར་སྤང་ལ་གཞལ་ན་མཉམ་པ།
 བྱུང་བྱུང་གིས་རྒྱུ་དང་འོ་མ་བསྐྱེས་པ་ལས་འོ་མ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་འདོར་བ། ཅུ་སྐྱུ་ཐོ་བས་བརྒྱད་ས་པ་
 དང་མ་བརྒྱད་ས་པ་སྤང་ལ་བཅལ་ན་ལྷིད་མཉམ་པ། སྤྱོད་མགོ་ནག་མོ་ལ་ལུས་ཇི་ཅམ་པ་དེ་ཅམ་གྱི་
 འཇུག་མ་ཡོད་པ། རྒྱལ་པའི་གཤོག་པ་ལ་སྤྱོད་བཀྲ་བ་དང་མི་བཀྲ་བ་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ། བྱེ་མ་བུམ་
 པ་གང་གི་ནང་དུ་ཆབ་བུམ་གང་ལྷགས་ཀྱང་ཤོང་བ། ལན་ཆ་སྤུལ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱུ་སྤུལ་གང་ལྷག་ཀྱང་
 མང་དུ་མི་འགོ་བ། བྱེ་གཞི་བ་སྤུལ་གང་གི་ནང་དུ་ཆབ་སྤུལ་གང་སྤུལ་གང་སྤྱོད་པ་དང་གར་བར་མི་
 འབྱུར་བ། ཤི་བ་དང་མ་ཤི་བ་ལྷིད་མི་མཉམ་པ། རྟོང་བྱས་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་མི་ཤོང་བ། ཐག་པས་
 ཉིན་མཆོན་དུ་གོས་བཏགས་པ་དང་རྩ་མ་ཐན་གྱིས་ཉིན་མཆོན་དུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་གར་མཆིས་མི་
 འཆལ་བ་སོགས་གྱིས་རྒྱུ་མཆོན་བྱུངས་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་གིས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །མཇུག་
 ཏུ་དེ་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ན་ང་གཉིད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་སྤྱོད་
 བའོ། །སྤྱིན་ལོ། རྤིག་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་སོ། །གང་ལས་ཤེས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱུང་ཞེས་སྤྱོད་
 བས། ས་དོང་དུ་བ་ལང་གི་ཕྱི་བ་སྤྱོད་པོས་བཀང་བའི་སྤྱོད་དུ་རྒྱལ་པོའི་མལ་བཅས་ནས་ཉལ་མ་ཐག་
 གཉིད་ལ་སོང་ངོ་། །སད་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་ལྷུ་ལ་དྲིས་པས་མི་འཇིགས་པ་སྤྱོད་ལོ། །དེ་
 ལྟར་བཞིན་གསུངས་ཤིག་ བྱོད་གྱི་ཡབ་བཅུན་མོའི་ལའོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས། དེ་སྤྱོད་སྤུངས་གཞན་
 དུ་སོང་བ་ན། བདག་སྤྱོད་མཆོན་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་བྱུངས་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤྲིག་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་འདི་
 པོ་ཞིག་ཡིན་མཆིས་ན་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱེས་པ་ལ་དེ་ལས་དབང་གིས་སྤྱེས་པ་འདྲ་བར་གྱུར་ནས་
 འདོད་པ་སྤྱོད་པས་བྱོད་སྤྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། ས་འཛིན་པ་དེ་མཁས་པ་ཞིག་པས་དེས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་པ། མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པས་བསད་དུ་མི་རུང་ཡང་གཞན་དུ་དབྱེད་དོ་སྤྱོད་ཀར་ཁ་བ་ཁ་

ལ་བརྒྱུ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱད་དོ།

དེས་ནས་ནད་དེ་གཞི་ཆེར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲན་པ་རྣམས་བསགས་ནས་དབུད་གྱིས་ཤིག་པར་བསྐྱོས་
 གྱང་། དེ་རྣམས་ན་མེ། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་ཐོགས་ཀྱི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་
 པོའི་བསྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རྒྱལ་གསོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་དེས་རྩོམ་ཐོགས་སོ། །དེས་ཡི་གེ་
 སྤྱིར་སྟེ་འཆོ་བྱེད་འགོ་བར་བརྩམས་པ་ན། འཕར་མ་བའམ་བང་ཆེན་པ་ལ་ནི་ཡུགས་དྲིས་ཏེ་ཆང་གི་
 དྲི་རོ་ཁ་དོག་ཡོད་པའི་མར་སྒྱར་ཏེ་ཁྱར་ནས་བྱིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ལུལ་ཀ་ཏུ་ཀྱུ་ཀྱུ་ཐར་སྒྲན་པའི་ཁྱེའུ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་དང་ཤད། འཆོ་བྱེད་ལ་ཨ་རུར་གཅིག་ལུལ། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་ནད་ཅི་ཞིག་གིས་
 ཐེབས། སྒྲན་པ་དེས་སྒྲུས་པ། གཉིད་མེད་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་དེ་ལ་མར་ཕན་ན། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆང་
 ལ་དགའ་ཞིང་མར་ལ་སྤང་བས་མདུན་དུ་མར་གྱི་མིང་འབོད་པ་དེ་ཡང་མགོ་གཙོད་པས་བདག་ཅག་
 གིས་དེའི་དབུད་རྩོམ་ཐོགས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། འཆོ་བྱེད་ན་མེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཆང་གི་ཁ་དོག་དང་།
 ཆང་གི་དྲི་དང་། ཆང་གི་རོ་བོ་བའི་མར་སྒོལ་ཏེ་ཁྱེར་འོང་བ་འདི་ཡིན་པས། ངས་ཁྱོད་ལ་བདད་བྱས་པ་
 དེའི་ཆེ་མར་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱིན་ལ་ཁུང་ཟད་ཁྱོད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་བྱོས་ཤིག་སོགས་བསྐྱབས་ཏེ་མ་ཉམ་
 པོར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སོང་ངོ། །སྤྱོད་པ་ན་གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་གིས་བཀྱར་སྤྱི་ཡང་དག་པས་ནད་དུ་
 པོས་ནས་དབུད་གྱིས་ཤིག་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་འབྲོས་པ་གོམས་སུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲན་དཀོན་པ་འཆོལ་
 བ་ལྟར་བྱས་ནས། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཅུར་བསྟོད་པའི་གླུང་མོ་བཟང་ལྷན་ལ་ཞོན་
 ཏེ་སྤྱི་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པར་བྱས་ནས་མཐར་སྒྲན་པའི་ཁྱེའུ་ལ་བདད་བྱས་ནས་ཁྱུས་མཛད་
 ཅིང་། གཏུགས་ཆོད་གསོལ་ཞིག་བདག་གིས་འཁྱར་བའི་སྤྱོམས་ཤིག་ཅེས་བྱས་ནས་བྲོས་སོ། །དེ་
 འབྲུང་མ་ཐག་གཉིད་དུ་སོང་ནས་ནམ་མཁུན་ན་སད་པའི་ཆེ་མར་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ནས་མི་དགའ་བས་
 གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན་བྲོས་པར་གྲེས་ནས་འཕར་མ་པ་ཁ་ཞེས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་
 ཉི་ཤུ་ཆོད་པ་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཆོད་པའི་གླུང་པོ་ཆེ་ལ་བསྒྲོན་ནས་འཆོ་བྱེད་དེད་
 ལ་སྒྱུ་མ་མཐན་དེས་ཁྱོད་ལ་ཅི་བྱིན་ཡང་མ་ལེན་པར་སྤྱོད་ནས་ཐོགས་ལ་ཁྱིད་ཤིག་བསྐྱོས་སོ། །ཟིན་
 ལ་ཁད་པ་ན་གླུང་མོའི་རྒྱ་བཏང་བའི་དྲིས་ཅུང་ཟད་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་སྒྱུ་རུ་རའི་ཆལ་ཞིག་ཏུ་ཟིན་ནས་

མིད་པར་བརྩམས་པ་ན། ད་ཅི་རིངས་རེ་ཞིག་སྐྱུ་རྩ་རྩོ་ཞིག ལྷའི་གསུང་གིས་ཅི་བྱིན་གྱིང་མ་ཟ་ཟེར་
བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་བྱེད་ཟེའོ་བྱས་ནས་མེན་མོ་ལ་བྱུ་སྐྱན་གྱིས་བཀའ་བས་བཅད་ནས་བྱིན་པས་
གིན་ཏུ་ལུས་ནས་རི་བོར་ཞིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། འདི་ནམས་རྒྱལ་པོའི་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་རིམ་གྱོ་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གྱིས་ལ་ལུལ་ཞིག གཞན་ཏུ་ཁྱོད་ནམས་འཕྲང་བར་འགྱུར་རོ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་སོང་ངོ་། །གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་འཆོ་བྱེད་གྱིས་སྒྱུར་བའི་མར་གྱི་ཁུ་བ་དེས་གཉིད་མེད་པའི་ནད་
གསོས་སོ། །ཁ་དེ་ལྟ་མཛེ་ཙན་ཞིག་ཡིན་པ་གསོས་ནས་ལོག་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་འང་ནད་དེ་ལས་གྲོལ་
ནས་བྱིས་པས། བྱོས་སོ། །མ་ལེགས། ལྷ་ཟིན་ན་ཅི་བགྱི། གསོད་དོ། །ཅེ་རེད་རང་གཉིས་ཀ་གསོས་
བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཅི་བྱ། བྱ་དགའ་སྟེར་མོད། ལེགས་ཏེ་དེ་བཞིན་བགྱིའོ་ཞེས་བྱས་ནས་
ནོར་མང་པོ་སྤྲིངས་པ་ན། འཆོ་བྱེད་གྱིས་ཁོ་པོ་ལ་ནོར་ཡོད་ཀྱི། སྐྱན་པའི་ཁྱེའུ་ལག་ནང་བའི་རིགས་སོ། །

དེས་སྐྱན་པའི་ཁྱེའུ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཞིང་འཆོ་བྱེད་ལ་འང་ཀུའུ་པ་ཏ་བརྒྱ་སྟོང་རི་
བའི་རས་ལྷག་པོ་ཆེ་བྱིན་ནོ། །དེ་འང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལུལ་ནས་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་།
ཀྱན་དགའ་བོའི་སྒྲ་གོས་མཐའ་གོས། སྒྲ་གཙན་ཟིན་གྱི་རལ་རྒྱུང་དབྱང་ཆད་གཅིག་ནམས་བྱས། ཡང་
དེའི་ཆོ་དགེ་སྟོང་གཞོན་ཏུ་ཞིག་ལ་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་ཉེས་པས་འབྲས་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་གྱིས་བཏབ་
སྟེ་སྐྱག་བསྐལ་བ་འཆོ་བྱེད་གྱིས་བརྟོལ་བས་ཞི་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་མའི་ཆོལ་བྱ་ཀ་
ལན་ཏེ་ཀ་གནས་པ་ལ་བཞུགས་ཏུས་ཀྱན་དགའ་བོའི་སྒྲི་བོར་ཕོལ་མིག་བྱུང་བ། འཆོ་བྱེད་ལ་དབྱད་
བྱོས་གིག་པར་བཀའ་རྩལ་པ་ལྟར། ཀྱན་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་ཕོལ་མིག་
སྐྱིན་པར་གྱུར་པའི་རྩས་དག་བསྐྱས་ནས་གྲལ་དེ་ཉིད་ཏུ་ནད་པ་ལ་ཆོར་བའི་ཟུག་རྩ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་
མེད་པར་གསོས། སྐབས་གིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱན་གྱིས་ཐེབས་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་བཀའ་རྩལ་པ་
དང་། དེས་བསམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོ་རྩེའི་སྐྱ་མངའ་ལ་སྐྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྐྱ་བོ་པལ་པ་ལྟ་
བའི་ཏུང་བས་ནི་གདང་མི་རུས་སོ་སྐྱ་མཉེ་མར་སྒང་སྐམ་རྩ་ཙན་གཉིས་ལ་སྐྱར་བའི་སྐྱན་མར་ལྷགས་
མདའ་ལུལ་བ་བཞེས་ཏེ་སྐྱན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་བསམ་པ་བདག་གིས་གྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་
བཏང་ངོ་སྐྱམ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་བྱིས་པ། འཆོ་བྱེད་དགེ་སྟོང་གོ་འུ་ཏ་མས་མར་རི་ཙམ་གྱི་ཆད་གསོལ།

མར་སྤང་སྤུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཁྱུང་ངོ་། །འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དོ་རྗེའི་སྤྱི་མངའ་ལ་སྤྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཇི་ཅམ་ཡང་འཇུ་བར་སྤྱོད་ཀྱི། བྱོད་ཀྱིས་ནི་འཇུ་བར་མི་རུས་སོ། །དེས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་བོ་ཡང་དོ་རྗེའི་ལུས་ཅན་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུ་ཞེས་མར་སྤང་སྤུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་འཁྱུངས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་པར་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་གསོལ་ལོ། །ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་ཀྱང་མར་མ་ཞུ་བཞིན་དུ་ཐུག་པ་བརྟུངས་པས་སྤྲོས་གཟེར་ནས་གནད་དུ་ཐོག་པའི་ཆོར་བ་ཉམ་ང་ལ་རུབ་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ཐེབས་པ། ཀྱུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་སྤྲང་བོའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་མེ་ལྟས་བྱིན་ཀྱི་མགོ་ལ་བཞག་ནས། ཇི་ལྟར་ང་ལུག་ཅིག་པ་སྤྲུ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་ལྟས་བྱིན་ལ་ཡང་ལྟག་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་དེས་ལྟས་བྱིན་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་མ་ཐག་ནད་ལས་གྲོལ་གྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་ཏེ་དེས་སྤྲུལ་པ། དོན་གྲུབ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྲུན་ལའང་མཁས་པར་སྤོབས་པ་ལྟ་སྟེ་མི་འདོད་དོ་ཟེར་རོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་སྤྲོགས་འཕངས་པའི་དོ་བའི་དུམ་ཐུས་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལ་མ་བྱུང་ནས་ཁག་ཆད་དུ་མ་བརྟུབ་པའི་ཆེ་སྤྲུན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དུ་སྤྲུན་སྤར་འགོའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གནས་པའི་སྤྱི་བོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་སྤྲུན་འདི་ནི་དེ་ལ་བཟང་ངོ་། །གཞན་དག་ན་རེ་འདི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་ངོ་། །འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། མོད་ལ་སྤྲུན་དུངས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྲུན་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྟེན་པར་དགའ་འོ། །ཀྱུན་དགའ་བོས་སྤྲུལ་པ་དེ་ཅི་ཡིན། ཅན་དན་ས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཅམ་ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གིས་ཅན་དན་ས་མཚོག་ཐུལ་བ་བཞེས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཅན་དན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན། འོན་ཀྱང་ཁག་ཆད་དུ་མ་བརྟུབ་སྟེ་འཛིག་གོ། །འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། ད་ནི་ཐད་མེད་གཞོན་ལུ་ཐོག་མ་བཅས་པའི་འོ་མས་གདལ་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་ཐད་མེད་གཞོན་ལུ་འོ་མ་ཉུང་སྟེ་རང་གི་ཐུ་ཡང་མི་དོམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བདག་ནི་ཐུ་དང་བུལ་ཡང་སྤྱིའི་སྤྲུམ་འོ་མ་ཐུལ་བ་བཞེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་འོ་མ་བྱིན་དུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །

[illegible]

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་འདྲ་ས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འི་
 དབུས་ན་བཞུགས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ན། འཁོར་རྣམས་དང་མ་
 སྒྲིས་དབྱ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་འདྲེས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་མཛད་པ་དེ་
 ཚངས་པ་འཇམ། བརྒྱ་ཕྱིན་ནམ། གླིང་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་སུ་ཡིན་སྐྱམ་པ་
 དང་། ལན་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་སྒྲིས་དབྱ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཡིད་རབ་རྟུ་དགའ་
 བས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱལ་ཡོ། །གཞོན་ལ་ཆུ་གང་མོ་གཏོར་བས་སད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིས་དབྱས།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཐམས་ཅད་
 སོ་སོར་བཞགས་པས་སོ་སོར་བཞགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསལ་པ་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རྒྱལ་རིགས་དྲི་མ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་
 བཞགས་པའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་བཞགས་པའི་གིན་རྟུ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། ཕྱིག་པ་དག་ནས་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་མི་དགེ་བའི་བཞེས་
 གཉེན་གྱིས་¹⁶་ཐེན་པ་ཐབས་མཁས་པས་ལྟོག་ཅིང་། ལན་གསུམ་རྟུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་
 དབང་བསྐྱར་བ། ཆེའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྩོམ་པ་ལྟོག་གི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་ཤིང་གི་སྟེན་བསྟན་ལྟུང་ཙམ་ལས།
 ཐོག་མ་ནས་ནད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྲུབ་ངོ་ཐོད་པ་དབྱེ་སྟེ་ཐེན་པ་ལེན་པའི་དབྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་
 ཉིད་སྟོབ་དཔོན་ལས་མཁས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ད་ལྟ་འདྲ་སྟེ་ཆེའི་རིག་པ་འཛིན་བརྟེན་ནས་བཞུགས་པའི་
 འཚོ་བྱེད་གཞོན་རྣམས་གསོས་དེའི་སྟོབ་མར་གསོ་རིག་རང་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པ།

དཔལ་མགོན་ཐུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྟེལ་ཚུལ།

ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ནས། སྟོགས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤིང་གི། ལྟོ་སྟོགས་བཤྲེའི་ཡུལ་དུ་ནི། དགེ་
 སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་ལྟེན་འབྲེད་པ་དེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟོགས་འཛིག་པ། ཁང་
 ཡི་ཐོག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། སྒྲུ་མེད་ཐོག་ཆེན་རབ་བཞད་ནས། རབ་རྟུ་དགའ་བའི་ས་སྒྲུབས་ཏེ། ཁད་

བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ།¹⁶⁶ ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙུང་ལེའུ་རབ་འབྲུམ་སོ་དྲུག་པ་ལས། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ང་འདས་ནས། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། འགོ་སྤོང་གྲུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །
བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་མན། རབ་རྩ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་རྩ་འཛོ། རིག་པ་
མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་འབྱུང་། བསྟན་བཅོས་སྣ་ཆོགས་དོན་དང་ནི། འདོས་
པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆེ་ལུས་དེ་པོར་བ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱེ་བར་འབྱུང་། འདི་མཐར་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཉིད། འཇམ་པ་ལོན་ཡང་དག་ཐོབ།¹⁶⁷ ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིན་ཆེན།¹⁶⁸ ཏུས་ལའོར་
གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་ཟེན་ཅིང་།¹⁶⁹ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོན་པ་
གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་གྲུ་རྒྱལ་ནི་ཕྱོ་ཕྱོགས་བེད་རྩའི་ཡུལ་དུ་བུམ་ཟེ་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་བུ་མེད་བ་ན་མི་ལམ་དུ་བུམ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་ན་ལུ་འབྱུང་བར་ལྟས་
ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བུམ་པས་ཁྱིའུ་བྱུད་གཟུགས་མཆར་བ་ཞིག་བཅས་ཏེ་མཆན་མཐན་ལ་བསྟན་པས་
མཆན་བཟང་མོད་གྱི་འོན་གྱང་ཞག་བདུན་གྱི་ཆེ་ལས་མེད་པར་བསྟན། ཐབས་དྲིས་པ་ན། བུམ་ཟེ་
བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་པས་ལྷ་བདུན། དགེ་སྤོང་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དངས་པས་ལོ་བདུན་ཐབ་ཟེར་
བ་ལྟར་བུམ་ལོ་རྫོགས་པར་ཏེ་བས་བུའི་རོ་ལ་མས་མཐོང་མ་བཟོད་དེ་གཡོག་དང་བཅས་འབྲུམ་དུ་
བཏང་བ། ན་ལེན་འེ་སྟོ་དུང་ལ་བྱིས་པས་སྟན་དག་གི་རིག་བྱེད་བསྐྱེད་པ་བུམ་ཟེ་ས་ར་ཏས་གསན་
དེ་ནང་དུ་ཁྱིད་རྩལ་རི་བཞིན་དུ་བཤད་པས། རབ་རྩ་བྱུང་ན་ཐབས་ཡོད་གསུངས་པ་བཞིན་རབ་རྩ་
བྱུང་། ཆོད་བག་མེད་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བརྩམས་ནས་དབང་བསྐྱར་གཟུངས་འདོན་བརྩམས་པས་འཆི་
བདག་ལས་ཐར་པའི་མཆན་རྟགས་ཐོབ། གསང་སྟགས་སྟེ་འབྱུར་དུ་གསུང་གི་རིག་འཛིན་སོགས་
གསང་སྟགས་གསར་སྤྱིང་གི་རྒྱུད་ལྟེ་རབ་འབྲུམ་ས་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྟེ་སྟོད་གསུམ་སོགས་ཤེས་བྱ་རིག་
པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཐས་པར་སྦྱངས་སྦྱར་པ་མ་དང་མཇལ་ཏེ་ཐོག་མར་པ་མ་ཡིད་མ་ཆེས་གྱང་
རྗེས་སུ་ལོ་རྒྱས་བཤད་པས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར།

ན་ལེན་འེ་མཐན་པོ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་བསྟོན་པར་རྫོགས། མཆན་དགེ་སྤོང་
དཔལ་ལྷན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་མ་བྱ་ཆེན་མོ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུ་སྟེ་དང་། གནོད་སྦྱིན་མོ་དགྲ་དང་། ནག་

གཟིགས་ཏེ་ཁྱའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། འོད་སྣང་དང་གསེར་གྲུབ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་ལས་གཞན་
ལས་ཆེ་བ་མང་པོ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དགྲ་བོ་ཙམ་པ་དུ་མ་ཁྱའི་མཆོད་གནས་སུ་འདུག་པ་
རྣམས་ན་རེ། རེད་རྣམས་ནི་དགྲ་བོ་ཙམ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དུག་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མི་ཞིག་འདིར་
འོང་བ་ལ་དུག་གིས་མི་གནོད་པ་ཅི་ཡིན་འདྲི་བར། ངས་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་རིག་སྒྲགས་འབྲུབ་པས་ཡིན་
གསུངས། ཁྱེད་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད། ཤེར་ཕྱིན་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་གཟུངས་
དང་རྟོག་པའི་རིགས་དུ་མ་སྟུན་དངས། སའི་སྤྲེང་དུ་ཕེབས། དགེ་སྤྱོད་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་
ལ་སྣང་བ་རྣམས་ཚུད་པས་སྟན་དབྱུངས། ཉན་ཐོས་སེན་རྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྟོག་གེ་ཐེག་
ཆེན་ལ་ཚུད་པའི་གཞུང་མང་པོ་དང་བ་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་སྤྱུས། ལྟོ་ཕྱོགས་ཇེ་ཤ་སྟར་འཕམ་རལ་
བ་འཛོམས་པར་གྲགས་པའི་གནས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཕྱོལ་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཙམ་ཆར་བཅད་དེ་ནང་
པའི་བསྟན་པར་བཅུག དྲིལ་བུའི་བྲག་དང་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱིང་གོ་ཤ་སོགས་རི་མང་དུ་གསེར་དུ་བསྐྱར་
བར་བཞེད་པ་ལ། རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་མ་འོངས་པ་ན་ཚུད་པའི་གཞིར་འབྱུར་པས་མ་བྱེད་གསུངས་ཏེ་
བསྐྱོག བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཁར་བྱིས་པ་མང་པོ་ཅེ་བ་ལས་གཅིག་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན།
མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པ་ན་རྒྱར་ཕེབས། སྤར་གྱི་བྱིས་པ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
བ་བདེ་སྒྱུད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར། གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྱར་བ་རྒྱང་ཟད་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ལྟའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས། སྒྲོལ་མ་མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས་ལུང་བསྟན།

ཁྱའི་སྤྲང་དོད་རྒྱ་གཉི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྟེས་པ་ལ་རྟགས་དབྱེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མི་གནས་
པ་དང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་བང་མཛོད་ལ་མངའ་བཞེས་པ་སྟེག་ཅིང་གསལ་བའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་
པས་ཁྱའོ། །ཨར་རྩ་ན་ནི་སྤྱིད་རྒྱུབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱོད་བ་དང་ཉེས་པའི་དགྲ་ཕྱོགས་འདུལ་
བར་སྤྱིད་རྒྱུབ་སྟེ་དེ་གཉིས་མཆོམས་སྒྱར་བས་རྒྱ་ཁུར་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཅེས་གྲགས། མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་
རིག་ཆོག་སྤུག རྒྱད་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལ་སོགས་པས་མཆོན་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ཞིང་། རྩད་པར་གསོ་རིག་དུ། རིང་དུ་གྲགས་པའི་གསོ་དབྱེད་ནས། །མཐའ་ཡས་རྒྱད་ཀྱི་
གཅེས་བ་བྱངས། །སྟན་པ་མཁས་པར་རབ་མཆོད་པའི། །སྒྱུར་བ་བརྒྱའིས་བཅིངས་པར་བྱ།”ལ། །ཞེས་

བསྟན་བཅོས་སྒྱུར་བ་བརྒྱ་བ། སྒྲུབ་པའི་མཆོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་ནད་སེལ་དེ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས། །
 འཕགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དྲང་སྟངས་གཏོགས་སྒྲིམ་བུ་སྒྲོ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པས། །རྒྱུང་མཁུས་བད་ཀར་གསུམ་
 དང་འཕྲོད་སྤྱད་བག་བྱ་སྒྱུད་ལམ་གྱིས། །མི་ལུས་འདི་ཐོབ་དོན་ཡོད་འཛོལ་བའི་མདོ་ཙམ་བསྟན་
 བར་བྱ།¹⁴⁶ །ཞེས་སོགས་འཛོལ་བའི་མདོ་ཆོགས་སུ་བཅད་བ། ཅུ་ལ་བའི་ཆོག་སྟེ་སྒྱུར་བའུ་དུ་ཅི་
 གསང་བ། སྒྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་བ། དཔལ་ཆུང་སྒྱུར་བ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 ལྷོག་པ་སྒྲུབ་བཞི་གཉིད་བཅས་ཀྱི་བཅོས་སོགས་འདིས་མཛད་ཟེར་བ་གིན་ཏུ་མང་། མཆོད་རྟེན་དང་ལྟ་
 ཁང་མང་པོ་བཟབ། རྩོམ་གཞན་ལ་དུ་མིག་གི་ར་བས་བསྒྲུབ། ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་
 བཀོད་བ་བཞེངས། སྤྱི་ལུགས་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ལྷུ་ར་ལྟར་ལྟ་སྟངས་གི་རིང་འགོ་དོན་མཛད།

རྒྱལ་པོ་བདེ་སྒྱུད་ཀྱི་ཐུ་གཞོན་ལྷ་ལྷན་ཞེས་པ་རྒྱལ་མིང་ལ་རིངས་པའི་གཏམ་མ་ལ་
 སྒྲུམ་པ་དང་། དེ་ན་རེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡབ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱུ་སྒྲུབ་སྒྲུ་ཆེའི་བཅུད་ལེན་སྟབས་གཅིག་ཏུ་འབྲུབ་
 བས་འགོངས་རྒྱ་མེད། རྒྱལ་སྒྲུམ་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་མིང་མ་ཐོབ་པར་འདས་པ་མང་ཟེར་བས།
 གིན་ཏུ་ཡི་སྤྱག་པའི་ཆོ། མ་ན་རེ། ཁྱེད་དེ་ལྟར་མི་དག་འཆེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་དཔུ་སྒྲོངས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཡོན་པས་སྟེར། ཀྱུ་སྒྲུབ་གཤེགས་པ་དང་ཡབ་ཀྱང་འགོངས་ཏེ་རྒྱལ་མིང་ཐོབ་དེས་ཞེས་
 བསྐྱབས་པ་ལྟར་གཞོན་ལྷ་ལྷན་གྱིས་དཔུ་བསྐྱངས་པ་རལ་གྱིས་བཅད་པ་མཆོད་པར་ངས་སྟོན་
 རྒྱ་སྟོན་པོས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲེ་བཅད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་པས་ཀྱུ་གས་ཆོད་གསུང་བ་ལྟར་བཤེགས་
 པའི་ཆོ། མགུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛགས་ཏེ། ང་ནི་བདེ་བཅའ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ། བྱིན་ནས་
 ལུས་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འབྱུར།¹⁴⁷ །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲུ་ཆོལ་པོས། སྒྲོབ་དཔོན་བཅུད་ལེན་
 འབྲུབ་པས་འགྲིག་གི་དོགས་ནས་དཔུ་དཔག་ཆད་དུ་མའི་སར་འཁྱེར་བ་གཞོད་སྒྱིན་མོས་འཕྲོག་ནས་
 བཤད་ཁུངས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་པ་བོང་གཅིག་གི་ཁར་བཞག་པས་པ་བོང་གས་པའི་ས་དེར་འཕགས་པ་
 སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ལྟ་ལའི་དོ་སྒྲུ་རང་བྱོན་བྱུང་། དཔུ་དང་སྒྲུ་ལུས་གཉི་ག་ལ་ཡོན་བདག་གཞོད་སྒྱིན་མོ་
 དེས་སོ་སོར་ལྟ་ཁང་བཅིགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་དཔག་ཆད་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ། ད་ལྟ་རྒྱུང་
 གཤམ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱུང་མི་ཡོངས་པའི་ཁད་ཉེ་ཞིང་། ལྟ་ཁང་དེའི་དོ་བཅིགས་རྣམས་འབྲེལ་བས་བྲག་

ལྷ་བྱུང་སོང་བའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་གཉན་ཆ་ཆེ་བ། སྒོ་མེད་པའི་སྒྲར་ཁུང་ནས་བལྟས་ན། དཔྱད་དང་སྒྲོ་རྩི་
སྒྲུའི་རྣམ་ཐུ་འབྲུ་བ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། རིམ་གྱིས་སྒྲུ་ལུས་དང་རྩེ་ཉེར་སོང་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་འགོ་
བའི་དོན་མཛད་པར་འདོད་དོ།

དབལ་ལྷན་པ་ཁོལ་གྱིས་སྒྲན་སྟེལ་ཚུལ།

དེའི་སྒྲོབ་མར་གསོ་དབྱེད་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་དབལ་ལྷན་པ་ཁོལ་ནི། འཇམ་དབལ་ཙ་
རྒྱད་རབ་འབྲུམས་སོ་བྱུག་པ་ལས། ཉམས་དགའ་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། ཁོད་མའི་ཆལ་གྱི་ས་
སྟེང་དུ། སྒོབ་མའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རི་ལྷར་བདེ་བར་བཞགས་ཆོ། བྱ་ལོག་གཅིག་གི་ཐལ་
བཏང་ཡང་། ཁ་ལ་སེམས་ནི་དད་བྱས་ནས། ལུས་ཞིག་ནས་ནི་མཐོ་རིས་སོང་། ལྷ་རྣམས་ལས་ནི་
གི་འཕོས་ནས། མི་ཡི་ནང་དུ་སྒྲེས་ནས་ཀྱང་། ཁ་ཡི་བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཁོན་ཏན་ལྷན་ཞིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷན། མང་དུ་ཐོས་གིང་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ། མ་ཁོལ་ཞེས་བྱའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། རེ་ནི་དེ་ཆོ་
འབྲུང་བར་འགྱུར། ཁ་ལ་རི་བཞིན་བསྟོད་པས་མཆོད། རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་དག་གིས། ལེགས་
པར་དབྱེད་ལ་རབ་བྱེད་པའོ། སྒོ་ལྷན་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་
ཐོབ།¹⁷⁹ ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྷར་འབྲུངས་ཡུལ་འབྲུག་པ་པད་དཀར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བཞེད་པར་ཐ་
སྟོད་ཆེར་མ་མཐོང་རུང་།¹⁸⁰ བྱ་སྟོན་དང་ཐོན་པ་¹⁸¹ སོགས་མཁས་པ་པལ་ཆེར་གར་ཕྱོགས་སུ་
བཞེད་པ་བཞིན་རང་གི་སྒྲ་རྩོམ་གཡང་སེལ་དུ་འང་ཡོད་རུང་།¹⁸² སྒྲ་རབས་ཞིང་སྟོན་ཞིག་པོའི་རྒྱལ་
མཆན་ཅེར་འབར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མ་གར་ཕྱོགས་སུ་འབྲུངས་ཏེ་ནགས་ལ་གནས་པའི་
དགེ་སྦྱང་ཞིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྒྲུངས་ཏེ་བསྐྱུང་བའི་ཆོ། རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་
འགས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྟགས་པས་དེའི་རྩེས་སུ་སོང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གིས་རྩེས་སུ་
འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ཉམས། ཆོ་འཕོས་པ་རན་སོང་དུ་སྒྲེས།
སྟེག་པ་རགས་པ་བྱང་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་གོང་ཁྱེར་དུ་འབྲུངས་པར་བཤད་འདུག་པ་དང་།¹⁸³

གཤམ་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཁ་ཆེ་རྒྱ་མངོན་གྱི་མེས་པོ་ཡིན་དགོས་པ་སོགས་ནས་ཏུ་བ་ཕྱོགས་
 ཁ་ཆེར་གཏི་ཀའི་པོ་བྱང་དང་ཉེ་བར་བྱམ་ཟེ་ཆོད་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་སྤྲོད་པ་
 ཆེན་པོ་སིཾ་གུ་བྱ་ཉེ་སེང་གེ་སྤྲུལ་བ་དང་དགེ་འདུན་གསང་བ་འགྱུར་གྱི་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་ད་ལྟ་
 བསྐྱབས་ན་སེང་གེ་གསང་བར་བདེ་བ་དང་། ཡུམ་རྩ་སིཾ་ཉེ། བདེ་ལུན་མཁའ་ད་ལྟ་བསྐྱབས་ན་
 རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཆེ་ཡུམ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་
 བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་བ་བྱམ་ཟེ་མཆོན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། མཛེས་གིང་སྤྲོད་གྱི་
 རུམ་པ་ཐོགས། །དགའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །དྲི་ཞིམ་མདངས་དང་ལུན་གྱུར་པས། །ཟུག་རྩ་
 སེལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་^{༡༢༤} །ཅེས་བཞེད་ནས་མིང་བདུད་ཅི་བྱམ་པར་བཏགས། བསྐྱེད་བསྐྱིངས་
 ཏེ་གཟུགས་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་གྲུས་པས་ལ་ཁོལ་མ་ཁོལ་དང་། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བྱམ་ཟེའི་
 ཆོས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། ཉེ་བའི་ཡན་ལག་བཞི། ལས་དུག་ལ་སོགས་
 བ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཉི་ཅི་ཏེ་སྤྲོ་སྤྲོ་གོས་བཀྲ་བར་གྲགས། བྱུང་པར་ཡབ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་
 བསྐྱབས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁུན་པས་ཡབ་གྱིས། ཀ་ལིང་ཀ་ནི་དམག་གི་བདག །གཤོན་བཟང་
 པོ་ནོར་གྱི་བདག །མཛེས་མ་འོད་ལུན་ཆལ་གྱི་བདག །དཔལ་ལུན་དཔལ་པོ་སྤྲོད་གྱི་བདག་^{༡༢༥} །ཅེས་
 དཔལ་པོར་ཐོགས། ཡུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་ཡང་སྟོན་པའི་དབྱར་
 བྱ་ཐལ་བཏང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཤར་ཕྱོགས་སྤྲུལ་འབྲུངས་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་བྱི་པ་སྤྲུ་
 ཉེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་གསུང་སྟན་པས་མིང་རྟ་དབྱངས་སྤྲུགས། སྤྲུ་ཉེགས་རྟག་པར་སྤྲུ་
 བའི་ཡུགས་ལ་མཁས་པར་སྤྲངས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་རྟེན་ལིཾ་ཤར་རབ་དུ་གྲུབ་པ་ཏུ་བ་ཕྱོགས་
 ཕྱོན་དུ་ཡོད་པ་དེར་འབྱོན་པར་བརྩམས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བཤོལ་བཏབ་པ་མ་གསན་པས་ལ་ཁོལ་
 མ་ཁོལ་དུ་གྲགས། རྟེན་དེའི་བྱང་ཁྲུས་ཀྱི་རྗེ་དང་ལ་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་རྩ་དང་ལོ་མའི་སྟན་ལ་འདུག
 འབྲས་ཆན་གསོལ། དབང་ལྷག་མ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་གནས་འདི་ནས་མི་ཡུང་ཞིང་། འབྲས་ཉག་རེ་ཅམ་
 མི་ཟ། རྩ་ཐིགས་གཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲང་བར་དམ་བཅས་ཏེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པས་ཞག་
 བདུན་གྱི་ཐ་མར་ཞལ་དངོས་སྤྲུབ་སྟན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་གསུངས་པར། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་

རྒྱལ་པ་འདྲོད་ལྷན་པས། ཚངས་པ་བྱེད་འཇུག་དབྱངས་ཅན་མ་གཟུམ་གྱིས་གྲོགས་གྱིས། དེས་ཀྱང་
མ་ཐུབ་ན་ང་རང་སྤྱོད་ལ་བབ་ནས་ཚོད་གྱི། ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་མ་རྒྱས་ན་ཁ་ནས་ཞེས་པ་གི་མེ་ཐུངས་
ཏེ་བསྟེན་གོ། །ཞེས་མངལ་སྟེས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མས་བྲིང་མོ་
པ་རྟེན་ཏུ་སྒྲུ་ཚད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚངས་པས་ནེ་ཙོ་པ་རྟེན་ཏུ་སྒྲུ་མཁས་པ། བྱེད་འཇུག་གིས་ཐོད་ལེ་
གོར་པ་རྟེན་ཏུ་སྒྲུ་ཚད་གྱི་ཡི་གེ་རང་བྲིས་འོང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གཟུམ་བྱིན་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་
པ་མེད་གི་ལྷག་མར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་པ་རྟེན་ཏུ་རྣམས་དང་ཚོད་པས་རྒྱལ་ཏེ་ནང་
པའི་བསྟན་པ་བསྟུབས་བྱི་པའི་རིང་ལྷགས་སུ་བསྐྱར་བས་ནག་པོ་ཐུབ་རྒྱལ་དུ་གྲགས།

མའི་གམ་དུ་བྱིན་པ་ན། སྒྲོལ་མའི་རས་བྲིས་ཤིག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་གང་
ཡིན་དྲིས་པས་ནང་པའི་ལྟོ་སྒྲུས་པས། ད་རུང་ནང་པ་ཡོད་དམ་ཟེར། ལུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
བསྟན་པ་ནི་རྟེན་ལུས་དང་འདྲ་སྟེ། བྱོད་གྱིས་པམ་པར་བྱས་པ་ནི་ལུབ་ཕྱོགས་མཐའ་ལོབ་པ་སྟེ་རྟེན་
ན་བ་ཅམ། ཕྱོགས་དབྱུག་གཞན་མཐའ་དག་ནང་པས་གང་དོ་སྒྲུས་པས། ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་ཡང་འགོ་བར་
བརྒྱམས་པ་ན། མའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོ་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་མི་ཐུབ་དོགས་ཏེ། ཚོད་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་
འདྲོད་ན་ལུལ་དབྱུག་འཇུར་ཚལ་ཉིད་དུ་སོང་ལ་མཁས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་
ཡོད་གྱི། དེ་དག་དང་ཚོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཤིག་པར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་བཞོད་
པ་ལས། ལྷ་ལེན་དང་ཉེ་པའི་ཆར་སུ་མོ་རྒྱའི་སུ་མ་པ་སྒྱི་པོར་བཀོད་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཞེད་པར་
བཞག་སྟེ་འགོ་བ་དང་ཐད། གཙུག་ལག་ཁང་ན་ག་ལེན་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ། ལྷན་པོ་
མཐའ་ལོབ་པ་ཆོག་གི་བརྗོད་པས་ཐོངས་པ་བྱོད་ཅི་ཟེར། མཁས་པ་བྱེད་པའི་བསྟེན་གནས་དཔལ་ན་
ལེན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར་མོད་ཅེས་ཆོག་བརྒྱངས་བཏང་བས་ཡིད་ལ་ཁུ་འཕྲིག་ཆེར་སྟེ། འོན་
ཀྱང་ལྷ་ལེན་པའི་གནས་གཞོ་ལ་ཆེན་པོ་བདུན། ལྷ་ཁང་བཅུ་བཞིས་བརྒྱན་པ། པ་རྟེན་ཏུ་སྤོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་
འདུ་བ་དེར་སྟེབ་སྟེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ང་ལྟེགས་སུ་བ་དཀའ་ནག་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ནང་པ་རྣམས་ཚོད་པས་པམ་པར་བྱས། དགེ་སྦྱོང་གོ་ལུ་ཏུ་མའི་རྟགས་ལྷངས་ནས་བྱི་པའི་རྟགས་རལ་
བ་དང་རི་དྲགས་པགས་པ་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སྒྱི་བྱུ་གས་ཐལ་པའི་ཆོན་རིས་དག་གིས་སྒྲུས་པར་

བསྐྱར་བཞི་ངའི་འཁོར་ན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ད་ཁྱེད་ཅག་དང་ཚུད་ལ་འདེད་པམ་ན་འཁོར་བཅས་གསྐྱའི་ཚུར་མཆོང་ཞིང་། ཁྱེད་རྣམས་པམ་ན་མུ་ཉེག་གི་གྱི་ཚོས་ལུགས་སུ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་དོན་དེའི་ཡི་གེ་ཐེབ་ལེགས་ཚིག་གི་སྤང་བུར་བརྒྱས་པ་ན་ལེན་འཛིན་སྒྲ་བཞིར་སྐྱར་ཏེ་ཚུད་པར་བཅུམས་པ་ན། དེར་འཁོད་ཀྱང་གྱིས་ཐུབ་པར་མི་རུས་པར་གྱིས་ཏེ་གཞིའི་སྒྲ་ས་བསྐྱས་ནས་གསང་གྲོས་བཏབ་པས། གང་བཅོམ་ལྟར་འདས་གྱིས་མདོ་ཐེ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་མུ་ཉེག་ས་རྟ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པས། རྒྱས་སྒྲེས་འཕགས་པ་ལྟ་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་རུས་པས་སྐྱར་འདྲེན་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྒྲོས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་ལམ་དུ་མིས་པར་བཤད་པ་གང་ལྟར་ལྟ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་འཕགས་པ་ཀྱི་སྒྲ་བ་དང་། དེའི་སྒྲོབ་མ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱས་ཏེ་འཕྱངས་པ་འཕགས་པ་ལྟ་གཉིས་དབྱས་གྱི་པ་རྟེན་རྣམས་གྱིས་སྐྱར་པར་བཅུམས་པ་རྟ་དབྱངས་གྱིས་གསུང་ཏེ་འཕྱོགས་ཐེབ་དུ་མ་འགོ་ནང་པ་ཐིམ་མ་འགོ་ཞེས་སྒྲོ་ལ་ཉལ་ནས་འགྲུལ་བཅད། དགོ་འདུན་རྣམས་གཏུགས་ཆོད་གསོལ་བར་སྒྲོ་བཅེག་ཅིང་དེར་དགོ་འདུན་རྣམས་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡབ་སྐུ་སྐྱར་འདྲེན་ལ་རྟེན་པས་ཐིམ་ན་ཚུད་པའི་དུས་ཆོད་ལ་མི་སྒྲིབ། བསྟན་པའི་གག་ལ་ཐུག་པའི་གལ་པོ་ཆེར་བསམས་ཏེ། པ་རྟེན་ལྟོང་དང་ལྟ་བུའི་གཙུག་གི་ཁོར་བ་ཉི་ཤུ་མདུ་སྐྱེད་ཕྱིར་བྱ་གཞུ་གཞུ་ཞེས་བྱ་བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྟེན་སུ་སེམས་པའི་དབང་ལས་སྐྱར་ཆབ་གཞི་བའི་ངང་ནས།

ཀྱི་མ་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟེན། མུ་ཉེག་ས་ཚོ་ལ་བའི་འདམ་དུ་བྱངས། འདི་ན་རུས་བྱལ་སྒྲོབས་ཟད་འགྲུར། ཁྱེད་ཅག་ཁྱར་ཡིན་སྟག་པར་ཡོང་། ཞེས་སྟགས་གྱི་འཕྱིན་ཡིག་ཐུར་བར་བྱིས་ནས་གཏོར་མའི་སྒོད་ནང་དུ་བཞག་པ་དང་། བག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྟན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱ་རོག་ཅིག་ཐོན་ཏེ་འཕྱིན་ཡིག་མཆུས་ཁྱེད་ནས་སྤང་ཅིག་ལ་དཔལ་གྱི་རིར་སྒྲོབ་པ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་སྒྲ་བ་གྱིས་རྟ་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་པར་བྱས་ཡོད་འདུག དེ་བརྒྱུག་པར་ང་འགོ་གསུངས་པས་འཕགས་པ་ལྟ་སྒྲོབ་དཔོན་གསེགས་མི་འཆལ་བདག་གིས་འདུལ་གསུངས། ཁྱེད་གྱིས་ཐུབ་མིན་བལྟ་རོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྟ་དབྱངས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་འཕགས་པ་ལྟ་དང་ཚུད་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་དོན་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་རྒྱལ་གྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཐིམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་

མཁས་པར་དད་པ་ལོག་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་རུང་། གང་ལྟར་མཆིལ་ལྟམ་བྱུང་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱན་ལ་
འཕོག་ དེ་མ་ཐག་འགྱུར་དེ་ཆད་པ་བཅད་དུ་གསོལ་བ་ན། དེའི་ཆོ་བྱིས་བདག་ཕྱི་རོལ་པར་
མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཏེ་ལམ་དུ་སློང་བ་པོ་བྱུང་ན་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་
པར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ། སྤྲེགས་དེ་བདག་གིས་འདུལ་བར་མི་རྩལ་སམ་དགོངས་པའི་ཆོ།
སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱེད་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་ཐོན་བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་འོད་མའི་ཆལ་ན་
འཁོར་འདུས་པའི་དབུས་སྤྲེལ་གསུང་པའི་དུས་བར་སྤང་ནས་ཕོ་རོག་ཅིག་གིས་དབྱར་བྱ་ཐལ་དོར་
ཀྱང་དད་པའི་སེམས་སྒྲིལ་ཏེ་སོང་བས། དེར་འཁོར་ནམས་ཡིད་གཉིས་སྤྲུལ་ནས་འདི་ཅིའི་ལྟས་
ལགས་ཞུས་པས། བྱ་རོག་འདི་མ་འོངས་པ་ན་སྤྲེགས་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་
འདི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་མངལ་སྒྲིལ་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པ་
འབྱུང་ངོ་གསུངས།

དེར་འཁོར་འདུས་པའི་ནང་ནས་ལི་ཙ་བྱི་ལག་ན་མེ་རྟོག་ཅན་བྱ་བའི་བྱིའན་རེ། བདག་
དེའི་ཆོ་བརྒྱས་ཏེ་སྒྲིལ་ནས་སྤྲེགས་དེ་ཡང་དག་པར་བརྟལ། བར་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྲོག་
ཅེས་སྤོན་ལམ་བཏབ། ཐོན་པས་ཀྱང་མཐུན་འཇུག་གནང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁྱེད་ཡིན་པས། ཁྱེད་རང་
གི་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དང་། བྱ་རོག་མཐར་དད་པའི་སེམས་སྒྲིལ་པས་ཐུལ་ཏེ་ནང་པའི་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་ཐུབ་པར་འདུག་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩལ་ལྷུ་གྱིས་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་སའི་ལྟ་མོས་
བམ་ཟེར་བརྒྱས་ནས་སྤྱན་ལ་གཅིག་བསྐངས་པ་ལྟར་བྱིན། ལྟ་ལེན་འི་ཆུ་ལེན་ལ་ང་འོངས་སོ་གྱིས་
བྱས་པས། དེས་འཕྲིན་བསྐུལ་བས་ཡིད་མ་ཆེས་ཆུ་ལྷག་རྒྱིག་གང་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱུག་ནས་བསྐྱར་
བཏང་བས་དེས་ཁྱུ་ས་བྱས་ཆུ་སྤར་བཞིན་མ་གོད་པར་བཏང་བས་ངོ་གེས་ཏེ་དེས་ན་ཆུ་ལེན་གྱི་ཆ་
ལྷགས་སྤྲུལ་ཕྱོས་ལ་བྱོན་ཅིག་ཞུས་པ་བཞིན་ནང་དུ་བྱོན། ཆུ་ལེན་དུ་བསྐྱོས་པ་ནམས་ཕྱིན་དུ་འགོ་བ་
ན་སྤྲེགས་སྒྲོ་སྤྱང་བར་བྱག་བྱ་དགོས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲེགས་དེའི་མགོ་པོ་རོག་པས་
བཞེས་ཀྱང་ནང་གི་རྟིང་འཛིན་གྱི་རྩ་པས་ཚོལ་བར་མ་སློབས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གལ་སྤྲོད་དེར་
བཞུགས་པ་དང་། གདུགས་ཆོད་གསོལ་དུ་ས་རྟ་དབྱངས་གྱིས་བགྱངས་པས་གངས་ལྷག་ནས་ཐོན་

མེད་ཀྱི་མགོ་ཁྲིམ་པོ་ག་ལས་ཡོང་བེར་བའང་བྱུང་སྟེ་ཡོངས་བེར་བ་དང་། ཡང་བཤད་ཁྱེད་ས་གཅིག་ལ་དཀར་ཐུག་འཁྱུང་ངམ་དམར་ཐུག་འཁྱུང་བྱིས་ཏེ་དཀར་ཐུག་འཁྱུང་བ་རྣམས་ལ་མགོར་དུག་པ་བརྟེན་པ། འཕགས་པ་ལྟར་བརྟེན་པས་མགོ་ཁྲིམ་དུ་མ་བརྟེན་གསུངས་པས་མགོ་ཁྲིམ་ག་ནས་འོངས་བེར་བས། གཉི་གའི་ལན་དུ་མགོ་ཁྲིམ་པོ་སྒྲེའི་སྟེངས་ནས་ཡོངས་གསུངས་པས་ལན་མེད་པ་དང་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་མཚུན་གཏོར་བྱེད་པའི་སར་བྱོན་ཏེ་ཅི་བྱེད་བྱིས་པས། སྤར་གྱི་བའི་ལ་མེས་རྣམས་ལ་སྟེར་བེར། འོ་ན་ང་ཡང་རྟོ་ཐོགས་དཔལ་གྱི་རིར་མེ་ཏོག་གི་ལྷུ་མ་རར་རྩ་གཏོར་དགོས་བྱས་གཏོར་བས། དཔལ་གྱི་རི་ལ་འདི་ནས་གཏོར་བས་ཅི་ལ་ཕན་བེར་བར། འོ་ན་ལ་མེས་སྤར་གྱི་བའི་ལ་རྩ་དུ་ལྟ་གཏོར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པས་ལན་མེད། ཡང་བྱུམ་པ་གཅིག་མི་གཙང་བས་བཀའ་ནས་བྱི་བཀྱས་པས་ཁོ་ན་རེ། མི་གཙང་བ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱི་བཀྱས་པས་ཅི་ལ་ཕན་བེར། དེ་ལྟར་ན་སྤིག་པ་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ས་བཀྱས་པས་ཅི་ལ་ཕན་གསུངས་པས་རྩོད་པར་འོས་པ་དེ་ཡིན་པར་གྱེས་ནས། རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱེད་གཅིག་ཆང་བར་བཟུང་འདི་གི་འམ་མ་གྱི་བེར། དེ་ཁྱོད་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཐེམ་པའི་སྟེང་ན་འདུག་སྟེང་བྱིན་འདུག་ནང་ན་འདུག་གསེར། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ལ་རག་ལས་གསུངས་པས་སྟོབས་པ་ལན་མེད་དུ་གྱུར།

དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཐུག་གིས་དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱལ་བའི་གྲོགས་གསུམ་པོ་འདི་དང་འདི་འདུག་ཅེས་ཞུས། སྤང་མོ་པ་རྩྱེ་ཏའི་གཉེན་པོར་འགའ་ཞིག་བོང་བའི་པོ་མཚན་དུ་བཞེད་ནའང་དགེ་བསྟེན་རོ་ཆ་མེད་པ། བེ་ཙོ་ལ་བྱི་ལ། མོད་ལེ་གོར་ལ་མར་ནག་གསུམ་བསྟགས་པ་སྟོག་མཛད། སང་རྩོད་པ་རོ་བོ་བྱེད་པའི་རྩལ་དབྱས་སུ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་སྤྱིང་པོ་ཐིག་ལ། གཡས་སུ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ། གཡོན་དུ་སྟེགས་རྟ་དབྱངས་གསུམ་གྱི་ཁྱི་བཤམས། རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱིའི་འོག་དུ་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་འཁོར་མི་བྱུང་བའི་བྱིར་ཀྱང་རྟེང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྗེས་བཞག་བརྟེན་རྩུབ་ཤན་འབྱེད་དང་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དང་བཅས་སང་ཉིན་ཆོགས་ནས་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་རལ་པ་བརྟེན་སྟེ་མིག་གཅིག་བསྟན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞབས་མཐིལ་ནས་མིག་བསྟན་ཏེ། མིག་གསུམ་དྲག་པོས་མཐོང་མིན་ཞིང་། །མིག་སྟོང་ལྟན་པས་མཐོང་།

དཀའ་པའི། །ཡུལ་དེ་པའི་མིག་གཅིག་གིས། །ཤིང་པག་ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་སྒྲུ་པའི་སྒྲོ་སྟོན་
 ཞིང་འཛེབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་དེ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་བྲིས་
 པའི་ལོར་མོགས་ལས་བརྒྱམས་ནས་སྒྲོ་བ་དང་། དེར་ཁོ་ན་རེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཡི་ཙོད་བླ་མི་ཡོང་ཤིང་།
 མོ་བརྟེན་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལུན་ལྷུངས་ཤིག་བསྒྲོ་བ་ན། ཡིད་དབང་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པའི་མཛེས་མ་
 དེས། དྲི་མས་དྲི་མ་བཟུ་བ་ལྟའི། །འདྲོད་ལྷན་འདྲོད་པས་ཡིད་སྦྱོང་ལ། །ཡིད་བསྐྱེས་ཁྱེད་ཅག་མི་
 ལྷག་པའི། །སྒྲོ་མས་པས་ལས་དབང་ཉམས་པར་བྱས། །ཞེས་སྒྲུ་ཆད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱ་རིག་པ་སྒྲུ་བར་
 བརྒྱམས་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་དེས་ལུས་པ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སྤྱད་གོས་བསལ་ཏེ་དབང་པོའི་
 རྒྱལ་མཆོན་སྤྱེད་ནས་བསྟན་པས་དབང་ལྷག་གི་གྲུབ་མཐའ་པརྒྱམས་ཀྱི་འདྲུང་པའི་གནས་ཡིན་པའི་
 རྒྱུར་མཛེས་མས་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་བྱག་བྱས་པས། དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་གང་མོས་ས་གཡོ་བ་
 བཞེན་དུ་ལྷུང་ཏེ་སྒྲོ་བས་པ་ལན་མེད་དུ་སོང་། དེ་ནས་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་བག་ཅམ་སྤྱེད་ས་ནང་ན་
 ཙོ་བརྟེན་ཏེ་ལྷུང་བཞེན་བསྒྲོས་པས་དེ་ན་རེ། ལྷ་ཉམས་ལས་པའི་ཁ་སྒྲོ་ཅན། །མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་འབྱུང་
 རྒྱུངས་བྱལ། །ཚིག་བརྗོད་དམན་པས་དོན་མཚན་བྱིར། །སྤྱིའི་གནས་ལས་བསྐྱེད་བགནས་ཅི། །ཞེས་
 ཤིང་མོས་སྒྲུ་ནས་སྒྲུ་བར་བརྒྱམས་པ་ལ་ཉེ་ངན་པས་སྒྲུ་ལ་སྒྲུན་ལྷུང་ནས་ཆད་མ་ལས་སྒྲུ་བར་བརྒྱམས་
 པའི་ཆོ། ཤིན་ཏུ་དྲིགས་ཤིང་རྒྱགས་པའི་བྱི་ལ་བདང་བས་མཆོངས་པ་གཅིག་གིས་ནོ་རར་དང་ལྷན་
 པའི་ལྷེར་མོས་བབྱང་ལྷེ་མཆེ་བ་མི་བབྱང་པས་ན་ཙོའི་སྒྲེ་བཅད་དེ་བཟུམ།

ཐུབ་དག་འཛེམ་ཏེ། རྒྱུ་ཅིག་ལས་འབྲས་ལས་འཛེམ་བཞིན་ཏེ་རྒྱིག་པ་བསགས་ཆེར་བ་དང་།
འཕགས་ལྟས་འདིའི་རྒྱིག་པ་བདག་གི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་བྱིས་སྒྲུང་བར་མཛད་དོགས་ལས། རྒྱུ་བྱིས་
བསགས་པའི་རྒྱིག་པ་སྒྲུ་བྱིས་སྒྲུང་བར་གལ་ལྟས་ཞེས་བསམ། འོ་ན་ཕྱི་ལས་ནི་ཙོ་ཙམ་དང་པའི་
རྒྱིག་པ་དང་ལ་ཁེ་ལྟར་འབྲུང་གསུངས་པས་སྒྲུ་བྱིས་སྒྲུང་། དེ་ནས་ཐོད་ལེ་གོར་བ་རྒྱུ་ཏེ་ལ་སྒྲུ་ལྟར་
བསྒྲོ་བ་ན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཅིག་ལ་འཕར་ནས་སྒྲུ་ཅོད་བྱིས་གོར་བ་བྱིས་སྒྲུང་བ་ལ་མར་ནག་གི་སྒྲུ་ལ་
བྱོ་བས་ཡིག་རྒྱབས་ཏེ་མི་སྒྲུང་བར་ལྟར། རྒྱུ་དབང་ལྷན་གསུལ་བྱིན་བྱིས་འབྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཀྱང་ཀྱང་རྒྱུ་ཏེ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱས་བྱིས་འཁོར་མ་

ལུས། སྒྲ་ཚད་ལ་ལན་གསུམ་རྩོད་པས་ལམ་གྱང་དྲེགས་པའི་དབང་གིས་ལམ་པར་ཁས་མ་བླངས་པར་
 རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་དབང་པོས་རྗེས་བརྗོད་མ་བྱེད། བདེན་རྒྱུན་གན་འབྱེད་ཀྱི་དབང་པོས་གན་མ་བྱེད།
 དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས་གྱང་ཚར་གཙོད་མ་ཤེས་པས་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྒྲུད་ལ་འདྲིའོ་ཟེར་བ་
 ལང་རྗེའུ་ལ་དྲིས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཐམས་ལ་མཁས་པས་གླིང་བུ་འཕྱད་གིན་བྱོན་པ། བ་ལང་རྗེ་རྣམས་
 བྱིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གླིང་བུར་དགའ་ལྟོ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་འགན་པས་ཁྱེད་
 རང་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་ངས་བསྐྱབས། ཡང་ན་ངས་འདྲི་ཁྱེད་རང་བསྐྱབས་ཞེས་བ་རྟ་
 དབྱངས་འདྲི་བཅུག་པ་འཕགས་པ་ལྷས་བསྐྱབས། ཡང་ན་ངས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཡང་ན་ཁྱེད་
 འཕྱར་ཟེར་བ། ཁྱེད་རང་འཕྱར་གསུངས་པས་རྟ་དབྱངས་རྒྱང་རིང་ལ་འཕྱར་བས། འཕགས་པ་ལྷས་
 ཡུམ་ཆེན་མོའི་སྒྲུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུལ་ནས་ལུས་མོའི་ལྷ་ངའི་སྟེང་ཕྱག་བཀའ་བླེ་འཕྱར་མ་བཅུག་ དེ་
 ལྷ་རྩོད་པ་དང་རྒྱ་འབྲུལ་གང་ཡང་འགན་མ་རུས་ཤིང་དབང་རྒྱུག་སྟིང་ལ་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་པར་ཁས་བླང་བ་ཡང་མི་གཙང་བའི་རྗེས་ཀྱིས་འཁོར་མ་རུས་པས། ལྷ་དབང་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་
 བས་ནི། །བདག་ཅག་མང་པོའི་དབུས་འདིར་བཀུམ། །རྩོད་ལས་ལམ་པ་བས་གྱང་གཞན། །ལྷ་ཡིས་
 བསྐྱབ་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲེ་སྐྱགས་བཏོན་པ་དང་།

བཤད་ཁྱུངས་གཞན་ཞིག་ལ་དབང་རྒྱུག་མི་འཁོར་བའི་རྗེས་ཡོད་པ་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་
 ཏེ་བཀྲོལ་ནས། དབང་རྒྱུག་ཆེན་པོ་སྟིང་ལ་ཞུགས་ནས་རྩོད་པ་དང་པོ་པརྗེ་རྟ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བར་བྱང་།
 གཉིས་པ་སིང་སིང་ཙམ་ལས་གོ་བའི་ཆོག་མ་བོན་ཏེ་སྟོབས་པ་དང་བུལ། དབང་རྒྱུག་ཆེན་པོ་མིག་
 གསུམ་པར་བུས་ཏེ་དབང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྩ་རྩ་པ་ར་མི་རྟ་སྐྱབ་སྟོང་པར་
 སྒྲུལ། མཐར་ཁན་ཞེ་སྤང་གི་མེ་སྤར་ཏེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་རས་གཟིགས་
 རྩ་རྩུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞབས་ལུག་མཛད་པས་མི་སྤང་བར་གྱུར། དེར་འཕགས་པ་
 ལྷས། ཐུབ་དགའ་བསམ་གཏན་གནས་ཐོང་ཞིག་ །ཉི་དབང་རྒྱུ་འེའི་རྩེ་ལས་བཀྲལ། །སྟེ་པོ་དག་
 གྱང་དུ་བ་པས་ཉེན། །སྤྱོད་ཉམས་ལས་གནས་དོན་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེར་འདུས་པའི་སྟེ་པོ་
 རྣམས་མགྱིན་གཅིག་རྒྱུ་ །སྤྲེགས་མིག་མངས་སྟོན་ཡང་། །ཤེས་བྱའི་ཆ་ཙམ་མཐོང་མ་རུས། །ལྷ་ཏུ་

དེ་མའི་སྒྲིབ་གཅིག་གིས། །གནས་དོན་ཕ་བའང་རི་བཞིན་གཟིགས།¹⁴⁶ །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྟེན་ཅིང་ཨ་
ལ་ལ་དང་ག་ལའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པས་དྲ་དབྱངས་སྒར་གྱི་ད་རྒྱལ་ལས་སྒྱུངས་ནས་ཆངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ལ་འགྲོའི་སྒྲིམ་ནམ་མཁར་འཕྱར་དེ་བྱོས། འཕགས་པ་ལྷས་བདེས་པས་ཟིན་པར་ཉེ་བ་
དང་། ཁྱོད་འདི་ནས་ཡར་ལ་མ་འགོ་ཞིག་རྒྱུད་སྒྲིབ་གྱི་ཅན་གྱིས་ལྷས་དུམ་ལུང་གཏུབ་པ་ཡོད་གསུངས་
པས་ཡོད་པ་སྤྲུལ་གྱིས་ཟེར། རལ་པ་གཅིག་འཛོངས་དང་གསུངས་པ་བཞིན་འཕངས་པས་སྒྲིབ་ལུང་
སོང་བས་ཁོ་བྱེད་དེ་འགོ་མ་རྒྱས་པར་ཟིན། ཁྱིད་ནས་འོངས་རལ་པ་བྲེགས་ཤིག་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ་
རལ་པ་འབྲེག་པ་ལས་ང་རང་གཏྱར་འཆིར་འགྲོ་བེར་ཡང་རལ་པ་བྲེགས་ནས་བཀའ་སྡེ་སྟོད་བཞུགས་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་དུ་བཅུག་སྟེ་སྟོ་ལྷགས་རྒྱབ་བཞག་པས། དྲ་དབྱངས་སྒྲིབ་ཉེ་མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་རང་གི་ལྷ་པ་ལོག་པར་སྒྱུད་པ་ནོར་བ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་ཁྱད་བསད་གྱི་དཔྱལ་བར་སྒྲེབ་པར་གོ་ནས་རང་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འཁྱོད། ཉེས་པ་ལྷེས་བྱས་
ལྷེ་གཅོད་ཟེར་སྒྲིབ་སྒྲངས་བར་སྟེར་དུ་མ་བཅུག། དེ་རྒྱབ་མི་ལམ་ལ་སྒར་བྱས་ལ་འཁྱོད་པ་སྒྲེས་
ཀྱང་སྟེག་པ་མ་བྱུང་། ད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཞུགས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
བཅུམས་ན་སྟེག་པ་འདག་གོ་ཞེས་རྟེན་བཅུན་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་སྟེག་གཤགས་སྟེ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ།
དེའི་རང་འགྲེལ་དང་བཞི། དག་གི་སྟེག་གཤགས་ལ་སྒྲེས་རབས། ཡིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་བྱིར་རྩ་ལྟར།
བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་སྟོགས་བསྟོད་པ་བརྒྱ་རྩ་མཚོན་རིག་པའི་གནས་ལའི་བསྟན་བཅོས་
མང་དུ་མཛད་ཅིང་དེའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་རྩུམ་པའི་དུས་སྟ།

ས་གསུམ་དགེ་ལེགས་འཇུར་བ་ཡི། །དགེ་བའི་ལྷས་ནི་སྤྲ་ཚོགས་བྱུང་།¹⁴⁷ །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ས་འོག་གྲུའི་ཡུལ་དུ་འོད་སྤྲ་ཚོགས་གྱི་ཁྱག་སྤྲ་སྒྲིན་དུ་ཆགས་པ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་ཆར་
འབབ་པ། ཤིང་རྣམས་ལས་དུས་མིན་དུ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་གསུམ། ས་སྒྲིབ་ལའི་ཡུལ་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་
མཚན་གཡོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱུང་བ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་གསུམ། ས་
སྟིང་མིའི་ཡུལ་དུ་ས་གཡོ་བ། ལྷུང་ལའི་ཆར་འབབ་པ། དུག་གི་མེ་ཏོག་རྟོངས་པ། གསེར་གདུགས་

རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ། རྒྱུ་རྒྱུ་མས་རང་སྐྱེད་འབྱེན་པ། ཤིང་གི་བཅད་མཚམས་ནས་འོ་མ་དང་
སྤྱང་ཅི་འབབ་པ། ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནོར་འཛིན་དཔུས་ལོང་ལ་མིག་བྱུང་བ། ལུས་དཔུས་
འབྱུར་འཆང་གི་ཡམས་ནད་ཆད་པ། སྤྲུལ་གསལ་གྱི་མཁའ་པོར་ལ་བ་ཏུ་རྒྱལ་ཆག་ནས་ལྟོ་བ་ས་ལ་
སྦྱར་བ། རྩ་རྩ་ལས་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྱུང་བ། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་རྒྱུ་མས་མདངས་དང་ལྡན་པ།
ནང་པའི་པརྟེ་ཏ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གསུམ་དུ་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བཅོ་
བརྒྱད་གསལ་བར་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལེའུ་ལ་གནས་དུག་གི་དང་པོ་མདོ་གནས་ལེའུ་ཐོག་
མས་བརྟེན་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད། བད་ཀྱི་རོ་བོ། སྐྱེན་སྐྱེན་པ། བད་པ་ནད་གཞོགས། སྤྱི་རྒྱུ་མ་གཞག་
ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་འི་གངས་རྒྱུ་མས་བསྟན་པས་ཙུང་ཙུང་ལྟ་བུ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པས་ཉིན་རེའི་སྤྱིད་པ།
གསུམ་པས་དུས་སྤྱིད། བཞི་པས་ནད་མེད་བྱ་བ། ལྔ་པས་བཏུང་བའི་རྩས། དུག་པས་ཟས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། བདུན་པས་ཟས་བསྟམ་ཚུལ། བརྒྱད་པས་ཟས་ཆོད་ཟེན་པ། དགུ་པས་སྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆད།
བརྒྱ་པས་རོ་རྒྱུ་མས། བརྒྱ་གཅིག་པས་ནད་ཚུལ། བརྒྱ་གཉིས་པས་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ བརྒྱ་གསུམ་པས་
ནད་གསོ་བ། བརྒྱ་བཞི་པས་གསོ་བཟུང་རྒྱུ་མ་བ་གཉིས། བརྒྱ་ལྔ་པས་སྤྱང་བ་སོགས། བརྒྱ་དུག་པས་
སྦྱུ་མ་བཅོས། བརྒྱ་བདུན་པས་དུགས། བརྒྱ་བརྒྱད་པས་རྒྱན་བྱས། བརྒྱ་དགུ་པས་མས་བཏང་། ཉི་ཤུ་
པས་སྤྲུལ་ནས་བཏང་བ། ཉེར་གཅིག་པས་དུད་པ། ཉེར་གཉིས་པས་མཁུར་བཀའ་སོགས། ཉེར་གསུམ་
པས་མིག་སྐྱེན་བྱགས་པ། ཉེར་བཞི་པས་མིག་གསོ་བ། ཉེར་ལྔ་པས་ཆ་བྱད། ཉེར་དུག་པས་གཏར་
དབྱུད། ཉེར་བདུན་པས་གཏར་ག་གདབ་པ། ཉེར་བརྒྱད་པས་ཟུག་རྩ་དབྱུང་བ། ཉེར་དགུ་པས་གཏར་
ཁའི་ལས། སྦྱུ་ཙུང་པས་ཐལ་སྐྱེན་རྩོན་པོ་དང་མེ་བཅའི་ཆོག་བཅས་ལེའུ་སྦྱུ་ཙུང་།

གནས་གཉིས་པ་ལུས་གནས་ལ་ལེའུ་དང་པོས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་སོགས། གཉིས་པས་དེའི་
ནད། གསུམ་པས་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ བཞི་པས་ལུས་ཀྱི་གནད། ལྔ་པས་ལུས་ཀྱི་འབྱུར་བ། དུག་
པས་ལོ་ཉ་སོགས་ལེའུ་དུག་ གནས་གསུམ་པ་ནད་ཀྱི་གནས་ལ། ལེའུ་དང་པོས་ནད་གཞི། གཉིས་པས་
རིམས། གསུམ་པས་ཁྲག་མཁྱིས་ལུད་པ། བཞི་པས་དཔུགས་མི་བདེ། ལྔ་པས་སྤྱོད་གཙོང་ཟད་བྱེད་
སོགས། དུག་པས་ཆང་ནད། བདུན་པས་གཞང་འབྱུམ། བརྒྱད་པས་ཆད་འབྱུ། དགུ་པས་གཅིན་

འགགས། བརྩ་པས་གཅིན་སྟེ། བརྩ་གཅིན་པས་ཁོང་འབྲས་དང་སྒྲན། བརྩ་གཅིན་པས་མྱ་ཐེངས།
 བརྩ་གསུམ་པས་སྒྲ་ཐབ་འོར་མེད་བལ། བརྩ་བཞི་པས་མཛོལ་བ་བཟུ་ཟ་གྲུ་སྟོན་ལ། བཙོ་ལྷ་པས་རྒྱང་།
 བརྩ་དྲུག་པས་དེད་ནད་རྣམས་ཀྱི་ནད་དམིགས་ཏེ་ལེའུ་བརྩ་དྲུག་གནས་བཞི་པ་གསོ་བའི་གནས་ལ་
 ལེའུ་དང་པོས་རིམས་གསོ་བ། གཉིས་པས་ཐུག་མཁྲིས། གསུམ་པས་ལུང་བ། བཞི་པས་སྒྲིགས་ལ་
 དང་དཔལ་མི་བདེ་བ། ལྷ་པས་གཙང་ཆེན་ཟད་བྱེད། དྲུག་པས་རྫོན་པ་སྟོང་ནད་སྟོམ་དང་། བདུན་
 པས་ཆང་ནད། བརྩ་དྲུག་པས་གཞང་འབྲུམ། དགྲུ་ཆད་ཐུག། བརྩ་པས་པོ་བ། བརྩ་གཅིན་པས་གཅིན་
 འགགས། བརྩ་གཉིས་པས་གཅིན་སྟེ་ཟ་ལ། བརྩ་གསུམ་པས་ཁོང་འབྲས། བརྩ་བཞི་པས་སྒྲན། བཙོ་
 ལྷ་པས་མྱ་ཐེངས། བརྩ་དྲུག་པས་སྒྲ་ཐབ། བརྩ་བདུན་པས་འོར་། བཙོ་བརྒྱད་པས་མེད་བལ། བརྩ་
 དགྲུ་པས་མཛོལ། ཉི་ཤུ་པས་ལྷ་བཟུ་དང་སྟོན་ལ། ཉེར་གཅིན་པས་རྒྱང་ནད། ཉེར་གཉིས་པས་དེག་ནད་
 རྣམས་གསོ་བ་སྟེ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས།

གནས་ལྷ་པ་ཆོག་གྲུབ་པ་ལ་ལེའུ་དང་པོས་སྒྲིགས་སྒྲན། གཉིས་པས་བཟུ་སྒྲན། གསུམ་
 པས་བཟུ་སྒྲན་གྲུབ་ལ། བཞི་པས་མས་བཏང་། ལྷ་པས་མས་བཏང་གྲུབ་ལ། དྲུག་པས་སྒྲན་གྱི་ཆོག་
 བཅས་ལེའུ་དྲུག་གནས་དྲུག་པ་ཕྱི་མའི་གནས་ལ་ལེའུ་དང་པོས་བྱིས་པ་ཉེར་སྟོན། གཉིས་པས་བྱིས་
 པའི་ནད། གསུམ་པས་བྱིས་པའི་གདོན་ཏེ་བྱིས་པར་ལེའུ་གསུམ། བཞི་པས་འབྲུང་པོའི་གདོན། ལྷ་པས་
 དེ་གསོ་བ། དྲུག་པས་སྟོན་བྱེད། བདུན་པས་བཟེད་བྱེད་གསོ་བ་སྟེ་འབྲུང་པོར་ལེའུ་བཞི། བརྩ་དྲུག་
 མིག་ཕྱི་ནད་དམིགས། དགྲུ་པས་དེ་གསོ་བ། བརྩ་པས་མིག་འབྲས་དཀར་ནག་གི་ནད་དམིགས།
 བརྩ་གཅིན་པས་དེ་གསོ་བ། བརྩ་གཉིས་པས་མིག་ནད། བརྩ་གསུམ་པས་རབ་རིབ། བརྩ་བཞི་པས་
 དེ་གསོ་བ། བཙོ་ལྷ་པས་མིག་ནད་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་དམིགས། བརྩ་དྲུག་པས་དེ་རྣམས་གསོ་བ་བཅས་
 ལུས་སྟོང་མིག་ལ་ལེའུ་ཉེར་དགྲུ་བརྩ་བདུན་པ་རྣ་བའི་ནད་དམིགས། བཙོ་བརྒྱད་པས་དེ་གསོ་བ།
 བརྩ་དགྲུ་པས་སྟེ་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉི་ཤུ་པས་དེ་གསོ་བ། ཉེར་གཅིན་པས་ཁ་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉེར་
 གཉིས་པས་དེ་གསོ་བ། ཉེར་གསུམ་པས་མགོ་ནད་ཀྱི་དམིགས། ཉེར་བཞི་པས་དེ་གསོ་བ་བཅས་ལུས་
 སྟོང་གཞན་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དེ་ཁོན་ལུས་སྟོང་ལ་ལེའུ་བརྩ་བདུན། ཉེར་ལྷ་པས་མ་རྟེང་ལ། ཉེར་དྲུག་

བས་མ་གསར། ཉེར་བརྟན་པས་རྒྱང་ལག་ཆག་གྲགས། ཉེར་བརྟན་པས་མཆོན་པར་རྫོལ་བ། ཉེར་
 དགྲུ་པས་མེད་པ་ཐོར་པ་རྒྱང་ལབ་མ་ལབས་སོགས་ཀྱི་ནད་དམིགས། ལུ་ཙུ་བས་དེ་རྣམས་གསོ་བ།
 སོ་གཅིག་པས་ཕྱ་མོའི་ནད་དམིགས། སོ་གཉིས་པས་དེ་གསོ་བ། སོ་གསུམ་པས་གསར་གནས་ཀྱི་ནད་
 དམིགས། སོ་བཞི་པས་དེ་གསོ་བ་བཅས་མ་སྒྲོར་ལ་ལེའུ་བཅུ། སོ་ལྔ་པས་དུག་སྣ་ཆོགས། སོ་དྲུག་
 པས་སྒྲུལ་དུག་སོགས་གསོ་བ། སོ་བརྟན་པས་ཕྱིན་པ་དང་བ་དུག་གསོ་བ། སོ་བརྟན་པས་བྱི་བ་དང་
 ཨ་ལ་རྒྱའི་དུག་གསོ་བ་བཅས་དུག་ལ་ལེའུ་བཞི། སོ་དགྲུ་བས་བཅུད་ལེན། བཞི་བཅུ་པ་རོ་ཅ་བ་སྟེ་
 རྒྱས་གསོར་ལེའུ་གཉིས་དང་ཕྱི་མར་བཞི་བཅུ་བཅས་ཁྱོན་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་སྒྲིག་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་
 ལྟ་ལྟ་འདི་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བརྟན་བཅོས་དོན་བཟང་ཞིང་ཆོག་སྒྲུར་ཉམས་དང་
 འགྲུར་བ་སྟོང་གིས་སྒྲིག་པས་ན། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱལ་བོ་མེ་ཉོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དེས་
 ལན་དུ། ཅན་དུ་གོ་མི་བརྟོད་པ་རྣམ་པར་དག། ལྟན་དག་དཔའ་བོ་ལས་བྱུང་སྟེ་བསྐྱོར་མཁས།¹⁴⁰ ཞེས་
 བརྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བཞུགས། ཐོག་མར་བྱི་རོལ་པའི་གྲུ་བ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་
 མཐའ་སོན་རྗེས་སུ་ནང་པའི་རིང་ལུགས་སུ་ཞུགས་དཔལ་མགོན་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་མཛད་
 ཕྱི་ནང་གི་གྲུ་བ་མཐའ་དང་སྟན་དག་སོགས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པར་གྱུར། མཆོན་ཡང་བདུད་རྩི་
 ལུམ་པ། ལ་ཁོལ་མ་ཁོལ། དཔལ་ཆེན་དགེ་བ། ཉ་དབྱངས། དགའ་བྱེད། མ་ཉི་ཅི་ཏ། ཨ་ལྷ་ཀ། ལུབ་
 རྒྱལ་ནག་པོ་ཞེས་པར་གྲགས་ཤིང་ནང་པར་ཞུགས་ནས་དགོན་ཅོག་འབངས། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས།
 ལྷ་མི་ལྷ། མར་མེ་མཛད། རོ་བོ་གཉིས་མེད་པ། བཞོད་མ་འཛིན། བཅུན་པ་དཔའ་བོ། དགྲུལ་ས་རྣམ་
 རྒྱལ། རྩོམ་མཆོན་ཆ། ལྷ་གསུམ་པ། ལྷ་བ་ལྷ། གཞན་ལ་ཡན་པའི་དབྱངས་ཉེ་གཞན་མ་ཡུའ་ཤར་
 སོགས་མཆོན་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་མོད་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་གྲགས།

ཁ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་མཛོན་དགས་སྒྲིག་སྟེལ་ཚུལ།

དེའི་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་མཛོན་དགའ་ནི། ལྷ་སྒྲུར་ངེས་པར། ཆགས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་

བའི་ཕུ། ལྷ་བ་མངོན་དགའ་ཞེས་བྱ་བ། བཅས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་བཙུང་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 ལས་བསྟན་པའི་¹⁷⁸ ཞེས་དང་། ལྷ་ཟེར་གྱི་ལེའུ་བཞི་བརྒྱུད་པ། བདག་གི་མེས་པོར་གྱུར་པ་ནི། དཔལ་
 ཚེན་དགའ་བ་ཞེས་གྲགས་ཡིན། འདྲེ་ནི་ནམ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས། གྲགས་པ་དྲི་མེད་བསྐྱག་པར་
 བྱེད། འདྲེ་ལུར་གྱུར་ཆགས་པ་དགའ། འདྲེ་ལུ་ལྷ་བ་མངོན་དགའ་བདག་ ལྷོ་བ་དཔོན་སློ་གྲོས་ཚེན་
 པོ་ནི། ལྷ་དུ་ཤེས་དོན་ལྡན་མིང་བརྟགས་པ། འདྲེ་དཔལ་ཞེས་བྱ་སྟན་པའི་མཚོག། ཁ་ཆེའི་ལུལ་དུ་སྐྱེས་
 པ་ཡིན།¹⁷⁹ ཞེས་པ་སྟན་ལྷ་ཟེར་དུ་ལུང་འདི་གའི་སྟོན། དཔལ་ལྷན་པ་ལོལ་སྟན་པའི་མཚོག། ཆོ་ཡི་
 རིག་བྱེད་པ་རོལ་བྱིན།¹⁸⁰ ཞེས་དང་། སྟིང་པོ་བསྐྱས་པའི་རྩོགས་བྱང་ལ་སྟན་པའི་བདག་པོ་དག་
 འདུན་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུ་པ་ལོལ་ཞེས་¹⁸¹ དཔལ་ཚེན་དགའ་བ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དང་། འདྲེ་
 ལྷས་ཆགས་པ་མངོན་དགའ། འདྲེ་ལྷས་ཁ་ཆེ་ལྷ་མངོན་དེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཚེན་པོ། འདྲེ་ལ་
 འཇུག་པ། སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་རྣམས་དང་། ཅར་ཀ་འབྲུམ་སྟེ་སོགས་གསོལ་རིག་གི་གཙུག་ལག་མཐའ་
 གྲས་པར་བརྟེན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རིག་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་
 གྲས་པར་འགྲེལ་བ་ཚོག་དོན་ལྷ་ཟེར། འདྲེ་སྟན་མིང་རྒྱར་དུ་བཀོལ་པར་ཚོག་དོན་སྟོབ་དཔོན་པ་
 སོགས་མཛད་དེ་འཕགས་ལུལ་གྱི་གསོལ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་ལུ་ལུར་གྱུར། གཞན་
 ཡང་ལྷོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་བསྟོ་སྟེ་ལས་བསྟར་བ་དོ་རྩེ་བྱང་མིངས། བརྟག་པ་ཉི་ལྷ་ཁ་སྟོར། གསོ་བ་
 བདུད་ཅི་ལུམ་པ། གཅེས་པའི་འབྲེང་བ་བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང་། ལྷ་གར་གར་
 ཕྱོགས་པ་བསྟན་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་དྲི་མེད་གཟི་བརྟེན། ཡོ་རྟེ་ཡ་ནའི་མཁས་པ་ཇི་ན་མི་དཔལ་གསོ་སྟོང་
 དགུ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པ། བལ་པོ་ལུ་ཡན་རས་གནས་བསྐྱར་གསུམ་པ་རྣམས་མཛད་པར་གྲགས།

བོད་ཡུལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་དར་རྒྱུ་ལ།

བསེལ་ལྷན་ར་བ་དཀར་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཡོངས་འདིར། གསོ་བ་རིག་པ་བྱུང་
རྒྱུ་ལ། སྤྱིར་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་ཁོལ་བུ་རེ་གཉིས་ལས་ཡལ་ཆེ་བ་མི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་རང་རང་
གི་ཡི་གེ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་འདར་སྤང་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་འགེལ་
དེ་མེད་འོད་ལ་སོགས་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཡུལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སྤོང་བཙན་སྒྲམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྤོང་བཙན་ཡན་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་འདོད་པར་ལྟར་ན་སྤྲོད་དཔུང་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟག་རྒྱུ་དང་གསོ་བཅས་མེད་ཅིང་། ཟས་ཡན་གནོད་ཤེས་པ་ཙམ་
དང་། མ་གསར་པ་ལ་མར་ཁུ་བཏང་ནས་ཅུ་ཁ་ཕྱེས་པ། སྤང་མའི་འཛིབ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དང་
བོད་དུ་མི་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་གྲགས་རུང་སྤྱི་སྤྱད་ལ་ལྟ་བོ་ཐོ་རི་སྤྲོད་ཤལ་གྱི་སྤྱི་
རིང་ནས་དར། དེ་ནས་རབས་གསུམ་པ་འགོ་གཉན་ཕྱེ་ལུ་ས་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་
རྒྱལ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསོན་པོར་དུར་དུ་ཞུགས་ཁར། སྤུས་དམུས་ཡོང་དགོན་པ་བཀྱར་
ཞལ་ཆེམས་སུ། བསམ་པ་བཟང་པོ་གསེར་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །བཟང་པོའི་གྲོས་ནི་བདུད་ཅི་ཡིན་ཞེས་
ཉོན། །རན་པ་རྒྱམས་ཀྱང་མ་དང་འདྲ་བས་གསོས། །མི་ཆོས་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱམ་རྟོག་སྤྱུངས། །ཞེས་
གཉན་པོ་གསང་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། འ་ཞའི་ཡུལ་ནས་སྤྲོད་པ་བོས་ལ་མིག་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱལ་བཅས་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱལ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་འ་ཞེ་བྱ་བ་སྤྲོད་པ་མཁས་པ་ཞིག་སྤྲོད་དངས། རྒྱལ་
མའི་མིག་གསེར་གྱི་མུར་མས་ཕྱེ། སྤྱིད་ཤོད་ལྟག་མོ་རི་ལ་གཉན་འདུག་པ་གཟིགས་པས་ལྟག་རི་
གཉན་གཟིགས་སུ་གྲགས།

དེ་སྤུས་གནམ་རི་སྤོང་བཙན་གྱི་དུས་རྒྱུ་ནག་ཅིས་དང་སྤྲོད་གྱི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་སྤངས་
པར་བཤད་ཀྱང་འདི་ཡིན་གསལ་བར་མི་སྤྲང་། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་མི་རྗེའི་རྒྱལ་
བཟུང་བ་སྤོང་བཙན་སྒྲམ་པོ་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ནས། མིང་ཆོག་བམས་ཅད་ཡི་གེར་གདབ་དུ་རུང་བ་
དང་། རྒྱ་མོ་བཟའ་ལུན་ཤིང་ཀོང་རྩོས་བསྐྱམས་པའི་སྤྲོད་དཔུང་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་ཉ་ཤང་མ་རྟ་དེ་

བ་དང་རྩ་མོ་ཀོ་ཁ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤྲན་པ་རྩ་རྩ་ལྔ་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྲན་པ་
 ཉེན་མེན་ཏང་དེ། ལྷག་གཟིགས་གཤམ་ཁྲོམ་གྱི་སྤྲན་པ་ག་ལེས་ནོས་གསུམ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲན་གསོ་བའི་
 བྱིར་གདན་བྱངས། རྒྱ་ཁར་གྱི་སྤྲན་པས་འབྲུ་གཤམ་མ་བྱ་ཆེ་ཆུང་དང་སྦྱོར་བ་མར་གསར། རྒྱ་ནག་པས་
 རྒྱ་དབྱུང་ཐོར་བྱ་ཆེ་ཆུང་། ལྷག་གཟིག་པས་མགོ་སྤྲན་བསྐྱས་བ་དང་དེ་པོ། མ་བྱ། བེ་ཙོ་གསུམ་གྱི་
 དབྱུང་སོགས་བསྐྱར། གསུམ་ག་བཀའ་བགོས་ཏེ་མི་འཛིགས་པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བདུན་
 ཡོད་པའི་གསོ་དབྱུང་གྱི་གཞུང་གསར་དུ་བརྒྱུ་མས་ནས་སྤུལ། དེ་ལས། ཡུགས་ཆེན་གསུམ་པོའི་རྒྱལ་
 དག་མ་རྟོགས་ན། སྤྲན་པ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སྤྱི་མི་འགོ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་མི་རུས་
 བས། བར་སྤྱང་མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོས་བསྟུབ་བཞིན། རྩ་རྩ་རྩ་དྲུག་སྤྱང་ཆེན་པོ་དང་། ག་ལེས་
 རོས་ནི་རྒྱལ་ཆ་བ་ལྷ་བོ་དང་། ཉེན་མེན་ཏང་དེ་ས་བདག་དབང་བསྐྱར་བ། འབྲུལ་ཆེན་གསུམ་པ་
 བདུད་ཅི་བུམ་པ་བསྟགས།¹⁴ ཞེས་གསོ་དབྱུང་ཐམས་ཅད་ཡུགས་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་
 བར་མཛད། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་སྤྲན་པ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱ་དགའ་སྤུལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཞུད།
 ག་ལེས་ནོས་ཇིའི་བྲ་སྤྲན་དུ་བཞུགས། ཕལ་ཆེར་ལྷ་སར་སྟན་ཆགས་ཤིང་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱང་དུ་མ་
 བརྒྱུ་མས་པར་བྱགས།

ཡུམ་ཁབ་རུ་བཞེས་པར་སྤྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་གཅོད་སྟོད་དུ་བཏང་བས་པའི་ཇི་སོགས་
 གྱི་བརྒྱུད་བ་དར། འབྲིང་པོ་གཡོར་པོར་བཟངས་པས་སྟོ་རོང་གི་སྤྲན་པ་རྒྱུ་མས་འཕེལ། ཆུང་བ་ཡལ་
 གྱི་སྤྱར་བཅར་བར་སོག་པོ་སྤྲན་པ་ཞེས་གྲུང་། ག་ལེས་ནོས་ལ་བྱིས་མཚན་འཛོ་རོར་འབོད་ཅིང་། དེ་
 ལ་བོད་ཀྱི་རིགས་བཟང་བ་འགའ་ཞིག་སྟོབ་པར་འདོད་པ་མ་གནང་སྟེ། རིགས་ངན་པ་རྒྱུག་ལྡང་
 རྟོགས། མྱོངས་ཞེས་པ་བཞི་སྤྲན་དབྱུང་སྟོབ་རུ་བརྒྱག་ རིགས་བཟང་ངན་དང་མཐོ་དམན་མེད་པར་
 འཆོས་ཤིག་པར་བཀའ་བསྟོས། མིང་འཆོ་བྱེད་སྤྲན་པར་བཏགས། བྱ་དགའ་ལ་གཅོགས་ཆེན་དག་
 དང་གཅོགས་ཆུང་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་གནང་། དེ་ནས་མེས་ཨག་ཆོམས་ཀྱི་སྤྲས་ལྡང་ཆ་ལྷ་དཔོན་
 གྱི་ཇོ་མོར་རྒྱ་ནག་ནས་ཀྱིམ་ཤང་གོང་རྫོང་བསྐྱས་པ་དེས་ཅིས་སྤྲན་མང་དུ་འབྱེར་བ་རྟ་ཤང་མ་དུ་གྱིན་ད་
 དང་། རྒྱ་སྟག་གར་མ་པན། རྒྱུང་པོ་ཅོ་ཅོ། རྒྱུང་པོ་དམ་རྒྱུགས། ལྷག་ལ་སྤྲན་འབར་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་

ཀླུ་པོ་ལམ་སོམ་རྩ་ན། ལེའུ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་པས་གཙོ་བྱས་མང་དུ་བསྐྱར། སོམ་རྩ་ཇ་འདི་སྒོན་པོ་བཀའ་
 ཐང་ལས། གྲུ་སྐྱབ་མཛད་པའི་སོམ་རྩ་ཇ་དང་། བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་བདུད་ཅི་བྱམ་པ་དང་།^{༡༦} ཞེས་
 ཡི་གེ་ཉམས་པའི་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའམ་ལྷ་བཔོ་མཛད་པར་སོང་བའི་ར་བརྟེན་སྐྱན་པ་འགས་ལྟོ་
 རྩེགས་རྟེན་སོགས་སྤྱར་བ་དཔེ་རེ་གཉིས་ན་སྤང་ལྟེ། མང་ཐེའམ་གྲུ་ཀླུ་ག་བས་ལྷ་བཔོ་བྱས།

ཀླུ་ག་ཕྱི་འགྲུར་རྒྱུ་མ་རྩ་ཡན་སྤྱད་དང་ལོ་ཙྰ་བ་བེ་འོ་འགྲུར། ལུས་བསྐྱེད་ཀྱི། ལུས་རྒྱུ་
 རུས། མགོ་རྒྱུ་རུས། ཡན་ལག་རྒྱུ་རུས། ལྡང་ཆད། ཉན་གནས། རྩམ་གཞག དབྱིབས་དང་ཕྱེ་
 སེན་ངོས་བཟུང་། ལུ་ལུས་བརྟག་པ། རྩེ་དབྱུང་། རྩེ་དོན་གྱི་བྱང་ལམ། བྱང་ལམ་ལུས་གྱི་
 འཁོར་ལོ། བྱང་ལམ། རྩེ་ཐ་སྐར་བརྟག་པ། ཅ་ཆ་གང་སྟོད་སྤྱད་བརྟག་པ། སྟིང་། མཆིན། མཁལ། སྒོ།
 མཆེར་རྩམས་གྱི་ཅ་བརྟག་པ། འཆི་ཅ། དག་ཅ། གདོན་ཅ། ལུས་བཞིའི་ཅ། རྩང་། བད། མཐིས་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། སྟིང་། སྒོ། མཆིན། མཆེར། མཁལ། ཀྱི། ཐོ། མཐིས། ཡོང་། ལྡང་། བསམ་སེ། མ་ལྷ་
 འབྲུ་བ་རྩམས་གྱི་མཆོན་ཉིད། མ་ལྷའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱན་ངོས་བཟུང་བ། འབྲས་དང་སྤར་ཡའི་ནད་
 བརྟན་པ། འབྲུམ་པ། ལྟོག་པ། ལྷག་དམ་ཀྱི། ཐིན་རྩམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པ། མགོ་དབྱིབས། ཀ་
 དང་ཅ། ཡན་ལག་གནད། བྱང་ཐོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལ་ཉེ། ཐུ་ཟེ། དྲག་ལུན་གཉིས་སྤྱར་
 ཐབས། རྩང་། མཐིས། བད། ལྷན་འབྲས། སྟིང་། རྩང་། སྒོ་ནད། མཆོན་ནད། མཁལ་ནད། མཆེར་
 བད། རྩུ་ནད། ཀ་ཡ། ཡོང་ནད། ལྡང་ནད། བསམ་སེའི་ནད། མ་ལྷ་བ། འབྲུ་བ། སྐྱན། འབྲས།
 སྤར་ཡ། འབྲུམ་པ། གག་ལྟོག་ལྷག་དམ་ཀྱི། ཐིན་ནད་རྩམས་བཅོས་པའི་ལེའུ་ཕྱེ་མ། ལྟེ་གུ་ཐང་
 རྩམས་གྱི་སྒྱུར་ལྟེ། ཐང་བཤལ། བཤལ། འཇམ་ཅི། བི་རུ་ཉ། ལྷ་བཤལ། ཅ་སྒྱུངས། ལས་རྩམས་གྱི་
 ལོག་གཞོན། སྐྱན་མར། དར་ཡ་ཀན། རིན་པོ་ཆེ། ཟས་དང་ག། ཟས་སྒྲན། མ་དང་ཁོང་སྒྲན། རུས་པ།
 རྩབས་ཅ་བཅོས་པ། ཅ་བབ། འགམ་པ། མ་སྐྱན་བསྐྱས་པ། དབྱུང་མདོར་བསྐྱས། ཡན་ལག་བཅོས་པ།
 གདོན་དང་སྟེ་བཅོས་པ། ཐུན་མོང་ནན་ལྟིབས། བྱང་ཐོག་སྟོད། བྱང་ཐོག་སྤྱད་བཅོས་པ། བྱང་ཐོག་
 ཐིག་ཆད། བྱང་ཐོག་གི་དབྱུང་དང་། སྐྱན། གཏར་ག མེ་བཅའ། སྐྱན་གྱི་རུབ་པ་བརྟན་པ་ལྟེ་ལེའུ་
 བརྒྱ་བརྟག་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཀླུ་གར་འགྲུར་མཁན་པོ་གྱི་ཆ་ཞེས་པའི་པཎྜི་ཏ་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་

བརྟེ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཕྱགས་མཆོངས་པར་སྤྲང་།

ཡང་དེའི་ཆོ་ཁོས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་དེའི་སྐད་དུ་བེ་ཇི་ཞེས་པའི་སྤྲུག་པ་མིང་དངོས་ཙམ་པ་གི་ལ་
 ཏྲ་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་མང་པོ་བོས་ནས་ཙམ་པ་གི་ལ་ཏས་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེུ་ལྟ་བུ་པ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་དམར་བྱང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལེུ་ཞེ་གཉིས། སྤྲང་གྱི་དམར་བྱང་
 འབྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ལེུ་ཉེར་ལྟ་པ། ཡན་ལག་གི་བཙོས་ཐེམ་བྱང་ལེུ་ཞེ་གཉིས་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་གསར་ཤིག་གསུམ། མ་སྟིང་གི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། སྤ་འབྲེལ་བ་དམར་ནག་གཉིས་ཏེ་
 དབྱེད་མ་སྤ་བཞི། ཤིག་ཆུང་། སྤ་ཆུང་། སྒྲོན་མ། ཞི་ཆུང་སྟེ་སྟིང་ཏིག་བསྐྱས་པའི་སྤ་བཞི། མདེལ།
 རྒྱག་མེ། ཐིག་ཏུ། འབྲས་རྣམས་ཀྱི་བཙོས་ཏེ་གཅེས་པའི་སྤ་དུག་སྟེ་བཞོམས་པས་མ་གསུམ་དང་སྤ་
 བུ་བདུན། དེའི་སྟེང་དུ་བགོགས་སེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མ། རྒྱག་བརྟག་ཐབས་ཆོད་བཞི་པ། སྟེམ་སྤྲུག་
 རིན་ཆེན་གཞིར་བཞག་ རྒྱག་སྒྲུགས་འཇམ་འདྲེན་བདུད་རྩི་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསར་བའི་སྤ་བཞི་
 སོགས་རྒྱས་པའི་སྟོར་དང་། འབྲིང་དུ་བེ་བུམ་སྒྲུག་པོ་ཏི་ཀ་ཡང་ཏིག་གཉིས་གིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡི་གེ་
 དམར་ཆུང་ཆ་འབྲེལ་ཏིག་གསུམ་དང་། བྱང་ཁོག་གི་མན་ངག་ལེུ་གསུམ་ག་དྲིལ་བ་ལ་བདུད་རྩི་མེ་
 ལོང་གི་སྟོར་ལེུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་དང་ཆུང་བ་བཅུ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ མ་སྟོར་གསུམ་སྟོན་པ་ཐིག་ལེ་
 གསལ་བའི་མདོ་མགོ་བྱང་ཁོག་འབྲེལ་མར་བཙོས་པ། དོན་སྟིང་། རྣམ་པ་ལྟའི་དབྱེད་ཐག་ རྒྱ་ནག་
 གི་དྲང་ཐོང་གིས་མཛད་པ་རིན་ཆེན་དབྱིག་ལེུ་བདུན་ཅུ་པ་དང་། མོད་དབྱིག་ལེུ་བདུན་པ་དྲིལ་བས་
 བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཆ་ལྟ་པ། ཐུག་རྟོར་གྱིས་མཛད་པ་མགོ་བོའི་རྩྭ་དང་བློག་ རྒྱལ་པའི་ཁྱེུ་སྤུ་མཛད་པ་
 བདུད་རྩི་དར་ཡ་ཀན་ལྷང་བཟེད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར། དེའི་འབྲེལ་པ་ཏྲ་གང་ཀན་དས་མཛད་པ། མདོ་
 བྱང་ཆེ་ཆུང་བྱ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུམ་རྩ་ཆ་ལྟ་པ། རོ་བཀ་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེུ་ཉེར་དུག་པ། རོ་
 བཀ་ཐ་གུ་དགུ་སྟོར། གསོན་ཐིག་རོ་ཐག་གི་རྣམ་གཞག་དྲང་ཐོང་མའི་ཁོག་པ་ལེུ་བུ་པ། དྲང་ཐོང་
 རྒྱན་ཤེས་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བྱང་ཁོག་ཁྲེམས་ཀྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་ལ་དྲང་ཐོང་
 གི་ཀོང་རུས་ཆེ་ཆུང་བྱ་བ་དང་། ལེུ་བུ་གསུམ་པ་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་སྟོམས་ཀྱི་ལེུ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཐན་པ་སྤྲུག་གྱི་ལེུ་བུ་པ་དང་། སྤྲུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་ལེུ་བཞི་པ་

དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བདུན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱིག་ལེའུ་བདུན་པ་རྣམས་
བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ། དེ་རྣམས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཟེའོག་གི་སྒྲིམ་བུར་བཞུགས་པ་ལ་བྲང་དབྱང་
ཀྱི་གཞུང་འཆོ་བའི་མདོར་གྲགས།

གཞན་ཡང་དེའི་དུས་ན་ཉ་ཤར་མ་རྒྱ་དེ་བ་དང་ཁྱུང་པོ་ཅེ་ཅེ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་དབྱང་དུ་མ་
བསྐྱར་བར་བཤད་ཅིང་། ཅན་པ་ཤི་ལ་ཉ་དེས་ཕྱིས་བོད་དུ་སྤྱིད་བསྐྱར་ས། བི་རིའི་རྒྱུད་རྒྱར་བྱུང་བ་
བྱང་འདི་ནས་ཀྱང་འཕེལ་བར་གྲགས། སྒྲོབ་བརྒྱུད་ལ་ཁང་དང་སྒྲོང་དང་བྱང་ཏི་གསུམ་གྱིས་གཙོས་
དུ་མར་འཕེལ། དེ་གསུམ་པོས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སོ་ཁ་བསྐྱར་བ་པོ་ལོ་བཞི་བྱས་པའི་བྱ་དགའ་ལ་རྒྱལ་
པོས་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། མ་བཙོས་མ་བུ་བདུན་སོགས་རྒྱས་འབྱོར་བསྐྱས་གསུམ་ཡི་གོ་དམར་
རྒྱང་དང་བཙས་པ་གནད་ནས་རྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དམག་ནས་ཀྱང་བཏོན་
བར་གྲགས། ལ་ལར་སྒྲོང་བཞེར་མེས་པོ་ལ་མགོ་དབྱུང་། བྱང་ཏི་རྒྱལ་མཉེས་ཁར་བུར་བྱང་ཁོག་ཁང་
ལྷ་མོ་གཟི་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་བཙོས་གནད་ཡང་ཟེར། མེས་ཡག་ཚོགས་གནམ་དུ་གཤེགས་ནས་
བཙན་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་ལྷེ་བཙན་ནམ་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་འཛིན་པའི་ཐོག་མར་རྒྱགར་
ཀྱི་སྐྱོན་བ་རྩ་མ་རྩ་། ཉ་ཤར་མ་རྒྱ་ཀྱིན་ད། ཅན་པ་ཤི་ལ་ཉ་གསུམ་ལ་སྐུལ་བའི་སྐས་གསུམ་དུ་
གྲགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་སོ་སོའི་ལུགས་དང་བསྐྱོན་ནས་གསོཔ་རིག་པའི་ཅ་བ་ཅིས་ཉི་
རྒྱའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བདུན། ལུས་གནས་ནས་གཞི་གསུམ་གསོ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ། རྒྱ་
བརྒྱག་པ་གསེར་གྱི་མེ་ལོང་། གདམས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་དདལ་གྱི་མེ་ལོང་། སྒོ་གདན་ལྷགས་ཀྱི་
གཟེར། ཅ་དབྱང་རྒྱའི་སྐྱ་མཚུ། ཁདམར་རྒྱས་པ་གསེར་གྱི་གདན་ཕྱིས། བསྐྱས་པ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་རེ།
རིན་པོ་ཆེ་བདུད་ཅི་གསང་བའི་ལུང་། སྐྱོན་རྣམས་སྒྲོན་མ་གསེར་གཟོང་། བརྒྱད་ལེན་རིན་ཆེན་ཤེལ་
འབྲང་། སྐྱོན་མིང་འབྲུགས་ཟངས་ཀྱི་བུམ་པ། འདྲ་ཡིག་དྲང་གི་མིག་འབྲུག་སྤེབས་གསལའི་དྲ་བ། ར་
སྒོར་ལྷགས་ཀྱི་བྲང་བ། ཞི་བྱེད་ལྷ་ཏིག་བྲང་བ། རྒྱ་བཤལ་དྲང་གི་ཕྱགས་ཤིང་། རྒྱགས་རིན་ཆེན་
ལྷགས་ལྷ། བཤལ་དདལ་གྱི་བུམ་པ། འཇམ་ཅི་ཉི་མའི་གཟེར་ལ། བི་རུ་ཉ་ལྷགས་ཀྱི་པར་ལ། རྩོ་སྐྱོན་
ནགས་སུ་འཇུག་པ་གསལའི་དྲ་བ། ལུམས་ཉི་རྒྱའི་ཐིགས་པ། བྱག་པ་མེ་རྒྱའི་གཟེར། གདར་ཁ་ལྷགས་

ཀྱི་པདྨ། མེ་བཙའ་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ། བུ་དབྱུང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། །དུ་ཆུ་ཆུ་མཚོ་འདྲོན་
སྒྲེམ་ས། སྐྱེད་གནས་མདོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་འགྲེལ་བྱུང་ཉེར་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནད་ཀྱི་སྒྲོར།
ཐོར་དབྱུང་ལ་སྦྱིར་མ་གཅོད་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་ཉི་ཤུ་ཙུག་སྐྱེད། མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་དང་བཙས་
པའི་བཙས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་རིན་ཆེན་སྦྱངས་པའི་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱམས་པ་དང་། ལིའི་རྒྱལ་པོའི་
སྒྲེའི་བཙས་སྐྱེད་སྐྱེད།

ཀྱི་སྦྱེད་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ལུང་པོ་ལྷའི་ནད་གསོ་བ། བདུད་ཅིའི་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་གསང་
ཏིག་སྒྲོན་མ། རིན་པོ་ཆེའི་མདོའི་ཙུ་བ་ལྷ་བུ་ལེུ་བཅུ་བདུན། མདོ་རིན་པོ་ཆེ་གསང་པའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལེུ་འོན་དུག འདུ་བ་རྒྱུ་བཞེའི་ཏི་ཀ་ལེུ་ཉེར་ལ། དོན་སྤྱོད་ཏི་ཀ་ལེུ་བཅུ་དུག བུ་ལྷ་གསེར་གྱི་
ཏི་ཀ་ལེུ་སོ་བདུན། མགོ་བོའི་ཏི་ཀ་ལེུ་ཉེར་གཅིག བྱང་ཁོག་གི་ཏི་ཀ་འཕྲུལ་ལྷེན་གཤོལ་ལེུ་ཞེ་བདུན།
ཡན་ལག་རྒྱུ་བཞེའི་ཏི་ཀ་ལེུ་བཞི་བཅུ་སྟེ་དྲིལ་བས་ལེུ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ཙུ་དགྲའི་བདག་ཉིད་
ཙན། མི་དྲུ་མི་དབང་ཙན་དང་ཉ་གང་དེ་བ་བོ་རྟེའི་འཕྲུ་དྲང་སྤྱོད་ཉི་མའི་དངོས་སྤྱུ་བ་དང་དཀར་ལྷུ་བ་
གཞོན་ལྷུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་གསོ་བྱེད་འཕྲུལ་གྱི་མཛོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་
མ་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་རུ་ར་རིགས་བདུན་ལ་དཔེ་སྤྱངས་ནས་ནད་གཞིའི་གནས། དེའི་རྟགས། སོ་སོར་
བཙས་པ། དབྱུང་གྱིས་བཙས་པ། དེའི་ར་ལོག་ཐོར་དབྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་སྐྱེད་བཙས་པ་བདུན།
རྒྱུ་རྒྱལ་རྟེན་ལྷན་ཡིན་པ་ལྷར་གསང་བ་བཙན་བབས། རྒྱུ་པ་ཐོག་བབས། བཙས་ཉེས་ཡོངས་
བསྐྱོག་སྤྱི་གཉན་ར་ལོག་ཁ་ཐོར་གདམས་པ། ལྷག་དབྱུང་རྒྱུ་འཕྲུལ་བཙས་དང་དུག རྒྱུ་པ་བརྒྱད་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྷན། ལྷ་རྗེས་གསུམ་ལྷན་བཞིན་དུ་རྟགས་བཙས་ཐབས། རྗེས་
གཅོད་གསུམ་དུ་སྒྲོན་པ་རྒྱམས་བཞུགས་པའི་གྲེགས་བམ་གཅིག བྲག་ན་རྟེན་རྗེས་གསུངས་པར་གྲགས་
པ་ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལེུ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བཞི། དེའི་འགྲེལ་པ་ཙུ་བའི་དྲང་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཐུག་བྱ་བཅུ་གསུམ་
གྱིས་བྱས་པའི་ལེུ་ཉེར་བཞི་པ། བཙས་ཐབས་ཉེར་གཉིས་པ། ཆོག་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱམས་
བསྐྱེད། དེ་ནས་ཙན་པ་གི་ལ་ཉ་རང་ལུ་ལྷ་འབྱོར་ཁར་གསུལ་གདམས་པ་བེ་ལུ་མ་ནག་པོའི་སྒྲོར་
འཇམ་ཚད་དང་བཙས་པ་དང་། ཙན་གསུམ་ཚད་པ་དྲང་སྤྱོད་རྟེན་རྒྱུད་མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་གི་པ་

འབྲིད་སྒྲོར་གསུམ་དང་། མགོ་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་འདུ་བ་ཐོར་བྱ་དང་བཅས་པའི་བཅོས་ཐབས་ཅུ་
བའི་མན་ངག་དོན་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་བེ་མིའི་པོ་ཏི་ཁ་མེར་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སུ་ལ་བ་ལས། བྱི་མ་
ལ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་ཡིག་འོད་འབར་དུ་གྲགས།

གཞན་ཡང་ཉ་ཤར་པེ་ན་ཅེ་ཏས། རྒྱལ་སྒྲོན་དམངས་གསུམ་གདམས་པ་ཅུ་བ་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་སྒྲོར་ལྟ་སྟེ། མགོ་བྱང་ཁོག་ཁོང་ནད། ཡན་ལག་ཐོར་བྱ་དང་ལྟ། མགོ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལ་
དུས་དང་བརྒྱམ་བཅོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཤོག་དྲིལ་བཅུ་བདུན། བྱང་ཁོག་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལ་དཀར་ཆོས་
དམར་ཆོས་དཀར་ཤལ་དམར་ཤལ་སོགས་ཤོག་དྲིལ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྟ། ཁོང་ནད་ལ་བཤལ་རིན་པོ་
ཆའི་ཕྱགས་ཤིང་། དུག་བཅོས་རིན་པོ་ཆའི་ཐུམ་པ། ཤ་དུག་ཉི་ཟེར་སྒྲིན་བྲལ། བཅན་དུག་སྒྲིག་
སྒྲུབས་གོ་ཆ། ཆད་པ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་། གྲང་བ་རིན་ཆེན་ཤ་སྒྲོར་སོགས་དང་། ཡན་ལག་ལ་
མཛོད་ཆེ་བ་ལེའུ་སྟེ་དུག་འབྲིང་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་ཅུ་འགྲེལ། སྒྱིད་ན་འགྲེལ་པ་དང་གནས་སྐབས་
གོགས་སེལ་གཉིས། སྒྱིད་ན་ལ་འང་བྱི་ལྟར་དམངས་ལུ་མི་ལ་གདམས་པ། རང་ལྟར་སྒྲོན་པོ་ལ་
གདམས་པ། བྱི་དམངས་ལུགས་ལ་ཅུ་བ་འབྲལ་ལྟེ་ཞེ་གཉིས། མན་ངག་འབྲལ་ལྟེ་ཆེ་རྒྱུད། རང་སྒྲོན་
པོ་ལུགས་ལ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་གནད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་དང་བཞི། ཅུ་སྒྲོར་ལ་འགྲེལ་བ་བདུན། གནད་
ཡིག་བཅུ། དཔེ་རྒྱུད་ཉེར་བདུན་ནོ། །གསར་བརྒྱལ་པོ་ལུགས་ལ། ཆེ་ཆེ་ལྟར་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཆེ་ལྟར་
བཅོས་པ། དམར་འབྲིད་ལྟར་བཅོས་པ་གསུམ། ཆེ་ཆེ་ལ་གཏུ་སྒྲིང་འདྲ་དང་སྒྲིང་ཅེ་གཉིས། སྒྲིང་འདྲ་
ལ་སྒྲོར་ལྟ་དང་སྒྲིང་ཅེ་ལ་བཅུ་སྟེ་བཅོ་ལྟ། རྒྱུད་ཆེ་ལ་ལྷན་ཐབས་ཉིད་ཁོལ་གཟེར་བུ། ལོག་གཞོན་
བཞི་ལས། ལྷན་ཐབས་ལ་བརྒྱད། ཉིང་ཁོག་ལ་བཞི། གཟེར་བུ་ལ་དུག་ལོག་གཞོན་ལ་གསུམ།
དམར་ཁྲིད་ལ་ལྟེ་མིག་དང་ཡང་ཏིག་གཉིས། དེའི་འགྲེལ་བ་གནས་སྐབས་གོགས་སེལ་ཅུ་བའི་
དཀར་འགྲེལ་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྒྱུད་པ་ལ་གབ་པའི་བར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་
རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད། ཁ་བྱང་རིན་པོ་ཆའི་ལྟེ་མིག་སོགས་ཡིག་སྐུ་མ་སུ་ཆད་
བར་བསྐྱར་རོ། །

འདི་དག་གི་སྐུ་བྱིར་བཀའ་གདམས་གྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྒྲོན་ཆེ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་

དུས་དེར་རྒྱལ་པོས་སློན་འབངས་མཁས་པ་ཚུན་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
 བོད་དུ་རྫོགས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཤིག་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་འདུག་པས་ཆོལ་དུ་གཏོང་
 དགོས་ཞེས་བཀྲོས་པར། གན་ཇག་ཐང་ཏ་དང་གཙང་ཐོན་ལེགས་གྲུབ་གཉིས་ཆོགས་པའི་གསེབ་ནས་
 ལངས་ཏེ། རྗེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་པའི་ལས་ལེན་ལྷན་པ་ལྟར། རྩེ་ལེགས་ལ་གསེར་གྱི་
 པ་ཏ་ཐོད་པའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་མགོར་བཀོན། པ་ཏ་དང་ཐུར་མ་དང་ལུག་རྒྱུད་འགའ་ནི་དུག་པོའི་
 གསེབ་ཏུ་སྒྲུབ། གསེར་བྱེ་བམེན་གྱི་རྩ་དོད་དང་། གསེར་ཐུམ་ས། ལུས་ཆས་མི་འདྲ་བ་དང་གཙན་གཟན་
 གྱི་ཐེར་མོ་སོགས་དགོས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྩ་མཆོལ་ལུ་བྱ་གདོང་སོགས་ལ་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་ལུལ་དུ་བྱོན། རོ་ཤི་དོ་ཆད་ཀྱི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་པའི་མཐར། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་
 ལ་སོགས་པ་པམ་ཆེན་ནི་ཤུ་ཙ་ལ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ལྷན། རྩད་པར་དུ་སྤྱི་སྤང་ལ་རྩེ་ལ་མེད་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་གར་རང་དུ་འང་བྱུང་གདལ་དུ་མི་བསྐྱགས་པར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་
 དང་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་ནིས་སློན་བཏབ་ནས་འཛོག་པ་དེ། སློབ་དཔོན་གཞོན་སྤྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་དང་།
 བེ་རོས་སེང་གེ་རབ་བརྟན། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ངང་པ་རྣམས་སུ་བརྟུན་ཏེ་གདན་དྲངས། དབང་དང་མན་
 དག་རྫོགས་པར་ལྷན། ལེགས་གྲུབ་དོ་སོ་འདོད་ནས་སློན་དུ་སོང་བ་ལམ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་འདས།
 སྐར་ལང་བེ་རོས་གཞུང་མན་དག་ཀུན་གྱི་ལྷན་ཐར་བཅད་ཅིང་། དགའ་རབ་རྩོ་རྗེ་དང་འཇམ་དཔལ་
 བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱ་ཅན་རྣམས་དང་མཇལ། ཆོས་བཀའ་སྤྱ་ཆོགས་པ་ལྷན་ཏེ་
 དགོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཀར་མཁྱོགས་དཔོན་པོ་ཀུམ་ར་ལ་གསེར་གྱི་པ་ཏ་བྱིན་གྲོགས་པོ་
 བྱས། ཀར་མཁྱོགས་ཀྱི་གདམས་པ་བརྟན་དགོས་བྱས་པས། བྱ་གོ་བོ་རི་ཕྱི་བས་གཙོད་པ་ཅམ་གྱི་
 གདམས་པ་བྱིན་ནས་བོད་དུ་ཆས་པས་ཆོ། རྒྱ་པམ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལྷས་ལོག་མན་དག་གི་ཆོས་བོད་དུ་
 འཁྱེར་བར་རིག་ནས་རྗེས་བསྟེགས་པ་བཏང་བས་མ་ཟིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་བན་དེས་ཆོས་ནི་མ་རྟེན། ས་
 ལྷོགས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་ཁྱེར་ཟེར་ཕྱ་མའི་ཡིག་བོད་དུ་བརྒྱངས་པ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་པས། བེ་རོ་རྒྱ་ནས་
 འཁོར་འབྲལ་མཇལ་དུ་མ་གནང་བར་བརྟེན། རྗེ་ལ་ལྷ་འཕྱིན་ལུལ་བཞི།

བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལགས། །འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་བྱགས་

ཕྱངས་ཏེ། །མ་ནོར་ཡང་དག་བདེན་པའི་ཆོས་འདོད་ནས། །གསེར་ཕྱེ་བཟངས་ནས་བདག་ཅག་འཛོལ་
 ཏུ་བཏང་། །དུམ་ལ་སྒྲོད་ལམ་བཅད་མཐའ་ཡི་ཁ་བསྐྱོར་ཏེ། །ལས་འཕྲོད་ག་པས་མཁས་ཞལ་མང་པོ་
 འཁུམས། །བཟོ་དང་བསྟན་བཅོས་གསོ་དཔུང་སྟན་ལ་སོགས། །ཆོ་འདིར་དགོས་པའི་ཕན་བྱ་སྟེ་
 ཆོགས་པ། །དམ་ཉམས་སྒྲོལ་བའི་བསྟན་སྤངས་སྟེ་ཆོགས་དང་། །ཕྱིར་ཚོལ་བསྒྲོག་པའི་ལུང་རིགས་
 མཆོན་ཆ་དང་། །དབང་པོའི་རིམ་འཇུག་ལམ་སྟེགས་རང་རང་ལམ། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་མ་ལུས་ཐམས་
 ཅད་དང་། །བདེ་ཆེན་ལུང་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱགས། །མད་བྱུང་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་ཐེག་པའི་
 མཆོག་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མེད་ཙོལ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེ། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་བདག་ལ་མཆིས། །ཞལ་
 གཡར་མཆིས་ནས་བཀའ་མཆིད་གསན་ཏུ་གསོལ། །ཡུན་དུ་མ་མཇལ་གཡར་ཁམས་སྟོམས་ལགས་
 སམ། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཞལ་མཇལ་ཞེས་འབུལ། །ཞེས་སུལ་བས། །འཁོར་བའི་རྗེ་ངས་ཆེན་འདྲ་
 བའི་ཁ་དཔོན་བདག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལན་གནང་། མ་འབྱུངས་པར་མངའ་བདག་གི་དཔུ་སྒྲ་ཐེམ་
 པར་བཀྲམ་སྟེ་དེའི་སྟེང་ནས་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྟུན་དངས། །རྟ་མཆོང་ལུ་མེ་སྟག་དང་རང་བཀསེར་
 རྟོངས་གཉིས་གསེར་སྒྲ་གཡུ་ཡིས་སྒྲས་པ་དང་། །གསེར་དབུལ། །དར་ཟབ། །གཡི་སྟུང་གི་ཕུལ་བ།
 བཟང་སྒྲུམས་ལ་སོགས་པ་དངས་ཏེ་ལྷ་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་ཁྱེས། །ཉིན་པར་རྗེ་སྟོན་འབངས་
 བཅས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དང་། །ནམ་གུང་རྗེ་ལ་མན་ངག་གི་ཆོས་བསྐྱར་བས། །རྒྱལ་པོས་མན་ངག་
 གི་རྒྱ་མཆོ་ལྟའི་རྗེ་ཞེས་མཆོད་གསོལ།

ལྷེ་རོ་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་པད་མའི་ཞལ་སྒོ་བ་རྗེས་འབངས་ཉེར་ལྔ་དང་། །གྲུབ་ཆེན་དགུར་
 གྲགས་པ་གཉི་གར་ཐེ་ཞིང་། །བོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱར་བ་མཐའ་ཡས་པས། །ཐང་ཡིག་ལས།
 འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུ་ །ལྷེ་རོ་ཙན་འདྲ་བའི་ལོ་རྩ་བ་ །སུར་ཡང་མ་བྱོན་ད་ཡང་
 འབྱོན་རེ་སྟན་ །མ་འོངས་རྒྱ་གར་ལལ་སྐད་ཤེས་ཙམ་ལ་ །ལོ་རྩར་བཞེད་གྲིད་ལྷེ་རོ་འེ་ཆར་མེ་ཉེ་ །ལོ་
 ཙན་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་བརྟེ་ཏེ་ །འདི་ཡི་ཆོས་དྲིན་ཡོད་དོ་ཕྱི་རབས་རྣམས་^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་མཐུན་པར། །ཕྱི་འབྱུར་གྱི་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ལྷེ་རོ་ཙན་ནམ་མཁའི་མཐའ་
 དང་མཉམ། །སྐྱེ་ཅོག་གཉིས་ནི་ཉི་ལྷ་རྒྱུང་འབྲེལ་ཡིན། །རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་འདྲ། །ཁོ་

པོ་ཡང་ནི་སྤྱི་བུ་མེ་ཁྱེར་ཅམ།¹¹³ །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་བསྟགས་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་པ་
སྦྱང་བར་མཛད་ལ། མཁྱེན་བཅེ་རྩལ་གསུམ་འགན་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་དོ་བོ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་ཡོ་
ཤེས་སྦྱ་མའི་རོལ་གར་ལས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པའི་ཞབས་རིམ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱད་པ་པོ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སྐྱར་ཡང་སྦྱེ་འགྲོའི་དཔལ་
དུ་མེད་ས་པ་སྦྱལ་བའི་ཡོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནས་ཁ་ཆེའི་སྒྲ་མངོན་ལ་སྦྱར་དབྱེད་ཀྱི་ཆ་ལག་མང་དུ་ཞུས་
ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་ཐང་ཡིག་ཤེལ་བྲག་མའི་ལེའུ་བྱ་བ་ཞི་པར། བེ་རོ་ཅ་ནས་བོན་ཆོས་འདྲེས་མར་
བསྐྱར། བེ་རོ་ཅ་ནས་ཅིས་སྦྱར་འདྲེས་མར་བསྐྱར། བེ་རོ་ཅ་ནས་མདོ་སྟགས་འདྲེས་མར་བསྐྱར།
མདོ་བསྐྱར་ནང་དུ་ཡོ་ཤེས་སྟེ་ཞེས་བྲིས། སྟགས་བསྐྱར་ནང་དུ་བེ་རོ་ཅ་ན་བྲིས། བོན་བསྐྱར་ནང་དུ་
གན་ཐག་ཐང་ཏ་བྲིས། ཅིས་བསྐྱར་ནང་དུ་ཡིན་པེ་རོ་བྲིས། སྦྱར་བསྐྱར་ནང་དུ་ཆོས་འབར་བྱ་བ་
བཅུག། མདོ་ཆོས་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆེར་བསྐྱར།¹¹⁴ །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་དབྱེད་སྟེ་
ཆོགས་སྟེའི་མན་ངག་ཅེས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་འབུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། དུག་བཅོས་ག་མོ་ལས་
དུས་སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་མེད་གསུམ་མཛད་པ་སྟགས་བསྐྱར་ཅིང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་ལ་པ་ཆེན་པོས།
རྒྱད་པར་ཁྱི་སྟང་རྗེ་ཡི་གངས་ཅན་འདིར། །ཁྱོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྦྱར་དངས་པའི། །དྲིན་ལས་
སྦྱིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྟོག་ །འཆོ་བའི་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་འབྲུམས་སྟུགས། །དེ་འདྲའི་རིག་
བྱེད་རྒྱ་སྒར་འཕྲེང་བའི་དཔུས། །ཆོག་ཏུ་དོན་རྒྱས་རྒྱད་བཞིའི་རྩ་ཤེལ་དབང་། །དོན་གྱི་བཀ་ཆེན་
འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་ལ། །བེ་རོའི་མཁྱེན་དབྱེད་རྒྱུད་གི་ཤིང་རྟེན་དངས།¹¹⁵ །ཞེས་བཀའ་སྟུལ་བ་
བཞིན་གཞུང་ལུགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་རབ་དང་ཐུལ་དུ་གྱུར་བ་བདུད་ཅིའི་སྦྱིང་པོ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱད་ལེགས་པར་བསྐྱར། །ཀྲི་སྦྱར་སེལ་སྦྱོན་མེ་དང་མིང་
དོན་བརྗོད་རྣམ་ལུ་གཉིས་མཛད་པར་གྲགས།

གཞན་ཡང་ཐང་ཡིག་ལེའུ་བྱ་ལུ་པ་ལས། རྒྱ་ནག་སྦྱར་པ་ཉ་ཤར་དེ་བ་དང་། སྒྲ་སྦྱར་ཉར་
བཅན་གི་ལ་ལ་སྟགས་པས། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བདུད་ཅི་སྦྱིང་པོ་དང་། སྦྱར་གྱི་བཅུད་ལེན་བྱེད་
ཐབས་མང་པོ་བསྐྱར།¹¹⁶ །ཞེས་རྒྱད་བཞིའདི་རྒྱ་ནག་ནས་བསྐྱར་བར་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་

མན་ངག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བེ་རོ་ཉིད་ལ་བབས་པས་གོང་དུ་འཕྱིན་ཡིག་ཚིགས་བཅད་མར་གསལ་
 བ་བཞིན་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་སྤྲུལ། ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོག་
 དོན་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་གཟིགས་ཀྱང་། གསང་རྒྱུད་མན་ངག་འཆོལ་ན་མི་རུང་བར་མཁྱེན་ནས་རྒྱ་
 ཆེར་སྤྲེལ་བར་མི་མཛད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ནོར་དུ་བཅངས་རྗེས་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་བརྒྱད་ཐག་
 ཉེ་བ། གདམས་པ་ལྟ་མི་ཞུགས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་གཏེར་དུ་སྤྲུབ་པར་
 བརྩམས། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དང་བཀའ་བཅོས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། འཆོ་བའི་
 སྒོག་སྒྲོབ་སྒྲན་མེད་པ་ཆོག་ཉུང་དོན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ད་ལྟ་སྤྲེལ་པའི་དུས་ལ་མ་
 བབ། འདོད་ལྟའི་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་གཏེར་དུ་སྤྲུབ་ས་ལེགས་པར་སྤྲུངས་ཤིག་ཅིས་ཆོས་སྤྲུང་ཞང་
 སློན་དོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དང་གཏེར་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱ་ཅན་ལས་བྱེད་
 ཤན་པ་དྲུག་མེ་མུར་མཁྱོགས་ཅེས་མཛད་གཏེར་མར་གསུམ་ལ་གཏད། རྗེ་མངའ་བདག་གིས་མ་འོངས་
 པ་ན་ལས་དང་སྐལ་བར་ལྡན་པས་གཏེར་ནས་སྤྲུངས་ཏེ་འགྲོ་ཕན་དཔག་མེད་སྤྱོད་པར་ཤིག་ཅིག་གི་
 སློན་ལམ་བཏབ་ནས་བསམ་ཡས་དགུ་ཅེ་བར་ཁང་གི་ཀ་བའི་ནང་དུ་སྤྲུབ་པ་གཏེར་མའི་ལུགས་དང་།

བཀའ་མ་ལྟར་ན་ཁ་ཅིག་འདི་ཡན་དང་རྒྱུད་ལུགས་མི་འདྲ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་
 མེད་པར་སེམས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྤྲུམ་གྱི་བེ་རོ་ལ་ཞུས་པར་ཆོག་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
 ལ་སྤྲུལ་གྲུབ་རྒྱལ་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་གསན་པར་གྲགས་ཀྱང་གཉའ་རིགས་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཁྱེད་སྤྲུངས་མར་
 རྒྱུད་གཏེར་དུ་སྤྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲུམ་སྤྱི་བཅོན་པོའི་དགོངས་པ་ལ། ཡབ་ཀྱི་གསོ་དབྱུང་ཐུགས་
 གཅིགས་ཆེ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གནང་ངེས་པར་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་ཁྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅོན་ལ་ངས་སྤྲུལ་པ་མིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བུ་ཁྱེད་ལ་སེམས་ཅན་དང་བསྐྱར་པ་ལ་
 ཕན་པའི་བྱིར་བཤད་དོ་གསུངས་ནས་རང་འགྱུར་མཛད། སྤྲུམ་ཡབ་དང་བེ་རོ་ལ་ཡང་བཀའ་མ་ལར་
 སྤྲུལ་ཞིང་གཏེར་མ་རྩུར་ཞུས་པར་བཞེད། དེང་སང་བརྒྱུད་པའི་དུས་བེ་རོའི་ཀྱང་སྤྱོན་དུ་སློབ་དཔོན་
 བཞུགས་པའང་ལོ་རྒྱུས་འདིའི་བཀའ་མའི་དབང་དུ་སོང་བའམ་ཡང་ན་གཏེར་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་
 བར་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅོན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ།

སྒྲུབ་ཡབ་མེས་རྣམས་དང་ཕྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་རིག་པའི་བཀའ་སློབ་ལེགས་པར་བརྟེན་
 བས་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བྱུང་མོད་ཀྱི། ད་རང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོ་པ་མཁས་པ་དུ་མ་བསགས། སྤོན་ཆད་
 མ་བསྐྱར་བའི་རིགས་མཐའ་དག་དར་བར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་མང་དུ་
 ལྷུལ། བོ་ཉ་བ་ལུལ་སོ་སོར་བཀའ་ཡིས་མངགས་པ་ལས། འཕགས་ལུལ་ནས་གཉི་གཟླ། ཁ་ཆེ་ནས་
 ལུ་ཅུ་བརྗེ། རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱིང་གསུམ་གང་བ་དང་ཉ་ཤེས་པ་ལ། ཉར་ཏི་བཏགས་མ། ལྷག་མཚེགས་ནས་
 ཉ་ལ་གཉི། ལུ་ལུ་ནས་སེང་མདོ་འདྲ་ཆེན། འོ་ལོ་ནས་ཁྱེད་མ་རུ་ཅི། བལ་བོ་ནས་རྒྱ་མ་གཤིས་ལྟེ་
 མཐའ་བཞི་ནས་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བོའི་བླ་སྤྲོ་དགུར་གྲགས་པ་གདན་དྲངས།

སྒྲུབ་མཁའ་བས་མེས་ལག་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཙམ་པ་གི་ལ་ཉ་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱང་འདི་སྐབས་
 སྤྲོ་པ་རྣམས་ཉམས་སད་ཆེད་རྒྱལ་བོས་སྤྲོ་བ་རྒྱུ་བྱུང་། བོ་བྱང་འཕང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས།
 སྤྲོ་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཕྱིར་བཞག་སྟེ་ཁྱེད་ཅག་གསོལ་རིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
 བས་ཅུ་ལག་པ་དངོས་ལ་བལྟ་བའོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། ཐ་གུ་འདི་ལ་རྟོགས་ལས་ཁ་སྤྲོ་ཐོགས་ཤིག་
 གསུངས། བྱི་བྱའི་ལག་པར་ཐ་གུ་བཏགས་ནས་བཏག་ཏུ་བཅུག་པས་རྒྱལ་བོ་འགྲོངས་སམ་བདག་
 ཅག་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་ནའང་ཕྱི་དལ་ཁོང་འབྲུག་པ་གཅན་གཟན་ཐ་མ་བྱི་བྱའི་ཅུ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤྱང་
 ཞེས་དང་། དེ་མོའི་ལག་པར་ཐ་གུ་བཏགས་པ་བཟུན་པས་ཁ་འདར་ལ་གཏིང་སྤྲོ་པ་འདབ་ཆགས་
 ཐ་མ་བྱིམ་བྱའི་ཅུ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་ཅེས་དང་། དེ་རྗེས་རང་འཐག་ལ་བཏགས་ནས་བཟུན་པས་ཁ་
 བྱིང་ལ་གཏིང་སྤྲོ་བ་གོར་མ་རྟོ་དང་འདྲ་བ་སོགས་སྤྲོ་བ་ལྟ་མོའི་མདོན་གེས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་
 མ་ནོར་བར་རོས་ཟིན་པས་རྒྱལ་བོ་རབ་ཏུ་དཔེས་ཏེ། འཚོ་མཛད་སྤྲོ་བར་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ལ། བོད་
 འབངས་མགོ་ནག་ཡོངས་ཀྱིས་བཀུར་བར་གྱིས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོ་སློག་སྟེར་བའི་ཕྱིར། མགོ་ནག་
 ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་ནི་བཅན་པོ་སྟེ། རྟེ་ཡིས་བཀུར་བས་མཆོན་ཡང་ལྟ་རྗེར་ཐོགས། འགྲོ་བའི་མགོན་ཡིན་
 གལ་གྱི་གོང་ལ་བཞོག། འཕོལ་གུམ་སྟག་གཟིག་ཟ་འོག་གདན་དུ་འཐིང་། སྟེལ་བསུ་རྟས་གྱིས་རྒྱང་
 གྲུ་གསེར་དུ་ལུལ། ཅི་གསུངས་དང་ཡོང་སྤྲོ་བའི་བཀའ་མ་བཅག། རྒྱལ་བྱིད་ཡིན་ཡང་མི་ཡངས་
 སྟོག་རིན་ཡིན། བཅོས་ནོར་ལག་དགས་གི་ཡང་སྟོང་མ་ལེན། སྤྲོ་བ་ཐལ་བ་སྤྲོ་བ་ཀྱང་སྤྲོ་བ་རིན་

གསེར་དུ་རྫོངས། །ཞལ་དུ་སྒྲིམས་ཞུས་ཤིང་གཟུག་རྒྱན་དུ་བྲོངས། །རྒྱན་དུ་བཞེན་ཕྱིར་དོ་པ་སྒྲིག་སྒྲིམས་
 སྒྲོངས། །ནམ་པེར་དར་ཟབ་ལྷམ་དང་རྒྱམ་ཐག་ལུ། །ཀྱན་གྱིས་འཁུར་ལས་ཕྱག་དང་ཞེས་གྱིས། །ཆོ་
 འདིར་བྱིན་ཆེ་བྱིན་ལན་ལྟར་དུ་སོམས། །དུ་ཡིས་ལུལ་བའི་སྒྲ་གཅིགས་བཅུ་གསུམ་པོ། །གང་གིས་
 འགལ་ཡང་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་བཀའ་གཅིགས་གནང་། མོ་བྱང་དུ་སྒྲེ་ལེན་དང་
 ཞབས་ཏྲུག་གྱ་ཞོམ་པ་བཞུགས།

སྒྲོབ་དཔོན་པདྨ་སངས་དཔང་པོ་དང་སྐྱེའག་གཉིས་སོགས་རང་རང་གི་སྐྱད་ལ་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་དང་བཅས་སྒྲན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱུར་ཅིག་པར་བཀའ་གནང་བས། རྒྱལ་ར་ཤེའི་གཞུགས་
 སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་བལ་སྒྲོམ་སྒྲུག་པོའི་རྒྱུད་དང་། སྒྲོག་སྒྲེ་བཞི། བདུད་ཅི་
 ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཆུང་། བདུད་ཅི་ལུམ་སྒྲིང་སྒྲན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསུང་དུ་འབོད་པ་སྒྲུངས་པ་སྒྲེ་ལ། རྒྱ་
 རྒྱབ་ཀྱི་གསུང་དུ་གྲགས་པ་མདོ་ལ། སྒྲོལ་མས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་སྒྲོ་འབུམ་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ།
 རྒྱུག་གི་སྒྲན་པ་གསུམ་པོས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་སྒྲོར་བའི་འཕྲེང་བ། བྱང་ཁོག་
 དོན་འགྲེམས་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཡོང་། ཡན་ལག་ཕྱག་གི་བད་ལས་བྱང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ། ཇུ་ལག་
 རོར་ཐུང་མ་མེད་པ། མེ་རྒྱལ་པ་སྒྲོག་དུག་དབྱེད་མེ་ལྷེ་འཁོར་ལོ། ཐོར་ཐུའི་ནད་ཀྱི་སྒྲོས་བཅོས། རྒྱ་
 དབྱེད། རྒྱག་དབྱེད། མེ་བཅའི་ལག་ལེན་སྒྲོན་མེ། །ཁ་ཆེའི་སྒྲན་པས་དབྱེད་ཐེང་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲན་
 པའི་སྒྲོན་མེ། དབྱེད་མདོ་དགུ་པ། མན་ངག་གནད་ཀྱི་ཕྱ་ཡིག། རྒྱག་གཟིག་གི་སྒྲན་པས་མགོ་བཅོས་
 ལུ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲོར་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བཅོས་མན་ངག་སྒྲོན་ཤིང་ཆེ་ཆུང་། འདུས་པ་བཅོས་ཐབས་
 རིན་ཆེན་སྒྲོག་གི་འཁོར་ལོ། སོག་པོ་ཤིང་ལྟག་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད། དུག་གསོ་བཀར་ལོག་རྒྱལ་པོའི་ཤིག་སོས།
 རྒྱ་ལུའི་སྒྲན་པས་ནག་པོ་རྒྱུད་གསུམ། དེའི་མདོ་བྱང་ཆེ་ཆུང་། འདྲ་ཡིག་དུང་གི་མིག་ནགས་སུ་འཇག་
 པ་གཡུལི་དྲ་བ། ལྷ་རྩ་ཤ་ཏ་བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ། རྟེན་དབྱེད་མེ་ཡོང་སྒྲོར་གསུམ། རྟེན་པོའི་སྒྲན་པས་
 མི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོན་ཆ། གཤམ་གསལ་བྱེད། འཚོ་འཆི་རྟགས་ཀྱི་ལེལ། ཅུའི་ལ་ཉ། གཏར་
 ཁའི་དབྱེད། བལ་པོའི་སྒྲན་པས་འགམ་པ་ཉ། སྒྲོར་བ་བརྒྱུ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲན་ཀྱི་འཕྲེངས་དཔེ།
 ཐུར་དབྱེད་དང་ལྷོག་པའི་གསོ་ཐབས་རྣམས་བརྒྱུ་ཤིང་བརྒྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱ་རྒྱབ་ཀྱི་མཛོད་པར་

གཤམ་པ་སྒྲན་དབྱང་རིན་པོ་ཆེ་འདུས་པ་བམ་པོ་བདུན། གེ་ཏུ་བརྒྱ་རྩ་བུ་ས་པའི་མགོ་དབྱང་བདུང་ཅི་
 བྲིག་ས་པ་སྒྲབས་བདུན་པ། བེ་ཏུ་རས་བུས་པའི་གཞུང་བདུང་ཅི་མེ་ལོང་ལེུ་བརྒྱད། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 མཛད་ཟེར་བ་སྒྲོན་མ་ལྟ་སྒྲོར། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་ཙོས་མཛད་པ་དུག་དབྱང་མེ་ལྷེ་ལའོར་ལོ།
 དང་སྒྲོང་ཉི་མའི་སེང་གས་བུས་པའི་དུག་དབྱང་ཤ་མོ་ལས་དུལ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་རགས་འཆིང་འགྲོལ།
 ལྷ་གསང་ལའོར་ལོ་མཚོན་ཆ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལེུ་བརྒྱ་པ། དེ་འགྲེལ་ཤ་མོ་ལས་དུལ་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་གཏུབས་སངས་རྒྱས་ལེ་གེས་ཀྱི་འགྲུར། གཏུབས་རང་གི་མཛད་བྱང་སྒྲོས་པ། བསྐྱང་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཀྱི་གདམས་པ། བརྟག་པ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན། གསོ་བ་དཀར་པོ་ལམ་
 ཀྱི་སྒྲོན་མ་དང་གསུམ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་དུག་བཅོས་དཔལ་པོ་བྱལ་པའི་རྒྱུད་དང་གཞུང་
 འོད་འབྲུག་པའི་རྒྱུད་གྱི་བཟོ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་འགྲུར། བྱག་ན་དོ་རྩེ་དང་གྲུ་སྒྲུབ་ལུས་ལན་དུ་
 མཛད་པའི་གཟུང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་སྒྲུངས་པ་ལེུ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་དུག་པ་རྩི་ཉ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་བེ་རོའི་
 འགྲུར། གཟུང་བཅོས་སྤྱིང་ཉིག་གསལ་སྒྲོན་རྒྱན་གསལ། གྲུ་སྒྲུབ་དང་གྲུ་རྒྱལ་འཛོག་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་
 ལན་ཆེ་བ་ལེུ་སུམ་རྩ་སོ་བཞི། འབྲིང་པོ་མེ་ལོང་རབ་གསལ། རྒྱུང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ། དོན་
 གསལ་སྒྲོན་མ། གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ། འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། རྟུགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ། རོ་ལངས་མཁའ་འགོ་
 མས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་མཛད་ཉགས་མིག་ཡིག་ བརྒྱ་དུག་པ་དང་སྒྲོང་མེ་ལྷེར་གྱི་འགྲུར། འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱི་གསུང་དུ་འདོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོན་མའི་མཛོད། སྒྲོལ་མས་མཛད་ཟེར་བ་མཁྲིས་རིམས་
 དུག་ཐབས་ནི་བྱེད་དང་། སྒྲོའི་འཁྲུངས་དཔེ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་ལེུ་གསུམ་པ་ཤརྩི་གརྩིའི་འགྲུར།
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་དྲང་སྒྲོང་བཞིས་ལུས་ལན་དུ་མཛད་པ་སྒྲོ་སྒྲོར་བདུང་ཅི་འཆི་མེད་གསང་
 བ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད། དེའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་མགོན་གྲུས་མཛད་པར་གྲགས་པ། ཉ་ཤར་མ་རྩ་
 ཀྱིན་དས་བུས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོར་ལེུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་བེ་བུམ་སྒྲུག་པོར་འབོད་པ། དེ་འགྲེལ་གསང་བའི་ཡང་
 ཉིག་ དྲང་སྒྲོང་ཙ་ར་གསལ་མཛད་པ་ཆེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷེ་མཛོད་འོད་ལྷན། དེ་ལས་བསྐྱས་
 པ་ལེུ་བདུན་རྒྱུ་པ། བརྒྱད་ལེན་ཤ་སྒྲོར་ཙ་བའི་རྒྱུད་བདུང་ཅི་སྒྲོན་གིང་ལེུ་བདུན་པ་སྒྲུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མར་གནང་བའི་མཁྲིས་རིམས་དུག་ཐབས་གསོ་བ་ལ་སོགས་ཅི་སྟེད་འགྲུར། རྩེའི་

ཐུགས་ལ་བབ་ཅིང་འབངས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་བྱུང་བས། བཙད་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྲོན་པ་པ་ཡིན་
ནད་པ་སྤྱིང་ཐོས་སྤྱོད། །ནད་པ་པ་ཡིན་པ་མཚང་ཕྱིར་མ་བཟོད། །ཅེས་ཐོགས་བཀའ་ལྟུང་ཞིང་
གཅིགས་ཆེ་བར་གནད།

དེ་ལྟ་བུའི་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སངས་ལྷེ་དག་གི་སྒྲིགས་
ཤིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སློང་བྱུང་པོ་ཏི་སྤྲུག་པོར་གྲགས། བོད་འབངས་ཀྱི་བྱིས་པ་སློན་པོ་
དགུ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་བསྐྱབ་ཏུ་བཅུག་པས་སྤྱོད་ན་ཆེར་རྒྱུ་ཞིག་པོ། རུག་པ་ཆོས་བཟང་། བ་ཆེ་
ལེགས་མགོན་གསུམ། བར་ན་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ། མི་ཉག་རོང་རྩེ། བྱང་ཏི་རྒྱལ་བཟང་གསུམ། སྤྱད་
ན་གཉའ་པ་ཆོས་བཟང་། མཐའ་བཞི་དར་པོ། སྤྱོད་པ་གྲགས་རྒྱལ་ཏེ་བོད་སྤྲོན་མཐའ་པ་མི་དགུར་
གྲགས་པ་བྱུང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་རྣམས་རྙེད་བཀྱར་གྱི་མཚན་པ་བཟང་པོ་དང་བཅས་སོ་སོའི་ལུ་དུ་
བཞུད། དེ་ལས་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་གྱིས་བཏབ་པར་བོད་ཀྱི་སྤྲོན་པ་མི་དགུ་སྤྲོས་ཡོད་
ཀྱང་སྤྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞི་གའི་སྤྲོན་པ་རྣམས་སྤྲོན་འདྲེན་པར་བཏབ་བས། གཞན་
རྣམས་འབྱོན་པར་མ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོན་པ་སྤྱོད་གསུམ་གང་བཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་རིག་གནས་
མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཐའ་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
གཟིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བྱོན། བཤུལ་ལམ་གསོ་བ་དཀར་པོ་ལམ་གྱི་སྤྲོན་མར་གྲགས་དང་། མཐའ་
བཞིའི་ལུགས་ཁུ་བ་བཞི་ལྟ་སྤྲོས་བསྤྲོན་བཙུན་བཙུན་པ་ཆུ་མས་ཏེ་སྤྲོས་སུ་སྤུལ། གསོ་བའི་དབྱུང་བྱས་
པས་མངའ་བདག་སྤྲོན་ལས་སྤྱུར་དུ་དྲངས། མཐའ་བཞི་གའི་སྤྲོན་པའི་གོ་ཚན་པར་འདུག་པས་མིང་
ཡང་མཐའ་བཞི་སྤྱོད་གསུམ་གང་བར་བཏགས། བྱ་དགའ་ལ་གཞུང་དང་དོལ་གཉིས་ལུལ་གཞིས་སུ་
སྤུལ། ཁབ་བཞེས་སྤྱིད་བསྐྱངས་པས་མཐའ་བཞིའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་འཕེལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྤྲོན་པ་གནད་པ་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བྱེད་དངོས་ནི་མཐའ་བཞི་དང་། བོད་སྤྲོན་
གཞན་བརྒྱུད་པོ་རྩེས་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པར་མངོན།

རྒྱལ་པོ་གྲུང་དར་མས་བསྤྲོན་པའི་དངོས་གཞི་སོ་ཐར་གྱི་འདུལ་བྱིམས་བཞིག་པས་སྤྲོད་ར་

ཕྱི་དར་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱུང་བ་ལས། གསེད་བྱུང་ནི་སྤོང་བཙན་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་ཉམས་མ་སྤོང་བས་
 དར་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲེད་དང་། ཕྱི་དར་ཞེས་འདོགས་མི་དགོས་པར་སེམས། སྤྲེད་བས་པ་ཁ་
 ཅིག་ལྟར་ན། བརྟན་པ་སྒོ་གྲོས་གྱིས་མཛད་པ་དྲི་མེད་གཟི་བུ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཆེའི་ལུགས། རིན་
 མི་ཏུས་མཛད་པའི་གསེར་ཉེད་དགུ་བརྩུ་ཅུ་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོན་གྱི་ལུགས། བྱི་ཡ་ནུས་མཛད་པའི་
 གནས་འབྱུར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དཔུས་ཀྱི་ལུགས། སུ་མ་ཉི་ཀི་རིས་མཛད་པའི་བུས་སྒྱུར་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་བལ་པོའི་ལུགས། ལྷན་ཡས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དུག་ལ་སོགས་པ་ཉ་ཟིག་གི་
 ལུགས། རྡོ་རྗེ་འབར་བས་མཛད་པའི་མི་འཛིགས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དོལ་པོའི་ལུགས། ལེགས་པ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞོན་གྱི་བཞོལ་ཐབས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་རྟོར་གྱི་ལུགས། བརྟན་
 འབྲུག་སྤྱིང་བོས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཉག་གི་ལུགས། རྒྱལ་བཞོ་རྗེས་མཛད་པའི་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ལའི་ལུགས། ཅན་པ་གི་ལ་ཏས་མཛད་པ་ཆད་པ་འབྲོས་འདེད་ལ་སོགས་
 པ་ཁོ་མ་གྱི་ལུགས་དང་བརྩའི་ཡིག་ཆ་དང་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་རྣམས་བོད་དུ་རིམ་གྱིས་དར་བའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤེས་བྱ་གཞུང་གི་སྒོར། བླ་གདམས་པ་དོན་གྱི་སྒོར། གསང་བ་ལག་ལེན་སྤྱར་ཁྱིད་
 སྒོར། ཡང་གསང་ཉམས་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་སྒོར་དང་བཞིར་འདུས་པར་བཤད།

ལྷ་སྤྱོད་མ་ལེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་སྒྱུ་རིང་ལ་བརྟེན་ཏུ་རྣམ་སྤྱི་མཐུན་དང་། སྤྱོད་ལོ་ལྷ་པ་དབྱིག་གི་རིན་
 ཆེན། མར་ལོ་རིག་པ་གཞོན་ནུ། དབྱིག་གུ་དག་སྤོང་གྲུ་སྒོ་གྲོས་རྣམས་གྱིས་ཡན་ལག་བརྟུན་པའི་
 སྤྱིང་བོ་བུས་པའི་རང་འགྲེལ་བསྐྱར། དེ་རྗེས་གུ་གའི་ཆ་སྤྱིང་མི་རྒྱ་རུ་སྤྱུ་འབྱུངས་པ། སྤྱུལ་པའི་
 སྤྱིས་མཚོག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དགུང་ལོ་བརྩུ་བདུན་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྩུ་
 བཞུགས། རོ་བོ་རྣམ་རྟེན་པ་སོགས་བརྟེན་ཏུ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལ་ཐེན། སངས་རྒྱས་སྤྱར་རྒྱལ་བདུལ་བ་
 སོགས་ཕྱི་དར་ལ་འབྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེས། ཁ་ཆེའི་བརྟེན་རིན་རྣམས་ལ་གསེར་གྲང་
 བརྒྱ་ལ་ནས་སྤོབ་དཔོན་དཔལ་བོས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བརྟུན་པའི་སྤྱིང་བོ་བུས་པ་ལེུ་བརྒྱ་
 ཉི་ཤུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེའི་ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་རྒྱ་པའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེ་རྒྱ་
 བལ་མངོན་པར་དགའ་བས་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཅིང་གདན་ལ་ཡབ་པའི་བོད་ཡུལ་

དུ་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཞིང་། དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་བའི་དུས་ཅི་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་དར་བས་རྒྱལ་པོ་དུང་
ཐའི་རྒྱའི་ཨི་ཅིའི་དུས་ལར་གྲུངས་མཆིག་སྒྲན་གྱི་བསྐལ་ནས་ཕོ་བྲང་ཏའི་རྒྱུ་ཡོ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་
ཞུས་དག་ཏུ་བསྐོས་པའི་རྒྱ་པར་ཡང་ཡོད།

ཡོ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལགས་ཤིག་གི་བརྒྱད་པ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཡོད་དེ། གྲགས་ཆེ་
བན། མུང་འདས་སེང་གོ་སྒྲ། ཤ་ཀ་ཁྲི་ཡོ་ཤེས་འབྱུང་གནས། ཡོང་སྒྲན་ཨ་མོ། མང་པོ་སྒྲན་བཙུན་ཏེ་
སྒྲ་རངས་གྱི་སྒྲན་པ་མི་བཞིར་འབོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་གྲུང་མང་མོ་སྒྲན་བཙུན་མཁས་ཤིང་
འཕྱིན་ལས་ཆེ་བས་དབུས་གཙང་གི་སྒྲན་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་མཇུག་ལ། ལྷག་པར་ཆེ་རྒྱུ་ཏེ་པང་ལ་གཞུང་
ལྷ་ཐེང་དང་བཅས་རྫོགས་པར་གནང་། ཏི་བང་གིས་རང་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཡོད། ལྷ་ལང་བཟླ་གིས་མཁའ་།
དག་ལས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་ལ་བཤད། ལྷ་ལང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ལག་ལེན་ཀུན་ལ་མཁས་པས་འཆོ་
བྱེད་གཞོན་རུའི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད། དེས་གཙེན་གྱི་སྤྱོད་དོན་རྫོང་པ་ཀླ། གཡུང་དུང་། རོ་
བཙན། རང་སྤྱོད་ལྷ་བཤད། སྤྱིང་པོ། གཙུང་སྤྱོད་འབྲོའི་དུག་ལགས་པས། དེ་དག་གིས་རྟག་རྟག་
རྒྱལ། རོ་འཕན། རོ་ནག་གསུམ་ལ་བཤད། དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་པལ་ཆེ། བར་བ་ལུང་རྒྱས་ལ་འབྲིས། ཐ་
མ་གཞུང་གདམས་ངག་ལག་ལེན་འཛིན། དེ་གསུམ་ག་ལ་སྤྱོད་རབས་སྒྲན་བྱ་ལྷ་བྱ་བཙུར་གྲགས་པའི་
ནང་ཆོན་ཆེ་རྒྱུ་ལྷོན་ཞིག་པོ་འཕུགས་རྒྱུ་ཏེ་ཏི་ཡོད་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྒྲན་དབྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར།
ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་འབྲུགས་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུ་འབར། ས་བཙན་དོན་འབྲིགས་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་ དཀའ་
ཆོམས་གཤམ་སེལ་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ། ཆོག་དོན་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འབྲེལ་བ་ལྷ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་རྒྱས་
བསྐུས་གཉིས། སྤྱིང་སྤྱོད་ཁོལ་མའི་ཞང་སྤྱོད་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལག་ལེན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱན་མོ་
མཇུག་ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་འཆད་པ་བདུད་རྩི་ཐིགས་པ་རྣམས་བརྩམས། གཞུང་ལ་ནག་མཆོན་ལེགས་
པར་བཏབ། སློབ་མ་བདེ་བ་དཔལ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གཙང་སྤྱོད་དར་མ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་
མ་བྱུང་། དར་མ་མགོན་པོས་སློབ་མའི་དོན་དུ་ཐེན་ཏིག་དང་། ལུང་དོན་དུ་ཡང་ཏིག་ཅེས་པའི་མན་
ངག་གི་ཡིད་འཛིན་གྱུང་མཇུག། དེ་དག་གི་བརྒྱད་འཛིན་པོ་དོང་རོག་ཆོའི་སློབ་ན་མང་བར་གྲགས།

རོ་བོ་རྒྱ་ལྷ་གཙུག་དྲི་པ་ཀ་ར་དང་ནག་ཆོའི་ལྷ་བཀའ་ཏིས་ཀྱིས་ཤུར་བཙུད་རྩི་དར་ལ་ཀན་

བསྐྱར་ཞིང་། མགོ་དབྱུང་དྲ་བ་སྒྲིམ་པ་སོགས་མན་ངག་ཁ་འཐོར་མང་དུ་མཛད། ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 མིག་གཅིག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྒྲོབ་མ་ཞང་ཁུང་བ་ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་རྒྱ་སྟོན་པ་གྲགས་པ་
 ཤེས་རབ་ལ་གསུངས། ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སམ་ལའོར་ལོ་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པས་
 མཛད་པ་བཤད་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་གསོ་དབྱུང་ཡིག་རྟེན་ཞིག་དང་སངས་རྒྱས་ཁོག་འཁུགས་གསེར་
 གྱི་བང་མཛོད་ཅེས་པ་སོགས་མཆིས། དེས་གཤུ་ཐོག་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་ར་བཤད་དེ་ས་བཅད་ཡི་གེར་
 བཏོད། དཀའ་འཕྲང་དཔེ་འཁུར་དུ་བྱས། དོན་མག་སྟོང་ཐུན་དུ་བཞེབས། འཁུགས་འབྱེད་དང་ལག་
 ལེན་རྣམས་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་སྒྲ་བར་བཅོས། དེ་ནས་གཤུ་ཐོག་བཞི་དཔོ། རྒྱུད་པོ། མགོན་
 པོ་སོགས་ལ་རིམ་བར་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་ཞང་ཁུང་བ་ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་རྟོག་གྱོང་སྒྲན། གཤུ་ཐོག་
 གྲགས་སེ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པར་བརྒྱུད་པ་འང་སྤང་། ཡུལ་ཡར་གྲུངས་གད་པ་སྟེང་དུ་ཡབ་དགེ་
 བཤེས་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱག་དང་ཡུམ་མེར་བཟང་འཁུམ་སྦྱིད་གཉིས་གྱི་སྤྲས་སུ་འཁྲུངས་པ་ཞང་
 གཟི་བཞིན་འབར་ཞེས་བྱ་བ་དེས། གཉན་སྦྲེན་སྦྱིང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བུ་མས་ཆོས་ལུ་ལ་
 སོགས་པར་མཁས་པར་སྦྱངས། ལུ་མ་རར་རི་པོར་བྱུང་བ་ལ་དོ་བརྒྱབ་པས་ཀྱང་པ་ཆག་རྒྱོགས་བསྐྱར་
 བས་གསོས་པས་རི་པོར་སྒྲན་པར་གྲགས། དེས་བྱོད་ཁ་རྟེན་པ་ལྟ་བུས་སྒྲན་དབྱུང་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོ་སྦྱེས།
 མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མ་རྟེན་པས། མཁས་པ་མི་དགའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གཏུགས་ཏེ་
 ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། ཐོག་མར་སྤྱད་གྱི་སྒྲན་པ་གཡོ་རུའི་གཡའ་གྱོང་པོ། རྟོད་
 ལུངས་གྱི་ལྷ་རྩེ་སུམ་སྤྱད། དེ་ལྟ་རུའི་མཐའ་བཞི་རྣམས་བསྟེན། ཡིག་རྒྱ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཞུས་
 གནང་ལས་རྣམ་རྟོག་ཆོམས་པའི་སྒྲོ་ཁ་རྩོགས་པ་མ་བྱུང་། རྟོད་སྒྲན་ལ་གཏུགས་ཀྱང་ཞང་ཤེས་རབ་
 ཆེ་བས་གོང་ཤོར་བྱུང་དོགས་གདམས་པ་མ་བྱིན། དེའི་སྒྲོབ་མ་འཕམ་ཡུལ་རྒྱལ་བ་དར་སྒྲན་བདུད་
 ཅི་བྱ་བ་དེར་གཏུགས།

དེ་ནས་གཤུ་ཐོག་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་ར་ཡལ་ལག་ཤིང་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། མི་ཉག་ལྷ་གྲགས་ལས་
 རྩོ་སྦྱར་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཏི་རྒྱལ་པོ་ལ་མགོའི་ལྷ་ག་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གསན་ཀྱང་སྟོན་
 མ་ལྟར་གྱུར། དེ་ནས་རྟོད་གྱི་བི་རི་ལུན་ནོ། ལུག་པ་ཆོས་སེང་། ཆེ་རྩེ་སྟག་ལ་དགའ་གསུམ་ལ་རིམ་

བཞེན་གཙུག་པ་པ་མ་ལག་མང་ལ་གདམས་ངག་རྒྱུ་བར་མཐོང་ནས་གསེར་མང་དུ་བསྒྲུབས་པ་
 བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། ལམ་དུ་རྫོག་ལྷན་གྱིས་རབ་དང་མཇུག་སྒྲུ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།
 རིམ་གྱིས་བཞོད་དེ་དཔལ་ན་ལེན་པ་མེད་པས། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲན་པ་སྤྱི་མཁས་དྲིས་པར། དྲང་སྤོང་
 ཙན་བུ་བྱ་བ་མཁས་ཟེར་བར་གཤམ་ཐུན། དེར་དྲང་སྤོང་འཇག་མའི་སྤྱི་ལ་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་དྲང་དུ་
 བྱོན། སྒྲོང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱད་པས་ཁྱོད་དེ་ཙམ་དོན་དུ་ཅི་གཉེར་གསུངས། སྒྲན་དབྱེད་གྱིས་
 བར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས། ཐུགས་ཐོགས་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཆར་གཅིག་གནང་། ལོག་
 བར་བརྒྱམས་པས་དེས་མི་འཁྲོལ་ལམ་གསུངས། སྒྲོང་གསེར་གྱི་མརྒྱལ་དང་བཅས་ཞུས་པས་དཔེ་
 ཐོག་ནས་གཞུང་ཆར་གཅིག་ཁོག་དཔུགས། མན་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་རྫོགས་པར་སྤྱལ། ཡིག་
 ལྷ་ཙམ་ལ་འགྲོ་པར་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱིས་གྱིག་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་དུ་བྱོན། སྒྲོབ་མ་བསྒྲུངས། གཞུང་
 དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་ལེའུ་བཞི་པ། དེ་འགྲེལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། དཔེ་དོན་གྲངས་གྱི་ཁྲོང་བ་གསུམ་སྒྲིག་
 རྟོན་རྒྱུ་དཀར་རྩ་ཇ་དང་བལ་རྟོན་གྱིས་རབ་བྱི་འབྲུ་མ་གྱི་དོན་དུ་ལེགས་པར་བརྒྱམས། དེ་ནས་
 གདམས་པ་སྤུ་རྩ་བ་དང་སྟོད་སྒྲིད་གྱི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཙམ་འཕྲོར་བཞག་པ་སྒྲིག་རྟོན་རྒྱ་གར་གྱིས་
 ལུ་འབྱེད་པར་གྲགས། ཞང་གི་སྒྲོབ་མ་ལྷ་སའི་བལ་རྩུང་ལ་བྱི་སྒྲོར་ནང་སྒྲོར། འོལ་ཁའི་སྤང་རྩུང་ལ་
 ཁོག་སྤྲིང་དང་འདྲ་བའི་དཔྱུས་བཞོད་རྣམ་གསུམ། གཉལ་གྱི་རྫོག་རྩུང་ལ་གདམས་པ་སྤུ་རྩ་བ། ཉེར་
 གནས་སྒྲིགས་གྱིས་རབ་བྱི་ལ་དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་མ་བུ་རྣམས་སོ་སོར་གནང་། དེ་བཞི་དང་སྟོད་སྒྲིག་
 གྱི་སྒྲོབ་མ་དར་སྒྲན་ལྷ་ལ་དོལ་བ་རིང་མོས་ཞུས། གདམས་པ་སྤུ་རྩ་བའི་ཞལ་གྱིས། ཆད་འབྲང་
 བརྒྱ་གསུམ། གདམས་ཐུན་གཞན་དག་དང་། དྲི་མེད་གཟི་བཞིན་ལས་མ་འགྲེལ། འབྲུ་འགྲེལ་སྟོད་
 ཐུན། ཆད་པ་གལ་འགག་གི་གཟེར་ཆེན་སོགས་བརྒྱམས། མི་ཉག་མི་བསྐྱོད་རྫོག་ཞེས་ཁོག་འབྲགས། ལུ་
 ཉིག་འཕྲེང་བ། གཞུང་བཤད་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་ཆོས་འབྲུང་ལོ་རྒྱུས། སྟོང་ཐུན། དབྱེད་དགུ་འཕྲང་
 བཅོ་ལ། འབྲུ་འགྲེལ་བར་བཀའ་གསེར་འཕྲེང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱན་བཅོས་རྣམས་མཛད། ཆ་ལུང་པ་
 སྟོང་སྟོན་དཀོན་ཙམ་སྤྱི་མཁས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། སྤྱིགས་དུས་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲོག་པ་བྱི་མ་
 དང་མཇུག། གསོ་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་རྫོགས་པར་གསན་ནས་བོད་དུ་ལེབས། གཞུང་གི་ས་

བཅད་བསྐྱུས་དོན་རིན་པོ་མའི་དྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་མས་ཤིང་། གཞུང་ལ་མཆོན་ཐུབ་བྱ་བ་ནས་གསུ་
ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལ་གནང་། དཔལ་མགོན་རྒྱུ་ས་མཛད་པའི་རྒྱུ་ར་བ་བརྒྱ་པ་དང་། ཁ་མེ་རྩ་
དགའི་རྒྱ་རྒྱུ་ར་དེས་པ་གཉིས་ཐར་ཡོ་ནི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱར་། ཡོ་རྩ་བ་རང་གིས་ཅོང་མའི་
གདམས་པ་མཛད་། ཡོ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ནད་མེལ་གདམས་པ་འཇའ་ལི་པ་དང་ཕྱོལ་ཡོ་རྩའི་འགྲུམ་།
བལ་པོ་དེ་བཙུན་རྒྱུ་ར་བརྒྱད་བདུད་ཅིང་ཐིགས་པ།

[illegible]

སྟོན་ར་མོ་ཤེལ་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་འབྱུང་།¹⁰⁰

ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་དང་ཉིར་རྒྱལ་ཡོན་མཚན་ཐོག་མར་འབྲེལ་བའི་དུས་ཡར་སྟོན་ར་
 མོ་སྐྱེན་རྒྱུ་འབྱུངས་པ་འདིས། སྐྱེན་རྒྱུ་འོ་རྩེ་བྲག་རིའི་ཕྱག་པ་ནས་སྒྲ་རྩོགས་ཐུགས་གསུམ། གསོ་
 དབྱུང་དང་ཅིས་ཀྱི་སྒྲོར་མཐའ་ཡས་པ་ཐོན་ཀྱང་། ཐོག་མར་གསོ་རིག་དང་ཡན་བྱ་གནོད་བྱའི་སྒྲོར་
 མར་པོ་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཆེར་མ་བྱུང་ཞིང་། གསང་སྐྱེན་སོགས་རྒྱ་བཅོས་ཀྱི་
 སྒྲོར་དང་། འབམ་ནད་ལ་སྐྱེན་དཀར་སྐྱེན་ནག དེལ་ནད་སོགས་ཐོར་བྱ་མ་གཏོགས་གཏེར་ཆོས་ལལ་
 ཆེར་ཤོག་མེར་ལས་འབེབས་མ་བྱུང་བར་ལུས། རྒྱ་དང་འབམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ནི་དེ་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་
 པར་ཡོད། ལྷ་གེ་འདམ་གྲོག་མཁར་བྱ་བ་ན། ལུ་ཚ་མང་པོ་ལ་རྒྱུང་ནད་ཀྱི་གནོད་པས་འཛིགས་པར་
 ལྷར་པའི་ཚོ། བྱིས་པ་གཅིག་ལ་ནད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་མཚན་
 དྲིས་པས། ལུ་ཚ་ན་རེ། རེད་རང་གི་གྲོང་གི་དབུས་ན་ལ་རྩ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་གཡེངས་པའི་གསེབ་
 བས་དེའི་བྱ་མ་པ་ཞིག་དོན་པ་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཤོག་དྲིལ་ལ་ཆས་བཟུ་མས་པ་ཞིག་རྟེན་པ་ཉིན་
 མཚན་མེད་པར་བདག་གི་ལུས་ལ་བཅངས་པས་རྒྱུང་ནད་ཀྱི་རིགས་མ་བྱུང་བེར། དེར་པ་མས་སྐྱགས་
 རྟེན་མ་ལ་མཁའ་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་སྐྱེན་དངས། ཤོག་མེར་སྐྱེན་ལམ་དུ་པལ་པ་སྒྲ་མས་གཟིགས་པས།
 མ་འོངས་པ་ན་ལྷ་གེ་འདམ་གྲོག་མཁར་འདིར་རྒྱུང་ནད་ཆེན་པོས་ཉིན་པའི་དུས། སྐལ་ལྷན་བྱིས་པ་
 གཅིག་གིས་གཏེར་འདི་རྟེན་ནས་འགོ་བལ་ཡན་ཐོགས་པར་ཤོག ཅེས་སོགས་གཙོ་བོར་རྒྱུང་ནད་
 དང་། བསྐྱུང་བའི་སྒྲོར་ཆ་ཚང་འདུག་པས་ཤོག་མེར་ལས་པལ་སྟེ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བར་བྱུང་། རྒྱ་གར་
 གཏེར་སྟོན་བཟོ་མ་ཉིས་བལ་ཡུལ་ལི་ཤརྟེན་འི་གནས་ནས་མཁའ་འགྲོའི་ཟབ་གཏེར་ངོ་མཚར་ཅན་
 རྣམས་གདན་དྲངས། ཚལ་གྲུང་ཐང་པ་གཞོན་ལུ་བསམ་གཏན་གྱི་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་གཏེར་སྟོན་དང་
 མཇལ་ནས་གནང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་གྱུ་རུ་པད་མ་ཡག་ཤོད་ལ་ཆིབས་པའི་རིམ་གྲུངས་བཅོས་ཐབས་
 ཀྱི་རྒྱན་དང་། རིག་འཛིན་ཤོད་ལྡེམ་གྱིས་བྱང་གཏེར་ཐུགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཆ་ལག་སྐྱེན་དབྱུང་སྒྲོར་ཤོག་
 དྲིལ་དཀར་མེར་སྟོན་པོ། ལྷང་གསལ་ལ་སྟོན་མེ། བདུད་ཅིའི་བུམ་རྒྱུང་། རོ་རྩེ་ཁབ་རིང་སྒྲོར་གནད་ཀྱི་
 མན་དག་གཉན་ཚད་བཅོས་ཐབས། ལྷང་ནག་སྒྲོར་ལ་ལྷོག་པའི་བཅོས་ཐབས་སོགས་སྐྱེན་དྲངས་

པས་མཚོན་གཏེར་མ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

བདག་གི་སྤྱི་མ་རེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསན་
ཡིག་གསལ་ལྟ་བུ་བཞུགས་གས། སྤྱི་མ་པའི་གཏེར་སྟོན་རྩིས་འབྲུམ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ཁོང་པའི་
ནང་གི་སྟོང་ངམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་ལུ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་སྤྱི་མ་པས་བདུད་ཅི་བུ་མཆོན་གྱི་ཤོག་མེར་
ལལ་ཆེར་བྱང་སྤྱོད་ཅིའི་རྟམ་གྱིན་དེགས་པ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྱོད་དངས་ཤིང་། ཁ་སྐོང་
རྒྱུ་པ་གོལ་དུ་སྤྱི་མ་པ་འགའ་ཞིག་བུམས་སྟོན་རྩིས་འབྲུམ་པའི་ལོག་ནས་བཏོན་པ། བྱི་ལྟར་དཀར་ཆག་ཏུ་
བསྟན་པ་ཅུ་པ་མ་ཡིག་གི་སྟོར། ནང་པར་ཐེམས་ལྟར་བསྟན་པ་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་བྱང་སྟོན་གས་བྱ་
ཡིག་གི་སྟོར། དཀར་ཆག་དང་བར་ཐེམས་ལས་དངོས་སྤྱི་མ་གསལ་བ་ཐེམས་མཛད་གྱི་སྟོར། དེ་དག་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཐོང་བ་དགོངས་གཏེར་གྱི་སྟོར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཏེར་གཞུང་དཀར་
ཆག་ལས། གདམས་པ་བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དུ་སྟོན་གཏེར་གྱི་དུ། གསང་མཛོད་
འབྱེད་པའི་ལྟེ་མིག་ལ། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྟོང་ཁྲག་གཅིག་^{༡༠} ཅེས་པ་ལྟར། རྒྱུད་གྱི་དུ།
སྟོན་གཏེར། གསང་མཛོད་ལྟེ་མིག་ མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྟོང་ཁྲག་ ཡན་ལག་དང་དུག་ དང་པོ་ལ་
འཆི་མཛད་བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་ཅུ་རྒྱུད་གཞུང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ལེའུ་བརྩའི་བདག་ཉིད་ཅན། དོན་སྟོར་
གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་ཐུགས་བརྩུང་བརྟག་པ་སྟེ་དང་ཁྲད་པར་དོན་རྟགས་གསུམ་དུ་
མཛོད་བསྟན་པའི་ཅུ་རྒྱུད་དང་དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྟོན་འགྲོའི་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་
སོར་བསྟན་པ་སྤྱང་གསལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཏེ་ཅུ་བཤད་འདི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། གསང་
བདག་གི་ཐུགས་བརྩུང་བྱི་ནང་གསང་བ་བསྟན་སྟུགས་བསྟངས་ཐབས་སྟོན་སྟེག་གཏད་རྒྱུར་བཅས་པ་
བཤད་རྒྱུད་གནམ་ལྷགས་རྩི་རྩེའི་ཁྲབ་རིང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས།

གཉིས་པ་གྲུ་ལྟེ་ཞེས་པ་དང་པོ་སྟོང་རུང་དབང་གི་གྱུད་ནི། གཏོར་མའི་བཤོམས་དང་བདག་
མདུན་དབང་ཚོགས་གཏོར་བསྟོ་ཡན་ཡོན་རྣམས་ཅུ་པ་མཛོད་བསྟན་པ་བུམ་པ་ལ་འདེགས་པའི་གྱུད།
གཉིས་པ་མ་ལས་ལྷག་པ་བུའི་གྱུད་ལ། ནང་གསེས་གྱི་དང་པོ་བསྟངས་བ་དང་། གསོ་བའི་ཐབས་རྣམ་
པ་ལྟས་བྱིན་ལོག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བུ། གཉིས་པ་བསྟངས་བའི་ཞལ་འཁང་དང་

བརྟག་ཐབས་གཉིས་བཅོས་ཐབས་བཞིས་གཟེར་བྱང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྦྱང་སྐྱགས་མ་མ་
 ལས་ལྷག་པའི་ལུ། གསུམ་པ་བྱང་པར་དམིགས་པས་བསྐྱང་བརྟགས་གསུམ་བཅོས་ཐབས་སྐྱོན་དབྱང་
 ཟས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷོག་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བྱུང་འཛམ་ས། ཞི་སྦྱང་སྐྱགས་མ་མ་ལས་ལྷག་
 པའི་ལུ། བཞི་བ་སྐྱོན་མོང་རྩས་བསྐྱང་བ་བརྟག་པ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གནས་རིགས་དབྱེ་བ་བཅོས་ཐབས་
 སྐྱོན་དབྱང་ཟས་སྦྱོང་སྐྱགས་རྣམས་ཀྱིས་གཤག་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྦྱང་སྐྱགས་མ་མ་ལས་ལྷག་
 པའི་ལུ། ལཱ་བ་རིགས་གསུམ་བསྐྱང་ཐབས་བྱིན་པས་པ་ལུ་མདོག་བརྟུང་བརྟག་པ་བཞི་གསོ་
 ཐབས་རྣམ་གསུམ་ལུས་བྱངས་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གཟེར་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྦྱང་སྐྱགས་མ་མ་ལས་
 ལྷག་པ་བྱའི་ཅུ་བ། རྟག་པ་རྒྱ་རྒྱེན་རྟགས་རིགས་བཅོས་ཐབས་ལོག་གཞོན་བསྐྱང་བ་སྐྱེམ་པ་རྩེས་སུ་
 རྩེས་གཅོད་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་གཏར་ཁས་བཅོས་བརྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མ་ལས་
 ལྷག་པའི་ལུ། བརྟན་པ་ངོས་འཛིན་བཅོས་ཐབས་སྦྱིང་བོར་དྲིལ་བ་བཅག་གའི་ནད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ལུ། འདི་རྣམས་ལ་བྱའི་མིང་ཐོགས་ཀྱང་དོན་མ་ཡིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཡང་གསང་སྐས་པ་མཛོད་ཀྱི་གྱད་ནི། སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱགས་བརྒྱུད་ཅོག་
 འབྲེལ་ནག་པོ་གསུམ་འདྲིལ་བཅོས་ཐབས་མདོར་བསྐྱས་པ་འཆོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་དབྱང་ལག་ལེན་
 བརྟུང་ཅི་བུམ་པའི་སྦྱིང་བོ་སྐྱོན་གྱི་གཏོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་གསལ་པའི་སྦྱོན་མ། བཞི་བ་འཆི་མེད་
 གྲུབ་པ་སྟོག་གི་གྱད་ནི། ཏཱ་ལཾ་ལྷོག་འབྲེལ་ཞིང་བྱ་བའི་ནད་གདོན་བཅོས་ཐབས་རྒྱལ་དབང་པད་
 མའི་མཁུར་ལས་སྟོག་གཏར་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་ཏེ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཅ་རྩ་མཐོང་བསྐྱ་གསང་རྟགས་རྟག་
 ངོས་འཛིན་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་བཅོས་ཐབས་བསྟུ་བསྟུང་སྦྱང་བ་སྦྱོང་སྦྱང་བསྟུང་པ། ལཱ་བ་གསང་བ་
 སྦྱིང་བྲག་གདམས་པའི་གྱད་ནི། རབ་གནས་བརྟུང་ཅི་སྐྱོན་སྦྱབ་རྒྱུན་མཆོད་བཤོམས་སོགས་སྦོན་
 འགྲོ་དང་ཁོལ་བུ་ཕྱེ་མ་རིལ་བུ་སོགས་དངོས་གཞི་དང་རྩེས་གསོ་བསྐྱང་ལན་ཡོན་རྣམས། ཅུ་བའི་
 གསུམ་པ་སྟོག་གཏར་ཀྱི་གྱད་ནི། རི་སྐང་དུ། ལོག་གཞོན་སྟོག་གི་ཀ་ཆེན་འདི། ལྷུང་དུ་བཀོལ་བའི་
 རྒྱུད་ཅིག་ཡིན། ཁྱེས་པ་ལོག་གཞོན་ཆིངས་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བརྟན་ཡང་གསང་སྟོག་
 གི་ཀ་ཆེན་སུམ་སྦྱིལ་རྟ་ཞོན་འཇུག་སྟོ་འགྲིམས་གསང་གནས་ལུལ་མོང་བསྐྱང་བརྟགས་གསོ་བ་འཆི་

འཛོའ་བརྟག་རྗེས་རྣམས་ཚང་བ་བརྒྱད་འཛིན་རེ་རེར་མཐར་ཐོན་པར་གྲོག་ཅིག་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་
 བཅས་པ། ཅུ་བའི་བཞི་པ་གསང་མཛོད་འབྲེད་པའི་ལྷ་མིག་ལྷའི་དང་པོ་གསང་མཛོད་སྒྲོ་འབྲེད་
 གཏེར་སྒྲུང་ལ་གདམས་གདད། གཉིས་པ་གཅིས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་བཟླགས་པ་དགའི་བཟུངོན་
 ཁོག་འབྲུག་ས། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱར་བྱུག་གཟེར་གཅག་པའི་ལྷ་མིག་བཞི་པ་ལུང་བ་འབྱུར་
 ཏུ་མ་འདོད་ན་འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་མོའི་སྒྲོར་བ་གདམས་པ་གནད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་གསང་སྒྲོ་འབྲེད་པའི་ལྷ་
 མིག་ལྷ་པ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མིག་གནད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བཅས་བཟུན་པ། ཅུ་བའི་ལྷ་པ་མཐའ་འགོ་གསང་
 བའི་སྒྲིང་ཁྲག་ནི། སྒྲིང་གཞི་རྒྱ་རྒྱེན་དབྱེ་བ་བརྟག་པ་བཙོས་པ་སྒྲན་དབྱེ་ཅ་རྒྱ་གསེལ་ཆ་བ་གང་བ་
 ལུས་རྒྱུངས་མཁྱིས་གསུམ་གྱི་གཡའ་སྒྲེ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་སྒྲོམས་དང་བཅས་པ་གཡའི་བདུད་ཅི་མ་ལྷ་
 མོའི་ཁྲག་དར་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་ལུམ་པ་འདེགས་པའི་གུད། དེའི་ཞར་བྱང་མཐའ་འགྲོའི་སྒྲིང་ཁྲག་
 དུག་གིན་ཏུ་གཅིས་པའི་ཡང་སྒྲིང་ལྷ་མོའི་སྒྲིང་ཁྲག་འབྲེད་པའི་ལྷ་མིག་རྣམས། ཅུ་བའི་དུག་པ་ཡན་
 ལག་ནི། ཡང་གསང་སྒྲས་བའི་མཛོད་ཆེན་ལ། །དཔའ་པོ་གུད་ཀྱི་རལ་སྒྲོར་ཡོད། ཚེས་གོང་དུ་བཟུན་
 བའི་གུད་ལྷའི་ནང་ཆོན་གུད་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་སྒྲོ་བསྐྱར་གི་རྩལ་དུ་ལོག་གཞོན་གུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
 རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་ཁྲག་གང་བ་སྒྲིན་སུ་འདུས་པ་སོགས་གཉེན་པོ་སྒྲོར་བ་ཁྲག་འབྱུང་པ་དང་མ་རྒྱལ་
 པོས་ལུམ་ལ་ཆིག་ཆོད་དུ་གདད་རྒྱར་སྒྲས་བཙོལ་བ་ཀའ་ཟབ་རྒྱས་བདེ་བ་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས་པ་
 གནམ་ལྷགས་གུད་ཀྱི་རལ་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་གཏེར་སྒྲུངས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཞི་དང་ཡང་ལེ་བེར་ལ་གདད་
 པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ལག་ལེན་བདུད་ཅིའི་འབྲེང་བ་ཡང་སྒྲིང་བཅས་པ་གུད་ལྷའི་ནང་ཆོན་
 བཞི་པའི་ཆ་ལག་ཏུ་རྟ་ལ་ཅོག་འབྲེལ་བཙོས་ཐབས་ཆོག་རྒྱད་ཐབས་ཤེས་གསུམ་དཔའ་པོ་བཞི་ལྷུང་
 ལྷ་དཀར་པོ་དུག་གི་རྩྱི་བདུན་དྲི་ལྷན་བརྒྱད་མེར་པོ་དགུ་སྒྲོར་སྒྲི་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདུད་
 ཅི་རིལ་སུའི་འབྲེང་བ་མཐར་ཆེན་བཟའ་ལ་གདམས་པ་འདི་ཡན་གྱིས་མ་ཡིག་དཀར་ཆག་གི་ཆོག་
 གིས་ཟེན་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས།

ཅུ་བའི་གཉིས་པ་ནང་པར་ཐེམས་ལྟར་བཟུན་པ་དགོངས་འགྲེལ་མདེ་བྱང་སོགས་སུ་ཡིག་

གི་སྒོར་ལ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་སྟེན་ཅུ་ཆིག་རྒྱུ་
 པ་བརྩེའི་འགྲེལ་པ་དོལ་པོས་མཛད་པ། རྒྱ་གཞེར་བསྐྱར་བ་ཕྱི་ལྷ་སྟགས་གསལ་བ་བསྐྱར་བ་རྒྱས་
 བསྐྱས་ནང་སྟན་སྟགས་བཅོས་ཐབས་ཅུ་ཆིག་གི་མཇུག་རྒྱ་གཞེར་ལས་རྒྱམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞི་སྟོང་སྟགས་
 མའི་འགྲེལ་པ། སྤྱི་ཡིག་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་གྲུང་ལྷར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཏེར་སྟན་ལ་ཞལ་གདམས་བདག་
 འཇུག་གི་དོན་དང་བཅས་པ། གྲུང་གཉིས་པ་ཕྱིན་རྒྱུད་གསོ་བ་འབྲུལ་གྱི་ཡང་ཁུན་གྱི་མདེ་ཐུང་ཞེས་
 བྱ་བ། གྲུང་གསུམ་པ་བདུད་ཅི་སྟོག་གཏེར་ཆེན་པོ་དབའ་རྒྱུད་ལོག་གཞོན་འཆི་བ་སྤྱེ་བྱེད། གྲུང་བཞི་
 པ་རྒྱལ་བ་རྟག་པ་དེའི་སང་མདའ་གདོན་དོས་འཛིན་པའི་གདམས་པ་དང་བཅས་པ། གྲུང་ལྷ་པ་ལྷ་
 དགའི་སྟོར་པ་རི་ལྷ་བྱག་པ་ཐུར་མ་གསུམ་གྱི་གཅེས་པའི་ཤོག་དྲིལ། རྩས་ལ་རྩས་པ་བསྐྱེད་པ་དཔའ་
 བོའི་གོ་ཆ་རབ་གནས་མངའ་གསོལ་གྱི་མདེ་ཐུང་སྟོག་གི་ཀ་ཆེན་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་མདེ་ཐུང་དགྲུ་ཡོད་
 པའི་དང་པོའི་ནང་དུ་རྩུག་གྲུ་གཟུང་པའི་མདེ་ཐུང་། གཉིས་པ་ཐུར་མས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། གསུམ་
 པ་བྱུག་པས་གསོ་བའི་མདེ་ཐུང་། བཞི་པ་སྐྱེད་གཞེར་རྟགས་འཛོམས་འཆོའཆི་བ་རྟག་ཐབས་དང་བཅས་
 པ་གསལ་བྱེད་ནི་མའི་སྟིང་པོ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདེ་ཐུང་། ལྷ་པ་སྟོང་བབས་ཀྱི་གཞེར་ཐུང་བཅོས་
 ཐབས་བསེལ་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་མདེ་ཐུང་། སྤྱག་པ་སྐྱེད་བབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞེར་རྒྱ་ནད་
 བཅོས་པའི་མདེ་ཐུང་། བདུན་པ་གག་པའི་བཅོས་ཐབས་གག་ཁག་སྟགས་ཀྱི་མདེ་ཐུང་། བརྒྱད་པ་
 རྟོག་པའི་བཅོས་ཐབས་ཆིག་དོན་བརྩུ་བཞི་པ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་མདེ་ཐུང་། དགྲུ་པ་བསྐྱར་བ་མེ་
 སྟོང་ཐོད་པའི་མདེ་ཐུང་། མ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོད་རིམས་
 ཆམ་པའི་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྟགས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། གཉིས་པ་རྒྱ་ནད་རྒྱ་གཞེར་ནད་བདག་
 མོའི་སྟོག་སྟགས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། གསུམ་པ་འགྲོས་བཞི་ཕྱིན་རྒྱུད་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྟགས་
 བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། བཞི་པ་རྒྱ་ནད་མིག་སེར་བདག་མོའི་སྟོག་སྟགས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། ལྷ་པ་
 ས་ནད་གག་རྟོག་ནད་བདག་མོའི་སྟོག་སྟགས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། སྤྱག་པ་འབྲུམ་ནག་གོ་ཤོལ་ནད་
 བདག་མོའི་སྟོག་སྟགས་བསྐྱར་བའི་མདེ་ཐུང་། བདུན་པ་ཐབས་ཤེས་ནི་སྒྲུབ་ལོར་ལོར་འདྲི་བའི་མདེ་
 ཐུང་། བརྒྱད་པ་འཛོམས་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདེ་ཐུང་།

སྤྱིར་བྲག་གི་དགོངས་པ་ལ་གཏོང་གི་ཡང་ཞུན་རུས་དར་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་གྲོང་གཞི་
 སྤྱི་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་བཅོས་ཐབས་ལེན་བཞིན་ཕྱེ་བ། གྲོང་གཞི་རྩུང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་རང་བསྐྱེད་སྒོ་
 འབྱེད་དེ་དྲག་རྩ་འདུས་པ་ཤ་དར་ཡ་ཀན་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་ཟེལ་དར་ཡ་ཀན་ཞེས་གྲོང་གཞི་རྩ་སྤྱིར་བསྐྱེད་
 བ་ནད་སེལ་ཆེ་སྒྲུབ་སྟེ་ལེའུ་དྲག་རྩ་ཡོན་ཏན་བཟོད་བ། གྲུང་གི་རལ་སྒོར་གི་ཆ་ལག་རྩ་གཏོགས་པ་
 བར་གསེས་གི་དང་པོ་དོན་སྟོན་ཁ་འཛིན་རྩ་བ་ལྟེ་བས་པ་ཡང་གསང་སྤྱོད་མཛད། གཉིས་པ་འཇུག་ཁ་
 རྩེག་འཆོས་པ་བརྟག་ཐབས་གསོ་བ་སྟོན་ལམ་བཟན་པ་སྤྱིར་བོ་བདུད་རྩི་འཆི་མེད། གསུམ་པ་ཁོག་
 འབྲུག་རྩ་ཆེང་ས། བདུད་རྩི་འབྱེད་བ་བཞི་ལ་རར་འདོགས་གི་གདམས་པ་བདུད་རྩི་བ་སྒྲོང་ལ་ནད་
 གསེས་གི་དང་པོ་གསོ་བ་དྲག་པོ་ཀླུ་འདུལ། གཉིས་པ་སྟོག་འཛིན་འཆི་མེད་གི་སྒྲོར་བ་དཔའ་པོ་
 བདུན་སྟོར་གཉན་ནད་འཛིན་པའི་བདུད་རྩི། གསུམ་པ་བད་ཀན་གྲང་རིམས་བརྟག་འཆོས་བདུད་
 རྩི་འཆི་གསོས། བཞི་པ་མི་རྩ་ཆ་གཅིག་ཁ་འཛིན་དཔལ་རྩེའི་ལྟེ་བ་སྟོར། ལུ་པ་མཁྱིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུར་གསོ་
 ཐབས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནོར་ལ། དྲག་པ་ཁོང་ལྟོག་ནག་པོ་ཅོག་འབྱེལ་ལོག་གཞོན་རྒྱ་རྒྱུན་བརྟག་
 གསོ་བྱེད་ཤོག་གི་མཐའ་ཅན་ཁར་གཟུགས་སྟེ། ལྟེ་བ་རྒྱུད་ལ་གཏོང་དུ་གཏད་བ། གཉིས་པ་བྱེད་པར་
 སྤྱོད་དོན་གི་སྒོར་ནི། ལྟོན་ཆེན་པོས་མངའ་བདག་ལ་གདམས་པ་བསམ་ཡས་བཞེངས་ནས་ཞེས་
 སོགས་གྲོང་གཞི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་ཆོན་གཅིག་རྩ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གསུམ་བརྟག་
 པ་བྱེ་ནད་གསང་བའི་བསྐྱེད་ཐབས་གསོ་ཐབས་ལ་རྩ་བ་ཡན་ལག་ཁ་འཛིན་ལོག་གཞོན་དང་མཐར་
 སྟོན་ལམ་བྱེད་ཤོག་དང་བཅས་པ།

རྩ་བའི་གསུམ་པ་དཀར་ཆག་བར་ཐེམས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསལ་བ་ཐེམས་མེད་སྒོར་ལ།
 གྲུང་བཞིའི་དཔོན་པོ་ལུས་སྟོག་བསྐྱེད་བའི་གོ་ཆ་ཆེག་རྒྱ་བྱུབ་པ་འཁོར་ལོའི་གྲུང་། ཤིན་རྩ་གཅིས་པའི་
 སད་མདའ་ལུ་པོ་བྱི་སོ་སོ་ལེན་པ་གསུམ་དང་། མཁྱོགས་པའི་རྩ་བཞི་ལ་ཆོད་ཆེན་མི་གསུམ་བསྟོན་
 པའི་གདམས་པ་ནད་ཡན་ལུགས་ཆོལ་གི་ལྟེ་མིག་རྒྱལ་པོ་དྲག་དམངས་དྲག་སྟོན་པོ་གཉིས། དར་
 བསྐྱེད་དང་བཅས་པས་རིམས་བསྐྱེད་བཉི་མའི་འོད་ཟེར་བུམ་པ་འདོགས་པའི་གྲུང་། དོན་ཉིག་ཤོག་

དེའི་བཅུ་གསུམ་བདུད་ཅི་མུམ་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ། དང་པོ་ལྟོག་པ་ཁོག་གསོད་ཀྱི་ཤོག་དེའི། གཉིས་པ་
གཉན་ཚད་འཛོམས་པའི་ཤོག་དེའི། གསུམ་པ་གག་པ་སྒྲུགས་འདྲེན་གྱི་ཤོག་དེའི། བཞི་པ་མིད་
འཁུས་སེལ་བའི་ཤོག་དེའི། ལྷ་པ་དམར་གལ་གསོ་བའི་ཤོག་དེའི། རྩག་པ་བྱིན་ལོག་གསོ་བའི་ཤོག་
དེའི། བདུན་པ་དཔལ་ཁུས་ལྟོག་པ་གསོ་བའི་ཤོག་དེའི། བརྒྱད་པ་སྟོད་གཟེར་གློ་ཚ་འཛོམས་པའི་
ཤོག་དེའི། དགུ་པ་དཔའ་བོ་རྒྱུད་འདྲེད་ཀྱིས་གག་ལྟོག་འཛོམས་པའི་ཤོག་དེའི། བཅུ་པ་གཞན་གྱིས་
བཅོས་ཉེས་པ་ལ་སྦྱང་གི་ཤོག་དེའི། བཅུ་གཅིག་པ་ལྷག་པ་དངོས་སུ་བསང་པའི་ལོག་གཞོན་པ་ག་
ནག་ལྷགས་འཛིབ་ཀྱི་ཤོག་དེའི། གཉན་ནད་མ་ལུས་སེལ་བ་ལ་བསྟན་པ་བདུད་ཅི་རྒྱ་རྒྱན་འཆི་བ་
ལས་སྦྱང་བ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་གདམས་པ། རང་བསྟར་དང་སྦྱང་གི་ཞལ་ཤེས་དཔའ་བོ་བཞི་
སྦྱར་གྱི་གདམས་པའི་ཆ་ལག་དང་དྲི་རྒྱ་བར་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟར་བ། སྒྲན་གྱི་ཕྱག་ཚད་བཅུན་པའི་
མདེ་ཐུང་། ཡོ་མོ་བཅོས་ཐབས་རིགས་གསུམ་གྱི་དོས་འཛིན་སོ་སོའི་གསོ་བྱེད་ཆེས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་
དང་བཅས་བཅུན་པའི་མདེ་ཐུང་། བྱིས་རིམས་བཅོས་ཐབས་ལ་བྱུ་ལྷགས་ལ་གསོ་ཐབས་ལ་ཆེས་གཙོ་བོ་
རྒྱ་མའི་ཕྱི་ག་ བསྟར་བ་སོགས་བཅུན་པའི་མདེ་ཐུང་སྟོང་ལྟ་བུ། བྱིས་རིམས་འཛོམས་པའི་ལག་ལེན་
གསལ་བ་དཔལ་གྱི་མེ་ལོང་། བསེལ་སྦྱོར་ཆེན་མོ་ཆ་བཤེ་ལྷར་འབར་བའི་གཉན་པོ་སྟོང་ལྟ་བུའི་
ཤོག་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདེ་ཐུང་། སྒྲིན་མཚམས་སུ་གཡུང་དྲུང་རིས་སྒྲོམ་པ་སོགས་དམིགས་
པས་བསྟར་བ་དོ་རྩེའི་བྲལ། ཉ་ལ་ཅོག་འགྲེལ་རྒྱ་རྒྱེན་བརྟག་ཐབས་གསོ་ཐབས་གཉན་པོ་བཞིས་
བཅུན་པ་འཆི་བ་དུས་བཟབ་རེས་པར་གསོས་པ་བདུད་ཅི་འཆི་གསོས། ཟས་སྟུང་སྒྲན་གྱི་སྟུང་གིའི་
དོས་འཛིན་སོགས་གདམས་པ་ལག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤོག་དེའི་མཐར་དར་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་
བཟབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས། ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཆོལ་བྱ་དར་
ཡ་ཀན་^{༡༠} ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོལ་བྱ་དར་ཡ་ཀན་དང་གཞན་ཡང་སྤྲ་ལག་འཁྱེད་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག

རྒྱ་པའི་བཞི་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དགོངས་གཏེར་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་
ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་ལེ་བསྐྱེགས་ལ་ལྟ་སྒྲོམ་ཁ་བརྒྱན་དཔག་བསམ་སྟོན་གིང་། འཛམ་དགོངས་

མགལ་རྒྱུ་པ་ལྟ་ལི་། སྤྱི་ཤིག་ལ་རྒྱུ་མ་བྱེད་མཛོད་དམ། རྣམ་འཁོར་གྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་དང་ཡུལ་
ཁམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་དང་གཏེར་སྟོན་འབྱུང་རྒྱལ་སྟོན་ཡིག་སྒྲུབ་མཛུགས་ཞོལ་བྱུང་སྤྱོད་
པ་དང་གཅེས་པ་བཅོམ་རྒྱུ་ནས་ཞོལ་བཏོན་མང་ཡུལ་བྱུམས་སྤྱི་མའི་སྟོན་ཀྱི་དོན་ལྟར་གྱི་
བསྟན་པ། བྱེད་པའི་བཤད་རྒྱུ་དང་། འཁོར་ལོ་གྱུ་དང་བྱུང་དང་འཁོར་ལོ་བྱུག་རྒྱུ་ཡང་ཉི་ཉི་ཤུ་
མཛེ་བྱུང་གནད་གྱི་ཉིང་ཁུ་སྟོན་གྱི་ཞལ་ཤེས་གསལ་སྟོན། ཆེག་རྒྱ་བྱུབ་པའི་འཁོར་ལོ་བྱུང་གསུམ་
མའི་གྱུང་གྱི་ཐུག་ལེན་སྟོར། བདུད་ཅི་བྱུམ་པའི་འབྲུལ་གསང་རྣམས་བྱུང་མཐོང་ཆོག་མ། རྣམ་དག་
དབང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་བྱུམ་བཅུད་མའི་དབང་ཆོག་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐོའི་དབང་ཆོག་གསལ་བྱེད་
བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུང་རྣམས། སྤུལ་སྤུལ་དམ་པ་དམར་བོས་སྤྱོད་བཅུལ་གྱི་བྱག་སེང་གའི་ལོག་པ་འདྲ་པའི་
ཡུང་ལྟོག་རྩ་ཅན་གྱི་རྩ་བ་ནས་སྤྱི་དང་སྤྱོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་བདུད་ཅི་ཆེན་པོའི་བཅུད་
ལེན་གྱི་སྟོར་ལ། བདུད་ཅིའི་བྱིན་རྒྱུབས་དང་། ལུང་བདུད་ཅི་འབྱུང་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ།
འགོར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་བདུད་ཅིའི་ལག་ལེན་རིན་ཆེན་འབྲེང་
སྟོར། བདུད་ཅི་དྲི་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཆེའི་གདམས་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་མན་ངག་མི་ཤེས་
འབྲེང་སྟོལ་གཅེས་པའི་ལག་ལེན་མཛོར་བསྐྱེད་རྣམས་སེའི་མཐའ་ཅན་བདུད་ཅི་ལུང་འབྱོགས་པ་
ཞར་བྱུང་མཚོན་རྣམ་དག་འཁྱུང་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྟོམ་ཐབས་བཅས་སྟོན་པ་དོན་རྟོགས་སྟོན་
གི་མཐའ་ཅན། བཅུད་ལེན་ལག་རྩ་བྱུང་སྤྱོད་པའི་ཞལ་གདམས་དག་འཁྱུང་དང་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་གྱི་
དབྱེ་བ་བསྐྱེད་བར་བཞགས་སྟོན་བྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་སེའི་མཐའ་ཅན། བདུད་
ཅི་མར་དུ་དང་སྤྱོད་པའི་གདམས་པ་ཞེས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་གསང་ལས་རྣམས་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅུད་
ལེན་བྱ་ཐབས་ཞར་བྱུང་ཡན་ཡོན་ནག་པོ་དག་སྤྱོད་པ་བཏེན་ནས་བདུག་པ། ཐུག་པ། རིལ་བྱ། ཐུར་
མ་སྟོན་གྱི་ཁ་བསྐྱེད་བསྟན་པ་བདུད་ཅི་མར་ཁུའི་གདམས་པ་རྣམས་པར་སྤྱང་མཛོད་མར་ཁུ་བཅུད་
འབྱུང་བའི་ཐབས་ཞེས་པ་ལག་ལེན། རྣམ་རྣམས་གྱི་ཁ་བསྐྱེད། སྤྱང་བྱ། ཟ་བའི་ཚད། ཡན་ཡོན་
མཛོད་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་བཅས་སྟོན་པ། བདུད་ཅི་མར་ཁུའི་གདམས་པ་དོན་བདུན་གྱིས་བསྟན་
པ་མཐའ་ཅན་བྱུང་མན་ངག་གི་ཡིག་རྒྱུང་རྣམས་སེའི་མཐའ་ཅན། གདོན་དང་ནད་སྟོན་པ་བཏུགས་ཏེ་

གོགས་སེལ་བའི་ཐབས་སྒྲན་གྱི་འཕྲང་བསལ་ཚོགས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན།

ཞར་བྱང་གནས་སྒྲབས་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་སྒྲ་གསུམ་གྱི་གྲོལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གྲ་
 ཅུས་མཛད་པའོའི་མཐའ་ཅན་རྣམས། མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཟབ་གཏེར་དཔའ་བོ་ལྷ་གསུམ་
 སྒྲོར་གྱི་ལས་ཚོགས་རྣམས་བརྒྱུད་ཀྱི་གསལ་ལ། སྒྲོ་འཕོག་འདུལ་དང་སྤུལ་གསོ་ མཛེན་དགས་དང་སེར་
 བ་བརློག་ ཅས་པ་ཅམ་ཞིག་དང་། དྲག་སྒྲུབ་ལས་ཚོགས་སུ། ཡམས་ནད་བརློག་པ། སྤུལ་གསོ་
 ཐབས། གཟམ། མཛོ། ལྷོག་ གཟེར་སོགས་གཉན་ནད། དྲག་ནད་རྣམས་འཆོས་པ། སྒྲོ་འཕོག་
 འདུལ་བ། བྱིས་ནད་འཆོས་པ། གྲུང་གཟེར། བལ་ནད། བྱི་སྒྲོན། བོ་མཆིན་ན་བ། སྒྲན་ནད་རྣམས་
 འཆོས་པ། རྩ་འགགས་སེལ་བ། འདྲེ་གཞོད་པའི་ནད་པ་གསོ་བ། ལིང་ཏྲོག་དང་མིག་ནད་སེལ་བ།
 ལྷོག་རོ་བཤའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདུད་ཅི་འོད་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་དྲག་ཅུ་པ།

གྲ་རྩ་ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་གིས་གཏེར་ཁ་བཙོ་བརྒྱུད་གྱི་དང་པོ་གནམ་སྐྱས་ཅན་ནས་སྒྲན་
 དབྱུང་གཞུང་གཅིག་ མན་ངག་གསུམ། དྲང་སྤོང་ཉེར་གཅིག་གི་དགོངས་འདུས་གཞུང་སྤྱིར་ཉིག་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཛོད་བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་རྣམས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་ལས་གསན་ཡིག་
 གཞུའི་ཚུ་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པ། བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་བུམ་པའི་རྒྱ་ཅན་ལ་ནང་གསེས་གྱི་མན་ངག་ཆན་
 དོན་བཞོལ་བ། སྒྲན་གྱི་ཐུགས་བྱང་། སྒྲན་སྒྲུབ། ཐུགས་འགྲེལ་རྣམས་ཆོས་ལྷེ་གཅིག་ དེའི་ཁ་སྒྲོང་ནི་
 བའི་ལས་བྱང་། སྒྲན་གྱི་ལས་ཚོགས་ལ་ནང་གསེས་དགྲུར་གཤད་པའི་དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་
 བཤད་པ། གཉིས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྒྲི་རྒྱུབ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བདུད་ཅིའི་ཁ་བརྒྱར་ལ་བརྟེན་ནས་རིམས་
 དྲག་ཐག་འབྲུགས། མཆིན་པ། སྒྲོ་བ། སྤྱིང་། མཁལ་མ། མཁྱིས་པ། མཆེར་བ། རྒྱ་ལོང་། མཛོ་
 རྣམས་གྱི་ནད་སེལ་བ། སྒྲ་དང་སྒྲིན་མ་སྒྲེ་བ། འབྲུམ་ཐུགས་སེལ་བ། གོས་མི་དགོས་པ། རྒྱང་མཁྱེགས།
 རྒྱང་བ་མིགས་པ། ཐོག་སེར་འབེབས་པ་རྣམས། གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྒྲོར་བ་ལ་ལུས་སྒྲིན་ཅིང་
 རྫོགས་པ། ཅུས་པ་མཁྱེགས་པ། སོ་ཆགས་དམ་པ། སྤུལ་སྒྲེ་བ། བྱི་མ་རྩོམ་པའི་རིགས་འབྲུབ་པ། མཆོག་
 གི་བརྒྱུད་ལེན། མཛོ་རྒྱང་སེལ་བ། ག་སྒྲེ་བ། བྱི་མ་རིན་ཆེན་རིགས་འབྲུབ་པ། སེམས་གསལ་བ།
 གང་བ་མི་སྒྲེ་བ། འབྲུམ་ནད། རྒྱ་རིམས་ཐུབ་པ། བྱི་མ་པད་མའི་རིགས་འབྲུབ་པ། བཟླ་བ་བཟང་བ།

དྲག་རིགས་ཐུབ་པ། བྱི་མ་ལས་ཀྱི་རིགས་འབྲུག་པ། བཞི་བ་དྲི་ཆེན་རྒྱལ་སློན་དམངས་སློང་ལ། ཅ་
བ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལ། ཁ་བསྐྱར་སློན་པོ་ལྷ་ལ། ཞག་ཉེར་གཅིག་བསྟེན་པས་ཀྱུ་ནད། གག་ལྷོག་སློ་གསར་
ཉིང་། འབྲུམ་ནད། མིག་ནད། ཟ་ཞོང་། དྲག་ནད། སྐར་དྲག་ནམས་སེལ་བ། དམངས་བདུད་ཅི་
སྐྱལ་པ། འདུལ་བ། སྟེལ་བ། དབྱུང་བ། གང་རྒྱུང་སེལ་བ། མིག་གསལ་པ། བཅུད་མི་འཚོར་བ། ཅ་
མིག་ཏུ་འགོ་བ། རྟོད་སྟེལ་བ། རིལ་ལ། ལྡེ་གྲ། ཟན་ཚོད། ཐུག་པ། ཆང་། སྐན་མར། ཟན་དོན། འོ་ཐུག
རྒྱན་རྒྱབ་ནམས། ལྷ་པ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ། བྱི་དྲི་ཆེན་ལ་གཞི་བརྟེན་པ། བང་སྟེ་བདུན་ལ་གཞི་
བརྟེན་པ། གསང་བ་བྱག་རྒྱ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ནམས། དྲག་པ་ལས་ཚོགས་ཐ་དད་པར་སྐྱར་བ་ལ། མིག་
ནད། སྐར་དྲག་མགུལ་འགགས། གག་པ། མཛེ་ནད། འདུ་བ་ནམ་བཞི་ནམས་སེལ་བ། ལུས་རྒྱངས་
རྒྱས་པ། མཁྱིས་པ། སྟིང་རྒྱང་། མགོ་འཁོར། ཤ་དྲག་ལོ་དྲག་དྲག་ནད་ཀྱུ་མ། ཤ་མཛེར། འབྲས་ནད།
ཐོ་ལོག་ག་ལོ། ཤ་འཁྱིག་ཐོལ་མིག་རུས་ནད། གང་ནད། ཆ་བ། ལྷོག་པ། རྒྱལ་གདོན། བསེན་མོ།
རྒྱལ་ཐུན། ཀྱུ་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། ཆོ། བསོད་ནམས། འོར། གཞོན་ག་ནམས་རྒྱས་པ། ཐོ་
རིགས། མོ་རིགས། ལུལ་ཁམས་ནམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ། མནན་སྟག་འཕང་གསུམ་གྱི་ཁ་བསྐྱར།
དྲག་ནད་བསྐྱར་བ། ཐུ་རྒྱུང་ལྷར་གྱུར་བ། གཞོན་པར་གྱུར་བ། མཆིན་ནད་སེལ་བ། རྒྱང་འགྲོགས།
མཁའ་ལ་འཐུར་བ། ལུད་མེད་བརྒྱལ་བ་འབྱིན་པ། གང་རྒྱུང་སྟོད་ནད། ཤ་གཡལ། འབྲག་ནད་ནམས་
སེལ་བ། མིག་མཐོང་། མཛེ་རྩ་བས་འབྱིན་པ། བདུན་པ་དམ་ཆོག་བརྒྱད་པ་ལག་གཞོན། དགྲུ་པ་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནམས་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་བན་དོ་རྩེ་འོད་ཀྱིས་མཁར་རྒྱ་དཔལ་གྱི་ཐུག་རིང་མདའ་རྒྱ་ཅན་ནས་གདན་
བྲངས་པ་སྐྱོན་ཏྲག་ཏུ་སུའི་བཅུད་ལེན་སྟོར། ཐང་སྐྱོན་བྲང་སྟོང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཉལ་སྐྱང་བྲག་ནག་
མདའ་རྒྱ་ནས་སྐྱོན་བྲངས་པ་བདུད་ཅི་འཆིགས་ཏྲ་རི་མ། རཏྲ་གྲིང་བས་ཀོང་པོ་གསང་བ་ཡང་
མཛོད་ནས་སྐྱོན་བྲངས་པ་སྐྱོན་རྒྱབ་གསང་བ་ཡོངས་རྩོགས། མཆིམས་སུའི་དཔལ་ལྷ་མོའི་བརྟན་ནས་
རྒྱས་སྐྱོན་གྱིས་བཏོན་པ་རིན་ཆེན་སྐྱངས་པ། ལྷོ་བྲག་ནས་དཔོན་གསས་ཁྱུང་ཤོད་ཀྱིས་སྐྱུངས་པ་
བདུད་ཅི་ཐུམ་པ་འབྲིང་པོ། ལ་སྟོད་དམར་པོའི་གཏེར་མ་བདུད་ཅི་མར་ཁའི་སྟོར། གྲུ་སུཛོ་ཅའི་མར་

ཁྱེད་སྒྲོལ། སངས་རྒྱལ་གླིང་པའི་མིག་སྐྱོན། རིན་ཆེན་གླིང་པའི་བདུད་ཅི་དཔལ་རྒྱུ་བརྒྱད་ལེན་དང་
 མིག་སྐྱོན། ལྷོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བདུ་སྐྱེ་ལས་ཁ་ཆེ་པོན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་ཆ་བ་རོང་གི་
 བྲག་གླུང་པོའི་སྤྲ་དང་མི་རང་འབྲུབ་པའི་མཆོམས་གཏེར་དུ་སྐྱས་པ་ཙ་མིའི་རྒྱལ་པོ་མི་ཉི་ཉ་རས་རྟེད། ལྷ་
 གས་སུ་ནི་བཅན་པོར་ལུལ་བ་རེ་ཞིག་འགོ་དོན་དུ་ས་ལ་མ་བབ་པས་བུམ་ཐང་རིན་ཆེན་དཔེན་གནས་
 སུ་གཏེར་དུ་སྐྱས། དེ་ནས་གཙང་སྟོན་ཆོས་འབར་གྱིས་བརྟོན་པ་རྒྱུད་དབྱེད་པ་དང་མ་གཅིག་ཐེང་ཆ་
 ལག་དང་བཅས་པ། ལིའི་རྒྱལ་པོས་བྱིསོང་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱེ་བཅོས་སོག་པོ་སྐྱོན་པ་བྱུང་རྒྱུ་བ་གྱིས་
 གཏེར་ནས་བརྟོན་པ། དུག་བཅོས་གཤོ་ལས་དཀྱུས་སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སེང་གེས་མཛད་པ་བའི་རོས་
 བརྒྱར་ཞིང་མངའ་བདག་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་ཀྱིས་གཏེར་དུ་སྐྱས་པ་སྤྲ་ནམ་པས་གཏེར་
 ནས་བརྟོན་པ། ཡན་ལག་གཏེར་སྒྲོམ་སྐྱག་པོ་ལྷ་སྐྱས་ཀྱིས་སྤྱོ་སྤྱོར་རྒྱུར་གཏེར་དུ་སྐྱས་པ་ལྷེ་གཡུ་
 བཞེར་གྱིས་བརྟོན་པ། བྱ་འདྲེའི་བཅོས་ཐབས་སྤྱུབས་སྟོན་གྱི་གཏེར་མ་སོགས་ཟབ་གཏེར་ནས་གདན་
 ཏུངས་པའི་སྐྱོན་དབྱེད་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

གྲ་པ་མངོན་གེས་གྱིས་སྐྱོན་སྤྱེལ་རྒྱུ་ལ།

ཁྱེད་པར་བདུ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ལས། སྐབས་སུ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཉིད་སྤྱག་པ་ཡོད་པའི་ཇིང་
 དང་རྒྱ་རྒྱུ་མས་གོག་མའི་ཆང་ཞིང་འབྲེ། དཔུ་ཅེ་གསོ་རིག་རྒྱུད་གྱི་གཏེར་ཁ་དང་། རོ་མོ་གླིང་གསུམ་
 སྐས་པའི་གཏེར་ཁ་འདི། མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱུང་། གཏེར་སྟོན་གྲ་པ་མངོན་
 གེས་ཞེས་བྱུང་།^{༡༠༩} ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བའི་ཡང་བྱིད་གྲ་པ་མངོན་གེས་སམ་མཆོན་
 དངོས་དབང་ལྷག་འབར་ནི། གཏུང་རུས་ནས་བཟུང་ནམ་ཐར་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན། ཆོས་རྒྱལ་བྱིསོང་ལྷེའུ་
 བཅན་གྱི་སྒྲོན་པོ་མཆིམས་རྩོ་རྩེ་རྒྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཉ་ཅང་མི་ཆེ་ཡང་གེས་རབ་དང་ལྟན་ཞིང་སྤྱ་
 མཁས་པས་རྩེའི་ཐུགས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བསམ་ཡས་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྟོན་པོ་སོགས་བཞེངས་པའི་
 ལག་དཔོན་མཛད། དེ་ལ་སྐས་གསུམ་ལས། འབྲིང་པོ་ལྷ་རྩེས་གདགས་པོ་གྲོང་ངམ་སྤྱི་རུ་བཟུང་།

པ་དང་གྲགས་ཀྱིས་བཅོས། གཡུ་ཆེན་དུག་དམར་ནམ་མཁའ་གསལ་བཞེས་ནས་ཁལ་སྤྱོད་ཐུག་རི་
བདེ་དང་གྲགས་ལ་ལུལ་ནས་རྒྱད་བཞི་རྩོགས་པར་ཞུས།

གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྤྲོས་སྤྱེལ་ཚུལ།

དེས་སྤར་རྒྱུ་འབམ་གྱི་ནད་གསོས་པའི་དྲིན་ལན་ལ་གཡུ་ཐོག་པར་གཏད་པས། བདག་
གི་སྤྲོ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། དྲི་མེད་རིང་ལུགས་འཆད་བྱེད་གདུའི་རྒྱན། ཐོས་བསམ་ཆངས་པའི་རལ་
རྒྱངས་ནས་འབེབས་པའི། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ངོ་མཚར་སྒྲུ་མའི་འབྱུལ། འཇིགས་འདུས་དགྱིལ་
འཁོར་སྒྲོ་བསྐྱའི་བྱེད་པོར་རེས།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྲུབ་བདག་སྤྲོས་ཀྱི་སྤྲོ་མའི་ངོ་མཚར་ཡེ་
གེས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་རལ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་བཞད་སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་
བབས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་གདུང་རབས་ནས་རྩེ་ཟེད་སྒྲོས་ན། གསོད་པུད་རིང་ལུགས་སྤངས་པོ་
རྒྱགར་གྱི་ཡུལ་བསྐྱའི་གླིང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དགའི་དབུས་མ་བསྐྱའི་སྤྱིང་པོར་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉླག་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་མི་ཡུལ་དུ་བབས་ནས། འདོད་འཇོའི་བས་འོ་མ་ཡུལ་བ་བཞེས་བས་བ་རྒྱར་གྲགས། དེ་
དང་བམ་ཟེ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་བསྐྱེད་དབུལ་མཛད་པས་སྤྲོས་བམ་ཟེ་ཐོག་འབེབས་དང་གེས་རབ་
ཀྱི་རལ་གྱི་གཉིས་བལྟམས། དེ་གཉིས་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་གསེར་བུ་མ་པ་རེ་གནད་ལྷེ་རྒྱ་ཐག་
བརྒྱད་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཐྱིར་བྱོན། གེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་ཆང་ཆོར་གི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཞེས་པ་སྤྲོས་ཀྱི་ལྷ་
མོའི་སྒྲུལ་བ་དེ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་གྱུར། སྤྲོས་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་འབྱུངས། ཡིད་འཕྲོག་མའི་ཐབས་
འབྱུལ་ལ་བརྟེན། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་ཞག་རེ་ལ་གསེར་ཁལ་རེ་འཇོག་པའི་གླང་བྲ། དྲང་སྒོང་
སྤྲོ་མི་སྤྲོས་རྒྱལ་པོ་བཅིང་བ། སྒྲོན་པོ་བསྐྱེད་བ། དམག་དཔོན་རེངས་པ། སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་དབང་
དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། གང་ལ་བཏབ་པ་མི་འཆོར་བར་བརྒྱུང་ཆོག་པ་རལ་བའི་
ཞགས་པ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲུལ་པའི་དྲང་སྒོང་གིས་གཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། འབྱུང་
ལྷ་དབང་དུ་འགྱུར་བ། ལྷའི་དུག་བསྐྱེད། ལྷའི་སྤྲོ་མ་སྤྲོས་རྒྱལ་ལས་གང་བསམ་ཅི་འདོད་འགྲུབ་པའི་

འཁོར་ལོ། །ཨ་རྩ་ར་ལས་སྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གནང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་པོ་གསེར་མངས་དང་། རྒྱལ་ལྷན་ལའི་གདོང་
 ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་འདུས། དགའ་བའི་སྟོ་གོས་རྒྱལ་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གི་སྟོན་པོར་གྱུར།
 ཅན་དན་གོར་ཤིང་བོ་ལྷ་ཡུལ་ནས་དངས། སྒྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་དུ་དྲ་བརྒྱལ། སྤ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་བསྟུབས། འཆིགས་ཀྱི་བདུད་ཚིས་མི་རོ་མང་པོ་གསོན་པོར་བསྐྱར་བ་སོགས་ཁ་ཐག་རིང་པོའི་
 ལོ་རྒྱུས་མང་བ་དང་། གསེར་འཇག་གི་སྒྲིང་བུ་ཆོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁ་ཆེམས་བཞིན། དྲང་སྟོང་སྤ་མི་སྤ།
 བྲམ་ཟེ་ཡན་ལག་མདའ་རིང་། ཨ་རྩ་རྩ་མཁའ་ལྗིང་ནག་པོ། བརྟེན་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་པོ་འམ་པ་དྲ་འབྱུང་
 གནས། རྒྱལ་པོ་ལྷན་ལའི་གདོང་། བཅུན་མོ་བདེ་བྱེད་མ། སྟོན་པོ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ལྷན་གའ་བའི་
 སྟོ་གོས་རྣམས་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འཛོམ་ཐོག་ ཡིད་འཕྲོག་མས་གསེར་སྒྲིང་སྟོང་གི་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ།

རྒྱ་གར་གར་རུབ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ཁམས་དང་། ལི་ཡུལ་བལ་ཡུལ་བོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི། །
 ཡུལ་ཁམས་རྣམས་སྤྱི་རབས་སེམས་ཅན་དོན། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྟེན་གྱི་ས་བོན་འདི། །རི་
 བཞིན་བདེ་བ་དེ་བཞིན་ཐེབས་བྱས་ནས། །ལོ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་ཤོག །ཅེས་སྟེན་
 ཀྱི་ས་བོན་དང་སྟོན་ལམ་བདེ་བ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག། མི་རིང་བར་ཡིད་འཕྲོག་མས་པ་རྟེན་པ་དྲ་འབྱུང་
 གནས་སྟེན་དྲངས་ས་བོན་དང་སྟོན་ལམ་ཐེབས་མ་ཐེབས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལ།

ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོའི་ངང་རྒྱལ་བདུད་ཚིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་རབས་སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་དུ། །ས་
 བོན་སྟོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་འདི་དོན། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲིན། །སེམས་
 ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་རྣམས་འབྲུལ་པའི་མཐུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་ཐེབས་རྒྱལ་འདི་ལྟར་འདུག །རྒྱ་
 གར་དོ་རྩེ་གདན་ནས་རུབ་བྱོགས་སྤྱ། །དཔག་ཚད་གཅིག་དང་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཀྱིས། །སྟེན་གྱི་རི་བོ་
 སྟོས་ངད་ལྗང་ཞེས་འདུག །དེ་ན་ཅན་དན་སྤྱལ་སྟིང་འབའ་ཞིག་དང་། །དཔག་ཚད་བཅུ་ཅུན་སྟོས་ཀྱི་
 ངད་དང་ལྗན། །ཨ་རུའི་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་སྟེན་གྱི་རིགས། །མ་འབྱུངས་མ་ཆང་བཞི་གཅིག་ཀྱང་
 མེད། །ནད་ཀྱི་རིགས་སྤྱུར་པ་ཀུན་ལ་ཡན། །རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གཡའ་རི་བྲག་རི་དང་། །སྤང་རི་
 ལ་སོགས་སྤྱལ་པའི་རི་བོ་ཡིན། །ཅན་དན་ལས་གྲུབ་བྲགས་སྤྱལ་སྟེན་གྱི་སྤ། །སྤྱམ་དོག་དཀར་པོ་

མཚན་དཔེ་གཟེངས་ཡིན། །འཁོར་ཆུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་མེས་ཡིན། །ཐེག་དམན་
 སོ་སྤྲོད་པའི་གནས་མེད་ཅིང་། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན། །དེ་ནས་ལུབ་
 རྩུགས་དཔག་ཚད་གཅིག་འདས་ནས། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱུང་པའི། །སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ན་
 ལྷག་ཅེས་བྱ། །མཛེས་ཤིང་བཞོད་ལེགས་ཡིད་འོང་གཞུང་མེད་ཁང་། །རིན་ཆེན་ལས་ཀྱུང་ཀ་བ་བྱི་བྱག་
 སྤྱོད་། །རྒྱ་ལ་སོགས་གདུང་གི་མིག་མང་རིས། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བཅས་པའི་མེས་བཞུད་དང་ལྷན། །ཅིག་
 པ་ལྷ་ལྷན་འདོད་ཡོན་ལ་གུས་སྤྲོད། །དྲ་བ་བྱེད་རིན་ཆེན་ཤར་ལྷུང་། །མདའ་ལ་བ་སྤྱོད་གཞུང་
 མེད་ཁང་གི་དཔུང། །ཁོར་བྱ་བྱེད་ཅི་གདན་སྤྱོད་ན། །སྤྲོད་སྤྱོད་སངས་རྒྱུན་པའི་ཀྱུང་པོ་
 བཞུགས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གཟེངས་ཡིད་འོང་ཟེར་འབར། །ལྷ་དང་དྲངས་སྤྱོད་ལྷན་འཁོར་གྱིས་
 བསྐྱོར། །དྲངས་སྤྱོད་ལྷ་མོ་རིག་འཛིན་བཞུད་པར་བཅས། །སྤྱོད་པ་ཉི་ལྷ་གཉིས་དང་རིགས་གསུམ་
 མགོན། །ཀུན་དག་འཁོར་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ལྷ་དང་། །དྲངས་སྤྱོད་རིག་འཛིན་ཆུང་མང་པོས་བསྐྱོར། །འཁོར་
 ཆུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་བཞོད་པའི། །བྱུང་དང་རིགས་ལ་སོགས་སྤྲོད་པའི་རིགས། །གསེག་མ་
 གྱོ་མོ་མ་དག་རྣམས་མེད་ཅིང་། །དག་པ་རབ་འབྱུངས་མཚོག་གི་སྤྲོད་པའི་གནས། །ཐེག་དམན་ཉན་
 རང་ཆུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །ཐེག་ཆེན་རིགས་སངས་འཕགས་པའི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །སྤྲོད་ལུལ་
 སངས་རྒྱུན་སྤྱོད་ལུལ་སྤྲོད་ན། །ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོས་ས་པོན་བཅུ་པ་གང་། །ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོས་
 ཇི་ལྷ་ལྷས་པ་བཞིན། །ཐེབས་པར་འབྱུང་ལ་སྤྱོད་པར་གདོན་མི་བྱ། །འདི་ནས་ཤར་སྤྲོགས་དཔག་
 ཚད་གཅིག་འདས་ན། །སྤྲོད་ཀྱི་རི་བོ་སྤྲོད་དང་ལྷན་པ་ཡོད། །སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ལས་ཤིང་ཤིང་ཡོན་ཏན་
 ཆུས་། །ཁྱེད་རང་སྤྲོད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྷ་པ་ཡིན་པས། །ཡོན་ཏན་དྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་
 ཐོབ། །འདི་ནས་ལྷ་སྤྲོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་གཅིག་འདས་ན། །སྤྲོད་ཀྱི་རི་བོ་འཕགས་བྱེད་བྱ་བ་ཡོད། །དེ་
 བ་ཅན་དན་དམར་པོའི་ནག་ཚལ་ཡོད། །སེ་འབྱུང་པའི་ཡིད་སོགས་གང་སེལ་སྤྲོད། །མ་འབྱུངས་མ་
 ཚང་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། །ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་རི་བོ་དེ་ཉིད་ན། །མེ་ཤེལ་ལས་ཀྱུང་ཡོན་སྤྲོད་སྤྲོད་
 སྤྲོད་པའི། །སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་མཚན་རྒྱུན་ལ་དེས་པ་མེད། །མཚན་དཔེ་གཟེངས་ཡིད་འོང་ཡོན་ཏན་སྤྲོད་
 ཀྱི་སྤྲོད། །འཁོར་ཆུས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཉི། །ཡོན་ཏན་དྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་

ཐོབ། །འདི་ནས་རྒྱལ་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་དུག་སྤོང་མཚམས། །སྤྲེན་གྱི་རི་བོ་མ་ལ་ལ་ཞེས་ཡོད། །དེ་ན་
 ཅན་དན་གོར་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་། །བཟང་དུག་སྤོང་པོ་སྤྲེན་སྤོང་བདེ་བ་སྦྱེད། །ཀླུ་ཀླུ་སྤང་རི་
 ཚ་སྤྲེན་ཚོགས་དང་། །སའོ་ལ་སོགས་འབྱུང་བའི་སྤྲེན་གྱི་རིགས། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་སྤྲེན་དང་ཅི་སྤྲེན་
 དང་། །ཤིང་སྤྲེན་ཐང་སྤྲེན་ཕྱོ་སྤྲེན་སྟོག་ཆགས་སྤྲེན། །མདོར་ན་སྤྲེན་གྱི་རིགས་སྤྲུལ་པ་ཀུན། །མ་
 འབྱུངས་མ་ཚང་བའི་གཅིག་ཀྱང་མེད། །དེ་ན་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གསུང་སྤྲུལ་ནི། །དྲུག་གསུམ་ནད་
 སེལ་སྤྲེན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱ་འཕྲོ། །འཁོར་རྒྱུ་མས་
 ཐམས་ཅད་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར། །ཡོན་ཏན་དྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །འདི་ནས་
 བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱན། །སྤྲེན་གྱི་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཡོད། །དེ་ན་ཅན་དན་ས་
 མཚོག་ནགས་ཚལ་དང་། །ཉིག་ཏུ་མེ་པ་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས། །ཚ་བའི་ནད་རྒྱུ་མས་སེལ་བའི་སྤྲེན་གྱི་
 བགས། །མ་འབྱུངས་མ་ཚང་བའི་གཅིག་ཀྱང་མེད། །དེ་ན་རྒྱལ་ལས་གྲུབ་སྤྲེན་སྤྲེན་དེ། །འཕྲིན་ལས་
 སྤྲུལ་པ་སྤྲེན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། །མཚན་དཔེ་ལྔ་ཞེས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མཁས། །འཁོར་རྒྱུ་མས་
 ཐམས་ཅད་ལྔ་དང་ལྔ་མའི་ཚོགས། །ཡོན་ཏན་དྲན་པར་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་དང་།

ད་ཅུང་ཁྱུས་སྤོང་ཅན་དཔེ་ལ་བཟུང་། །སྤྲེན་གྱི་རི་བོ་རྒྱུ་མ་བཞིའི་གནས་སྤྲེན་མོང་། །ཡིད་
 འཕྲོག་འདོད་དོན་འབྱུང་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས། །བདག་གིས་རི་བོ་བཞི་ཡི་གནས་སྤྲེན་ཕྱིན། །སྤྲེན་
 པའི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ལ་འབྲུལ་བ་མེད། །ཡོན་ཏན་དྲན་པས་དད་པ་གཏིང་ནས་གཡོས། །ཕྱི་རབས་
 སེམས་ཅན་ནད་ལས་གྲོལ་བར་ངས། །ཡིད་འཕྲོག་འདོད་དོན་འབྱུང་བ་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་པས་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་པར་གྱུར།

རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ལ་བཙུན་མོ་དཔལ་གྱི་བྲིམས་མཛེས་བསྐྱུས་པར་སྤྲུལ་བཏུའི་
 དཔལ། །དེའི་བཙུན་མོ་དཔལ་སྤྲེན་ལ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྔ་ན་ཕུན་ཚོགས། །དེའི་བཙུན་མོ་དབྱངས་གྱི་ལྔ་མོ་
 ལ་སྤྲུལ་སྤོང་དུ་མ་སྦྱེས། །དེའི་བཙུན་མོ་རོལ་རྟེན་མ་ལ་སྤྲུལ་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་གཉིས།
 རྩ་ཆེན་པོས་རྩ་བའི་བུ་མོ་གཞུང་ལྔ་མོ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་སྤྲུལ་བའི་བྱི་དགའ་བྱེད། །དེལ་བཟོ་

བའི་ལུ་མོ་དང་བཞེབས་པ་ལས་སྤྲུལ་མོ་བི་ལྷ་དགའ་མཛེས་མ་གཉིས་འབྲུངས། དེ་གཉིས་རྒྱུ་
 གྲོགས་སུ་ཁྱུར་པ་གསོད་བྱུང་གི་བརྟན་པ་ལ་ཁྱལས། རྒྱན་གེས་ཀྱི་སྤྲོད་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་རུ་ལ་གསོ་
 བའི་གདམས་པ་མང་དུ་ཁྱལས། བདུད་ཅི་སྤྲོན་གི་སྤྲོབ་པ་མཛད་པས་འཛི་མེད་ཆེད་དངོས་གྲུབ་བརྟེས།
 རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས། ཆོ་སྤྲོན་སྤྲོན་ལམ་བཟུང་བའི་མཐུས། ཁྱེད་རང་བརྒྱད་པར་བཅས་རྣམས་
 གིས། གསོད་བྱུང་བརྟན་པ་འཛིན་པར་རུས། །དགའ་བར་གྱིས་ལ་བོད་དུ་བཞུད། ཅིས་བསྐྱལ་བ་
 ལྟར་མཆེད་གཉིས་བོད་དུ་བྱོན། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྤྲོན་གལ་གྱིས་ལོ་བྱང་ཡུམ་བུ་སྒྲོ་སྒྲོ་དུ་སྤྲོན་དངས།
 གསེར་སྤང་དུ་མ་དང་། བི་བྱིད་གའ་བྱེད་གི་རྒྱུང་མར་ལྷ་ལུ་མ་ཡིད་གི་རོལ་ཆ་ཞེས་པ་ལུལ། དེ་ལ་སྤྲུལ་
 སྤྲོན་པ་དུང་གི་ཐོར་ཅོག་ཅན་བལྟམས། ཆེར་ཆར་^{༡༠༧}བ་དང་ཡབ་གྱིས་སྤྲོན་བྱུང་འཛོལ་བའི་མདོ་ལ།
 འགྲེལ་བཤད་ཁོག་འཁུགས། ས་བཅད་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ་ལུ་མ་གྱིང་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་
 བྱིར་བྱོན། དུང་གི་ཐོར་ཅོག་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་སྤྲུལ་སྒྲོ་གྲོས་མཆུངས་མེད། དེ་སྤྲུལ་སྒྲོ་
 གྲོས་རྒྱལ་མཛོད། དེ་སྤྲུལ་སྒྲོ་གྲོས་བཤེས་གཉེན་རྣམས་རིམ་པར་མངའ་བདག་ཁྱི་གཉན་གཞུངས་
 བཅན། འབྱོར་གཉན་ལྷེ་ལྷ། ལྷ་ག་རེ་གཉན་གཞིགས། གནམ་རི་སྤྱོད་བཅན། སྤྱོད་བཅན་སྒྲུལ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྲོན་མཛད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ལ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་མི་ཡུལ་དུ་
 སྤེབས་པ་དང་སངས་རྒྱས་གསེར་བྱུང་གི་དུས་ནས་བོད་ཡུལ་ཆགས་ཟེན་པ་དང་། སྤོན་བོད་རྒྱལ་བོར་
 མགོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་སོགས་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་ཅིང་། རྫོང་རྗེ་གདན་ནས་དཔག་
 ཆད་གཅིག་དང་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གི་སར་གྱོང་ཁྱེད་ལྷ་རྒྱ་ག་རི་བོ་སྤྲོས་དང་ལུན་དང་བྱག་པ་དང་།
 རྒྱལ་ས་བཞི་འི་རྣམས་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་ཙམ་གྱི་ལ་རོལ་ན་ཡོད་པའང་གསོད་བྱུང་ཅུ་རྒྱུ་དང་
 འགལ་ལ། ལྷ་མིའི་རྒྱུད་ལམ་ལ་ལྷའི་རྒྱ་ཐག་ཡོད་པ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་དང་། ཅི་འདོད་
 འགྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་རིག་བྱེད་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་བུ་ལས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་དཀའ་ནའང་།
 དུང་གི་ཐོར་ཅོག་མན་ཆད་དོན་ལ་གནས་པ་ནས་གོང་དུ་སྤྲོས་པ་སྒྲོ་གྲོས་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྲུལ་འདྲེ་
 རྗེ་རྒྱ་གར་རྫོང་རྗེ་དེ་ཡུལ་སྟོད་ལུང་སྟོད་སྤྲར་སྤྲོན་བྱུང་གི་འབྲོད་རྫོང་བཞིན་བཞུགས་པ་ལས། ཉིན་
 གཅིག་ཟམ་མོ་ཆེའི་འགམ་དུ་བྱུང་མེད་མཆར་མོ་ཞིག་དང་མཇལ་ཉེ་བདག་གི་ཡུལ་དུ་སྤེབས་པར་ཁྱེ་

ཞེས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་བརྒྱུད་བུང་བའི་ཁར་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་
རྒྱན་གཏན་བྲག་ནག་པོ་སྟག་འཐིབས་སེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་སར་སྤར་གཟིགས་མ་མྱོང་བའི་གོང་ཡུལ་མི་
མང་བོས་གང་བའི་དཔུས། མཁར་ཆེན་པོ་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐེབས།

དེ་ན་གཙོ་བོ་སྟགས་ནག་གི་ཆ་བྱད་ཅན་མིའི་བོངས་ཆོད་གསུམ་ཙམ་པ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་
བཅིངས་པ་ཞིག་ནད་གྱིས་བཏབ་སྟེ་ལའོར་མང་བོའི་དཔུས་ན་ལུན་པ་འདོན་ཅིང་འདུག དེའི་སྟེང་
མགོར་དར་བྲལ་གྱི་རྟན་མཐོན་པོའི་ཁར་སྟུན་བྱངས། ཁྱོད་ཀྱི་ནད་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅི་ལས་བྱུང་གསུངས་
པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་གིས་ཡུལ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་དུ་སེར་བ་ཡབ་པས་སྟགས་པ་རུས་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
གི་ཐུན་ཐོག་པ་ལགས་ཞེས་ལུས་ཀྱི་གོས་བསལ་ནས་བསྟན་བྱུང་བས། ཤ་རུས་པགས་པ་རྩ་ལ་སྟགས་
པར་ཡུངས་ཀར་མང་བོ་ཐིམ་ནས་འདུག དེར་ཁྱུང་ལྟ་དང་དཔུལ་རྒྱས་ནད་ནས་འཁུལ། ཐུག་པ་རྒྱན་
ལའོར་ཕྱི་ནས་བྱུགས་པས་སྒྲད་ཅིག་ལ་ཀླ་བཏུད་སྟགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནད་ལས་ཐར། བྱ་
དགའི་གཏང་རག་ལ་རྩས་ཡོངས་སྟོད་དུ་མ་དང་རང་རྟགས་སྟོག་གི་སྟོང་བོ་སྟུལ། དེ་ནས་སྤུ་མའི་བྱང་
མེད་དེས་དར་ཡུག་བརྒྱུད་བུང་བའི་སྟེང་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་ཟམ་སྟེར་ཐེབས། མོ་ན་རེ། དས་ཀྱང་
ཁྱོད་ལ་བྱ་དགའ་འཁུལ་བས་སང་ཉིན་ད་ཙམ་འདིར་བྱོན་ཅིག་ཟེར་རྒྱུ་བ་གཅིག་དུ་ཡལ། ཕྱི་ཉིན་
ཟམ་ཁར་བྱོན་པས་འབྲུག་གློག་ཆར་སྟན་ཆེན་པོའི་གསེབ་ནས་བྱད་མེད་ཀྟེད་པ་ཡན་གསེར་གཡུས་
བརྒྱན་པའི་རོ་གཅིག་རྒྱས་ཁྱེར་བ་ཟམ་པའི་ལའོར་ལ་ཆགས་བྱུང་བས་པོ་ཉ་མོས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱ་
དགར་མཁྱེན། རོ་རྒྱར་སྤངས་གསེར་གཡུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཁར་ཐོག་དུ་བཀྲམ་ནས་སྐྱམས་པས་ལུག་རྩི་
སྟགས་ཀྱི་མཐོང་ནས་གཡུའི་ཐོག་འདུག་གོ་བྱས་པས་དེ་ནས་བརྒྱུད་གཡུ་ཐོག་པར་བྲགས། དེ་ནས་
འདྲེ་རྩེ་ཆེན་པོས་བཏུད་ཅི་སྟུན་སྟུབ་སྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཏོག ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་
བོར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླ་རྒྱལ་ལ་གསེར་སྤང་སྟོང་ལུལ་ནས་མགོ་ཐིག་རིན་ཆེན་གནད་འགྲེལ་
ཆ་ལག་ཁ་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཞུས། པདྨོའི་ཡུལ་གྱི་དུ་བྱོན་པས་ཆོང་འདུས་ཞིག་ན་བུམ་ཟེ་གཟི་
བརྒྱན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་མཇལ། དྱི་བ་དྱི་ལན་བྱས་པས་བུ་བྱི་དགའ་བྱེད་ཡིན་པར་ངོ་འཕྲོད། དེས་ཁྱོད་

རང་ལྟོ་སྤྱོད་ཅན་དན་གྱི་ནགས་གསེབ་ཏུ་རང་དང་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟར་བས་སྤྱན་གྱི་སྒྲ་མ། ལྷ་མོ་བརྒྱད་དྲུང་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ། འཛོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བདུད་ཅི་སྤྱན་སྒྲུབ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ་བོད་ཏུ་ཐེབས།

བཅད་པའི་སྤྱན་མོ་དག་འཛོལ་མ་བྱ་བ་ཁབ་ཏུ་བསུས་པར་སྤྱན་གཡུ་ཐོག་ཁྱུང་བོ་དོ་རྩེ་བལྟམས། དད་བརྩོན་གེས་རབ་ལྟན་པས་སྤྱན་པ་ལྷ་མོ་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། བདུད་ཅི་སྤྱན་སྒྲུབ་མཆོད་པས་ལྷ་མོ་དང་དྲུང་སྤྱོད་རྣམས་ཞལ་གཟིགས། དེའི་མཐུས་ནད་པའི་ལུས་ལ་ནད་གང་ཡོད་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྱུ་རུར་བཞག་པ་བཞིན་གཟིགས། ཡབ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། བྱུང་སྤྱོད་པ་པ་ཡི་དབལ། །པ་ལས་བྱ་དག་འཛུལ་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞེས་པ་འབྱུང་། །གསོ་དབྱེད་བལྟན་པའི་ཉི་མ་འཇར། །ཞེས་སོགས་ལུང་བལྟན་པ་ལྟར། ཁྱུང་བོ་དོ་རྩེའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཆོས་སྤྱོན་བཞེས་པ་ལས་སྤྱན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་བལྟམས། ལྷ་མས་སུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲངས་པའི་ཆོ་དགོ་མཚན་གྱི་སྤྱང་བ་བརྩོད་ལས་འདས་པ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པའི་ཐོག་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་དྲུང་སྤྱོད་རིག་འཛིན་པོ་མོ་མང་པའི་ཞལ་གཟིགས། རྒྱོག་ཡིག་དང་གསོ་དབྱེད་ལལ་ཆེ་བ་བསྐབ་སྤྱངས་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་བྱུགས་ཀྱིས་མཁྱེན། སྤྱོད་མ་དགོ་བོ་དོ་རྩེ་བྱ་བ་གཡོག་ལ་བསྐྱོས་ནས་འགོ་བ་ནད་པའི་དོན་བྱེད་ཏུ་བརྩམས་སྟོད་ལུང་འདྲེ་ལུང་ནག་པའི་པ་བོང་རིག་པ་དུག་ཅན་གྱི་སྟེང་ཆོགས་འཁོར་བསྐྱོར། སྤྱན་སྤྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞལ་གཟིགས་པས་སྤྱུགས་ལུར་ནས་པ་བོང་འདམ་ལྟར་བརྩིས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་པར་ཡབ་ལ་བདུད་ཅི་སྤྱན་སྒྲུབ། སྤྱན་སྤྱ་ལྷ་མོ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྩིས་གནང་ཞུས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱན་རྒྱལ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དགྲུང་ལོ་བརྩུ་བཞེས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་ཨག་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་པས་མ་ཡས་སུ་ཐེབས། ཉམས་སད་མྱིར་བྱང་ནི་རྒྱལ་མཉེས་མཁའ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་སྤྱན་པ་རྣམས་དང་ཕྱོད་བརྩམས་པས་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་བོད་སྤྱན་མཁས་པ་མི་དགྲའི་གཙོ་བོར་གྱུར། བསམ་ཡས་ན་སྤྱན་པ་སྤྱན་གྲུང་གསོ་བར་མ་ལུས་པའི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅི་བ་མགྲོ་བར་འབྱར་བར་མཁྱེན་ཏེ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསོས་པ་དང་། སྤྱན་པ་ཀྱན་རྒྱག་བྱ་བ་གཡུ་ཐོག་པར་འབྲན་སེམས་སྤྱག་དོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེའི་ལྷ་མོ་ཞིག་བོང་བྱེད་

ཡག་པོ་མོ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བས་ཡིད་ནམ་པར་སྤྲོས་ཏེ་ལ་ཕྱག་སྤྱོན་པར་ཐོད་བར་གི་གཟུགས་
 བཅོས་མོ་རང་གི་མཚན་མར་བཅུག་ནས་བསྟན་པས་ལ་ཕྱག་གི་རྩ་བ་ཆད་དེ་ལུས་པ་ལས་ལྷ་གའི་
 སྤྱིན་པ་སྤྲོས་ནས་འཆི་བར་ཐུག། གཅེས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཡན་པའི་ཆོ་དུ་ཆ་སྤྱར་བ་སྤྱར་ལྷག་མ་ཐག་
 སྤྱིད་པ་བསྟན་མར་བྱུང་སྟེ་ཐོན་པ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོན་དང་ཆོམས་སྤྱོན་པ་སྤྱོན་དང་དབྱེད་ཆེར་མི་དགོས་
 པར་དངས་པ་སོགས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་ལ་འགྲན་ནུས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་ལྡན། མཆོམས་
 ལུར་རྩོམ་ཡག་མོའི་སྒྲུལ་པ་རྟོག་པའི་རང་གྲོལ་མ་དང་མཇུག། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་མགྱར་དང་བསྟོད་
 དབྱངས་མཛད་པའི་མཐར་། སྤྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་གཟིགས། བསྟན་ཅི་སྤྱོན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རལ་སྤྱོད་ལའི་ཕྱག་ལན་དང་བཅས་པ་གནང་།

དགྲའ་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་བཟླ་སྤྱོད་མར་བར་ཆད་
 མི་འཇུག་པའི་ཐུགས་དང་རྩལ་སྤྱང་ཞུས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན། བལ་པོའི་སྤྱོན་པ་རྟོན་གྱི་ལ་ཉར་མན་
 ངག་ཆད་པ་སྤྲོས་བཅོས་དང་རམ་རུ་སྟེ་བའི་མན་ངག་ཞུས། རྒྱ་བལ་གྱི་མཆོམས་རི་ཀྱར་ཏུ་རྒྱུར་བོད་
 ཀྱི་ལོ་ལྔ་བའི་རོ་ཅན་དང་མཇུག། གསུང་སྤྱོད་ཞིབ་པར་བྱུང་། རྒྱུད་བཞི་དེད་བོད་དུ་མ་སྤྱོད་བར་
 གཏེར་དུ་མི་སྤྱོད་བར་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་པར་ཆེན་ཅན་སྤྱིར། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་
 ལ་སྤྱོད་ལུ་ཉིག་ཕྱོད་བ་དང་དགར་ཆག་གསལ་སྤྱོན། མཁས་པ་མེད་བར་ལ་རྟེ་སྤྱོད་ཕྱིན་དགས་དགས་ལ།
 རྒྱུད་འགྲེལ་སྤྱོད་དང་རྩ་གཅིག་ དམར་འདོད་བརྒྱུད་དང་བཅོ་བརྒྱད། རོ་བཀྱ་འཕྱུལ་གྱི་མེ་ལོང་། བྱང་ལོག་
 གསང་དབྱེ་མཛུབ་བཅུགས། སྤྱར་དབྱེད་གནད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ གནད་ཀྱི་འཕྱུལ་འཁོར། གསང་ཐིག་ ཡན་
 བྱེད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱན་ཆོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་བཅས་གདམས་ངག་གི་དགོར་མཛོད་
 མང་པོ་ཞུས་ནས་བོད་དུ་ལེབས། རྒྱལ་པོ་གིན་ཏུ་མཉེས་པར་བྱུར། སྤྱར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། པར་ཆེན་
 ཅན་སྤྱི་དང་མཁས་པ་མེད་བར་ལ་འཕྱིད་ཡིག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་གདམས་
 པ་དུ་མ་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་མི་རྩ་ལོ་ཁྱར་གྱིས་བཀྱོང་བར་བཅུ་མས་པ་རྩུ་འཕྱུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་བཏུལ།
 ཐོད་ལུལ་དུ་ཕྱག་ལམ་སྟེ་འགྲོ་ཡན་རྒྱབས་ཆེ་བ་མཛད། ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་བགོད། སྟོབ་
 དཔོན་བླ་མ་ཉ་སྟེ་ལ་རྟོགས་ཆེན། མཁའ་འགྲོ་མེད་གདོང་མར་སྤྱོན་བརྒྱད། མཁས་པ་མེད་བར་ལ་

གསོད་བྱུང་འབྲུག་པ། རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། སོ་མ་རྩ་ཐ་མཛོད་དང་བཅས་པ། པཎ་ཆེན་ཅན་གྱི་ལ་
དང་སྒོར་སྟན་བརྒྱུད་དང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཁྱེས་པར་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་ལས་པའདྲ།

རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱུང་མེད་མེ་ལོང་ལག་རྩུ་ཐོགས་ཤིང་སྟན་རྒྱལ་ཐུག་པར་བཀའ་པ་
གཅིག་ན་རེ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོག་པ་ཁྱེད་སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟག་རྩུ་འཕྱོན་པར་བཞེད་ན་
སྟན་སྒྲི་རིག་^{༡༠༧}འཛིན་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པར་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་རྩུ་ཐོབ་མཛོད་ཟེར་བ་ལྟར་
བཟུང་བས། ཞིང་ཁམས་དང་ཐོ་བྱང་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ། འཛོལ་བྱེད་གཞིན་ཅུ། རང་གི་མེས་པོ་རྣམས་དངོས་སུ་མཇུག་ལ། སྟན་སྒྲིའི་ཁལ་ནས།
སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། ཁྱི་ཡི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟག་ཅེས་འདི། རྒྱ་གར་ཡུལ་དང་
ལུ་བུ་གསུམ་ཁྱོན་ཡུལ། འོག་མིན་གནས་དང་རི་རབ་རྩེ་ལ་སོགས། མཚོག་སྡུལ་གནས་དེར་གང་
ཡང་གསོལ་བཟུང་ན། སྐལ་ལྷན་བྱ་དང་མཇུག་པར་ངེས་པ་ཡིན། རང་གི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟག་
ཅེས་བྱ། རང་གནས་གང་ཡིན་རང་ཉིད་བེད་བྱུང་། གསང་བའི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟག་ཅེས་བྱ། རང་ཉིད་
ལུས་གནས་སྒྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར། རང་སེམས་བེད་བྱུང་འོད་དུ་བསམ། མགིན་པ་ལོངས་སྟོང་མ་ལ་
ཡ་རུབས་མ། སྟོང་ག་ཆོས་འཁོར་རི་བོ་སྟོས་དང་ལྟན། ཁྱེ་བ་སྡུལ་པ་རི་བོ་འབྲིགས་བྱེད་དེ། གསང་
གནས་བདེ་སྟོང་རི་བོ་གངས་ཅན་ཡིན། རི་བོ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་བྱོད་སོང་ལ། རི་ཡི་ཕན་ཡོན་སྟན་
གྱི་སྟེ་གནས་ལྟོས། རྒྱ་གར་ཡུལ་ནས་གང་མས་པ་གནད་ལྟན་ལོང་། བོད་ཡུལ་དཔལ་སྟེ་གསོད་བྱུང་
སྟོན་མེ་སྟོར། ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་འགོ་མང་སྟོབ་བྱིར་དུ། མི་ལོ་བརྒྱུད་དེ་ཁྱ་རྩུ་ལྟར་བཞུགས། རེ་
ནས་སྟན་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་ན་སྟག་རྩུ། དཔལ་བོ་རིག་འཛིན་རྣམས་གྱི་ཆོགས་དཔོན་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཡིད་
གཉིས་མི་དགོས་འཕྱོན་པར་ངེས།^{༡༠༨} ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་དཔལ་སྟེ་གསོད་བྱུང་ག་ཟེངས་བསྟོད།

རི་བོ་བཞི་སྟན་རྒྱལ་གྱི་སྡུལ་པ་དང་བཅས་པའང་ཞིབ་པར་མཇུག། རྒྱ་གར་བསམ་ཐར་
མོ་གྲིང་དུ་ཚུད་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་བར་རྒྱང་ལ་འཕུར། སུ་སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་སྡུ་བ་སྒྲི་མེད་སྒྲི་ཚད་ལུང་
རིགས་གྱི་སྟོན་པ་བཟུང་བ་སོགས་མཛད་དེ་གངས་ཅན་ར་བདེ་ཀར་པོས་བྲེས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཐེབས།
ཀྲའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་ལ་བཅུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒན་པ་ལྟ་ན་སྟག་མཐོང་དགའ་བྱོ་འཆོལ་བ་ལ་

བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་བྱས་པས་ལན་བསྐྱེད་མ་བྱུང་། གཡུ་ཐོག་པས་ཐོན་བྲམ་ཟེ་སྐར་མདའ་
གདོང་བྱ་བས་གོང་གི་དྲག་བཞི་སྤངས་པ་ཤ་མིག་རུས་ལ་ཐིམ། བགས་པ་རྩལ་ཅིང་རྒྱང་ལ་བྲུགས། ཁྱ་
བ་འགགས་པས་དེ་ལུང་སོང་། ལུས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲིལ་རུས་པ་ཆག་ཉམས་བྱེད་པའི་བྲུག་གཟེར་ཡོད་པ་
གཅིག་དྲ་བྱུར་བ། སྒྲན་གྱི་ལྷ་མོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆང་མ་བསྟེན་པས་ཤ་སྐམས་གང་རྒྱང་སྒྲིལ་བ་ཀྱིས་ཡན་
ལག་སྟོས། ཉི་མ་མ་བསྟེན་པས་རྒྱང་ལ་བྲུགས། མ་བསྟེན་པས་རུས་པ་འཁྱིལ། བྱད་མེད་མ་བསྟེན་
པས་ཁྱ་བ་འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་བལ་རྒྱལ་
ཀྱི་བྲུག་རྩ་སེལ་བར་མཛད།

སྐས་འབྲམ་སེང་ལ་སོགས་པས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ང་། །
དང་པོར་སྐར་མ་དྲི་མ་མེད། །བར་དུ་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ནུར་གྲགས། །ད་ལྟ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན། །
འདི་ནས་ལྷ་ན་སྐྱག་རྩ་འགོ། །དྲང་སྤང་རིག་འཛིན་ཆོགས་དཔོན་བྱེད། །དེ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་
ཡུལ་དུ། །མེ་ལྷ་ཕྱག་རྩམ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །དེ་ནས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་དུ། །གཡུ་ཐོག་པ་ཡི་བརྒྱད་
འཛིན་སྐས། །ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མྱིའི་སྐྱེས་རབས་གསུངས། སྒྲན་
སྐས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་འབྲམ་ཆོའི་སྒྲན་རྩེས་འཛིན་དང་རྩོལ་བའི་བརྒྱགས་ཏེ་དཀར་ཆག་བཏབ།
འཕགས་པ་མ་ཏི་བཟང་པོ་མཛལ་བར་བྱོན། ཞལ་གསེར་དང་དཀར་མེ་གྲུ་མོམ་པ་ཞུས། ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་
བ་ལ་སྒྲན་སྒྲ་དྲང་སོང་རིག་འཛིན་སོགས་དབག་རྩ་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས། དྲང་སྤང་ཆེན་པོ་རྩ་རྩལ་
དངོས་ཀྱིས་གཟུང་བཅོས་ཟབ་བྱེད་ཅན་སྟལ། ལྷ་སར་རྩོལ་བའི་པོ་ཆེས་གསུང་བྱོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགོ་མ་ལས་ཁྱི་དྲག་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་ཐོབ། རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལཱར་ཐེབས།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཀྱིས་སྒྲོར་བའི་འཕྲེང་བ་དང་བྱང་ཁོག་དོན་བྲེམས་སོགས་མན་ངག་དུ་མ་
གནང་། བྱ་ཡུལ་དུ་བར་སྐང་འཇའ་འོད་འབྱིལ་བའི་དབུས་ནས་སངས་རྒྱས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོས། དང་
པོའི་དུས་ན་སྐར་མ་དྲི་མ་མེད། །བར་དུ་གཞོན་ནུ་འཛིགས་མེད་གྲགས་པ་ཡིན། །ད་ལྟ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་
ཏན་མགོན་པོར་གྲགས། །འདི་ནས་སྒྲན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་སྐྱག་རྩ། །དྲང་སྤང་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་
ཆོགས་དཔོན་མཛད། །དེ་ནས་སྐྱོགས་མ་ལྷ་བདོའི་དུས་བབས་ལ། །དེད་ཀྱི་གསུང་སྟལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཐད་མ་

པ་ཁྱོད། །གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཞེས་བྱར་རབ་གྲགས་པ། །ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་འབྲུང་ཞིང་
འབྱོན། །སྟོན་ཐོང་སྟོན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བྱེད།^{༡༩} །ཅེས་སོགས་གསུང་གི་གནད་པ་མང་དུ་
སྟུང་། མཁའ་འགྲོའི་ཡུང་བསྟན་ལྟར་སྤྲས་གཡུ་ཐོག་འབྲུམ་སེང་། དཔལ་འབྲུམ། དགའ་དགའ་གསུམ་
བསྟུན། དགྲང་ལོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལའི་བར་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེར་མཛད་པའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོས་སྟུན་བྱངས་ཏེ་སྟུ་ལུས་མ་སྦངས་པར་སངས་རྒྱས་སྟུན་སྦྱེའི་ཞིང་དུ་གཤེགས།

གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ནི། འདྲེ་རྩེ་ལ་རྒྱ་རག་ཀ་བ་འཕྲང་གི་གདུག་འདྲེས་བྱང་མེད་གཡུ་རྒྱན་
མཚོར་བའི་རོ་ལས་དངོས་གྲུབ་བྱིན་པ་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་མ་ལྟར་འཆད་པ་འདུག་སྟེ། སྟུན་པོ་
ཞིག་གི་ཁྱད་པེ་ལྟ་མ་འགོ་བས་ཀྱི་ལེགས་པར་མ་མངོན། སྟོད་ཡུང་སྦྱིད་སྦྱེའི་རིགས་ལས་འཆད་པའི་
གདུང་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པ་ན་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆ་སྟོན་བཞི་རེ་ཐང་དུ་ཡབ་གཡུ་ཐོག་ཁྱུང་པོ་རྩོ་
རྩེ་དང་ཡུམ་བུ་འོད་ལྡན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚོན་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་
བཅས་འབྲུངས། དྲང་ཐོང་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གིང་སྟུན་གྱི་ལྟ་མོས་སྟུ་བྱུས་གསོལ།
རྒྱུང་དུ་ནས་ལས་བཟང་པོ་སང་དེ་སྟུན་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་མེད་དུ་མ་བྱེན། གསུང་ལས།
ཁོ་བོ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡི། །ལོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་སྟུན་དཔྱད་བསྟུངས།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དགྲང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བརྒྱང་བས་རིག་པའི་གནས་
སྦྱི་དང་། ཁྱུང་བར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་འགྲོ་ཡན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་བསྟུངས། དགྲང་ལོ་
བརྒྱ་པའི་ཆོ་གྲུབ་པའི་ལྟ་མོས་ད་ལྟེ་ལོ་གཉིས་ནས་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་
ངག་གི་རྒྱུད་དང་མཛལ་བར་ཡུང་བསྟན་པ་བཞིན། མང་མཁར་ཆ་ཡུང་བ་རོག་སྟོན་དཀོན་ཚོག་རྒྱབས་
སྟོན་བཞི་རེ་ཐང་དུ་བྱོན་པར། རྒྱས་པ་འབྲུམ་དང་རྟ་སྟོན་བཅས་པ་སོགས་འབྲུལ་བ་གྲོལ་པ་ལུལ་
ཏེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་རྩོགས་པར་བྱས། རེ་ཞིག་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་མ་བཀྲོལ་བར་རང་གི་
ཟབ་བཞེས་སུ་མཛད།

དགྲང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས། ཀྱུ་དའི་ཞིང་དུ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་

ལའ་བ་ཕྱིགས་མཛུབ་ཀྱིས་ཅེར་སྒྲངས་ཏེ་ཕྱིར་འཕངས། སི་རྒྱ་ལའི་གྲིང་གི་མཚོར་གྱུ་རྗེར་ས་སུ་ཞུགས་
 པའི་ཆེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ངན་སྟགས་ཀྱི་མཐུས་གྲུ་ཞིག་པ་ན་ནམ་མཁའ་བྱ་བ་ཞིན་འཕུར། ཀ་ལའི་ཆལ་དུ་
 ཏུག་སྐྱལ་གྱི་ཁ་རྒྱངས་མུན་ལྟར་གཏིབས་པ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཞི། རི་རབ་རི་བྱན་བཅས་
 པར་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱོན། བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུའི་རྣམ་པ་བཞིན་གཟིགས།
 བལ་ཡུལ་དུ་བོན་དང་རྩ་འབྲུལ་འགུན་པར་ཉི་ཤུད་ཀྱི་རིང་ནམ་མཁའ་བཞུགས། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་
 འགྱུར་རོ་ཚོག་དང་བསྟན་འགྱུར་ཐུགས་ཐོག་ནས་འཆད། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་པར་ཆེན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་
 ཆོགས་དཔོན་མཛད། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡུལ་གྱི་བར་ཉིན་གཅིག་ལ་ཆོད་པས་ཨ་རུ་ར་རྫོན་པ་ལོ་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་། མེ་ཏོག་སོ་མ་སྟེས་སུ་བསྐྱམས་ནས་འབྱོན་པ་སོགས་གསུང་ལས། ང་མཁའ་ལ་
 འཕུར་ན་བྱ་ལྟར་འགོ། རྒྱལ་འགོ་ན་ཉ་ལྟར་འཛུལ། རི་བོ་འབྲིགས་ན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་མེད་ཕུང་
 དཔུས་ན་མེ་ལྟ་ཡིན། ཏུས་སྟེགས་མའི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱུད། ང་མཐོང་ང་མིང་ཐོས་པ་
 རྒྱུད། མཐོང་ཐོས་དན་རེག་དད་པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་སྒྲ་མེད་སྒྱུར་དུ་བསྐྱུན། བསྐྱལ་བར་བསགས་པའི་
 ཕྱིག་པ་སྟོང་།¹⁹⁸ ཞེས་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་རུ་ཏུས་གཅིག་བཞོད། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་དང་ཏུས་
 གཅིག་མཛུལ། རྒྱལ་པ་བརྒྱ་ཡང་ཏུས་གཅིག་འགྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ནི་ཏུས་གཅིག་འདེན། ཟད་
 པར་ཟིལ་གཏོན་ཐམས་ཅད་འགྲུལ།¹⁹⁹ ཅེས་ཟད་པར་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པའི་སྟེ་མཆོད་ཐོབ་པས་སྐྱལ་
 བསྐྱར་བརྗོད་ལས་འདས། སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུངས། དེ་ནས་
 ཅུད་བྱད་རིག་པ་རང་གསལ་སྟེ་ཆོན་ལུ་ལག་ལེན་པོ་ཏ་རྒྱུད། རྒྱུད་རྒྱུད་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ། ཤོག་
 དྲིལ་སྒྲོར་གསུམ། ལྡེ་མིག་སྒྲོར་དུག་སོགས་བརྒྱམས། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་འདི་ཉིད་གསོད་བྱད་ཀུན་
 གྱི་ཡང་ཅེར་གཟིགས་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་བཀའ་རྒྱ་བཞུགས་ཏེ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྟེལ།
 འགྱུར་གསར་དུ་བཅོས་ཤིང་ཡུལ་ཏུས་གནས་སྐྱབས་དང་བསྟན་པའི་བསྟན་ཁའང་གཤམ་སྟོས་ལྟར་
 མཛད། ལུའི་དོན་དུ་གསེར་མཆན་དང་སྟོབ་མའི་ངོར་ཟོང་མཆན་ཞེས་པས་མང་ཏུང་གཉིས་བཞོད། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་བཞི་བཀའ་ཡིན་མིན། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་བའི་
 ལུགས་དང་མི་འགལ་བའི་ལུགས་སྟེ་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ནི་གཞན་དུ་སྟོས་ལ།

ཀླུ་པ་པའི་བཀའ་ཁྲིམ་གཞག

བཀའ་འཇགས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་། སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་ལྟར་གྱི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས།
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་ཕྱིར་གཉི་ཁྲམ་སྟེད་ཀྱི། །མཚན་གྱི་དོན་ནི་འདི་དོན་དུ། །ཡང་
དག་འདུས་པར་ངས་བཤད་དོ།^{༡༣} །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་དེ་ལྟར་པའི་
ལེའུ་དང་པོ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་བརྟེན་ཅམ་གང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་དུ། ཐུབ་པ་
ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་དང་ནི་བཞི་ཕྱིར་དོ།^{༡༤} །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བའི་རྒྱུ་
དུ་གཏོགས་པ་ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོར། གང་ཞིག་མདོ་སྟེ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་འཇམ་
འབྲིར་འཇུག་ན། དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ཕྱིར་འབྲིར་བརྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༥} །ཞེས་དང་།
གཉིས་མེད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་མདོར་བསྐྱས་གཉིས་པ་ལས། དེའི་
ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་རོ།^{༡༦}

ཞེས་སོགས་སྤྱིར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ཕྱིར་སྟོན་བཤད་ཀྱི་རིགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་
མཉམ་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ལ་འཇུག་པ་སྟོབ་དཔོན་གྲྭ་ཀ་ར་ལ་མ་འཇམ་དད་བྱེད་གོ་ཆས་མཛད་པ་ལོ་ཆེན་
རིན་བཟང་གི་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ཕྱིར་བཀའ་
སྤྱི་པ་དེ་དག་གྱུར་འབྲས་སུ་འཇུག་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ།^{༡༧} །ཞེས་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྤངས་པ་ལོ་ལྟ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་ལྷགས་
འབྲས་སུ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་འོ།^{༡༨} །ཞེས་ཕུང་བས་ཐེག་པ་ནི་ལྟ་ནི་སྤྱི་ལས་བཞེན་པ་སྟེ་གདུལ་བུའི་
སྤྱིའི་ཐེག་ཆོད་དང་སྤྱིར་པའི་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་སྟོན་ནི་པེ་ཏ་ཀའི་སྤྱི་མཉམ་གོང་སུ་འཇམ་བསྐྱས་
པའི་དོན། ཐེག་ཆེན་ལའང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆུང་ལའང་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུའི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དུ་
བཤད་པས་མིང་འདོགས་ལུགས་ཐ་དད་གྱུར་དོན་མི་འགལ་བས་གསང་ལྷགས་གྱུར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་ཕྱིར་ལ་འདུས་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་

དུ་འདུས་པར་ཡང་འཆད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ། གསང་
སྡེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་འདུས་གིང་། བསྐབ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་
ཐྱིར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བཞག་གོ^{༡༩} །ཞེས་གསང་སྡེ་གསུམ་ཀྱང་ཆོས་ལུང་དུ་གཏོགས་པ་ཆེས་གསལ་
པའི་རིགས་དང་།

གསང་སྡེ་གསུམ་སྡེ་འབྱུར་དུ། ཐང་ཡིག་གེལ་བྲག་མའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པར། ཉན་མོངས་
འདོད་ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རུ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ནི་བྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། ཉན་མོངས་ཞེ་
སྟངས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རུ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ནི་བྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། ཉན་མོངས་གཏི་མུག་འདུལ་
བའི་གཉེན་པོ་རུ། མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནི་བྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། རྟག་གསུམ་ཆ་མཉམ་འདུལ་བའི་
གཉེན་པོ་རུ། གསང་སྡེ་གསུམ་སྡེ་སྡོད་ནི་བྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་དེ་
བསྟན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འདུ་། བསྟན་པས་འདུལ་བ་མདོད་སྡེ་མདོན་པ་གསུམ་མེ^{༢༠}
ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་གར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མདོད་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
དང་། །ཤིན་ཏུ་འདར་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ནི། །བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་བསམ་མི་
བྱུང་། །རྒྱ་ཆེ་གྲངས་མང་ཆེན་པོ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གཞལ་དུ་མེད། །བརྗོད་མེད་བསམ་འདས་
ཆེན་པོ་འོ། །རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དབྱེ་བ་རྣམས་པ་དགུར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་
དང་། །དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའོ། །ཀྱི་ཡ་དང་ནི་ཨུ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡོ་གའི་ཐེག་པར་
བཤད། །མ་དུ་ཨ་ལུ་ཡོག་དང་། །དེ་བཞིན་རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་པ་དགུར་བཤད་དེ། །ཆོས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་གྲོང་ཆེན་པས་ཐེག་མཆོག་མཛོད་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། ཐེག་པ་མདོར་བསྟན་
པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སམ། རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩེ་རྩེའི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་
བཤད་ན། དབང་པོ་དམན་པ་གསུམ་ལ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ཐེག་
པ་དང་། འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ། ཀྱི་ཡ་ཨུ་པ་ཡོག་གསུམ་དང་། རྫོན་པོ་གསུམ་ལ། མ་དུ་ཨ་ལུ་ཨ་ཏི་
གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཨ་ཏི་བཞོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དས་བསྟན་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །སེམས་ཅན་སྟོ

གཞན་ཡང་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་ལྟན་པ་དམ་དཀར་པོས་མཛད་པ་དྲི་མེད་འོད་
 ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། །ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
 པ་འོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་ལུར་གནས། །ཞེས་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་གསང་སྤྲུལ་སྡོད་མེད་ཐེག་
 པར་གསུམ་པོ་ཡང་འདུས་པ་འོ།^{੧੯} །ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་སྤྱོད་གྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་
 དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྤྱོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་
 ལྟེན་གཉིས་སྤྱེད་འདུས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་ལུ་
 སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་^{੨੦} །ཞེས་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་རིམ་དུ།
 སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། རིག་འཛིན་གྱི་ཐེག་པ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་བཞི་བར་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། དཔུང་
 བཟང་ལས། གསང་སྤྲུལ་མདོ་སྤེའི་རྒྱལ་དུ་བཤད་གྱིས་ཉོན།^{੨੧} །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་
 མང་པོ་ལས་མདོ་དང་མདོ་སྤེར་བཤད་པས། ཤིན་པས་ཟབ་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་སྤྱོད་པས་མདོ་སྤེར་བཞེད་
 པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱིས་བྱེན་སྤྱོད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་པས་ན་ཨ་
 རྒྱུས་སྤྱོད་གསུམ་གར་གཏོགས་པར་བཞེད་པ་ཡང་འཤད་དོ།^{੨੨} །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་དག་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་ཆེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་པའི་དགོངས་
 པ་ལྟར་བཤད་ནས། དེ་མདོ་སྤེའི་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱུང་བའི་མདོན་
 པ་དང་འདུལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།^{੨੩} །ཞེས་སོགས་སྤྱོད་གསུམ་
 གྱི་ཁོངས་སྤྱུ་གསང་སྤྲུལ་གཏོགས་པ་ལ་ཆོས་ལུང་གི་ཁ་གསལ་མེད་པའི་རིགས་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་
 རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྤྱོད་དང་། ཞེས་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། གཏི་
 སྤྲུལ་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྤྱོད་རེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྤྱོད་གཉིས་པོར་གསུངས་སོ།^{੨੪} །ཞེས་ཐང་ཡིག་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་གསུངས།
 པོད་དོད་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས། འོན་རྒྱུད་སྤྱོད་བཞི་པོ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་འདུན་སྤྱོད་དུ་

འགྱུར་ཞིང་། མ་འདྲས་ན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཡལ་ཆེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་གིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཆར་འདྲས་པའི་མདོ་ཕྱི་བྱང་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^{༡༡༠} ཞེས་ཆོས་སྒྲོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁ་མ་གསལ་གྱི་དགས་ང་ལྷགས་ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་
 གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བཞེད་པས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྷ་འགྱུར་སོགས་གོང་མ་རྣམས་དང་ཡང་མི་
 འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་དགོན་ཅོག་ཏ་ལའི་མདོ་བཟའོ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་མདོན་
 ཏུ་ཐོས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྷ་ཕྱ་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་སོ།^{༡༡༡} ཞེས་བྱུང་བ། མདོ་འདིའི་
 ཆོགས་བཅད་རྣམས་ལས་བོ་ཆེ་བཟའོ་བའི་དཔལ་གྱི་ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་དང་འགྱུར་བྱང་ལས་དོན་
 གཅིག་པས་ལས་བོ་ཆེའི་ལེའུ་འདི་ཡང་གསུང་དུས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་རྩལ་ཟིན་པ་ལྷ་
 བྱུང་དང་། དགོན་ཅོག་ཏ་ལ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པ་མང་བ་ལྷ་རྣམས་ལྷགས་ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཆར་འདྲས་མི་
 འདྲེན་པ་སོར་བཞག་སོགས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་ཆེ་གཤིས། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གསལ་མི་
 གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་རྣལ་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་རིག་ཀུན་ཏུ། དཔལ་ལྷན་གསལ་བ་འདྲས་
 པས་རྩ་རྒྱུད་ནི། མདོ་ཕྱི་སྤྱོད་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི། སྟོན་དང་རྒྱུད་ཕྱི་སྤྱོད་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་
 བར་གསུངས་པས་སྟོན་དང་རྩ་བའི་བྱང་། བྱེ་ཕྱིར་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་ཅེས། བཞི་པར་རྒྱ་
 བོད་མཁས་རྣམས་བཞེད་པར་འཐད།^{༡༡༢} ཁྱེད་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་བསྟན་པའི་བཞི་ལྷ་ཕྱ་
 དང་། སྟོན་དང་རྩ་བའི་བྱང་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བར་གསུངས། དུས་འཁོར་སྒྱུ་དོན་དུ། དེས་ན་མཁས་རྣམས་
 ཁཅིག་བདག་གིས་གསང་ལྷགས་མདོ་ཕྱི་སྤྱོད་ཕུང་དུ་བཤད། ཁྱེད་པ་དང་། མདོ་ཕྱི་སྤྱོད་ནི་ཉན་
 བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་འདྲས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཐབས་མདོ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ཕྱི་སྤྱོད་ཕུང་ཕུང་གྱི་རྒྱུད་ལ་གསུངས་པ་སོགས་
 མང་བས་མདོ་རྒྱུད་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།^{༡༡༣}

དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པར་རྣམས་པ་དག འགལ་ཡང་ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མདོ་ཕྱི་སྤྱོད་
 སྟོན་དུ་སྟུང་པ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འོན་ཀལ་པའི་མདོ་དང་། ཅན་

པའི་མདོ་དང་། ཚད་མ་མདོ་དང་། ཅ་ར་ཀའི་མདོ་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་དེ་དག་དང་ནང་རིག་གི་
 མདོ་མི་འགལ་བའམ་འགལ་བ་ཡང་མདོ་མེད་མེ་སྟོང་དུ་བསྟུང་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 རྟོག་གའི་རིགས་པ་ནས་བསྐྱབས་པའི་སྟིང་པོ་རྩེ་བཅུ་ན་བཙོང་ཁ་བའི་བཞེད་པ་བཀག་པར་སོང་
 འདུག་ཀྱང་། མེ་སྟོང་གསུམ་མདོ་མེ་ཚོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་རྒྱུད་མེད་ནང་ཚན་སུམ་ཁྱི་སུམ་
 སྟོང་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོར། མདོ་མེད་ཚོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་
 རྒྱུད་མེ་ནང་ཚན་སུམ་ཁྱི་སུམ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བཅུས་ལས་བཤད། ཅེས་བྱུང་བ། ཡེ་
 ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བཅུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་གཉིས་པ་ལས། བཙོམ་ལྷན་
 འདས་ནས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། སྟོང་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་།
 རྟོག་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཚད་རིམ་ལགས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ལྷལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་གངས་མེད་དོ། །གཉི་གའི་རྒྱུད་སྟོང་
 ཕྱག་དུག་གོ། སྟོང་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བཞི་པོ། རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྟོང་
 ཕྱག་བཞི་པོ། །དེ་དག་ནི་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ།^{༡༣} ཞེས་འདི་དང་ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་སོགས་
 ལ་རྒྱུད་མེ་ཡང་ལྷར་བཤད་པ་^{༡༤}སོགས་ཡོད་ཀྱང་མདོ་མེ་ཚོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་རྒྱུད་འདིར་
 གཏན་མེད་ཅིང་། སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཞེས་པའང་སྤྲན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའམ་གང་ལྟར་རྟོན་
 གོག་མོ་མགོ་རུམ་དུ་སོང་ཞིང་། རིག་གཏན་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་གོང་གི་ཆོགས་བཙན་ཟུར་
 ཅམ་ལས་མ་སྒྲིམ་པར་སྒྲམ་འཛོག་མཛད་དགོས་བྱུང་འདུག།

བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་གསན་ཡིག་གདམས་ཅུ་རྒྱུན་དུ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་
 ཅེར་གྱུར་པ་རྒྱུད་འབྱུང་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། གསར་ཐུགས་མདོ་མེད་རྩལ་གྱི་
 བཤད་ཀྱི་ཉོན།^{༡༥} ཞེས་རྒྱུད་རྣམས་མདོ་མེད་མེ་སྟོང་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་པས་ཐུགས་
 གསར་རྙིང་གི་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལྷར་སྒྲོས་པའི་མེ་སྟོང་གསུམ་གྱིས་ཁོངས་སུ་བཀོད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ལ།^{༡༥} འོན་ཀྱང་གསན་ཡིག་ཁ་བའི་རྒྱབ་དུ་སྟེ་འགྱུར་དགོངས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་སྤུལ་ཞིང་། བསྟན་འགྱུར་གྱི་གས། སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་ཤིང་མཐའ་གཉིས་སེལ་

བར་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་དང་ས་པར་སྤང་བས། དེ་དག་རྣམས་དང་གདམས་དག་
འབྲེགས་པ་གཅིག་པར་དགོངས་པའི་ལུང་། རྒྱལ་མོས་པ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་
ནས། །འབྲས་སུའི་ཐེག་པ་ཉི་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༣༩} །ཞེས་གསུངས་པས་
སྤྱིར་རྒྱུད་ལྟེ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་ནའང་གདུལ་བྱ་སྟོན་མོང་པའི་སྤྱང་རོར་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ནས་འབྲས་སུའི་ཐེག་པ་
དར་བར་གསུངས་པས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྟེ་བཞི་ཞེས་མོ་མོར་གྲགས་ཞེས་སྟུལ་བ། རྣམ་སྤྱང་
མཛོད་བྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་དང་། གསལ་སྟོར་རྣམས་བདུད་འདུལ་སྐྱབས་གསུངས་པ། ལྷ་རྩེ་པས་དུས་
འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བར་དྲངས་པར། སྟོན་པས་བྱ་གྲོག་སྤང་པོ་སྤྱ །ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་རྒྱལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་ལྷགས་
རྒྱལ་རབ་གསུངས།^{༡༤༠} །ཞེས་དང་། ཨ་རུ་པ་མ་རྒྱུ་ཏའི་མཆོན་བརྗོད་འགྲེལ་བར། དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤངས་མཆོད་རྟེན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །དབང་བསྐྱར་བྱིན་ཏེ་རྒྱུད་
ལྟེ་བཞི། །སྤྱིང་པོའི་རྒྱུད་དང་ལྷ་པོ་དག །རྩོམ་འཆང་གིས་རྒྱས་པར་གསུངས།^{༡༤༡} །ཞེས་དུས་འཁོར་
པའི་ལུགས་ལ་གསང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདེམས་པོ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་དང་།

མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོའི་ལེའུང་གཅིག་པ་ལས། སྤྱུ་མེད་གསུངས་པའི་རྒྱུད། །རྣལ་
འབྱོར་པ་རོལ་སོན་པའོ།^{༡༤༢} །ཞེས་བདེ་མཆོག་སྟོར་དང་། གསང་འདུས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་
གོང་དུ་གསུངས་ཟིན་པར་འདོད་པ་སོགས་གསང་ལྷགས་སྟོན་མོང་བར་སྟོམས་སྤྱུར་ཀྱང་སྟོན་མོང་
མ་ཡིན་པ་རྣམས། མདོ་སྟེ་གདམས་དག་འབྲེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་འམ་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྤང་ནས། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ན། །ལྷ་གནས་གསུམ་དུ་གྲགས་
པ་ཡི། །བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཞིག །འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ། །མི་ལས་བསྐྱལ་
ལྷན་དུ་མཆེ། །རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །སྟོན་དུ་རྣམས་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དག་བྱལ་ཅན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆེར། །གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དམན་པའི་ལུས། །འདྲའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ། །ལག་ན་རྩོ་
རྩེས་སྟོན་པར་འགྱུར།^{༡༤༣} །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུག།

དེ་ལྟར་གསར་མའི་རྒྱུད་གངས་ནི་བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་འབྱུང་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད། །ཁྱེ་བ་ཕྱག་ནི་དུག་རེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གངས། །ཁྱེ་བ་
ཕྱག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། །ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་མདོ་མེ་རྣམས། །དྲུང་ལྷུང་ཕྱག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་
ཡིན། །དེ་བཞིན་ལ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྩུལ། །ས་ཡ་དང་ནི་དྲུང་འབྱུར་ལ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་
དབང་པོ། །སྤྱུ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་གསུངས།^{༡༤༩} །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་
ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱེ་བ་ཕྱག་དུག་ཉིད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་
དྲུག་ཉིད་དོ། །མདོ་མེ་སོ་སོ་ལ་ནི་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ལ་ནི་ཁྱེ་བ་ལ་བསྐྱེས་པའི་འབུམ་ཕྱག་ལུ་ལོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་
སོ།^{༡༥༠} །ཞེས་པ་འདི་དང་གོང་གི་སྒྲོམ་འབྱུང་གཉིས་ནས་མདོ་སྒྲེལ་ཆད་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོག་ལྟ་
ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལས་ཆེ་བརྒྱལ་བས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་
ལུང་དངས་མ་ཐག་པར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ཡང་གསར་
འདུས། བདེ་མཆོག་ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་རེ་རེ་བགྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། རྩོམ་སྟོང་རྒྱུན་ལེའུ་
བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ལྟ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བརྒྱུ་བདུན། །འདི་རྣམས་དགོས་པའི་ཁྱེ་བ་ཕྱག་གིས། །ང་
ཡི་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱས།^{༡༥༡} །ཞེས་གསར་འདུས་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་བསྟན་
བཅོས་སམ་རྒྱུད་ལྟ་བརྒྱུ་དང་བདུན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆན་རེར་ཡང་། །ཁྱོ་སྟེ་ཐིག་ལེ་འབུམ་
ཕྱག་ལ།^{༡༥༢} །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གིན་རྒྱུ་མང་ཞིང་།

བྱ་བའི་རྒྱུད་ལའང་རང་ལུགས་སུ་ནང་གསེས་ཡོད་པ་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་
བཅུ་པ་ལས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ལ་ཕན་གང་གས་ཕྱིར། །གསང་སྟགས་རིག་སྟགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་
དག །ཁྱེ་བ་ཕྱག་གསུམ་དང་ནི་འབུམ་ཕྱག་ལ། །རིག་འཛིན་སྟེ་སྟོད་བཤད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
ངས་ནི་གསུང་པ་པོ་རྣམས་གཞོམ་པ་དང་། །དཔུལ་བའི་སྟག་བསྟུལ་བས་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དཀྱིལ་
འཁོར་བཅས་གིང་བྱག་རྒྱར་ལྟན་པ་ཡི། །གསང་སྟགས་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་རབ་རྒྱ་བཤད། །ཁོ་ཉ་བཅུ་
དང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བདུན། །དེ་བཞིན་ཕྱག་བརྟན་དུག་བཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། །ང་ཡི་སྟོང་པོ་དམ་པ་བརྒྱད་

རྣམས་དང་། ཁྱོད་པོ་དྲག་པོ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྦྱར་དང་། རིག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མཐུ་བོ་ཆེ། རིག་
པའི་བདག་པོ་གསང་སྟགས་རྗེས་འབྲང་བཅས། རེ་སྟེང་དོ་རྗེའི་རིགས་ནི་གང་ཡིན་པ། རེར་ནི་འདི་
དག་ང་ཡི་རྒྱ་ཆེར་བཤད། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསང་སྟགས་བྱེ་བ་ཕྱག གསུམ་དང་དེ་བཞིན་
འབྲམ་ཕྱག་ལྷ་རྣམས་བཤད། རེ་ཡི་རིག་སྟགས་བདག་པོ་རྟ་མགིན་དང་། རེའི་མིང་ཅན་དཀྱིལ་
འཁོར་དམ་པ་གསུམ། བཙུག་ཉིས་ཕྱག་དང་བཙུ་བྱག་པ་དང་ནི། ཁོར་ཚུགས་ཅོད་པན་འདོད་པ་
འབྱོར་བྱེད་དང་། ཞལ་བཞི་དོན་ཡོད་ཞགས་པར་བདུན་བསྟན་པ། ས་སྟེང་གསང་སྟགས་ཉི་མ་
བདུན་ལྟར་འབར། རེ་རྣམས་རྟ་མགིན་དཀྱིལ་འཁོར་གསང་སྟགས་ཉེ། མི་ལ་མཆོག་སྦྱིན་འཛིག་
ཅེན་གསུམ་གྱི་འདུད། སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་གོས་དཀར་ཅན་མ་དང་། རྣམ་གཟིགས་རལ་པ་གཅིག་མ་
དཀར་གམ་དང་། གྲགས་ལྷན་ཁོ་གཉེར་ཅན་དང་འདི་དག་རྣམས། ཡུལ་འདི་རིགས་ཀྱི་རིགས་སྟགས་
རྒྱལ་མོ་མཆོག་ རེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། བྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་སྒྲོ་ཆོགས་རྣམས་
དང་ལྷན། རྒྱས་པའི་གསང་སྟགས་རྒྱ་དུ་འོད་དཔག་ཅན། རིག་པའི་དབང་ཕྱག་གསང་སྟགས་
བདག་པོར་སྒྲོམ། རེ་ཡིས་གསང་སྟགས་མི་ལ་བྱུང་མཆོག་སྟེར། རེ་ལ་ལྷ་ཅེན་ཡང་ནི་མངོན་པར་
དགལ། གཞོད་སྦྱིན་དབང་ཕྱག་དེ་དང་རྟག་མཐུན་པས། རེ་ཡི་དཀར་ཡིས་གསང་སྟགས་མཆོག་
རྣམས་བཤད། ལྷས་ཅེན་གྱིས་ནི་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་སྟེ། རེ་ཡི་རྒྱུང་མས་དེ་ཡི་བྱེད་བཤད་དོ། ཁོར་གྱི་
བདག་པོས་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་སྟེ། གང་པོའི་པ་ཡིས་ཀྱང་ནི་འབྲམ་བཤད་དོ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་
སོགས་རྒྱལ་བ་ལ། རད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྟགས་མཐའ་ཡས་བཤད། ^{༡༥༧} ཅེས་གསུངས་པས་
གོ་བར་ཐུས་ལ།

ཐེག་དམན་གྱི་ལྷགས།

ཐེག་དམན་གྱི་ལྷགས། མངོན་མཛོད་གནས་དང་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་མུང་པོ་བརྒྱད་བྲིདག གང་
རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་

འདུས། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྟོད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས།^{༡༥} །ཞེས་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་རྒྱས་པ་མཛོད་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་
 ཅེ་ན། གང་མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡེ་གའི་ཆོགས་རྒྱམས་གོ་རིམས་སུ་བཞུགས་པ་
 དང་། གོ་རིམས་སུ་བཞག་པ་དང་། གོ་རིམས་སུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའོ་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། ཆོས་མཛོད་
 པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གཞུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྟུས་
 པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཛོད་སྤྲུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་
 ཁྲི་ལྷན་ཅིག་གསུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །སྟེ་པ་གཞན་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་འབྲུང་ངོ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་
 པོའི་མདོ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་མོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །དེ་ནི་སྟོག་དུག་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གཞུང་གི་ཆད་ནི་སྟོག་དུག་སྟོང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་ནི་རུབ་སྟེ། འདི་གཅིག་ལ་ལྷས་སོ་ཟེར་ངོ། །ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་གཏམ་རེ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་ནི་ཟེར་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོག་ཁོ་ནས་དྲང་སྟེ། ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་གཏམ་རེ་རེ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་གྲངས་ཡིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ།
 །སྟོད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
 རྟོགས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རམ་པེས་པར་གསུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་།
 གཏི་སྟག་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སྟགས་པ་སྟོད་པ་ཐ་དད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་ནི་
 ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སྟགས་པ་བསྟུས་ཏེ། མེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་འདོད་ཆགས་སྟོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 བསྟུན། ཞེ་སྤང་བ་ལྟར་འཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༦} །ཞེས་བཤད་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ། དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མངའ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྩ་པའི་སྤྱོད་
 པ་བཞི་དང་། རེ་རེའི་ཡང་བྱེ་བས་བརྒྱུད་ཁྱིལ་བཞི་སྟོང་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་
 ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་བསྟན་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་པའོ། །འཁོར་
 ལོ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་སྒྲུང་བས་སམ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། སྤྱི་འོད་ནི་དེ་དག་
 དང་ཉེ་བའི་བྱིར་རོ། །མ་ལུས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱུད་ཁྱིལ་བཞི་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་གཅིག་
 གི་ཚད་རི་ཙམ་ཞེན། དེ་གཅིག་ལ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 ཡིག་འཛིན་འབྲུ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱུད་དང་འབྲུམ་ཕྲག་བཞི་བརྒྱུར་འབྱུར་རོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་གྲངས་སུ་བགྲང་
 བའོ། །ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དབང་པོའི་སྤང་བོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་འཁུར་བར་
 འོས་པའི་སྒྲག་ཆས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་གཅིག་འདི་བར་རྒྱས་སོ། ^{༡༡༠} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 མདོ་གང་དག་ལས་འཕགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤང་བོ་ཆེ་ལྟོང་གིས་འཁུར་བར་འོས་པའི་སྟེགས་
 བམ་རྣམས་ཁ་རྟོན་དུ་བརྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རིགས་པར་འབྱུར་རོ། ^{༡༡༡} ཞེས་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་དེ་དག་གྲང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཞེས་བཤད་པའི་མདོ་
 གང་དག་ཅས་དྲིན་ལན་བསབ་པ་དང་། ^{༡༡༢} རྟེ་སྟོད་གསུམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མངོན་པ་གསུམ་
 ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷགས་ལ། སྤྱི་ཆེན་པོའི་མདོའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་པ་ལས། མདོ་སྟེ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ལ། གཞུའི་སྤང་གི་
 གྱེ་སྟེད་གྱིས། བསྐྱར་པའི་དོན་ནི་མང་ཡོད་ཅིས། ཆོས་གསུངས་པས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ^{༡༡༣} ཞེས་
 སོགས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་རྟེང་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷའི་སྤང་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཆོས་རི་སྟེད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ལས་བྱེ་བས་ཆའམ། བྱེ་བ་

སྒྲིབ་གི་ཆའམ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲིབ་གི་ཆའི་ཆ་གས་ཀྱང་ངས་མ་བཤད་དོ། །གང་ངས་བཤད་པ་དེ་ལས་བྱེ་བ་
བརྒྱ་སྒྲིབ་གི་ཆ་གས་ཀྱང་དགོས་པ་ཀྱང་དགའ་བོས་མ་གཟུང་དོ།^{༡༡༤} །ཞེས་དང་། སལ་པོ་ཆེའི་སངས་
རྒྱུ་གི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ལེའུ་བམ་པོ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་བཙུག་
འདས་རྣམས་ནི་སྐྱ་གཅིག་ལ་དབུས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
རྩལ་གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན། དེ་དུ་རེ་རེ་ཡང་ལྷགས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དེ་དག་རེ་རེས་ཡང་དབྱངས་གི་
ཡན་ལག་དང་། སྐྱ་སྒྲིབ་གི་གསུང་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་
གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་རེ་རེ་བརྗོད་དེ། ཆོས་གི་དབྱིངས་མ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གོ་
བར་མཛད་ཅིང་དབྱངས་གི་ཡན་ལག་དང་སྐྱ་སྒྲིབ་གི་གསུང་རེ་རེས་ཀྱང་མདོ་ལྟེ་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་བཤད་ལ།^{༡༡༥} །ཞེས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བའི་སྟོན་ལུ་ལྟ་བུ་བཞག་ཅིང་།

བཙུག་པོ་ལ་གྱིས་མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་གི་འགྲེལ་པར། དེས་ཆོག་ནི་འཕོ་བ་དང་
གཅོད་པ་དང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་གི་འཁོར་ལོ་འམ། རྗོད་བྱེད་གི་
ཆོས་དུ་མ་སྤངས་པ་ལ་ཆོས་གི་ཕུང་བོ་འམ་གསུང་རབ་གི་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ།^{༡༡༦} །ཞེས་པའི་བཀའ་དེ་
དག་གོ་ག་གིང་ལྟན་ཤོག་ལུ་ལ་སོགས་པ་མདོག་བརྒྱར་བ་དང་མ་བརྒྱར་བ་གང་རུང་དུ་སྟེགས་བམ་
མམ་ལོགས་པར་སྒྱར་བ་ལྟེ་སྟེད་གི་དབང་དུ་བཏང་ན། ལུ་ལ་དང་ལུ་ལ་འཁོགས་པ་ལ་ལོ། །ཞེས་
པའི་བྱིངས་ལུ་ལ། གྱི་ཏུ་གཉིས་པར། ཁྱི་ཏུ་དག་གོས། རྒྱེན་ལུ་བྱིན། གྱི་ཏུ་དུག་པར། ལུ་ལུ་རྩ་
རྣམས་གི་ཨན་ཨ་ཀ་ཨ་རྩ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་ལུ་བྱིན་ཨ་ཀར་བརྒྱར་གོང་གི་བྱིངས་མཐའ་ཏེའི་ཨ་
བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཏུ་སྟེག་མེད་ཨ་ལ་དྲངས། །མཐར་དོན་ཅམ་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་པོ་མི་བྱིན་
པས། སྐར་དག་གི་རྣམ་བཙན་བྱས་པས་ལུ་སྟེག་ཀ་ཞེས་དེང་སང་རྒྱར་ཆག་པའི་པོ་ཏེའམ་སྟེགས་བམ་
དུ་གྲགས་པ་སོགས་འབྱུང་བར་སྐྱོད་ནི། འཕགས་པ་སོགས་མེད་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་
ཉེར་གཅིག་པར། རིག་པའི་གནས་ལུ་བརྒྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནང་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་

ཐམས་ཅད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་དང་
གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།^{༡༡༥} །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཆུལ་དུག་གིས་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཆུལ་དང་། ཐོབ་པའི་ཆུལ་དང་། བཤད་པའི་ཆུལ་དང་། མཐའ་
གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཆུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཆུལ་དང་། དགོངས་པའི་ཆུལ་
གྱིས་སོ།^{༡༡༦} །ཞེས་ཆུལ་དུག་གསལ།

གྲགས་ཆེ་བ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་^{༡༡༧}པའི་ལེ་འདྲུང་པོར། ཆོས་
ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། རྒྱ་ངན་འདས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་དག །འབྱུང་
འབྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ།^{༡༡༨} །ཞེས་ཆོས་གང་ལ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཤེས་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཞེས་པ་ལམ། རྒྱབས་སུ་སོང་བ་མུང་འདས། རྒྱེ་མཆེད་ཡིད།
འཁོར་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས། མཐོང་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཆོ། མདོ་སྟེ་དང་ཞེས་
སོགས་གསུང་རབ། ལུས་འདི་ནི་རྒྱ་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་འབྱུང་འབྱུར། ཆོས་བཞི་ཞེས་ངེས་པ། ལུལ་
ཆོས་རིགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཆོས་ལུགས་ཏེ་བརྩལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ན་དང་། མཚན་ཉིད་ནི། རི་སྐད་དུ།
རྒྱལ་བལྟལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱིབ་ཀྱན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས།^{༡༡༩} །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དབྱེ་
བཞི་ངོ་བོས་དབྱེ་ན། མཛོད་གནས་བརྒྱད་པ་ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་
རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།^{༡༢༠} །ཞེས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་གཉིས། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མདོ་
སྟེ་རྒྱུན་ལས། སྟེ་སྟོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་།^{༡༢༡} །ཞེས་འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མདོན་པ་
གསུམ་མམ་མདོར་བསྟན་དམན་པ་ལ་མོས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ཐེག་དམན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་
མོས་པར་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལོ་ཆེན་རིན་
བཟང་དང་བུ་སྟོན་སོགས་གང་མས་དག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོར་བཞེད་པ་དང་། ཆོག་དངོས་གནས་
སྒོ་བ་དཔོན་རྟོན་སྤྱིའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དྲངས་པའི་གསང་བ་ལུང་བསྟན་ལས་འབྱུང་བ། འདྲེན་
པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག །བཅོམ་ལྷན་ངེས་པར་གསུང་ལགས་ན། རྒྱ་འབྲས་ལྟར་བྱལ་བ་སྤྱོད་
ཅིང་། །སངས་རྒྱལ་གཞན་ནས་མི་ཆོལ་བའི། །ངེས་པའི་ཐེག་པ་ཅིས་མ་གསུངས། །ཞེས་ཞུས་པའི་

ཡན་དུ། རྒྱ་ལ་མོས་པ་རྒྱའི་ཚོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །འབྲས་ལུ་ཐེག་པ་ཉི་ལམ་
 ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བཅུ་ལ་རྒྱ་ལ་མོས་པས་རྒྱ་ལམ་དུ་
 བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། དབང་རྣོན་རྒྱ་འབྲས་ལྟན་གྲུབ་ལ་མོས་པས་འབྲས་ལུ་ལམ་དུ་བྱེད་
 པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས།

བརྟོན་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 ཡང་དག་པ་སྟུན།^{༡༥} །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་རིག་པས་མི་གནས་པར་སྟོན་པ་དང་། རོན་དམ་རིག་པས་
 འཐད་པར་སྟོན་པ་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། ལྷེ་སྟོན་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།
 དེའི་ངེས་ཚིག་ ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྟུ་ཙུལ། སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་དང་བཞེས་འཆད་པ་སོགས་མཐའ་
 གྲས་ཤིང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར། བར་དུ་
 གསུངས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར། ཐ་མར་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་
 ཚོས་འཁོར་དང་གསུམ། སྒྱིར་བཏང་མདོ་ལྷེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་བཤད། རྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དབྱེ་བ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་གཉི་པས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་བ་སྒྱིར་པོ་མཚོག་ལས། མདོ་ལྷེ་དབྱངས་བསྟན་
 ལུང་བསྟན་དང་། ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྟོན་གྲེང་གཞི་དང་། རྟོགས་བརྟོན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། རྒྱེས་
 རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མདོ་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཡིན།^{༡༦} །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མཐ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་གངས་མི་གཅིག་
 པ་གཞན་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བདག་ཀྱིན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། ཕྱིན་གྱིས་
 བརྟུབས་པ། རྗེས་སྟུག་ནང་བསྟེན་གསུམ་ལས། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྟུང་པ་ལྟ་བུ། ཕྱིན་གྱིས་
 བརྟུབས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྟུས་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་ས་བརྟུ་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་
 པ་མ་རྒྱེས་དགའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
 ཏུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་
 པ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་ནི་ལྟ་སྟུག་ནོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་
 པས་ཐུགས་སྟུས་པ་རྣམས་འབྲས་ལུ་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུང་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་

བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་སྟོབས་ཐུགས་ཀྱིས་
བརྗོད་པས་རི་དང་ཅི་གི་དང་སོགས་ལས་སྐྱུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཤད། རྗེས་སུ་གནང་བ་གྲོང་
གཞི་དང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཆོག་རྣམས་རྒྱལ་ལ་བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་གིག་དང་འདི་ལྟར་ཅུ་མེས་
གིག་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།

བསྐྱན་བཙུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བསྐྱན་བཙུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་དག་བསྐྱན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་པའི་བསྐྱན་བཙུམ་ལ། མཚན་ཉིད། དེས་ཆོག
དབྱེ་བ་སྟེ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་མ་མཐ་བས་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་སྐབས་ལྷ་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་
བསྐྱན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་རྣམ་གཡང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
དང་རྗེས་མཐུན་པ། དེ་ཡང་དང་སྤང་བཀའ་བཞིན་སྒྲི་བོས་སྤང་།¹⁵⁷ ཞེས་བཀའ་བསྐྱན་གྱི་དབྱེ་
བར་གིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། སྤྱི་རབས་ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་སོགས་ཀྱང་
བཞེད་པ་སྤྱ་མང་ལ། བྱིས་ཀྱང་ནི་ལྷང་འདྲེན་མཐའ་དག་གིས་མཛད་པར། ལྷང་ཆོག་ལ་ཞིབ་ནན་གྱི་
དབྱེད་པ་ཆེར་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྟན་པ་སོགས་སྤྱ་ཆོགས་པ་འདིའི་ཐད་གྱི་
རྒྱ་དབེ་དབང་པོ་དོ་རྗེའི་སྤྱི་མེད་ལས། དེའི་ཅུ་བའི་སྤྱད་དོད། བྱིངས་ལས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དུ་
སྤྱབ་པ་དང་། ཉི་དང་སི་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་ལས། ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་པོ་འདི་རྒྱས་པར་
འབྲལ་སྤྱི་ཏེ་བཤད་ན།

ཡ་ནི། མཚན་དཔལ་རབ་ཏུ་འབད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་གྱི་པའོ་ཞེས་པས་གྱི་པུ་བྱིན།
བྱིངས་མཐའི་ལྷི་བརྗོད་དོན་ཏེ། གང་ཞིག་ཡིན་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱེའོ་ཞེས་པས་བྱིས། གྱི་པའོ་ཞེས་
པས་གྱི་པུ་ཀྱང་ཡོངས་རྫོགས་བྱིས། ཡན་གང་། ཞུས་ཡོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཆོག་འབྱུང་
ལིང་གི་བར་སྒྲི་བ་དའི་སྒྲིས་སྤྱད་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་ཡུལ་བྱིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཞུས་པོས། བར་དུ་ཞུས་
བྱིན། ཞུས་སོགས་ལས་འཛིག་གོ་ཞེས་པས་ཞུས་འཛིག་ན་མ་ཞུས་གྱི་ཞུས་པའོ་ཞེས་པའམ། ཅུ་ཞུ་ཞུས་

ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་ཀྱི་ཨ་བྱིས། དབྱངས་བྱིས་དམན་པ་ལ་རོལ་རྒྱལ་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་པས་
 ས་སྒྲིག་མེད་དངས་པ་སྒྱུར། ཅེས་གནས་པ། ཅ་པ་རྣམས་ཨ་བ་ལ་རོལ་རྣམས་སོས་ཏེ་ད་ཅུ་བསྒྱུར་བ་
 སྒྱུར་ཞིག་ དགག་པའི་སྒྱུར་གྱི་བཞག་ ན་ལའོ་ཞེས་པས་ན་གྲ་ཨར་བསྒྱུར་བས་ད་ཨ་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་
 དངས། བྱིར་བ་རྒྱ་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རོལ་ཞེས་པའི་བྱིངས་
 བཞག་ ཨུ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་རྒྱུ་ལའོ་ཞེས་པས་ཁྱེ་རྒྱུ་བྱིན། ཁྱེ་ལ་ཁྱེ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་ཀྱི་ཨ་
 བྱིས། ཁ་ཡང་དེའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཨི་བཞག་དངས་པས་བི་རྣམ་པར། ཁྱི་པ་དེད་པ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་བྱིངས་བཞག་ ཁྱ་ཁྱ་བ་རྒྱ་ལོས། ཁྱེན་ཁྱ་བྱིན། ཀ་ནི། ཨུས་མ་ཡིན་པའི་ཀྱེ་དྲི་ཏུ་ལའོ་ཞེས་པ་
 ལྟར་བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟྃ་དོན་གྱིས་བྱིས་དངས་པས་
 ཁྱི་ཏྲ་གཡེང་། མན་གསེས་པ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་བཞག་ བཟྃ་སོགས་ལ་ཨས་ལའོ་ཞེས་པས་ཨས་ཁྱེན་
 ཏུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟྃ་དོན་གྱིས་དངས་པས་མན་ལ། དེ་ནས་ས་སྒྲིག་མེད་ནི། སར་དག་གི་
 རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད། ཏུ་བ་ལ་ལོས་རྣམ་བཅད་ཨུ། ཨུ་ལ་ཨོ་ལའོ་ཞེས་པས་གོང་གི་ཨ་
 དང་ཨུ་གཉིས་བཅོམས་ཏེ་ཨོ་བྱས་པ། མནོ་ཡིད་ཅན། དེ་ལ་གསུམ་པའི་མང་ཆོག་གྱིས་བྱིན། ས་རྣམ་
 བཅད། ལྷ་མི་ལས་རའོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ར་བྱས་པ་གྱིར་བྱིས། བཟྃ་འཆད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་
 བྱིངས་བཞག་ ཁྱ་ཁྱ་བ་རྒྱ་ལོས་ཁྱ་བྱིན། ཀ་འགོ་བ་ལ་ཡཱ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་བ་ར་རྣམས་ཨི་ཨུ་རི་རྣམས་
 ཨུ་སྒྲར་ཡང་དག་པར་བསྒྱུར་བའོ་ཞེས་པས་བཨུ། ཁྱེན་ཀྱི་ཀ་དེའི་དོན་གྱིས་བྱིས་ཅ་ཅུའི་ཀྱའོས་ཀ་དེ་
 དངས་པས་ཨུ་ཀྱ་ དེ་ལ་དང་པོའི་མི་བྱིན། ཨུ་ལས་ཨུ་ལའོ་ཞེས་པས་ཨུ་ཏུ་བསྒྱུར། ཨུ་གསེས་དག་
 གི་ཨ་ལོས། ཨ་དབྱི། མ་རྗེས་སུ་རོ་བྱས་པས་ཨུ་ཀྱི་བཤད་པ་འདིར་གོང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ར་དངས། ཤུ་
 སུ་རྗེས་སུ་སྒྲིག་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ དང་ཚུལ་ལི་ཏུ་རྒྱ་ལའོ་ཞེས་པས་ཏི་རྗེ་ཁྱེན་ཏུ་བྱིན། ན་
 རྩད་དོན་ནམ་དབྱངས་དོན་ཏེ་བྱིས། བྱིངས་མཐའི་ཨུ་བཟྃ་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་དངས་པས་ཤུ་གྱི། དེ་
 ལ་སོ་སོགས་ནི་རྟག་རྒྱུ་ལའོ་ཞེས་པས་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨུ་བྱིན་གྱི་ལུ་ལའོ་ཞེས་པས་རྟགས་མཐའི་རི་ཨུར་
 ཏུ་སོང་། དངས་པས་ཤུ་རྒྱར་ལ། དེ་ནས་མ་རང་སར་འཛོག་གས། ཡང་ན་མ་ནི་རྗེས་སུ་རོ་ལོས་ཀྱང་
 ཀོར་བྱས་པ་ཤུ་རྒྱར་མི་སྒྲིག་པ། ཨི་ཀ་དྲན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཨེ་དག་གོས་ཨ་ཁྱེན་ཏུ་

བྱིན། ལུ་པ་རྩ་བུང་རུའི་འོ་ཞེས་པས་བྱིངས་ཀྱི་ལུ་པ་རྩ་བུང་ཡི་ཨེར་བསྐྱར་བ་བྱངས། དེར་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་
 རྒྱག་པའི་ངས་ཨུ་ལས་ཨི་ཨེ་གྲི་གཅིག་ལུ་མ་འབའ་ཞིག་ རི་རྒྱལ་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ནེ་
 ཀྱི་དག་པོ་ཞེས་པས་ནེ་རྒྱུ་བྱིན། ཅ་ཆེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱིས་པ་རྩིན། དེ་ལ་གསུམ་པའི་བྱང་
 སྒྲའི་རྒྱུ་བྱིན། ཨུ་ལས་ལུ་མ་ཡིན་པའི་ཨམ་འོ་ཞེས་པས་ལུ་ཨམ་རྒྱུ་བསྐྱར། ཨམ་ཤས་དག་གི་
 ཨའོས་ཨ་བྱིས་མ་ནི་ཆེས་སྤང་འོའོ་ཞེས་པས་མ་གྲུ་ད་སྒྲོར་བྱས་པ་རྩིན་རྒྱལ་བས། བད་གསལ་བར་
 བྱང་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཀྱི་བྱ་འོས་ཀྱི་བྱིན་ཀ་འགྲོ་བ་ལ་ཡ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་བ་རྣམས་
 ཨི་ལུ་ར་བྱ་རྣམས་སུ་སྤྱར་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་པས་བསྐྱར་བསྐྱར། ཀྱི་བྱ་འོས་ཀྱི་བྱིས་
 པ་ལུ་ད་གནས་མེད་པ་ལ་ཡང་ན་འོས། ཡང་ན་ད་ཏར་བསྐྱར་བ་ལུ་བྱ་བྱིན་ཏུ། དེ་ཤ་བྱིན་ཏུ་འདོར་བ་
 ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཨུ་ལས་ཤ་བྱ་སྟེ་ཨི་བྱ་ལ་ཡང་ན་འོ་ཞེས་པས་རྒྱུ་བྱ་བྱིན་ཏུ་བྱིན། ཤ་ནི།
 ཤ་འགྲོ་བ་ལ་བཞི་བོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། ཏའི་ལུ་བཟོད་དོན་ཀྱིས་བྱིས། བྱིངས་མཐའི་ཨ་
 ཡང་བྱིས་བྱངས་པས་དེ་ཤ་ཅ་པ་རྣམས་ཨ་བ་ལ་རྩ་རྣམས་སོ་ཞེས་པས་ཏ་དར་སོང་དེ་ཤ་ད་བསྐྱར་བ།
 བྱིས་བཞག་ ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པ་མྱི་ ཡིས་གོང་རྒྱལ་བའི་རི་བོ་བྱིང་འོ་ནས་བཟུང་ད་བྱངས་ལ་མ།
 ཅ་པ་རྩ་བ་སོགས་མཚམས་སྤྱར་བས་མཛི་ཤ་རྩི་ ལུ་ཅི་ལ་ཐར་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ དེ་ལ་
 ལུ་ཅ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཏུ་འོས། རྒྱུ་ས་བ་བྱིན་བྱིངས་ཀྱི་ཆེས་འབྲེལ་ཡི་ནི། ཡི་འགྲོ་བ་དང་ས་ཁ་
 སོགས་ལ་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས། ལུ་པ་རྩ་བུང་རུའི་འོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ཀྱི་ལུ་ཡིན་ཏན་བྱས།
 རྒྱུ་ས་བ་ཀྱི་པ་དའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། རུའི་ཀྱའོ་ཞེས་པས་ཅ་ཀར་བསྐྱར། ཀྱུ་ཨི་ལ་ལ་ཁ་རུ་བྱང་དེ་
 སའོ་ཞེས་པས་ས་ཁ་རུ་བསྐྱར། ཀ་ཁ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ཀྱུ་འམ་བྱངས་པས་མོ་ཀྱུ་ཐར་བ། ལུ་སྤྱི་བྱུང་
 པ་དང་དམིགས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཡི་ཆེས་འབྲེལ་གོང་ལྟར་བྱིས། རྒྱུ་འོས་རྒྱུ་བྱིན། ཀ་ནི་
 ཡིན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་ཏེ་བྱིས་བྱངས་པ་ལུ་མྱི་ཐོབ་བྱེད། རྩ་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་
 བྱིངས་བཞག་ ཀྱི་བྱ་འོས་ཀྱི་བྱིན་བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཟོད་དོན་ཏེ་བྱིས། དང་པོའི་ཁ་ཅི་ས་ནའོ་ཞེས་
 པས་ཁ་སར་བསྐྱར། ཀྱི་བྱ་འོས་ཀྱི་བྱིས། སམ། ཡང་དག་པའམ་ཀུན་རྫོགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་
 རྒྱུ་ཏེ་འཛིན་པ་ལའོ་བྱིངས་བཞག་ དའོས་པོ་ལ་རྒྱ་ཏེ་འོས་རྒྱ་ཏེ་རྒྱུ་བྱིན། བྱིངས་ཀྱི་ཏེ་ཏེ་ཏ་དང་

ལྷ་ར་ཉིའི་གཉིས་ཀ་འོའི་དོན་ཉེ་བྱིས། བྱིངས་ཀྱི་ནུ་མ་འོས་བྱིངས་མཐའི་རི་འཕེལ་བ་ལྷ་ར་དུ་སོང་།
 རྒྱུན་གྱི་ཉ་དེའི་གོ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས་བྱིས། ལྷ་ནི་ཙ་ཇ་དག་གི་སྒྲ་འགྲོ་བ་ལ་ཀ་ག་དག་གོ་ཞེས་པས་
 དོན་དེ་བྱིས་སྟོག་གི་ཨ་བཞག་དངས་པས་སྒྲ་ར། གོང་དང་སྒྲུར་བས་སམ་སྒྲ་ར་ཚོགས་པ་འམ་ཡང་
 དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐར་པའི་
 གོ་འཕང་ལ་སྟེན་ཅིང་དོན་གཉིས་སྟེན་ཚོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་འཚོལ་བ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་
 པས་བགོད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ལམ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འཛིན་པས་ན་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་པ་ཅས་གཤེགས་ཤིང་འབྱོན་པའི་སྒྲ་འདོད་པས་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱི་སྟེན་མོང་དུ་བགོད་བྱར་གྱུར་པས་ཚོགས་པ་འམ་གཞན་དུ་བསགས་པ་འང་འདྲེན་ནོ། །ཡན་
 གཞོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་གིས་འོས་གྱིས་བྱིན་དེ་ནས་མིང་དུ་གྲུབ། གྱིས་འོས་གྱིས་བྱིས། དེ་
 རྗེས་ཡ་རྩ་ལ་ཀ་ལྷ་པར། རྣམ་པ་བཞོད་པ་ལ་ནི་སྒྲ་འོ་ཞེས་པས་སྒྲ་བྱིན། རྒྱུན་དང་རྣམ་དབྱེའི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཏུང་སྟགས་ཀྱི་སི་སྟགས་ལ་ཁེ་ཨའོ་ཞེས་པས་ཏེ་བྱིས་ཏེ་ཁེ་ཨར་བསྒྲུར། ཡ་
 སྒྲ་རི་ལྷ་བ་བཞོན་ནམ་རི་བཞོན། ཤུམ་སྟོག་ལའོ་ཨན་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་ཨན་སྟོག་གི་བྱིངས་བཞག་
 རྒྱ་ལ་ལྷ་ཀྱང་འོ་ཞེས་པས་ལྷ་རྒྱུན་དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཞོད་དོན་ཉེ་བྱིས་དངས་པས་ཨན་
 རྗེས་སྟེ། ཀུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་བཞག་ རྣམ་ལྷ་པར་ལས་ཀའོ་ཞེས་པའི་ཀ་རྒྱུན་དུ་བྱིན།
 བྱིངས་མཐའི་ཨ་བཞོད་དོན་ཉེ་བྱིས་རྒྱུན་གྱི་ཀ་ནི་ལྷ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀི་ཏ་དེ་དྲ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་ར་
 བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་ཉེ་བྱིས་དངས་པས་ཀུ་ལ། མི་བྱིན། ཨ་རྩ་ལས་ཨམ་འོས་མི་ཨམ་
 དུ་བསྒྲུར། ཨམ་ཤས་དག་གི་ཨ་འོས་ཨ་བྱིས། མ་ནི་རྗེས་སྤང་རོ་འོས་མ་རྗེས་སྤང་རོར་བྱས་ཀུ་ལ།
 གོང་དུ་སྒྲུར་བས་ཨ་རྩ་ཀུ་ལ་མཐུན་པ། མི་རྩ་སྟེན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ རྟེན་
 ཀི་དག་གོ་ཞེས་པས་ཀི་རྒྱུན་དུ་བྱིན། བྱིངས་མཐའི་ལྷ་ནི། ལྷ་ར་འགྲོ་བ་ལས་སྒྲ་སྟེ་ཨི་ཏ་ཡང་ནའོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། སྤེའི་རི་ཨར་འོ་ཞེས་པས་རི་ལྷ་ར་དུ་བསྒྲུར། རྒྱུན་གྱི་ཀ་དེའི་བྱེད་དོན་ཡིན་
 པས་བྱིས། སྟོག་གི་ཨ་བཞག་ ར་བ་ལ་ཨི་ལྷ་དག་གི་ཉེ་ས་ལའོ་ཞེས་པས་རའི་ལྷ་པ་རྩའི་ལྷ་རིང་པོར་
 བསྒྲུར་དངས་པས་སྒྲ་རྩའི་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་གཅིག་ཚོགས་ཏུ་བྱིན། ལྷ་མི་ལས་དབྱངས་ལ་རྣམ་

འོས་ལྷན་ཁྱིམ། ལྷ་བཟླ་དོན་མ་ཆེས་འབྲེལ་གྱིས་ཁྱིམ། ཤས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ལ་ཏ་
 ཡང་རོ། །ཞེས་པས་རྟགས་མཐའི་ཨི་ལ་ཏ་དུ་བསྒྱུར། ཤས་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ལ་མ་བ་ཡང་དག་
 པར་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ལ་ཏ་དུ་འོས་ལ་ཏ་ཁྱིམ། རྒྱུ་དུ་འོས་ཀྱི་ཏི། ལྷ་དོན་ཡིན་པས་ཁྱིམ། སྤྱོག་
 གི་ལྷ་བཞག་དངས་པས་སྤྲུལ་ཁྱིམ་ཏི། ཏ་མ་འདོད་པ་ལོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ལྷ་ཏ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཞེས་པས་དག་སྤྲུལ་ཁྱིམ། ཀ་ནི་ལྷས་མ་ཡིན་པའི་ཀི་ཏ་ཀི་ཏ་ལོ་ཞེས་པས་ཁྱིམ། ལ་
 བཟླ་དོན་ཡིན་པས་ཁྱིམ། བྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ནི། ལྷ་ཏ་འགོ་བ་ལས་སྤྱི་ཏི་ཏ་ཡང་ནའོ་ཞེས་སམ། གང་
 ཞིག་ཨི་ཏ་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱེ་འོས་པས་ཁྱིམ། ལ་ཏ་དུ་རྒྱུ་མས་དབྱི་བ་ཉིད་འོས་བྱིངས་མཐའི་
 མ་ཡང་ཁྱིམ་གནས་མེད་པ་ལ་ཡང་ན་འོས་ད་ཡང་ཏར་བསྒྱུར་བ་ཏར་དེ། ལ་བི་སྤྱི་ལོ་ཞེས་པའི་
 བྱིངས་ལ། ཏ་ཏ་ཀི་དག་གོ་ཞེས་པས་ཀི་སྤྲུལ་ཁྱིམ། བྱིངས་མཐའི་ཨི་ནི། ཨི་ཏ་འགོ་བ་ལས་སྤྱི་ཏི་
 ཞེས་པའི་དོན་ཏི་ཁྱིམ། ལྷ་ཏ་དུ་བྱུང་བའི་ཨི་གེ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་བ་ཡིག་པར་བསྒྱུར། རྒྱུ་
 ཀྱི་ཀ་ཡོན་ཏར་འགོག་པའི་དོན་དེ་ཁྱིམ་དངས་པས་ལ་བི་ཡང་། རི་ཏི་འགོག་པ་ལོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་
 བཞག་ལྷ་ཏ་དག་གོ་ཞེས་པས་སྤྲུལ་ལ་ཁྱིམ། བྱིངས་མཐའི་ཨི་ནི་གང་ཞིག་ཨི་ཏ་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་
 དབྱེ་འོས་ཁྱིམ། ལྷ་པ་རྒྱ་བྱུང་དུའི་འོ་ཞེས་པས་བྱིངས་རི་རང་གི་ཡོན་ཏར་ལ་ཏ་མིང་དངས་པས་ལ་
 རྒྱུ་དེ་ལ་སི་ཁྱིམ། ལྷ་ཏ་ལས་ལ་མ་འོས་སི་ལམ། ལམ་ཤས་དག་གི་ལ་འོས་ལ་སྤྱི་ཀྱི་ལ་ཁྱིམ། མ་ནི་
 རྒྱུ་ལ་མ་འོས་མ་ཆེས་ལ་མ་འོས་བྱས་པ་ལ་རྟི་གཙུག་ལག་སྤེ་དང་སྤོང་བཀའ། ཨི་ཏ་འགོ་བ་
 ལོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ལྷ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འོས། བྱིངས་གོང་གསལ་ལ་ཏ་ཏ་བ་ཏུ་འོས་
 ཏ་ཁྱིམ། ཀ་ནི་ལྷས་མ་ཡིན་པའི་ཀི་ཏ་བི་ཏ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏི་ཁྱིམ། བྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའི་ཏ་ནི།
 ལ་ཏ་ཏ་ཏ་དེ་ཏ་དག་གི་ལྷ་ཏུ་འོས་པ་ཏར་བདག་དོན་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཁྱིམ། པ་ཅ་
 ལས་པ་འོས་ཏུའི་ཏ་བར་བསྒྱུར། པ་ནི་ཀ་འགོ་བ་ཡིན་པས་བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏར་མ་ཐོབ་པས་ཨི་
 པ་བཞེན། ལྷ་ཏ་ཏ་རྒྱུ་མཐའི་ཏ་ཏུ་འོས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཏི་འོས་ཏི་ཁྱིམ། ཀ་ནི་ཨི་ཏ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་ཨི་ཏ་ཀྱི་མིང་ཅན་དོན་དབྱེ་འོས་ཁྱིམ། རེས་པའི་ཚིག་ལས་ཨི་གེ་ཉམས་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པས་བྱིངས་མཐའི་ལྷ་རིང་ཆ་ཉམས་པར་བྱས་པ་བྱ་ཏི། ཡོངས་གྲགས་སོ་སོ། ཨི་ཏུ་འདོད་པ་ལོ་

ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ཚོག་འབྱུང་ཡིང་གི་ཡུ་ཏྲ་བྱིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཨ་པ་ལོས་པར་དུ་ཨ་བྲ། ཨ་བྲ་གི་
བྲ་ནི། རུ་དང་ལུའི་པ་ལའོ་ཞེས་དང་གཉིས་ལས་བྱིངས་པ་འགོ་བ་ལ་ལྷ་པ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པས་བྱིས། འདིར་ཡོན་ཏན་མི་དགོས་ཏེ་ཏ་སའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །བྱིངས་མཐའི་
ལུ་ནི། གང་ཞིག་ཡིན་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱེའོ་ཞེས་པས་བྱིས། གམ་ནུམས་གྱི་ཚའོ་ཞེས་པས་ཁ་ཚར་
བསྐྱར། ཚ་ཡིའོ་ཞེས་པས་ཚ་གཉིས་སུ་སོང་། ཁ་ས་ལ་རྩ་བ་རྩམས་གྱི་ཙ་པ་འོས་ཚ་གོང་མ་ཙར་བསྐྱར།
ཨ་ལ་ཡའི་འོ་ཞེས་པས་ཡུ་ཏྲ་གྱི་ཡུ་ལྷི་རུ་སོང་། ཨ་ཨི་ལ་ཨའོ་ཞེས་པས་ཨ་དང་ཨྱི་གཉིས་བྲི་ལ་ཏེ་ཨེར་
བསྐྱར་དངས་པ་ཨི་རྩེ་ཏྲ། གོང་གི་བྲ་ཏི་དང་སྐྱར་བས་བྲ་ཏི་རྩེ་ཏྲ་སྐྱར་བར་གྱིས་སམ་ཨི་རྩེ་འདོད་ཡུ་ཏྲ་
རིགས་ལྟ་བུ།

དེ་ལ་ཐད་འགྱུར་དབང་བཏང་ན། གང་ཞིག་རྩམ་པར་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ། །
སྟོན་པ་གཅིག་སྤྱ་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡི། ཁར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཚོགས་དང་རི་ལྟ་བཞིན་མཐུན་པ། །དེ་
ཡང་གཙུག་ལག་བཞེན་དུ་སྦྱོ་བོར་སྐྱར་བར་གྱིས་ལྟ་བུའང་འབྱུང་ཉྱེ་ཡོ་རྩ་བས་དོན་འགྱུར་ལུགས་སུ་
བཀྲལ་བ་དང་བཅས་པ།

ཡུལ་དང་བཞི་ལྟ་མོ་ཉི་ཤུ་ལྟ་སྐྱར་མེ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ དབང་བོ་རྩེ།

མོ་ལྟ་ཉི་ཤུ་ལྟ་སྐྱར་མེ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ དབང་བོ་རྩེ།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་རྩམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་
བཤད། ཁར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྩེས་མཐུན་པར། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞེན་སྦྱོ་བོས་
སྐྱངས།¹⁴ །བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བས་སྟོན་པའམ་གསུངས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་གིས་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དོན་དེ་བརྟེན་གྱི། རང་གི་རིགས་¹⁵ པ་དང་ལུན་པས་སྦོབས་པའི་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་སྟོན་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་ནམ། ལྷོ་རིལ་དབང་ལུགས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་ལུགས་ལྟར་
ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལྷོ་རིལ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་སམ་རྩུ་པ་པོའི་གཞན་ལ་ཀུན་སྲོང་གི་ཁྱད་པར་
དང་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་བཀྲར་བསྟེན་དང་གཤགས་པ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་འདུ་འཛིན་རྩམ་གཡེང་མེད་པའི་

ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ། གང་གི་ཆེ་དེའི་དོན་ཅམ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐར་པ་མུ་འདས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་
གི་བཀའ་ཉེ་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་སྦྱོ་བོས་སྤང་ཞིང་བཟུང་བར་བྱའོ།།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི་བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་སོང་ན། ལྷན་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལའོའི་བྱིངས་ལ་
ཨིམན་ཏུ་ཨ་སུ་ཀའོ་ཞེས་པའི་ཏུ་བྱིན་བྱིངས་མཐའི་ཡུ་བཞིན་དོན་གྱིས་དྲངས་པས་ལྷན་བསྟན་བཅོས་
སུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་དེ་ན་ལྷན་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་བྱིངས་ལ། ཡུ་དག་གོས་ཡུ་བྱིན། ལུ་ཐ་
དག་གི་ཨ་ན་ཨ་ཀ་དག་གོས་ཡུ་ཨ་ན་ར་བསྒྲུར། ལུའི་ཡུ་རྗེས་འབྲེལ་བྱིས་དྲངས་པས་ལྷན་ཉེ་
བསྟན་པ་འམ་འཆོས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལན་དུ་འཆོས་པ་དང་། ཏུ་ཡ་
སྦྱོབ་པར་བཤད་པ་འང་ཡོད་དེ་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་སྦྱོལ་བ་ལའོའི་བྱིངས་ལའང་བཤད་མ་ཁད་པའི་ཡུ་
བྱིན་པ་ད་ཨ་ན་ར་བསྒྲུར། ཡོན་ཏན་ནོསི་ར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏར་ཨན་དང་མཚམས་སྒྲུར། ར་རིར་ལས་
མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ནའི་ཆ་འོས། ར་ཆར་བསྒྲུར་བས་ཏར་ཆ་ཉེ་འབྲས་སུ་སྤྱིད་པའི་སྟག་བསྟེན་ལས་
སྦྱོལ་བའམ་སྦྱོབས་པས་དེ་དག་རྣམས། ལྷག་མ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་དང་།
གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ་ཡི་གེ་རྣམ་འགྲུར་ཉམས་སོགས་ཀྱི་བྱིངས་མཐའ་སོགས་དྲུངས་རྣམས་དང་ཆ་
བྱིས་སྟོག་ཨ་བཞག ཤས་ཏར་ཨ་ཞེས་གནས་དེར་བྱིངས་ཀྱིས་དམན་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྒྲུར་རོ་ཞེས་ཟེམ་པར་དྲངས་པས་ལྷན་ཞེས་འགྲུབ།

རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་ལུ་ལྷ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བསྟན་བཅོས་ཉིད་ཏུ་འཐད་དེ།
ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ནི་འཆོས་པ་དང་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དག་
རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོ་སྤྱིད་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་
བྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་ཁོན་དོན་དམ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་འཆོས་པ་དང་སྒྲོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དོན་
བཟུང་བ་ལ་འབད་བ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ།^{༡༧} ཞེས་བྱུང་ཞིང་། སྤང་བོ་ལྡེ་རྒྱམ་པར་འགྲེལ་བ་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་སྒྲོབ་མ་འདུལ་བ་རང་ལས་མ་ཐས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་འགྱུར་ལས།
འདིར་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་པ་གང་ཞེན། དེའི་དོན་གྱི་ཡི་གེའི་རྒྱམ་པ་དང་། སྒྲིའི་སྒྲི་སྒྲེ་མི་ལྷན་པའི་
འདུ་བྱེད་དང་སྒྱར་རོ། ཁྲེས་པའི་ཆོག་གི་རྩལ་དུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འཆོས་པ་དང་། རན་འགོ་དང་
སྲིད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་
ངེས་པར་ལེགས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཛྲོད་པར་འགྱུར་རོ། རན་འགོ་ལས་སྒྲོབ་པས་
ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འཆོས་པ་དང་སྲིད་པ་ལས་
སྒྲོབ་པས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ།^{༡༨} སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་གྱུང་།
ཉོན་མོངས་དག་རྒྱམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། རན་འགོ་སྲིད་ལས་སྒྲོབ་པ་གང་ཡིན་པ། འཆོས་
སྒྲོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད།^{༡༩} ཅེས་
བཛྲོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། ཞེས་རྒྱམ་བཤད་རིགས་པའི་ལུང་དང་མཐུན་པ་འདུག་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
འཕགས་པ་ལྟའི་གསུང་འདྲེན་པ་མཛད་དམ། ཕྱི་མ་འདི་འགྱུར་དང་ཡི་གེའི་སྒྲོན་གང་རུང་ཡིན་ནམ་
སྟམ་པ་ལྟར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཆོག་དམན། བྱེད་ལས། བཛྲོད་བྱ། བཤད་བྱ། བཀའ་རྒྱམས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྟར་བ་སྟེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་ས་
སྡེའི་ནང་ཆོན་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་
པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཚུད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྒྲོབ་པ་ལྟར་ལེན་
པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཁྲེ་ལ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམ་ཟེའི་གསང་

ཆོག་རྣམས་སོ། ཚེད་པ་ལྷར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
གཏན་ཆོག་སྟེན་བཅོས་སོ། ཉེ་ལ་སྐྱབ་པ་ལྷར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་བཀའོ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། རྟོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟོན་ལོག་
པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟོན་དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཉེ་དག་གྲང་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་
པར་སྐྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། རན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས་དང་།
སྟོང་པོ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལས་དཔལ་པར་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཉེ་
དག་གྲང་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༥} ཁེས་གསུངས་པའི་རྟོན་ལྟན་
གྱི་མཁས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་བཀྲལ་བ་པོད་ཚུམས་རྣམས་སུ་འདྲེན་རྒྱན་ལྟར་ན། རྟོན་མེད་རྟོན་ལོག་
རྟོན་དང་ལྟན། རན་གཡོ་སྟོང་མེད་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་། ཁོས་ཚེད་སྐྱབ་པ་ལྷར་ལེན་པ། བསྟན་
བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟག་པ་ལྷ་ལུ་རྟོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས།
མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་སུ་སྟོག་གཅོད་པའི་མཆོད་སྦྱོན་ལྷ་ལུ་རྟོན་ལོག་པ། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་རྟོགས་
པར་སྦྱོན་པ་མངོན་པ་མཛོད་ལྷ་ལུ་རྟོན་དང་ལྟན་པ། སྐྱུ་མ་དང་མིག་འབྱུལ་གྱི་ཐབས་སྦྱོན་པ་ལྷ་ལུ་རན་
གཡོ། ངལ་ཞིང་དྲུབ་པ་ལུས་ལ་མེ་ལྷ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་ལུ་སྟོང་པོ་མེད་པ། བྱམས་པའི་ཆོས་
ལྷ་ལྷ་ལུ་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་པ། ཉན་ཐོས་སེམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་ལུ་ཐོས་པ་ལྷར་ལེན་པ། རྟོག་གའི་
ཆོག་རྟོན་བརྒྱད་ལྷ་ལུ་ཚེད་པ་ལྷར་ལེན་པ། སྟོད་འཇུག་ལྷ་ལུ་སྐྱབ་པ་ལྷར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ།
རྟོན་ལྟན་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་པ་སྐྱབ་པ་ལྷར་ལེན་གསུམ་མཆོག་དང་གཞན་དྲུག་པོ་དམན་པ་བསྟན་
བཅོས་ལྷར་སྐྱང་དུ་བཞེད།

གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལྟ་ལ། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་ལ། འབྲུགས་
པ་སྟེབ་པའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ནམ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལྟ་ལ། གསུམ་པ་བཛོད་བྱའི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་
བ་ལ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་སྟོན་པ་དང་། རི་ལྷ་བ་སྟོན་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་སྟོན་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་ལལ་པ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བརྟག་པ་བརྒྱད་དམ་

བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འཛིན་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུགས་རྣམས་དང་། རིག་གནས་ལ་སྟོན་བྱེད་
 ཀྱི་བསྟན་བཙུགས་ཉེ་གནིས་སུ་བཤད། གནིས་པ་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་སྟོན་བྱེད་ནི། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྩ་
 ཏུག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡམ། གཞུང་འཛིན་གནིས་མེད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡམ། རང་བཞིན་མེད་པའི་བདེན་པ་སྟོན་
 པ་སྟེ་རྣམ་པའི་དང་སྟུམ་ཅུ་པ་དང་དབུ་མ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 སྟོན་བྱེད་ནི་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བཤད་བྱ་བཀའ་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། བཀའ་སྟེའི་དགོངས་
 འགེལ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་འགེལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཀའ་སྟེའི་ཆོག་གི་ཆ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་སྦྱ་དང་། དོན་གྱི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆད་མ་ལ་གྲགས་ཀྱང་། བྱེ་རོལ་པའི་སྦྱ་ཆད་
 སོགས་ཀྱིས་མ་པེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནིས་པ་བཀའ་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་འགེལ་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ལྟ་བའི་ཆ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྦྱ་བ་བཀའ་དང་མདོ་སྟེ་བ་བསྟན་བཙུགས་སུ་བཞེད་པ་མཛོན་པ་སྟེ་བདུན།
 དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། དེ་ལས་ཀྱང་བསྟུས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་
 ལྟ་བུ། གནིས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གཞི་བརྩ་བདུན་གྱི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་པོར་བསྟན་
 བས་རྣམ་འབྱེད་དང་གཞི་བརྩ་ཏུག་སྟོན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། གཞུང་དམ་པའི་ལུ་པ་འདུལ་བྱེད་སོགས་
 དང་བཅས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་མདོ་རྩ་དང་། རྣམ་འབྱེད་
 གཞིར་བཞག་ནས་གཞན་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་མེ་ཉྱག་འཕྲེང་རྒྱད་དང་སྟུམ་བརྒྱུ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གནིས་པ་བཀའ་བར་བའི་ལྟ་བའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཤིང་རྟའི་སྒྲ་འབྱེད་བཞིར་
 གྲགས་པ་ལས། མདོ་ལས་དངོས་སུ་བཛོད་པའི་དོན་ནམ་སྟིང་པོའི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
 རབ་དེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འབྲས་པ་རྩོད་བརློག་ བདུན་པ་ལས་འབྲས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ།
 རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་རིགས་པ་ཏུག་ཅུ་པ། སྦྱ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྩ་ཏུག་འགོག་པ་ཞིབ་
 མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་རིགས་ཆོགས་ལྟ་རྩོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་། སྦྱ་རབས་རྣམས་ཐ་སྟངས་བྱ་བ་པ་དང་རིན་ཆེན་
 འཕྲེང་བ་ག་ལས་འཛིན་མེད་གསུམ་གང་རུང་སྦྱར་བའི་སོ་སོའི་བཞེད་པའི་རིགས་ཆོགས་ཏུག་
 འབྲེན་པ་དང་། མཐའ་དག་བསྐངས་ན་རིགས་ཆོགས་བརྒྱད་དུང་བཞེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་

མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་། ཁ་བས་ལྷ་ཙུམ་གསེར་གྲེང་དུ་སྤྲོ་རབས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞིན་མཛད་ནང་།
 བྱིས་ཙུམ་ས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་བསྟན་པའི་ཡོངས་གྲགས་དུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་།
 རྒྱགས་བསྟན་གྱི་དོན་ནམ་མཛན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པ་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། སྟོད་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་སྒྲིམ་རིམ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་བཀའ་ཐ་མའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། མདོ་ལྗེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ། སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་སའི་རྣམ་གཞག་ངང་རྒྱལ་བཟང་བོས་མཛད་པ། དཀོན་བརྟེན་ལོང་སྤྲུངས་ལེའུའི་རྣམ་
 བཤད་སྟོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་
 དང་། སྟོད་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལྟ་བུ། ས་ལྗེ་ལྟ། ལྷོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
 འདི་ལ་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་གསུམ་པའི་ལྟ་བའི་ཆ་ཙམ་སྟོན་པ་དང་། རགས་པའི་དུས་
 བུམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྟེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་ལའོར་ལོ་
 གསུམ་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེག་བཤད་ཀྱི་རིགས་སྤང་ཡང་། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ནི་ཞིབ་ཆའི་དུས་ནམ་ཡང་ལའོར་ལོ་བར་པ་ལས་མ་འདས་སོ།

ལྷ་པ་བསྟན་བཙུགས་ཀྱི་རིགས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་བཀའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ།
 བཀའ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀའ་ཉིད་ལ་འགྲེལ་པ་བཟབ་པ་དང་། བཀའི་
 དོན་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཆོག་གི་ཆ་དོན་གོ་དཀའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་
 སྤྲད་འགྲེལ་གཉིས་ལྟ་བུ་དཀའ་འགྲེལ། ཆོག་གི་ཆ་སྟོས་པ་དང་བཅས་ནས་འཆད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་
 པའི་ཆོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་འགྲེལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་ནས་སྟོན་པ་སྤྲད་པའི་དོན་བསྟན་
 ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ། དག་དོན་དེའི་ནས་སྟོན་པ་དག་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ། ཆོག་དོན་གཉིས་
 ག་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་དང་ལྷ་ར་

འདུས། གཉིས་པ་བཀའ་དོན་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལ། བཀའ་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་
མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ནམ་མཁོ་ཙུ་ལྟ་ལ། ཐོར་བུ་སྟོན་པ་དག་ཚུལ་གྱི་ཀ་རི་ཀ་ལྟ་ལ། བཀའ་མང་པོའི་དོན་
སྟོན་པ་བསྐྱབ་བུས་དང་བཤེས་སྤྱིང་ལྟ་ལ། སྤྱིར་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙམ་དང་། བཤད་པ་དང་། རྣམ་
བཤད་དང་། བཤད་སྒྱུར་དང་། དོན་བསྟུས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་། ལེགས་
པར་སྒྱར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་མིང་གིས་དབྱེ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཁོངས་ནས་
བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྱུར་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་པ་བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཐུན་མོང་བའི་དུས་སྤྱི་ཚད་དུ་བཞེད་
ནའང་། ཐུན་མོང་མིན་པར་ཚད་མ་ལ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་བའི་དགོངས་པ་སོགས་
སྤྱི་ཚད་གཉིས་ག་ལ་དོན་གྱི་བཀའ་མི་བཞེད་པ་དཀའ་གཤིས་དཔེར་བརྟེན་ཙམ་དུ་སྟན་པ་མེ་ལོང་
དང་སྒྲོམ་གར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་
བདག་རྒྱུན་ཙམ་མཛད་ནས་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་བས་པ་བསྐྱེད་དེ་བཤད་པ་དང་། འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་
གདམས་པ་རྣམས་བཀའ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཙུམ་པ་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བམ་པོ་ཉེར་
གཉིས་པར། བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བས་འདོད་པས་རྒྱ་རྣམ་པ་དུ་གཤིས་བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་
སྒྱུར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དོན་མང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
མོས་པ་སྤྱོ་ཆོག་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁ་ཅིག་འདིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། དོན་ཉམས་
པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། དོན་འཐོར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་
སྟམ་པ་དང་། དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། ཆོག་འབྱུ་མཛེས་པས་
མཛེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའི་སྟམ་པས་སོ། །^{༡༥} ཞེས་རྒྱ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་ག་དང་།

དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་
སྒྱུར་ནས་བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་ཙུམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མི་སྒྲིག་

པའོ།^{༡༧༥} །ཞེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོར་ཡོན་ཏན་བཞི་ཚད་དགོས་པ་དང་། བསྟན་མཁན་པོའི་
 དབང་དུ་བཏང་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པཅན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟོབས་པ་དང་། །མང་དུ་བོས་
 དང་དྲི་མེད་དང་། །མངོན་པར་སྟོར་བ་མི་དམན་པ། །སྟན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱ།^{༡༧༦} །ཞེས་
 པ་འདི་ལ་མཚོག་དམན་ནམ་སྒྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་ཀྱི་ཡངས་པའི་དབང་བཏང་ན། སྟེ་བགོང་མ་གཞན་
 དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཕྱིན་དེ་ག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ཡོངས་
 སུ་སང་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ་སྟེ་བས་ཐོབ་པའི་
 ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་། རྩེ་བྲག་སྒྱིར་གོང་ལྟར་དང་ལྷན་པར་རིག་གཞུང་འདི་གའི་གཞུང་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་
 བཤད་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་བོས་པ་དེས་ཀྱང་མི་ཚོག་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ། དེ་སེམས་པ་དང་
 གོམས་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོར་བའི་གུས་སྟོར་དང་རྟག་སྟོར་གྱི་བཅོན་འབྲུམ་མི་དམན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་
 སྐབས་དོན་སྟན་ངག་དང་གཞུང་ལུགས་གང་གི་འང་རིག་རྒྱལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱད་ལ་བསྟན་
 པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། གསེབ་རིག་པ་འདི་དང་གསང་ཐུགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལུགས་ལ། །ཁ་
 ཆེའི་པ་རྩི་ཏ་རྩེ་དགས་རྩེ་ཟེར་དུ། སྒྲ་མའི་ལུང་དང་ཡང་དག་དོན། །གསལ་བར་རྟོགས་ནས་རྩོམ་
 པར་བྱ།^{༡༧༧} །ཞེས་རབ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་དྲི་མེད་ལྟ་ཡིས་ནི། །ཡིད་
 བློ་རྣམ་པར་དྲངས་པས་ན།^{༡༧༨} །ཞེས་འབྲིང་ཡི་དམ་ལྟའི་གནད་བ་ཐོབ་པ་སོགས་དང་། བ་མ་
 དབང་ལུང་ལག་འཁྱེད་སོགས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་པོ་མ་ཆད་ཅིང་རང་བསྟུབ་བློ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་དགག་
 བློ་གསུམ་སྟོང་བར་མཐས་ལ། ལུང་ལ་འདྲིས་པ་དང་སྒྲ་ཚད་སྟན་ངག་ལ་བྱང་རྒྱལ་བས་བསྟན་བཅོས་
 རྩོམ་རུང་བར་གསུངས།

སྒྲུབ་གྱི་རྒྱུད་པའི་བཀའ་ཡིན་ཚུ་ལ།

སྒྲུབ་སྐོར་རྒྱུད་ཆེན་འདི་ཉིད་ནང་དོན་དང་སྒྲུབ་ན་གཤམ་ཐོག་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསུངས་
པའི་གསང་བའི་གནས་སོགས་དོན་ལ་གནས་མོད། ཕྱི་ནང་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང་བཞེད་པ་རི་སྟེང་དུ་གྱུར་
པ་རྒྱམས་དང་སྒྲོར་ན། ཕྱི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་དྲང་སྟོང་གི་གནས་རྒྱམས་གང་མོས་སུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་
བ་ཆེར་མེད་ཅུང་། དོན་ཆད་གྲུབ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བདག་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཚུན་
གྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས། ནང་གསང་གཤམ་རྒྱུད་མའི་རྒྱུ་ཐར་དུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་གོང་སོང་ལྟར་
དང་། རྟོན་པས་སྒྲུབ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་རྒྱམས་སུ་འང་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་
མིའི་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཆོག་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱུད་འདི་ཚུན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་
ཀྱང་གངས་ཅན་ཡུལ་དུས་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་དུ་མ་འབྱུང་བར་སོམ་ཉི་མ་དགོས་ཅུང་
རྟོགས་དཔྱོད་མཁན་པོ་རྒྱམས་ལ་འཆད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དེར་མ་འདུས་པ་གངས་ཅན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་གཤམ་
ཐོག་ཆེན་པོས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུའི་གངས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དུ་རྩ་དང་སྒྲན་ཟས་ལེའུ་སོགས་སུ་ཐོར་བའི་
བསྐྱེད་ཁ་དང་བཅས། ཕྱི་རྒྱུད་དུ་སྒྲན་དཔྱད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་རྩ་རྒྱུའི་བརྟག་པ་དང་མ་བྱ་
དག་གོགས། ར་དཀར་ཡོལ་ལ་སོགས་པ་དང་། མན་རྒྱུད་དུ་འང་དོན་གོང་མཚུངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཁ་དང་
ཁྱུས་ལེགས་པར་དག་པར་མཛད་པ་རྒྱམས་ཀྱང་གཤམ་ཐོག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་རིགས་འདུས་
སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་བཞེདས་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་
ཀྱན་ཆང་ཞིང་། མཛང་མ་ཁར་སྟོང་ཏིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འདྲེན་བྱེད་དགེ་བའི་ཕྱགས་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱམས་
ཀྱང་རྗེ་གཤམ་ཐོག་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལུས་ཐོག་འདིར་ཐོབ། ཡི་དམ་ལྟ་རྒྱམས་ཀྱིས་
ལུང་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསང་སྒྲུགས་སྒྲན་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་བྱིན་རྒྱལས་
ཁྱད་པར་སྒྲུ་ཙམ་མེད།^{༡༠} ཅས་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་པ་སྒྲུབ་དང་
བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་མོད་པག་ཏུ་མེད་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་བཅས་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་བྱོན་ནས། ཨ་ལ་ལ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་ལུས་ཅན་རྒྱུབས་སྒྲན་མེད་

པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཁོང་། འདི་ཉིད་བཞུགས་པའི་ཡུལ་རྒྱུགས་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་བདེ་ལེགས་
 ལུན་སྤུལ་ཚོགས་པར་འགྱུར། འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་པ་དང་། གློག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་
 བྱང་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་
 བོར་འགྱུར། ཐ་ན་གཞུང་འདིའི་ཚོགས་བཅད་སྟོར་ཟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་འཁོར་བར་ལྷུང་བར་མི་
 འགྱུར་ཁོང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༧} ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་ཁ་མཛད་པ་རྣམས་བཀའ་དང་བསྐྱེས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་མཛད་པ་ནི།
 སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བོདོན་ལ་མི་དཔྱོད་ཅིང་ཚིག་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རོར་སྟོང་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་ནི། བཀའ་གདམས་ཐོག་ལེ་བཅུ་དུག་རྩི་བོ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་ལེ་ཤེས་སྤྱོད་འབྲུལ་གྱི་
 རོལ་གར་ལས་གར་ནང་། དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་རྩི་ཆེ་འཆང་ནས་སྟེག་དགོས་པ་བཞེན་ཡིན་པར་བདག་
 གི་སྒྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།

རྒྱད་བཞིའི་འཆད་ཐབས་སུ་ཆ་ལག་ཡིག་རྙིང་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱད་
 ཆེན་འདི་ཉིད་ལ། མེད་ཐབས་མེད་པ་གཅེས་པའི་བྲ། བརྒྱ་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་བསྟན་པ། རྒྱད་
 ཀྱི་ཁོག་པ་འབྲགས་པ་ལ། ཁོག་འབྲགས་ཉི་འོད་རབ་གསལ་ཡོད་^{༡༨} ཅེས་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་
 བཅས་པའི་ས་བཅད་ཤེས་རབ་ཉིན་བྱེད། ཁ་སྐོངས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་གང་བ་སྟོང་གཏམ་གྱི་སྟོར།
 གཤམ་ཡིག་མིང་དོན་བད་སྟོང་། བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞིའི་བསྟན་ཚུལ། ཟད་འཕེལ་བྱེད་པའི་འབྲུ་འགྲེལ།
 ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུ་འགྲེལ། མགོ་ཆག་རྒྱུམ་བཙོས་ཤོག་གཅིག་གཉན་སྟོག་བཙོས་ཐབས་རིགས་
 གསུམ། དྲང་སྟོང་གཟའི་བཙོས་ཐབས། དབང་པོ་རིལ་བུའི་བརྟག་ཐབས། ཕན་བྱེད་སྟགས་འབུམ་
 རྣམས། དཀར་ཆག་འབྲུགས་མེད་དམ་པ་ཞེས་པར་བཤད་འདུག་པ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་
 རྒྱུགས་ལ། ཁོག་འབྲགས་ཁྱུང་ཆེན་ལྗིང་བ། སྟོང་བུན་མཛེས་པའི་འཇའ་རིས། ས་བཅད་སྟག་མའི་
 རམ་ཐབས། རྟེན་སྟན་སེལ་སྟོན་མེ། འགྲེལ་པ་འབུམ་ནག་གསལ་སྟོན། ཙོད་བསྟོག་གོགས་སེལ་
 འཁོར་ལོ། སྟོར་ཆོམས་སྟོང་བུན་བརྟག་ཅིག་མིང་དོན་བད་སྟོང་རྣམ་ལ། ལག་ལེན་རིན་ཆེན་གཏེར་
 སྤངས། ཁ་ཐོར་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ལག་ལེན་སྤྲུལ་འབྱིད་ཡིག་རྒྱུང་། མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམ་གསུམ།

གཤམ་པ་བཙོ་བརྒྱད། ཟབ་པ་རྣམ་གསུམ། མཁས་ཁྱད་རོ་མཚར་བཞི་སྟུགས། རྒྱད་རྒྱུད་བདུད་རྩི་
 སྙིང་པོ། གསོད་བྱུང་མུ་རྟིག་འབྲེང་བ། ཡན་བྱ་སྟུགས་འཁུམ་དཀར་པོ་དང་བཙོ་བརྒྱད་རྩུ་བཤད་པའི་
 བྱི་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་གྱི་ད་ལྟ་བར་རྩུ་འཁོད་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འཁུམ་ནག་མ་འབྱོར་བར་འཁུམ་
 རྒྱུད་གི་གོ་བཙན་པ་དང་། རོ་པོ་རི་ལྟར་རུང་མིང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྒྲུབས་མ་དཔེ་དག་མིན་ཅི་
 རིགས་ལས་ཕྱག་རྒྱམ་འབྱོར་པ་ནས་ཞབས་བསྟུལ་ཞུ་མི་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་བྱུག་གི་སྟོན་ཙམ་དང་། བར་
 རྩུ་མ་འཁོད་པ་བྱིས་དཔེ་འབྱོར་བ་ཆ་ལག་གི་གས་ཡིན་དེས་སྤྲིའི་མན་ངག་འཁུལ་སེལ་སྟོན་མ། གཡུ་
 ཐོག་ཤོག་དྲིལ་སྟོར་གསུམ་གཉིས་དང་། བར་འཁོད་གས་ནས་སྟོར་ཆོམས་སྟོང་ཐུན་བཅུ་གཅིག་ལག་
 ལེན་སྟར་འཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད། གཤམ་པ་བཙོ་བརྒྱད། མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམ་གསུམ། ཁ་ཐོར་རིན་ཆེན་
 སྤྲུངས་པ། རྒྱད་པར་ཟབ་པ་རྣམ་གསུམ། མཁས་ཁྱད་རོ་མཚར་བཞི་སྟུགས། བདུད་རྩི་སྙིང་པོ། མུ་
 རྟིག་འབྲེང་བ་རྣམས་གཡུ་ཐོག་པ་རང་གི་གསུང་ཡིན་པར་པལ་ཆེར་བཞེད་རུང་། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་
 མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞེས་པ་འདིའི་སྟོང་ཆའི་སྟོག་འགའ་ཞིག་གི་གཡུ་ཐོག་པའི་གསུང་ཡིན་རྒྱུ་ཀྱང་།
 བྱིངས། བྱང་སྟོང་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་དེས།^{੧੧੩} ཞེས་དང་། ཁོ་པོ་རུ་མཚམས་སུ་པའི་བྲ།^{੧੧੪} ཞེས་
 སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ཀྱི་གསུང་རྩུག་དོན་མི་ཟ་ཞིང་། བར་རྩུ་སུམ་སྟོན་གྱི་གསུང་མིན་པར་དོགས་
 པ་འཁུམ་རྒྱུད་འཁོད་འདུག་སྟེ་རྩུ་བའི་དཀར་ཆག་དང་བསྟན་ན་འགྲེལ་བ་འཁུམ་ནག་སུམ་སྟོན་གྱིས་
 མཛད་དེས་རྣམས་ཆ་ལག་གས་ཡིན་ལ། གཞན་མ་པར་རྣམས་འཁོད་ནས་ཀློག་སེལ་སྟོན་མེད་དང་
 མིང་དོན་བད་སྟོང་རྣམ་ལྟ་བུ་རོ་མོས་མཛད་པར་གྲགས་པ་དངོས་དེ་ཡིན་མིན་རི་ལྟར་ནའང་གོང་སྟངས་
 དང་། གཞན་མ་རྩུ་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། ཤག་རམ་པ་ཉི་མ་དཔལ། འབལ་སྟུན། བྱང་རྟི། རོང་སྟོན་
 དགོན་ཅོག་སྒྲུབས་སོགས་བོད་སྐད་ཐབས་པ་ཤེས་བྱ་ཆེ་རྒྱུ་ཅི་རིགས་པས་བྱས་སམ་སྟུམ།

གཞན་ཡང་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་པ་དེས། སྟོ་འཁུམ་ཆེན་མོ། མན་ངག་གི་སྙིང་པོ་དྲིལ་
 པ་འཁུམ་ཁྱུ་རྒྱུད། ཐོར་བུ་རེ་ལེན། དེབ་ཆིངས་རྒྱོགས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་འཁུརིས། བྱང་ཁོག་གི་རྩ་བ། སྟུག་
 པོ་གསོ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་གདམས་པ། ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད། རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་དང་བྲག་གསལ་པའི་མེ་ལོང་།
 ལུ་དོན་མ། འབྱུང་བ་ལུས་འཁུགས་ཀྱི་ཤོགས་སེལ། རྩུག་ནད་ཞི་བ། མོ་ནད་བཙོས་ཐབས་ཡིག་སྟུ་

བཅུ་བཞི་པ། གཟེར་སྤྲན་གཉེན་པོ་ལྔ་སྟེང་། སྤྲན་པའི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟགས་མཛད་དེ་
 བོད་གངས་ཅན་མུན་པའི་གླིང་དུ་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་སྟར། བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་
 བཀའ་ལས། སྤྲ་གསུམ་རིགས་འདུས་སྤྲན་རྒྱལ་དོ་རྩེ་འཛང་། གཏུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་འཛམ་པའི་སྟོན་
 གར་ལ། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོར་གྲགས་དེ་ངེས་དོན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་གཙོ་བོ་ལྷན་གྱིས་
 བྱུལ།^{੧੧} ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོགས་མ་ལྔ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་འགོ་བརྒྱམས་གྱི་མགོན་སྤྱབས་དཔུང་
 གཉེན་དུ་རིགས་འདུས་སྤྲན་གྱི་སྒྲ་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་
 པོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདྲིའི་སྟགས་གྱི་
 དགོངས་པའི་གྲོང་ནས་ཉམས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་དུ་དོལ་བ། དཀར་ཆག་གསལ་བའི་སྟོན་མ་ལས། སྟགས་
 རྩེ་ཉི་འདྲ་ཆོས་ཆན་སུམ་རུ་ལ། ཙུ་བ་གསུམ་གྱི་སྟགས་སྟོག་གཅིག་དྲིལ་འདི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
 སྟོག་སྤྱབ་མཐར་སྟག་ཡིན།^{੧੨} ཞེས་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་སྤྱིང་ཉིག་གི་ཆོས་སྟོར། ཀྱན་གྱི་
 སྤྲན་མོང་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་ནི། གཏུལ་བྱ་ངེས་ཤེས་འདྲན་བྱེད་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན།^{੧੩} ཞེས་པ་ལྟར་ལོ་
 རྒྱུས། བདེ་ཆེན་གྲོང་ཡངས་སྐལ་ལྷན་སྤྲན་པར་བྱེད།^{੧੪} ཅེས་པ་བཞིན་སྤྲན་བྱེད་རས་བྲིས་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཅོད་པན། སུམ་པ། དཔུ་རྒྱུ། གོས་རྒྱུ། སྤྲན་རག་
 གཏོར་ཆོགས་ང་ཆེན། རྒྱུད་བཞིའི་སྟོགས་བམ། ཀ་པ་ལ་མེ་ཡོང་སྤྲན་བཅས། གཙགས་སུ། མེ་བཅའ་
 སྐམ་པ། མཚོན་ཀྱང་སུ། སུར་མ་སྟེ་ཆད་བྱེད་གྱི་དབང་། རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཚན། ལུང་བཟེད། གྱི་
 ཀྱག་ཐོད་ཁྱག་རྒྱམས་ཕྱིའི་དབང་། རིགས་འདུས་ལྟ་དབང་། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབང་། དྲང་སྟོང་བཀའ་
 སྤྱང་དང་བཅས་པས་ནང་གི་དབང་། བྱང་སེམས་གྱི་གསང་དབང་། ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རིག་
 པ་བརྒྱལ་བ་ཞུགས་གྱི་དབང་། རྩོད་དྲིལ་མེ་ཡོང་མན་ཤེས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དབང་། ལྟ་སྟོན་སྟོན་པ་འབྲས་སུ་ངོ་སྟོན་དེ་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་དབང་། འཆི་མེད་ཆེ་དབང་ལྟ་མོའི་རྩེས་
 གནང་། དྲང་སྟོང་སེར་སྤྱིའི་རིག་གཏད་རྒྱམས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དྲིལ་སྤྱབ་དང་། ཞེས་
 ལམ་མཚོག་ཟབ་མོ་སྤྱབ་སྟོར།

ཕྱི་གཏོར་ལས་གཞུང་སྤྲན་གཏོར་ལྟན་ཐབས་ནི། ཞེས་མགོན་ཆོས་ཞིང་དངོས་གྲུབ་འཕུང་

བ་འབྲིན་ལས་སྒྲོར། རྫོགས་རིམ་ཡང་ཟབ་མཁའ་འགྲེལ་སྤྱིར་འདི། །ཞེས་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་བ་རྫོགས་རིམ་སྒྲོར། གཤམ་སེལ་ལམ་རྟགས་གསལ་བྱེད་གསོལ་འདེབས་ནི། །ཞེས་མ་ཆང་བ་
ཆང་བར་བྱེད་པ་ཁ་སྒྲོར་གི་སྒྲོར། འཆི་བདག་བདུད་འཛོམས་ལྷན་ཐབས་སྤྱིན་ཐེག་དང་། །ཞེས་བར་
ཆད་སེལ་བ་ཆོ་རྒྱལ་བ་ཕྱུང་ཐེག་གི་སྒྲོར། བ་རྒྱལ་རྫོགས་གནང་སྒྲུབ་འདྲེ་མནན་པ་གསུམ། །ཞེས་གཞན་
འིང་མི་འཛོག་བར་ནད་པ་གསོ་བ་སྤྱན་གྱི་བ་རྒྱལ་སྒྲོར། མཛོད་རྟོགས་མདངས་བསྐྱང་གསོལ་ཁ་
རྟགས་བྱང་སྒྲོག། །སྤྱི་དུག་རར་གནམ་ལུགས་ཐོག་དང་འདྲ། །བསྟན་པའི་དག་བཤེགས་སྒྲིལ་བའི་
མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཞེས་དག་པོ་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་བཀའ་སྤྱང་སྒྲོར་དང་སྤྱི་ཆོན་དགྲའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་ཟབ་ཆོས། རི་སྐད་དུ། རིགས་འདུས་བླ་མ་སྤྱན་རྒྱལ་གཡུ་ཐོག་རྗེ། རྗེ་བཙུན་སུམ་རྟོན་ནམ་འབྲུལ་
དབང་པོའི་སྤྱེ། །སྤྱི་བཅས་གདམས་པའི་མཛོད་འཛོན་ཀུན་དགའི་དབལ། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆང་
དེའི་གསུང་གི་བཅུད། །བཅུད་ལྷན་འཆི་མེད་ནམས་གྱི་བདུད་ཅི་གང་། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སར་
འབྲིད་ཅུས་ལྷན་ཆོ། །ཆོ་གཅིག་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཟབ་མོའི་ཐེག། ཐེག་མཚོག་འདི་ཡི་དཔེ་རྒྱར་འོས་
སམ་སྟམ།⁹⁴ །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གི་བླ་མ་ལྷ་བ་པེས་བཞོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་གྲོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཞེས་གིང་། ལས་བྱང་དཔག་བསམ་སྟོན་
གིང་བཀའ་ཚུམ་གྱིས་མཚོན་དར་རྒྱས་སུ་མཛད།

དཔོན་སྒྲོབ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོར་གཙང་གི་ཆོང་འདུས་མགྱར་མོར་བཙད་པོ་རྫོ་དར་ཡབ་སྤུས་གྱིས་
སྤྱན་དྲངས། དཔུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་བཅུམས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་འབྲིད་རྒྱ་
བ་ལྷའི་བར་བསྐྱངས། གྲོལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་བཙད་པོས་ཆོགས་འཁོར་དང་འབྲུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་
བསྟུབས། སྤྱན་བླ་གསང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་། རྗེས་གནང་། བྱིན་འབེབས་སོགས་མང་བར་
མཛད་པའི་མཐར། ཉིན་གཅིག་ཉི་མ་རྟོད་ལ་མནན། སྤྱི་ལུས་གྱི་བཀོད་པ་སྤྱི་ཆོགས་བསྟན། བམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འཇའ་འོད་ཁ་དོག་ལྷ་པའི་གྱར་ལུབ། སྟོན་མ་ཆོར་བའི་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྲུལ། མེ་
རྟོག་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་མཁའ་ལས་བབས། ཁྱད་པར་བཙད་པོའི་ཁང་བྱིམ་གྱི་ཉི་ཀོར་དུ་ཨ་
རུ་ར་གསེར་མདོག་རྒྱོན་པའི་ཆར་བབས། དེའི་ནང་ནས་ཆོ་རུང་སྒྲིམ་པ་ཁ་སྤྱར་ཅམ་ཁ་དོག་སེར་པོ་

འཇམ་ལུ་ཆུ་པོའི་གསེར་གྱི་མདངས་འཕྲོག་པ་ཞིག་གཡུ་ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱུང་། དེར་ཚོགས་ཀྱན་གྱིས་ཨ་རུ་ར་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱས་ནས་བགོས་པས་མི་རེར་བྲེ་བཙོ་ལྷ་དང་ལུལ་བྱེད་རེ་ཐོབ་སྐད། རྒྱག་ར་དུ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ། ལུ་རུ་པ་ལྷ། དཔའ་པོ། དམ་པ། བེར་མ་པ། སྤྱིས་ལུ་མེ་ལྷ། བོད་ལུལ་འདིར་གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་ཡོན་ཉན་མགོན་པོ། དུགས་པོ་ལྷ་རྩེ་རྣམས་སྤྱགས་བརྒྱད་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ང་རང་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས། མདོར་བརྒྱ་ན། ཀ་ཡེ་གསོན་དང་སྤལ་ལྷན་ཀྱན། །ལེགས་པར་གསོན་དང་འཛིག་རྟེན་མི། །ལྷག་པར་འདིར་ཚོགས་ལྷ་མི་རྣམས། །ཁྱེད་སྤོན་ཆད་མ་ཉན་དགུ་ཉན་ཡང་། །འབྲུལ་ཚིག་ཅལ་ཅལ་ལུང་མ་བསྟན། །དེ་རིང་ཉན་པ་དོན་ཆེན་ཡིན། །སྤོན་ཆད་མ་བསྟན་དགུ་ལྷས་ཀྱང་། །རྩུན་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་རི་མོ་ཡིན། །དེ་རིང་ལྷོས་དང་སྤྱིབ་གཉིས་འདག་མི་ངོ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཤེས་ན། །ང་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་ཕོ་ཉ་ཡིན། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱབས་མགོན་ཡིན། །བརྟན་གཡོ་ཤེས་བྱ་གར་བྱུང་། །ང་ཡི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་བྱུང། །སྤྱུ་ལུས་གཞུགས་གྱི་ལུང་པོ་འདི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རོ་བོར་གྲུབ། །སྤིགས་མ་བདོས་བཅས་རང་སར་དག །འཇམ་ཚོན་ལྷ་ལུར་རོས་བཟུང་མེད། །རྒྱ་རྒྱའི་གར་བཞིན་ཅི་ཡང་འཆར། །ངག་གཞགས་སྤྱོད་བྲག་ཅའི་རྒྱ་དབྱངས་ལ། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ག །གང་ལ་གང་འདུལ་ཆོས་ཆར་འབེབས། །སེམས་ཅན་སྤོན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད། །སེམས་གསལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྲལ་གཏུག་མའི་ངང་། །བདེ་ཆེན་བྱུང་བཟུལ་རྒྱན་ཆད་མེད། །སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྩེ་དབྱེར་མེད་པས། །སྤྱོས་མཆོན་རང་སར་གྲོལ་ནས་གདལ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་འདྲ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡིས། །མི་ལོ་བདུན་རྩ་ཙུག་རྒྱ། །རིན་ཆེན་གསོད་བྱུང་སྤོག་བཞིན་བསྐྱངས།^{༡༦} །ཞེས་བ་ལྷར་དགུང་ལོ་བདུན་རྩ་དོན་བྲུག་གི་རིང་འགོ་དོན་ལེགས་པར་མཛད་དེ་སྤྱུ་ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ད་ལྷར་བཞགས་དང་སྤྱད་གྱིས་འབྱོན། །ཁ་དང་སྤོབ་མས་དེ་ལྷར་དགོངས། །རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་དུལ་བྱ་རྩོགས། །དཀི་མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་འགྲོ་^{༡༧} །ཞེས་བ་ལྷར་དང་།

གཡུ་ཐོག་པའི་སྒོ་བ་བརྒྱད།

རྗེ་བཙུན་དེ་ལ་སྒོ་བ་མ་གྲུན་བསྐྱེད་མ་ན་གནམ་གྱི་སྐར་མ་དང་སའི་དྲེག་པའི་དབེ་བཞིན་
བྱུང་བ་ལས། ཡོངས་གྲགས་ནི་ལྷ་དང་སྒྲན་ལེབ་སྟེ། འབལ་སྒྲན་ཉི་མ་དཔལ། རྗེ་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། རྟོན་
པ་ཨ་ཆོས། ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་དཔལ། གཡུ་ཐོག་འབྲམ་སེང་དང་། བསོད་སེང་། ལུ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་
གཟུངས། དགེ་བཤེས་རོག་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་པར། དེ་ནང་ནས་ཕྱག་ན་བརྟུ་རྒྱལ་བ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་
རོལ་བས་འགྲོ་དོན་ཟམ་མི་ཆད་པར་མཛད་པ་བདག་གི་སྐྱ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་མ་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་
བར་ཡང་བཞུགས་པ། ལུ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ནི། ལུ་ལ་རུ་མཆོམས་སྟེ་མོའི་མདར་སྐྱ་པའི་སྐས་
སྐ་བལྟམས། རིག་གནས་གཞན་རྣམས་ལ་འད་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་གཡུ་ཐོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསན་པས་ཐུགས་འབྱོགས། གསོ་དབྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བར་དགོངས་ཏེ་ལོ་བཙུན་ཉིས་ཀྱི་བར་རིམ་གྲོ་བ་མཛད། རྒྱུད་རྒྱལ་བ་དུད་ཅི་སྟིང་པོ་གསང་བ་མན་
ངག་གི་རྒྱུད་བཞིན་གྱི་ཁྱེད་ཅུ་ཟབ་པའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་མ་རྟོགས་རེ་ཞིག་སྐྱ་ལ་ཡང་མ་སྟེལ་
བས་ཐུགས་ཀྱི་སྐས་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷག་བལྟལ་ལྷན་སེལ་ཐུགས་རྗེ་ཉི་འོད་ལས། ཐུགས་
དུས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དང་གཉིས་སྐྱ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་གྱུར་བ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་གཡུ་ཐོག་ཞབས་ཀྱི་སྐྱན་སྐར། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཆོ་བ་རུ་མཆོམས་སྐྱ་སྒྲེས་པའི་སྐྱ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་བདག་གིས་
སྟོ་གསུམ་གྲུ་ས་པའི་སྟོ་ནས་ལོ་གུངས་དུ་མར་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་མཉེས་པ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་
དབྱེས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུང་དང་གདམས་པའི་ཟབ་བརྒྱུད་བཀའ་ལུང་ཕྱག་ལེན་ལྷག་
མ་མེད་པར་བུམ་པ་གང་འབྱོའི་རྒྱལ་དུ་ལ་ཕོགས་སྐྱ་ཕོགས། འཕྱགས་གོ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་གནད་
མཐའ་དག་ནི་བརྟན། ཉམས་འཕྲིད་ཟབ་མོའི་རྒྱ་བར་ནས་བརྟོན། ཐུགས་ཀྱི་སྐས་དམ་པར་ནི་དབང་
བསྐྱར། མཆུངས་པ་མེད་པའི་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དངོས་སྐྱ་ལ་
ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། དེའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྟིང་།

ཕྱིར། མི་བརྗེད་དུས་གསུམ་གཅུག་ཏུ་ཁུར། རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབས། འདོན་ཁོང་ལ་
 བུ་སློབ་གངས་མང་ཡང་། སྤྱོད་མེད་ལ་གྲགས་པ་དེ། ཅིས་མདའི་བྱང་སྤྲོད་དཔེ་ལེ་ཡིན། ཆེ་
 འགན་དཔོན་ལ་བྱེད་བྱེད་ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲ་སང་གྲགས་པ་ཅི་ལ་བྱེད། སྤྱོད་
 ཆེད་བར་དུ་གྲགས་པ་དེ། ཁམས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་ཨ་ཆེས་ཡིན། བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ་བསྐྱིག་བསྐྱིག་
 ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲ་སང་གཞུང་བཤད་གང་ལ་བྱེད། སྤྱོད་མེད་དུ་གྲགས་
 པ་དེ། རུབ་ཀྱི་དགེ་བཤེས་རོག་རྒྱུད་ཡིན། རིགས་བརྒྱད་ཆེས་འཛིན་འཛིན་ནས། གདམས་པ་འདི་
 ཡི་རྩད་མ་ཆོད། འདྲ་སང་འཁོར་ལ་ཅི་ཡིས་སྤྱོད། ཐོག་མར་དུས་མེད་བསྐྱིལ་བ་ཡིས། སྤྲོས་པོ་
 གཉིས་དང་མག་པ་གཉིས། འདོན་སློབ་གང་འདྲིས་འབྱེར་འབྱེར་ནས། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་
 ཆོད། འདྲ་སང་བུ་སློབ་ཅི་ཡིས་སྤྱོད། རྒྱུགས་ནས་བྱོན་པའི་བུ་སློབ་རྒྱམས། ལ་ལ་སྤྲིག་ཐོག་སྤྲི་
 སྤྱོད། ལ་ལ་སྤྲད་རྒྱུད་གཅེས་པར་འཛིན། ལ་ལ་རྩད་གཅོད་ནན་ཞུས་བྱེད། ལ་ལ་བྱུང་ཆད་ཡིག་སྤྲ་
 སྤྱོད། ལ་ལ་བོང་མེད་སྤྲོད་ལོག་བྱེད། ལ་ལ་ལག་ལེན་བལྟས་ནས་འགོ། ལ་ལ་གཞས་དང་དགོད་
 འཕྱོ་བྱེད། ལ་ལ་དོན་མེད་ལྡོང་ལྡོང་བྱེད། གདམས་པ་འདི་ཡི་རྩད་མ་ཆོད། ཁོང་དེང་སང་ནད་པ་
 ཅི་ཡིས་གསོ། མཐས་པ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡི། གདམས་པ་ཐོབ་པ་ཨ་པོ་ཅམ། གཡུ་ཐོག་བཀའ་
 བབས་བདག་ལ་བབས། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་བྱོན་ལགས་གྱང་། སྤྲོན་དབྱེད་ལྷ་རྒྱུ་མེད་དམ་སྟུམ། འདྲ་
 བདག་སྤྲོན་གྲགས་བསོད་ནམས་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲོ་མ་དྲང་སྤྲོད་དངོས་དང་མཇལ། གདམས་པ་འདི་མི་
 ཆེད་ཀྱི་ཐབས་མེད།།^{༡༧༩}

ཅས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྤྲས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པོར་གྱུར་པ་སྤྲུམ་སྤྲོན་ཡེ་ཤེས་གཞུངས་ཡིན་ལ། དེས་གཡུ་ཐོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མཐའ་
 སྤྲུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་མ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འབྲུམ་རྒྱུད་གསལ་སྤྱོད། ཀྱང་
 འབམ་གསལ་བ་སྤྲོན་བརྒྱུད་བྱིན་བྱིས་ལ་ཐོགས་པ་བསྤྲོན་བཅོས་ཁལ་དང་། གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱུད་བཞི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས། དེའི་སྤྱོད་མའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྤྲུ་
 ལྷ་ལྷན་གྲུབ་མ་ལས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ལགས། ཡིད་ལས་སྤྲེས་ནི་སྤྱོད་དཔོན་

ལྷ་རྩེ་ལགས། །དངོས་རང་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ལགས། །སྤྲམ་འཇུག་སྤེལ་ཁོ་བོ་ཟིན་པ་ལགས། །སྤྲོད་ལུན་བདག་ལ་སྤྲམ་བཀའ་འདྲིན་ཆེ།^{༡༩} །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་དང་། །གཞན་ཡང་མངའ་བདག་ཅེ་ལེའི་སྤྲམས་ཚུན་གྱི་སྤྲམ་པ་མིག་བཅོས་སོགས་མཛད་པ་བོ་རྩེན་མི་ཏའི་སྤྲམས་གསོ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་ཡ་མཐར་སོན་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲམས་མཛད། །བཅུན་མའི་ནད་བཅོས་པའི་ཆོ་མི་ཆངས་སྤྲོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཤོར་བས་གསོད་པར་ཡངས་ཏེ་ཕྱག་བཅད་པས་ལྷ་རྩེ་ཕྱག་རྩམ་མམ་སྤྲེས་སུ་མེ་ལྟར་གྲགས་པ་བོད་ཏུ་ཐེབས། །སྤྲམ་བརྒྱུད་བེ་སུ་མ་ནག་པོ། རྒྱུད་དཔྱད་བེ་སུ་མ་རྩོན་པོ། །འཇུག་ཁུ་རྒྱུར། དེ་སྒྲོར་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་མན་ངག་གི་ཡིག་སྤྲམ་མང་ཏུ་མཛད། །མཐའ་བཞི། དགོན། རྩོད། ཟེུ་སྤྲམ་པ་སྤྲེ་ཐུགས་སྤྲམ་བཞི། ཉང། གཡའ། །འབེ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་སྤྲོ་བ་ཀྱང་ཏུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཁ་འཐོར་པའི་སྒྲོར་ཡང་ཏུ་མ་ཡོད། །ཇིར་ལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཅོང་སྤྲེ་བཞིའི་མན་ངག་ཐར་ལོས་ཟིན་བྱིས་སུ་བཏབ་པ་དང་། མི་ཏའོ་གི་ལུགས་ཀྱི་མིག་འབྱེད་ཐུན་སེལ་སྤྲོན་མེ། །ཀམ་བོ་ཅོའི་ཁྲིང་ཏུ་སྤྲམ་ཨ་བརྒྱ་རྩི་པ་ལས་རྩོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤས་བཞེས་པའི་བྱི་ཏུག་གསོ་ཐབས།

རྒྱུད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཤམ་ཐོག་བྱི་མ་མན་ཆད་ཏུ་དར་བ། །གཡུ་ཐོག་ཁ་རག་ལྷ་རྩེས་རྩེ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། །ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་ཐར་གཟི་བརྩེད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། །ལག་སྟོན་ཤུག་མགོན་པོས་དོན་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ལྗན། །རུབ་ཕྱོགས་འགྲོ་མིང་པའི་པར་ཆེན་བླ་ལི་བ་དང་སྤྲལ་བས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་སྤྲམ་པ་བཅུའི་ནང་ཆོན་སྤྲད་ལུང་སྤྲད་ཏའི་ཚུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་ཏལ་རྒྱུའི་གཞུང་སྒྲོར་གསུམ་དང་རིན་ཆེན་རིལ་བུའི་སྒྲོར། །དཔྱག་བཅོས་ཐ་དམ་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཕྱག་དཔྱད་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་མང་བ། །ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྩེས་སྤྲམ་མང་རྒྱ་མཚོ། །བརྒྱུད་པའི་སྤྲོད་པོ་བསྐྱས་པ། །དབང་རིལ་སོགས་དང་། །བ་རི་ལོ་རྩ་བས་རིག་པ་ཐོར་བུའི་འཇུག། །ལོ་རྩ་བ་གྲགས་སེང་གི་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱས་བེ་སུ་མ། །ཆག་སྤྲམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོགས་མན་ངག་སྤྲེག་འཕྲེང་བའམ་འཇུག་ཁུ་རྒྱུར་དཀར་ཆག་དང་བཅས་པ། །དེ་ལས་ལུང་སྤྲམ་སངས་རྒྱུས་མགོན་པོས་བཏུས་པ་འཇུག་ཁུ་རྒྱུར་གདམས་པ་སུ་མ་རྩུ་བ། །ལྷ་བཅུན་འབྲོང་ཅེ་བས་སྤྲམ་

ནག་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་འབྱོར་ཅེ་བེ་བུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། གདོང་ནག་ལྷེ་སྤྲོན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཅ་
རྒྱད་ལ་འགྲེལ་ཆེན། བར་སྤྲོན་པའི་འཇུག་ཁུར་མར་གྲགས་པའི་མན་ངག་མང་བ། སྤྱི་བ་དཔལ་
མགོན་དོ་རྗེས་པའདད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྷན་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འབྲོ་བ་རྣམས། དེ་ཡང་བྱང་ཉི་ནི།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷེ་གཙུག་བརྟན་མེས་ཨག་ཆོམས་སུ་གྲགས་པའི་སྤོན་པོ་དང་། སྤྲོ་སྤྲོན་བྱང་དུ་
འཇུག་པ་བྱང་ཉི་རྒྱལ་མཉེས་མཁར་ལྷག་ནས་བཟུང་བྱང་ཉི་དར་མ་སྤྱིང་པོ། བྱང་ཉི་གྲགས་པ་འབྲུམ།
བྱང་ཉི་ཐོ་བཅུན། བྱང་ཉི་དཔལ་ལྷན་འབྲུམ་སོགས་གནང་རིགས་རྗེས་སྤྱངས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་བར་མ་ཆད་
བར་བྱང་ཞིང་བདུད་ཅི་ཡུར་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་མན་ངག་ཆེག་བརྒྱད་ཟབ་མོ་རྣམས་རིམ་གྱི་ཡི་གེར་
བཏབ་པ་ལ་བྱང་ཉི་འོ་པོད་ཁྱོད་དམར་དུ་གྲགས།

དེ་ནས་བྱང་ཉི་བསོད་ནམས་འབྲུམ། དེ་སྤྲས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། གཞོན་ལྷ་ནས་
ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཀམ་པ་སྤྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འབྲོ་བ་ལ་ཡན་པ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། ཡབ་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ། སྤྲར་བྱང་
མ་ལ། ལྷ་ཕྱོད་འེགས་དབྱུད་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་སྒྲོར་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་གསན། སྒོ་
བཞི་རེ་ཐང་དུ་གཟུ་ཐོག་འཇམ་དཔལ་དང་མཛལ། རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་གཟུ་ཐོག་
པའི་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་རྣམས་ལུས་ཤིང་ཐུགས་སྤྲུལ་ཆུད། ཅིས་སྤྱ་བྱང་མོ་ཁྱུང་དུ་ལྷངས་སྤྲོན་པ་ཡེ་ཤེས་
བཟང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས་པ་སོགས་པོད་དུ་གྲགས་
པའི་གསོ་དབྱུད་ཡལ་མོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར། སྤྲ་བ་དག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གདན་སར་སྤྲོན་བྱངས།
བརྒྱད་པའི་འཆད་ཉན་བཅུགས། བརྒྱ་ཆོ་བྱེད་ཀྱི་གོ་ས་དང་སྤྲོ་སྤྲོན་ཀྱི་མཐིལ་མཛད། དུས་ཆོས་ལ་
རྒྱུད་དང་བརྒྱད་པ་ལག་ལེན་པོ་ཉི་རྣམས་མ་ཆག་པར་གསུང་བ་སོགས་གཞན་དོན་ཁོ་ནས་དུས་འདུལ་
ལྷེ་ཆན་ལྷ་འགྲེལ་ལམ་གྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་ཆད་ཡོད་པ་ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཆད་ལྷན་སྤྱིར་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བྱེད་ཅིང་། ཡལ་ཆེ་བ་གཟུ་ཐོག་ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད་དོས་དང་འབྲུལ་གཞི་
ཡོད་པ། དུ་འདྲེའི་བཅོས་རྣམས་མཛད། དེ་སྤྲས་བགེས་པ་བྱང་ཉི་ཤིང་རྒྱང་དམ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་

རང་གི་ཡབ་དང་བེ་མེ་དཔལ་མགོན་སོགས་བརྟེན་ནས། གཞུང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ཐུགས་སུ་
 རྟུང་། གཡུ་ཐོག་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མར་བྱོན་ནས་རྒྱད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ལག་ལེན་པོད་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དུ་མ་གསན། སྒོ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་བཤད་གསར་ལ་བྱོན་པར་གཞན་
 རྣམས་ཁྱི་རྒྱུ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེད་ནས་བཤད་པ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དཔོན་འཛོལ་བས་བྱེད་གནང་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་གཡུ་ཐོག་པ་རང་གི་ཆོས་ཁྱི་ནས་ཁྱིས་ཞེས་གསུངས། ཡབ་
 ཀྱི་གདན་ས་དང་གདུང་བརྒྱད་ཁྱད་པོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མར་མུ་ལྟར་བསྐྱུངས། རྟོད་སྒྲུང་གི་སྒྲོབ་མ་
 དུ་མ་ལ་གཞུང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལེགས་པར་གནང་བ་སོགས་འགོ་མན་རྒྱབས་ཆེ། དེའི་
 གཞུང་གཞན་ལུ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད་དུ་གྲགས། དེས་གཅེན་དང་ཕག་སྟོན་ལྟ་
 མགོན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་བཞི་ཆ་ལག་འགྲེལ་དྲིག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་
 རྟོགས་པར་ཞུས། ཐོས་ལོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་སུ་རྟུང་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་པ་ལ་གཡུ་ཐོག་པའི་རིན། བྱང་མོ་ཁྱད་པའི་འགྲེལ་པ། ཡབ་དང་
 ཆེ་མེ་མི་ཉག་གསུ་མ་གྱི་བཤད་སྒྲོས། མཁས་པ་མེ་མོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གནས་དུ་ག་པ་སྒོ་བྱོས་
 མཚུངས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆན་སྤྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོ་དུ་མར་བསྐྱུངས། ཞོག་
 འཇགས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱད་དོན་རབ་གསལ། ཕྱི་རྒྱད་འགྲེལ་པ་ཚུལ་
 གསུམ་སྒྲུང་བ། ཅ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། བརྒྱད་པའི་ཞོག་འཇགས། དྲང་སྲོང་གི་རྟོགས་
 བརྟེན། མ་ལ་ཡའི་དཀའ་འགྲེལ། ཕྱི་རྒྱད་སྒྲུབ་སྒྱུར་དཔེ་འཕྲིས། ཅའི་ལྟ་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཅུ་མདོའི་
 འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལ། ཐང་ཐུའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཞོག་གི་ཐིག་
 འགྲེམས་གསལ་སྒྲོན། གཅེས་བཅུས། མདོ་གནས་ལེའུ་ལུ་མ་རྩའི་ས་མ་འགྲེལ་སོགས་བསྟན་བཅོས་
 ཆེ་རྒྱུང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་མཛད་དེ་བསྟན་པ་དང་འགོ་པའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་། འདིའི་སྒྲུ་
 ཆ་བྱང་དྲི་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཅ་རྒྱད་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་ན་
 རིམ་དང་བྱུང་བར་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་འཇགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དཀར་པོ་དུག་སྒྱུར་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་རྒྱལ་བཟང་པོས་དོན་དུ་

བསྐྱུས་ཏེ་མན་ངག་གསེར་བྱེར་གྲགས་པ་བསྐྱེབས། གདུང་རབས་མཐར་ཆགས་སྤྱབ་ཤོད་པའི་ཡིག་
 ཆ་མ་མཐོང་རུང་། གསེར་བྱེར་བའི་དུས་ཆུང་འི་གདམས་པའི་བརྒྱད་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་
 མཚན་ནས་བྱང་ཏི་ཀླག་དགའ་བཟང་པོ། དེ་ནས་བྱང་ཏི་སྟག་ལ་དཔལ། དེ་ནས་བྱང་ཏི་དོ་རྩེ་དཔལ་
 བཟང་། འདིས་བཤད་རྒྱད་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་མཛད། དེས་བྱང་ཏི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་ལ་
 གཞུང་གདམས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་། གསེར་བྱེར་ཆེ་བ་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱང་བ་མཛད་དེ་
 སྤྲས་ལ་གནང་། དེས་མན་ངག་དཔལ་བྱེར་གྲགས་པ་སྤེལ་བ་གསེར་བྱེར་ཆུང་ཆུང་བཟང་བཟོད་
 བྱ་ཞེས་བར་སྤྲང་བས་སྦྱོན་གྱིང་དུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིན་སྦྱོན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་སྤྲུངས། བྱང་
 ཏི་འེ་ཞལ་ངོ་དཔལ་མགོན་དོ་རྩེ་དང་ཚོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཤིས་ཞེས་པ་བྱུང་འདུག་ཟླ་གོང་གི་སྤྲས་ཀྱི་མཚན་
 ཡིན་མེད་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར།

ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་པ་གསལ་ཆེ་བ་མ་ར་སྒྲོམ་ཆེན་གྱིས་ཀྱི་ཀའི་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་།
 གཡུ་ཐོག་བཀྱ་ཤིས་མགོན་གྱིས་ལུང་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན། འཕེལ་བཟང་། རོ་སྦྱར། བི་རུ་ཉའི་ལས་
 རིམ། མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའི་ཤོག་བྲ། གཡུ་ཐོག་རྒྱལ་ཚས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ལུང་གངས་ཉི་
 མའི་སྟོང་པོ། ཡང་གཡུ་ཐོག་འབྲུམ་སེང་གི་སྦྱོབ་མ་འབལ་སྦྱོན་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་གཅེས་བསྐྱེད་ཡིད་
 བཞིན་ཞོར་བྱ་བཅུ་མས་ནས་གཡུ་ཐོག་འཇམ་དཔལ་ལ་བཤད། དེས་བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ལ་
 གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་། དཔལ་ལྷན་འཚོ་བྱེད་ལ་རིམ་བར་བརྒྱད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་
 འཚོ་བྱེད་གྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་བའི་ལུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་མཆིས། གཞན་
 ཡང་ཆེ་རྒྱུ་དཔལ་གྱིས་ལེའུ་དང་པོའི་རི་རྒྱ་རྩེ་ཟེར་མེ་ཏོག བྱང་མོ་ཁུད་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོས་
 དོན་གསལ་གི་མའི་སྟོང་པོ། མཐའ་བཞི་ཤི་ལ་སྦྱས་ཁོག་འཁུགས་བདུད་ཅིང་རྒྱ་རྒྱ། མི་ཉག་དོ་
 རྩེ་འབྲུམ་གྱིས་ཟབ་འགྲེལ། ས་བཅད། རྩེ་ཐུང་གིས་སྦྱི་ཁོག་གསལ་བ། ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་
 དཔལ་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། དག་བཤེས་རོག་སྟོན་གྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བྱེད། དཔལ་
 ཆེན་འོད་པོའི་བརྒྱད་རྒྱུད་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ། རྩེ་ས་པར་གྱི་བརྒྱད་པའི་དོན་བསྐྱེད། བཅོམ་ལྷན་རལ་
 གྱིའི་གསོ་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག ལྷག་ལོའི་ཁོག་འཁུགས་དང་ལག་ལེན་གཅེས་བསྐྱེད། རྩེད་སྦྱོན་

འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་འེ་བརྒྱད་པའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ། དངུལ་རྩ་བྱུ་བ་པའི་བསྟུན་བཅོས། རྩེ་བཅུན་
གྲགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དཀོར་མཛོད། སྟུན་གྲོང་པའི་གསེར་བྱེད་དངུལ་བྱེས་གསལ་མདོར་ན་བོད་སྟུན་
མཁས་པས་ལྷ་ཕྱིར་མཛོད་པའི་བསྟུན་བཅོས་གྱི་གྲངས་ལྷ་རབས་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན།

བརྟན་པ་བོད་གྱི་མཁས་པའི་ལུགས། དེ་ལ་གཙོ་བོ་མཁས་པ་དགུ་ རྟོང་དང་གཉའ་དང་
མཐའ་བཞེགས་ལུ། མི་ཉག་བྱང་ཏི་གཡུ་ཐོག་གསུམ། ཁྲི་རི་ཆེ་རྩུག་པའོ། དེ་ལ་དང་བོ་རྟོང་
སྟུན་ནི། ཁོ་རྩ་རྩ་ན་མི་ཏུ་ཡིས། དབུས་མཐའ་ཡི་དོན་རྒྱལ་པ་སོགས། རྩམ་ལ་ལས་རིག་པ་
འབུམ། གྲུན་དགའ་དབང་ལྷག་ཙུ་ལྷི། རྟོང་ཐུན་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་བརྩམས། རྒྱལ་མཚན་འབྱུང་
གནས་ཆ་བཡི། རྟོང་ཐུན་བདུད་ཅིའི་རྩ་རྒྱན་བཀོད། རོ་ན་རྩ་ར་ཞེས་བྱ་བས། དམ་རྩའི་འབྲུལ་
ཆགས་མན་ངག་བསྟན། འཚོ་བྱེད་བྱུ་བ་པས་འབྲས་བཅོས་དང་། འུ་ག་སྟོས་བྱང་ཁོག་ཐིག་
ཁིམས་བྱས། ཡེ་ཤེས་དབང་ལྷག་གས་ལྷོག་གི་བཅོས་སྟོར་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་སོགས། དཔལ་
མགོན་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི། མོན་ད་བཅོས་སྟོར་བསྟུས་ཆོག་བརྩམས། མཁོན་པོ་དོ་རྩེས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི། བརྟག་པ་སྟུམ་རུ་བ་ཞེས་བྱས། མཚོག་བྱུ་བ་གས་གཟེར་བཅོས་ཐབས་དང་། གྲུན་ཤེས་
མིག་གི་མན་ངག་བསྟན། བྱང་རྩུབ་དཔལ་གྱི་རྩེ་བཅོས་སོགས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དབྱུང་
དབྱུང་ནི། རྩ་ཡི་འབྲུལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ། འོད་ཟེར་མགོན་པོས་བརྟན་ལེན་དང་། རྟོང་ལ་སྟག་
རྩུང་ཞེས་བྱ་བས། རྩ་བཤད་ཕྱི་གསུམ་འགྲེལ་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱུད་ལ་དཀའ་མཚན་སོགས། གྲུན་
དགའ་སྟོང་པོས་བརྟན་ལེན་རིགས། དཔལ་ཤེས་བརྒྱད་པའི་བསྟུས་དོན་སྟུར། དོན་བྱུ་བ་མགོན་
གྱིས་རིམས་བཅོས་དང་། ཡེགས་ལྷན་མགོན་པའི་དུག་བཅོས་སྟོར། འཇམ་དབྱངས་ཐོར་དབྱུང་སྟུ་
ཆོགས་བསྟུས། ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་སྟོང་རྒྱུད་གྱི། དོན་འགྲེལ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བརྩམས། ཁོ་རྩ་རྩ་
ན་འུ་ག་སྟོས་ཡིས། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་རྩམ་འབྱེད་སོགས། གཞོན་ལུ་དབང་ལྷག་ཅེས་བྱ་བས། སོ་
མ་རྩ་ཐའི་བསྟུས་དོན་བརྩམས། འཚོ་བྱེད་བྱུ་བ་པས་མིག་དང་ནི། རྩེ་ལུ་སྟོས་བཅོས་མདེ་བྱང་
སྟུར། དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བས། བརྒྱད་པའི་ལེ་དང་འགྲེལ་པ་བརྩམས། འཚོ་བྱེད་

ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། རྩ་བཤད་བྱི་གསུམ་འགྲེལ་བ་དང་། བརྒྱད་པའི་དོན་བསྟུས་ལ་
སོགས་མཛད།

གཉའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་བཅོས་ནི། སྦྱིང་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་ཡང་དག་གསལ། །ཇ་
ལོག་དོན་བྲིམས་མྱེ་དྲུག་བརྩམས། བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་ཅོད་བསྟོག་དང་། བཙོན་སེང་དབུས་མཐའི་
དོན་བསྟུས་སོགས། མཐའ་བཞི་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས། གླུ་ཤད་འཛིངས་པའི་དོན་བསྟུས་དང་། འད་
སེང་མགོན་པོའི་བཅོས་ཁ་སོགས། མི་ཉག་རིང་རྗེ་འགའ་འགའ་ཡིས། རི་བོ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་
བ་སོགས། བྱང་ཏི་སྤུའུ་ཁོག་འབྲུགས་སོགས། ཁྲིག་རྩལ་ཆོད་པའི་སྐབས་དྲུག་དང་། རྒྱལ་མཉེས་
བདུད་རྩི་གསང་མཛོད་སོགས། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། རང་གསེར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་
ལས། མཆོན་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་གྲུབ་པ་ཡིས། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
ལ་སོགས་བརྩམས། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། མན་ངག་བདུད་རྩི་བརྒྱད་བསྟུས་
སོགས། མགོན་པོ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས། སྤྱ་གདམས་ལེུ་དགུ་བརྩུ་བཞི། གཡུ་ཐོག་མགོན་
པོ་རོ་རྗེ་ཡིས། རྒྱུད་གྱི་ཆ་ལག་ལ་སོགས་དང་། རྒྱུད་པོས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། མགོན་
པོ་གཤེས་གྱི་ལག་ལེན་སྟོར། བེ་ཇི་ལགས་སྟོ་ཞེས་བྱ་བས། རིག་བྱེད་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་
བརྩམས། དཔལ་ཆེན་ཅ་བ་དོན་སྟོར་གསུམ། ལྷན་ནས་མགོ་དཔུང་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲེང་། མར་སྟོས་
མ་བུ་ནེ་ཙམ་སྟོར། ཤེས་རབ་སྟོ་གོས་སྤྲུའུ་བཅོས་དང་། མན་ངག་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་བྱས། ཆོས་
རྗེ་རྒྱལ་བས་རྟེན་འགྲེལ་དང་། རིག་བྱེད་དོན་བསྟུས་ལ་སོགས་བརྩམས། ལྷ་སེས་བདུད་རྩིས་
བརྒྱད་བསྟུས་དང་། མགོན་སེང་བྱང་ཁོག་ཡིག་རྒྱུད་སྟུར། ལྷག་ལ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིས། བརྒྱད་
པའི་ལྷ་མིག་དོན་བྲིགས་སོགས། ཏི་སང་བརྒྱད་པའི་དོན་བསྟུས་དང་། འདུ་ལང་ཁོག་དབུབས་ལ་
སོགས་བརྩམས། ཞིག་པོས་དོན་བྲིགས་བཞི་སྟོར་སོགས། ལྷག་པ་ཆོས་སེང་ཞེས་བྱ་བས། འདྲེག་
ཤེལ་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་སོགས། འདབ་རྩུག་དག་རྒྱུའི་ཏིག་ཀ་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྟོར་ཆམས་
བཤད། ཆོས་སེས་ཁ་འཐོར་རིན་ཆེན་སྤངས། དེ་རྣམས་མཁས་པ་མི་དགུས་བཤད།

གཞན་ཡང་མཁས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། ལེགས་བཤད་སྣ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁས་པ་

ཡིད་པོར་ལེགས་པ་ཡིས། །པདྨ་དུ་མེ་ལེ་བརྒྱད་ཅེས་པ་བརྩམས། །གཟི་བཙེད་འབར་གྱིས་སྒྲོན་
གསལ་དུག །ཁང་སྟོན་ཞིག་པོས་པདྨ་དུ་མེ་མེགས། །ཐན་ནས་དྲི་མེད་གཟི་བཙེད་དང་། །གྲགས་པ་དོ་
རྗེས་ཐན་གསལ་དུག །བཀྲ་ཤིས་དོ་རྗེས་མིན་ཆེན་འབྲེང་། །ཆིག་སྒྲན་དགའ་པོས་སྒྲོ་སྒྲོར་ཆེ། །བྲམས་
པ་བརྩོན་མེད་དཔལ་ཆུང་སྒྲོར། །བཀྲ་ས་དར་ཆད་པའི་དྲིག་རྒྱུད་དང་། །དགེ་བཤེས་དམར་པོས་འབྲམ་
རྒྱུད་ནི། །མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་བྲས། །དོ་རྗེ་འབྲམ་གྱིས་ཆད་པའི་སྒྲོར། །རྒྱལ་འབྲམ་གྱིས་ནི་མགོ་
པོའི་བཙོས། །དགའ་སྡེ་མན་ངག་རིག་པའི་སྡེ། །སྟག་སྒྲོམ་མངོན་ཤེས་ཕན་གྱི་ནི། །ཐོར་དབྱེད་སྟོང་
གི་དོན་བསྟུས་སྒྲུར། །སྒྲོན་ལམ་རྒྱལ་མཚན་སྡེ་མའི་སྒྲོར། །ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་མེ་བཙོང་དང་། །སྤལ་
སྒྲན་དཀར་ནག་རྗེ་མའི་བཙོས། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་གྲོས་དུག་བཙོས་དང་། །ཁླ་འོད་གཞོན་ལུ་ཞེས་བྲ་
བས། །བརྒྱད་པའི་དོན་བསྟུས་རབ་ཏུ་བཤད། །སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་ནི་ཞོག་དཔལ་བས་དང་། །ག་བ་མངོན་
ཤེས་ཕན་གྱིས་ནི། །རྒྱུད་གྱི་བསྟུས་དོན་གྲུ་པ་སོགས། །དར་མ་གྲགས་གྱི་རྩ་ཆུང་སྒྲོར། །འཚོ་བྱེད་
དཀོན་སྒྲུབས་ཞེས་བྲ་བས། །ཆ་གྲང་གི་ནི་སྟོང་ཐུན་བྲས། །རྗོག་ཐུངས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུ་ལ་དང་། །རྒྱུད་
གྱི་དབྱེ་བ་ཆ་ལག་སོགས། །དཔོན་ལེབ་མན་ངག་སྒྲ་ཆོགས་བསྟུས། །ཨ་ཆོས་མགོ་སོགས་སྤྲ་ཡི་
བཙོས། །རོག་རྒྱུད་དམ་རྒྱུ་འཆག་སྒྲེམས་འབྲེམས། །གཏེར་སྟོན་རྒྱ་ཁང་ཁྲོམ་ཞེས་པས། །ཟབ་གཏེར་
བརྩད་གྱི་དོན་བསྟུས་བརྩམས། །རག་ཤག་གཏེར་སྟོན་ཞེས་བྲ་བས། །པདྨ་ལུང་འཆར་བསྟུས་པ་
བསྟན། །ཁྱུང་ཁྲིས་ཐུགས་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། །ལྷ་འབར་གཏེར་ཡིག་དོན་འབྲལ་བསྟན། །སྟེ་མོ་ཆོས་གྱི་
དབང་ཐུག་གིས། །དོན་བཞེགས་ལ་སྒྲོན་ལ་སོགས་སོ། །དམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱུད་རྩ་དང་། །བ་རིས་
རིག་པ་འབྲམ་རྒྱུད་སོགས། །རྗེ་བརྩན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །གསོ་དབྱེད་རྒྱལ་པོའི་དཀོར་
མཛོད་དང་། །དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ཆེ་ཡིས་ནི། །བརྒྱད་ཆུང་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་དང་། །མཁས་མཆོག་ས་
སྒྲུ་པར་ཆེན་གྱིས། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་དོན་བསྟུས་གསུངས། །ཨོ་རྒྱན་པ་ཡི་སྒྲན་ནག་དང་། །བཙོམ་
རལ་གསོ་དབྱེད་རྒྱན་མེ་ཏོག །བྱང་མོ་ཁུང་དང་མེ་སྒྲིང་པའི། །མགོ་བོ་དྲས་མེད་རྒྱུ་བཙོས་དང་། །སྒྲོ་
གྲོས་མ་རྒྱུངས་མེད་བརྒྱུད་པའི་མཆན། །འདི་རྩམས་རགས་པ་ཆ་ཅུ་མ་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་དང་།

ཐོགས་བཞིའི་སྒྲན་པ་དང་གཏུག་མར་གནས་པ་བཙས་པས་བཙོས་ལུགས་ལྔ་བརྩ་རྩ་དུག་

དར་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤེའི་གཞུང་མཛེན་སྐྱོན་གསོད་རུ། ཉལ་པ་ལ་ནས་མེད་དུ་གྲག་པ་
 དར། ཚན་པ་གི་ལས་ཐ་དབྱེད་ཟས་སྦྱོད་དར། ལྷ་ལྷ་སང་མདོས་རྟ་ཡི་སྐྱོན་དབྱེད་དར། ཁྱོལ་མ་ར་
 ཅེས་ཡན་ལག་ཆག་བཅོས་དར། རྩམ་གྱི་ལས་དྲུག་གི་སྒྲོས་བཅོས་དར། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་བརྒྱད་
 པའི་བཤད་སྟོལ་དར། སྒྲིས་ལུ་མེ་ལྷས་ལག་ལེན་རྒྱས་བཤད་དར། ལུ་རངས་ཉང་སྐྱོན་ལུ་མ་ཆད་
 མེད་དར། སྦྱོད་སྐྱོན་རྟག་རྒྱུད་ཆད་པའི་སྒྲོས་བཅོས་དར། ལུག་པ་ཆོས་སང་ཡན་ལག་སྒྲིགས་བཅོས་
 དར། བེ་ཇི་གཡོར་བས་ཇི་ལོག་བཅས་རྒྱལ་དར། ཆེ་ཇི་ན་གུས་མོ་ནད་སྒྲོས་བཅོས་དར། བྱང་ཉི་
 སྐས་ཁྱུང་བྱང་ཁོག་གསལ་འབྱེད་དར། མི་ཉག་ལྷ་གྲགས་སྦྱོང་བུན་རྒྱས་བཤད་དར། མཐའ་བཞི་
 ལྷ་ཀ་དར་རྟེན་དུ་གཅིས་མཐོང་དར། གཉན་ནག་དཀོན་སྦྱོན་ཅ་ཆོགས་སྒྲོས་བཅོས་དར། ལུ་སྐྱོན་
 བཟ་གིས་ཁོང་ནད་སྒྲོས་བཅོས་དར། ཆེ་ཇི་གྲགས་བསོད་མདེའུ་དམར་འབྱིན་དར། ཐོད་དཀར་
 རྒྱལ་རིན་མིག་གི་ལུ་འབྱེད་དར། ཁྱིམ་ལུང་མགོ་དཀར་འབྲས་ཀྱི་ག་བསྐྱེད་དར། རྩོ་མོ་མོས་
 མདེ་ལུའི་ལུ་མ་བཅོས་དར། འདར་སྦྱོན་དགོ་འདུན་ཆ་གང་གནད་འབྲེལ་དར། གྲུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱུན་
 དབྱལ་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་དར། རྩོད་སྦྱོན་ཆོས་བཟང་ལག་ལེན་སྒྱུར་བྱེད་དར། རྩོག་སྦྱོན་གསེད་བང་སྦྱོ་
 སྦྱོར་ཆེན་མོ་དར། དགོ་བཤེས་རྩོག་རྒྱུད་དྲུག་བཅོས་ཆེ་རྒྱུད་དར། སྐྱོན་བཅོན་དབང་ཡན་ལག་
 རུས་བཅོས་དར། ལོ་སྐྱོན་སྦྱོང་འཛིན་མགོ་ཡི་དུས་བཅོས་དར། ཁོང་ཇི་སྐྱོན་བཅོན་མེ་ཉི་བརྟག་པ་
 དར། ཁྱེ་ཆད་འབྲུག་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ནད་གདོན་དར། ག་བ་མདོན་གསེས་སྐྱོན་གསེས་གཅེར་མཐོང་
 དར། ཁད་སྦྱོན་གཟི་བུ་ཉིད་གཅོ་བོ་བཤད་པ་དར། དགོ་བཤེས་སྐྱོན་ལག་ལེན་དཔེ་ཁྱེར་
 དར། ལུ་རངས་ཟེ་སྐྱོན་མགོ་བོའི་ལུ་མ་བཅོས་དར། ལུ་སྐྱོན་རྩོད་པོས་དུ་རྒྱུག་འབྲུག་དབྱེད་
 དར། ལུ་སྐྱོན་རྩོད་པོས་ཡན་ལག་མ་བཅོས་དར། སྐྱོན་རྩོད་པོས་ཆད་པའི་སྒྱུར་བྱེད་དར། སྦྱོག་
 དགོངས་སྦྱོང་རིན་བརྒྱུད་པའི་ལག་ལེན་དར། འབྲོམ་སྐྱོན་བཟ་གིས་མགོ་དང་མིག་དབྱེད་དར། ལུག་
 མཆོམས་དར་བསོད་བྱང་ཁོང་འབྲུལ་བཅོས་དར། རྩོག་སྐྱོན་བསམ་གཉན་གྲག་སྦྱོག་སྦྱོག་བཅོས་
 དར། རྟེན་གཟེ་འབར་མེ་རྒྱ་གོ་ལྷོག་དར། ཁད་གྲུང་སྦོ་གྲོས་མན་དག་མེ་ལུ་དར། ལྷགས་པ་མགོ་
 གཏུམས་མན་དག་མདེ་ལུ་དར། ཁྱུང་པོ་གྱི་ནས་དྲུག་བཅོས་ཆེན་མོ་དར། རྩོག་གྲག་གཉེར་སྦྱོན་

ཐོར་བུའི་སྒོས་བཅོས་དང་། སྐྱ་སྐྱ་ཆེན་མོས་རྒྱ་ག་གི་འདྲེན་སྒྲིམས་དང་། རྩེ་སྐྱ་ཁ་ལུས་བྱང་ཁོག་
 ཆིངས་སྒྲིམས་དང་། སྒྲོང་སྐྱ་ཁེང་གྲགས་དེ་སྒོར་བཤད་སྒྲོལ་དང་། ཆིག་སྐྱ་དག་འཁོས་མན་དག་
 སྐྱ་ཆིག་དང་། སྐྱ་བས་སྐྱ་ཁོ་བསོད་དུག་གི་སྒྲི་བཅོས་དང་། ཁ་རག་གཅོང་སྐྱ་བསྐྱ་བཅོས་
 རྒྱས་བཤད་དང་། ཆེ་རྩེ་ཁྱི་འོད་བརྒྱད་པའི་བཀའ་འགྲེལ་དང་། ལྷ་རྩེ་དགོ་འབུམ་སྐྱ་ཆོས་ཟུང་
 འགྲེལ་དང་། ^{༡༧} ཁེས་དེ་ལྟར་སྒྲི་བར་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱ་ཁྱིང་དགའི་ལྗོངས་འདིར་གསོ་དབྱུང་
 དར་བར་མཛད་པའི་སྐྱ་བ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བྱོན་ནའང་།

ཡོངས་སྤྱུག་གས་པའི་སྐྱ་བ་མང་པོའི་མཆོད་།

ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སྤྱུག་གས་པ་ནི། བརྟེན་ལྟར་མཁས་པ་གཅིག་ནས་མཁའ་ལྟར་བྱུང་
 པ་གཅིག་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་གཉིས། མངའ་བདག་གི་སྐྱ་བ་གནང་བ་རྩེས་སྒྲུངས་དགུ་སྐྱུ་པས་
 འགྲོ་དོན་མཛད་པ་བཅུ། སྐྱ་ཁྱིང་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དུག་ཡོངས་གྲགས་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་བཅུ། སྐྱ་
 སྐྱངས་ལས་འཕྲོ་སད་པ་དགུ། དབྱེད་འགོ་སོ་སོར་ཐོན་པ་བཅུ། གྲགས་པ་སྒོ་བྱུང་དུ་ཐོན་པ་དུག་
 གྲགས་པ་རྟོར་གྱིས་བརྟོན་པ་ལྟ། དབྱེད་ལ་ནང་བྱ་ཆུང་བ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྟར་གྲགས་པ་གཅིག་
 རྩོག་གིང་ལྟ་བུ་དགུ། དར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཙ་བརྒྱད་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། དར་པོ་ནི་ལོ་
 ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་སྐྱེ་མེ་ལྟ་བུ་དུམ། གསུམ་པ་ནི་ཉང་སྐྱ་ལོ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱ་
 སྐྱ་སྐྱ་ཆུང་གཉིས། བཞི་པ་ནི། སྐྱ་དུ་པེ་ཆེ་རྩེ་ལྷག་པ་གསུམ། བར་གྱི་གཤམ་ཐོག་བྱང་ཉི་མི་
 ཉག་གསུམ། སྐྱ་དུ་གཉའ་དང་སྐྱ་དང་མཐའ་བཞི་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལྟ་བུ་ནི། ལྷང་ལྷང་སྐྱ་དུ་
 གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱལ་པ། བྱང་ན་སྐྱ་གྱི་དར་སྐྱ་དགོ་འདུན། ལྷ་ལྷང་གོ་ཆེན་སྐྱ་བཅུན། ཉོང་སྐྱ་ཆོས་
 བཟང་། ལྷ་ཆང་འབྲུག་ལྟ། དབྱེད་སྐྱ་སྐྱ་ཁོ་བསོད། ག་བ་མཛོན་ཤེས། ཡར་མདའི་ཁང་སྐྱ་
 གཟི་བཞིན་འབར། གཉལ་བ་སྐྱར་སྐྱ་དང་། ཁམས་ཀྱི་འོད་ཆེན་སྐྱུ་ལྟ་དང་བཅུ། དུག་པ་ནི། མང་
 མཁའ་ཆེ་ལྷང་པ་དགོན་མཆོག་སྐྱ་བས། ཉང་སྐྱ་དུ་ཆ་ལྟག་དོར། རུ་མཆོམས་རྒྱ་སྐྱ་ཁོ་གཟུངས།

མཁའ་རིག་གཅད་སྒྲན་དོ་མེ། སྒོ་སྒྲན་བྱ་དཔེ། སྒོང་སྒྲན་སེང་གྲགས་དང་དྲུག་བརྟན་པ་ནི། གཤམ་
 ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། མཐའ་བཞི་གྲུ་དར། རྒྱང་མཁར་མི་ཉག་ས་སྒྲོང་། ལྷངས་སྒྲན་ལེབས།
 ཉང་སྒོད་རོག་རྒྱུང་། བརས་པ་སྒྲ་སྒྲན། ཁང་གོ་རྗེ་སྒྲན་ལ་ལྷ། ལྷ་སྒྲན་རོ་རོར་། གང་ཐང་སྒྲན་ལུང་བ་
 མེ་རྗེ་ཁྱི་ལོང་། སྒྱིད་ཤོད་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་དང་བཅུ། བརྒྱད་པ་ནི། ལ་སྒོད་རོ་མོ་སྒྲ་མོ། ལ་སྒོད་
 རྟོག་ཉི། ཁམས་པ་མེ་འབར། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་སྒོ་གོས། ལུམ་ཐང་གྱིན། ལྷོ་བྲག་སྒྲགས་ཆལ།
 ལྷ་ཁང་རག་ཤག་གཏེར་སྒོན། ཁྱེད་འབྲུག་རྒྱལ་བ། ག་སྒྲེ་མདོ་རྒྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་དང་དགུ་དགུ་
 པ་ནི། ལུ་རངས་གཟེ་སྒྲན། ལ་སྒོད་ལོད་ཟེར་ཡན་དར། རྒྱང་མཁར་རྟོག་སྒྲན་གྱིང་པོ། ཉང་སྒོད་ཤར་
 ཤག་འཕན་པོ་རྗེ་དོལ། འབྲོམ་སྒོད་ཁྱོག་སྒྲན་བཀྲ་གིས། དལར་སྒོད་དར་བསྟོན། གཉལ་བ་
 དཔལ་སེང་། ཡར་རྒྱངས་སེང་གེ་ལྷང་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅུ། བརྟན་པ་ནི། ཉག་རོ་གྲགས་པ་
 དོ་མེ། སྒོད་རྒྱང་གཉན་པ་བཀྲ་གིས་དོ་མེ། ཡར་སྒོད་སྒྱུ་པོའི་མཆིག་སྒྲན་དགའ་བོ། སྒྲན་ཁབ་ཕེ་
 སེང་། གཉལ་སྒྲན་བཀྲ་གིས། ཡར་རྒྱངས་མར་པ་དང་དྲུག་བརྟན་གཅིག་པ་ནི། བརས་སྒྲན་དཀར་ནག་
 གཉིས། སྒྲེ་མོ་ཤག་རམས་པ་ཉི་མ་དཔལ། ཡར་རྒྱངས་དགོན་ཐང་པ་ཤི། བྱེ་རེ་ལོ་སྒྲན་ཡོན་ཏན་
 དར་ལྷ། བརྟན་གཉིས་པ་ནི། བྱང་ལོག་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པ་བརྟོན་སེང་། ལུར་དབྱེད་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པ་
 སྒྲ་རད་ལྷ་རྗེ་དང་གཉིས། བརྟན་གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཉི་རྒྱལ་མཉེས་མཁར་ལུག་བརྟན་བཞི་པ་ནི། དར་
 སྒྲིངས་ཀྱི་གཤེན་སྒྲོན་ཡེ་གེས་སྒོ་གོས་སྒྲགས་དགུ་བརྟོན་པ་ནི། ལོ་རྩ་བ་ལྷ་སེང་ཅན་ལ་སྒྲགས་པ་
 ལྷ་བརྟན་ཅུ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་མན་ཡར་རྒྱའི་འཕེལ་བ་ལ་འགྲན་པ་མཛད་ཀྱང་།

བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒྲན་སྒྲེལ་ཚུལ།

ཕྱིས་སྒྲ་གསོལ་རིག་སྒྱིད་དང་བྱེ་བྲག་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་དཀར་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་བཀྲོལ་
 ཉེ་རིག་གནས་ཕེ་མོ་འདིའི་བརྟན་པའི་བདག་པོ་ལྷ་བྱ་མཁས་པ་བྱང་རྒྱར་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་
 བའི། བྱང་པ་ནི། ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱན་གོང་མའི་ཁྱི་ལ་

གནམ་གྱི་ཡུང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་མི་ཉག་སེལ་ཀྱིས་པོ་ནས་གདུང་རབས་བདུན་པ། གོང་མ་སེམས་
 རྒྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐམ་ཀ་དང་སི་རྩའི་ལས་ཀ་གནང་བས་མངོན་པར་མཐོ་བ། ལྷའི་ལྷུང་ཆོས་
 གཤགས་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་སི་རྩ་ཆོས་རིན་པའི་སྤྲུལ་མོ་འབུམ་སྦྱང་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
 ལྷུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག་ལ་དཔལ་ངམ་རིངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤེལ་ཆེན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ཤལ་ལའི་འདུན་ས་ཉི་
 བར་འཕོས་པའི་བསྟེ་གནས་སུ་འབྱུངས། རྒྱུ་རྩལ་སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་རབ་རྩ་སྤྱད་དེ་སྤྲུལ་བྱ་དམ་
 པའི་ཀྱན་རྩ་སྦྱོད་པས་དུས་འདུག་ལ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ལོ་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་ཅེ་མོ་དང་། རང་
 རིགས་གདུང་གི་ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་ལྷ་མགོན་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་
 ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བདུན་ཅིང་སྤྲུལ་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཞེས། དགྲུང་ལོ་བཞི་ལྷའི་
 དུས་ལྟོ་ཕྱོགས་བསྟེད་མའི་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས། ཡི་གེ་འདྲི་རྒྱུག་བདུན་དག་གིས་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། སྤྱི་ཡུལ་དཔལ་ངམ་རིང་དུ་ཐེབས་ནས་སྟོན་ཆགས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་
 མནལ་ལམ་དག་པའི་སྤྱང་བར་ཨོ་རྒྱན་པ་དྲུ་དང་མཇལ་བ་ནས་ཐུ་བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱབ་པའི་
 དབང་པོ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་དང་ལྷ་བ་བཟང་པོ། ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད། མི་ལ་རས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་དང་སྤྱི་མ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། བཀའ་ལྷ་བ་དཔལ་འབྱོར་
 ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་། མེད་གོ་རྒྱལ་མཚན་པ། རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་རི་
 ལུ་ཏ། བཅའ་ཆེན་གསལ་གྱི་རིན་ཆེན། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་ཡོངས་འཛིན་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲུལ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱིས་བྱིན་
 པར་སྦྱངས། ཉོར་བཀའ་བཞི་པ་མེད་གོ་རྒྱལ་མཚན་ལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཞུས་པས་མཚན་ཆོས་
 རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གཤགས་བཟང་དུ་གསོལ་ཞིང་། དེ་གོང་གི་མཚན་རྒྱ་རྒྱལ་དར་མ་རིག་འཛིན་ཡིན་པར་
 གཤགས། དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱི་བ་ཀྱན་དགའ་བཀའ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་པོ་
 ཏ་མིང་གིས་གདན་དྲངས། ཐིག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཡུང་ལས་སྤུལ་པ་སོགས་བཀྲུར་བསྟེ་ལུན་སྤུམ་
 ཆོགས་པ་མཇེད་པའི་བདག་རྟེན་ལས། རིགས་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ལའང་དདུལ་གྱི་ཐམ་ཀ་
 དང་ཏའི་སི་རྩའི་ལས་ཀ་སྤྱུལ།

དགྲའ་ལོ་སོ་གཅིག་གི་ཁར་སངས་ཀྱི་ཕྱི་སྐྱེས་མོ་ནམ་མཁའ་དཔལ་འབྲུམ་ཁབ་རྩ་བཞེས།
 རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ལུས་སྤྱིང་རྒྱུ་མས་བསྐྱེད། མཁས་པའི་སྦྱན་གྲགས་གྱིས་སའི་སྤྱིང་བྱུང་པས་དྲན་དབང་
 རོ་རྩེ་རྒྱ་མཚན། མི་ཉག་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། ཅེས་དང་པ་སངས་རྒྱུ་ལྷན་གྱུ་བ་སོགས་དུ་མས་
 ཁེངས་པའི་རི་པོ་བསྐྱེལ་རྟེ་ཞབས་ཀྱི་བརྩོར་གཏུགས། ཕམ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་གས་
 བརྩོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲོར། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དག་འདུན་གྱུ་བ་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་ཅིང་ཆོས་
 རྒྱལ་རྒྱ་བ་བཟང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་དུ་ངོས་བཟུང་། དགྲའ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པ་ནས་རིམ་པར་གསང་ཆེན་རྒྱུད་
 རྟེ་རབ་འབྲུམ་ས་རྒྱ་མཚོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དུས་ལའོར་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བློས་
 བསྐྱེད་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་རྒྱ་གསེར་དདུལ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གྱུ་བ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 གྱིས་སྐྱས་པ། བྱམས་ཆེན་དང་དུས་ལའོར་གྱི་སྐྱེ། བཀའ་འགྱུར་བྱང་བཅེགས་མ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། མངའ་ཞབས་སུ་ཐོ་བརྒྱན་བརྒྱས་རྟེ་བྱམས་ཐུག་གི་དག་འདུན་འདུས་
 པའི་སྤེ་བརྒྱགས། རྩེ་བརྒྱན་ས་སྐྱེ་པ་རྩེ་ཏ་དབྱ་གཙུག་ནས་ཐིམ་པས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་པའི་དགོངས་
 པའི་ཟབ་གནད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་སོགས་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འདས། བཀའི་
 རྩོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་རབས། བསྟོད་བ། བཀའ་བསྟན་དུ་མའི་དོན་བརྒྱས་
 སོགས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་གནས་ལས་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་རྩུ་ཅ་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་
 ལའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལས་ཅེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིས་པ་བདེ་བྱག་རྩ་འཇུག་པ་སོགས་རྒྱུད་ཐོག་
 མའི་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས། དབང་
 ཆོག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱན་སོགས་དབང་ལེ་དང་བསྐྱུབ་ལའི་དོན་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་
 བཞི། ལུས་དཀྱིལ་རྩོགས་རིམ་ལམ་དུས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བརྒྱ་གཉིས། ཤེས་བྱ་རབ་
 གསལ། མདོར་བསྐྱེས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སྤྱིར་བཏོན་པའི་འགྲེལ་པ་དུག རྒྱ་རིག་པའི་ཉིང་
 རྩ་ཀ་ལྷ་པའི་མདོ་རྒྱན། བཟོ་རིག་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད། ཚད་མ་ལ་
 བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་ཀྱང་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་བྱོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་
 པ་རྩེ་ཏ་ཞེས་འཆད་ཚུད་ཚུམ་པས་དུས་འདུལ།

ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལུ་ལུ་ཕྱིན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
བསྐྱས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེའུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
ཙུང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱད་དོན་གསལ་བྱེད་སྟོན་མ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིའི་
ཅུ་རྒྱན་དང་། འིག་རྒྱུད་དོན་གསལ། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ། ཡོངས་
གཏད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་གསལ་བ། སྐྱེད་གཞུང་རིན་ཆེན་སྟོན་མ། ཙུང་བ་རྒྱུད་
བཞིའི་དཀའ་འབྱུང་མུན་སེལ། གསོ་བཅས་སྐྱེད་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ངོས་འཛིན། ཙུང་བཤད་གསལ་བའི་
སྟོན་མ། ཐོག་གཅིད་ནད་དཀྱའི་དབྱེ་བ། འཚོ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བའི་འབྲུལ་གྱི་ཡིག་རྒྱུད་། སེང་
གེ་ཙེ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་དྲིས་ལན་སོགས་འཆད་ཅོད་ཙུང་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐུ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་འབྱུང་
པ་ལྟ་བུར་བྱུང་། ཐོ་བྱུང་དུ་གནམ་ཁྱུགས་བབས་པ་ཉེ་སྒྲོར་གྱི་མི་ལལ་ཆེར་བརྒྱལ་བ་དང་དངས་པ་
སོགས་ཟུག་རྩམ་ཟད་བ་བྱུང་རུང་སྐྱེ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་བཞི་བར་མ་རྒྱས་པ་དང་། རོ་སྐྱེད་པས་པའི་གཞིས་
འཛིན་མ་གདོན་དྲག་པོས་ཟེན་པར་ལུར་གདལ་གྱི་གཞིགས་སྐྱེད་མ་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་སོགས་
གྲུབ་མཚན་ཀྱང་མང་། དེ་ལྟར་དཀྱུང་ཡོ་བརྒྱད་ཙུང་བ་གཅིག་གི་བར་བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་ནས། སྐྱར་ཡངས་ལ་སྟོན་པའི་འོག་མིན་ལྟན་གྲུབ་ཤིངས་སྐྱེད་གཅིག་ཙམ་སྐྱེད་ཟད་
སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྐྱབས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡར་འཆི་བ་མེད་པའི་ལག་པད་ཀྱིས་གཏོར་བ་མཆོ་
ར་བའི་ཆར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བབས་པའི་ངང་ནས། ཤིང་ལྷག་སྟོན་སྟེན་གྲུལ་ཆེས་དྲུག་གི་ཉིན་སྐྱེལ་
སྐྱེར་གསལ་བའི་བ་མ་དོག་ལས་ཡོངས་སྐྱེ་ཡོ་གས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་རུང་འཇུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ཡོའི་ཐུགས་ཀར་
བསྐྱས། འཇུག་འོད་དང་མེ་དོག་གི་ཆར་དྲི་བཟང་པོའི་དད་འབྲུལ་བ་སོགས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་བྱུང་།

རྗེ་གྲོལ་མཆོག་གིས། ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ཡོ་ནས། སྐྱེད་དབྱེད་མོ་ཙེས་
བར་གྱི་རིག་གནས་ལ། གཏུལ་བྱ་རང་རང་བསམ་པ་བཞིན་དུངས་ཏེ། ཀྱུན་ཀྱང་མཁས་དང་གྲུབ་
པའི་སལ་བཞག་^{༡༧} ཁེས་པ་ལྟར་ཞལ་སྟོབ་བགྱང་བར་མི་རུས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྟོང་གིས་དཔུ་མཛད་མཁན་སྟོབ། རོ་ནད་གདན་ས་བ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་
མཁའ་ཆོས་སྟོང་། བུམས་པ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ། ཆ་སྐྱབ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ། ཤངས་སྟོན་

ཀྱན་དགའ་དཔལ་ལྷན་སོགས་རྒྱད་ལྟེ་ལྷོ་ལ་འཛིན་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་གསོལ་རིག་གི་སྒོ་བ་
 མ་དང་སྒྲ་སྒྲན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ནམ་བུ་མས་པ་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ནི།
 རྒྱལ་བ་ལྷག་ན་བསྐྱོ་མི་རྗེའི་རྒྱལ་བ་བྱང་བ་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བོ། འགྲེང་མགོ་ནག་མེད་རྗེ།
 འབྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ་མེས་དཔོན་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དྲི་མ་མེད་པ་
 བསོད་ནམས་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་སྐུ་ལྷ་མས། རྒྱང་དུ་ནས་དགོན་ཅོག་གསུམ་སྒྲ་མར་འཛིན་ཅིང་།
 དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ། མ་རབས་དབུ་ལ་ཡོངས་རྒྱམས་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་བ་སོགས་ལལ་པའི་
 སྤྱོད་རྒྱལ་ལས་འདས། ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་མེད་དུ་མ་ཁྱེན། སྤྱན་རྒྱན་ནས་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་བརྟེན་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་བདག་པོ་རིགས་ལྷན་
 རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་མཁས་གིང་གྲུབ་བརྟེན་གྱི་སྒོ་བ་
 དཔོན་དུ་མ་བཟློན་ཏེ། ལྟེ་སྤྱོད་གསུམ་དང་རྒྱད་ལྟེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟེན་བཙོན་དང་བཙས་
 པས་གཞི་བཟུང་། རིག་པའི་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གསོལ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷུལ་བྱིན་པས་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱད་བཞི། བརྒྱད་པ་ཅ་འགྲེལ། སྤྱན་རྒྱད་འགྲེལ་ཆེན། བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ། རྒྱས་
 བཏུབ་ཉེར་ལྷ་རྣམས་མཐའ་དུ་གཞུགས་པའི་ལོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། གཏོར་རྒྱུད་ལ་ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད་
 སོགས་བཤད་སྒོལ་མ་ཉམས་པ་དང་། རྒྱད་པར་རིགས་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ལ་སོ་མ་རྩ་ད།
 རྒྱ་ཟེར། བདུད་ཅི་བུམ་པ། སྤྱོད་པ་བརྒྱུ་པ། མདོ་ལྷ་སོགས་སྤྱན་དབྱེད་པ་ལ་ཆེ་བ་དང་། ཡབ་བསོད་
 རམས་དོ་རྗེ་ལ་བཀའ་གཏད་རྒྱུ་ཡིད་བང་། རྒྱའི་ལྷ་མོའི་རྒྱུ་བསྐྱོར། སྤྱན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆང་བ།
 བྱང་ཏི་ལ་རྒྱའི་ལྷ་མོ་དང་དྲང་སྤོང་གི་རྒྱུ་བསྐྱོར་སོགས་གསལ། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་དར་སོ་
 ཅོག་གི་གསོལ་དབྱེད་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁྱེན་པའི་སྤྱན་རས་མཁའ་ལྷར་ཡངས་པའི་སྤྱན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་
 རྒྱུགས་བརྒྱར་གཡོ་བས་རྗེ་རྒྱར་མཁའ་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེའང་ཐུགས་འབྲུགས་ཏེ། རིགས་རུས་ཆོ་
 འབྲང་མིང་སོགས་ལ་བསྟན་ནས་དོན་དཔུས་ཐྱོགས་སུ་ཐེབས་ཐུབ་མིན་དང་། ཐུ་སྒོ་བ་འདྲ་ལེགས་
 བཤད་ཞུ་བར་གཏོང་བཞེད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལ།

ལྷ་ཉི་མེད། དཔལ་རྩི་རྩེ་མེས་སྐད་པལ་ལ་བྱུག་འཛུལ་ལོ། ཉི་མའི་གཉེན་མཆོག་ལྷ་རམ་གིང་
 བའི་སྤྲུལ། གོ་ཏམ་བྱུང་བའང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་སོགས། བཀྱང་ཡས་མཚན་མངའ་བུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ། ལྷ་ས་
 བས་བརྟུང་ནས་བདག་གི་མིང་བཤད་དོ། ལྷ་རིགས་རྩི་བོའི་བརྒྱུད་དུ་བལྟམས་པ་ཡིན། ལེགས་
 སྦྱངས་གསོ་རིག་དྲང་སྟོང་བརྒྱུད་མར་བྱོན། གཞན་ཡང་རིག་གནས་མཁམས་པའི་བརྒྱུད་པར་སྦྱེས། མིང་
 ལ་ལྷ་བཙུན་རྩི་སྤྲུལ་བ་ཡིན། ལེགས་བྱས་དཔལ་གྱིས་མི་དམན་དལ་འབྱོར་བོའ། དད་བཙུན་
 བཙེ་བར་ལྷན་པས་བསྟན་ལ་དགལ། ལྷོན་པར་མི་བྱེད་དད་པའི་རྩི་རྩེ་འཛིན། ཁོ་བོའི་མིང་ལ་
 དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་ཟེར། འགྲོ་ཀྱན་སྦྱོང་བའི་ཡིད་སྦྱོན་ཅི་ཡང་སྦྱེས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་
 པའི་སྦྱབས་མི་ཆོལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་ཆེན་ཅོད་པན་འཛིན། མིང་ལ་བྱམས་པ་དཀོན་
 ཅོག་རིན་ཆེན་ཟེར། རྒྱ་ཆེར་བོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་གང་ཞིང་། རིས་མེད་བཙེ་བའི་བརྟུང་
 ཅིས་ཀྱན་ནས་གང་། ཅོད་དུས་མཚན་མོའི་ཀྱུན་བསྐྱེད་བྱེད་པ། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་
 ཟེར། གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་པད་ཆལ་ལེགས་པར་འབྱེད། ཤེས་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་མིག་དོན་ལྷན་
 བྱེད། བད་མེད་ཆེ་རིང་ལོ་ཉྟག་རྒྱས་བྱེད་པའི། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་མིའི་ཉི་མ་ཟེར། ལྷ་ཆོགས་རིག་པའི་
 ཁ་དོག་ཅི་ཡང་གསལ། ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཁྱུང་འབུམ་ཕྱག་ངོམས་མེད་འཐུང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་
 གསེར་གྱིས་གཞིས་རྟེན། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་འཛོ་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་ཟེར། ལས་ནད་ཆེ་ལ་ཆོགས་གསོག་
 སྒྲིབ་སྦྱོང་བསྟན། གདོན་དུ་ཆེ་ལ་སྒྲིབ་གིང་ཡས་སྤྱུ་ཆེ། འཛི་ངས་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་བཤད་
 འབྲལ་ཐུག་གཅོག། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་མཐོང་བདོན་ལྷན་ཟེར། རང་སྦྱོན་རྟོགས་ནས་ཅི་རུས་སྦྱོང་
 བས་དྲངས། གཞན་སྦྱོན་རྟོགས་ནས་ཅི་རུས་འཛོས་པས་སྦྱོང་། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་
 འཛིན་པའི་རིགས། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་རྒྱུད་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན། བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་སྟོག་ལས་
 གཅིས་པར་འཛིན། ལྷིག་ལྷན་དྲིན་གྱིས་བསྦྱངས་ནས་བདེ་ལ་འགོད། རང་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་ཅི་
 ལན་བྱེད། མིང་ལ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཟེར། གཞན་གྱིས་བཏང་བའི་ཡི་ཆད་ནད་པ་
 གསོ། དབུལ་ཐོངས་སྦྱབས་མེད་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱམས། མ་འདྲིས་སྒོ་བྱུར་མགྲོན་ལ་མེབས་
 པར་སྦྱོང་། མིང་ལ་འཛོ་བྱེད་སྦྱེད་གཤེད་དཔལ་ཞེས་ཟེར། ཆེན་པོས་བཀྱར་ཡང་ཁེངས་པ་རྣམ་པར་

སྤངས། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུག་ཀྱང་སྤྱོད་བཤེད། །བསྐྱེད་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལན་ལ་རེ་བཤོད། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་མིའི་དཔག་བསམ་ཟེར། །ད་ལྟ་མི་རྣམས་འབྲས་བུའི་ནད་ལས་སྤྱོད། །སྤྱད་ནས་འགོ་ཀྱན་དུག་གསུམ་འདོན་པར་སྤོམ། །རྟག་ཏུ་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་བསམ་སྤྱོད་ཅན། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་ཟེར།།

གསོ་རིག་མདོ་དང་རྒྱུད་ལྟེ་འབྱུང་བ་དང་། །ལུགས་ལྟེ་བཞི་ཡི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། །གངས་མིའི་ཁྱོད་ཀྱི་གསོ་དབྱུང་ཕལ་ཆེར་གོ། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་གསོ་རིག་རབ་འབྱུངས་ཟེར། །རྟེན་དཀའི་སྤྲོད་རྣམས་འབད་ཚུལ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད། །སྤྱོད་སྤྱི་སྤྲོད་རྣམས་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བསགས། །གསོ་བྱ་ཀྱན་གྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྤྱོད། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་སྤྲོད་བྱིན་བྱ་བ་ཡིན། །ཁྱོགས་རིས་མངའ་ཐང་བདག་ཏུ་བཟུང་བཤེད། །བུམས་སྤང་མཐོང་མཐའ་འཕྱོར་རྒྱུད་མཉམ་པར་བཟུང། །འོར་ཆེ་ཅམ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བཤེད། །མིང་ལ་དགེ་བསྟེན་འཆོ་བྱེད་བྱ་བ་ཡིན། །འཆོ་བྱེད་མཁས་རྣམས་བཀྱར་སྤྱོད་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱགས། །གཞོན་པ་རྣམས་ལ་མ་བརྟམས་སྤྱོད་བ་བསྟེད། །རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་དོག་སྤངས། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་སེམས་དཔའ་ལེགས་སེམས་ཟེར། །འཆི་བདག་ཞགས་པའི་དྲ་བ་དུམ་བུར་གཙོད། །ཐུག་གཟེར་དུག་མདའ་དྲག་པོ་གཙུག་གིས་འདོན། །ཟུངས་ཟད་སྤྱོད་ལྷན་པ་དར་མར་བསྐྱར། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་མི་འཛིགས་སྟོག་སྤྱོད་ཟེར། །ནད་པའི་ཆོགས་རྣམས་གསོས་པར་བྱས་པ་ཡི། །དེ་ཡི་གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱན། །འབྲལ་བར་མི་ཐོད་དེ་ལ་དགའ་སྟོན་བྱེད། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་ཟེར། །གསོ་སྤྱོད་རྣམས་ཟས་སྤྱོད་སྤྲོད་གྱིགས། །དེ་ལས་འོག་རྣམས་བྱ་ལོག་ཁྱུག་དབྱུང་བསྐྱགས། །གཉིག་མིན་ལ་འཕུལ་འཁོར་སྤྲུག་དམིགས་བསྟན། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་ཐབས་རྒྱལ་དཔག་མེད་ཟེར། །སྤྲོད་སྤྱི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཚུམ་པ་དང་། །རྗེས་འཇུག་སྤྱོད་མིག་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དང་། །འོག་རྟོག་ཚུད་པ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་འཛིན། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་གསོ་རིག་བསྟན་འཛིན་ཟེར། །ནད་མེད་བསྐྱུང་དང་ཐབས་ཀྱི་བརྟུང་ལེན་འཆོ། །ནད་ལྡན་འདུ་བ་འབྲུགས་པ་བདེ་བར་འཆོ། །དགེ་སྤྲུག་སྤང་དོར་བསྟན་ནས་བྱི་མ་འཆོ། །མིང་ལ་དྲང་སྤྱང་རྟག་ཏུ་འཆོ་བྱེད་ཟེར། །ལྟ་རིགས་མིའི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱགས་ཤིང་བཀྱར། །བསྟན་ལ་རབ་དགའི་འཆི་མེད་

དུ་མས་བསྟོད། །མཁས་པ་དུ་མས་ཡི་རངས་ལེགས་སོ་བྱིན། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་ལྟ་ཡི་རྩེ་བོ་ཟེར། །གང་
ནའང་སུ་ཞིག་ཉམ་ཐག་དེ་ཡི་སྒྲུབས། །མ་འདྲིས་ཀྱན་ལ་ཡིད་གཙུགས་པ་མ་བཞིན། །སྒྲོ་གསུམ་སྟོང་
པ་གཞན་པམ་ཉག་གཅིག་སྒྲུབས། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་འགོ་བའི་པ་མ་ཟེར། །ཉིན་མཚན་སྙན་པའི་སྒྲིང་
དུ་འཐོམས་པ་རྣམས། །གསེར་གྱི་ཐུར་མས་ཚུ་སྤར་མིག་བྱེནས། །རྩ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱན་འབྲལ་དུ་
མཐོང་བྱེད་པ། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེ་ཟེར། །མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་རིག་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱན། །འགལ་སྟེན་ཀྱན་བྲལ་མཐུན་སྟེན་མ་ལུས་འཛོམ། །དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་
སྟོན། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་ཟེར། །ནག་ཁྲག་རྩ་ཚུ་ལ་སོགས་ཁྲི་ཡག་བཞིན། །ནད་
པའི་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་བྲན་གཡོག་བཞིན། །གསོ་བྱའི་གཉེན་པོ་ཀྱན་ལ་འདོད་འཛོལ་བཞིན། །མིང་ལ་དྲང་
སྟོང་འགོ་བའི་ཁོ་ལ་པོ་ཟེར། །དོན་དམ་གནས་ལུགས་སྟོས་དང་བྲལ་བར་རིག་ །ཀྱན་རྩོམ་རྟེན་འབྲེལ་
མི་ལམ་ལྟ་བུར་གྱེས། །ཐབས་གཤམ་རུང་འཇུག་བགོད་གཅིག་ལམ་དུ་མཐོང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་
སྤྲུལ་གཞོན་རྩ་ཟེར།

ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་ཆང་གི་བཏུང་བ་དོར། །སྟོང་རྩེའི་འགལ་སྒྲུབ་གསལ་བཟའ་བཏུང་སྤངས། །
དགེ་ལེགས་རྩ་བ་ཀྱན་ད་བྱང་སེམས་བཟུང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་དྲི་མེད་བརྒྱལ་ལྷགས་ཟེར། །སྟོང་
བརྒྱུད་དག་པའི་འཁོར་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན། །དབང་དང་དམ་ཚིག་ཐོབ་དང་བསྐྱར་བྱ་རིག་ །རིམ་གཉིས་
རྩོམ་རྩེའི་ཐེག་པའི་སྟོག་རྩ་མཐོང་། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་འཆི་མེད་སྟོང་པོ་ཟེར། །སྒྲུབས་གནས་འདུས་པ་ལྟ་
མ་གཅིག་པོར་མཐོང་། །མཚན་འོས་འདུས་པ་རྩོམ་སེམས་ཅན་སྟེན། །ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་
འདས་མཉམ་པར་གོ་ །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ཟེར། །ཆེ་རབས་དུ་མར་གསོད་བྱུང་
གཞུང་ལུགས་བསྒྲུབས། །འཕགས་ལུལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འགོ་པན་བྱས། །རྩལ་འདིས་འགོ་བ་
འདྲེན་པར་ཡི་དམ་བཅས། །མིང་ལ་དྲང་སྟོང་དེ་དང་དེ་སྟེན་ཟེར། །གསོ་རིག་གཤམ་འདོད་ཀྱན་ལ་སྟོ་
བས་སྟོབ། །གངས་ཅན་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱན་འབད་བས་གསོ། །གཞན་པམ་གང་དུ་ཆེ་སར་ཁོ་པོ་
གནས། །མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་ལྟ་རྩེ་ཟེར་བཡིན། །ཨ་གྲང་བདག་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཉེ་རིང་
སྟེ་བོད་བང་གྲུར་ག་ལ་ཞིག་ །ཕྱིན་ཆད་རང་ཡང་དེ་འདྲར་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །རྩེས་འཇུག་རྣམས་ལ་འང་

བསྐྱལ་བའི་སྤྲད་དུ་ཡིན། གཤམ་རིང་ཡུལ་ནས་གིན་ཏེ་བའི་ཐུགས། ལྷུང་བ་བདག་ལ་ཆེན་པོར་རེ་
བཞུགས། མིང་མེད་བདག་ལ་མིང་གི་དྲི་བ་མཛད། ཁོས་ཉི་མེད་པར་གྲོ་ཆོས་གྲོལ་བར་མཛད། ཡིད་
ལ་སྒོན་པ་རྗེས་མཐུན་རང་གི་མིང་། མཁས་པ་མགྲུ་ཕྱིར་ཡི་གེར་བྲིས་འདི་ཡིས། མ་འོངས་དུས་སུ་མི་
རིང་འགྲོ་བ་ཀུན། གྲངས་ཐོབ་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་མིང་འཛོལ་གྲོག་^{༡༧} ཅེས་གང་གསུངས་པའི་
རིགས་རྩས་དང་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞིང་། ཐུགས་ལས་འབྱུངས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་འང་གསོད་དུད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིར་འགྲེལ་བ་བཀོད་པ་རྣམ་བཞི། རྒྱན་
རྣམ་བཞི་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གསོལ་འདེབས། རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་རིས་སམ་བཀའ་
རྒྱལ། མ་ལ་ཡའི་དཀའ་འགྲེལ་འདོད་འཛོལ་ཆེ་རྒྱུད་འཕགས་སྤྱི་སྟན་དང་། རོ་མཚར་སྤྱི་སྟན།
རིམ་བཅོས་མི་ལ་སྟོན་སྤྱིན། བཤད་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ། ཅ་
མདོའི་འགྲེལ་བ་སྟན་བརྒྱུད་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅེས་བསྟན་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
དེ་གསོའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལུགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུད་པར་རིགས་ལྷན་རྒྱ་བ་བཟང་པོའི་
རྣམ་སྤྱུལ་ཕྱག་ན་པར་དགོ་འདུན་བྱ་བ་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་རོས་བཟང་བ་རྒྱལ་པོ་པའི་ཉའི་རྒྱལ་
ལུགས་འཆར་བ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་བཞེད་སྟོལ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་བཅུན་བཀའ་གིས་དཔལ་བཟང་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་དུས་མེས་པོ་བསོད་ནམས་དོ་
རྗེས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་གིང་། ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་གིས་མཆོན་པའི་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཕྱིས་
མེས་དང་ཡབ་གཉིས་ཀ་གསོའི་འགྲུལ་ལུགས་རབ་འབྱུངས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དག་དང་། ལྷག་
པར་རྒྱུད་བཀའ་གཏད་རྒྱའི་དབང་། རྒྱའི་ལྷ་མོ། སྟན་བརྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། རྒྱས་
བཏབ་ཉེར་ལྷའི་བཤད་སྟོལ་དང་བཅས་པ་གསན་ཅིང་། སྤྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་
གསོད་དུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། པའི་ཉ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚོ། ལུས་ཆེན་དཀོན་ཅོག་རྒྱལ་མཚོ། བྱུང་དབང་
ཐང་རྟོང་པ། མཁས་བྱུང་དོན་ཡོད་དཔལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་བཟང་པོ་དང་། ཆག་ལོ་ཐམས་

ཅད་མཐུན་པ་སོགས་འབྲུལ་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་
 རིག་གནས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རོམ་མེད་དུ་བཞུགས། འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་ཡིད་བྱུང་སྟེ་པཎ་ཆེན་གྲུ་མཚོག་
 ལུན་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགོས་ཤིང་གི་དངོས་པོར་བསྐྱབས་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་
 གནས་སུ་གྱུར། གནས་སྐྱབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྔགས་མིག་ཁྱེད་དཔྱད། ར་ལོག་ལ་སོགས་
 པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་སྒྲོན་མ་ལན་པ་རྒྱབས་ཆེ། བཀའ་རྩོམ་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་
 བཤད་ཅོར་བུ། ཕྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆའི་བང་མཛོད་དམ་བཤུགས་པ་ཀྱུན་
 ཤེས། ཁོག་འབྲུགས་འཛུམ་དཀར་བཞད་པའི་ཉི་མ་དང་། རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་ངེས་དཔག་བསམ་ལྟོན་
 ཤིང་ལ་སོགས་པ་མཛད། རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་གཞིལ་པའི་ངང་ནས། ང་ནི་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་ཞལ་གདམས་དུ་མ་དང་བཅས་དུན་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། འཇའི་གྲུར་ལུབ། བར་སྒྲུབ་ནས་རོལ་མོའི་སྐྱ་གྲགས་པ་སོགས་ངོ་
 མཚར་བའི་ལྷས་དུ་མ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས་མ་འོངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྒྲུབ་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱའི་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་འགངས་ཆེ་བ་མང་། དེས་སྒྲུ་
 ཆོའི་སྟོད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྔ་ས་དྲང་སྟོང་བསྟོད་རྣམས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་ཡལ་གྱི་ཞབས་པད་ཡུན་
 དུ་བསྟེན་ནས་གསོ་བ་རིག་པར་སྒྱུངས། གཞུང་མན་ངག་སྒྲིད་དང་བྱུང་བར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་
 གཏེར་རྩ་བོ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞལ་ཤེས། བཀའ་གཏད་རྒྱའི་དབང་། རྒྱ་ལྟ་དང་དྲང་སྟོང་
 གི་རྒྱབ་སྒྲོར། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན། འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུམ་པ་གང་འཛོའི་རྩལ་དུ་བཞུགས། བྱང་
 རོང་དུས་འབྲུག་གི་སྐབས་ཕྱིས་རིན་སྲུངས་པའི་བླ་སྒྲུན་དུ་གྱུར། གཙང་རོང་རལ་ལྷར་གསོ་རིག་ཁོག་
 འབྲུགས་པད་དཀར་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད་མཛད། འཇག་ཐང་དུ་སྐྱའི་བཀོད་བ་བསྐྱས།

རིགས་ལུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསོ་རིག་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སུ་ཆེན་གཅིག་ནི་གནང་རིགས་རྗེས་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྷན་སྦྲིངས་པ་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཐོག་མའི་རིགས་རྩས་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱུང་ཟད་སྒྲོས་ན། སྟོན་མདོ་ཁམས་བྱང་ཕྱོགས་གེ་སར་གྱི་

ཡུལ་གྱར་མངའ་བསྐྱར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡངས་ཤིང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་གཅིག་པ་ལྟར་མཉེན་ཅིང་བུམས་པས་ཀྱན་གྱི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་
 བས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་མཐུན་པར་འདི་ནི་ཀྱན་གྱི་གཉའ་བར་ཁུར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་
 གཉའ་བར་གྲགས། དེའི་སྤྲུལ་ལྗེ་ཆེ་བ་གཉའ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སྟེ་མཆོད་དྲངས་ཤིང་དད་པ་དང་
 ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་སྟན་གྲགས་དང་ལྡན་པ། ལྟ་བཙན་པོ་མངའ་བདག་ཁྱིམ་མེད་ལྟ་བཙན་གྱིས་གསན་
 ཏེ་མདོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་འབྱུགས་པ་མཛད། དེ་ནས་གསེར་གྱི་བ་ཏུ་མང་པོ་དང་གྲོགས་དུ་མར་
 བཅས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་རིག་པ་སྒྲོབ་པ་དང་ལོ་བཅ་སྟན་འདྲེན་ལ་སོགས་པར་བཟངས། དེས་གྲང་འཕགས་
 ཡུལ་དུ་ལོ་མང་བཞུགས། རིག་པའི་གནས་ལལ་ཆེར་སྤྱངས། མཁས་པར་གྱུར་ནས་བོད་དུ་བྱོན། རྒྱལ་
 པོ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ་སྤྱི་མཆོད་དང་ལྟ་རྟེན་དང་བར་བསྐྱར། བྱོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་བསྐྱོད་འཕུང་
 གནས་ལ་ངོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་དུ་མ་གསན། བོད་སྤྱན་མཁས་པ་མི་དགྲའི་གཙུག་
 རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ནས་མི་རབས་འགའ་ཞིག་གི་མཐར། གཉའ་བ་ནམ་མཁའ་གཞོན་ནུ་གལས་དུ་བྱང་གི་
 རྒྱགས་སུ་བྱོན། བྱང་བདག་ཏེ་དཔེན་ནམ་བཟན་པས་ཡ་རོང་དང་གཙང་འོ་ལུང་གི་མི་སྡེ་དང་། རི་
 རྒྱག་གི་དགོན་པ་སོགས་སྦྱོར་འཇགས་གནང་། དེ་སྤྲུལ་གཉའ་བ་ངོ་རྩེ་འབུམ་གྱིས་བྱང་བདག་པོའི་སྤྱི་
 སྟན་དང་བྱག་གཡོག་ནང་མ་བྱས་དེ་སྤྲུལ་ལྗེའི་རྒྱལ་མཆོན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་རྒྱས་པས་དཔལ་
 དམ་རིང་གི་མཁན་སར་འཁོད་ཅིང་། གྲགས་གཞོན་པས་སྟན་དང་སྤྱིད་བསྦྱོངས། དེའི་སྤྲུལ་དགོན་
 ཅོག་གཞོན་ནུ་གསེབ་རིག་པ་དང་སྤྲུགས་རྟེང་མ་ལ་མཁས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་གསལ་བཅེ་
 བས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྲགས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྩེ་རྒྱའི་སྤྱི་མར་བྱོན་པའི་སྤྱི་སྟན་བགྱིས་ཏེ་རྒྱའི་
 ལུང་དང་འཇའ་ས་ལོན། དེའི་སྤྲུལ་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་རིག་གནས་ལལ་ཆེར་དང་བྱུད་པར་གསོ་རིག་
 ལ་མཁས། རྩེ་བཙན་མ་སྒྲོལ་མའི་བསྟན་པ་སོང་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞབས་
 ལ་སྤྱག་ ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དུ་མ་ནོས་པ་ལས་གྲུ་དུ་མཐིང་གར་རྩལ་དུ་ཐོན་པས་གཏོར་མ་
 དངོས་སུ་བྱིན་ཏེ་དག་པོ་ཆར་གཙོད་པ་སོགས་བྱུང་། རིགས་ལྡན་མ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ལ་གསོ་རིག་
 གི་གཞུང་བཤད་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཅིང་སྤྱི་ཆེན་དུ་མངའ་གསོལ།

དེའི་སྤྲུལ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལྷན་འབྲུངས་དྲགས་ཡ་མཚན་པ་སོགས་བྱུང་བས་རིགས་ལྷན་
 རྣམ་ཀླུལ་གྲགས་བཟང་ལ་མིང་ཁྲིམ་པར་འཛོལ་བྱེད་པད་མ་སྤྱི་ཐར་དུ་བཏགས། པར་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་རིན་
 ཆེན་བོད་ལུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་པའི་ཕྱི་མའི་སྒྲུབས་ཡར་ལམ་མཇུག། ཤེས་སྤྱིང་བྱ་སྒྲུབ་མའི་ལུང་
 དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གནང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དུག་པ་ལ་གྲུབ་པའི་
 དབང་ལྷག་ཐང་སྟོང་ཀླུལ་པོའི་དུང་དུ་བྱོན། མཇུག་པའི་མོད་ལ་བྱིན་རྒྱུབས་བྱུང་བར་ཅན་ལྷགས། ལོ་
 བརྒྱ་དུག་གི་བར་སྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་གནས་མཛད། གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པས་བྱགས་སྤྲུལ་དམ་པར་གྱུར། གྲུབ་དབང་ཉིད་ཞིང་ཁམས་འཕོས་ནས་ལོ་སྤུམ་རྩ་སོ་གཉིས་
 ཀྱི་རིང་གསང་ཁོག་ནས་སྒྱུ་ཚབ་མཛད་དེ་དངོས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་འགོ་དོན་དཔག་མེད་བྱུང་།
 མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་པའི་དུང་དུ་མ་བྱོན་གོང་གི་སྤྲུལ་ལྷན་མིངས་དགེ་
 མས་གསོ་རིག་གི་བགད་ཚོལ་བསྒྲུངས། གཡས་རུ་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྟོན་དུ་གྱུར། དེའི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་དར་
 རྒྱས་རྒྱུར་དུ་ནས་བཟང་པོའི་ལས་སད་པའི་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྷན། འཛིན་ཤེས་ཡངས་
 བས་གོས་ཚགས་བྱེད་རིང་ལ་མདའ་ཚད་མའི་ཤོག་ལོགས་རྩོམ་བྲིས། བྱང་བདག་པོར་རྒྱུད་བཞི་
 འགྲེལ་བཅས་དར་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པའི་རྒྱགས་ལུལ། དེ་ཡང་བྱང་སྟོན་ལྷའི་བརྩོན་པ་བཀུ་ཤིས་དཔལ་
 བཟང་གི་སྤྲུལ་དུང་སྟོང་བསོད་རྣམས་ཀླུལ་མཚན་འཇག་ཐང་དུ་རིན་སྤངས་པའི་སྒྲར་ལ་སྒྱུ་ཆེའི་འཕེན་
 པ་བཏང་བས། བྱང་པའི་དཔོན་ཞེན་དང་གདམས་པའི་རྩ་བོ་རུབ་ན་འཕངས་པར་དགོངས་བོད་པར་
 མི་ཆེད་བསྟན་གྱིས་བཟངས་ཏེ། བདག་གི་རིགས་ཆོས་གཉི་གའི་བྱ་དེ་ནི་ལྷ་ལམ་དུ་སོང་བས་ཆིག་
 བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་བྱང་པ་རང་གི་སྒྲ་སྟོན་བྱགས་སྟོས་འཕེལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་འབྲུལ་
 བས་རྩོང་ལྟེར་མཛོད་ཁྲིམ་པ་བཞིན། བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སྒྲ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བཅས་
 གཏོང་བ་མཛད་པས་ཞབས་པད་ལུན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་དང་། བྱང་པར་གསོ་བ་
 རིག་པའི་གཞུང་མན་དག་དུང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྟེན་ནས་བཟུང་ཡི་གེར་འདྲིར་མ་བཅུབ་པའི་སྟོན་བརྒྱད་
 ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་འཛོར་སྟུལ། གཉའ་རིགས་གོང་མ་རྣམས་རིགས་ལྷན་སོགས་ཀྱི་
 ཞབས་ལ་བྱག་པའི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ལྷགས་བཀའ་གཏེར་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་

པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡན་ལ་མ་བྱུང་བར་གྲགས། བསྟན་དར་བའི་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་སྟུན་
བརྒྱད་ཞལ་ཤེས་མན་ངག་གི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་། རོ་མཚར་ཅུ་བདུན་ལ་ནང་བྱན་ཆུང་བས་ཁ་སྤྲར་
ཐམས་ཅད་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།

དེ་སྤྲུལ་བདུད་ཅི་འགྱུར་མེད་གསེབ་རིག་པར་མཆོག་ཏུ་མཁས་པས་རོན་ལྷུལ་བའི་སྟུ་
ཀྱན་དག་འཕྲིང་བའི་སྒྲ་སྟན་དང་། རྒྱུད་བཞི་པར་དུ་ཤོ་བའི་དོད་མ་དང་ཁྱེས་ཆེན་མཛད། གསོད་དབྱེད་
གྱི་ལག་ལེན་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བཅུ་མས། དེ་སྤྲུལ་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ཞེས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་དང་། ལྷན་
པར་འཆིགས་སྤྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱུད་བཞི་སྟོར་བྱང་། འབྲེལ་པ་མན་ངག་དང་བཅས་
པར་གཞིག་པ་ཆུག་ རང་རིགས་བདུད་ཅི་འགྱུར་མེད་སྟགས་མཁས་ནས་མཁས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཆིག་
བརྒྱད་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལོངས། བ་ཆོད་དུག་ཅུར་ཉེ་བའི་བར་ཉིན་སྟར་སྟོག་རེ་སྟོ་འཛིན་དང་།
འབྲུ་བསྟན་རྒྱུད་རྒྱགས་སྟགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གྱུང་། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་
ལས། མཁས་པ་ཅན་ཅིང་མ་དྲིས་པ། །དེ་ཡི་བར་དུ་གཏིང་མི་དཔོགས། །རྩ་ལ་དབྱུག་གྲུས་མ་བསྟན་
པར། །དེ་མིན་གཞན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། ¹⁰⁴ །ཅེས་པ་ལྟར་ལུས་པ་དོ་རིང་ལ་ཡིག་སྟུར་པ་སྟགས་ནས་
རྩེ་སྒྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་སྟུ་ཆོའི་སྟུང་དུ་སྟུན་སྟུར་སྟུར་ཐོགས་ཏེ་འབྲུ་འཛིན་སྟགས་སྟུལ། ལུལ་ཐིག་ལྗོང་
འགྲེམས་གཞུག་མར་གནས་པ་ནམས་ལ་འང་འཕྲིད་དུ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་ཙམ་བསྟན་མཚམས་སུ་
ལུས་ཤིང་རྩེས་སུ་ཁོ་བོས་ཁེངས་གཙོག་འཇུར་བཀག་གི་དྲི་མལ་མང་བ་དང་། རྣམ་གྱིང་པམ་ཆེན་དང་
ཁྲམས་སྟེང་དུ་དྲི་མལ་ཁ་ཡར་བཅུད་བཅུག་པ་ཉ་ཅང་གི་ཁེངས་པ་དང་དང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་བཟང་ཅི་རྒྱུང་
བ་ལས་རྩེས་འཛིན་གྱི་རིག་པ་འདིར་གཞུང་བཤད་སྟུན་རོ་ཅུ་ལུལ་ལྗོང་འགྲེམས་སྟགས་དུས་སྟེལ་སྤྲུལ་
འདིར་འགན་ལློ་དང་བྲལ་བར་མངོན་ཏེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལུལ་ཐིག་ལྗོང་འགྲེམས་ལ་སྟགས་པ་ཆིག་བརྒྱད་
གྱི་ཞལ་ཤེས་མང་དུ་ནོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བརྒྱུད་འཛིན་དག་འཕྲན་སྟུན་སྟུང་དེས་ཤིང་སྟུན་རོ་
འཇགས་པ་ཙམ་སྟངས་ལང་། སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་བརྩོན་པ་རྒྱུད་བའི་ས་པམ་གྱི་ཁྱ་བྱུག་ཀྱི་
ཁྱའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་གྱི་དོགས།

དེ་ལྟར་བྱང་ལུགས་ལ་བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མའི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་སྟངས་བའི། གཏེར་

བརྒྱད་ནི། རྩོན་པ་སྒྲུབ་ཟླ། གསུང་སྤུལ་ཡིད་ལས་སྒྲེས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ། འཕྲོ་བྱེད་
གཞོན་ལུ། རྩོན་པ་སྒྲུབ། མཁས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ། སློབ་དཔོན་དཔའ་པོ། ཁ་ཆེ་ལྷ་དགལ། ལོ་ཆེན་པོ་རོ་
ཅན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྲོང་ལྷུ་བཅན། སྤུལ་པའི་གཏེར་རྩོན་གྲ་བ་མཛོན་གཤམ། དཔུང་པ་དར་གཤམ།
རོག་རྩོན་དཀོན་ཚུགས་སྒྲུབས། བི་བྱི་སྒྲུབ་གཞོན། ལྷ་འོད་གཞོན་ལུ། ཁང་སྒྲུབ་ནག། རིགས་འདུས་སྒྲུབ་
པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དེས་བི་ཇི་སོགས་མ་བརྒྱད་པར་རོག་རྩོན་དཀོན་སྒྲུབས་
ཁོ་ནར་གསན་པའི་ལུགས་གཅིག་གྲུང་མཆིས། གཡུ་ཐོག་པར་སྤྲས་བརྒྱད་སློབ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་
མཁར་བས་མི་གཅིག་པར་མཛད་འདུག་ལྟེ་ཕྱི་མ་ཇུ་འམ་སྤུམ་རྩོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། སྤུམ་རྩོན་ཡེ་
ཤེས་ཀུན་དགལ། སྤུམ་རྩོན་འཕུམ་མེ། ལུང་དམར་མགོན་པོ་རིན་ཆེན། ལྷག་ལྟེ་བ་ལག་རྩོན་ལྷག་
མགོན་པོ། ལྷག་ལྟེ་སྤྲག་མ་བ། གཡུ་ཐོག་པའི་སྤྲས་བརྒྱད་ལ་འཕུམ་མེད། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཏི་
འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ། དེ་སྤྲས་བྱང་ཏི་རྒྱལ་བཟང་། གཙུང་བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཕྲོ་བྱེད། བྱང་སྒྲུབ་
སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན། ལྷའི་སྒྲུབ་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ། བྱམས་པ་དཀོན་ཚུགས་རིན་ཆེན་ནམ་མཁའི་ཉི་
མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་།

བཀའ་མའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོན་ཆེན་པོས་འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་དང་གྲུ་སྒྲུབ་གཉི་ག་ལ་གསན།
དེས་ལྷ་སྤྲས་སྤུལ་བཅན་པོ་ལ་རང་འགྱུར་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་བཤུར་ཁྱི་སྲོང་ལྷུ་བཅན། རལ་
པ་ཅན་གཙང་མ། རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ། ལྷ་རྩེ་རྩུན་གྲུབ། རལ་པ་ཅན། ལྷ་ལུང་རྣམ་གཉིས། འོད་སྤྲངས།
དཔལ་ལའོར་བཅན། སྤྱིད་དེ་ཉི་མ་མགོན། བཀྲ་ཤིས་བརྟེན་པའི་དཔལ། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷེ། ལྷེ་
གཙུག་ལྷེ། ཡེ་ཤེས་འོད། བྱང་རྒྱུ་འོད། ཅེ་ལྷེ། ལྷ་འོད། ཉི་འོད། གྲགས་ལྷན། བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ།
ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། མའི་ཉི་མ་འམ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོ།
འདི་ནས་བཀའ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་པོ་གཉིས་འདྲེས་སྤུ་སོང་བར་བཞེད། དེ་ནས་གཏེར་རིགས་
བརྩན་པ་དར་རྒྱས། བསོད་ནམས་ཆོས་འཁེལ། བདུད་ཅི་འགྱུར་མེད། སྤྲུ་པའི་དབང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་
རྗེའི་བར་ལོ། །ཐང་ཡིག་གཤམ་པའི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར། དེ་ནས་བརྒྱ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན། སྤུན་
པ་འཕྲོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་འུ་དང་ཕྱད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཤེས་བྱས་པས་སྤུན་གསེའུ་ཟེར། དེ་ལ་སྤུན་ཞིག་

སྒྲོབས་དང་བྱས་པ་ཡིས། ད་ནི་རྒྱས་པས་ལུས་འདར་མཁས་རྒྱ་མེད། སྒྲོབ་དཔོན་མི་ཡོང་ཡོང་ན་
བསྐྱབས་གི་ཟེར་༡༩༩ ཞེས་སྣང་ཡང་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རྒྱ་རང་ལ་གསན་པ་དུག་སྒྲོ་སོགས་ཡི་གེ་ཉམས་
ཏིག་ཞོན་རྒྱའི་བྱར་སོང་རོ་སྟུམ།

ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྩེ་ཡབ་གྲས་གིས་སྒྲུབ་སྟེལ་ཚུལ།

ཟུར་ལུགས་ནི། རྩེ་སྒྲུབ་ལྷ་བཅེན་པོའི་བཀའ་ལས། དེ་ཆོ་བེད་རྒྱལ་འོད་སྒྲོལ་ཏེ་གར། ཟུར་
མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་རྩེ་ཁྱད་པོན་སོགས། གསོ་རིག་བྱེད་པའི་དབྱེད་ལྷན་མང་པོ་ཡིས། འབྲོ་རྒྱམས་
ཕན་བདེའི་ཀྱན་དགའ་ཁོང་ནས་འཇུམ།¹⁰⁰ ཞེས་བཀའ་སྟུལ་བ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་ཟུར་མཁར་བ་
མཉམ་ཉིད་དོ་རྩེ་འཇུག་འཆོ་བྱེད་བྱུང་བ། དཀོན་ཅོག་རིན་ཆེན། གཡུ་ཐོག་འབངས། དཔལ་པོས་
བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཀྱན་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་གྲོས། ལྷན་བྱུང་བྱུལ་མཚན། རྒྱུ་ཆོས་དང་སྤྱི་རྩེ་སྟེ་ཨའོ་ཆོས་
རྩེ་ཞེས་སྟན་གསལ་དང་ལྷན་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཤར་དུགས་པོའི་སའི་ཆ་ལ་ཐོག་ཟུར་མཁར་དུ་ལྷ་ལས་
འཕོས་པར་གྲགས་པ་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བ་དང་བར་རིམ་བ་སོགས་བརྒྱ་དཔ་བྱེད་དཀར་གྱི་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་ཡབ་རིག་འཛིན་ལུན་ཆོགས་དང་ཡུམ་ཀྱན་མཁུན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱམ་རྒྱལ་བའི་ལུམ་གཉིས་
གྱི་སྒྲུབ་སྤྱད་བྱེད་པའི་དོན་བྱུང་ཅེས་པ་ས་ལུག་ལ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞེས་དུས་ཆོས་
དབྱིངས་ཅུར་བཞུགས། ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་རྩེ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཏབ་པས། ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་སྤྱིང་ཏིག་ཤོག་དྲིལ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་
དོན་དགོངས་གཞི་ཞལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུང་སྟུལ་ཞིང་། སྤྱིང་ཏིག་གི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་དང་།
དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་འདིར་རྒྱན་རབས་རྫོངས་པས་རྒྱམ་པར་བསྐྱེད་དེ་མ་དག་པའི་ཆ་རྩེ་སྟེ་ཅིག་
ལུགས་འདུག་པར་བྱེད་ཏེ་གྱིས་ཤིག་པའི་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། གསོལ་འདེབས་དད་པའི་ཐ་
སྐབས་སུ། འཇུག་མགོན་གྲུ་ཤས་དངོས་སམ་མི་ལམ་དུ། དབྱེས་ཤིང་ལེགས་བཤད་རྒྱན་མི་འཆད་
སྟེལ་བའི། འབྲུལ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ལ།¹⁰¹ ཞེས་པ་ལྟར་རྩེ་བཅུན་གཡུ་ཐོག་པས་

དངོས་ཉམས་སྒྲིལ་མ་ཅི་རིགས་པར་ལེགས་བཤད་འདོམས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པས་འབྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཞིག་རང་གི་ཡལ་ཕུན་ཚོགས་བཟང་པོ་དང་།
 བྱམས་ཁང་ལོ་རྩ་བ་ཐོག་མ་སེར་ར་ཞུགས་ཐེས་ཀྱི་སྒྲུག་ལུང་དག་དབང་གུགས་པའི་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་ཉི་
 རུ་ཀའི་ཆ་བྱད་ཅན་ག་ར་རབ་འབྱམས་པ། སྒྲན་སྟོན་དབང་ལྷག་བཟང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་བརྟེན་
 བས་རིག་གནས་སྒྱིད་དང་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་རུ་ཐོན། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་བྱང་པ་འཆོ་
 བྱེད་མིའི་ཉི་མ་ལ་དྲི་མེད་མཛད་པ་ནི། ལྷ་བརྩ་སཏུ་ན་མ་སྒྲི། ཨེ་རོང་ནས་འཆོ་བྱེད་དགེ་བཤེས་མཁས་
 པ་ཞིག་གིས་ཆེད་དུ་རྩད་གཅོད་དུ་བཏང་བྱུང་པ་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས་དད་སེམས་སྟོོབ་བྱུང་ནའང་།
 གནས་ཀྱིས་སྐལ་ནས་མཇལ་བ་དཀའ་བ་འདྲ། ཁྱེད་སྦྱིས་བུ་སྒྲི་ཞིག་གི་དྲིན་ལས་རིག་བྱེད་གང་ལ་
 མཁས། རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་གང་ཡིན། གཞུང་ལུགས་ཆེ་བ་གང་ལ་བྱུབ་བརྟེན། མཁས་པ་མི་
 དགུའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མན་ངག་གང་ལ་འདྲིས། སྒྲན་དབྱེད་ལག་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་གང་གང་
 མཛད། སྟོང་བ་གང་སྟོར་ལ་གདེངས་དང་ལྟན། བྱང་རིག་ལས་ལྟར་བཀའ་མ་དང་གཉེར་མ་གང་ལ་
 ཐུགས་དམ་གྱི་སྒྲིང་པོར་བཞེད། གནས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་ངེས་པ་མེད། དེད་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་ཞིག་
 ཐོ་ཉ་དང་འཕྱིན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ན་དུང་དུ་བརྟེན་དུ་ཨེ་རུང་། གཞན་དོན་དུ་འདི་དོས་ལ་ཐེབས་པ་
 ཅམ་བསྐྱལ་ན་དོན་ལ་ཐེབས་པ་ཨེ་འཆར། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཅམ། དེད་
 ཀྱང་མཚན་ཇི་སྟེད་འཕོད། ཁོ་བོ་སྟོན་ཁྱེད་དང་ལས་དཀར་པོས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་
 ཟ་བའི་ངེས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་པས། ཐུགས་རིངས་དང་བརྟན་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ལན་རྒྱལ་མ་གཅིག་
 བསྐྱངས་ནས་ངེད་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྟན་དུ་མཛད་འཆལ། ཞེས་དྲི་བ་གནང་བའི་ལན་ཇི་བཞིན་མ་སྐུལ་
 གྱུང་། མིང་དོན་དང་རིགས་རུས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་སྐུལ་བ་བྱུང་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་ན་
 གསལ་བ་དང་།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྟོར་ནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སེལ་ཐུགས་ཐེའི་ཉི་འོད་ལ་ཁ་སྟོང་
 ཞལ་ཤེས་ལྟན་ཐབས། དེའི་གོགས་སེལ་དུ་ཕྱི་འབྱུང་བ་ལུས་འབྱུགས་དང་། བྱང་ཉིང་འཛིན་སེམས་
 འབྱུགས། གསང་བ་བར་ཆད་གདོན་གྱི་རིགས། དེ་རྣམས་སྟན་མོང་སྟེ་གོགས་སེལ་བཞི་མཛད་པར་

དགོངས་ནས། ཐོག་མར་འབྱུང་བ་ལུས་འབྲུགས་ཀྱི་གེགས་སེལ་ལ་ཆོག་བཅད་ལྷག་ཅི་རིགས་པའི་
 དཔེ་ཆ་ནུ་བྱས་པ་པོ་ཉི་ཤེད་བསྐལ་ཙམ་གྱི་ནང་ནས་མན་ངག་བྱེ་བ་འབྱུང་བས་བྱེ་བ་ཤིང་བསྐལ་ཏུ་
 གཤམ་པ་ཅ་དཔུང་ཉི་ཤེད་རབ་གསལ། རུང་པུང་ལྷ་པའི་མེ་ལོང་། མ་རུའི་འབྲུལ་འཁོར་བདུད་ཅི་
 ཆར་ཟེལ། རུང་ནད་སྦྱིར་གསོ་བ་བཅུད་འདུས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲོག་རུང་གི་བཙུང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བསྐྱེད། བྱེ་
 བྲག་སྟོད་འཆངས་གསོ་བ་བདུད་ཅི་འདྲོད་འཛོ། སྟོད་འཆངས་སྒོས་བཙུང་བདུད་ཅིའི་མ་རྒྱལ་
 ཁམས་འདུས་སྒྲོག་རུང་འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ། གོ་བྱ་ལ་དཔལ་པོའི་གདམས་པ། སྟེའི་བུ་མོ་བདུན་གྱི་
 རྟོགས་བརྩོད་དྲི་མེད་ལྷ་ཟེར། སྟོ་སྟོར་བདུད་ཅི་ཟེགས་མ། ཆ་བསྦྱི་འཛོམས་སྟོར་བའི་ག་ཤུར་ཁརྟའི་
 རྒྱག་ལེན། ཆ་བསྦྱི་འཛོམས་སྟོར་བའི་ག་ཤུར། མཁྱིས་པ་རྒྱ་ཡ་ནག་པོའི་བཙུང་བདུད་ཅི་མེ་ལོང་།
 སྟེར་ཆད་གསོ་བ་བདུད་ཅི་རྩ་ན་ཟ་བཅུད། ཆད་གསར་གྱི་བཙུང་བེད་གསོས་ལྷ་ཐིགས། བདུད་ཅི་
 ལོ་མའི་སྦྱི་འཛོམས། གཟེར་གྱི་བཙུང་འཆི་བ་གསོལ་འདེབས། གཟེར་བཙུང་འཆི་བ་གསོལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་བྱ་འཁྲིད་ཡིག་རུང་། གཉན་གཟེར་སྒོས་བཙུང་བུམས་པའི་གོ་ཆ། གག་
 པའི་བཙུང་བསྐྱས་སྒྲོག་གི་ཆད་འབྱུང་། འདུས་རིམས་གསོ་བ་ཉམས་ཀྱི་ཡིག་རུང་། གང་བསྦྱི་
 འཛོམས་བདུད་ཅི་བུམ་བཅུད། རྩོ་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་སྟོར་བ་བདུད་ཅི་གཏེར་མཛོད། རྩོ་ལྷན་ཞལ་
 གདམས་ཉེར་མཁོ་བསྐྱས་པ། ཅང་ཞི་འབྲུལ་ཐལ་ལག་ལེན་ཟབ་གནད། ཆ་བཙོ་བདུད་ཅིའི་མེ་ལོང་།
 སྟེན་སྟོར་ལྷ་བ་རྒྱན་གཙོད། ལྷན་པའི་ནད་གསུམ་སེལ་བའི་མན་ངག་བདུད་ཅི་དཀྱིག་ཤེལ། སྟེན་
 མར་སྦྱར་ཐབས་ལག་ལེན། སྟེན་ཡིག་སྟོར་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ། རུང་ལྷ་མདོག་བཞིའི་ཞལ་གདམས་
 ལག་ལེན་མཐར་ཐུག་རུང་ལྷ་མདོག་བཞིའི་ཞལ་གདམས་ཆོགས་བཅད་མ། བྱ་རུང་རྒྱམ་པ་ལྷའི་ཞལ་
 གདམས་མཆུ་ཐེར་གསོག་པ་ཅན་གྱི་ཡིག་རུང་། རུང་གོག་ཅན་གྱི་བརྩོད་བྱང་། རིགས་གསུམ་སྦྱི་
 འཛོམས་བདུད་ཅི་ཟེལ་བའི་ཆུ་རྒྱན། བ་རོ་གསུམ་སྟོར་གྱི་ཞལ་གདམས། གཉན་ཆད་རུང་ལྷན་གས་
 ལྷོག་གཟེར་གསུམ་བཙུང་ཐབས་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་ཡང་སྟེང་། གཉན་ཁ་མེད་ཀྱི་བཙུང་ཐབས། རིན་
 ཆེན་ཆ་སྟོར་ལག་ལེན་ཟེན་བྲིས། རིལ་ནག་ཆེ་འབྲིང་རུང་གསུམ་གྱི་གསང་དོན་གསལ་བྱེད་འཆི་མེད་
 རོར་བྱ། དུལ་རུ་བཙོ་བྱའི་ལག་ལེན། ཉེར་མཁོའི་སྤྱད་དོད་རུང་ཏུ། དུལ་ཆིངས་ཟབ་མོ། ཟངས་

ཐལ་སྒྱུར་པ། སྤྱི་ལོ་ལྷུ་ཐབས་དང་དྲུག་དབྱེད་སྒྱིར་ལྟ་བུ། རིན་ཆེན་དཔལ་སྒྱུར་གསང་བའི་སྒྱུར་
 ལམ། དཔལ་ལྷན་བཞི་སྒྱུར། དཔལ་སྒྲམ་ལག་ལེན། རིན་ཆེན་བདུན་པའི་བྱད་བཅོས། རྒྱུ་ལབས་
 གསོ་ཐབས་རོ་མཚར་གསང་མཐོ། དྲེག་གྲུམ་གསོ་བ་སྒྲན་བརྒྱུད་གདམས་པ། མ་ཞུ་སྒྱིན་གྲུང་འཛོམས་
 པ་ཆ་ལྡེའི་སྒྱུར་པ། སྒྱིན་བཅོས་བསྐྱུས་བ་སྒྲོག་སྒྲེར། སྒྱིན་སྒྲན་ལྟ་མོ་བདུན་སྒྱུར། དཀར་པོ་ཆེག་སྤུབ་
 གྱི་སྒྱུར་སྒྲེ་བསྐྱུས་པ་རོ་མཚར་སྒྲོག་སྒྲུབས། གཞང་སྒྱིན་བཅོས་ཐབས། དབང་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་ཞལ་
 གདམས། མིག་རིགས་ལྡེའི་གསང་གི་ཤོག་ཁྲ་མི་ཏྲ་རྩོ་ཀའི་ལུགས། རྒྱའི་ཆུ་འབྲེད་མིག་འགྲིབ་སེལ་
 བྱེད། མིག་སྒྲན་ལོང་བ་རྒྱན་གཅོད། མིག་བཤལ་མཐོང་བྱེད་གསལ་བ་ཀྱ། དབང་པོའི་དངས་མ་མིག་
 གི་སྒྲོས་བཤལ་ཟབ་མོ། མིག་གི་ཁོང་སྒྲན་འཕྲིགས་བྱེད་དྲུག་པ། ལིང་རྟོག་མཐའ་དག་སེལ་བྱེད་མིག་
 གི་ལྟ་པ་དེ་ཤ། མིག་སྒྲན་རིན་ཆེན་བདུན་སྒྱུར། མིག་སྒྲན་མཁྲིས་པ་དགུ་སྒྱུར། མིག་སྒྲན་སྒྲེར་ཁརྩེ་
 ལག་ལེན། མིག་ནད་གསལ་བྱེད་མཐར་ཐུག་འདམ་རུའི་གདམས་པ། མིག་སྒྲན་ལིང་རྟོག་སེལ་བྱེད།
 མི་ཏྲ་རྩོ་ཀའི་མིག་སྒྲན་ལིང་རོ་རྩ་ལིང་འདམ་རུ་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ། གཉའ་ཡི་མགོ་རོ་ཁྲག་
 གཅོད་བསྐྱུ་མེད་པེས་སྒྲེར། ལུང་སྒྲ་སྒྲོགས་བཤལ་གྱི་གདམས་པ། རྒྱན་བཅོས་ཆོངས་པ་ལྟེའི་གཞི།
 རྒྱན་བཅོས་ཆོངས་དབྱངས་ཀྱན་འདུས། རྒྱན་བཅོས་སྒྲེའི་ར་པོ། རྒྱན་བཅོས་གཞུང་གདམས་རུ་མའི་
 བཅུད་བསྐྱུས། སྒྲོ་སྒྲན་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྒྱུར་པ། དྲུང་ཁོག་ཐིག་འགྲེམ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། སྤང་མའི་
 སྒྱུར་བཅོས་འབྲལ་གྱི་ཁྲི་གྲ། མགོ་སྒྲན་གསང་བ་ལྟ་སྒྱུར། མགོ་སྒྲན་སྤལ་མདུང་མ། སྤང་བཅོས་བདུད་
 ཅི་ཐིགས་འབྲེད། སྤང་བཅོས་བདུད་ཅི་ཐིགས་འབྲེད་གི་གབ་པ་གསལ་བྱེད། མ་སྒྲན་བདུད་ཅི་ཀྱན་
 འདུས། སྒྲེས་བུ་མིང་ཅན་ནག་པོའི་སྒྱུར་བའི་གཞུང་། ལྷག་པ་ལག་པའི་སྒྱུར་སྒྲེའི་མན་དག དུམ་མ་
 སུའི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་དཔལ་རྒྱན་གྱི་སྤང་བཅོས། གཅེས་བསྐྱུས་བདུད་ཅིའི་ཡང་ཞུ། མ་སྒྲན་
 ཆེག་ཆོག་རྒྱལ་པོ། མའི་ཁོང་སྒྲན་ཉམས་གྱི་ཡིག་རྒྱུང་། འབྲས་བཅོས་ག་རུས་ཅའི་གདུག་སེལ།
 འབྲས་བཅོས་གསང་བ་སྐྱགས་འཛོལ། འབྲས་བཅོས་དྲུང་ཐལ་མ། མཁས་པ་མཐའ་བཞིའི་རུས་
 འདུལ། ཆོར་རྒྱག་དབྱེད་གྱི་གདམས་པ། ཆོར་རྒྱག་དབྱེད་གྱི་དཔེ་འུ་རིས་མི་ལུས་རྒྱུ་མཐའ་མཐིལ་གཉིས།
 སྒྲོན་ག་འབྲེན་སྒྲེམས་དྲང་སྒྲོང་སྒྱུར་ལམ་སྒྲོ་རྟོལ་སྒྱུར་པ་བཅོས་ཐབས་རྒྱག་རུ་སེལ་བྱེད། རྒྱག་རུའི་

བསེལ་སྒྲུལ་ས་བདུད་ཅི་གསང་སྒྱུར། གསེར་གཟུངས་བཀའ་རྒྱ་མའི་ལོ་རྒྱུ། གསེར་གཟུངས་བཀའ་
 རྒྱ་མའི་བརྟེན་བྱང་། སྤུང་དཀར་ལོ་རྒྱུས་ངེས་པ་རྣམ་པོལ་སྤུང་གྲགས་ལྷའི་ར་སྒྲ། རྟག་བཙོས་བདུད་
 ཅི་དགའ་སྟོན། རྟག་བཙོས་བདུད་ཅི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཞལ་གདམས་བྲ་འབྲིད་གནད་འགྲོལ་ལྡེ་མིག་
 རོན་གསལ། རྟག་གི་གསོལ་བསྐྱར་བདུད་ཅི་བུམ་བཟང་། རྟག་བསྐྱར་བདུད་ཅི་སྟིང་ཐིག་རྩེ་རང་བྱུང་
 རོ་རྩེས་མཛད་པའི་རྟག་འདྲེད་བསྐྱར་བ་རོ་རྩེ་ལ་ལམ། རྟག་འདྲེད་ཟབ་མོའི་སྟོ་ལྷགས་འབྲེད་པའི་ལྡེ་
 མིག་གི་འགྲོལ་པ་གཤམ་པ་མཛོན་ལུང་། ཤ་རྟག་སྒྲོས་བཙོས། གསོལ་བ་དཀར་པོ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ། བསེ་
 རུ་བཞི་པའི་ཞལ་གདམས། བྱི་རྟག་ཞལ་གདམས་གསང་འབྲིད། བྱི་སྟོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་བཙོས་ཤིན་
 རྒྱ་ཟབ་པ། མགོ་བཤལ་སྤུང་བསྐྱར་མ། མགོ་བཤལ་དང་རྒྱ་སེར་སྒྲོས་བཤལ། མགོ་སྟོན་ཀྱན་སེལ་
 མན་ངག་འབྲལ་བཤལ། ལྟོ་བཤལ་ཉེས་པ་ཀྱན་སྟོང་། བདུད་ཅི་འོ་མ་འཛོན་གྱི་སྟོར་བ་འདུ་བ་སྟེ་
 སྟོམས། བྱང་འོག་འོག་བཤལ་གསང་བའི་ཟབ་བྱང། དན་རྟག་འབྲལ་བཤལ། དམ་རྒྱ་འབྲལ་འདྲན་
 རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱ། སྒྲ་ཉིག་འབྲལ་བཤལ་བདུད་ཅི་འི་རྒྱན། འབྲལ་བཤལ་རྒྱད་མོ་མཁའ་ཐོགས།
 ཅུ་ལྟོ་སྟོང་གི་མན་ངག་རྒྱ་འབྲལ་མ་དང་བཤལ་གྱི་མན་ངག་གཉིས་པ་རྣམ་སྟོང་། རིན་ཆེན་ཅུ་ལྷགས་ཀྱི་
 སེལ། གདོན་བཤལ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་མདེ། ལྷག་རྩོར་གཏུམ་པོའི་ལས་མཐའ་མར་མེ་བཤལ་གྱི་
 གདམས་པ། འབྲུག་ཙོད་མན་ངག་བདུད་ཅི་འབྲལ་གྱི་ཐེམ་གཟེར། རྒྱ་ཆན་གྱི་བཙོས་བདེ་བ་སྟུར་
 བསྟེད། རྒྱ་ཆན་གྱི་བཙོས་བསྐྱས་པ། རྟེན་དམར་འབྲིན་ཞལ་གདམས། རྟེན་དམར་འབྲིན་གྱི་དམར་
 འབྲིད། མོན་ད་སྒྲོས་བཙོས་བདུད་ཅི་པད་འབྲེལ། མོན་ད་སྒྲགས་བཤལ། ཐམ་དོང་དགའ་ཅི་དམར་
 འབེབས་དང་། པད་རག་འབེབས་ཐབས། བརྩད་ལེན་བདེ་བའི་དཔག་བསམ། རོ་ཅ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོ། ཁ་འཐོར་རེ་མིག་བདུན་པ། ཐིག་ལེ་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་དཔེས་བརྩད་ལེན་བདུད་ཅི་ལྷ་གྱ།
 རྒྱ་མཛར་བཙོས་ཐབས་ཉམས་གྱི་ཡིག་རྒྱང་། ཁོང་ལྟོག་ནག་པོ་གཉན་སྤིན་གྱི་སྒྲོས་བཙོས་འཆི་བྱ།
 བདུད་ཅི་ཐིགས་འབྲེད། ཁོང་ལྟོག་ནག་པོའི་བྱང་བ་རྟོག་མེད་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལ། རྟོག་མེད་མཚོན་ཆ་
 འཁོར་ལོའི་དཔེ་རིས་ལག་ནག་པ་སྟུར་ཅན། རིམས་ནད་རྩལ་བསྐྱར་ཟབ་མོ་སྟོག་སྟུབས་མི་འཛིགས་
 རོ་རྩེའི་གོ་བྲལ། སྟོ་འབྲེད་བདུད་ཅི་ལྡེ་མིག་

འདི་ཡན་ཅུ་བའི་དཀར་ཆག་གཤམ་དུ་བཞེས་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ལུ་ཡིག་གམ་མདེ་ཐུང་གི་
 གསུམ། གཙུག་པའལ་སྒྲོར་བ་བདེ་ལྟ། མགོ་ཐིན་གསོ་བ་ཡ་མ་དུངས་འབྱིན། འདམ་རུའི་མན་དག
 འདམ་ཆེངས་འབྱུལ་གྱི་རྒྱ་མདུད། མདེ་ཉལ་བརྟག་པ་ལྷགས་རྩ་དཔྱག་པའི་སྒྲོར་བ། ལྷ་བཅོས་ག
 ལྷག་སྒྲུར་འཛོམས། ཡ་མ་དུངས་འབྱིན། མགོ་རྒྱུད་གི་མཐའ་གཏད་གྲུག་ལ་ནག་པོའི་སྒྲོར་བ། ལུ་ནད་
 སྒོས་བཅོས། ཟ་འབྱུག་གི་ཐོ་རྒྱུད། ཏྲ་པོར་སྒོག་གི་ཆད་འབྱུད། གཉན་ནད་སྒྲི་འཛོམས་འབྱར་ཆེན།
 བསྐྱེལ་དར་རྒྱ་འབྱུང་བཅད་འཕྱོར། བདུད་ཅི་སྒྲུག་རྩེ་ཏའི་སྒྲོར་བ། སྒྲམ་བསོ་སྒྲོར་བའི་མན་དག་ཞལ་
 གདམས། ལྷ་ཤེལ་སྒྲུག་འི་སྒྲོར་བ། མེ་ཉམས་ཆེན་མོའི་ཐིན་གྱིས། བདུད་ཅི་ལྷ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན། སྒྲུངས་
 འཛོམས་འབྱར་ཆེན། ལུ་ཐི་སྒྲུག་སྒྲོར་གྱི་གདམས་པ། ཐིན་ཁོར་སྒོལ། སྒྲན་ནག་སྒྲོར་ཐེ་ཆེན་མོ། རྒྱག་
 རྒྱགས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཏྲ་བསྐྱར་ཡོ་མོ་ཁྱུ་འཛོ། ཆ་ལའི་འབྱུལ་བཤལ། མཁྱིས་པའི་མེར་
 བཤལ། དྲག་པོ་བཞི་སྒྲོར། བདུད་ཅི་མིང་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ། མགོ་རྒྱུད་གི་བཅོས་ཐབས། བདུད་ཅི་
 ལུ་མ་བཅུད། འབྱུམ་པའི་སྒྲན་སྒྲོར་ཆེ་འཛོན་ལྷགས་ལ། མཁལ་གུམ་སྒྲན་གྱི་ཞལ་གདམས། བོད་ང་
 ཆོག་ཀྱིས། བདུད་ཅི་ཉི་ལྷན་གྱི་སྒྲོར་བ། རུས་འདུལ་སྒྲོར་བ་མན་དག་ཆ་ཐེར། རིམས་བསྐྱར་རིལ་ལུ་
 མེར་རྒྱུད། མན་དག་རྒྱ་མེར་མེ་ལོན། སྒོ་རྩོལ་བཅོས་ཐབས་ལྷག་རྒྱ་མེལ་བྱེད། མིག་གི་འདེབས་
 སྒྲན་བདུད་ཅི་པ་ལ། གྲུ་ཡུ་དག་སྒྲོར་མན་དག་ མཆན་མ་ཤིན་རེངས་གྱི་སྒྲོར་བ། སྐད་སྒྲན་འཛོམ་
 སྒྲིང་འབྱུག་གཤགས།

ཐེམ་མེད་དུ་གསལ་པའི་གསུམ། མན་དག་སྒྲ་ཆོགས་དབང་པོའི་གཞུང་རིས། སྒྲི་རྒྱ་ལའི་
 སྒྲོར་བ། འབམ་དཀར་ནག་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་བཅོས་ཐབས་ཐབས་ཁྱད་ཅན། མཁལ་མ་བཅོས་པའི་ཡིག་
 རྒྱུད། དུངས་མ་འཕེལ་པའི་ཡིག་རྒྱུད། མེས་འཆོག་གསོ་ཐབས། རྒྱུད་ཅི་རྒྱུད་གི་བཅོས་ལུས་མོ་བདེ་
 བསྐྱེད། དཔལ་རྒྱ་བཞི་སྒྲོར། རིལ་ནག་བཞིའི་སྒྲོར་བ། ལུ་ནད་ཀྱི་བསྐྱར་བ། སྒྲམ་བརྒྱུད་པའི་ཉི་
 བརྒྱད། སྒོ་རྒྱག་གི་སྒོས་བཅོས་རྒྱས་པ་འགོ་ཀྱན་ནད་མེལ། རྒྱུད་བཤལ་གྱི་གདམས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་
 ཟེར། ལུ་མའི་བཅོས་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ། བན་བྱེད་ཐོར་ལུའི་མེ་ལོང་། བན་གདོན་ཀྱན་འཛོམས་སྒྲ་
 ཟེའི་གདམས་པ། སྒྲ་ཆོགས་ནོར་ལུའི་གདམས་པ་ངོ་མཆར་བདུད་ཅིའི་རྩིང་ལ། མན་དག་ཐོར་ལུ་སྒྲ་

[illegible]

སྤྱིས་ལྟ་བུ། འབྲུག་ཅན་ཨ་རུ་བཞི་སྟོར། འབྲུག་ནད་ཀྱན་གྲོལ་ཆེན་མོ། མཛེས་ལུམས་པ་བཅན་ཐབས་
 སྤྱུགས་པའི་མན་ངག་དྲག་པོ་བཞི་སྟོར། ཙ་སྟོང་ལག་ལེན། བཤལ་གྱི་ལག་ལེན་རྒྱ་རྒྱན་དལ་འབབ།
 རྒྱ་མེར་འབྲལ་བཤལ། ཙ་སྟོང་འབྲལ་གྱི་མེ་ལོང་། འབྲས་དང་ཤུ་བཀས་པའི་བླག་པ། བསེ་རུ་ཉེར་
 ལཱའི་སྟོར་བ། རྒྱུང་ལྟ་འཛག་སྟོམ། བྲག་བཤལ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབབས། བྲལ་བཤལ་སྟེན་
 བརྒྱད་མ། བདུད་རྩི་དུང་གྱི་སྟོར་བ། སེའི་བཅུད་ལེན། བསེ་མོག་གི་བཅོས་མ་རྟ་གྲའི་ཞལ་
 གདམས། བསེ་མོག་གི་ཞལ་གདམས། སྟོད་འཆངས་གྱི་བཅོས་ཆེར་སྟེན་ཅན་གྱི་སྟོར་བ། སྟོད་
 འཆངས་གྱི་བཅོས། རྒྱུང་བཅོས་གསང་བའི་ལོར་བ། སྟོད་འཆངས་གྱི་བཅོས་ཐུར་དུ་སྟོར་བ། རག་པ་
 མི་བརྒྱད་གྱི་སྟོར་བ། གནམ་ལྷགས་བྲལ་བའི་འབྲལ་བཤལ། ཐེལ་ཆོད་མར་པའི་རྒྱགད་མས། རྩ་
 བཅུད་རྒྱལ་པའི་སྟོར་བ། བསམ་འཕེལ་གྱི་སྟོར་བ། བསམ་སྟེན་སེའི་སྟེལ་ཐའི་ཡིག་རྒྱུང་། ལྷ་རྒྱུང་
 ཟབ་གནད་དོ་རྩེའི་གོ་ཆ། ལྷགས་རིལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་སྟུ། ཟངས་ཐལ་གྱི་སྟོར་བ། བྲག་ནད་ཀྱན་
 སེལ། ཐོན་ཚ་གང་གི་སྟེ་འཛམས་བདེ་བའི་སྟུ་གྲ། ལྷ་ཆང་དོ་རྩེ་པ་ལམ། རྒྱ་ཆའི་ཆང་སྟོར། ལྷ་མ་
 སྟེན་འོ་མཆར་རིལ་བ། མིག་སྟེན་གྲིག་རྩ་སྟེ་ལྷགས། མིག་གི་གསལ་བྱེད། མིག་གི་མན་ངག་ནད་
 རིགས་ཀྱན་འཛམས། ཙ་སྟེའི་མིག་བཤལ། མིག་ནད་ཀྱན་ལན། མིག་གི་ལིང་སྟགས་ཨ་པ་བདུན་
 སྟོར། ལུ་མོ་མདེའུ་འབྲིན་གྱི་ཞལ་གདམས། གཡུ་ཐོག་པའི་སྟེན་སྟང་ཟབ་མོ། བསེ་རི་མནམ་སེལ་རི་
 ཞིམ་ཀྱན་རུ་ཡིད་འཕྲོག་ སུ་དང་ག་མ་འདོན་པའི་བཅོས་ཐབས། ཆང་རྩ་ནི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ གནན་
 བཤལ་བདུན་པའི་སྟོར་བ། གདོན་བཤལ་གནམ་ལྷགས་ལའོར་ལོ། དབང་རིལ་གྱི་ལག་ལེན། སྟལ་
 ཐོབ་ཚུན་པའི་བྲག་ལེན་ཡིག་རྒྱུང་། རིན་ཆེན་དདལ་རྒྱུའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དྲག་ལས་གཞན་པའི་
 སྟེན་སྟོར། མཆེ་བ་རྟ་ལའི་བཅོས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་། མཆེ་བ་རྟ་ལའི་སྟོས་བཅོས་
 བདུད་རྩི་བུམ་པ། མཆེ་བ་རྟ་ལ་བཅོས་པའི་ཞལ་གདམས་གཔ་པ་སྟེན་བྱུང་། སྟོ་སྟོར་འཆི་མེད་སྟེན་
 གསུམ་བདུད་རྩིའི་མན་ངག་ སྟལ་པའི་ངག་གི་རྟོགས་པ་འགྲོལ་བ་རྟ་གིའི་སྟུ་དབྱངས། དོ་རྩེའི་ཆོག་
 ཀྱང་། དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུ་གི་འགྲོལ་པ་ལག་ལེན་ཁྱིགས་སུ་བསྡེབས་པ། སྟལ་པ་དདལ་རྒྱུའི་བསྟན་
 བཅོས་མཁས་པ་གཞོན་རྒྱ་རྒྱ་མཆོས་བསྟེན་པ། འབྲལ་སྟུག་པའོ་བའི་ལག་ལེན། རྩས་ལ་བརྟེན་

པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་དྲག་པོ་མའི་ལམ་ལོ། བདུད་ཅི་ལྟའི་བཅུད་ལེན་ཆོ་འཛིན་ཀྱན་ཡན་ཆེན་མོ་
རྣམས་དང་། ཐེམ་མེད་དུ་གྲགས་པ་འམ་ཁྱི་མ་ཁོ་བོས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པ།

ཟུར་མཁར་བའི་གསུང་གསལ་ལ། སྤྱི་འཛོམས་དོ་རྩེ་ལ་ལམ་གཞང་འབྲུམ་བཅོས་པའི་མན་
དག་ནད་ལལ་ཆེ་བ་ལ་ཡན་པ་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཤིག་བསྐྱང་གི་གདམས་པ། ཀ་བཞིའི་མིག་
བཅོས་སུ་གྲགས་པ། གྲོལ་མ་གྲུང་ཐབས་ཀྱི་བཅོས། དེའུ་འབྲུལ་བཤིག་གི་གདམས་པ། བདུད་ཅི་
ལྟའི་གིང་གི་བཅུད་ལེན། རོ་རུས་ལུ་རྩེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ལྟེ་བཅོས་ཟབ་ཁྱད་ཅན། དབྱར་རྩ་
དགུན་འབྱའི་སྦྱར་བ། དཔལ་ལྷན་བདུན་སྦྱར། ཟངས་ཐལ་ཉེར་དྲག་པ། སྤྲུལ་སྤྱི་ཤིགས་ལྟའི་བསྐྱོད་པ་
ཀྱན་བཟང་ཆངས་པའི་ང་རོ། མགོན་པོ་གཡུ་ཐོག་པའི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱའི་བསེལ་ཟེར་རོལ་བ། རོ་རུས་
རྒྱལ་པོའི་སྦྱར་བ་འདྲ་མིན། མ་ལུ་དྲག་ཐབས་འབྲུགས་དང་བསྐྱོངས་པ་བཅོས་ཐབས། ཆད་པའི་
བཅོས་མར་གྱི་ཉིང་ཁ། མིག་གི་བཅོས་ཐབས། རྣ་བའི་བཅོས་ཐབས་ཐོས་བྱེད་ཐེམས་དགལ། ལྟེ་
འབམ་གསོ་བའི་མན་དག་ཅེས་ཏུ་གསུང་བ། ལྷག་སངས་ལ་འཐབ་ཀྱི་སྦྱར་བ། སོ་ཅིའི་གདམས་པ། ཡེ་
ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་གདམས་པ་རྩེས་ཀྱི་གཏུམ་པོ་འདྲ་མིན། དྲི་ཆོག་དཔལ་དཀར་མེ་ལོང་གི་དུམ་ལ།
དྲི་ལན་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། སྦྱོས་སྦྱོར་རྣམས་གངས། གསུང་མགྱར་ལེ་ཆན། འབྲུངས་
རབས་ཉུང་བ། བཙོན་འགྲུལ་གྱི་བསྐྱལ་མ་སྤྱིང་གི་ལྷན་ཐིགས་རྣམས། ཟུར་མཁར་བའི་གསུང་རང་མིན་
འདྲ་བསམ་ཏུ་ང་ཁ་གཡར་སོགས་ཕྱོགས་གཏོགས་གས། གསང་བའི་བྲོ་ཡིག་གི་ཡང་སྤྱིང་བསྐྱས་པ།
མིག་གི་གསལ་བྱེད་སྦོས་རེང་མ། གསལ་བྱེད་སྦོས་རེང་། ཏཱ་ཤི་མའི་མདེ་ཐུང་། རིན་པོ་ཆེ་གཏོང་ཚུལ་
གྱི་ཟེན་བྲིས། ལྟེ་འབམ་གསོ་ཐབས། ཀྱང་འབམ་རྩགས་ཀྱི་གསོ་ཐབས། སོ་ཅི་འཆོ་བྱེད་སྤྲུག་པོའི་
གདམས་པ། སྤྲུག་ཡིག་མན་དག་ཐོར་བ། ལྷག་མ་ཁ་རལ་གྱི་སྦྱར་བེ་སོགས་མན་དག་ཐུན་བ། འཇར་
ནག་གི་བཅོས་ཐབས་འདྲ་མིན། མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་གྱི་མགོ་སྤྲུན་གདམས་པ། བཟང་
དྲག་ལ་དོའི་སྦྱར་བ། བདུད་ཅི་རལ་བའི་སྦྱར་བ། བྱི་སྦྱོན་གྱི་བཅོས་ཟབ་ཁྱད་མ། ཀྱང་འབམ་གྱི་
སྦོས་བཅོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། འབྲུམ་ནད་གསོ་བ་སོགས་ཀྱི་མན་དག་ཐུན་བ། རིལ་དམར་གྱི་སྦྱར་བ།
འཆི་མེད་དཀར་པོ་དྲག་སྦྱར། མོ་གཅོང་གི་ལག་ལེན་སྤྲུན་བརྒྱད་མ། འབྲང་བསྐྱང་རིན་ཆེན་ལྟེ་བརྒྱ།

ལྷོ་ལ་རྒྱ་འདྲུང་ཐབས། རིན་ཆེན་སྤྲིང་བཤལ། གྲུར་གྲུམ་བདུན་པའི་སྦྱོར་བ། ཤ་དུག་གི་སྒྲོས་བཅོས།
 ལྷོ་འབམ་གྱི་བཅོས། དདལ་རུའི་སྦྱོར་བ། སྤྲིང་རྒྱུད་གསོ་ཐབས་འཛི་མེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། མེ་ཁྲ་
 དམར་འཕྱིད། ཐོག་ཁྱུག་འབྲུལ་འཁོར། བ་རོ་གསུམ་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་སྦྱི་འཛོམས་རིལ་བྱ་དམར་པོ།
 ཚ་ལྷིག་སྦྱོར་བ། འབམ་བཅོས་གསར་བའི་སྦྱོར་ལམ། རིལ་བྱ་དམར་རྒྱུད་གི་གདམས་པ། གི་ཁང་ཡན་
 ལག་བདུན་པ། དྲི་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། སེར་པོ་དགའི་སྦྱོར་བ། དཔའ་པོ་དུག་སྦྱོར། བཅན་སྡེ་
 དུག་སྦྱོར། མིག་གི་ཙ་དྭག་ཅོད་པའི་སྦྱན་སྦྱོར། བཅན་དུག་སྦྱན་མར་གྱི་སྦྱོར་བ། བཅན་དུག་སྦྱན་
 མར། འབྲུམ་པའི་སྦྱན་སྦྱོར་ཆོ་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་འདྲ་མིན། མགོ་རྒྱུད་གི་བཅོས་བདུད་ཅི་བུམ་བཅུད་
 འདྲ་མིན། མིག་གི་འདེབས་སྦྱན་པ་ལའི་སྦྱོར་བ་འདྲ་མིན། བསེར་བཞི་པ་འདྲ་མིན། ལུ་ཐེ་སྦྱག་སྦྱོར་
 འདྲ་མིན། ཀྱང་འབམ་གསོ་ཐབས་རོ་མཚར་གསར་མཐོ་འདྲ་མིན། བྱི་རྒྱུད་ལས་བཅོས་དགོས་བརྒྱ་
 ཙ་གཅིག་གི་གསོ་ཐབས་མན་དག་རྒྱུད་རྒྱུད། གྲུམ་བྱའི་བཅོས་ཐབས། སེམས་བཅོས་འཁུན་པ་དྲོད་
 འདེབས། རིམས་བསྐྱུང་དམར་ཐོད་རིལ་བྱ། དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་བྱུང་ཁུངས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་དག་
 དུག་བསྐྱུང་དང་བཅས་པ། མཚོན་བསྐྱུང་ཕྱོག་གི་གོ་ཆ་དཔེ་རིས་དང་བཅས་པ། མཚུངས་མེད་དག་གི་
 དབང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཛོད་བཅོས་ཞལ་གདམས། ལྷོ་ཤིང་གི་བཅོས་སུ་གྲགས་པའི་རོ་བཅོལ།
 མཁྱིས་པ་ཤ་ཡ་དཀར་སེར་གྱི་བཅོས་ཐབས། ཉམས་སྦྱང་སྦྱང་བས་བཅོས་པ། མཚུ་ཤོར་འཛོམ་པ་
 གོལ་མ་སྤྲིན་བྱའི་བཅོས་ཐབས། དེ་ནད་བཅོས་པ། ཐོར་བའི་བཅོས་ཐབས། དཀར་ཆག་འཆད་རྩལ་
 དང་བཅས་པའི་གྲུང་མོ་རྣམས་ཉེ་ཁྱོན་དཔེ་ཆོན་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་པོད་ཤལ་ཁྲོམ། སྦྱི་དོན་ནམ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་གནད་རྣམས་ལ་དྲི་ཆོག་དདལ་
 དཀར་མེ་ལོང་དང་། ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིངས་ཡིག་རང་གཞན་ལ་
 བན་པའི་བསྐྱབ་ཆ། ཉམས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་བྱ་དང་བསྐྱེད་ཆོགས་སྒོར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་
 བཤད། ཕུག་ཆེན་དང་གཅོད་ལུལ་གྱི་འཕྱིད་ཡིག་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒོར་ལ་པོད་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་
 པ་ཞིག་ལེགས་བཤད་གསེར་བྱར་སོགས་བཀའ་རྩོམ་ཀྱང་མང་།

ཤར་ཕྱོགས་མངོན་དགའ་ཞེས་བྱ་བར་གཉལ་ཡོར་བྱར་གསུམ་ཨེ་ཉང་ཤོད་དང་བཅས་པའི་

སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲུངས་དཔེའམ་སྒྲུབ་དོགས་ལ་བྱེད། རོ་སྒྲོར་ལྷགས་གྱི་
འཕྲེང་བ། བདུད་ཅི་རྩིང་བ། བདུད་ཅི་གཏེར་མཛོད། སྒྲུབ་གྱི་བྱིངས་ལ་སོགས་པ་རོ་རུས་ཞུ་རྩེས་ངོ་
བོ་ངེས་ཆོག་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱུན་བཙུགས་རྣམས་འཆད་ཅིང་སྒྲུབ་དོ་
སྒྲོད་པ་སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོ་རིག་གི་བསྐྱུན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་
པ་དངོས་སུ་མ་བཞེས་ཀྱང་ཕྱི་ལྟར་རྒྱུ་ལྟོས་ཆོས་བཙུན་པའི་རོ་མོ་དང་སྒྲུབ་སོགས་མེད་ཅིང་དགྲུང་ལོ་ཉི་
ཤུ་རྒྱུན་ནས་ཤིང་རབ་འབྱུངས་པ་དང་མཐུལ་བས་སྒྲོད་རྩིན་སྒྲོམ་ཐག་མཛོད་པར་གྲགས། ལས་གྱི་
གོགས་སེལ་པོགས་འདོན་དུ་མཆོན་ལྷན་རིག་མ་གསང་བའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱུན། བྱུང་བ་དང་བརྒྱུ་ལ་
ཞུགས་གྱི་སྒྲོད་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མངའ་བརྟེས། འདི་ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གོས་རྒྱལ་པོས་
བསྒྲིགས་པ་འགགས་པ་མེད་པ་ཡི་གེའི་གཏམ་དུ། རྩོགས་ཆེན་སྒྲོར་ལ་བཀའ་ཅོམ་མཛོད་པ་དཔེ་
ཁྲབ་ཆེས་གཤིས་འགོག་མ་བྱུང་བ་ལས། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་ཕྱག་ཆེན་དང་གཏེར་བརྒྱས་འདོན་
པའི་རྒྱལ་མཛོད་པ་སོགས་ནི་བསྒྲིགས་པ་པོ་རང་ཉིད་གཏེར་དང་རྩིང་མ་སུན་འབྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་
པ་ལས། རྩེས་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲིང་རིག་སོགས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བཞེན་
དུ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མཛོད་པར་བདག་གི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་བཞེད་པ་དོན་ལ་གནས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཤིང་ལྷག་གོ་བཞིན་སྒྲོ་བའི་ཆོས་བཙུགས་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པའི་བཀོད་པ་བསྐྱུས།
རང་གི་གཙུང་དཔོན་རྩི་བཙུན་དང་། ཆོ་བོ་མི་འགྲུར། སྒྲོབ་མ་ཕྱག་དཔོན་དང་ཆོ་འབྲུམ་ལ་སོགས་
པས་སྤར་བཞུབར་ཉེ་བའི་གཙུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་གྱུར་པས་ཀྱན་ཡིད་མ་ཆོས་པའི་ཆོ། ཉམས་མཁའ་ལ་
འོད་སྒྲོ་ཆོགས་འཛིན་པའི་ཁོངས་ནས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྒྲོ་གྲགས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་པས་ཡི་རངས་ཤིང་
མོས་པ་གཏིང་རྒྱལ་སྤར་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འགོ་རྒྱུར་སྒྲོབ་རྣམས་གྱིས་རིངས་སྤབས་སུ་ཞུགས་ལ་སྤུལ་
བས་འཐུང་འོད་སོགས་རྟགས་སུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཕྱོགས་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་བཞི་
ཞེས་གྲགས་པ་ལས། མན་ངག་མཐར་ཕྱིན་མི་འགྲུར་ཆོ་བརྟན། འཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱག་དཔོན་

བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས། ལག་ལེན་མཐར་ཐྱིན་ཆོ་འབུམ་དོ་རྗེ། བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་ལི་རྒྱུད་པ་སྒྲུབ་སྐབས་དང་བཞི། གཞན་ཡང་ཐྱིན་རྒྱུ་ལྷགས་པའི་སྒྲོབ་མ་བརྒྱད། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་མ་བརྒྱད། གཞན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོབ་མ་ཉི་ཤུ། ལྷ་དྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་མ་བརྒྱད། སོགས་དུ་མ་ཞིག་སྤྱད་པ་དེ་དག་ལས། སྒྲུབ་པ་ཆོ་འབུམ་དོ་རྗེའི་སྒྲོབ་མ་ཆོ་དབང་གིས་ཅ་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་པ་སྒྲིང་པོ་སྤྱད་པ། བཤད་རྒྱུད་ལ་ཆོག་དོན་ཉི་མ། མན་རྒྱུད་ལ་བདེ་པའི་འདོད་འཛོ། ཐུ་རྒྱུད་ལ་ལག་ལེན་གསལ་བྱེད་བཅས་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྒྲན་དབྱེད་ལག་ལེན་ཆོ་དབང་བརྒྱ་ཅུར་གཞན་པ་རྣམས་བརྒྱམས། སྒྲེས་མཆོག་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅུགས་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དང་། བོད་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ན་འདོན་སོགས་དཔལ་མཛདས་བརྒྱ་ལ་ཕོད་རིམ་པར་བྱོན་པ་སྐྱ་བའི་བརྒྱད་ཉེད་ལུང་གྲུང་གོང་དུ་བལྟམས་ཤིང་། ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་སྒྲེ་བ་གསལ་བར་དུན་པར་རང་ཉིད་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། མཆོ་སྒྲུད་ལྷ་ཁང་གི་མཁན་པོ་དང་བསྐྱེ་གནས་རོ་བོ་ཡབ་སྐུ་དཔལ་གྱི་རི་བོད་དུ་བཞུགས་པ། ཐུག་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བསྐྱེན་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་གསོ་རིག་པ་མཁས་པ་རོ་བོའི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ཤུ་དབང་ལྷག་དང་རུས་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་རང་ཉིད་གྱིས་བཏགས་པའི་མཆོན་སྐྱ་བ་ཤུ་དབང་ལྷག་གམ་མཆོ་སྒྲུད་མཁན་ཆེན་དུ་གཞན་པ་དེས་ཁོག་འབུགས་ལེགས་བཤད་དེལ་དཀར་མེ་ལོང་། ཐུ་རྒྱུད་འབྲེལ་པ་བཀའ་གནད་གསལ་སྒྲོན་རིགས་ལཱི་གསལ་བྱེད་མེ་ཉོག་འབྲེང་བ། ལག་ལེན་སྒྲུར་འབྲིད་དུ་སྒྲེབས་པ་སྒྲིང་པོ་བསྐྱེས་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། གྲུང་བུ་ཆོས་རྗེ་སོགས་ལྷ་སྒྲོབ་ཀྱང་མང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རིང་ལུགས་པ་དྲགས་སྒྲན་སྒྲོམ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྒྲོབ་མ་དྲང་གོང་དོན་གྲུབ་དར་ཞེས་ལྷ་འཇུག་གྱི་གཏེར་ཡང་བཏོན་པ་དེའི་མི་རབས་གསུམ་པ། ཀམ་པ་ཆོས་གཞན་རྒྱ་མཆོའི་བྱ་སྒྲན་དང་སྒྲན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བསྐྱོ་འཇའ་གནད་སྒྲེ་འཆད་ཉན་ཚུགས་པའི་འཆོ་བྱེད་པ་དྲུ་དཀར་པོ། དེའི་ལྷས་ཀམ་པ་སྐྱོ་འཇའ་སོགས་གཞེངས་བསྟོད་ཅིང་། རང་མེས་གྱི་སྒྲོལ་དང་སྒྲེམ་པ་ཆོ་འབུམ་ལ་གཏུགས་པའི་རྒྱར་མཁར་བའི་ལུགས་ལ་སྤྱངས་པས་བྱར་པོ་བཀྲ་ཆེན་ཞེས་མཆོན་སོགས་ཤིང་ལྷོ་བརྒྱད་དུ་གསོ་དབྱེད་གྱི་བསྐྱེན་པ་དར་བར་མཛད་པ་པོ་དེས་རྒྱུད་བཞི་གའི་འབྲེལ་པ་དང་། ཁོག་འབུགས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲེ་མ། བྱེ་བ་

རིང་བསྐལ་གྱི་དཀར་ཆག་སོགས་མཛད།

སྤང་བྱ་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཟུར་མཁར་བའི་ཞལ་ངོར་བྱོན་པ། ཐོག་མ་ཆོ་བརྟན་རྒྱལ་དང་།
 ཀམ་འཕྲིན་ལས་པས་གཙུག་ལྷན་བཞེས་པའི་མིང་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ། ཀམ་པ་བརྟུན་པ་
 མི་བསྐྱེད་དོན་རྗེས་ལེགས་བཤད་འཆོལ་དང་། ལྷ་དམར་བས་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། རང་གི་མེས་པོའི་
 འབངས་རྣམས་སུ་མཆོན་བཏགས་པ་ནི། བརྗོད་མཁའ་དཔལ་ལྷན་ཟུར་མཁར་བའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་
 དགུ་པའི་དཀར་པོ་ས་སྤུལ་ལ་འབྱུངས། རྒྱུང་དུ་ནས་གོང་མའི་རྒྱན་གྱིས་གསོད་དཔུང་མཛད་ཀྱང་བར་
 སྐབས་སུ་བྱག་ཆེན་སོགས་ལ་ལྷགས་གཞོལ། ཀམ་འཕྲིན་ལས་པར་རབ་རྟུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གྲུ་ལེགས་
 བཤད་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐོག་པར་སྤྱངས། སློགས་ལོ་འཇམ་སྟོན་གྲུབ་ལོ་རྩེ་བར་སྟོན་དག་གསན།
 རྗེ་ཀམ་པའི་གསུང་བཞེན་སྤར་མཆོ་སྤྱད་མཁན་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་སྤང་བྱ་ཆོས་རྗེའི་བྱང་དུ་གཏུགས་ནས་
 གཡུ་ཐོག་སྤྱིར་ཉིག་གི་དབང་ལུང་། རྒྱུད་བཞི། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་སོགས་མང་དུ་ལྷན། བྱང་བ་རིགས་
 ལྷན་དང་མའི་ཉི་མ་ཡཔ་སྤྲས་དང་ཐོག་མི་མཆུངས་གིང་། དེ་རྒྱན་བྱང་ལུགས་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་མི་
 གསལ་ཡང་ཆུན་པོའི་ཁ་འཆེམས་སུ་བྱུང་བས་བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་བྱི་
 མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་བྱུང་གནས་བྱང་བ་སྤྱུ་མཆེད། དཔོན་ཆང་ཕན་དར་བ། མངའ་རིས་བྱག་སྟོན་
 རིན་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་པོ། ལྷ་གོ་བ་འབ་ཆེ་རིང་། བི་བྱའི་དཔོན་པོ། ལྷག་པའི་ཆ་པོ། བྱང་སྟག་ཅེ་འཆོ་
 བྱེད་རྣམས་དང་། བྱུང་པར་ས་སྤུལ་སྟོན་གོང་དུ་བྱང་ཉིའི་ཞལ་ངོ་ཡབ་སྤྲས་ལ་ཡན་ལག་བརྟུན་པ།
 དེའི་རང་འགྲེལ། ལྷ་ཟེར། ཆ་ལག་བཙོ་བརྟུད། གསེར་བྱེད་དུལ་བེ་རྣམས་གྱི་ལུང་གསན། སྤྱིར་ཉིག་
 གི་ཆོག་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་བཏགས་པས་གཡུ་ཐོག་པས་ཡིག་ཆ་ཁོན་རྩད་གཙོད་དགོས་པར་གོ་ནས།
 ཉང་སྤྱད་བྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བཙལ་བས་གཡུ་ཐོག་པའི་བྱག་དྲེག་མའི་རྒྱུད་བཞི་གསེར་མཆོན་རྟེན་
 པར་གྲགས། དེར་ས་སྤྱིད་དབང་རྒྱལ་གྲགས་པས་མཐུན་རྟེན་སྤྱིར་ཉེ་ལོ་བཞིའི་བར་རྩ་བཤད་འགྲེལ་
 པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་བརྩམས། དུས་སུ་བྱོན་ཉེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་བརྩམས་པའི་བྱི་ཆོག་
 གི་ཡི་གེ་ལྷ་སའི་དོ་རིང་ལ་ཡན་གསུམ་སྤྱར་བས་བྱོགས་མཐར་བྱུང་ཅིང་ལན་མ་བྱུང་བས་ནང་སོ་
 དོན་ཡོད་པ་སོགས་སློབ་མ་འབྲས་འགྲེལ་པ་དགོས་ཚུ་ལ་ལྷར་རང་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཕ་ཆོམས་མཛད་

ཀྱང་ལལ་ཆེར་གྱིས་མགོ་བར་མངོན་ཞིང་། དུས་ཐོག་དེར་གསོ་རིག་འཛིན་པ་དོལ་མདའ་ཉང་ཁང་པ།
 འཕྲང་རྒྱས་རོལ་ཁོང་པ། ལྷེ་བ་ལྷ་ས་ཆོང་པ། ཡར་ཁྲུང་གཅེས་གྲོང་ནང་སོ་དོན་ཡོད། སྒྲིམ་ནས་སྒྲ་རྩ་
 ཆོ་དབང་། སྒྲིང་ཤོད་ན་པོ་སྒོ་གྲས་བརྟན་པ། ཀོ་རབ་གད་ལ་བརྒྱམས་དང་། ཆན་པོའི་ཁ་ཆེམས་སྲ་
 ལ་སྟོད་བྱང་ནས་བདག་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱང་བ། རིགས་ལྷན་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་སོགས་
 དང་དུས་མི་མཆུངས་ཤིང་། སྤྲེའི་བབས་ཆོས་རྒྱལ་བཟུ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཙམ་དང་དེ་སྐབས་
 གསོ་དབྱུང་དར་བ་རང་མ་བྱུང་འདུག་ནའང་། གང་ལྟར་དེ་དག་གི་ལན་ཁ་གསུམ་བྱུང་བ་ཐུགས་ལ་མ་
 རངས་པས་རང་ལན་ཆན་པོའི་ཁ་ཆེམས་མཆོན་མོ་སྤྲན་ནག་གི་སྒྲོག་འོད་ལྷ་བྱ་ཞེས་པ་མཛད། རང་
 ཉིད་གྱིས་དབྱུང་པས་དག་པའི་རྒྱུད་པར་དུ་བརྒྱུ་བའི་སྒྲིན་བདག་རིན་སྲུངས་སྲ་ལྷས་པར་ཐོག་མ་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་ཀྱང་ཐུག་རྩ་མ་ཞེས་བསམ། ད་ལྟ་ག་ཐང་རྒྱུད་ཀྱི་པར་བྱང་དུ་ཡར་རྒྱབ་པའི་བསྐྱགས་པ་
 རྒྱམས་བཟོད་རྗེས། སྟོན་ཆད་འདི་ལྟར་བཞིན་དོ་ཞེས། །དུ་མས་ངལ་བརྒྱ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་། །བྱ་ལོག་
 ལྷ་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཀྱན་གྱི་དཔལ་དུ་མ་གྱུར་པོ། །ཞེས་ཟུར་ཟུངས་བསྐྱེད་ཆོག་གསུངས། སྐར་
 ཡར་རྒྱབ་པས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ་བརྒྱུ་པ་དེང་སང་ག་ཐང་དུ་བཞུགས།

དྲང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེའི་རྒྱམ་ཐར་འགོག་པ་མེད་པ་ཡི་གེའི་གཏམ་ཆེན་པོ། རྒྱམ་ཐར་
 གསོལ་འདེབས་དད་པའི་རོལ་མཆོ་གསར་པ། དྲང་སྟོང་རྒྱམ་གཉིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ་བྱ་ངན་
 གཏུང་སེལ། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་བཞུགས་རྒྱལ་གཞུགས་སེལ་ཆེན་མོའི་ནང་ལྟར་དཀར་ཆག་མཁས་པའི་
 ཡིད་འཕྲོག་དེའི་ལྷན་ཐབས་དད་ལྷན་སྒྲིམ་པའི་མེ་ཉོག་བྱང་བའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལན་དཀར་པོ་ཆོག་
 ཐུབ་བམ་དབང་པོའི་ལག་ཉལ། རྒྱུད་བཞི་བཀའ་བསྟན་གྱི་འགལ་སྟོངས་ལ་ཕྱི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཀའ། ནང་ལྟར་པརྱི་ཉའི་བསྟན་བཅོས། གསང་བ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྲ་བཞེད་པ་མཁས་
 པའི་དབང་པོ་གོང་མ་ན་རིམ་དང་། རྒྱད་པར་རང་རིགས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱམ་སྤྲེའི་སྒྲི་དོན་དཔལ་དཀར་མེ་
 ཡོང་གི་དུམ་བྱ་ཙམ་ལས་བྱིངས་དང་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་པོད་ཤལ་ཁྲ་མོ་སོགས་ཡོད་འདུག་པ་ལྟར་
 ལན་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་རུང་དཔལ་དཀར་མེ་ཡོང་གི་དུམ་བྱར་རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་སོར་གནས་རྒྱུད་ནང་

པའི་མཛད་འཕྲོར་ལུས། སྤྱི་པའི་རིགས་པ་ཀའ་གཏེར་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་ནས་ཟིན་པ་དང་རང་
 ཉིད་ནས་སྡོན་གྱི་བཀ་ཆགས་ཆེད་དུ་སྤྲོད་པ་མ་བསྟན་ན་རང་གར་ཁས་སྤངས་པར་ངེས་པ་
 མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོང་རང་གིས་རྒྱ་མ་སྤྲོད་མེད་སྤྱི་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ་ཁྱད་མར་བས་ངོས་འཛིན་
 མཛད་པར་གྲགས་ཤིང་། སྟན་རག་དང་མཚན་ཉིད་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུ་རིག་གནས་གཞན་ལ་རྟོལ་
 ཅམ་སྤངས་པའི་སྤྲོད་གཞུང་འབྲུག་སྡོན་མོ་ལས་གསོ་དབྱེད་ལ་ཟུར་མཁར་གོང་མའི་ཤུལ་ཟིན་ལྟ་ཞོག་
 སྤྱི་མ་པ་ཆོད་བར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་མངོན། གཞི་ནས་རང་གི་སྤྱོད་རྒྱུན་མཚོ་སྤང་མཁན་ཆེན་གྱི་
 གསུང་ལ་བྱུད་གསོད། བྱང་པ་སོགས་སྤྱི་རབས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རྟོག་གཏེར་རིག་པ་
 དང་སྟན་རག་ཤེས་པ་སོར་བཞག་གི་དགག་པ་སོགས་གསོ་རིག་ལ་སྤྱི་ཤུན་པ། རང་གི་བཞེད་པའི་
 རྒྱུད་བཞི་པར་རྟོ་རེན་སྤྲངས་པས་ཐོག་མར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་ངེས་སུ་ཕྱག་ཐོག་མི་འགེལ་བ་ཡང་
 ས་སྤྲོད་རག་དབང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་གསེར་དང་ར་གན་མི་རོར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གཞུང་དོན་
 འཁོར་གས་བཤད་སོགས་ཀྱི་མཚན་རིག་པར་མངོན་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་དང་
 བཅས་པའི་གསོ་རིག་སྒྲོར་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། བྱ་རོག་ལྟ་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཀྱུན་གྱི་
 དཔལ་དུ་མ་གྱུར་རོ།^{༡༠༥} །ཞེས་པའི་ཐོག་དུ་བབས།

ཆན་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ། ཁོ་པོ་རི་གསུམ་གྱི་ཁར་སྤྱོད་དུས་དང་། དྲང་སྤྱང་ཆེན་པོའི་གནོད་
 པས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་བྱིས་ཚུལ་འདུག་པ། དེ་མིན་ཁུངས་མའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྟོག་ཀྱང་མ་འབྲུངས་
 པར་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་རམ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱ་པ་བཀྲ་གིས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུད་རྒྱང་
 སེལ་ལ་འགྲེལ་པ་སྤྲོན་གྱི་འབྲུངས་དཔེ་དང་སྤྱི་རབས་སོགས་དང་། གྲུ་སེང་གའི་མཚན་ཅན་ནམ་དུང་
 སྤྱང་མཐུ་སྟོབས་རྩི་རྩི་སྤྲོད་དབྱེད་བདུད་ཅིའི་གཏེར། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་གི་སྤྲོན་དབྱེད་ཟིན་བྱིས་
 སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པ་དང་རྩི་ལྷན་གསལ་སྤྲོན་སོགས་བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་བསྟུས་པ་ལྟ་སྟ། སྤྱིད་གོད་ནའོ་
 འཚོ་བྱེད་སྤོ་གྲོས་བརྟན་པའམ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤོ་བཟར་རྒྱ་མཚོས་བྱི་རྒྱུད་ལ་དཀའ་འགྲེལ་
 གསལ་པའི་མེ་ལོང་དང་། ཁོག་འཐུགས་དྲང་སྤྱང་དགོངས་རྒྱན། དུགས་པོ་འཚོ་བྱེད་ཀླུ་ཀྱན་ཕན་
 པས་བྱེ་བ་རིང་བསྐལ་གྱི་འགྲེལ་ཞལ་གིས་བཅས་པ་དང་། མན་རག་གི་སྒྲོར་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་

བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་བདུད་ཅི་གསེར་འབྲེང་། འབམ་བཙུག་སོགས་མང་བརྒྱམས།

དེ་ལྟར་ཟུར་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་སྟུན་གྱི་སྤྱ། གསུང་པ་པོ་བྲང་སྤྱང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས།
སྤྱད་པ་པོ་བྲང་སྤྱང་ཡིད་ལས་སྟུམ། འཛོ་བྱེད་གཞོན་ལྷ། དཔལ་མགོན་ཀྱུ་སྟུབ། དཔལ་ལྷན་དཔལ་པོ།
ཁ་ཆེའི་པར་ཆེན་ལྷ་བ་མཛོན་པར་དགའ་བ། ཡོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅན། མངའ་བདག་ཁྱི་སྤྱང་ལྷེ་ལུ་བཙན།
གཏེར་སྟོན་གྲ་པ་མཛོན་ཤེས། དབུས་པ་དར་གྲགས། རིག་སྟོན་དཀོན་ཅོག་སྟུབས། རིགས་འདུས་
སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། འཛོ་བྱེད་གཞོན་ལྷ་ཡེ་
ཤེས། གཡུ་ཐོག་མཁས་པ་འབུམ་སེང་། གཙང་སྟོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། མཁས་པ་དོན་གྲུབ་རིན་
ཆེན། བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཛན། བྲང་ཏི་དཀོན་ཅོག་རྒྱལ་མཛན། བྲང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཛོ་
བྱེད་དེ་འདི་ཡན་བྲང་ལྷགས་གཏེར་མ་དང་། ཀྱན་དགའ་པོ་དང་སྤྱབ་དཔོན་པདྨ་སོགས་འདྲེན་ཚུལ་
རྒྱས་བསྐྱེད་ལས་འདྲ་ཞིང་། དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཚལ་པ་དབང་གྲགས། མཁས་མཛོག་ལུན་ཆོགས་
བཟང་པོ། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་ཨེ། སྤྱིམ་པ་ཆེ་འབུམ། བྲུང་པོ་པར་ཆེན། དེའི་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུ་
བོ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ། རྒྱ་ལུ་ལོ་འཛོ་བྱེད་སྤྱོད་གྲོས་བརྟན་པའམ་སྤྱིད་ཤོད་པའི་སྤྱོད་སྟུན་མཛད་ཅིང་
བྲང་རྒྱབ་ལམ་རིམ་གྲགས་ཉམས་སྤྱོད་བསྟན། རིན་མྱིངས་སྤྱོད་བཞུགས་པས་རིན་ཆེན་མྱིངས་པ་སེམས་
དཔར་གྲགས་པ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཛོད་འདིས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཀྱི་བསྟན་བཙུག་ཀྱང་དུ་མ་མཛད། དེ་
ནས་སྟོད་ལུང་སྟོན་བྲང་གད་གསུམ་ཞེས་པའི་བྲང་ངོས་པའི་མིང་སྤྱོད་པས་བཀག་པོར་ལུང་པ་ལ་བརྟེན།
རིན་མྱིངས་སེམས་དཔལ་འཛོན་པོའི་གན་དུ་ཡིད་དབྱུང་གི་གསོད་བྱུང་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་བསྐབས། དྲགས་
པོ་འཛོ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་པར་དུ་ཡང་གཏུགས་པར་སང་འབྲོན་རྒྱུ་ལྷེ་ལུ་མོ་གཡུའི་མཛོད་རྟེན་དོ་མཚར་
བཞིས་པས། འཛོ་བྱེད་ཀྱིས་ད་རིང་ཁྱེད་དང་མཇལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་འདུག་པས་སྤྱིད་ཤོད་ལྷ་
སའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་འགྲོ་དོན་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་སྟུན་དབྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་འཛིན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། གྲོས་
གནས་བརྟན་ལ་སྤྱིང་ཐུར་མཁལ་ཐུར་མིག་ཐུར་སོགས་ཐུར་མའི་སྟོར་གྱི་ཕྱག་འཁྱིད་ནོས། པར་ཆེན་སྤྱོ་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཛན་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྱིམ་པ་ལྷུ་སའི་མཛན་བྲང་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོར་
ཐོགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཛོད་སྤྱོད་ལྷེ་མ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷུ་དུས་སྟུན་སྤྱོད་

རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་དོ་མཚར་བ་བྱུང་བར་གྲགས། བྱང་པ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཤིས་
སྟོབས་རྒྱས་ལ་གཡུ་ཐོག་སྟིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་ཆོས་སྒྲོར་དང་བཅས་པ་གསན་པ་སོགས་གསོ་བ་
རིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཞིང་། ཚངས་པ་དྲུང་ཐོད་ཅན་གྱི་འད་
བསྟགས་པ་མཛད། གཤེགས་པའི་ཆོས་གྲངས་ཀྱང་གཡུ་ཐོག་དང་དུས་མཚུངས། ལུ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་
གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པར་གྱུང་གྲགས།

འདི་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སྒྲས་བྱང་པོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དང་གཙུང་གཞན་པན་དབང་པོ། སྟོབ་
མའི་ལུ་པོ་གྱིང་སྟོད་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་། བདག་གི་སྤྱ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་གསན་
ཡིག་གཞུང་ལྷ་རྒྱུན་ཀ་བར་རྒྱུད་རྒྱུང་གསུམ་པོའི་བཤད་པ་ས་དབྱུད་དེལ་འབྲེམས་ལག་ལེན་དོ་སྟོད་
ཀྱི་དུས་དྲུང་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནས་དེ་སྒྲས་དྲུང་སྟོང་དར་རྒྱས། དེས་གཙུང་མཁས་མཆོག་
གཞན་པན་དབང་པོ། འདི་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙུང་སྟེ་ཐུང་བས་གཞན་པན་གྱི་འགྲོ་དོན་རྒྱ་རྒྱུང་།
གཙུང་གིས་རྗེ་སྤྱ་མ་ཆེན་པོས་དུས་མཆོད་ཡོན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་སྟན་དང་། ལྷ་དབང་ལྷ་གཙུ་
སྟོབ་གྲུའི་གསོ་དབྱུད་ཀྱི་འགྲོ་དོན་རྒྱ་རྒྱུང་པས་སྟོབ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་གས་སྟོད་པ་བྲག་མཇུག་པ་དང་།
གཙུང་གི་སྟེར་གཡོག་ལྷ་བྱ་ནས་ལྷ་རྗེར་གྱུར་པ་ལྷ་ག་བསམ་མམ་སུམ་དགའ། ཐོག་མ་གསོ་དབྱུད་
སྟོབ་གྲུའི་ཐོ་བཅུན་གྱི་གས་དང་རྗེས་སུ་རྗེ་སྤྱ་མའི་བཀའ་དང་བཅས་བསྟར་སྟོབ་མཛད་པ་དར་མོ་སྟོ་
བཟང་ཆོས་གྲགས་སོགས་མང་བའི་གཙུང་གཞན་པན་དབང་པོ་ལས་བཞེས་ཤིང་། མན་རྒྱུད་དང་
བཅས་པའི་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་མི་དྲུང་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནས་གྱིང་སྟོད་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་འདིས་བྱང་བདག་བཀྱ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱས་ལ་གཡུ་ཐོག་སྟིང་ཐིག་གསན་ཅིང་ཁོང་རང་ལ་རྒྱུར་
ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ་གྱིས་གསན་དུས་ཡེར་པ་སྟེན་དེས་ཁེངས་པ་དང་། མཚོ་སྟོད་མཁན་ཆེན་གྱི་སྟེ་
བ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་གསན་ཡིག་ཏུ་གསལ།^{༡༠༩}

དེའི་རྒྱལ་པའི་སྟེ་འབྲུལ་མེད་དེང་སང་ཡང་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛིན་པར་བཞུགས་
པ་སོགས་ཞིབ་པ་གཞན་དུ་གསལ། གྱིང་སྟོད་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནས་ལྷ་འབྱུར་སྟིང་ཉིག་དང་
བཅས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྟོང་པ་སྟེན་སྟོམ་འབྲང་རྒྱས་པ་གར་དབང་། དེས་རྗེ་མི་ལའི་ཡང་མིད་

རྟོགས་བརྟུན་རྒྱུ་པ་རྩེ་བླ་མའི་བཀའ་འབྲུག་དུ་བཞུགས་པ་ཁྱབ་བདག་སྤོ་མཆོག་དོ་རྩེ་བརྒྱད་དེ་
ལུང་བཞེས། ལུང་དང་བཤད་པ་ལག་ལེན་མཐའ་དག་གསན་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩེ་བཞིན་མཐུན་པ་
ཟུར་ལྷགས་ཞིག་ཐོབ་ནས་ལྷགས་འདིར་ལྟ་འབྲུལ་ཆད་པ་སོགས་བྱང་ལྷགས་ནས་གསོ་འདོད་སྒྲིམ་
པ་རྒྱ་འདོད་ལྟར་གྱུར་གྱང་། རྩེ་བླ་མ་ཉིད་ལ་གཤམ་ཐོག་སྤྱིང་ཉིག་དང་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་སྒྲོར་ལ་ནི་སྒྲུ་
ན་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲུན་མི་གསལ་བ་སོགས་གནས་དུས་དུ་མའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱད་བཞིའི་ལྷགས་ལུང་ལུ་བའང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བར་མ་ཤོམ། འོན་ཀྱང་གསན་ཡིག་དང་མཐུན་གཤིས་ལུང་བརྒྱད་ཟུར་ལྷགས་
འདི་ཉིད་ལུས་པའི་བརྒྱད་པའི་གཤམ་གསན་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདུ་བ། རྩེ་མཉམ་ཉིད་
དོ་རྩེ་ནས། སྤྱིར་རིགས་བཀྲ་ཤིས་དབང་ལྷག་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། རྩེ་གས་ཆེན་པ་བསོད་ནམས་
རིན་ཆེན། འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད། སྤྱིང་ལུ་བ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ། གསུང་སྒྲུལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དོ་རྩེ། རིག་
འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། བེ་རོའི་ཡང་མིད་ཁྱབ་བདག་འབྱུར་མེད་དོ་རྩེ་བར་རོ།

གཞན་ཡང་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གོང་ཁ་བ་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ནས་གསོལ་རིག་པ་མཛད་གྱང་།
བྱང་ཉིའི་པོད་དམར་དུ་གྲགས་པ་ལས། བྱང་ཉི་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ངས། །ས་སྤྱིའི་ཉི་ཐོག་སྒྲུན་
གོང་དུ། །སྟོད་ལྷན་དཀོན་ཅོག་བདེ་ལེགས་ལ། །ཞེས་བྱུང་བས་འདི་ནས་བྱང་ཉིའི་རྩེས་སུ་ལྷགས་ནས་
མཁས་པའི་གོ་སར་སླེབ་སྟེ་གོང་སྒྲུན་པར་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ། དཀོན་ཅོག་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་
གངས་རིའི་རྩོང་སར་ན་གྲགས་པའི་གསོལ་རིག་གི་ཡིག་ཆ་ལལ་མོ་ཆེ་ལ་གཟིགས་གིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དུ་མའི་སྒྲུན་བརྒྱུད་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོལ་དུ་བཏོན་ནས་རང་དང་གཞན་རྣམས་ལ་མན་པའི་
ཆེད་དུ། རྩེ་མ་པ་ཁྲིགས་སུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི། མན་ངག་སུ་ཉི་དམར་པོ། པོད་ནག་པོད་བྲ། བྱི་
རྒྱུད་ལ་དཀའ་འགྲེལ་གནས་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲུན་མིང་བརྟ་
སྟོད། རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་འཕང་འགོ་ལ་བའི་ཤོག་སེར་ཉེ་པོད་བདུན་དང་། ཅ་རྒྱའི་གནད་འགོ་ལ་ཞལ་
ཀྱི་གདམས་པ་དམར་འབྱིན། རྩེའི་འབྲུངས་དཔེ་དོན་བལྟས། རོ་རུས་ཀྱི་སྤེབ་སྤྱིར་སོགས་ཐུན་བྱ་
བལྟས་པ། རྒྱད་པར་རྒྱད་ལ་མཆོན་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དག་འདེབས་པར་མཛད་པ་ལ་རྒྱད་ཆེན་ཁྲོམ་པེ་
བུམ་སེང་ལྷེང་མར་གྲགས་པ་སྤྱིབ་དཔོན་བསྟེན་མི་དགོས་པར་བལྟས་པ་ཙམ་ཀྱིས་གོལ་བར་བཞེད་པ་

ནུམས་མཛད། གོང་སྒྲན་དགོན་ཅོག་ཡན་དར་གྱིས་དྲང་སྟོང་བརྒྱད་པའི་གསལ་འདེབས་ཐོག་སྤུང་མ།
 སྒྲན་གྱི་བྱིན་འཁེབས་རབ་གནས་གྱི་ཆོག་སྒྲན་གྱི་ལྷ་མོའི་སྒྲུབ་སྒྲོར། དུལ་ཅུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་
 བཅོས་སྒྲན་ནག་ཆེན་མོའི་སྒྲོར་བརྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་དཀར་ཆག །ཙུང་གྱི་འགྲེལ་པ་མེ་
 ལོང་མཐོང་གསལ། མན་ངག་གི་སྒྲོར་ལ་གསོ་རིག་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ནིར་བྱའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་མན་ངག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་པོད་གསུམ་དུ་ལོངས་པ་ཞིག་དང་།
 དེ་ལས་བསྟུས་པ་དགོངས་པ་དོན་འདུས། དེ་ལས་ཀྱང་བསྟུས་པ་དགོས་པ་ཀྱང་བསྟུས། དེ་དག་གི་
 དགོངས་དོན་སྟིང་པོར་དྲིལ་བ་ལ་ཉམས་ཡིག་བརྒྱ་ཙུང་གྲགས་པ་ནུམས་མཛད།

གོང་སྒྲན་དགོན་ཅོག་ཡན་དར་ལ་སྒྲོབ་མ་ཀ་བཞིག་དྲང་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཀ་བ་ལྷ་
 ལུ་བཞི་ནི་སྟོད་དུ་མཁས་པ་མངའ་རིས་འ་པ་བདེ་ཆེན། སྒྲན་དུ་མཁས་པ་གོང་དཀར་གསེར་རྟོག་པ།
 བར་དུ་མཁས་པ་ཟུར་ཆོའི་དྲང་སྟོང་ལྷ་ལྷག་པ། སྒྲན་པ་དང་ལུན་པ་ལྷ་རོང་ཆོས་རྩེ་དང་བཞི། གཏུང་
 བརྒྱད་ནི་མང་མཁར་བདེ་གླིང་བ་ཉི་མ་གྲགས། བསམ་གཏན་དཔལ་བཟང་། ཐང་རིངས་པ་ནམ་
 མཁའ་བཀྲ་ཤིས། དཔོན་པོ་ཀྱང་དགའ་བཀྲ་ཤིས། མངའ་རིས་ཤག་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ། དཔལ་ལུན་
 ལེགས་པ། གློ་གྲོས་འཕགས་པ། བསམ་གྲུབ་བཟང་པོ་ནུམས། དེའི་ནང་ནས་ལྷ་རོང་ཆོས་རྩེ་དཔལ་
 ལུན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསོ་རིག་གི་སྤྱི་དོན་ནམ། བཤད་པའི་སྒྲོལ་འབྲེད་ལུན་ལེལ་སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་
 པ་ལྷ་རོང་པའི་སྒྲན་བརྒྱད་པེ་བུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། དེའི་དཔོན་པོ་ནམ་མཁའ་བདེ་ལེགས་གྱིས་རྒྱད་
 བཞིའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་སྤང་བ། ཙམ་དོའི་སྤྱད་བསྟུས་དོན། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དང་གཉེན་པོ་གསོ་
 ཐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བསྟུ། མན་ངག་ཐོར་བྱ་སྤྱོད་གསལ་པའི་སྒྲོར་བདུད་ཅི་འཕྲེང་བ། གཙོང་ལྷེ་བཞིའི་
 རོས་འཛིན་མཛུབ་རྒྱགས་མ་དང་། དེའི་བཅོས་ཐབས་དོ་རྩེ་ལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཛད། དེའི་སྤྱི་
 དྲང་སྟོང་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལྷེ་པ་ལུན་པོ་ཙེ་བས་སྒྲོར་ཁ་བ་སྟོད་ལུགས་གྱི་ལག་ལེན་
 སྒྲོབ་པ་དང་། ལྷ་རོང་པ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་བྱར་པོ་པམ་ཆེན་གྱི་སར་སྤྱད་ལུགས་སྒྲོབ་པར་བཟངས་
 ནས་སྤྱད་ལུགས་སྤྱུ་འབྱུར། འདིས་གསོ་དབྱུང་ལ་ཟུར་མཁར་པའི་ཆོས་འབྱུང་རི་ལྷ་པའི་སྟེང་སྤྱད་དུ་
 བསྟན་ཁ་དང་བཅས་བསྐལ་བཟང་བཞོད་པའི་སྤྱར་ལམ་མཛད་ནས་ཁོང་རང་གི་བརྒྱད་པ་ཆོ་དབང་

ནམ་ཀྱལ་གྱི་བར་ལྷན་ཅེ་དང་གཙང་པ་ནམས་གྱི་སྒྲ་སྒྲན་གྱི་རྒྱན་པ་བྱང་སྟེ་སྟོབ་གྲུང་པ་སྦྱངས།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དོན་རྒྱག་པར་ཉེ་ནས་སྟོབ་གྲུ་ནམས་ཆད་ནའང་།
སྒྲར་གོང་མ་ལུ་པའི་ཆོས་སྲིད་གདུགས་དཀར་གྱིས་བྱུང་ནས་སྟོབ་གྲུ་མུ་འབྱུང་གྱི་བདག་ཀྱིན་དང་།
རྗེས་སུ་དེའི་བུ་ཆོ་བརྟན་དོ་རྗེས་རྒྱུད་གྲུ་ཐང་མའི་ཆོག་རྒྱགས་ལུལ་ཞིང་བཅའ་ཡིག་བཀའ་ཙོམ་དང་
བཅས་པའི་བདག་ཀྱིན་རེ་མཐོག་ནང་བ་དང་། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ལྷགས་སྟེལ་ལོ་འབྲས་སྦྱངས་སུ་
ཆིབས་བསྐྱར་དུས་འབེལ་གཏམ་ལན་གཅིག་བཞིན་བཅུག་པ་ཁོང་རང་ཆང་གི་ཆོས་འབྱུང་ནས་བྱས་
སོང་ཞིང་། གནང་རིགས་གྱི་སྒྲན་པའི་བཅོས་ཙམ་བགྱིས་ནའང་། རྒྱུད་ཆོག་རྒྱགས་དང་ཁོང་རང་གི་
ཆོས་འབྱུང་ཙམ་ལས་གསོ་དབྱུད་ལ་གཞིག་པ་རྒྱག་པ་ཞིག་མི་འདུག་རྒྱུ་ལར་བབས་པེར་ཡོད་འཛོམ་
པ་འདུག་པ་བཅས་མིག་རྒྱུད་གང་ཆེའི་ཞལ་ཆེ་བ་སོགས་བྱས་ཤིང་སྟོབ་གྲུའི་མུ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཞིན་དུ་ཡོད་
ཀྱང་དུས་ལས་འདས། སྟོབ་གྲུ་ནམས་ལ་དཔེ་འཛིན་ལས་ངོ་སྟོན་བཤད་པ་སོགས་བྱེད་མི་མེད་ཁར་
དཔེ་འཛིན་དེ་ག་ཡང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྒྲེར་ལས་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་རྫོང་སྟོན་ལུག་པ་
ཆངས་བྱིན་གྱི་དུས་ནས་སྟོབ་གྲུའི་ས་དབྱུད་དེ་ཡང་དོར་བར་སྤང་། གཞན་ཡང་གོང་སྒྲན་པའི་ལྷགས་
ལ་གསལ་བ་སྒྲང་བ་དཔལ་མགོན་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་གསོ་རིག་གི་སྤྱོད་ན་ལེགས་བཤད་འབྲང་བ། དུས་
བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་འབྲུལ་བ་སྟོང་ཐབས། རྒྱུད་འཛོད་བར་ལྷན་པས་ཉེ་བླ་གཟའ་འཛིན། ཉེ་མ་ལྷོག་
མཉམ་སོགས་རྩ་ལ་ཐིངས་རྩལ་སྒྲ་བ་ལ་དྲི་བ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་པོ་ཉ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱ།
ཕྱག་དོར་མགོན་པོས་མའི་ཉེ་མའི་གཙུག་བསྐྱས་ལས་མིང་ཡང་རི་བཞིན་དུ་བྲིས་པ་རིན་ཆེན་འབྲང་
བ་དང་བྱི་རྒྱུད་གྱི་ས་བཅད་མཛད། རྟེན་བ་རོང་ཆོ་བས་ལྷ་ན་སྤྱག་གི་ངོས་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ལ་དྲིས་པའི་ལན་རིག་པའི་འཁོར་ལོ། མན་ངག་ཟབ་བསྐྱས་བདུད་ཅི་ཐིགས་འབྲང་སོགས་
མང་དུ་མཛད། འབྲུག་པ་སྤུལ་བའི་སྒྲ་པ་རྒྱ་དཀར་པོས་རྒྱུད་བཞིའི་ནམ་གཞག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་
གཏེར་དང་། དུས་བཙོས་ལེ་ཆན། ལྷ་དམར་བ་དུག་པས་གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཙོས་འཆི་བ་མེད་པའི་
བདུད་ཅི། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་འབྲང་བས་སྒྲན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་འབམ་བཙོས། སོག་བསྟོན་པས་
རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་སྒྲུབ་ངེས་དོན་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་ཉེ་མདོར་ན་སྤྱིར་གྲགས་ཆེ་བ་སྟོན་ལྷགས་སྤང་

ལྷགས་ཞེས་གཉིས་ལས་སྟོད་པ་ལ་བྱང་པ། བྱོགས་མཚུངས་གོང་སྟུན་པ་དང་། ལྟོ་ལྷགས་སོགས་དང་།
 སྟུད་པ་ལ་ཟུར་མཁར་ཁུད་བོན། དེ་དང་བྱོགས་མཚུངས་བྱར་པོ་པཏ་ཆེན་དང་སྒྲེམ་པ་སོགས་ཐ་དད་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་གསོད་བྱུད་ཀྱི་ལྷགས་འཛིན་དང་ཡིག་ཆ་འང་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་
 པ་མཐའ་དག་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།།

རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲོད་སྤྱོད་ལུ་ལྟུང་།

འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་རབ་འབྱམས་སོ་དྲུག་པ་ལས། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ས་
 རྟེན་དུ། དུས་མཐར་འཛིན་རྟེན་ཉམས་པ་ན། །སྟོན་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་གྱི་ནི། །འབྱུང་བར་འབྱུང་
 བ་ཐེ་ཚོམ་མེད།^{༡༠༧} །ཅེས་དང་། ཡི་གེ་མ་ཞེས་གཞིན་ལུ་ཞེས། །དང་པོ་ཐ་མར་ཚོས་ལ་དགལ།^{༡༠༨} །ཞེས་
 མཚན་སྒྲུ་མཛད་པ་སོགས་དང་། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་པ་ཚོས་ལས། དེའི་དུས་ཀྱི་སྟེ་བ་དེ་
 མེའི་ས་བོན་ལས་རུས་བྱས་པའི་ལུགས་ཡིན། ཚོས་གང་བྱས་ངར་ཆེ། ལྷག་པར་ལྷ་དྲག་པོའི་བསྟོན་
 པ་ལ་དགེས་ཤིང་བསྟུགས། བདུད་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པར་ཆར་གཙོད་པའི་རིགས་ཡིན།
 གསང་སྟགས་ཀྱི་དྲག་ལས་ལ་དགེས་པའི་རྒྱ་དེས་སྤྲོད་ཅོད་པ་མང་བ་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཟེར་སྟོས་མང་།
 འོ་ན་འང་རང་པོ་མ་པར་མི་རུས།^{༡༠༩} །ཞེས་སྒྲུ་རུས་དགའ་སྟོང་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན། དེ་མཚུངས་
 སུ་ཚོས་ལས་ཀྱང་། བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས། །བུ་སྟོང་མེད་ལ་ལ་གཤེ་བ་བཞིན། །ང་
 ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་ལ། །སེམས་རྟོག་པ་ཆེ་ཞེས་དམོད་པར་བྱེད།^{༡༡༠} །ཅེས་མཛད་པ་
 སོགས་ལུང་གསལ་བར་བསྟན། སྟོན་པོའི་བཀའ་ཐང་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་ཉིད། སྒྲུག་སུང་
 སྒྲུགས་ཡོན་འཕྱིན་ལས་ལུ། འབྱུལ་ལུ་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་སུ་འགྱུར། འདྲ་མིན་ཞིག་དང་མ་ནོར་ན།
 གཟུགས་སྒྲུག་ཉིས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད། བྱང་མི་འདུལ་སྟོང་གནས་སའི་བདག་། ཟ་རྟོར་ཆབ་ལས་
 འབེབས་པར་འབྱུང་།^{༡༡༡} །ཞེས་མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཉོག་གི་སྒྲུག་སུང་སྒྲུགས་ཡོན་ཉན་འཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་སྒྱལ་བ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོང་བ་ལུ་རེ་འབྱོན་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་བྱང་མི་ཤས་ཆེ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོང་བ། ཟ་རྟོར་གྱི་གདུང་སོགས་དང་།
 རྒྱུའི་ལུང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་སྒྲུགས་བསྟེད་རྒྱལ་པོ་ནི། སྒྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྱལ་བ་དབུས་
 ནས་འབྱུང་། སྟོ་གྲོས་སྟོབས་ལྷན་བཟང་པོའི་མཚན་སྒྲུ་ཅན། སྤྱོད་གས་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་བའི་ཁ་ལོ་
 བསྐྱར། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་།^{༡༡༢} །ཞེས་དང་། དབུས་གཙང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ཡི་
 ཆབ་འོག་འདུས། རྒྱུའི་མཐུ་ལྷན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་འབྱུང་། ཞེས་སྒྱལ་གཞི། མཚན་ཟུར། དུས་

རྟགས། མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་གིན་རྒྱུས་པ་དང་། ཞིག་པོ་གླིང་པའི་གཏེར་ཡུང་དུ། ཁ་
འབྲུག་མཆོད་རྟེན་སྤོང་བའི་ཁ་གཞོན་འདི། ཞིག་གསོ་མེད་པའི་རང་འབྲེལ་བྱུང་བའི་དུས། སྤོང་བཙན་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཟ་ཉར་བརྒྱུད་པ་ཡིས། བསྟན་པ་དཔུས་གཙང་ཡོངས་ལ་གཙུ་བར་འབྱུར། ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པ་ལ། རིག་འཛིན་སྟོན་རྒྱུ་། ཡོལ་མོ་སྤུལ་སྒྲ། གཏེར་བདག་གླིང་པ།
རྒྱ་བ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཡུང་བསྟན། ཀམ་པ་མི་བསྟོད་རྩོམ་སོགས་སྤྱི་བ་དམ་པའི་
ཉམས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཡུང་གིས་གསལ་བོར་བྱེད་པ། བདག་གི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྟ་
འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་རྒྱ་མཉེས་གཤིན་
པའི་རང་རྩལ་ཅན། རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆོད་ག་གི་པ་རོལ་རྒྱ་
སོན་པས་སྟོབས་བརྩ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་མཆོན་
དཔེས་རབ་རྒྱ་བརྒྱན་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ལའོར་ལོ་བསྐྱར་
བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱུན། ཆོངས་པ། བྱིམ་བདག་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་
དང་འཆོམ་པའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་པ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་རྒྱ་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་གཅིག་གིས་
སའི་སྤེར་དུ་རྒྱ་སྟོད་ཐ་དད་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་འབད་
རྩལ་མེད་པར་སྟོན་པ་བཞིན། བསེལ་ལྟན་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་འགོ་བརྒྱམས་ཀྱི་ངོར་སྟོམ་བརྩོན་རྒྱལ་
པོའི་རྩལ་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བལྟམས་པའི་གཟའ་སྐར་སོགས་ཆ་སྟོམས་ཀྱང་དབྱེ་བ་
མེད་པར་ཐེབས་པ། དོན་སྤྱད་མཆོན་ནས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟག་དབང་སྟོབ་བཟང་རྒྱུ་མཆོ་
འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་སྤུ་བ་བསྟན་ཡང་ཆོའི་སྟེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིད་གདུགས་དཀར་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཉར་
གསུམ་ཁེབས་ཏེ། གནམ་སའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནས་སྤུ་བ་བསྟན་སྟོབ་དང་བྱེ་བྲག་མདོ་སྟགས་རིག་
གནས་ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་།

གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་མ་ཟད་རྣམ་པའང་རྒྱུད་བཞི། བདུད་རྩི་
ལུམ་པ། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ། གོང་སྤྱན་པའི་ཉམས་ཡིག་སོགས་གསོ་དབྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཡུང་མ་ལུས་པ་

དང་། ཟབ་མོ་གཤུ་ཐོག་སྒྲིང་ཉིག་གི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བཞེས། བདུད་ཅི་བྱམ་པའི་རྣམ་དག་
 དབང་གི་རྒྱ་རྒྱན་གྱི་གསལ་བྱེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱང་ལྷུ་པ་བ་སོགས་རིགས་འདུས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོར་
 བྱུར་ནའང་། རྩེ་མཐོང་གི་ངོར་རྒྱུད་རྒྱུད་གསུམ་བྱགས་འཛིན་དང་བཤད་པ་ས་དབྱུད་དེལ་འབྲེམས་
 དུག་ལེན་སྒྲན་གྱི་ངོ་སྟོན་རགས་པ་གསན་རྒྱལ་ལས་ཕྱ་ཞིབ་མཐུན་པའི་རྒྱལ་དང་བཀའ་འབུམ་གྱི་
 རིགས་མ་ལྷུ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབང་གི་བྱུད་ངོས་ནས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཞབས་བསྐྱལ་ཞུས་པ་
 བཞིན་བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་རག་གི་རྒྱུད་བཞི་ལྷ་ཐང་པར་མའི་བྱ་རི་
 བཞིན་ལ་འབྲུ་ཞུས་སྟོབ་དཔོན་དོན་གྱུ་བ་དཔལ་བ་སོགས་བྱེད་འཇུག་གནང་བ་དང་། དར་མོ་སྒྲན་
 རམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་མ་དཔེ་འབུལ་མི་གང་བྱུང་ལྟར་གྱི་ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད། དར་མོ་
 བས་དང་རྣམ་གྲིང་པའ་ཆེན་ཟུང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རྣམ་པའ་རང་ཞུས་དག་བྱེད་འཇུག་པ་
 གནང་བའི་ཟུར་མཁར་བའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་རྩ་བཤད་གཉིས་དང་བྱི་རྒྱུད་རྒྱ་མདོ་ཡན་སོགས་ལ་
 རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཞུས་ཆད་ལྷན་མ་ལྷུ་ཉེ་བྱོགས་ཅམ་གྱི་མེད་པ་ལས་དྲག་པར་དགོངས་ཉེ་ཡོ་བྱུད་
 མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་སྒྱར་བར་གནང་སྟེ་པར་དུ་བསྒྲན་པའི་འཛད་མེད་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་སྟོ་འཕར་བྲ།
 འབྲས་སྒྲུངས་དག་འལྷན་པོ་བྱུང་ལྷུ་མར་ཐོག་མ་ཉི་ཐང་དུང་ཆེན་སྟོ་བཟང་རྒྱུ་མཆོ་སྟོབ་དཔོན་དང་།
 རྗེས་སུ་བྱུང་ངོས་ནས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱས་ཉེ་གསོ་རིག་འགོ་ཡན་གྲིང་དང་། གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེར་
 ཆ་ངོང་པས་དོ་དམ་བྱས་དུང་སྟོང་འདུས་པའི་གྲིང་སྟེ་སྟོབ་གྲུ་ལག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་འཇུགས་པ་གནང་
 བས་རྒྱུད་བཞིའི་རྒྱགས་འབུལ་བ་ཡང་སྤྲོ་ཐོག་མར་བཟུང་བར་སྤང་ཞིང་། ལྷ་དབང་ལྷོག་གམ་གར་
 ཆེན་ལྷོག་ཉེ་བྱུང་ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དང་རྗེས་སུ་དར་མོ་སྒྲན་རམས་པའི་སྟོབ་གྲུ། གཞན་ཡང་ལྷག་
 བསམ་དང་ན་བཟའ་གྲིང་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལ་ཡང་སོགས་མཐུན་རྟེན་སོགས་སྤུལ།

རྒྱུད་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་མི་སེལ་གང་ཡང་མེད།¹⁹⁹ །ཅེས་པ་ལྟར་དུག་རིགས་སོགས་
 ལྷན་འདུས་གཙོར་བྱུར་གྱི་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྤྲན་མེད་པ་ཆོ་བསྲིང་བ། ལང་ཆོ་
 དར་ལ་འབབ་བ། ལུས་ལ་བཅངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོག་སེར་མཆོན་དང་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་
 པ་བསྐྱང་བ། ལོངས་སུ་སྒྱུད་པས་རན་སོང་གི་སྟེ་སྟོ་གཙོད་པ་སོགས་པན་ཡོན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་རིན་

ཆེན་རིལ་བུ་ལྷ་ར་རྒྱལ་ཅེ། ཡར་སྟོང་པ། ཡར་རྒྱལ། ལྷ་དམར་ནག་འབྲིག་པ། ཅེ་ཆེན་པ་སོགས་སྟེ་
 དཔོན་སྐྱེ་ཆེན་མང་དག་གིས་རྩོལ་བ་མཛད་ཀྱང་སྤྲོན་སྤྲོ་གྲགས་མ་ཙམ་ལ་མང་མཐའ་དང་། རིན་པོ་
 ཆེ་དཀོན་པའི་རིགས་རྒྱུར་སྤངས་པ་བསྟེ་བ། ལུ་མོ་སྟག་ལོ་མ་སྟོ་ལུར་དུ་བསད་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་
 སྟགས་པ་སོགས་ཆད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལུང་བར་མི་སྤྲོང་བས། འགོ་སྟག་སྟོབ་པའི་མཆོད་སྤྲོན་དུ་
 དགོངས་ཏེ་ཕྱག་མཛོད་ལག་ནས་མ་ཐོན་པ་ལས་སྟོ་ཡས་མས་ཆང་མར་སྟེལ་སྟེལ་གྱི་སྤྲོན་འཛོམ་ཆེ་
 བའི་སྟེང་དྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཆེབས་བསྐྱར་སྐབས་ཁབ་ལེན་དོད་དང་ལྷགས་ཕྱེ་ལྷར་འབུལ་
 མི་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་མོ་དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་མས་སྟོང་ཏོར་ནས་བྱུང་བ། ཅུང་མང་གིས་ལུལ་བ་སྟེ་སྟོང་
 བ་དཀོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ། འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་གཙོས་བྱུང་མེམས་ཉན་རང་སྟོབ་མར་བཅས་
 བའི་རིང་བསྟེལ། ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་སྟོམ་པ་ཙམ་པ། དྲུང་དཀར་གཡས་འབྲེལ། མེད་གོ་དཀར་
 མའི་འོ་མ། སྟག་གསོན་མའི་སྤྲ་ར། པ་ལམ། བེད་ཀྱི་ཁདོག་སྟོ་ཆོགས། སྤྲར་ལེན། སྟག་སྟོང་ག་
 སོགས་ལྟ་གྲུ་མའི་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་ལུར་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བ་གནད་སྟེ།
 སྟོན་གྱི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་དུ་མའི་རྟ་དང་བཅས་གང་སྟོར། མ་སྟོར། ཏོར་མ། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་སྟོ་
 གསུང་སྟགས་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལས་གསུང་རྒྱུད་མེ་ཕྱེ་འབར་མའི་དགོངས་དོན་གྱི་དུག་འཛོམས་དབང་
 རིལ་སོགས་པོན་ཆེ་བར་ལྷའི་བདུད་ཅི་འཆི་མེད། ལྷ་མེན་བདུད་ཅི་འཆི་གསོས། མའི་བདུད་ཅི་བདེ་
 བྱེད་དུ་འཕྱར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་དགོ་བའི་རྒྱན་བཟང་བཙུགས།

འཕགས་ལུལ་ལུ་བསྟོགས་མ་རྟོ་རའི་བྲམ་ཟེ་སེ་ཕུ་སེ་གོ་ད་ར་རྩྭ་ར་དང་། མ་རྩེ་ལོ་ལྷ་བ་
 འདར་བ་ངག་དབང་ལུན་ཆོགས་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་གྱི་ཆའི་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་གི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་
 དང་། རྒྱགར་པ་ཉའི་སྤྲོན་པ་དྲན་དཔའི་སྤྲོན་བཅས་ཡན་བྱེད་གྱི་ལམོར་ལོ་རིགས་མི་གཅིག་པ་བདུན་
 རྩ་ཙེ་གཉིས། མ་རྩྭ་རའི་རྒྱལ་རིགས་ཆའི་རིག་བྱེད་འཛོན་པ་ར་གྲུ་ན་ཐས་ཆངས་པ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཆོའི་
 ཡན་ལག་འཛོན་པ་གཡོ་བཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡན་བྱེད་མན་ངག་ལག་ལེན་ཐོར་ལ། ལྷ་འཛོན་གྱི་སྤྲོན་
 པ་མ་ན་རྩོས་མིག་འབྱེད་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ན་མས་ལོ་ལྷ་བ་གོང་བཞིན་གྱིས་བྱས་ཏེ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་
 ཏ་ལར་བསྐྱར་བའི་བཀའ་ལུང་ལེབས་གིང་མཐུན་སྟེན་སྟེ་ལ། གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་ནས་གྱང་གྲུ་ཕྱི་

སྟོན་ལུགས་པ་གནས་ལུགས་ཆེད་ཀྱིས་པོས་ཏེ་མི་ཉེ་གི་དང་བོད་ལུགས་ཀྱི་མིག་འབྱེད། གཙང་སྟོན་
དར་མགོན་གྱི་བརྒྱད་པ་དག་སྟོང་གཞན་པའི་སྟོན་པོ་བསྟུས་པ། ཟིན་ཏིག་གཙུག་བསྟུས། གསེར་བྱེ།
བྱང་པ་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་བཤད་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་སྟོན་ལུང་མན་དག་དུམ། གཉེ་
ནང་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱོག་པ་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་གཙོ་བྱུང་ལྷན་དར་མོ་སྟོན་རམས་པ་
དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་གཙོ་བྱུང་གི་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་འགྲོ་པའི་ཆེད་སྟོན་ཏེ་འཇུག་
པ་གནང་། རྣམ་གླིང་པའི་ཆེད་དར་མོ་བསྟོན་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པས་མེས་པོའི་ཞལ་
ལུང་གི་འགྲོ་བྱེད་རྒྱུ་མཆོད་མན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོ་རྩེ་མདུད་འགྲོལ། དར་མོ་སྟོན་རམས་པ་སྟོན་བཟང་
ཆོས་གྲགས་དང་མེར་མོ་བ། ལ་ར་བ་རྣམས་ཀྱི་འདྲི་མཆན་སོར་བཞག་གི་འབྱུང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་
འབྲི་མཆན་དང་། ལྷར་འགྲེལ་ཡོད་རྣམས་དེ་བསྟུན་དང་། འགྲེལ་མེད་རྣམས་རང་སར་བཞག་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་གསེར་བྱེན། གཡུ་ཐོག་གསེར་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར་ཡང་ལ་ར་བས་ཡིག་རྟིང་ལས་
བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་སྟོན་བསྟུན་གྱི་བགྱིད་འཇུག་ཏེ་སྟུལ། དེ་དག་ཞབས་བསྟུལ་དང་
བསྟུན་པར་དུ་རྟོ་རྒྱའི་པར་བྱང་སྟོན་སྟུལ། གཞན་ཡང་སྟུ་འདི་ཐོག་ཏེ་ཐང་ཞབས་བྱུང་དག་དཔང་
གཞོན་ལྷན་རྒྱུད་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བོད་མཁས་མི་པམ་དག་ལེགས་ཀྱི་བྱང་ཐོག་ཡུལ་ཐིག་
སྟོན་གྱི་རོ་རྩུ། ལྷན་སྡེ་དཔལ་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་སྟོན་རིང་རྒྱན་མཆོག་སྟོན་བསྟུན་བཙུག་ཚུམ་མེ་འང་
མང་ཅམ་བྱུང་བར་སྟུང་།

ཕྱེ་སྟོན་དང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་སྟེལ་ཚུལ།

ར་གན་གསེར་བརྒྱས་མཁན་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ན་ཆོད་རྒྱུད་དུ་ལྷན་བྱིས་པའི་ཕྱེད་མོར་ཕྱོ་སྟུ་
ཆོགས་བརྒྱས་ཏེ་སྟོན་ཡིན་ཁྱུལ་དང་། ས་གཞོང་ལ་རི་མོ་སྟུ་ཆོགས་འབྲི་བ། ཆོས་འཆད་སེར་སྟོངས་
གཏོར་རྒྱག་ལ་སྟོན་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་དུ་ས་གམ་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་སྟོང་བ་ཅམ་ལས།
རང་སྟོར་བྱང་འཕགས་སྟོན་གྱི་སྟུལ་པ་ལྟ་ཞོག སྟེ་བ་ལྷ་མར་རིག་གནས་སྟོན་ལ་སྟུངས་པ་ཆེ་

བའི་ཡང་གི་ཅམ་ཡང་ཡིན་བསམ་པ་མེད་ནའང་། ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
ལུ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་དུ་ནས་སྤུ་གསོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་ཞལ་མཇལ་གསུང་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲལ་བ་ཟང་མུང་ཞིང་། སྤྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཐོམ་པ་སྟུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱི་
ན་ཆོད་དང་སྤྱར་ཏེ་ལུགས་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་གང་འཇགས་ཀྱི་བསྐྱབས་སྟོན་ལྷག་པར་སྟུལ་ཞིང་སྤྱི་
ཞབས་རིམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཅར། བོང་བའི་རང་བཞིན་གསེར་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ཆོས་སྤྱད་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ནས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་ལས། བམ་ཞིག་སྟྟགས་
མའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོེ་ རྒྱལ་སྤྱས་སྟེ་ལུས་བརྩ་གཉིས་ཁ་འཐོར་མཐའ་༥ བོད་ལུལ་གངས་རི་རྩེ་
དགའི་ལྗོངས་འདི་རུ་ རྗེ་རིགས་རྒྱལ་པོ་གདུག་པའི་ཆོགས་རྣམས་འདུལ་༥ རྒྱལ་པོའི་མཆོན་ལྷས་
ལེགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་ ཐུགས་སྒྲམ་བཀའ་བཅན་ཁོང་རྒྱུད་ཡངས་པ་དང་༥ ཟུང་ཐུབ་དབྱེད་པས་མཐུ་
སྟོབས་རབ་རྒྱ་ཆེ་ རྒྱལ་པོའི་དབྱེད་ཆོགས་ལོངས་སྟོད་དུ་མ་ལྟན་ ཁ་བཅན་དུ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་
འབྱུང་༥¹¹⁹ ཞེས་མའང་བདག་ཆངས་པ་ལྟའི་མེ་ཏོག་གི་སྤྱས་སུ་ཐུ་ཏིག་བཅན་པོའི་སྤྱིས་ལུས་བརྩ་
གསུམ་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་།

བཀའ་གདམས་གྲེགས་བམ་གྱི་རྟོག་ལེགས་ཤེའི་སྟེ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འཕྲོས་ཡང་ཡང་
སྟུལ་བ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉི་ཟླ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལུང་ཞིང་། ཁི་དང་གོང་དུ་
བཅས་པའི་ས་གཞི་ལ། བམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་
མི་གསུང་༥¹²⁰ ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་མིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་མི་གསུང་བ་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་སྤྱང་བས་འགོག་པར་མ་བརྟུབ་ཅིང་། གཉེར་ཁ་གསར་རྟིང་ནས་ཀྱང་
ལུང་བསྟན་གསལ་ཅམ་འདུག་པ་དང་། ལྟ་སྤྱས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་མ་འགགས་པ།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་སྟེས་ཆེན་དུ་མར་མ་ཟད། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་ལས། རྒྱལ་སྤྱས་མཛིང་
ཡོན་ལེགས་པའི་སྟོ་གོས་ནི་༥ བདག་གིས་མཆོན་གསོལ་ཐུ་ཏིག་བཅན་པོ་ཞེས་༥ འདས་དང་མ་བྱོན་ད་
ལྟའི་དུས་ལ་ནི་༥ བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སྟོན་རོལ་དུ་༥ བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རིགས་སྟོལ་མའི་སྤྱན་
སྟེ་རུ་ ཁོར་བ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལུལ་བའི་དུས་༥¹²¹ ཞེས་ཐུགས་བསྟེད་པ་དང་། འཇམ་གླིང་འདི་ཡི་

སྒྲིང་གསུམ་ཤར་བྱོགས་སུ། ཞིང་ཁམས་རྩལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
ཁ་ལོ་བསྒྲུར། ལྷ་མིའི་སྒྲོན་པ་བྱེ་བའི་འདུས་པ་སྒྲིང་། བདེ་གཤེགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས།
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་བ་འབྱུང་།^{༡༡༦} ཞེས་དོན་དམ་པར་སྒྲོན་ཀྱན་མ་ལུས་པར་
སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དངོས་ཡིན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རེ་བ་ཅི།

འོན་ཀྱང་གོང་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་དཔྲིའི་གཞུང་ཀྱན་བཟང་འཁོར་ལོས་མཐའ་བརྟེན་པ། མདོ་
རྒྱལ་སྒྲིབ་བྲག་གི་བསྐབ་དོན་མང་བ། མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་ལུན་ཆོགས་ལ་མིང་ཆོག་བརྟེན་
གཞི་ཡི་གེ་འདར་བ་ལོ་རྩ་ལ་སྐར་ཅིས་དང་སྒྲིའི་གཟུང་སྒྲུམ་རྟགས་ལ་མ་པ། སྒྲིའི་གཞུང་རྒྱུང་གི་རི་
མོའི་འཕྲོ་འབྱུང་མཁས་དབང་སྒྲོགས་ལ་ལུན་ཆོགས་ལ་ནོས་ཤིང་། སྐར་ཅིས་རི་མོ་བྱེད་འབྲུགས་ལན་
ལས་འཕྲིད་མི་མེད་རུང་། དེ་མན་གྱི་རི་མོ་དངོས་དང་སྒྲུམ་པ་ཤུགས་བསྟན་ནམས་དང་། སྒྲིའི་དངོས་
བསྟན་མིན་པའི་ཤུགས་གྱི་རི་མོ་སོགས་གོང་མ་དྲིན་ཅན་སྤྲུམ་པའི་ཤུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་ལས་འཆར་
བདེ་བ་ཅམ་དང་། སྒྲིར་ཐང་། དཔལ་དབྱངས་འཆར་བའི་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེ་ཆན་གསུམ་པོའི་ནང་
གསལ་ནམས་ལུ་འགོ་སྤྲུམ་མཁྱེད་དག་གི་དབང་པོར་ནོས་པ་ཅམ་ལས། རིག་པའི་གནས་གང་ལ་ཡང་
ཐོས་པ་རང་སྒྲོ་ཞིངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་རུང་། གཏེར་སྒྲོན་དྲི་མེད་ཀྱན་དགའི་ལུང་བསྟན་དུ། སངས་རྒྱུས་
སྒྲོ་གྲོས་རིན་ཆེན་མཚན་མངའ་བམ། འབྲུག་སྒྱལ་ལོ་པ་རྟའམ་ལུག་གི་ལོ། བསྟན་བཅོས་རྩུམ་ཞིང་རང་
སྐད་ཐོན་པ་འབྱུང་། བར་གཅོད་བདུད་གྱི་མཚན་མ་བསྒྲོག་གུར་ན། སྒྲུ་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་འགོ་བ་དཔག་
མེད་འདྲེན་།^{༡༡༧} ཞེས་མིང་དང་ལོ་སྒྲིང་འགྲིག་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་རྩུམ་པའི་བག་ཆགས་རང་ནི་རྩུང་བཟད་ཡོད་འདྲ་བས་རང་ལོ་སྤྲུམ་ཅུ་བཞི་
བརྒྱ་སྟོར་གྱི་དུས་གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་འཆར་བདེ་བ་དང་བཅས་སྒྲུ་ཆད། བཟོ་གསོ། ནང་རིག་པ་
སྟེ་གནས་ཆེན་ལྟའི་ཡིག་འདོག་གི་རང་རྩུམ་པོ་ཉི་ཆད་ཉི་ཤུར་བཅར་བ་རྒྱལ་སྤྱིད་འདོན་སྒྲིང་གི་ཞར་
ལས་སྤྲུབ་པ་དང་། དག་འདི་འཆོས་པ་སོགས་སྒྲོན་དང་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་མཚོན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་
རབ་གནས་གྱི་དུས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩུམ་གསུམ་སོགས་རང་བྱོགས་ཞུ་སེར་ཅོད་པར་འཆར་བའི་རིང་
ལུགས་དང་། སྒྲིའི་གམ་དུ་བཅར་བ་རྩུམ་པར་རྒྱལ་བ་ལན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་འདུས་པའི་ཆོགས།

དོར་བྲག་ཨེ་མམ་ལྷོག་སྐར། སྒྲིན་གྱིང་དང་བཅས་པའི་མུ་འབྲུར་གྱི་འདུས་གྲ། ཡར་ཁྲུངས་བཀྲ་ཤིས་
 ཅེ་ས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་གྲ་རྣམས་སུ་དེ་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་དང་། མུ་འབྲུར་གྱི་བཀའ་
 བརྒྱད་ལག་གསུམ། ས་ལུགས་ཀྱི་དོར་རྣམས་ལ་དེད་དུས་ཀྱི་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་གྲ་སྒྲོར་པའི་བཤད་པའི་
 ཆོད་ན་གྲ་སྒྲོར་མི་འདྲ་བ་དུག་གི་བཤད་པ་ཉིན་འཁྲུངས་དང་། ཆོགས་མཆོད་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཐོག་
 མ་མཉམ་བྱུང་བསྐྱལ་པ་མ་ལུང་དང་འབྲུ་བཤད། དེ་བཞིན་བདུད་བཞི་རབ་བཙུམ་ལ་ལུང་དང་འབྲུ་
 བཤད། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པར་བསག་སྦྱང་དགོས་མིན་གྱི་ས་མཆོན་པའི་ཆོགས་མཆོད་རང་གི་
 བྲིགས་དང་དགོས་པ་སྐབས་དོན། རང་སྤྱོད་ས་བཅུན་པའི་བདག་པོ་བཙུང་ཁ་བཞུག་པོའི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ངེས་དོན་སངས་རྒྱུ་ཚུལ། སངས་འཕགས་འཕོ་འཇུག་གི་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་
 བཅུམས་བ། ཇོ་མཆར་བསྐྱལ་པ་མར་འབྲུ་བཤད་སོགས་མི་འགྲོ་བ་རེ་དང་སྤྱིར་བོ་ཆོགས་མཆོད་རང་
 གི་དགོས་པའི་ཐུགས་འདུན་དགོས་ལུགས་རེ།

དུག་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་མཉེས་ཐང་དུ་ཐེབས་པ་ནས་བཟུང་དགའ་སྤྱོད་གལ་ཆེ་རིགས་ལ་
 སོ་སོའི་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་དང་བཅུན་པ་སོགས་ངག་བཤད་གྱི་རིགས་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་
 དེས་པ་དང་། ཐོག་མ་སོ་ཐར་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱུ་སྐྱས་བཙུང་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་
 རུང་། ཞོར་བཤད་དགེ་བསྟན་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིས་ས་ལོང་བཅུན་ལས་སྒྲོན་ཆད་ལག་ཏུ་མ་
 ཡོན་ཞིང་། ཞོར་མ་ལུ་བ་ཆེན་པོས་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་དགཉིས་དང་། གསང་བ་ཡོངས་
 སྐྱོང་གསལ་བ་སྒྲིན་པར་སྐུལ་ཞིང་། ཡི་དམ་ཁ་གསལ་གྱི་གྲངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐེངས་གིང་ལེགས་ཉེས་
 མཆོན་མ་མཛོན་སྐུ་དུའང་བྱུང་བ་དང་། རྒྱན་སྒྲོད་ཆང་མ་ཞེས་མི་འཁྲེལ་བར་སྒྲོད་ཐོ་རངས་བསྐྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷན་མི་བྱང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རང་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་བྲུགས་མ་བྱུ་བ་
 མིན་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱོད་མི་གཅོད་པའི་དམ་བཙུང་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྲིས་སྐྱེད་ལུ་མེད་
 རྗེའི་སེམས་ཀྱི་གཅོད་པར་ཉེ་བ་ཙམ་ལས་གང་དུའང་རྫོང་ཐོགས་དཀའ་ཞིང་། ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་
 པ་འདིར་མུ་ཐོག་རྒྱུད་རྒྱུད་གསུམ་སྒོ་འཛིན་ཙམ་དང་། གྱིང་སྤྱོད་ཆོས་རྗེ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མ་ལེ་ཙམ་
 ཡིད་ལ་ངེས་པ་དང་། བྱང་ངོས་ནས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་མ་གན་སྤྱིར་སྐྱེན་པ་དང་། ས་སྤྱོད་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་མཆོག་ཤེགས་པའི་དུས། རང་ཡང་ལན་ཁ་གསུང་བྱོལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཞིབ་མཇལ་གྱི་བབས་
ལ་བལྟས་ན་རྒྱ་དུགས་ལ་འཇགས་ཆེ་ཙམ་ལས་མན་ངག་ཟུར་བཞོལ་གྱི་རིགས་ལ་ཐུགས་འཛིག་
རྒྱུ་ཞིང་ཐུག་ལེན་མི་མཛད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།

སྒྲན་སྒྲོམ་འབྲང་རྒྱས་པ་ཡང་འདྲིས་ཏེ་གྲུབ་ཐོབ་བཅོས་ལྟ་བུ་ལས་གསོ་དཔྱད་སྒྲར་ཉ་ཅང་
གི་གཟིགས་པ་མི་ཆེ། ལྷག་བསམ་མམ་སྒྲུབ་དག་འང་ཞིབ་པར་འདྲིས་ཏེ་རྒྱུད་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཆོག་
རགས་ངེས་ཙམ་དང་། ལག་ལེན་བདུད་ཅི་བྱམ་པ་དང་མཆོ་སྤྲད་མཁན་ཆེན་གསུལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་
གཙོར་འདོན་ལས་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱུ་མི་ཆེན་པོར་། ཉན་པའི་དོན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་བཙོན་པ་ཆེ་ཞིང་
ཐུན་བུའི་ཁྱོ་འཛིན་དུས་དབང་གིས་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས། གཞན་མ་མིང་དང་མཚུངས་པར་ཀུན་ལ་
བསམ་པ་དགེ་བ་རྒྱུད་ལས། བྱང་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་ལེན།³¹⁵ །ཞེས་པའི་རྒྱུ་དུག་ནས་
གཅིག་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ། དར་མོ་སྒྲན་རམས་པ་ལན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་འདུས་གྲངས་སྒྲུ་
གམ་དུ་བཅར་བ་སོགས་དཀྱིལ་ལོར་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུབས་མགོན་ཉིད་དང་
དངོས་ཅག་བཅས་པར་དམ་ཆོག་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཞིབ། རྗེ་སྒྲུ་མའི་གཟིགས་པ་དང་རང་གི་འང་
བརྒྱུག་བསྒྲུར་གྱི་ཡན་ཆ་དུ་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་། ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྟོད་ལུགས་གསུལ་ཆེ་བའི་མན་
ངག་སྒྲུ་ཆོགས་ལག་ཏུ་བསྟར་བ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་བས་སྒྲན་བསོད་ཀྱང་ལྷག་པར་ཆེ་བར་སྒྲུང་། སྒྲུམ་
དར་གཉིས་ཀ་དང་རང་ལོ་སྒྲུམ་ཅུ་ཡན་བྱོན་དུ་ཁ་ཡར་ཐེབས་པའི་དུས་དང་དེའི་གོང་མཉམ་གཤིབས་
བཅས་ཉ་ཅང་འདྲིས་ཆེས་བས་ཞར་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་ཞིབ་པར་བྱུང་བ་སྒྲན་དོད་དང་གཞུང་གི་གོ་བ་ལེན་
ལུགས་རགས་ཙམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། གཞན་པའི་ལྟ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་རྗེ་མི་ལའི་གངས་དཀར་ཏེ་མེའི་
དཔེ་ལྟར་སྒྲན་གསུལ་ལས། དོན་སྒྲན་དོ་སྟོང་འགྲེམས་ལག་ལེན་དང་གཞུང་དོན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆར་
ལུགས་འདིར་སྒྱུངས་པའི་རྒྱན་པོའི་ཁུར་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ། རྗེ་སྒྲུ་མ་སྤྱིད་ཞིའི་
གཙུག་རྒྱུན་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་བཀའ་ལས། འོན་ཏེ་སྒྲིགས་མར་སྟོད་པའི་ཁུར་བྱུ་ནས། །འཁྱོག་འགྲའི་
ཉེས་པར་བཤད་པའི་ལྟེ་བརྒྱུད་ལྟེ། །འགྲོ་བའི་སྒྲོག་ལ་རྒྱོལ་བའི་གཏུག་པའི་སྒྲུལ། །འཆོ་བདག་སྒྲན་
པའི་གཟུགས་གཞན་བསྒྲུར་བས་གང་།³¹⁶ །ཞེས་གང་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ལྟར་ཉག་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པ་འདུག་

ནང་། གོང་དུ་བཟོད་པའི་གཉའ་རིགས་རྣམ་ཀློང་དེ་རྣམས་སྒྲན་པོ་། ཐོང་འགྲེམས། ཡུལ་ཐིག་
 མོགས་ལེན་དགོས་ཕུང་བས་གཞུང་དོན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་འབྲོལ། རེ་གཉིས་ལུས་པ་
 རྣམས་བརྟུང་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དབུས་རྩ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་གསུམ་བཞུགས་པ་དང་བོད་རྩོམ་གྱི་
 འགྲེལ་པ་མོགས་སྒྲོར་མར་ཞིབ་བཅུ་ག་པས་སྟོན་ཆད་འབྲུ་བསྟན་གྱི་བཤད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཡིད་དུ་འདོམས། རྣམ་དོར་གྱིས་དབུས་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ལ་འབྲུ་བསྟན་གྱི་དེ་མེད་དང་དཔེ་བལྟ་དོགས་
 གཅོད་ཆེས་གཤིས་རྒྱུད་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ་སོར་སྟོ་འཛིན་བྱས་པ་དང་མན་རྒྱུད་མ་བཟུང་བ་ཆ་འདྲ་བའི་
 ཆོག་འབྲུ་གསེབ་པ་རེ་མ་བྱས་པར་མནན་རྒྱགས་མི་འགོ་བལས་དོན་ཆ་མཐའ་དག་དང་ཁྱད་པར་དཀའ་
 གནས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་འཇགས་པ་བྱུང་བ་དང་།

རིག་པ་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་
 ཞི་བར་བྱས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བདེ་བའི་བརྟུང་ལེན་ཆེན་པོ་སྟེར་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོལ་རྩ་ན་
 མེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བརྟུང་ཅི་སྟེར་པོ་ཡན་ལག་བརྟུང་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་གསོད་བྱུང་རང་
 ལུགས་སུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལོ་ཆེན་བེ་རའི་འགྲུར་ལ་གངས་ཅན་ཡུལ་
 གྱི་དབང་བོ་དང་འཆམ་པར་རིགས་འདུས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་གོང་སྟོས་
 བཞེན་བསྟན་ཁ་དང་ཞུས་དག་གནང་བ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞེར་གྲགས་པ་འདི་གསོ་རིག་ཀྱང་གྱི་གཙོ་
 པོ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་གཅེས་པ་ཞིག་སྤང་ཡང་། བྱང་པ་རིགས་ལྡན་རྣམ་
 རྒྱལ་གྲགས་བཟང་དང་མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བྱར་མཁར་རྩམ་སྟེ་རྣམས་ལས་སྟེ་རབས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཆོང་འདུས་འོ་མ་བཞེན་བསྟན་ཅིང་ཅི་རིགས་སུ་གྱུར་བ། ཡར་རྒྱབ་པས་སྦྱོན་བདག་
 མཛད་དེ་བྱར་མཁར་སྟོ་གོས་རྒྱལ་པོས་ཞུས་དག་པའི་གྲ་ཐང་རྒྱུད་བཞེས་སྟན་པའི་བ་དན་སྟིད་
 ཅིར་སྟེང་བའི་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ། བདག་གི་སྒྲ་མ་པེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ་ཆེན་
 པོས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་དོན་དམ་པར་ལག་མཐིལ་སྒྱུ་རུ་འི་རྣམ་པ་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་།
 དམན་པོར་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེར་གསལ་བ་ལྟར་རིག་པ་འདིར་རྩ་བཤད་བྱི་གསུམ་ཐུགས་འཛིན་དང་
 ས་དབྱེད་དང་རྟེལ་འགྲེམས་རགས་ཅམ་གསན་རྩལ་ལས་སྟོས་མི་མཁྱེན་པའི་རྩལ་བསྟན་ཅིང་། བྱང་

ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་དང་ཐུད་དུ་ས་ན་ཆོད་རེ་མཐོར་གྱུར་གྱུར་རྒྱུ་དེས་ཤིང་བརྟན་ཆ་
 ཆེ་བ་སོགས་གོང་བཤད་ལྟར་མཆིས་ན་འདྲ། འགྲེལ་པའི་རིགས་ལ་གཞིག་པ་མ་རྒྱལ་པ་འམ་རང་གི་
 ཨ་ཡའི་གསོལ་ཞལ་གྱི་དཔེར་སོང་བ་ནི་ལྟར་རུང་། སློབ་འཁོར་སོགས་ལྟ་རྒྱུ་མ་གཞན་དང་
 མཐུན་པར་བྱང་ཐུར་གཉིས་བཞེད་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲ་ཐང་རྒྱུད་བཞི་འདི་ག་ཆེས་ཁྱད་པར་
 འཇགས་ཚུལ་ཞུས་པ་སྐར་ངོ་དང་བརྟན་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག་ལོ་གྲ་ཐང་སོར་བཞག་
 པར་དུ་བརྟོད་པ་གནང་བ་དང་པར་བྱང་སོགས་སྟལ་གྱུང་། རབ་བྱུང་དེ་གའི་ལྷགས་ཁྱིལ་པར་ཐུད་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཁོ་བོས་རྒྱུད་རྒྱུང་བ་གསུམ་སྟོ་འཛིན་སྐབས་ནམ་རྟོག་རི་སྟེང་ཅིག་ཤར་བ། རི་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་
 རོ་ནང་ཀྱན་སྟོང་དུ་བཀའ་བཞུགས་ཞོར་བྱང་ཐུར་གཉིས་བཞེད་པ་མི་གཅིག་པ་སོགས་ཐེབས་པ་ལྟ་རྒྱུ་
 དཀྱུས་མ་རྣམས་ལྟོ་སྒྲ་ལུལ་བབས་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དང་ལག་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོད་སྟངས་ཐུན་
 ཐུ་ལས། གཞུང་དོན་དུ་རིམ་པར་སྐུ་མའི་ལམ་ལ་བྱི་མ་བརྟན་པས་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་དང་། གྲ་ཐང་
 རྒྱུད་འདི་ལ་ཡང་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་ས་དབྱུད་འཇུགས་པ་ཆོག་ཆད་པ་སོགས་མང་བའི་ཏུ་ཅང་ཁྱུངས་
 ཆོད་པར་མ་སེམས་པས། ད་ལམ་གྱི་པར་བྱང་བཀའ་རྩིས་བཅད་ལྷག་འདི་ཅུང་ཟད་ཐལ་ཚུལ་སོགས་
 ཞིབ་པ་སྟན་དུ་ཐུལ་བས་དབྱེས་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་ངོས་ནས་སོགས་དེ་བཞིན་གསུང་བ་སོར་
 བཞག་ཏུ་བགྱིས་ན་འདྲ། ཁྱེད་གྱིས་རི་ལྟར་ཟེར་བ་བདེན་འདུག་པས་སྤར་བཅད་བདར་ཞིག་ཐུབ་ན་
 ལེགས་འདུག་པས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ཐོབ།

གཡུ་ཐོག་སྟོང་ཏིག་གི་དབང་ཞུས་དུས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་བཅས་པ་སྤྱི་བོར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།
 ལག་ཏུ་སྟལ་ནས། འགྲོ་ལྟ་མ་རིག་དུག་ལྡེའི་རྒྱུད་ལས་ནི། ཞེས་སོགས། རྒྱུད་ཆེན་ལྟེ་བཞི་མཇུག་
 དོན་བཅས་པ་ལ། ཁའོ་བརྒྱུད་ཆ་ལག་དང་བཅས་གསོ་དབྱུད་གྱི། གཞུང་དང་གདམས་པ་ཀྱན་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་བས། ཆོག་དོན་རི་བཞིན་རྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག ཁེས་གཞུངས་དང་བཅས་
 གསུངས་ཤིང་། ཅང་ཏེ་ཡུན་རིང་བསྐྱག་པ་གནང་བའི་དུས་སྤར་བཟུང་བའི་ཆོག་སྟོར་ངེས་དོན་བཀའ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་སྟོ་རང་ལམ་གྱི་འཆར་བའི་སྤང་བ་དང་བཤད་སྟོལ་སྟོངས་ཤིག་པའི་དུས་འཕྲལ་
 དུ་བྱ་སྟུང་ཡིད་ལ་དུར་དུར་ཤར་བའི་བྱིན་སྒྲོབས་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་སྟོ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་རང་

གི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་བགྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་
 པ་ཙམ་ལས་དེ་འབྲུལ་གང་ཅི་ནས་ཞུས་དག་པར་མ་བྱལ། བྱིས་འབྲེལ་པ་བེ་སྟོན་བརྩམ་པ་དང་
 སྐྱགས་རྟོག་གཞིག་བཅུག་པར། མན་རྒྱུད་སློ་འཛིན་དང་ནད་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་མ་བྱལ་ཅིང་། གོང་དུ་
 སོང་བའི་སྟོན་རོ་རྩ་ཡུལ་གྱི་ཐིག་སོགས་ལས་དུས་དབང་གིས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་
 བརྟེན་མ་བྱལ་བས་རྩལ་བཞེན་དཀའ་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཚོ་སོགས་རྒྱུད་ལྗེ། གསེར་འོད་དམ་པ་དང་དཀོན་བཟེགས་སོགས་མདོ་ལྗེ། ཡུང་གཞི་དང་ཐོན་
 ཚོགས་སོགས་འདུལ་བ། གདགས་པ་དང་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་སོགས་མདོན་པ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་
 སླིང་པོ་བལྟས་པ། དེའི་རང་འབྲེལ། ལྷ་ཟེར། སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ། གཅེས་གྲུབ། འཚོ་བའི་མདོ། དཔུལ་
 རྒྱུབ་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་འབྱུར་རིགས། སྟོན་དབྱུད་ལྷ་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་འབྱུར་
 རིགས། འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པོའི་བེ་བུམ་གྱིས་དབུས་ཁང་ཁུང་ནས་འབྱུར་བ། བདུད་ཅི་བམ་པོ་བདུན་པ།
 བདུད་ཅི་མཚོག་གི་གཞུང་ལུགས། བདུད་ཅི་བུམ་པ། སྤང་གསལ་ཤེལ་བུམ་སོགས་སྤྲེལ་འབྱུར་རྗེ་རྗེ་
 ཐེག་པ་བཀའ་གཏེར་གྱི་རིགས། བི་བྱི་བྱི་ཏི་ཁ་སེར། སྟོན་གསལ་གདམས་པ་སུམ་རྩ། བདུད་ཅི་སླིང་
 པོ་ཆེ་རྒྱུང་། རྗེ་འབྲུང་འབྲུལ་གྱི་ལྗེ་མིག་ཡན་ལག་བཞི་པ། ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པོད་དུ་
 སྤྲེལ་བས་བྱུང་བའི་གཞུང་ལུགས། ཅ་བཤད་ཕྱི་གསུམ་ལ་འབྲེལ་པའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་ཡང་
 བརྟེན། མན་རྒྱུད་དུ་སྤྲེལ་པན་འབྲུ་འབྲེལ་ཚད་ལྡན་མཛད་མི་ཆེར་མ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། གཞུ་ཐོག་པའི་
 གསེར་མཚན། དེ་ལ་ཡང་ཐོང་མཚན་སྤྲེལ་མཚན་གཉིས། བུ་དོན་མ། བྱག་དྲེག་མ། ལུར་མཁར་རྟིང་
 མའི་རྒྱུད་བཞི་སྐམ་ནང་མ། བྱང་ལུགས་མཁས་པས་མཛད་པའི་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་སོགས་དང་།
 མང་ལུལ་གྱང་ཐང་ཁུང་རྗེ་དཀར་པོར་སྤྲི་བཙན་པོའི་སྐུ་པ་ཁྱི་བསོད་ནམས་ལྗེས་སྦྱིན་པའི་
 བདག་པོ་མཛད་དེ་དགོས་འདོད་ཤིན་ཏུ་དཔལ་བཟང་གིས་ཁུར་འཁུར། འ་བ་དགོས་སྤོང་བཀྲ་ཤིས་¹⁹དང་
 རང་ཉིད། ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱ། རབ་འབྱམས་པ། ཚོས་བདེ་བཞིས་ཞུས་ལེགས་པར་དག་པ་རྗེ་དང་
 དགའི་པར་དུ་གྲགས་པ་དང་། སྐམ་པོ་ནོར་རྒྱན་པས་ཁུར་བཞིས་སྟོན་པ་དོན་གྲུབ་པས་བསྐུལ་བ་དང་
 ཞུས་དག་བྱས་པ་སྐམ་པོའི་པར་མ་དང་། རྟག་བརྟན་དུ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སླིང་པོས་ཁུར་བཞིས་ཀྱི་

འཕྲོ་འཕུད་དཔོན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ཅིང་། ལུས་དག་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སོང་བའི་
གཉའ་པའི་རིགས་སྤྱན་བྱང་ལྷན་གྱུ་བ་མིངས་ཀྱི་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་སམ་བདུད་ཅི་འཕྱར་མེད་
གྱིས་བྱས་པ་རྟག་བརྟན་པར་མ། བོད་དང་པའི་པར་མ་སོགས་དང་། ལྷགས་སྒྲུག་གིས་བྱས་པའི་ཡིག་
རྟེན་ལེ་ཚན་འདྲ་དང་ཡང་བསྟན་པ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སུ་གྲགས་སོ་ཅོག་གི་སྤྱན་དཔུང་ཐ་
མོ་དང་བཅས་པ་ཐལ་ཆེར་ལ་སྤྲོ་ཐབས་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་ཞིབ་རྒྱུ་བརྟགས། ལྷན་པར་ཟུར་མ་ཁར་
རྟེན་མའི་རྒྱུད་སྒྲམ་ནང་མ་དང་ཕྱག་དྲེག་མ་གཉིས་གཞིར་བཞག ག་ཐང་གི་རྒྱུད་བཞིར་ཚིག་ཆད་པ་
སོགས་རྟེན་པ་རྣམས་མཐུན་པར་འདུག་རིགས་རང་གི་རིགས་པས་ཀྱང་དཔུང་དེ། དཔེར་ན་བསྐྱེམས་
ཚིག་རྒྱུ་བཤད་པ་ནང་གསེས་དུས་མ་ཚང་རིགས། ནད་རྟགས་བཤད་པར་བཅོས་ཆད་པ། ས་དཔུང་
འབྲུགས་པ་སོགས་དང་། ལ་ལ་དག་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་འོལ་སྤྱི་རྟོག་བཟོ་མེན་པའི་ཡུང་རིགས་
ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ། བར་རྟེན་གོ་དཀའ་པེས་རྣམས་གསལ་དུ་བཏང་བ་བཅོས་ལྷས་
ལེགས་པར་དག་རྟེ་པར་དུ་བརྒྱུས་ནས་གཏན་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྤྱིན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱ།

བེ་སྤོན་སོགས་སྤྱན་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཚུལ།

དེ་བསྟན་བར་དུ་རྩལ་པ་དང་ལོག་ལམ་འཕྱན་པ་རྣམས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དུ་གཙུར་ནས་
རྒྱུད་བཞི་གའི་འགྲེལ་པ་སྤྱན་སྒྲའི་དགོངས་རྒྱུན་རྒྱུད་བཞིའི་གསལ་བྱེད་བེ་རྒྱུ་སྤོན་པོའི་མ་གླི་ཀ་
ཞེས་དཔེ་ཤོག་ཆད་མ་རྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ལོངས་པ་བརྩམས་པའི་དབུ་བརྩུགས་པ་དང་། དག་
པཤེས་ཆགས་པ་ཚོས་འཕེལ་འཛིན་གྱི་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འདུག་པས་འཛིན་བརྩུག་པ་བྲིད་ཀྱི་བྲེལ་
གཡང་དང་བསྟན་གཤིས་བཟུང་བར་ལག་གཏུགས་དོགས་པའི་བྲིས་གདན་ལྷ་བྱ་ལས་བརྒྱུད་བ་ཞིག་
སྤར་ལན་ལུས་དག་མ་བྱུང་རུང་ཅུ་བཤད་ཕྱི་གསུམ་མན་རྒྱུད་དང་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྲུ་
བསྟན་དང་། དེའི་དོན་མ་ལུས་པ་ལག་མཐིལ་སྒྱུ་རུའི་རྣམ་^{༡༩}པ་བཞིན་མཁས་ནས་བྲིས་པའི་བར་གྱི་
བདེ་སྒྲག་རྒྱུ་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་སྤོན་མེད་ཀྱི་བྲིས་ཆའི་སྟོར་ལ།

དང་པོར་ཙུ་བརྒྱད་ལེའུ་དང་པོའི་གྲིང་གཞིའི་དོན་སྒྲུལ་པའི་གནས་སྐྱེན་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་
 གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ཚ་གང་ལྡན་འདུས་གྱི་གཉེན་པོའི་སྐྱེན་སྐྱེ་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རི་བོའི་རྩེར་
 བྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྤྲུག་ཅེས་བྱ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟའི་སྐོན་ནས་སྟོན་
 པ་སྐྱེན་གྱི་སྒྲ་བཞུར་འོད་གྱི་རྒྱལ་བོ་དེས་གསོ་རིག་རྒྱུད་འདི་ཉིད་གཏི་མཁ་རྣམ་དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས།
 ཞེ་མཛེས་རྣམ་དག་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ར་རྒྱལ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་
 མོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། སྤག་དོག་རྣམ་དག་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དང་སྟོང་མཆོད་ལུས་ཁྱེད་
 ཁྱེད་ལན་གྱི་བྱིན་གྱི་འཁོར་ཚོགས་དུ་མར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཁ་བྱང་དང་བཅས་པ། གཉིས་པར་ལེའུ་
 གཉིས་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་སྒྲུལ་རྒྱལ། ལེའུ་གསུམ་པ་གནས་ལྷགས་ནད་གཞིའི་
 ཙུ་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་སྟོང་པོ་དང་གྱུར་པའི་སྟོང་པོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལས་ནད་དང་ལུས་
 ཟུངས་དྲི་མ་གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ། ལོ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ། གཉིས་པར་རྒྱ་རྒྱུན། འདུག་སྒོ། གནས།
 ལམ། ལྡང་དུས། འབྲས་བུ། ལྷོག་རྒྱ་རྣམས་གྱི་ཡལ་ག་དགུ། ལོ་འདབ་དུག་ཙུ་ཙུ་གསུམ། དྲིལ་བས་
 ལོ་འདབ་བརྒྱད་ཙུ་ཙུ་བརྒྱད། མེད་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་རིང་བ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ཚོས་ནོར་
 ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བདེ་བ་རྟེ་ཐུང་པོ་འོད་སྐྱར་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་རྣམས། གསུམ་པ་དོས་འཛིན་
 རྟགས་གྱི་རྩ་བ་ལས། བལྟ་བ། རེག་པ། དྲིལ་བའི་སྟོང་པོ་གསུམ། དང་པོ་བལྟ་བའི་སྟོང་པོ་ལས་སྟེ་
 མཆུང་ཡལ་ག་རེ་ལ་ལོ་འདབ་གསུམ་རེ་རྟེ་དུག གཉིས་པ་རེག་པའི་སྟོང་པོ་ལས་རྒྱང་མཁྲིས་བད་
 གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ་ལས་ལོ་འདབ་རེ། གསུམ་པ་དྲིལ་བའི་སྟོང་པོ་ལ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་གསུམ་གྱི་
 ཡལ་ག་གསུམ་ལས། རྒྱང་ལ་ལོ་འདབ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། མཁྲིས་པར་བདུན། བད་ཀན་ལ་བརྒྱ་
 གཅིག་རྟེ་ཉེར་དགུ། དྲིལ་བས་སྟོང་པོ་གསུམ། ཡལ་ག་བརྒྱད། ལོ་འདབ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཅིག་དུ་ཡོད་
 རྒྱལ། བཞེ་བར་གསོ་དབྱེད་ཐབས་གྱི་རྩ་བ་ལ་ཟས་སྦྱོད་སྐྱེན་དབྱེད་གྱི་སྟོང་པོ་བཞེ་ལས། དང་པོར་
 ཉེས་གསུམ་ཟས་སྒོམ་གྱི་ཡལ་ག་དུག རྒྱས་ཟས་གྱི་ལོ་འདབ་བརྒྱ། སྒོམ་ལོ་བཞི། མཁྲིས་ཟས་གྱི་ལོ་
 འདབ་བདུན། སྒོམ་ལོ་ལྔ། བད་ཟས་གྱི་ལོ་འདབ་དུག སྒོམ་ལོ་གསུམ་རྟེ་ཁོན་སོ་ལྔ། གཉིས་པར་
 ཉེས་གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ་ལས་གཉིས་རེས་ལོ་འདབ་དུག གསུམ་པར་རོ་རུས་ཞི་སྟོང་སོགས་

ཡལ་ག་བཙོ་ལ། ཉེས་གསུམ་རོ་རྩམ་གྱི་ལོ་འདབ་བཙོ་བརྒྱད། ཞི་བྱེད་གྱི་ལོ་འདབ་ཉེར་གསུམ། སྤྱིང་
བྱེད་གྱི་དགུ་ཉེར་ལྔ་བརྒྱ། བཞི་པར་ཉེས་གསུམ་གྱི་ཡལ་ག་གསུམ། ལོ་འདབ་བདུན། སྤིལ་བས་སྤྱིང་
པོ་བཞི། ཡལ་ག་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན། ལོ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། རིག་པའི་ལོ་ཉེས་ཐུགས་
ཀར་ཐིམ་ཚུལ་ཏེ་ཙ་བ་ཐུགས་གྱི་རྒྱད་ལ་ཐིམ་ཆ་བཞི།

ལྷ་པར་བཤད་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ནས་སྤྱིལ་པའི་དྲང་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་དང་གཉིས་པའི་བྱ་བ་པ་
ལུས་གནས་སྒོར། སྤྱག་པར་ལྷན་སྤོངས་ལུགས་བཤད་རྒྱུད་གྱི་ཙ་ཐིག་བདུན་དང་། བདུན་པར་རྒྱབ།
བརྒྱད་པར་ལེའུ་གསུམ་པ་འདྲ་དཔེ་དང་བཞི་པའི་སྤྱོད་ཆ་པོ་མོའི་ལུས་རྒྱངས་སྒྲ་མཚན་ལྷང་ཚད་ཡན།
དགུ་པར་གོང་འཕྲོས་གྱི་རྩམ་རིགས་ནས་བཟུང་གཟུགས་ངན་རང་བྱུ་བྱེད་བཞི་ཡན་སྟོན་པའི་མདུན་
དང་། བརྒྱུ་པར་དེ་དག་གི་རྒྱབ། བརྒྱ་གཅིག་པར་རང་ལུགས། ཆགས་སྤྱོད་འབྲེལ་པའི་ཙ་ཐིག་མདུན་
དང་། བརྒྱ་གཉིས་པར་དེའི་རྒྱབ། བརྒྱ་གསུམ་པར་ཙ་ཐུན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་རྒྱུ་ལྷན་ཚུལ། བརྒྱ་བཞི་
པ་ཡང་ཐུན་ལུས་དང་དྲ་བར་བྱེས་ཚུལ་དང་། ཆེའི་ཙ་རྒྱར་མཁར་པའི་གཏར་ཙ་དོན་བདུན་རྣམས།
བཙོ་ལྷ་པ་ལྷ་དྲ་བ་ནས་སྤྱིང་དུ་ཙ་དཀར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ཙ་དང་བྱི་རོལ་གྱི་ཙ་འབྲེལ་ཚུལ། བརྒྱ་དྲུག་པ་ག་
གནད་ནས་སྤྱ་གའི་གནད་གྱི་པར་བཅས་པའི་མདུན་དང་། བརྒྱ་བདུན་པར་དེའི་རྒྱབ། བཙོ་བརྒྱད་
པར་ལེའུ་ལྷ་པའི་མཚན་བསྟུས། སྤྱག་པ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་འདྲ་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། བདུན་པ་
ལ་ཉེའི་དྲགས་སྒྲ་ཟེར་ནས་ཁ་སྒོར་བཅས་པ། བརྒྱ་དགུ་པ་ལེའུ་བདུན་པ་སྤྱན་པའི་ལམ་ལྷས་དགེ་བ་
འབྱུང་སྤྱོད་གང་ནས་སྒྲ་ཟེར་ཁ་སྒོར་མི་ལམ་ཡིད་འཇུག་གི་སྒོར་བཙོས་པ། ཉི་ཤུ་པར་ཆེ་རིང་ནད་
མེད་གྱི་མི་ལམ་བཟང་བ་ལྷ་ཚངས་པ་ནས་ཉི་བའི་འཆི་ལྷས་བསྒྲོག་པའི་བར། ཉེར་གཅིག་པ་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྣམས་གྱི་མཚན་བསྟུས། ཉེར་གཉིས་པར་ལེའུ་
བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་བརྒྱ་བཞི་པ་བཙོ་ལྷ་པ་བཅས་པ། ཉེར་གསུམ་པར་ལེའུ་བརྒྱ་དྲུག་པའི་འཆོ་བ་ཟས་
སྤེ་འབྲས་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་པར། ཉེར་བཞི་པར་གཡོས་སྤེ་ཟན་ཆང་ནས། བརྒྱ་བདུན་པ་ཟས་བསྟུམས་གྱུར་
དྲུག་གྱུར་ཚུལ། བཙོ་བརྒྱད་པའི་མཚན་བསྟུས། ཉེར་ལྷ་པར་ལེའུ་བརྒྱ་དགུ་པའི་འབྱུང་ལྷས་སྤྱན་སྤྱོད་
ཚུལ་དང་ཉི་ཤུ་པ་བརྒྱུད་སེལ་ནས་མོ་རྟེ་ཡན། ཉེར་དྲུག་པ་རྒྱུད་སེལ་གསེར་བྱེ་ནས་གྲུ་གྲུལ་ཡན། ཉེར་

བདུན་པར་རྒྱང་སེལ་ཤེལ་ཏེ་ནས་གསེར་ཉིག་ཡན། ཉེར་བརྒྱད་པར་རྒྱང་སེལ་དཔུལ་ཉིག་ནས་སྟེ་བ་
བར། ཉེར་དགུ་པར་ལུག་མུར་ནས་ལུ་བའི་བར། ལུ་མ་ཙུ་པར་རྒྱང་སེལ་བ་ལང་མྱེ་བ་ནས་མྱིགས་པའི་
བར། སོ་གཅིག་པར་རྒྱང་སེལ་ཁ་སྒོངས་ཀར་ཕྱ་མེན་ནས་སྟེ་རྒྱད་པར། སོ་གཅིས་པར་རྒྱང་སེལ་ཁ་
སྒོངས་སྟེ་དམར་ནས་བོང་ང་ནག་བོའི་བར། སོ་གསུམ་པར་རྒྱང་སེལ་ཁ་སྒོང་ར་དུག་གམ་འཛིམ་པའི་
བར་གྱིས་རྫོགས་པ། སོ་བཞི་པར་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་སྒྲན་སྟེ་འཛིམ་པ་ཐུན་མོང་སྟེ་འཛིམས་ག་ཕུར་
ནས་ཁར་རུའུ་བར། སོ་ལྔ་པར་སྒྲན་སྟེ་པཅོང་སྟོག་ནས་ཆུ་ཙུ་མ་རྫོགས་པ།

སོ་དུག་པར་ལེའུ་ཉེར་གཅིས་པའི་ཆད་བྱད་སྟོར། སོ་བདུན་པ་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་མི་ན་བར་
གནས་པ། ཉེར་བཞི་ཉེས་པ་དངོས་བཅུག ཉེར་ལྔ་ངན་གཡོ། ཉེར་དུག་པ་སྒྲང་སྒྲང་། ཉེར་བདུན་པ་
གསོ་བ། ཉེར་བརྒྱད་བྱད་པར་གསོ་རྩལ་རྣམས་དང་། སོ་བརྒྱད་པར་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་དང་སུམ་ཙུ་
པའི་གསོ་ཐབས་དངོས་བཅས་པ། སོ་དགུ་པར་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་བྱ་བྱེད་སྒྲན་པའི་སྟོར་དང་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དཔུ་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པའི་རྩལ་ཏེ་བཤད་པ་སྟེ་རྩུད་ལ་བྱིས་ཆ་སུམ་ཙུ་སོ་ལྔ། བྱིས་ཆ་བཞི་བཙུ་
པར་མན་ངག་རྒྱད་ལེའུ་དང་པོ་རྒྱད་གསུངས་པའི་རྩལ་ནས་ལེའུ་གོ་གཅིས་པ་མེ་ཐུར་གཏར་གསུམ་གྱི་
དམིགས་རྣམས་མཐུན་དང་། ཞེ་གཅིག་པར་དེའི་རྒྱབ། ཞེ་གཅིས་ལེའུ་གཅིས་པའི་རྒྱང་ནད་ནས་བདུན་
པ་སྒྲན་ནད་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་གསུམ་པར་ལེའུ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཐབ་ནས་བཙུ་དུག་པ་རྒྱས་ཆད་པར་གྱི་
རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བཞི་པ་ལེའུ་བདུན་པའི་སྟོངས་ཆད་ནས་ཉེར་གསུམ་པ་རིམས་སྟེ་འཛིམ་རྒྱ་རྒྱེན་པར། ཞེ་ལྔ་
པར་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་འབྲུམ་པ་ནས་ཞེ་གཅིས་པོ་མཚན་ནད་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་དུག་པར་ལེའུ་ཞེ་
གསུམ་པ་མོ་མཚན་གྱི་ནད་ནས་རེ་བཞི་པ་གཞང་འབྲུམ་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བདུན་པར་ལེའུ་རེ་ལྔ་
པའི་མེ་དབལ་ནས་དོན་གསུམ་པ་བྱིས་གདོན་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་བརྒྱད་པར་ལེའུ་དོན་བཞི་པ་མོ་ནད་
ནས་གྱ་གཅིས་པ་མ་སྟེ་འཛིམ་ནད་པར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན། ཞེ་དགུ་པ་མན་རྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྩ་ཐིག་མཐུན་
དང་ལེའུ་གྱ་གསུམ་པའི་མོ་གོ་རིགས། ལྔ་བཙུ་པར་གོང་གི་རྩ་ཐིག་རྒྱ་བདུང་ལེའུ་གྱ་གསུམ་པ་མོ་མ་
ནས་གྱ་དུག་པ་ཡན་ལག་གི་རྩའི་བར། ང་གཅིག་པར་ལེའུ་གྱ་ལྔ་པ་བྱང་ཞོག་ཡུལ་ཐིག་གཉན་པའི་
གནད་བཅས་པ། ང་གཅིས་བར་ལེའུ་གྱ་ལྔ་པ་བྱང་ཞོག་རྣག་འབབ་ཡུལ་ཐིག ང་གསུམ་པར་ལེའུ་གྱ་

བདུན་པ་སྤྱད་དུག་འཕྲོས་དོན་ནས་གྱུ་བརྒྱད་གྱུ་དགུ་པ་བཅས་པ། ང་བཞི་པར་ལེའུ་དགུ་བརྒྱ་པ་རྒྱས་
 པ་གསོལ་བའི་བརྒྱད་ལེན་ཆེན་པོ། ང་ལྔ་པར་ལེའུ་དགུ་བརྒྱ་པ་རྒྱས་གསོལ་བའི་བརྒྱད་ལེན་རྒྱུ་དང་ལེའུ་
 གོ་གཅིག་གོ་གཉིས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཏེ་མན་ངག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱད་ལ་བྲིས་ཆ་བརྒྱ་དུག ང་དུག་པ་བྲི་མ་
 རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་གསུངས་པ་ནས་དོན་བདུན་པ་དུས་བཞི་ཁམས་ལྗེའི་དགུན་ཐ་རྒྱུ་དགེ་མཆོར་ཙ་རྒྱ་
 བའི་པར། ང་བདུན་པ་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བདུན་པ་དུས་བཞིའི་གོ་ལ་ནས་བརྒྱད་པ་དགུ་མྱིའི་རང་རྒྱལ་
 བའི་པར། ང་བརྒྱད་པར་སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་གྱི་གོ་གས་རྩ་མཆོན་རྩ་དར་པ་ནས་
 གདོན་ཆའི་གིང་ཁམས་གདོན་གྱི་ལན་རྒྱེན་པར། ང་དགུ་པར་ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་གྱི་སྤྱི་རྩའི་གདོན་
 གྱི་ལན་རྒྱེན་ནས་དབྱིད་མཆོར་རྩའི་པར། དུག་རྩ་པར་དབྱིད་སྤོ་རྩའི་གདོན་གྱི་ལན་རྒྱེན་ནས་མེ་རྩ་
 གོ་ལྷོག་གི་མ་དང་ལུ་མོའི་རྩར་བལྟ་བའི་པར།

རེ་གཅིག་པར་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་གྱི་ཁྱོན་རྒྱུང་མའི་རྩར་བལྟ་བ་
 ནས་རང་རྩ་མ་ཆད་པའི་པར། རེ་གཉིས་པ་རྩ་མདོའི་ལྷ་ཁག་དུས་གྱི་ཁམས་ནས་སྒྲོར་པ་ནས་བརྒྱ་པ་
 རྒྱུད་སྤྱད་ཆ་གང་མི་སྤྱིད་པའི་པར། རེ་གསུམ་པར་རྩ་མདོའི་སྤྱི་དོན་བརྒྱ་གཅིག་པ་རྒྱུང་གི་འཆི་རྩ་ནས་
 བརྒྱ་གཉིས་པ་གདོན་རྩའི་ཆོགས་གསོག་སྤྱིན་གཏོང་གི་པར། རེ་བཞི་པར་རྩ་མདོའི་ཆོ་རྟགས་སྤྱ་རྩ་
 ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་རྩ་མདོའི་ལྷོན་འགྲོ་ཟས་སྒྲོམ་རྒྱུར་རྒྱུ་ལྟལ་པར། རེ་ལྔ་པར་རྩ་མདོའི་ནད་མེད་རྩ་
 ནས་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྩ་མདོ་གདང་རྒྱུད་རང་གི་གང་རྩ་མར་མ་ཁྱའི་པར། རེ་དུག་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་མ་ཁྱ་བ་ནས་པོ་མོའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་གཞོད་པ་དགུའི་བྱད་ཁ་རྒྱག་པ་པར། རེ་བདུན་པ་རྩ་
 མདོའི་གཞོད་པ་དགུའི་ནག་སྤྱག་ནས་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱད་ལམ་གྱི་བརྟག་པའི་པར། རེ་བརྒྱད་པར་
 རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱད་ལམ་རྒྱངས་བརྟག་ནས་རིན་མི་འདི་རྩ་དབྱུད་གཡུ་ཐོག་པའི་རྩ་དབྱུད་མི་ལྷོག་
 སྒྲོར་ཆའི་པར། རེ་དགུ་པ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐོང་བ་ལྟར་བརྟག་པ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་སྤྱུ་མ་འཆོས་མི་
 རུང་བའི་པར། བདུན་རྩ་པར་ལེའུ་བརྒྱ་བཞི་པ་བཤལ་རུང་བ་ནས་བརྒྱ་པ་བདུན་པ་འཇམ་རྩི་མི་རུང་
 བའི་པར། དོན་གཅིག་པར་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་རུ་ཉ་མི་རུང་བ་ནས་ཉི་ཤུ་བ་གཏར་མི་རུང་བ་རྒྱུང་
 བད་ཁྱག་མཁྱིས་ཅན་པར། དོན་གཉིས་པ་ལེའུ་ཉི་ཤུའི་གཏར་རྩ་དོན་བདུན་ནམ་དོན་དགུ་པ་བསམས་

བཅས་དང་ཉེར་གཅིག་པའི་མེ་བཅའི་བར། རོན་གསུམ་པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་བཅའ་ནས་ཉེར་ལྷ་
བ་ཐུར་མ་བཅས་པའི་རྒྱབ་མདུན། རོན་བཞི་བར་མེ་བཅའི་ཁ་སྐོང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་མདུན།
རོན་ལྷ་བར་དེའི་རྒྱབ། རོན་དུག་པར་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པའི་དུགས་ནས་ཉེར་ལྷ་པའི་ཐུར་མའི་བར།
རོན་བདུན་པར་ལེའུ་ཉེར་དུག་མཐུག་རོན་ཚོགས་པ་ནས་ཉེར་བདུན་པ་ཀུན་རྟགས་གདོན་ནད་ཀྱི་
བར། རོན་བརྒྱད་པར་ཡོངས་གྲུབ་ཆའི་ནད་ནས་འཆི་བ་སྒྲོང་བ་བདུད་རྩི་བུམ་པའི་བར། རོན་དགུ་
པ་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པའི་རྒྱད་གསང་བའམ་གཅེས་པར་གསུངས་པ་མེད་གེའི་འོ་མ་ནས་སྒྲུབ་པ་འོད་
སྒྲུབ་འཚང་རྒྱུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུའི་གསང་བ་དང་ཡིད་ལས་སྒྲེས་ལུགས་ལ་བསྐྱས་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བྱིས་ཆ་ཉེར་བཞི་དང་བཅས་ཁྱོན་གྲང་ཆད་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་དང་ཉག་མ་དགུ་
བསིལ་ལྟན་འདིར་སྐྱུ་དགོན་པས་སྒྲུབ་པ་པལ་ཆེར་བྱིས་མི་འབྲུག་པའི་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཆང་བ་
མེད་པར་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས། ཆད་བྱད་རྣམས་ཀྱང་དཀར་ཆོག་སྐད་དང་རྒྱུ་འགྲོར་མ་བལྟས་པར་
གཞུང་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གསར་དུ་བཟོ་བའི་བཀོད་པ་བྱས།

ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཞིང་མན་ངག་ཆིག་བརྒྱད་ལུས་པ་ཉམས་ཀྱི་དོགས་
པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟན་ཐབས་ཟུག་རྩའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཀུན་
ར་དུ་ས་མིན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་རྩོམ་པར་ཡིད་ནེམ་རུ་ར་གྱི་སྐབས་བཞིས་ན་ལེགས་
པའི་མཆན་མ་གསལ་ཞིང་། སྤར་བོད་དུ་སྟེ་མ་སྤྱོད་པའི་དན་རོག་སོགས་འབྲུལ་སྤར་བར་ཁང་གི་
དགོན་གཉེར་ནད་སོས་བཏོབ་པ་ལེགས་པར་སྟེས་པའི་སྤོང་བོ་མེད་རང་གི་གམ་དུ་སྟེལ་བར་ཡོང་བ་
དང་འདི་ཉིད་རྩོམ་པའི་དབུ་བཙུགས་པ་མ་བསྐྱིགས་ལུན་གྲུབ་ཏུ་འགྲིག་ ཉིན་སྤུ་མ་ཁ་ཤས་སྤར་བའི་
ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་སྒྲུབ་གྱི་དྲི་དང་བཟང་པོས་ཉེ་སྒྲོར་བྱུང་བ་ཤེས་གེའི་ནད་ཆད་པ་སོགས་དགོ་ལྟས་
དུ་མ་བྱུང་། བང་རིགས་རྗེས་སྤྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལུན་ཤིངས་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་རྒྱང་སེལ་སྒྲོར་འཆོ་བྱེད་སྟེ་
ལ་དྲི་བ་ཞིག་ར་སའི་དོ་རིངས་སྤྱར་བར། བྱིས་པའི་ཆོག་ངན་ལྟ་བུའི་ཅལ་སྟོག་ལས་དངོས་ལན་
ཐེབས་པ་མ་བྱུང་འདུག་པས་དྲི་ལན་ནམ་གསལ་བྱེད་དྲང་ཐིག་ཤིད་སྒྲུབ་ཀྱི་མདའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
སྒྲིན་གྲོལ་སྤྱིང་ནས་ཆེ་རིག་འཛིན་པ་ངག་དཔལ་གྱིས་བཞུར་སྟོན་པོར་དོགས་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆན་བྱུང་

བའི་ལན། བོད་མཁས་པ་མི་ལམ་དག་ལེགས་སྟན་དངགས་ཀྱི་ཚུམ་པ་བསྐྱེད་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་བྱ་
 སྦྱར་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་མདོག་མ་ཁ་ཡང་། འབྲི་སྟོག་དང་ཆོག་ཚུམ་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁ་ཡང་འདུག་པ་ནས་སྟན་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ་རྣམས་ལ་དགག་པ་ཙམ་
 བྱས་པ་སོགས་སྟན་དབྱེད་སྟོར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐོར་བྱ་འང་མང་། དེ་ན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་དབང་ལྡ་
 བའི་སྒྲའི་བསག་སྦྱངས་ལ་དམིགས་ལྷ་ས་བར་སྟོར་ནས་དོ་བོ་ཤུ་ཁུ་མེར་སྟོར་འབྲུལ་གཅིག་བསགས་
 པ་རྫོགས་ཏེ་དོ་རགས་སྟོར་དོའི་ཚུལ་དུ་སྦྱིང་སྟོར་ལ་ཕྱིན། ཕྱི་དོ་ལྷགས་ཁ་རིའི་གནས་མངལ་བྱས་
 བའི་ཅེར་སྒྲེབ་སྐབས་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ཕྱག་དོར་གྱི་སྒྲ་རི་སེང་གོ་གནས་མཚོངས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་
 བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡིད་ངོར་རི་བོ་ངོས་གསུམ་དང་བཞིའི་བྱེད་པར་ལས་སྒྲུལ་བའི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་
 སྟག་དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་སོགས་འཆར་སྟོ་དང་མཐོང་སྒྲུང་ལ་མཚན་པ་འགའ་ཞིག་
 བྱང་བ་དང་། ལྷན་མིངས་དགའ་ལྷན་སྟན་སྒྲ་རི་བོའི་ངོས་རྣམས་སུ་བལྟ་རྟོག་ལ་བཏང་བར་ཆ་བསིལ་
 ཀྱི་རྩས་སྟོབས་གདགས་སྤྱིབས་དང་མ་འཛོལ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་སྟན་རི་དེར་སྒྲུ་གི་ཡོད་བསམས་པ་སུ་
 ལའང་མེད་པ་དུ་མ་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱས།

སྒྲུབ་ཀྱི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་ཚུལ།

ཇི་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་ལུང་མར་གསོ་རིག་འགྲོ་པའི་སྒྲིང་འཇུགས་པ་གནང་ཡང་འཐོར་ཞིག་གིས་ལམ་དུ་མ་རྒྱགས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲོང་སྤྲད་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ཆོས་གསུམ་རྒྱ་བའི་སྒྲུབ་རྒྱར་གྱུར་བ་དང་། སྒྲིར་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་མར་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མན་ཆད་དུ་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོའི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་གསུམ་ཆེ་བ་ཡིན།¹⁹⁹ ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲིགས་མ་ལྟ་ཆེས་ཆེར་བདོ་ཞིང་། གསོ་བ་རིག་པ་རང་དུ་འང་། ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་ཅན། མི་རྒྱམས་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྒྲོད། རྒྱགས་པ་རྒྱམས་ནི་དོ་རྗེའི་ནང་དམེ་དར། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱམས་ནི་སྟེ་འབྲུགས་བྱེད། རྒྱ་སྟེགས་བན་བོན་རྒྱམས་ནི་ཟོར་ཁ་འཕེན། སྒྲེ་བོ་རྒྱམས་ནི་མནའ་ཐབ་གནད་མར་བྱེད། དེ་དུས་མ་མོ་མཁའ་འགོ་ཀྱན་འབྲུགས་ཏེ། བད་ཀྱི་ཁ་རྒྱངས་སྤྱོད་དུ་ཆགས་པ་ལས། ཁལ་ནད་རྒྱ་གཟེར་གསལ་ལྟོག་འབྲུམ་ནག་འབྱུང་།²⁰⁰ ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ནད་རིགས་མང་བར་འགྲོ་བ་རྒྱམས་བྱ་གཏུ་འཛིན་གསུམ་སྒྲོབ་པར་གཞན་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་ཉིད་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་གསེར་འོད་དུ། དས་ནི་ཁྱོད་ལ་ནད་གསོ་བའི། ཅེས་པའི་དོན་འདི་བཟན་པ་ཡིན། འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་གསོས་བྱས་ན། སྤྱི་མེད་འབྲས་ཁུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།²⁰¹ ཞེས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་འདི་འཛིན་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། འབྲས་ཁུ་ཆོས་ནོར་བཤེ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲིན།²⁰² ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་ལས། སྒྲུབ་པའི་འབྲས་ཁུ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས། གནས་སྐབས་འབྲས་ཁུ་ཆོ་འདིར་སྒྱིད་པ་དང་། དབང་དང་ལོངས་སྒྲོད་དགའ་བདེ་ལྟར་པར་འགྱུར།²⁰³ ཞེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་ཁུ་གཡོ་སྒྲུ་འདོད་པ་རྒྱམས། སྤངས་ནས་ནད་པ་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། སྤྱི་མེད་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བགྲོད་འགྱུར་ཞེས། འཚོ་མཛད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་པ་ཡིན།²⁰⁴ ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཅ་ར་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་ནི། གནས་སྐྱབས་དང་ནི་མཐར་ཐུག་གོ་^{੧੧} ། ཞེས་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོའི་བརྒྱད་པའི་བྱི་མར། གཡོ་སྦྱ་སྒྲུངས་གིང་འདོད་པ་
 མེད། གང་ཞིག་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། སྦྱན་པ་སྒྲ་མེད་འབྲས་ཐོབ་འཇུག། ^{੧੨} ། ཞེས་དང་། གཡུ་ཐོག་
 མགོན་པོའི་ཡང་སྟོང་བསྐྱས་པར། ཆེ་འདི་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བདེ་བའི་སྦྱན་གྲགས་ཡོངས་
 སྟོན་རྣམས། །འབད་རྩེ་ལ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ནི། ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་འབྲས་སུ་ཡིན། ^{੧੩} ། ཞེས་རང་
 དོན་སྦྱར་ཆོགས་པ་འདི་བྱི་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་འགྲོ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་མི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ། སྦྱེ་རྒྱས་ན་འཆིའི་དུམ་འབྲུང་བ་དངོས་སུ་སེལ་བའི་དོན་རྣམས་པ་ནི། འདི་ཉིད་
 རང་ལས། གཞོད་མེད་བདེ་བར་སྦྱར་དུ་བཅའ་བ་ཡིན། ^{੧੪} ། ཞེས་སོགས་སྦྱེ་བའི་སྦྱག་བསྐལ་སེལ་
 བའི་ཆོག་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱགས་རྒྱབ་བརྒྱུག་ལྟ་བུའི་ལུས། མ་བྱའི་མདངས་ལྷན་མཁྱེགས་པ་ཅང་
 ཤེས་དྲ། ཆོ་སྟོག་ཉི་ལྷ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་འཇུག། ^{੧੫} ། ཞེས་པ་རྒྱས་པ་གསོ་བའི་ཆོག་དང་། དེ་
 ལྟར་གསོ་ཐབས་དགྲུ་བརྩུ་ཙུ་བརྒྱད་པོ། །ཡོངས་མེད་གུས་པས་བརྩོན་པར་བསྟེན་བྱས་ན། བད་ཀྱི་
 འདམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འཇུག། ^{੧੬} ། ཞེས་དང་། བད་ཀྱི་དགྲ་དབྱང་འཛོམས་པའི་དཔལ་བོ་
 ཡིན། ^{੧੭} ། ཞེས་བཞི་བརྒྱུ་ཙུ་བཞི་སོགས་ནད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཞི་བར་རྣམས་པ་དང་། འཆི་བ་སྟོག་སྦྱབས་
 མི་འཛིགས་སྦྱིན་པ་དང་། །འཆི་བ་སྟོང་བྱེད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡིན། ^{੧੮} ། ཞེས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་
 བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་། དཔལ་བོའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། བད་ཀྱི་འདམ་དུ་
 བྱིང་བ་ལ། །ལག་ནས་འདྲེན་པ་སྦྱར་ཡིན་ནོ། ^{੧੯} ། ཞེས་པ་དང་། ཅ་ར་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་གསོ་དབྱུང་
 རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས། ལྷོ་བོ་ཆེ་ལ་གྲུ་ཡིངས་བཞིན། མི་ཟད་ནད་ཀྱི་མ་གྲོང་ལས། ལྷུར་དུ་སྦྱོལ་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན། ^{੨੦} ། ཞེས་དང་། ལྷུ་སྦྱབ་ཀྱིས། དམིགས་ཟིན་དབྱེད་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། ^{੨੧} ། ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྦྱར་སྦྱུ་ཆོགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་མེས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་
 ལམ་ལྟར་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཞི་བ་ལྟའི་གསུང་ལས། འགྲོ་བ་ནད་པ་རི་སྟེད་པ། བད་གསོས་ལྷུར་ཀྱི་བར་དུ་ནི། སྦྱན་
 དང་སྦྱན་པ་ཉིད་དག་ལ། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་སོག་^{੨੨} ། ཅེས་དང་། མཐས་པ་སྦྱེད་གྲུའི་དཔལ་

གྱིས། བྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པ་དག་དང་ཡང་། འདྲ་གཤོག་མཐུན་པའི་བཟའ་བཏུང་སོགས། ཡོ་བྱད་ཀྱན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག^{༡༤༠} ཅེས་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསོ་བ་རིག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་སྤྲོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནང་དོན་རིག་པ་འམ་མདོ་ལྷགས་དམ་པའི་ཚས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིགས་སོགས་རིག་པའི་གནས་གང་ལའང་ཐོས་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་དག་གི་བཤེས་གཉེན་དང་སྟོབ་དཔོན་འཛོལ་དགོས་ཏེ། སྔར་པོ་བཞོད་པར། རིགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་བས་མི་སྟོབ་པར་བྱའོ། མཐོང་བས་མི་ངོམས་པར་བྱའོ། ཁྱི་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱི་ཟེན་པ་ནི་རན་སོང་དུ་མི་ལུང་། ཐེག་ཆེན་ལས་མི་ལྷོག། འབྲས་བུ་དང་མི་འགལ་ལོ། ཁྱི་སྐྱོད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དེའི་དུང་དུ་འགོ་བར་བྱའོ།^{༡༤༡} ཁྱེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་དང་བཟོན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཞུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་བསྟོབ་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས། སྒྲ་མ་ཅ་བར་རྒྱར། སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་། སྒྲ་མ་ལས་སྟེ་གནས་དང་སྟེ་མཆོད་དུ་བྱུར། སྒྲ་མས་བསྟེད། སྒྲ་མས་སྟེ་ལ། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན། སྒྲ་མ་རྒྱར་བྱུར་བ་དག་གོ^{༡༤༢} ཁྱེས་དང་།

ས་འཛོམས་བྱིན་གྱིས། མཁས་པས་ནད་ལ་སྤྲོད་པ་བཞིན། ཐོག་མར་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། འདྲ་གསོས་བྱ་བྱིར་འབད་པ་ཡིས། སྤྲོད་ནི་སྤྲོད་པ་ལ་ཉན་ལྟར། འདམ་པའི་ཚོས་ནི་ཉན་པར་བྱ། སྟོ་དང་ལྟན་པའི་སྟེས་སུ་ཡིས། སྤྲོད་དེ་རྣམས་ནི་ཐོས་ནས་སུ། ཀུས་པས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཁྱི་བཞིན་བྱས་པས་འཆི་མེད་འགྲུབ། འབྱུང་ཅི་དེ་ནི་འབྱུངས་པ་ཡིས། མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།^{༡༤༣} ཁྱེས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་སྒྲ་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་ཁིང་བརྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ། བྱང་པར་རིག་གནས་གང་ལ་སྟོབ་སྤྱདས་ཉམས་སྟོང་ལུ་བྱིན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་བཟོས་གྲེགས་བམ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་

རྒྱན་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། སྤྲུལ་དོན། རྒྱགས་བསྟན། གཤམ་འབྲུགས་སོགས་གཞུང་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་
པར་མི་རྟུས་ཏེ། གྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྤོང་བུ་ལས། རིག་པ་སྤྲེགས་པམ་ལ་
སྤྲུབས་ཀྱི། །སྤྲུལ་མའི་ཐད་ནས་མ་སྤྲུབས་པ། །འཕྱོན་མའི་བུད་མེད་སྤྲུལ་མ་བཞིན། །ཚོགས་པའི་ནང་
དུ་མི་མཛེས་སོ།^{༡༤༤} །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨིན་ཏུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་འགྲུང་ལས་ཀྱང་། སྤྲུབ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གྲུ་
ཡིས་ལ་རོལ་ཕྱིན་མི་རྟུས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ལྡན་ཀྱང་། །སྤྲུལ་མེད་ན་སྤྱིད་ཐར་མིན།^{༡༤༥} །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

འོན་ཏེ་སྤྲུལ་མའམ་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་དགོས་སྟུམ་ན། རབ་སངས་འཕགས་
བྱང་སེམས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་བཞུགས་པ་སྤྲུལ་མཚན་གསུངས་པ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་བ་
མཐོང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པར་ཐ་མ་སོ་སྤྲུལ་བྱེད་པ་ཀྱང་ལ། དུས་འཁོར་ཙུ་རྒྱུད་ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་
ལ་སྤྲོ་གྲོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་དང་ཞིང་གཡོ་རྒྱ་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཤེས། །སྤྲིང་རྩེར་
ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བརྟན་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་
མཁས། །གསང་སྤྲུགས་འཆད་བྱེད་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཏེ། །དྲང་བའི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་དུལ།^{༡༤༦} །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་ལ་གསུངས་
པས། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྲུངས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དོ་རྩེ་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་
མཚན་ཉིད་གལ་ཆེ་གོས་གཅིག་མི་ཆང་། སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སྤྲུལ་འབྲུལ་དྲ་
བའི་འགྲེལ་པར་གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཤེས་ཞེས་བརྟན་ནས་སྤྲུགས་དང་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་
བགེགས་བསྐྱོག་རྟུས་པ་ལ་ཀུན་སྤྲིང་གིས་བཤད་ཅིང་།^{༡༤༧} རྩེ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར། སྤྲུགས་
ནི་རྒྱང་པ་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་སྤྲུལ་རྣམས་སོ། །སྤྲོ་བ་ནི་བྱ་པའོ། །ཤེས་པ་ནི་མཁས་
པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་དང་རྩེས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་པར་པར་གྱི་བྱ་པ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་
འབྲུམས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དེ།^{༡༤༨} འདི་དག་མི་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་པ་དང་
ཆོག་ཁྲིགས་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དྲུང་དོ་རྩེ་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྲུགས་གཅིག་མི་ཆང་།

བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་ནི་དོ་རྩེ་གྲུང་ལས། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས།^{༡༤༩} །

པའི་ཀླན་སྤྱོད་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་པར་བལྟན་ལ། བྱི་རུ་ཞེས་པ་ནི་
 ལུས་ལ་བྱི་དང་སེམས་ལ་ནང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཁང་པའི་བྱི་ནང་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱས་པར་ལྟན་ཞེས་
 པ་ནི་སྤོན་དུ་བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟེན་པ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་བསྐྱར་དང་
 རབ་གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། མྱིང་
 བོ་མདོར་བསགས་ལས། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་མཆོག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས། །སྤོན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་
 བས། །དེ་ནས་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་བརྟག་པར་བྱ། །ལྟ་ནི་མ་ཉེས་པར་མ་
 བྱས་ན། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་ཡིན། ¹⁴³ །ཞེས་དང་། རག་པོ་སྤྱོད་པ་བས་ཀྱང་། །སྤོན་དུ་
 བསྟེན་པས་ལྟ་མ་ཉེས་པར་མ་བྱས་ན་རང་ཉིད་སྟན་འབྱིན་པར་གསུངས་སོ། ¹⁴⁴ །འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་པས། །སྤོན་དུ་བསྟེན་པས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་། །བགེགས་ནི་རྣམ་
 པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། །བསྟེན་པ་མེད་པས་དངོས་གྲུབ་མེད། །དེ་བྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག་ །དབེན་
 པར་ཡང་དག་གནས་ནས་ནི། །ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པར་བྱ། །སྤོན་དེ་ཡི་གསང་སྟགས་བརྒྱས། །འཁོར་
 ལོའི་གཙོ་བོ་འབྲུམ་བརྒྱས་ཤིང་། །ཡང་ན་རང་གི་ལྟ་ལྟའི་འབྲུམ། །ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་བ་ཡི་ཁྱིའི་ན་ཏེ། །འདི་
 བོ་སྤོན་དུ་བསྟེན་པར་བརྟོན། ¹⁴⁵ །ཅེས་དང་། ཐེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྤོན་དུ་བསྟེན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་
 པས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སློབ་
 དང་བསྐྱབ་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་རུ་ས་པས་འཁོར་ལོར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མ་བཀག་
 པའམ། ཆོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བས་ཀྱང་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་སློབ་
 མ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། ¹⁴⁶ །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད། ཀྱི་ལ་ས་སྟུང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད། རོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན།
 བཤད་རྒྱུད་རོ་རྩེ་འབྲེང་བ། སྤྱི་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་ཆོག་མི་
 གཅིག་པ་དུ་མ་གསུངས། གསང་སྟགས་སྟེ་འབྱུར་རོ་རྩེ་ཐོག་པར་བསྟེན་པ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ།
 གངས་དུས་གཉིས་ཀྱི་ལས་བསྟེན་བོངས་ཤིང་། ཟུད་པར་ལས་གང་རུང་བའི་སྤོན་དུ་ཉེ་བསྟེན་ཁ་གསོ་
 ཆད་དང་ལྟན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་

འབྱོར་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་འང་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
 ཞིག་དོ་རྗེས་བྱ་དཔོན་གྱི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོ་སྟོགས་སུ་དཔལ་
 མགོན་ཀླུ་ས། ཆོག་ཤེས་སྟིང་རྗེ་རྒྱལ་བྱིམས་ལྷན། ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཉེ་དག་ལ་
 བྱིའོད་བསྟེན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐུན་གྱིས་གྲས་པར་མཛོད།³⁴⁷ ཅེས་དང་། ཅུ་གོ་མིས། སྤྱ་མ་ལྷ་མ་
 ལ་གནས་ཤིང་མཁས། ཁུས་དང་ལྷན་ལས་སྤང་བར་བྱ།³⁴⁸ ཞེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ཉག་
 པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་
 ལྷགས་མཆོག་ སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ངོ་།³⁴⁹ ཞེས་དང་། དཔམ་བཞི་བརྒྱུ་བའི་འབྲེལ་པར། སྤྱ་
 མ་སྟོབ་མའི་བསམ་ཤེས་ཤིང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་གང་། ཉེ་ཡིས་སྟོབ་མ་བསྟུ་བྱ་ཡིས། མོངས་
 པས་སྟོབ་མ་བསྟུ་འོས་མིན།³⁵⁰ ཞེས་དང་། འདུལ་བ་འོད་ལྷན་དུ། རྒྱལ་བྱིམས་ལྷན་ཞིང་འདུལ་
 བའི་ཆོག་ཤེས། བྱང་པར་སྟིང་བཅེ་ལའོར་ནི་དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བརྩོན་
 པ་སྟེ། དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྱ་མར་བསྟུགས།³⁵¹ ཞེས་དང་། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་སྒྲུབས་དང་
 བོར། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སྟོགས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྟོགས་དོན་བྱེད། ཉེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 བོར་བ། རྒྱལ་བ་ཀླན་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།³⁵²

ཞེས་སྟོགས་མང་གྲང་འདོམས་ཆེ་བ་མདོ་སྟོན་རྒྱུ། བཤེས་གཉེན་དུལ་བཞི་བཞེར་ཞིབ། །
 ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྷུག་ ཉེ་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་སྤྱ་མཁས་ལྷན། བཅེ་བའི་
 བདག་ཉིད་སྟོབ་པ་སྤངས་ལ་བརྟེན།³⁵³ ཞེས་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པས་དུལ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 ལྷན་པས་ཞིབ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞིབ། ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཁྱོད་པར་
 འཕགས་པས་ལྷག་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ། ཐོས་པ་ཆེ་
 བས་ལུང་གིས་ལྷུག་པ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ། ཆོག་སྤྱ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ།
 ཟང་ཟིང་ལ་མི་བསྟུ་བས་བཅེ་བ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་བརྩུ་ལྷན་ནམ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། བདེན་མཐོང་སྤྱ་མཁས་བཅེ་བ་ཅན། སྟོ་མེད་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ནི། ཆེན་
 པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།³⁵⁴ ཞེས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་མང་བ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་

དཔོན་དེ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཅིང་།^{༡༧༠} །ཞེས་གང་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏུ་འཛིན་
དགོས་པར་བཤད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་འདར་དགོན་བརྟེན་མཉམ་པ་ཉེར་གཅིག་པ་སྐྱེ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་
བརྟན་པའི་མདོར། བཟང་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམ་ས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སྟོམ་པ་གསུམ་ཡང་དག་པ་དང་། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།^{༡༧༡} །ཞེས་
གསུངས་པར་ས་སྐྱ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དད་ལྡན་སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་སྐྱབ་
འདོད་པ། །དེ་ལ་སྟོམ་གསུམ་དབྱེ་བ་བདག་གིས་བཤད།^{༡༧༢} །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་མོས་སྟོང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བརྟན་པ་ལས་གདུལ་བྱ་དམན་པར་མོས་
པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྟོད་པས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་མི་སྟེད་ཅིག་བསྟོར་བ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱས་པའི་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ནི་གནས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་
བསྐྱས་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་སྟོན། གདུལ་
བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟུ་བྱེན་པའི་ཆོས་ལའོར་བསྟོར་བས་ནི། ཐེག་
ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྟེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ལར་བྱེན་དུག་
ལ་སྟོབ་པའི་སྟོན་ས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན། གདུལ་བྱ་ཟབ་མོར་མོས་པ་རྣམས་
ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྟོན་ས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཆོས་ལའོར་བསྟོར་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི། སྐགས་
ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དྲང་
དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱར་དུ་
འབྱུང་བ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱལ་རྫོགས་པར་སྟོབ་
པའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་
སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་མི་བསྟེན་དུ་མི་བྱང་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་རྒྱང་བས་དེ་

གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་ན།

སྟོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ།

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་མོ་ལས། སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རིག་
འཛིན་སྟགས་གྱི་སྟོམ་པའོ།^{༡༧༩} །ཞེས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས། སྟགས་སྟོམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
བྱུང་བ་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ལ་འོའི་བྱིངས་ལ། ལྷི་འོས། ལྷི་བྱིན། ཀལ་ལྷན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་དེ་ཕྱིས་ཆོག་
ཐུན་ལས་ཨ་ཐུང་ཐུང་བྱས་པས་བྱ་ཏི་དང་པོ་སྟགས་ལའང་འཇུག་མོད་དེ་གཙོ་བོ་སོ་སོ། ལུ་ཅི་ལ་གྲོ་ལ་
བའམ་ཐར་བ་ལ་འོའི་བྱིངས་ལ། ལུན་ལས་ས་འོས། ས་ལྷེན་དང་ཨ་པ་བེ་ཀ་ར་ཆ་བྱིན། ལི་རྩེས་
འབྲེལ་གྱི་ཕྱིས། ཨ་པ་བེ་ཀ་ར་ཆ་འཛི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུ་ཨོ། ཅུའི་ཀུ་འོས། ཅ་ཀར་བསྐྱར། ཀུ་ཨི་ལ་ལ་ཁ་
རུ་བྱེད་དེ་འོས། སཀར་བསྐྱར་བྱངས་པས་བྱ་ཏི་མོ་ཀླ་སོ་སོར་ཐར་པ་སྟེ་སྐྱབས་ཤིག་གྱི་དབང་བཏང་ན།
བྱ་ཏི་ནི་སོ་སོའམ་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་སྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིན་པོ་སྐྱེས་པས་སྤང་བྱ་ལས་
རྒྱུད་སོ་སོར་གྱུར་བའམ་འགགས་པའོ། །མོ་ཀླ་ནི་ཐར་བའམ་གྲོ་ལ་བར་གྱུར་བ་སྟེ་དངོས་སུ་སྟོག་པ་ལས་
ཐར་ཞིང་བརྒྱད་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོ་ལ་བའདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་
ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་མོས་འདི་བཟུང་ན། ལུན་པ་ལས་སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་མཆུངས་སོ། །མི་དབུ་ལ་
བོས་ནོར་རྟེན་པ་དང་མཆུངས་སོ། །ནད་པས་སྤྲོན་རྟེན་པ་དང་མཆུངས་སོ། །བཙོན་བྲི་ལུན་ནས་སྤངས་
པ་དང་མཆུངས་སོ། །འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོན་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་ན་བཞུགས་
པ་དང་མི་མཆུངས་པ་མེད་དོ།^{༡༨༠} །ཞེས་དང་། རྒྱལ་མོས་སྤང་དག་པར་ལུན་པའི་མདོ་ལས། རི་
ལྟར་མིག་མེད་གཞུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་མོས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །རི་ལྟར་
རྒྱང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རུས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་མོས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར།^{༡༨༡} །ཞེས་དང་། དགོ་
སྟོང་ལ་རབ་རྒྱ་གཅེས་པའི་མདོར། སོ་ཐར་རྒྱལ་མོས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ །སོ་ཐར་རྒྱལ་མོས་
འདི་ནི་ཐར་བའི་ལམ། །སོ་ཐར་རྒྱལ་མོས་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སོ་ཐར་རྒྱལ་མོས་འདི་ནི་སངས་

རྒྱལ་རྒྱ་^{༡༧} ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་འདུལ་བ་གངས་ཅན་མཚོ། གཉིང་
མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གནས་པའི་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ།^{༡༨} ཞེས་
དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདི་ནི་གིང་ཅུ་གཙོ་
བོ་ལྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀྱུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། རྟེན་པའི་དམ་ཆོས་ཆོག་མཚན་རྣམས་ཀྱུན་གྱི་
ཡང་། རྒྱ་དང་ཅུ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།^{༡༩} ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་
དག མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་
ཕྱིར། གཉིས་གྲུར་ཕྱག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་གཅིག་བཞིན།^{༢༠} ཞེས་མངོན་པ་དང་མདོ་ལྟེ་ལྟེ་སྟོན་
གྱིས་བསྟན་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང་སྟོན་པའི་གོ་མི་ཆོད། འདུལ་བའི་ལྟེ་སྟོན་གྱིས་གཉི་གའི་གོ་ཆོད་པས་
གཞན་ལས་སྤུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདིའི་བརྗོད་དོན་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། མཚན་ཉིད། གོ་རིམ། གྲངས་
རིམ། སྟོན་དང་ས་བཅད་དུག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ།

དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། ལུང་ལས། རབ་བྱུང་གསེ་སྟོང་གཞི་དང་ནི། རབ་བྱུང་དབྱེ་དབྱུར་དང་གོ་
པགས་དང་། སྤྱི་དང་གོས་དང་སྤྱི་བརྒྱུད་དང་། གོ་ཤུ་སྤྱི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། རབ་བྱུང་ཅན་དང་
གང་ཟག་དང་། སྟོན་དང་གསེ་སྟོང་བཞག་པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཆོད་པ་དང་། རབ་བྱུང་
དབྱེ་རྣམས་བསྟུ་བ་ཡིན།^{༢༡} ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་བརྒྱ་བདུན་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་དེ་བསྟུ་བ་ནི། རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་སྤྱི་ཆ་དང་། ལས་དང་གནས་མལ་གྱི་ཆོས་མ་
ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་བདུན་དང་ལས་ཀྱིས་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་དང་།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་ལྟེ་གསུམ་མཐུ། བསྟུ་བ་ཡོངས་སྟོང་བའི་དང་།
བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྟེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པའི་དང་། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་ལྟེ་ལྟེ་བསྟུ་བ་ལ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། འཕྲག་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། བཞི་བ་གོ་རིམ་ནི། མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་རྣམས་རབ་

མུང་གི་གཞི་དང་། བར་སྐབས་ན་ཤས་ཆེ་བའི་གཞི་བརྒྱད་དང་། ཐ་མར་ཤས་ཆེ་བའི་བདུན་རྒྱམས་
 གྱིས་སྟོན་པས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །

ལྷ་པ་གངས་དེས་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་མངོན་མཐོ་དཔེ་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
 དང་པོར་བསྟན་པར་མ་ཞུགས་པ་འཇུག་ཞུགས་ནས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཛོམས་པ་རྒྱམས་
 དགོས་པས་གཞི་བརྒྱ་བདུན་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུས་ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
 འགྱུར་བས་མང་མི་དགོས་པ་ཡིན་ལ།

དུག་པ་སྐྱ་དོན་ནི་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་
 རྒྱུ་གཞིར་སྒྱར་པས་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་དུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྒྱས་བཤད་བདག་གི་སྒྲ་མ་དཔེ་
 པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ངག་དབང་གློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལས་ཚོག་རྒྱལ་བའི་མདོག་དང་། འཇམ་
 མགོན་པོ་ཅན་ཁ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་རྒྱུ་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དགེ་འདུན་གྲུབ། པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ལ། དོན་ཉི་
 བར་བསྟན། འཇམ་མགོན་པོ་ཅན་ཁ་པའི་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོར། བསྟེན་གནས་དགེ་བསྟེན་
 པ་མ་དང་། །དགེ་རྒྱལ་པ་མ་དགེ་སྟོབ་མ། །དགེ་སྟོབ་མ་དང་དགེ་སྟོང་སྟེ། །སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་
 བརྒྱད་དོ།¹⁴⁰ །ཞེས་བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན། དགེ་བསྟེན་མ། དགེ་རྒྱལ། དགེ་རྒྱལ་མ། དགེ་
 སྟོབ་མ། དགེ་སྟོང་། དགེ་སྟོང་མ་རྒྱམས་དང་བརྒྱད་དམ། རོ་བོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་གནས་ལུན་
 སྒང་པ་མ་བགངས་པའི་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་དཔེ་
 བར་འབྱུང་བའི་སྟོས་སྒྲུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྒྲངས་ན་སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་
 བད་དང་རྒྱལ་པའི་ཆད་པ་སོགས་ལས་ཐར་པའི་སྐྱད་དུ་སྒྲངས་པ་འཛིགས་སྟོབ་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་།
 ཕྱི་མར་ལྷ་མེད་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྒྲངས་པ་ལེགས་སྟོན་ཏེ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟོམ་པ་ཉི་
 ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགེ་སྟོང་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་སྟོམ་པའི་སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་
 སམ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ། དགེ་རྒྱལ་ནི་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་
 རྒྱན་སྟོང་བ་འཁོར་བཅས་སམ་སྒྲང་བྱ་རགས་པ་བཞི་བརྒྱ། དགེ་བསྟེན་ནི་སྟོག་གཅོད་ལྷ་སྟ་གཅིག་

སྤྱིར་བཤད་། མ་ཕྱིན་ལེན་དང་གཉིས་སྤྱིར་བཤུགས་གཅིག་སྤྱིར་བཤད་། ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་བརྟན་
 སྤྱིར་བཤལ་ཆེར་སྤྱིར་བཤད་། ཆང་དང་ལྷ་སྤྱིར་བཤེངས་རྟོགས་དགོ་བསྟེན་སྤྱིར་བཤད་། མི་ཆངས་
 སྤྱིར་སྤྱིར་བཤེངས་སྤྱིར་ཀྱི་དགོ་བསྟེན། དགོ་ཚུལ་མའི་སྟེང་དུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
 དྲུག་སྤྱིར་བཤེན་སྤྱིར་མ། དེན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དགོ་ཚུལ་དང་ཆ་མཐུན་བསྟེན་གནས་ནུམས་
 ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དུད་འགྱོར་ཀྱང་སྟེ་པ་མང་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྟེ་
 དུ་མར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་དག་གིས་འབྲོག་མ་དང་འབྲོག་གནས་ལ་སོགས་པའི་
 གཞོད་སྟེན་ཐོ་མོ་དུ་མ་དང་རྒྱ་ལ་དགོ་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞོད་པར་
 གསུངས་པ་ནི་པར་མ་དགོ་བཅའ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པ་མཆོན་ཉིད་
 པ་སྟེ་བའི་རྟེན་ནི་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བུད་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འགོ་བ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པར་
 འདུལ་འཛིན་ཀྱན་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད།

ནང་གསེས་བསྟེན་གནས་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ནུམས་དགོ་སྤྱིར་ལས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་
 ཀྱང་འདུལ་བ་ལུང་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སྟོམ་པ་འཕྲོག་པར་^{༡༡༩}གསུངས་པས་
 སོ་ཐར་ཁོ་ན་དགོས་པ་མིན་ལ། སྤྱིར་བའི་ཆོག་སྤྱབས་འགོ་འཛིན་པ་སྟེན་དུ་འགོ་བས་ཁས་ལེན་ལན་
 གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟེ་ཞིང་། དེ་མཐར་བསྐྱབ་པ་བཞིན། སྤྱི་བ་བྱུང་རོ་ཅོག་གམ་ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་
 པ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་མ་ཆག་པར་བྱེད་ན་དུས་གཅིག་དུ་སྤངས་པས་ཀྱང་རུང་ལ། ཉིན་ཞག་རིལ་
 པོ་འམ་ཉིན་མཆོན་སོ་སོར་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ཡོད། སྟོམ་པའི་སྤྱིར་བྱ་རྩ་བ་བཞིན་དང་། ཆང་། གར་
 སོགས་འཕྲེང་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བཞེད། དགོ་བསྟེན་ནི།
 མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་བྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་པ་སྟེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་བདག་དགོ་
 བསྟེན་དུ་བརྟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་དུ་སྤྱོད་འདི་ཅམ་གྱིས་དགོ་བསྟེན་དུ་འལྱར་རོ།^{༡༢༠} ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉི་འོག་པ་སོགས་སྤྱབས་འགོ་ཅམ་གྱིས་དགོ་བསྟེན་དུ་འལྱར་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་སྤྱི་བ་
 བསྐྱབ་པ་ལྷ་ག་མ་ཆང་ན་དགོ་བསྟེན་མཆོན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་པ་སོགས་སྤྱང་ཞིང་། ལེན་པའི་ཆོག་

དང་པོར་སྐབས་འགོ་ལན་གསུམ། དེ་ནས་བསྐབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ། དེ་རྗེས་བདག་ལྷ་འདི་
ཙམ་སྟོང་པའི་དགོ་བསྟེན་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྟོམ་པ་སྟེ། ལྷང་བ་ཐ་
རགས་ནི་བསྟེན་གནས་དང་ཆོས་མཆུངས་ལ། གཏོང་བའི་རྣམ་གཞག་ལལ་ཆེར་རབ་བྱུང་དང་འདྲའོ།།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་ཆོགས་སྒྲ་བྱི་གཉིས་གྱིས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པ་ལ། ལེན་པ་བོ་
ལུ་ལོན་ཆགས་པ་དང་། བཅད་དང་། ས་མས་མ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་སོགས་ལ་སྟོམ་
པ་སྟེས་སྟེ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྐྱར་དུ་འབབ་དགོས་པས་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་
དང་། སྟེས་ཙམ་ནས་སྟེ་མེར་པོ་དང་མེར་སྐྱར་འདུག་པ་སོགས་སྟོམ་པ་སྟེས་སྟེ་ཟིན་ཀྱང་ལྷས་བྱད་མི་
སྟུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་མི་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་མཛེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
པ་དང་། སྟོམ་པ་སྟེས་སྟེ་ཟིན་ཀྱང་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐབ་པ་སོགས་ལ་སྟོར་མི་བཟོད་པས་ཡོན་
ཏན་གོང་འཕེལ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་
བྱས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟན་སོགས་འགོ་བ་རིགས་མི་
མཐུན་པ་སོགས་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་བཞི་སྤངས་གིང་། ལྷལ་དང་།
རྒྱད་དང་། ཉུགས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོ་ག་སྟེ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ལྡེ་ཆང་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་
ལྷལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཞུགས་བཞུགས་པ། དམ་པའི་ཆོས་མ་རུབ་པ། ལྷལ་པའི་ལྷལ་དགོ་འདུན་
དུ་ཡོངས་པ་སོགས་དང་། མཐུན་པོ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྟུ་ཐུག་ལྷག་
པ་ལོན་ཞིང་། འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ལ་མཐས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན། མི་འདུག་པར་འགྲོང་
བ་མ་ཡིན། གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཁ་སྒོར་གི་ཆོས་བརྟུ་གསུམ་དང་། ལྷ་ཐུགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་
ལས་གང་ཡང་རྩང་བ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་དང་། དགོ་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དེའི་སྟོམ་པ་འཕོགས་པ་དང་
བསྐབ་བྱ་བརྗོད་པ་ལ་མཐས་པ། གསང་སྟོན་མཐུན་པོའི་ཆོག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཁས་སྤངས་
པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་ལས་གྱིས་བསྟོས་གིང་སྟོག་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཆོག་ལ་བྱང་བ། ལས་སྟོབ་
དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ལས་ཆོག་ཆོག་སྟེད་ཀྱང་མ་འབྱུལ་བར་སྟོ་ལ་ཐོན་པ་རྣམས་དང་། ལྷལ་
དབུས་སུ་བརྟུ་དང་མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལྷས་རྩང་མཐའ་བྱས་པའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ། རྒྱད་ནི་

ཚོགས་སུ་ཆང་བ་གང་ལེན་པའི་སྒོམ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། དྲགས་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་
རབ་བྱུང་གི་དྲགས་དང་ཆ་ལུགས། དགོ་སྒོང་ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟར་བཟེད་དང་བཅས་མ་ཁན་པོས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲོན་པ། བྱས་བྱས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་པ། བསམ་པ་ནི་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པ། སྒོམ་པ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལེན་པ་འདོད་ཅིང་། སྒོམ་པ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པ་ངེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པ་ས་ཟིན་པ་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚོགས་སུ་བྱིའི་སྒོམ་པ་ངེས་
པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས།

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
བསྐྱང་བ། རང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱང་བ། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོ་ཚུལ་ནི་བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟངས་ལ་སྟེ་ཚན་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་
མ་མེད་ཀྱི། ལྟངས་བསམས་ཅད་ཉེས་བྱས་བྱ་བའི་མིང་རིགས་གཅིག་དུ་ཟངས་ལ། དངོས་སུ་བྱངས་པ་
ལས་འདས་པའི་ལྟངས་སུ་མ་རྩ་རྒྱག་ལས། ཅ་ལྟངས་བཞི་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས། དེ་དག་
དང་ཆང་སྒྲང་སོགས་ལྟར་བ་ཕྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དགོ་ཚུལ་ལ་ལྟངས་མེད་ཡིན་པས་དེ་དག་མ་གཏོགས་
པ་དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་དགོ་ཚུལ་གྱིས་འདས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱམ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅིང་། དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟངས་བཞི་པམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་།
ལྟངས་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ་སྟེ་ཚན་ལྟར་མཐའ་དག་འདུས་གིང་།
བསྐྱབ་པ་ཉེས་བརྒྱུ་ལ་བརྩ་རྩ་གསུམ་གཞིས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱང་
མཚམས་དང་ལྟངས་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་དགོས།

ཉམས་པ་བྱིར་བཅོས་ལ། པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པ་ནི། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་
པ་ལྟར་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ལྟངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱིར་བཅོས་
པའི་ཚོགས་མེད་ཅིང་། པམ་པ་འཆབ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པས་ཉམས་པ་མན་ཚད་ཀྱི་ལྟངས་རྣམས་ལས་

ཆོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མྱེར་འཆོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ན་དུས་དབང་གི་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་གཅིག་
 བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལེའུ་སོ་དྲུག་པ་ལས།
 བསྐྱལ་བ་བྱེད་གཞུང་ཉི་ཉེད་དུ། ཉིད་པའི་སེམས་གྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། གཏུགས་དང་
 བདན་མར་མའི་འབྲེང་བ་ཡིས། སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་ཁྲག་གིས་རིམ་གྱོ་བྱས། གང་གིས་དམ་ཆོས་
 རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་
 པ་གཅིག་སྟོད་པ། བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱུང་པར་འཕགས།^{੧੯} ཞེས་དང་། སྟོན་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་བདག་གིས་བསྟོད་པ་ཡི། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མ་མེད་པ་སྤྱིས་བསྐྱབ་པ། ཉིད་ག་གིས་ནི་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་། ཉིལ་བ་དང་ནི་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ལས་འདྲེན། གང་གིས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མ་
 མེད། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཉི་ཡིས་འཛིན་སྟོན་བྱུང་པ། བདེ་གཤེགས་ཐམས་
 ཅད་རི་མོར་བྱས།^{੨੦} ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་འདུས་པ་ཉིར་གཉིས་པ་ལྟའི་ཐུ་དེད་དཔོན་གྱིས་
 ལྷས་པ་ལས། གང་དག་སྟོན་ཆད་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གང་དག་མ་བྱོན་འབྱུང་དང་བཞུགས་
 པ་རྣམས། ཉིད་ག་སྟོན་མང་ཁབ་ནི་མ་སྤངས་པར། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་མེད། རབ་བྱུང་
 ཉིད་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། རབ་རྒྱ་བསྟོད་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་བཀྲར་བ་སྟེ། གང་ཞིག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་མཚོད་འདོད་པ། རྒྱལ་པའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་གཟུང་བར་གྱིས།^{੨੧} ཞེས་
 སོགས་དུ་མར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ།

གཉིས་པ་བྱང་སྟོན་ནི། ས་པའ་གྱིས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད།^{੨੨} ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དམན་པ་ལ་དབྱ་བ་ཅོམ་
 རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གངས་ཅན་དུ་མ་དར། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་མནོས་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་སྟོབ་པ་

ལ་ཤོད་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་མི་ཡམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དཔལ་མགོན་གྱི་སྟེ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས། བཤེས་
གཉེན་དུ་ལ་བཞིབ་ཉེར་ཞིབ།³⁴⁴ །སོགས་དང་། གྲུས། ཆོག་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ཚུལ་བྲིམས་ལྟན།³⁴⁵ །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སྒྲུབ་བྱའི་ཡུལ་མི་འདྲ། སེམས་ཅམ་པ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་རྟ་
སྟོམ་གཞན་ལྟར་བ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་གྱི་གཞན་དུ་མིན།³⁴⁶ །ཞེས་
བྱང་སྟོམ་ལེན་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་རྒྱང་དང་ལྟན་དགོས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་འགྲོ་བ་
རིགས་དུག་མཐའ་དག་དང་རྒྱལ་པོ་ནས་ཤན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་བར་བཞེད་པས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་མི་འདྲ་བས་མཆོན། སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ སྒྲུངས་ནས་བསྐྱང་ཆུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལ་
སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་།

མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཐུབ་བརྟན་བྱི་དོར་དུ།
དང་པོ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་སྒྲུས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཆོག་ཐ་དད་
པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། དེས་བརྟན་པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱང་ཟད་རྒྱས་བསྐྱས་མ་
གཏོགས་ནོན་གཅིག་རྟ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།³⁴⁷ །ཞེས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་། དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་གྱི་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་
སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོག་ལ་དོན་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། གཞན་དག་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཚུགས་སུ་འདོད་
པའི་སྟོབ་དཔོན་རྗེ་ཏ་རིས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་དང་སྟོམ་པ་རྒྱང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ།³⁴⁸ །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྐྱས་ན། མི་ཡམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེའུ་ལས།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྟོ་ཀུན་དང་། །སྟེས་སྐད་མ་ལྟར་པ་དང་། །དེ་
བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡོངས་གིང་འདོད་དང་ལྟན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འབྱུར་
དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་རྣམ་དགུ་སྟེ། །མདོར་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ཡིན་ནོ།³⁴⁹ །ཞེས་སྟེའི་མཆོན་ཉིད་
དེ་ངོ་བོ། དེས་པོའི་དབྱེ་བས་ཐམས་ཅད། །སྒྲུབ་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་
པར། རི་ལྟར་འཇུག་པའི་དབྱེ་བའི་སྟོ། བྱད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་སྟེས་སྐད་མ་ལ། །རྣམ་པའི་རབ་རྟ་

དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད། ཡུལ་དང་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་མོངས་ཤིང་འདོད་པ། འབྲས་ཐུའི་བྱུང་པར་གྱི་
འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བྱང་སྡོམ་ལ་ས་བཅད་¹⁶⁶ དམ་རྣམ་གྲངས་
དགྲའ་བཞེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་ཡུལ། ལེན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་
སྲུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྲུང་བའི་རྒྱལ། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ། ཉམས་ན་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས།

དང་བོ་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་སྡོམ་
པ་ནོད་ཡུལ་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ། བྱང་སྡོམ་ལ་གནས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་ཐུང་བ། བསྐྱབ་པ་
ནོད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འབྱུང་འཛིན་རྒྱས་ཤིང་
དོན་གོ་བ་ལས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཅུ་གོ་མིས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀྱང་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །སྤྲོ་མ་སྡོམ་
ལ་གནས་ཤིང་མཐས། །རྒྱས་དང་ཡན་ལས་སྒྲུང་བར་བྱ།¹⁶⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སྡོམ་འཕོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡན་པའི་སྒྲུ་མའམ། དེ་མ་རྟེན་བྱང་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ན་སྤར་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ།¹⁶⁸ །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུ་གུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ན་སྤར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་
རྒྱལ་བ་སྐུ་སྤང་བཅས་པ་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་ཏེ། རྒྱས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

ལེན་པའི་རྟེན་ནམ་གང་ཟག་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རིས། རིགས་ཀྱི་སྤུའམ་རིགས་
ཀྱི་སྤུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཡན་པས།¹⁶⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་དང་སྤྱུ་ལ་
སོགས་པ་རྟེན་དེ་ལ་རྡོ་གས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་
སེམས་ལེན་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་དངོས་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་
སོང་བའི་སྟོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་པའི་རྟེན་ལ་ནི། རྒྱུས་སྤྱུང་འབྲིང་དང་སྐྱུ་མོང་གི་བསམ་པ་

དང་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་སྒོ་སྤྲངས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་
འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྤྲ་ཟིན་རྒྱུ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡན་ཆད་གཅིག་དགོས་ཞེས་མཐས་གྲུབ་ཇེ་གསུང་ལ།^{༡༩}
རོ་བོ་ཨ་ཉི་ཤས་ལམ་སྒྲོན་དུ། སོ་སོ་ཐར་བའི་རིགས་བདུན་གྱི། འཇག་ཏུ་སྒྲིམ་གཞན་ལྡན་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།^{༢༠} ཞེས་པ་འདི་ལ། འཇམ་མགོན་
བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་
བདུན་གང་རུང་མེད་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ལ་སོ་ཐར་རིགས་
བདུན་དང་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་སྤོང་བ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲིན་པ་
ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲེ་བར་བཞེད་
པ་མིན་ཏེ།^{༢༡} ཞེས་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ་དང་། ཐུབ་དགོངས་འདེན་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
ན་ལྟ་ལ་བྱང་སྒྲིམ་མི་སྒྲེ་བར་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། དེར་བྱང་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉི་ག་དགོངས་
པ་མཐུན་ན་ཅིང་ལཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱང་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་བཀའ་བཏན་དུ་མ་ལས་བཤད་མོད་དེ།
དེ་ལ་དགེ་བསྟན་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཐར་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལས་དམན་པ།
མདོ་ཇེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། རྒྱལ་བ་ཡན་བཞེད་གོང་དཔོན་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་སྟོག་གཅོད་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ནས་སྟ། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ།^{༢༢} ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྒྲིན་པས་ཀྱང་དྲིན་ལན་བསམ་མདོར། དཔལ་བའི་གིང་རྟ་འདེན་
པའི་གྲུད་དུ་གྱུར་དུས་གོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་བསམ་ཏེ་བྱང་སེམས་འབྲུངས་པ།^{༢༣} བྱང་པོ་གསུམ་
པར་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མཛོན་དགའི་དུས་དང་།^{༢༤} བསྐལ་བཟང་དུ་དམན་པ་ཞེས་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ། འདུལ་
བར་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་དང་། རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད། བྱང་འདས་སྤུངས་པོ། སྤྱིང་ཇེ་པད་དཀར་
དུ་རྒྱལ་པོ་ཅི་བས་ཀྱི་སྤྲུང་ཀྱི་མུད་ན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་ལ་རྒྱམས་སྤྲུང་དུས་སྤྲུགས་
བསྐྱེད་པ་དང་།^{༢༥} སྤྲན་རས་གཟིགས་ལ་མཚོན་ན། སྤྲུམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མདོར་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
གྱི་གཟི་བཟིང་གྱི་གྲོ་གཡས་གཡོན་ནས་རྩས་སྤྲེས་ཀྱི་ཁྱེའུ་རིན་ཆེན་མཚོག་དང་།^{༢༦} ཆོས་དང་དོན་

ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ཀྱི་བཙུན་མོ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 གྱི་པར་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཁྱེད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྤྱུར་དུས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
 སོགས།^{༡༧} སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་།
 རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡ་རོལ་བོས་འཛིན་བཙུག་པའམ་གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ན་སོ་
 ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱངས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ། གང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བེམས་དང་། དེ་
 ཉིད་རི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རབ་བྱུང་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བེམས།
 དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བེམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐད་པའི་རྒྱལ་
 བེམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱལ་བེམས་སོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་
 ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་
 རེས་པ་ལས། དང་པོར་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བ་དང་ལེགས་སྦྱོད་བསྟུ་བ་གཉིས་སུ་རེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
 བེམས་ནམ་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བེམས་ནི་
 རྒྱལ་བེམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་བྱུར་ལ། མདོ་ལས་བདག་མ་གྲོལ་བར་གཞན་མི་དགྲོལ་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་པོར་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་
 གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཐད་ཅིང་།

དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བེམས་ནི། བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་ལྟན་
 ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་སོ་ཐར་གང་རུང་གི་
 སྒྲིམ་པ་དང་། སོ་ཐར་དངོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྟན་མིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁན་མ་ཐོབ་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་བེམས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའམ་སྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་རུང་ནི་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བེམས་ཡིན་ལ། དགེ་བ་
 ཆོས་སྐད་ནི། མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པས་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལུས་

ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། བྱང་སྤྱོམ་དེ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཟེན་
པའི་སྒྲོན་ས་གྲོགས་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཐབས་ལ་སྒོངས་པ་དང་། ཡན་འདྲགས་དང་། འཛིགས་པས་
ཉེན་པ་དང་། ལྷ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། གནས་འཆའ་བར་འདོད་པ་
དང་། སྒྲོམ་ཐུན་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཁྱགས་པ་དང་། རྩ་
འབྲུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་དོན་རིམ་རིགས་པར་སྐྱབ་པ་ལོ།།

རིམ་རིགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱས་ཀྱས་ཞི་བ་ལྷས་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟམས་ཟུ། བྱང་
སྐྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་།^{༤༥} ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རྟག་བཏུ་བས།^{༤༦} ཞེས་ཐབས་དེ་དག་གི་སྒྲོན་ས་བསྐྱང་
བར་བཤད་པས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་
གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གྱང་ཚུལ་དེ་ལ་སྐྱར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བར་གུས་པས་བསྟེན་
པ་ནི་བསྐྱང་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་།
ཁྱད་པར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བརྟམས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཙམ་མ་ལྟོགས་གྱང་ཚུལ་
བྱིམས་ལེའུ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་སྐྱངས་ནས། བྱང་སེམས་བསྐྱབ་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་
ཆོད་ཅིང་མཁས་པར་བྱ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འབྲུག་ལྟོག་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་བྱང་དོར་
གྱི་གནས་རྣམས་ལ་སྒོངས་པར་འགྱུར་བས་སོ།།

འོན་ཀྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་མདོ་སྟེ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལས་རི་
ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ཅེ་ན། ཐེག་བསྐྱས་ལས། བྱང་སྐྱབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆོད་
མེད་དེ།^{༤༧} ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་སྐྱབ་བཟང་པོས་སྤྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་སྐྱབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་རྣམས་ནི་ཆོད་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༤༨} ཞེས་རྒྱས་པར་བྱེ་
ན་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་འམ་སྒྲོད་པ་ལ་གྲངས་དང་ཆོད་མེད་ཅིང་། འོན་གྱང་གྲངས་ཉེ་བར་མཆོན་
ཏེ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱན་སྒྲའི་མདོ་ལས། བྱང་སྐྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཞི་བརྒྱ་པོ་

དག་འཛིན་པ་དང་།^{༡༩} ཞེས་བཞི་བརྒྱུད་བཤད་ཅིང་། ཞི་བ་འཛོམས་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ།^{༢༠} ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱུ་ལ་ཡང་སྤང་།^{༢༡} ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་བཤད་པའི་མདོ་ལས། ཡམ་པ་བརྩ་དང་ལྷུང་བ་བཞི་བརྩ་ཙུ་བརྒྱད་དེ་བསྐྱབ་པ་
 ལྟ་བརྩ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད།^{༢༢} དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
 བཞི་བརྒྱ་དང་། མདོ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མོ་ལས། ཡམ་པ་བརྩ་དང་ལྷུང་བ་བཞི་བརྩ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་
 པ་^{༢༣} སོགས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ཚོད་དང་སྒྱར་བའི་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་སྟོབ་དཔོན་ཙུ་གོ་མིས།
 གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཡང་གང་ཕན་དང་། །ཕན་དང་བྱ་བ་
 རྣམས་བྱ་ཤེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ།^{༢༤} །ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་བཞེད་ལ།

དང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་བཙུང་ཁ་པས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་
 ཡམ་པའི་ཐེ་ཆོན་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཐེ་ཆོན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དང་བོ། ཙུ་ལྷུང་ངམ་ཡམ་པ་ནི། རྣམ་
 མཁའི་སྒྲིང་བོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཞི་བ་ལྟས་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ལེན་པར་མཛད་པའི་ཆོགས་
 བཅད། དཀོན་ཙོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ལས་ཡམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་
 སྟོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། །རྒྱལ་བུ་མས་འཆལ་པའི་དགེ་སྟོང་ལའང་། །དུར་
 སྤྱིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཙུན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབབས་པ་
 དང་། །མཚམས་མེད་ལྟ་བོ་བྱེད་པ་དང་། །འོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་
 པ་དང་། །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྟོ་སྟོང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 བརྟོན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟོག་པ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་
 པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐོག་པ་ཆེ་ལ་སྟོར་བ་དང་། །སྟོབ་པའི་ཐོག་པ་ཆགས་ལ་སོགས། །སྟོང་བར་
 འཇུག་བཟིན་ཞེས་འཛིན། །ཡ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོང་
 དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་པ་དང་། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀྱར་བསྟེན་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་

པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོ་བ་དང་། །དགེ་སྤྱོད་ཆད་པས་སྤྱོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་ཚིག་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་བྱེད་དང་། །སྤྱོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་
གི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཅ་བའི་ལྷང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ།^{༤༩} །ཞེས་པ་འདི་ལ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོའི་མདོར་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བ་ཞེས་སོགས།^{༥༠} རྒྱལ་པོའི་ཅ་ལྷང་ལ་སྤྱོད་པོའི་ཅ་ལྷང་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་ཅ་ལྷང་བརྒྱད་
དེ་བཙུ་བརྒྱད་ཏུ་མིང་འདོགས་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བཙུང་ཁ་པས་ཅ་ལྷང་ངམ་པམ་པ་
དངོས་བརྒྱབ་ཞི་དང་། ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་བཙུ་བརྒྱད་ཏུ་མཛད་པ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །ཉེས་བྱས་གྱི་
སྟེ་ཆན་ལ་བྱང་ས་ལས་རྣམ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་རྒྱལ་^{༥༡} །གསུངས་པ་མདོར་བསྟན། དགེ་བའི་ཆོས་
ལྷན་པ་ལོ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། །སྟོན་སེམས་བཏང་བ་དང་། །པམ་བའི་གནས་ལྷ་བའི་ཆོས་དེ་དང་
གང་ཡང་རུང་བ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱད་པ་དང་། །སྟོམ་པ་ལུལ་བ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས་
གཏོང་བར་བཤད། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་བསྐྱར་མ་རྩལ་པ་ན་ལུལ་བས་སྟོམ་པའི་རྒྱ་ནི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། །སྟོམ་པ་ལུལ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆན་སྟེག་པ་ཆེན་པོ་
མི་བསྐྱེད་ལ། བྱང་སྟོམ་ལུལ་ན་ནི། །ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་བཙས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱན་རྒྱར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡན་བདེ་རྒྱལ་པར་ཁས་སྤྱངས་ཏེ་སྟོམ་པ་བསྐྱར་བ་ལས་འདས་གིང་སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པས་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་ཏེ།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཙས་ནས། །ལས་གྱིས་རྒྱལ་བ་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཀུན་བསྐྱས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་མི་ལྟར་འབྱུར།^{༥༢} །ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་ལ་རྣམ་
སྟོན་གིན་རྒྱ་ལོ།།

ཉམས་པ་ཕྱིར་བཙོས་པ་ནི། །ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་གེས་པ་དང་།
བག་མེད་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། །མ་གྲུས་པ་སྟེ་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་

བན་ཡང་ཚོས་བཞེན་སྤྲུལ་གསོ་བ་ཇི་སྟེན་དུ། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་
 ཏུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་མིན།^{༩༩} །ཞེས་པ་ལྟར་བཤགས་ལུལ་དུ་
 འོས་པའི་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཏེ་ཉེས་པ་ལས་ལྷང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་སོ་ཐར་ལྟ་བུའི་ཕྱི་མ་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་པར་གྱིས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཕྱི་མ་པ་ནི། །སེམས་ལས་སྟེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མིན།^{༡༠༠} །ཞེས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བཤད་ལ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་དེ་
 གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ཤི་མ་འཕྲོས་པར་མི་གཏོང་བར་སངས་དེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱི་མ་པས་
 མ་དེས་ཤིང་། ཡང་ཕྱི་མ་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་སངས་དཔུ་མ་རྣམས་
 སོ་ཐར་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་པས་ཤི་འཕྲོས་ནས་མི་གཏོང་བར་སངས་ཇི་སྟེན་དང་དེ་ནས་དེའི་བར་
 ཀྱི་ཁས་བླངས་པའི་དུས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ལས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྟུམ།

གསང་སྟགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཕྱི་མ་འདི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི།
 འཇམ་དཔལ་ཙུང་འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཚོས་གསུམ་དང་ལྟན་ན་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་
 སུཛེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་པ་བསྟངས་བདུང་། རང་གི་སྟགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་
 ཉིད་དོ།^{༡༠༡} །ཞེས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་ཙུང་མོ་ལས། བ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟོན་
 བ་ལ། །ཁོ་རིམ་བཞེན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་དོན་ལྡན་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོན་པ་སྟུང་།^{༡༠༢} །ཅེས་དང་། ཀྱེ་དོ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་གྲུར་གྱི་ལེའུ་བརྟུག་ཉིས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་སུ་འདི་བཀྱི་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་དོན་རབ་སྐྱབ་ཕྱིར། །བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
 བསྟེན། །ཞེ་མ་ཏོ་སེམས་ཅན་ཀྱང་མགྲོན་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་མཆོག་མཛད་བཞེན་སྟུང་། །འགྲོ་
 ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག་^{༡༠༣} །ཅེས་མདོ་སྟགས་རྩུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱང་།
 སྤོང་བོས་བརྟན་པའི་མདོའི་བམ་པོ་བརྟན་བརྟུག་སུམ་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མེ་
 མར་གཅིག་ཅིག་ཁྱིམ་མམ་ཁང་བུ་ཇི་ལྟ་བུར་བརྟུག་གྱང་རུང་སྟེ། བརྟུག་མ་ཐག་དུ་ལོ་སྟོང་དུ་བསགས་

བསགས་པའི་མུན་པ་ཡང་རྣམ་པར་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་བྱིམ་འཐིབས་པོ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་
ཡང་བྱུང་མེ། དེའི་རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་ན་དེ་ཕྱིར་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་བཅོད་དུ་མེད་པར་བསགས་
པའི་ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་
བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་དོ།^{༩༧} །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་
དུ་མར་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲད་ཅིག་གིས་འཛོམས་རྟུས་པ་དང་།

བྱམས་པས་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་མེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརློག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་ལ་ལའོར་བའི་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརློག་གོ།^{༩༨} །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོད་པ་རྣམས་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བསྟན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་དེ་ལ་གལ་ཏེ་
གཟུགས་ཡོད་ན། །ཞིང་རྣམས་གཏླའི་བྱེ་སྟེད་གང་བྱས་ཀྱང་། །དེ་དག་བཀའ་བས་ཆ་ཙམ་ཟད་པ་
མེད།^{༩༩} །ཅེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས་སྒྲོད་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟེས་གྲུར་ན་སྒྲད་ཅིག་གིས། །ལའོར་
བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གསེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བཅོད་བྱ་ཞིང་། །
འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འགྱུར།^{༡༠༠} །ཞེས་དང་། རོ་བོ་རྩེས་ལམ་སྒྲོན་དུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་
བཀའ་མེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར། །གཏླའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་
མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་མེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཐུལ་པ་བས། །གང་གིས་ཐལ་
མོ་སྒྲར་བཀྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཅུད་ན། །མཚོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས།^{༡༠༡} །ཞེས་

སོགས་མདོ་སྤྱི་ལོ་ཆེ་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་འདིར་བཞུགས་ཀྱིས་མི་ཡང་ལ།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དཀོན་ཙོག་བཅུགས་པའི་འདུས་པ་བཅུ་དགུ་པ་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་
 ཞུས་པའི་མདོར། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
 བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ།^{༤༩} །ཞེས་དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
 པནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་
 བབྱུང་ནས། ཞེས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པས་མཆོད་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མང་དུ་གསུངས་པ་
 དང་།^{༥༠} འདུས་པ་གི་བྱ་རྒྱུ་བཞི་བ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་
 པ་ལས། ཉི་བར་འཁོར་དེའི་ཕྱིར་བྱོད་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་
 གཞན་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཉི་བར་འཁོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡང་གཞན་ལ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་རྒྱ་འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེན། ཉི་བར་འཁོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བ་ནི། དེའི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་
 ཉིད་དང་། ཤིན་རྒྱ་འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༥༡} །ཞེས་དང་། ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་
 བས་ན། བྱོད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་

བསྐྱབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་གྱིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
བྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་ལྷན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་གྱིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་གྱིན།^{༡༥} རྩོམ་སྒྲིམ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་
དེ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་ལྷན་པ་དང་པོའི་ལྷ་བཞི་ཚོགས་བཅུ་ལ་བྱུང་པོར་བཤགས་པར་བྱའོ། ལྷ་
མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པའི་ལག་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་བཞི་ཚོགས་ལྷ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། ཉན་
ཐོས་པ་ཅན་གྱི་བསམས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་ཉེས་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གསལ། གཉིས་ཀྱི་མདུན་
ཏུ་བཤགས་པར་བྱའོ། བྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་ལྷན་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལྷ་
མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། ཁྱེའུའི་ཉེས་པ་དང་། ལག་པའི་ཉེས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། དག་
འདུན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་བཞི་ཚོགས་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་
ཅུ་ཅ་ལྷའི་སྒྲུན་སྒྲར་གཅིག་ཤུས་ཉིན་མཚན་ཏུ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་བཤགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། རྣམ། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ཀླུ་ལ། ཐལ་མོ་སྐྱར་བར་བགྱིས་ཏེ་
སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི།^{༡༦} ཞེས་པའི་བར་དེང་སང་ལྷ་དང་བཤགས་སུ་གྲགས་པ་ལུང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་གསུངས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་རྒྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་
ཅུ་ཅ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་
སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་ལྷན་བྱུང་དང་། ལྷ་བ་
དང་། དེ་བཤགས་པ། སྐུ་ཐར་དང་བྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲིམ་སྐྱར་བས་པ་རྣམས་ནས་སྐྱེད་བར་མ་
མཛད་པའི་བརྗེ་འཆད་བག་ཅམ་འདུག་པ་ཁོ་བོས་འདིར་སྒྲོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་མགོ་སྒྲིམ་ཅམ་བགྱིས་
པ་ཡིན་ལ། སྐད་ཏུ་བྱུང་སྐྱེས་ལ་རྒྱས་བཤད་མཛད་བཞེད་ཀྱི་རྟོགས་དབྱེད་མཁན་ཡོད་ན་མདོ་དེར་
གཟིགས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་རིང་པོར་རྒྱུང་བར་འཆལ་ལོ།

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།

གསུམ་པ་འག་འཛིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། ས་སྐྱ་བརྒྱུད་སྤྲུགས། རྩོམ་ཐོག་པའི་ལམ་ལུགས་ཏེ། ལྷུ་རྩུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། སྤྲིན་སྤྲོལ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱ།^{༤༡} ཞེས་དང་། སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡང་། །སྤྲུ་མ་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། །ཆོ་ག་འབྲུགས་པར་མ་གྱུར་པ། །ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་མཁུན་ཅིང་། །སྤྲུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ལུས་པ། །སངས་རྒྱལ་གསུང་བཞིན་མཛད་པ་ཡི། །སྤྲུ་མ་བཅའ་ལ་དབང་བཞི་སྤྲངས། །དེ་ཡིས་སྤོམ་པ་གསུམ་ལྷན་འབྱུར།^{༤༢} ཞེས་རྩོམ་ཐོག་སྤྲུ་མ་ལྷ་བརྒྱུ་བར་གསུངས་པའི་ཁྱོ་བ་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིན་དང་བྲལ་ཞིང་། སྤྲིན་རྩོམ་ཐོག་ཉིད་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། །ཀུན་རྩུ་བཟང་པོ་འམ་རྩོམ་ཐོག་འཆང་ནས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བོ་མ་ལུབ་པ། །བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དང་མ་ཡལ་བ། །གདམས་ངག་གི་སྐྱོ་མ་ལོག་པ། །མོས་གསུམ་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོམ་པ་སྤྲུ་བརྒྱད་བཞི་ཆང་བ། །སྤྲུ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་རྩོམ་ཐོག་མཛད་པའི་བཀའ་སྤོམ་ལ་འབྲུགས་པ་སྤྲུ་ལ་འཁྲིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཁུངས་མའི་སྤོམ་ཐོག་ལྷན་མས་མ་འབྲུགས་པའི་དམིགས་ཕྱེད་པ། ལྷུང་གཞི་དང་སྤྲུང་བྱ་དང་། སྤྲུང་བྱེད་དང་སྤྲུང་འབྲས་རྣམས་ཐད་ཀར་དོ་སྤྲོད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་སྤོམ་པ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དབང་དང་། ཁྱོ་བ་བར་བྱེད་པའི་བྱིད་ཀྱི་བརྒྱུ་བརྟེན་ལུང་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་རྩོམ་སྤྲུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས།

དབང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སྤྲུང་པར་ཅན་མངོན་རྩུབ་སྤྲུང་ལུས་ལ། དེས་ཆོག་ནི། ཀྱེ་རྩོམ་ཐོག་ལས། གཏོར་དང་སྤྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་འདིས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ།^{༤༣} ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབང་དེ་ཡང་ཤྱི་གྱི་འབྲུད་པ་འམ་ཡང་ན་སྤྲུགས་པའི་བྱིངས་ལ་ཤིས་བྱེད་ལོ་འདི་བརྟེན་སྤྲུ་མ་པར་སྤྲུ་ལྷ་དཔེ་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་ལྷུང་མའི་མང་ཆོག་ཏུ་བྱིན་རྩོམ་ཐོག་འབྲེལ་ཨབ་བེ་ཀ་ར་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེ་ཀའ་ཞེས་པར་ཡིག་ལྷན་པར་འབྱུང་དང་ཉམས་དག་གིས་ཞེས་དང་། ལྷག་མ་འཛིག་རྟེན་ལས་སྤྲུ་མ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེ་མེར་སོང་པར་ཉེ་བསྐྱར་ཨ་བྱི་བཞག་ ཀྱུ་ཡི་ལ་པ་རུ་བྱེད་དེ་ས་པས་ས་པར་

བསྐྱར་བའི་ཨ་ཁྱི་ཁ་གཏེ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སིཙ་མཐོར་བའི་བྱིངས་ལ་བརྟ་ལྷ་ན་པ་ར་སྟེ་དྲ་དེ་སྟེས་
 སྤྱད་པོའི་གཅིག་ཆོག་ཏིཔ་བྱིན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཨ་པ་འོ་གྱི་ཨ་པ་བི་ཀ་ར་ཏ་བྱིན་པ་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་
 བྱིས། ཅ་ཨ་ལ་བྱངས་སྤྱུ་ཕྱ་ལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུ་མ་འོས་སྤྱུ་མ་བྱིན། བྱིངས་ལས་མའི་ན་འོས་མ་ན་སྤྱའི་
 ཤ་ཕྱ་ན་མས་ལ་ཤ་ཕྱ་འོས་ན་ཉར་བསྐྱར་བྱངས་པས་སིཙ་ཨ་ཁྱི་སྟོན་དུ་བཞག་ སི་གོང་ལྟར་ཁིར་བསྐྱར་
 བས་ཨ་ཁྱི་ཁྱི་ཕྱ་ཞེས་སྟོན་མ་གཏོར་ཞིང་སྤྲགས་པ་སྟེ་ས་བོན་ལ་ཆུ་ལུད་གྱིས་བཏབ་པ་ལྟར་ལུས་གནས་
 གྱང་སྤྱི་བོ་ཕྱེ་འམ། མགྲིན་པ་སྟོང་ག་ཕྱེ་བ་གསང་གནས་ཏེ་དབང་གི་གནས་ན་མས་སྤྱི་མིམ་པ་བཞིན་
 གཏོར་ཞིང་སྤྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་རང་སྤྱལ་གྱི་དྲི་མ་ལུད་ཅིང་སྤྱི་བཞིའི་སྤྱི་གུ་ལུང་
 བའི་བྱུད་པར་གྱི་སྤྱལ་པ་འཛོག་ཏུ་ས་པས་དབང་ཞེས་སམ། བྱི་མ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་ལམ་བཞི་
 སྟོམ་པ་དང་འབྲས་སྤྱི་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་དབང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སྤྱི་སྤྱིས་འཕྱད་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བས་སྟོག་སྤྱུ་རྒྱུང་སེམས་དང་བཅས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་བཞིར་གནས་
 པ་ལ་གནས་པར་མ་ཤེས་པའི་དྲི་མ་ལུད་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་སྟེ། འཛིག་མེད་འཕྱང་གནས་
 སྤྱིས་པས་མཛད་པའི་མན་སྟེ་རྒྱུང་བ་ལས། ལུས་རག་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཡི། དྲི་མ་དག་བྱིར་དབང་དུ་
 བརྟོད།^(༡) ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་དབང་སྐྱངས་གཞི་ནི། ཐོབ་བྱ་རང་གནས་གྱི་གཞུག་མའི་དོ་རྗེ་
 བཞི། སྤྱང་བྱ་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་སྟོ་བར་དྲི་མ་ལྟ་རགས་ན་མས། སྤྱང་བྱེད་ནི་སྤྱི་བྱེད་སྟོའི་ཐོག་ཆད་
 དང་སྐྱར་བའི་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོམ་རུང་དང་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་རུང་དུ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱངས་འབྲས་ནི་སྤྱི་བཞིའི་ས་བོན་ན་མ་ཏུས་པ་ལུད་པར་ཅན་གསོས་ཐེབས་
 པ་སོགས་དོན་སྤྱངས་གཞི་དོ་རྗེ་བཞི། སྤྱངས་འབྲས་སྤྱི་བཞི་ལ་ཐོབ་པའི་དབང་དེ་བསྐྱར་བས་སྟོད་
 རུང་གི་སྟོབ་མ་ལ་འབྲས་སྤྱི་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པས་གསང་སྤྲགས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
 རིགས་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་རེ་ཞིག་གང་ཆོ་སྟོབ། ལམ་ཅིག་
 དབང་ན་མས་གྱིས་ནི་བསྐྱར། དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། དེས་པར་སྟོད་དུ་འབྱུར་པའོ། དབང་
 མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། བྱེ་མ་བཙོར་ལ་མར་མེད་བཞིན། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། དབང་

བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་གྱི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམུལ་བར་
 འགྲོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སླ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ལྷ་^{༤༩} །ཞེས་དང་། དཔལ་རྩེ་
 རྩེ་འཕྲེང་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས། དབང་སྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་
 གནས། །ང་ཡིས་རིམ་ཞིན་དོན་བཤད་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་
 གང་གི་ཆོ། །སློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆོན་
 རྩོད་ཏུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དཔེན་ན། །སྐྱབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་
 དཔོན་སློབ་མ་མཆུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དམུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་^{༥༠} །ཞེས་ཏེ། དབང་རྣམ་དག་མ་
 ཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ནི། །རྒྱུད་དོན་ཤེས་ནས་བསྐྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་
 དཔོན་སློབ་མཆུངས་པར་དམུལ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའོ།

དབང་སྐྱར་བ་ཡང་། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་མཐོང་བ་ལ་རག་
 ལས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ལས། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་
 དང་། །དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་བ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་
 མི་འགྲུབ་བོ་^{༥༡} །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷོ་མ་པ་ཉུང་ཅུང་རྒྱད་ལས། རྟགས་པས་དཀྱིལ་ལའོར་མ་མཐོང་
 བར། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་འདོད། །མཐའ་ལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བརྟེན་དང་། །སྤྱིག་རྒྱའི་རྒྱ་ནི་
 འཕྲང་དང་མཆུངས།^{༥༢} །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་བའི་དབང་བདུན་ལ་རྣལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་
 དང་། །མཆོག་གི་དབང་གོང་མ་དག་ལ། །ལུས་དང་གསང་བའི་དབང་པོ་སེམས། །རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་ལའོར་
 རྣམ་པ་གསུམ།^{༥༣} །ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཅི་ལྟར་རིགས་པར་མཐོང་བའི་སློ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་
 ཟེན་ནས། །འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་བ་པས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཆོག་གྱུར་རྩེ་རྩེ་
 ཐེག །སློ་ཆེན་ལྡན་ལ་སྤང་བྱུང་དགའ་བསྐྱེད་པ། །དེར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་
 གཞི། །དཔལ་ལྡན་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་མ་པ་ནི།^{༥༤} །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟགས་ལྷོ་མ་མམ་དམ་
 ཆོག་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ།

ཐོག་མར་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྲུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཁས་སྲུངས་པའི་སྒྲིམ་པ་
དང་འགལ་བའི་ལྷང་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཁས་སྲུང་རྒྱའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྟོབ་
མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གོ་བར་སྒྲིམ་ཏེ་ལེན་པའི་ཆོ་ཐམ་ཐོམ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་ཕྱིད་པར་བྱས་ནས་
འཛིན་དགོས་པས་དོ་རྗེ་ཆོ་མོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲིམ་པ་བསྒྲག་པ། སྒྲིམ་བཟང་བཤད་པ། སྒྲིམ་
པ་བཟང་མ་བཟང་ལ་དབང་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། སྒྲིམ་པ་བསྒྲག་པ་ལ་རིགས་ལྷ་སོ་
སོའི་དང་། སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། དཀོན་ཚུགས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་དག་པའི། དམ་ཚིག་བཏན་པར་གྱུར་པའོ།^{༤༤} །ཞེས་དཀོན་ཚུགས་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐྱལ་བ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་སྐྱེད་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
རིགས་དག་བཞེས་པའང་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཞེས་
པར་བཞེད་ཅིང་། བཏན་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱིད་པར་དགའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དོ་རྗེ་དེའི་ཕ་
བྱུག་རྒྱ་ཡང་། །སྟོ་ཆེན་གྱིས་ནི་བཟུང་བར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་དོ་རྗེ། །ཤེས་རབ་དེའི་ཕ་
ཞེས་བཤད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བྱ། །སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །འདི་ནི་དོ་
རྗེའི་རིགས་དག་པའི། སྒྲིམ་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས།^{༤༥} །ཞེས་དོ་རྗེ་དང་དེའི་ཕ་བྱུག་རྒྱ་
དག་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་
དེ་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད་སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གྲུས་པས་བཟུང་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་མི་བསྟོད་
པའི་དམ་ཚིག་ །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཟང་ཟིང་མི་
འཛིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྤྱིན།^{༤༦} །ཞེས་རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
ཡིན་ལ་དེར་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དུག་ཏུ་ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཛིགས་པ་
དང་། ཆོས་དང་བྱམས་པ་བཅས་སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་བྱིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
ཕྱིན་དགས་དང་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཚིག་ཁྱོད་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ། །འདི་ནི་པདྨའི་རིགས་དག་
པའི། །དམ་ཚིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས།^{༤༧} །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་ཐམས་

ཅད་མི་སྤྱོད་བར་འཛིན་པ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་ལས་གྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྟོམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་བར་གྱིས། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རྩལ་སྤྱུ་བྱ་བ་དོན་ཡོད་
 ཞེས་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བརྒྱུད་བ་དང་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རྩལ་སྤྱུ་བྱ་བ་དོན་ཡོད་
 གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རོ་རྩེ། རིན་ཆེན། བདུ། ལས་གྱི་རིགས་དང་ལྡེ་ལྷ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་
 དམ་ཚིག་དང་།

དེ་དག་སྤྱི་བསྟོམས་ལ། ཙུ་བ་དང་། ཡན་ལག་དོན་བསྟུས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །ལས་པམ་པར་ནི་རབ་རྩ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩ་བའི་
 ལྷང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ། །གང་ཆེ་
 ཉམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འགྱུར།^{༤༩} །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་
 ཚིག་ལས་གཞན་པ་བྱུང་མོང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་སྤང་ཞིང་ལུས་ངག་གིས་དོར་བར་མི་
 བྱ་ལ། དེ་དག་གང་ཞེན། ཐོག་མར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པ་ནི། པམ་པམ་པར་རྒྱུད་ལྷེ་རྣམས་ལས་
 བཤད་པའི་བཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མིང་གཉིས་པ་རྩ་བའི་ལྷང་བ་ཞེས་གྲགས་
 ཤིང་། དེས་སྟོམ་པ་གཙོད་པས་གཉེན་པོའི་བྱོགས་པམ་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་པ་རོལ་མི་མཐུན་བྱོགས་
 བས་རྒྱུར་ལ་པམ་པར་བྱས་པས་པམ་མོ། །བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ལ་དགོན་ཅོག་གསུམ།
 གཉིས་པར་དོར་དེལ་སྟོབ་དཔོན་གསུམ། གསུམ་པར་སྤྱིན་པ་བཞི་པར་ཆོས་གསུམ། ཐམ་པ་ལ་མཆོད་
 པ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་། ལ་ལ་སྟོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ་ནས་ཆང་སྤྱོད་བའི་བར་ལས་ལྷོག་པ་
 ལ་ལྡེ་སོགས་བཤད་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྩ་ལྷང་
 བཅུ་བཞི་བར་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།

ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ། སྤྱོད་བ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཞན་བསྟེན་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ། རྟོད་གྱི་སྟོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །མ་བྱིན་པར་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །འདོད་པ་ལོག་པར་མི་སྤྱོད་
 ཅིག །བརྒྱུན་དུ་སྤྱོད་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །སེམས་
 ཅན་འདུལ་བྱིར་མ་གཏོགས་པར། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་།^{༥༠} །ཞེས་པ་སྟོག་གཙོད་པ་ནས་

བརྟུན་གྱི་བར་སྤོང་བ་བཞིའི་སྤེང་དུ་ཆང་འབྲུང་བ་སྤོང་བའི་བསྐབ་གཞི་ལྷ་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་
གཞི་དང་། གཞན་ལང་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་
སྤོམ་ཚུལ་བཞིན་བསྐབ་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཤུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོག་གཅོད་པ་
སོགས་ལས་ངག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཆོ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །བསྟེན་
པ་ནི། དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀྲར་བུ། །ལུས་གྱི་ལས་ནི་རྣམ་
གསུམ་དང་། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་དང་། །ཡིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ནི། ཅི་རྒྱས་བར་ནི་
རྗེས་སུ་སྦྱོང་ས།^{༤༥} །ཞེས་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྲུགས་གྱི་རིག་པ་སྤྲུབ་ཅིང་། རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་མི་བརྟན་པར་བསྟེན་བཀྲར་བ། དཀར་བའི་ལས་ལམ་བརྩུ་བོ་ཅི་རྒྱས་སུ་བསྟེན་
པ་རྣམས་དང་།

གསུམ་པ་དམ་ཆོག་གཞན་བསྟེན་པ་ལ། ཐེག་པ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་
ལ་རྒྱབ་སྤྲོགས་མིན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་བྱ་ངན་འདས་མི་ཆགས།^{༤༦} །ཞེས་ཐེག་
པ་དམན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པས་
དེས་རང་བཞོད་པར་འདོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པའི་དོན་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་སོགས་
རྒྱབ་ཀྱིས་མི་སྤྲོགས་པ། འཁོར་བ་རྗེས་སྤོང་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པ། རྟག་ཏུ་
སྦྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅུམ་གྱི་མུང་འདས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་རྣམས་
སྤང་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གསང་བ་པ། །སྦྱོད་ཀྱིས་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞོན་པ་
མཚན་ཆད་དང་། །མཚན་མ་འགོམ་པར་མི་བྱའོ།^{༤༧} །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་ལྷ་དང་
ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་གསང་བ་པ་གཞོད་སྦྱིན། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལྷའི་གཟུགས་བྱིས་པ། བཞོན་པ་ནི་ལྷའི་
བཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་སྤྲ་མའི་བཞོན་པ། མཚན་ཆ་ནི་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་རལ་གྱི་དང་
མདུང་སོགས། མཚན་མ་ནི་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་དང་རྩྭ་རྩྭ་སོགས་ལ་བརྟན་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་
པ་རྣམས་སྤོང་བའོ།

རིགས་ལྷ་སྦྱིའི་དམ་ཆོག་གི་དོན་བསྟན་པ་ནི། འདི་དག་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད། །སྦྱོད་

ཀྱིས་དྲག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བྱམ་མོང་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱག་
པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས། རྗེས་མཐུན་སྤོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་ནི། །གསང་
བའི་རྒྱད་ལས་རབ་ཏུ་བཤད།^{༥༠} །ཅེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་སྤོམ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་
པའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་ནི་རྒྱད་ཀྱང་ལས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྤོམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟུང་དམ་སྟམ་
པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ།

སྤོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྤོམ་བཟུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོ་རྩེ་
ཅེ་མོ་ལས། གཙོ་བོ་བདག་ལ་སྤོམ་པ་སྟོལ། །བྱབ་པ་ཉི་མ་མ་ལུས་པའི། །སངས་རྒྱས་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ།^{༥༡} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྟོབ་མ་ལ། སྤྱ་མས། གསང་བ་
ཆེན་པོའི་རིགས་དག་པའི། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འདོད་
དམ།^{༥༢} །ཞེས་སྤོམ་པ་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱིས་ཏེ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ལེན་འདོད་མེད་ན་
སྤོམ་པ་མི་སྟེ་བས་སྤང་ཞིང་། དོན་གཉེར་འདུག་ན། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་གསོན། །ཞེས་
སྟོབ་དཔོན་ལ་གསོལ་ནས་སྤོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཅེ་མོར། གཙོ་བོས་རི་ལྟར་བཀའ་
སྟལ་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བགྱིད་པར་འཆལ།^{༥༣} །ཞེས་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤོམ་
པ་བཟུང་བ་དངོས། དོན་བསྟུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་ནི་སྤྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།^{༥༤} །ཞེས་བདག་རྩོ་རྩེ་སེམས་པར་
ལྟར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟམ་པའི་སྟོན་སེམས་དང་། དེའི་
ལམ་སྟོན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་བཞིན་འཇུག་པ་སྟེ་སྟོན་འཇུག་དེ་གཉིས་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་
འབྲས་བུ་སྟབ་པར་བྱེད་པས་སྤྲ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པའོ།

སྤོམ་པ་བཟུང་བ་དངོས་ནི། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་སྤོམ་པ་ལ། །རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་
པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྲ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྒྱལ་བྱིམས་གསུམ། །བདག་གིས་བརྟན་
པོར་བཟུང་པར་བགྱི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེ། །སྤྲ་ན་མེད་པའི་དགོན་ཅོག་གསུམ། །དེང་

འདུལ་ལ་སོགས་པ་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་རིགས་ལཱའི་སྒྲིམ་བཟུང་
 རྟོར་ནས་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་བཟུང་བས་ཆོག་སྟེ་སྒྲོབ་མའི་དབང་ཙམ་གྱི་བྱ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་དང་
 རྒྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བ་ལ་དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་ལྟར་
 བར་^{༤༦} གསུངས་པ་སོགས་བྱ་སྟོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་འཛིན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་བསྟུས་པར། ཐུན་མོང་གི་ཙུང་བཞི། ཡ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཙུང་བཅུ་གཉིས།
 གྱི་ཡའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཙུང་སུམ་ཅུ། སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཙུང་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་མཆིས་ལ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་ང་བག་ཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལ། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ང་བ་བསྟེད་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ། རྟེན་དེ་ལ་བཅས་པའི་ལྷ་ང་བའི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ། ཕྱེ་ནས་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་བྱུང་བར་གཉིས་དང་ལྷན་
 དགོས་ལ། སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྷན་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྟོད་བསྟེད་ཀྱང་བཅས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་ང་བ་མི་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་སོགས་ཀྱི་དབང་པ་རྣམས་ཏུ་མི་གནས་ན་ལྷ་ང་
 མེད་དུ་གསུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་
 འདིའི་ལྷ་ང་བ་ནི་རིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྩ་བའི་ལྷ་ང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་ང་བའོ།^{༤༧} །ཞེས་རིས་གཉིས་
 སྤུངས་པ་དང་།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལས། ཙུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་
 བཅོས་པའི་ཐབས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོར་ཙུང་ལྷ་ང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་མ་གོས་པར་བསྐྱང་
 བའི་འདོད་པ་བསྟེད་པ། ཇི་ལྟར་བསྐྱང་རྩལ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོར་ཙུང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
 བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། གང་ཕྱིར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེས་
 འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྟུས་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྷ་ང་བ་དང་པོར་བཤད།^{༤༨} །ཅིས་གང་ལུས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་འཇུག་སྤྱི་བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་

བ་ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དེ་ཡིས་བཀའ་ལྟུང་ཕྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཞི་སྒྲུ་མའམ་སྒྲོབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
 བའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའམ་འབྲང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། རང་ཉིད་ལ་དབང་བཞི་རྩོགས་པར་སྟོལ་
 བ་ནས་ཐ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་སྟེན་པའི་བར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་
 འཕྲིན་ལས་ལ་མི་རང་མི་གྲས་པར་བརྟུལ་ཐམས་བགྱིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་བདག་གིས་ཐུགས་གྱི་ཉེས་བྱས་
 རྒྱ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཅ་བ་ལྟ་བུའི་ཉེས་ལྟར་ལྟ་
 བའི་དང་པོར་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བསྟུས་ཞེས་པའོ། །བདེ་གསེགས་བཀའ་
 ལས་འདས་པ་ནི། །ལྟར་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད།^{༡༡} ཅེས་པ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གསེགས།^{༡༢} ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་གྲིད་པའི་སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་
 ལེགས་པར་གསེགས་པ་དང་བདག་ལྟའི་ས་བོན་ཟད་པས་སྤར་མི་ལྟོག་པར་གསེགས་པ་དང་སྤར་
 བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པས་མ་ལུ་ས་པར་གསེགས་པས་ན་ལམ་བདེ་བ་འཇུག་པ་བདེ་བ་ལ་ལེགས་
 པར་གསེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས། སྟོམ་པ་གསུམ་གང་རུང་དང་ཁྱད་པར་
 ཐུགས་སྟོམ་གྱི་བཅས་པ་གསུངས་པ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཆོང་བས་འདས་པར་བྱེད་
 པ་ནི། ཞོར་བཞིན་ཅ་བའི་ལྟར་བ་བཅུ་བཞིར་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །དོ་རྩེ་སྟེན་
 ལ་ཁྲོས་པ་ནི། ཉེས་པ་བརྟོན་པ་གསུམ་པ་ཡིན།^{༡༣} ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དང་དགྲིལ་འཁོར་དང་རིག་
 པའམ་རིག་མ་རྣམས་གཅིག་ལས་དམ་ཆོག་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་དོ་རྩེ་སྟེན་དང་། དེ་རྣམས་སོ་སོར་
 ཐོབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་དོ་རྩེ་སྟེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་སྟེན་དེ། རྩོམ་ཞེས་སྟེན་པ་
 དང་མཁྱེགས་པ་ཀུན་གྱི་རྩེར་གྱུར་པས་གང་གི་འདར་གཞིག་པ་དང་བྱེད་པར་མི་རྩུས་པའི་མཚན་དོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཐེག་པ་འདིའི་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་དབང་བཞི་རྩོགས་པའམ་ཐ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 མཉམ་དུ་ཞུས་པའི་མཆེད་ལྷུ་མམ་སྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་མི་དགའ་བར་ཁྲོས་པ་ནི།
 ཐུགས་སྟོམ་གྱི་ཉེས་པར་བརྟོན་པའི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་པའི་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 སྟོང་། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།^{༡༤} ཞེས་རིགས་དུག་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར། ཡང་

ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འགྲོ་བས་འགྲོ་བའམ་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་རྟེན་བྱིན་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པས་
 ལུས་ཅན་ལེས་པོ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྟག་ལ་སོགས་པ་གྲེས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་རིང་དུ་
 འདོར་བ་སྟེ་སྤོང་བར་བྱེད་ན། ཅ་བའི་ལྷང་བ་བཞི་པ་ཡིན་པར་བདུན་སྟེ་བྲེ་བ་ཤྲག་དུ་མའི་གཡུལ་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་ཙ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་པ་པལ་པོ་ཆེའི་བམ་པོ་
 བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་པར། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
 ལྟ་བུའོ།^{༡༢} །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འམ་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོན་
 ཏན་མ་ལུས་པ་བྱང་ཞིང་རྒྱལ་སྟེ་འགྲོ་བ་ཀྱི་ན་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ལ་འགོད་སྟམ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་དེ་ཐོབ་པར་མི་
 རུས་བསམས་ནས་སྟོན་སེམས་སྤོང་བ་དེ་ནི་ཙ་བའི་ལྷང་བ་ལྔ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རང་ངམ་གཞན་གྱི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སྤོང་བ་དུག་པ་ཡིན།^{༡༣} །ཞེས་པ་བཀའ་འབྲེལ་དུ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
 གསང་སྟགས་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པ་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐོག་པར་བཞེད་ཀྱང་ནག་པོ་
 བས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་གཞན་མུ་སྟེགས་པར་མཛད་པ་འཐད་དམ་
 སྟམ་སྟེ། རྒྱད་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྤྲད་བྱས་ན། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བའི་རྒྱ།^{༡༤} །ཞེས་
 དང་། ཐོག་པ་གང་ལའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཚུངས་སུ་
 བཤད་པས་ཁྱི་རང་ངམ་མདོ་སྟགས་འཕགས་པའི་ལུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་བཞི། གངས་ཅན་
 གྱི་ལྗངས་སུ་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་ས་དགེ་ཀར་འབྲུག་དགས་ཤངས། ཞི་བྱེད་སོགས་བྱོགས་རིས་
 ཅན་གང་ལ་ཡང་ཐོག་མ་རང་ཉིད་དེར་ཞུགས་ནས་སྤྲར་དེ་བས་གཞན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐོག་མའི་རང་
 ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་སྤོང་བར་གྱུར་པ་འཇམ། གཞན་པ་རོལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་གང་
 ལ་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་ཅིང་སྤོང་བ་ཙ་བའི་དུག་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྟོག་པ་བདུན་པ་ཡིན།^{༡༥} །ཞེས་ལོག་ལྟ་ཅན་

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་སྔོན་གྱིས་མ་སྤྲིན་པ་ལོག་སྟེང་ཅན། ལོག་ལྷ་མེད་ཀྱང་
 ཆོགས་མ་སྤྲིན་པ་བྱུང་དང་མ་ཐོབ་པ། རྫོགས་པས་མ་སྤྲིན་པ་གསང་བ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པ།
 ཉམས་པས་མ་སྤྲིན་པ་ཅ་ལྟར་བྱིར་མ་བཅོས་པ། ཟབ་མོས་འཛིགས་པས་མ་སྤྲིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔས་མ་
 སྤྲིན་པའི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བའི་
 དེ་ཁོན་ཉིད་བྱུང་བྱུང་ཏུ་སྟོག་པ་ནི་ཅ་བའི་ལྟར་བའི་ནང་གི་རྣམ་གྲངས་བདུན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཕྱང་
 བོ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྟམས་བྱེད་བརྟུན་པ་ཡིན།^{༤༠} །ཞེས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱ་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྟངས་། རིན་འབྱུང་། འོད་
 དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྟོན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལྟའི་རང་བཞིན་རྣམ་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནང་གི་སྤྲིན་སྟེག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདེ་བ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བྱུ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟེད་གྱིས་མ་ཟེན་པར་རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིམ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་
 རྒྱ་ནགས་ཀྱིས་འགག་པ་དང་གཡང་སར་མཆོངས་པ་དང་དམན་པའི་ཡན་ལག་ཆ་ཆར་བ་འབྱུང་བ་
 ལས་ཡན་ལག་ཉིད་ལག་མཆོད་པར་འབྱུང་བ་གཅོད་པ་སྦྱང་བར་གནས་པ་སོགས་རང་ལུས་ལ་
 བརྟམས་པའམ་གདུང་བ་ཅོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དག་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགྲ་བ་ཡིན།^{༤༡} །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་ཏུ་བརྟུན་པ་བཞིན་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 རྟོགས་རིས་མེད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ། བྱད་པར་བདག་གི་སྒྲུ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཆོད་འཛིན་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་བདེན་རྒྱུན་སོམ་ཉི་མའ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་ལྟར་བ་དགྲ་བ་
 ཡིན་ཞེས་པའོ། །གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པར། །བྱེད་པ་འདི་ནི་བརྩུ་པར་འདོད།^{༤༢} །ཅིས་དཀོན་
 ཅོག་གསུམ་དང་སྒྲུ་མ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིང་བརྩུ་ཆར་བ་གདུག་པ་
 ཅན་དག་ལའང་ངོ་པོ་བཅུ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སྤར་པ་ལ་
 སོགས་པ་དགོས་མེད་ཀྱང་གནས་སྤར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཏུས་རྟག་པ་དང་ཡུན་རིང་པོ་
 ཞིག་ཏུ་སྟོང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རུས་པར་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོང་བར་

བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཙ་ལྟ་བུ་པར་སྟ་བེ་ལ་བདག་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ།

མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྟུག་ཅིག་པ།^{༤༡} །ཞེས་དོན་དམ་
བར་མིང་དང་ཆོག་དང་དག་གི་བརྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཟབ་མོ་
རྣམས་ལ། གྲུབ་མཐའི་དབྱེད་པས་མིང་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཆོན་མ་དེར་རྟོག་པར་བྱེད་
ན་འཇམ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་ཙ་
ལྟ་བུ་བརྟུག་ཅིག་པའོ། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སེམས་སྙན་འབྱེན་པ་བརྟུག་ཅིས་པ།^{༤༢} །ཞེས་
སེམས་ཅན་ཏེ་སྟེས་བྲུ་གང་ཞིག་གསང་སྟགས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་དང་
ལྡན་པའི་གྲུས་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་ཐེག་པ་དེ་ལ་མ་དད་པར་ལྟོག་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པས་བརྟན་པ་དང་སྤྲད་པའི་སྟོན་སྟེན་སྙན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇམ་ལན་གཅིག་ཙམ་འབྱེན་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཙ་ལྟ་བུ་བརྟུག་ཅིས་པའོ། །དམ་ཆོག་རི་བཞིན་རྟེན་པ་དག །མི་བསྟེན་པ་དེ་བརྟུག་སྟུམ་པ།^{༤༣} །ཞེས་
ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔལ་བོ་པོ་མོའི་སྟོན་མོའི་ཆོག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་ཆོག་གི་རྩས་ག་
ལྟ་བུ་དང་ཙི་ལྟ་སོགས་པ་ལ་ནི་རྟོག་པས་མ་འབྱོངས་བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་སྟོན་ལ། །གཞན་ཡང་
བྱེད་པའི་པ་ཟས་སོགས་དམ་རྩས་རི་སྟེད་ཅིག་མི་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་
ཙ་བའི་ལྟ་བུ་བརྟུག་སྟུམ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་བརྟུ་
བཞི་པ།^{༤༤} །ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ནི་འདིར་འབྱུང་བའི་
དོན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་པོ་བསྟན་པ་དང་པོའི་རྣལ་པོ་མོའི་དབང་པོའི་སྟོན་དོད་
པར་ཉི་བའི་སྟེན་སྟེན་ལྟ་བུ་སྟེན་དབྱིབས་འབྱུར་པོ་རེ་ཡོད་པ་རེ་ཞིག་ན་ལ་ལ་ནི་སྟེས་ཏེ་པོ་མཆོན་དུ་
གྱུར་བས་སྟེས་པ། ལ་ལ་ནི་བྱད་ནས་མེད་པའི་བྲག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བས་བྱད་མེད་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་
འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་དང་བྱད་མེད་མཆོན་ཉིད་པ་གང་ཡང་འབྱུང་བ་ལ། །སོ་
ཐར་ཆགས་བྲལ་ལ་ཨ་འཐས་པ་འཇམ་གཞན་ཡང་སྟོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟེན་མེད་ཀྱིས་རྩས་སྟེན་འབྱུངས་པའི་ཙ་བའི་ལྟ་བུ་བརྟུ་བཞི་བོའི་ཞེས་འཕགས་ལུ་ལ་
མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་སྟོན་བདེན་དཔལ་བོ་འཇམ་རྟ་བེ་ལས་བསྟུ་བ་མཛད་པ་ལྟར། །ཡ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་

སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེུ་བཅུ་གཉིས་པ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ། དག་ནག་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་
བརྟན་པ། གཤེད་དམར་ལེུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ནས་ནང་གསེས་དང་འབྱུར་བྱུང་བྱུང་བྱུང་ལས་
རྒྱུ་བཅུ་བཞི་ཁོ་ན་དང་། མ་རྒྱུད་གྲུར་གྱི་རྒྱུད་ལེུ་བཅོ་ལྔ་བར་ཅུ་ལྟར་བཅུར་གསུངས་པ་ཡོད་
གྲུང་།^{༤༧} དོན་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བཅུ་བཞིར་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་།

དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷར་བ་འདི་རྣམས་གསུངས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགག་
པའི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། འདི་ལྟར་རང་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་དང་། ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་ལས། དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགོག་པ་ནི་ལྷང་བ་དང་པོའི་བཅས་པ། གྲོགས་ལ་
གཉིས་ཉེ་ཡང་དག་པའི་གྲོགས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲོགས་པོ། དང་པོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་
ནི་ལྷང་བ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅས་པ། གཉིས་པ་ལ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་བཅུ་
པའི་བཅས་པ། ཆོས་ལ་ལུང་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། ལུང་ལ་བྱུང་གསོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། བཀའ་
མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བརྟན་པར་མི་འོས་པ་སྟོན་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷང་བ་གཉིས་པ་
དང་དུག་པ་དང་བརྟན་པའི་བཅས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ། ལམ་གྱི་རྟེན། རོ་བོ། ཡན་ལག་དང་གསུམ་
ལས། རྟེན་ལ་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་རང་
གི་རོ་བོ་འདྲར་བ་འགོག་པ་ནི་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་བཅས་པ། རོ་བོར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
གང་ལྟར་སྒོམ་པའི་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བརྟན་པ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་བཅས་པ། རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་པོ་ནས་སྒྲིང་བ་དང་རྟོགས་གྲུང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདྲར་བ་འགོག་པ་གཉིས་ནི་དགུ་པ་དང་བཅུ་
གཅིག་པའི་བཅས་པ། ཡན་ལག་ལ་ལམ་གྱི་གཞི་དམ་ཆོག་དང་གྲོགས་བྱུང་མེད་གཉིས་ལས་དམ་
ཆོག་མི་བརྟེན་པ་དང་བྱུང་མེད་སྟོང་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བཅས་པའོ།

བསྐྱེད་སྐྱེད་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱགས་པས་འདི་དག་སྒྲིངས་ན་ནི། །དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༤༨} །ཞེས་
དང་། གསང་བའི་མཛོད་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྦྱིན་ལྟར་ན། །སྦྱི་དང་སྦྱི་བར་དབང་བསྐྱར་

འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྒྲེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྒྲོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།^{༤༩} །ཅེས་སོགས་དང་།
དམ་ཚིག་ལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷང་བ་མེད་ཀྱུར་ན། །སྒྲེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྱུབ།^{༥༠} །ཅེས་དང་།
བི་བྱ་ཏི་ཙུ་མ་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་^{༥༡} །ཙུང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའམ་
གོས་གྱང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་ན་སྒྲེ་བ་བཅུ་
དྲུག་ཚུན་འགྱུབ་ཅིང་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཡང་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྐས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས་དགེས་བཞིན་དུ་སྤང་བས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བདུད་རིགས་ཀྱིས་
གྲགས་མི་རྟེན་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པས་སྒྲོ་བྱགས་ཆེ་བར་བྱ་བ་དང་།

གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་
བསྐྱང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་མྱོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དབྱེལ་བར་འགྲོ་^{༥༢} །ཞེས་
དང་། སར་ཏས། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞིག་གི་ །མི་ཡི་སྒྲེ་བའང་
རྟེན་པར་དགའ།^{༥༣} །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་མདོར་བསྟུ་ཆེ་དམ་ཚིག་དང་བཅས་མཚམས་
ལས་འདས་གིང་། ཉམས་པ་ན་ཆེ་འདིར་བདུད་དང་ལོག་འབྲེན་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པས་བཀྲ་མི་
གིས་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་ཚོགས་བྱུང་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་མང་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱང་པ་སྒྲི་
བོ་རྒྱགས་སུ་དབྱེལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ཁེ་ཉེན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྤང་སྤང་མ་འཛོལ་བ་བྱ་དགོས།

རི་ལྷར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ནི། །བདག་ཉིད་འབྲུལ་པ་གེས་
བྱས་ལ།^{༥༤} །ཞེས་བསྐྱང་ན་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མ་བསྐྱངས་ན་ཉེས་དམིགས་གྱང་དེ་དང་འདྲ་
བས་ལྷང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཚམས་གང་ཡིན་མ་གེས་ན་མི་གེས་པ་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཙུང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་གེས་པ་དགོས་དང་། གེས་
གྱང་གོགས་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ་མི་གུས་ན་མ་གུས་པ་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་བེས་
བར་བཅོམ་ནས་གུས་པར་བྱ་ལ། གུས་གྱང་བག་ཡོད་དང་དྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་མ་བསྟེན་ན་བག་
མེད་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གུན་ཏུ་བག་ཡོད་སོགས་
དང་ལྡན་དགོས་གིང་། གུས་ལ་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་གྱང་ཉོན་མོངས་གས་ཆེན་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷང་

བ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གང་གསུམ་ཆེ་བ་ཡང་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ནས་མཐུ་རྒྱུ་དུ་གཏོང་། དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེ་ཆེ་མོ་ལས། དམ་ཆོག་ཉིད་ནི་ཉམས་ཐུང་ན། །འབྲས་
ཐུ་འདི་ནི་ཐོབ་མི་འགྲུང་། །འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དཔུལ་བའི་རྒྱ། །དམ་ཆོག་འདས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད།^{༤༥} །ཅེས་
སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒྲ་མ་ལ། །ཅི་འཕྱོར་པ་ཡིས་
མཆོད་བྱས་ལ། །གསུམ་ལ་སྒྱུབས་འགྲོ་ནས་བརྟམས་ཏེ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་སོགས་སྒྲུམ་པ་ནི། །གལ་
ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །ཐུགས་པས་འབད་དེ་བརྒྱུང་བར་བྱ།^{༤༦} །ཞེས་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོད་པ་སོགས་ཅ་ལྟར་གང་རུང་བྱུང་ན་
དེས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཏེ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོགས་འཁོར་སོགས་སྒྲོན་
དུ་འགྲོ་བའི་འབྲུལ་བ་ཅི་འཕྱོར་བ་སྟེ་རང་གི་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུ་དང་འཆོམ་པས་སྒྲ་མར་མཆོད་པ་བྱས་ལ་
ཉེས་པ་དེ་རྒྱམས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བདག་ལ་འབྲུལ་ཡུན་དུ་བའེ་ཞིང་ཕན་པ་གཅིག་
འདོད་ན་སྒྲར་ཡང་སྒྲུམ་པ་བརྒྱུང་བར་བྱ་བའོ།

འཇམ་མགོན་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་འདུ་བའི། །ཤིང་
རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད།^{༤༧} །ཅེས་པ་ལྟར་གོང་བཤད་རྣམས་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པ་
བཞེད་པ་མང་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་མེད་དུ་བཞེད་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོར། དབང་
ལེ་ལས། འདོད་པའི་དོ་རྩེ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་དེའི་ལ་ཐུག་རྒྱ་སྒྲ་མ་དག་ཀྱང་སྒྲིབས་བརྒྱུང་བར་བཞི།^{༤༨} །ཞེས་
སོགས་སྒྲུམ་པ་བརྒྱུང་རྒྱལ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དུ་གསུམ་པ་ལས་ཐུ་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་ཅ་བའི་
ལྟར་བ་རི་བོང་འཛིན་པར་འགྲུང་།^{༤༩} །ཞེས་སོགས་ཅ་ལྟར་རྒྱུང་སྒྲ་བཞི་ལ་ངོ་བོ་མི་འདུ་
བའི་ཁྱད་པར་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསང་བས་ཆོག་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གངས་ཅན་
དུ་འགྲུར་ཁྱད་ཀྱིས་ཐུ་འགྲུར་དུ་གསུམ་པའི་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིར་བསྟན་པ་ལ་དམ་ཆོག་གི་ངོ་བོ། དེས་
ཆོག་དབྱེ་བ། རྟེན། ཕན་ཡོན། ཉེས་དམིགས། བསྐྱང་ཐབས། བསྐྱང་ཐབས་དང་བརྒྱུད་ལས།

དང་པོ་འོ་པོ་ནི། རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་གཉེན་པོའི་དཔུང་དམ་བཅས་པ་
 ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་མཚིག་གི་རྒྱད་ལས། དམ་ཞེས་བྱ་བ་བཅིངས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་
 འདའ་བཀའ་གཏན་གྱི་གཉེན་༡༠༠ །ཞེས་སོ། །དེས་ཚིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིར་ན་དམ་ཚིག་ཞེས་
 བྱ་བ། །རང་སེམས་ཚིག་པ་མེད་པ་ལ། །གཡོ་རྒྱུ་རྒྱམས་དང་བྲལ་བའོ།༡༡ །ཞེས་དང་། དཔེ་ན་རྣམས་
 སྦྱིའི་ལུགས་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གཉིས་དེ་ཡང་རྩ་བ་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་གསུམ། ཡན་
 ལག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ། དང་དུ་སྤང་བ། མི་སྤང་བ། སྤྱད་པར་བྱ་བ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 རྒྱམས་ལ་ལྟ་ལྟོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་གིས་དཔེ་ན། ལྟ་བ། སྦྱོད་པ། བསྐྱབ་པ། བྱམ་མོང་བ། རྒྱད་པར་
 སྒྲུ་གསུང་བྲགས། ཡན་ལག གལ་མདོ་དེས་པའི་དམ་ཚིག་དང་བདུན་ཏེ། རང་ཤར་ལས། འབྲུམ་
 སྤར་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྒྱམས། །མདོར་བསྟན་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བརྒྱང་། །དེ་ཡང་མདོར་
 བསྟན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོགས་བྱེད་ལྟ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། སྦྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། །བསྐྱབ་པ་
 སྦྱི་ཡི་དམ་ཚིག་དང་། བྱམ་མོང་སྦྱི་ཡི་དམ་ཚིག་དང་། །སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། །ཡན་
 ལག་གངས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། །གལ་མདོ་དེས་པའི་དམ་ཚིག་གོ །དེ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་
 རྒྱམས། །མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའོ༡༢ །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ཉེན་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་དང་སྦྱོབ་མ་མཆེད་ལྟམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་དམ་
 ཚིག་རྒྱམས། རྒྱམ་པ་གཉིས་སྒྲུ་འདུས་པར་གསུངས། སྦྱོབ་དཔོན་དང་ནི་སྦྱོབ་མ་གཉིས། །བསྐྱང་
 བའི་རྒྱ་ཞེས་ཀུན་དུ་གསུངས། །བསྐྱང་བའི་རྒྱ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་ཏེ། །བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་སྦྱོབ་པའོ༡༣ །ཞེས་
 དང་། མཆེད་ལྟམ་ལ་བཞེར་དེས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེའི་སྦྱན་ལ་དོན་བཞེས་བསྟན། སྦྱི་དང་
 ཉེ་དང་འདྲེས་པ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་བུམ་པ་འདྲེས་པའོ༡༤ །ཞེས་པ་བསྟན་པར་ཞུགས་སོ་ཅིག་དང་
 རྒྱད་པར་གསང་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིའི་མཆེད་དང་། ཆོས་རིགས་གཅིག་པ་རྒྱམས་ཉེ་
 བའི་མཆེད། སྤྱུ་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་རྒྱམས་འདྲེས་པའི་མཆེད། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་མར་མེ་
 གཅིག་བུམ་པ་གཅིག་གིས་དབང་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བ་རྒྱམས་ནི་གཉིད་འདྲེས་པའི་མཆེད་དོ། །འདི་
 དག་གྲང་ཡུལ་བདུན་འཁྱར་གྱིས་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ལ་འད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོབ་

དང་ཅུང་མ་འཆི་བར་སྟོན། །ལུལ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དགར་ཡུང་ཞིང་། །བྱས་པ་དོན་མེད་ཆེན་པོར་
འགྱུར།¹⁰ །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ཉམས་ན་བསྐྱང་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་སྒྲིའི་ཉམས་ན་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ནི། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་བསྒྲགས་པ་དང་། །ཚོགས་གྱི་ལའོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྟོར། །ལའོར་གསུམ་
ཡོངས་དག་བྱ་བར་གསུངས།¹¹ །ཞེས་དང་། གསུང་ཡང་དེ་ལས། དེ་ཡང་སྤྱངས་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །མར་
མེ་བརྒྱ་ཅ་ཆོག་དང་། །སྤང་བསྟོང་བརྒྱ་ཅ་གདོན་པ་དང་། །བཤགས་པ་རྒྱམ་པ་ལྟ་ཆོགས་བྱ། །དེས་
ནི་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་།¹² །ཞེས་པའི་སྤང་བསྟོང་ནི་ན་རག་རྒྱན་བཤགས་སོ། །ཐུགས་ཀྱང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྤྱང་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོབ་དཔོན་མཉེས་པའི་རྩེས་གྱིས་མཆོད། །འབྱོར་
ཆོགས་ཅི་ཡོད་འཕགས་པ་མཆོད། །དེ་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ན། །བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་
པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོངས་པར་འགྱུར། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར།¹³ །ཞེས་
དང་། བསྐྱང་ཐབས་ནི། །སྟོན་ཡོན་མཐོང་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དག་པས་རྒྱད་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། དམ་ཆོག་ལ་ནི་རི་པ་ཞིན་གནས། །བསྐྱལ་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་
བསྐྱང་ཐབས་སོ།¹⁴ །ཞེས་པ་བཞིན་དང་། དེ་འདྲ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱད་དང་དམ་ཆོག་གི་རིམ་པ་ཤེས་
པས་ཤེས་པ་བརྩས་བསྐྱང་ལ། །སྟོབ་མས་མི་ཤེས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱངས་པའོ། །

ཤེས་པ་བརྩུ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་ལྟོན་པར་ཤེས་པ་དང་།
དབང་དང་མན་རག་གི་སྐྱབས་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡངས་པར་ཤེས་པ་དང་། བསྟོམ་པའི་དད་ཆེ་བར་
ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟབ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལའོར་བ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པ་དང་། འདས་
པའི་ས་ལ་གནས་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་དང་སྒྲིའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱིས་མཆོད་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་བསྐྱང་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་པར་བརྩུ་ཡི་
བསྐྱང་ཐབས་འཕགས། །གཅིག་ལ་དེ་བས་ཉུང་བའོ། །དམ་ཆོག་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་སྟོད།¹⁵ །ཅེས་
དང་། གཞན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། །སྤྱན་མེད་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་
རྩ་བ་སྟན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །

གཞན་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒྲོམ་པོའི་ལྷང་བ་བརྒྱད་
བཤད་པའི་དང་པོ། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་།⁽¹⁶⁾ ཞེས་རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་
རང་གི་མཐུང་མ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་མེད་དུ་ལེན་པ། གཉིས་པ། དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན། ཞེས་
གོང་བཤད་རིག་མའི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ། གསུམ་པ། སྟོད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། ཞེས་
དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། དད་པ་མེད་པའི་སྟོད་མིན་ལ་བྱིས་སྒྲུ་གྲེགས་བམ་རྒྱུ་དུག་སོགས་གསང་རྩམ་
རྩམས་སྟོན་པ། བཞི་པ། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅོད་པ་དང་། ཞེས་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔལ་པོ་པོ་མའི་
དགའ་སྟོན་ཀྱི་དུས་ཅོད་པ། ལྷ་པ། དད་ལྡན་ལག་ཞན་ཆོས་སྟོན་དང་། ཞེས་དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་
མཚན་ཉིད་འདི་བ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། དུག་པ། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་
གནས། ཞེས་གསང་རྩམས་སུ་འབྱེན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་ཡན་ཆད་གནས་པ།
བདུན་པ། བརྒྱན་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ར་རྒྱལ་བྱེད། ཅེས་ལྟའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་ར་རྒྱལ་ཀྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་པ། བརྒྱད་པ། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ཞེས་
དབང་གིས་མ་སྒྲིན་པའི་རྒྲགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ་མྱིའི་ཆོས་ལ་མོས་པར་རྒྲགས་
ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པ་རྩམས་སྒྲོམ་པོའི་ལྷང་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་པར་གྱུར་ན་བཤགས་པར་བྱ།⁽¹⁷⁾ ཞེས་
གསུངས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གི་ཉམས་ན་ཆོག་པ་ཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་གནས་པས་རབ་ཆེ་འདི། འབྲིང་བར་དོ། ཁ་
མ་སྒྲེ་བ་བདུན་ནམ། བརྒྱ་དུག་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱ་བསམ་ན། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོད་ཁ་
བས། ཤིན་དུ་ཐུད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདྲོར་བ་ཀྱི་མའོ་མཚར། དེ་
ཉིད་མྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་ གཤོས་གྲུབ་
གཉིས་ཀྱི་གཉེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར། ཞུགས་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས།⁽¹⁸⁾ ཞེས་དང་།
སྒྲུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། དཔལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་མེད་པའི་རྒྱད།⁽¹⁹⁾ ཅེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་
འཕགས་ཚུལ་རྒྱད་ལྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་དང་རྒྱགར་ཀྱི་པར་གྲུབ་དུ་མས་གསུངས་པ་གཞན་དུ་རྒྱ་ཆེར་

དཔོན་དུ་བསྐྱར་བསྐྱེད་སློབ་དཔོན་དང་། རང་ཉིད་ཚེས་ལ་སྦྱར་བ་འདྲན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་། དམ་
 ཚིག་དང་། རྩོམ་པ་སྦྱན་པ་དབང་གི་སློབ་དཔོན་དང་། གདམས་ངག་འབོགས་པ་ལུང་གི་སློབ་དཔོན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་དོན་བཞི་སྟེ། སྦྱི་དང་འདྲེས་དང་དམ་ཚིག་དབང་། མན་ངག་ལུང་
 གི་སློབ་དཔོན་ནོ།^{༡༡} ཞེས་སོ། སློབ་དཔོན་དང་། སློབ་མའི་ངེས་ཚིག་གྲང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 ཡང་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཤེས་ཤེས་པར་འགྲོ་ལ་སྦྱིར་སློབ། རྫོགས་ཆེན་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་
 དཔོན། སློབ་མའི་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་ཡངས་ཚུལ་གྱིས་ཉན་པས་སློབ། མན་ངག་སྦྱོང་དུ་
 གྱུར་བས་མ། དེ་ལྟར་དོན་ལྡན་དཔོན་སློབ་ནི། ཡང་དག་ས་ལ་མཉམ་པོར་གནས། དམ་ཚིག་ལྡན་
 བ་དེ་བཞིན་ནོ།^{༡༢} ཞེས་དང་།

དམ་ཚིག་བསྐྱངས་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམ་ཚིག་རྩོམ་པ་ཇི་བཞིན་གནས། དམ་
 ཚིག་ལ་ནི་གང་གནས་པ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།^{༡༣} ཞེས་པ་དང་། སྦྱ་འབྲུལ་
 ལས། དམ་ཚིག་མཚོག་ལ་གང་གནས་པ། དམ་པ་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡིས། བྲས་དང་སྦྱན་དགོངས་
 ཕྱིན་གྱིས་སློབ།^{༡༤} ཅེས་སོ། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རང་གར་ལས། ཉམས་ན་
 གཉིས་ཀ་འཚོག་པར་འགྱུར། སྦྱ་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། རྩོ་རྩེ་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འཛོད། འོ་
 དོད་འབོད་པའི་གནས་སུ་སྟེ། གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། ལྷང་བ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ལྷན་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་སྟེ། དེ་ནས་ཐོན་པར་གྱུར་ནས་གྲང་། ལྷགས་པ་དག་ཏུ་སྟེ་བར་
 འགྱུར། ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། ཡིད་འབྲུགས་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་སྟེ། རྟག་དུ་ཅོད་པ་
 རྒྱན་མི་ཆད། འཐབ་དང་སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ན་དྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར། སྦྱོ་འབོག་ནད་
 ཀྱི་ཐེབས་པར་འགྱུར། ཐམ་ཏུ་འབོད་གནས་སུ་སྟེ།^{༡༥} ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་སྦ་
 ལྟས་སུ། མི་བདེ་རྣམ་པ་སྦ་ཚོགས་འབྱུང་། ཡམས་དང་འཆོ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། རིམས་ནད་སྦ་
 ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར། གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་། བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བར་འགྲོ། མིག་གིས་གཞུགས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར། རྩ་བ་འོན་ཅིང་ལས་མི་འགྲུབ། མཛེ་དང་ལུ་
 བའི་ནད་རྣམས་འབྱུང་། ཚིམ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འབྱུང་། གཞན་ལ་མེད་པའི་རིམས་ནད་འབྱུང་། ལ་

བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སལ་སྒྲིབ་ཁེ་སར་ཉེན་གྱི་དཔེ་བཞིན་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསྐྱར་
 སྟོམ་ཀྱང་ལྷགས་ཁོན་ཆེས་དཀའ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དྲི་ཤྩ་ཀ་རས་པ་ཆོས་ཐོར་ལུར། སོ་སོ་ཐར་
 བའི་སྟོམ་པ་ལ་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་བྱར་རུང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཉེས་པ་
 ཙོ་ལེ་ཙམ་གྱིས་གོས། གསང་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་ཉེས་པ་ཅ་རེ་ཉ་རེ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེས་པ་དང་ཞག་ཏུ་
 འགོགས་མ་མྱོང་།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ནས་པ་བཞིན་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ།

སྟོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གསུམ་ལྟར་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་རང་གི་གནས་
 འགྱུར་མི་འགྱུར་སོགས་ལ་བཤད་ཁྱད་སངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ལས། བྱམ་མོང་བའི་ལུགས་སུ། ས་བཟང་མ་ཉི་པར་ཆེན་གྱིས། མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཐ་དད་དེ་དག་
 འགལ་བ་མེད།^{༡༨} རྩེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 པའི་ཆེན་འང་ཐ་དད་ཁོན་ར་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་སྤོང་གི་སྟོམ་པ་བཏང་བས་གསུམ་ཆར་གཏོང་
 བར་འགྱུར་བ་ལས། དགེ་སྤོང་བཏང་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་དེ་འང་བཏང་ནས་དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་འགལ་བ་མེད་པས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་དགེ་
 སྤོང་གི་རྒྱད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་ཡོད་ཅེས་སོ།^{༡༩} ཞེས་སོགས་དང་།
 མཁས་མཆོག་ལྟ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། འོན་གང་ཟག་གིས་སྟོམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུངས་པར། སྤོང་བའི་འཕེལ་
 བ་དང་ལྟན་པར་དགེ་བསྟེན་གྱི་ལཱི་སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྷག་པོ་ལྟ་བུ་བསྟན་པས་བརྩུར་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། འོན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོང་ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་ཇས་ཐ་དད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ།
 སྟོག་གཅིད་སྤོང་བ་གསུམ་ནས་ཆར་སྤོང་བ་གསུམ་གྱི་བར་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྟེ། ལྷག་མ་གར་
 སོགས་སྤོང་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཞིའི་བྱད་པར་ལས་བྱད་ཡོད་དེ།
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆོས་མང་པོ་དག་ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གནས་

ཆེན་པོ་མང་པོ་ལས་ལོག་པ་དང་། རྒྱག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་
སོགས་པ་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱང་བའི་གཞི་རྒྱམས་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་བྱད་
ཡོད་དོ།^{੧੧} །ཞེས་སོགས་དང་།

མངོན་པའི་འགྲེལ་བ་རྒྱན་ལས། དགེ་བསྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་
གི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གནས་འགྱུར་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ།^{੧੨} །ཞེས་སོགས་དང་།
མཁས་གྲུ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བའི་སྒྲིམ་གསུ་མ་རྒྱུ་མ་གཞག་གྱུ་དོར་ལས།
གཞན་ལུགས་རྒྱམས་བཀག་ནས། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་དེ། སྒྲིམ་པ་གསུ་མ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་གསུ་མ་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཚོགས། ཚོགས་པ་རིས་མི་མཐུན་གྱི་ཆོ་ག་
རིགས་ཐ་དད་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་ཚུལ་སོ་སོར་རེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་མཐར་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡང་
སོ་སོར་རེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་བསྐྱར་བ་ཡང་གོང་མའི་ཀྱན་སྒྲིང་བྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཟིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དང་མ་བྲལ་གྱི་རིང་ལ་འོག་མ་ཡང་གོང་མའི་
ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་སྡེ་དབྱེར་མེད་དང་རིགས་རྒྱན་ཡན་ཚུན་གཅིག་བཀག་ན་ཅིག་
ཤོས་ཁེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་སྒྲིང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པར་རྒྱ་
ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ལ་སོགས་པ་བཅུག་ན་དེ་སྤིད་དུ་རྒྱའི་མདོག་ཀྱང་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་མོད་གྱི། རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཡན་ཚུན་གཅིག་བཀག་ཀྱང་
ཅིག་ཤོས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ཅོ།^{੧੩} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འོག་མ་གཉིས་མེད་ན་གོང་མའི་ཡན་
ལག་མི་ཆང་བའི་སྒྲིན་དང་། གོང་མའི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་དགོས་པ་འདྲ་
ཞིག་འདུག་སྟེ། ཐུགས་རིག་གི་དགོངས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས། གཞན་ཡང་སོ་ཐར་
དགེ་སྒྲིང་གི་དངོས་པོ་བསྐྱབ་ཟིན་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་བྱུང་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་མི་ཆང་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་རྒྱད་ལས། ས་ཐོབ་མ་གཏོགས་བྱིམ་པས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ས་
ཐོས་པ་ཡོངས་ཤེས་པས། གང་ཞིག་རྟགས་ཅན་བྱ་བ་ཉིད།^{੧੪} །ཅེས་སོགས་ལ་བརྟེན། སོ་ཐར་དགེ་
སྒྲིང་དང་མི་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཆང་བའི་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་བྱུང་ཀྱང་།

བདག་གི་སྒྲ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལས་
 ཆོག་ནམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཏུ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་མཐའི་འཛོག་མཚམས་ལ་སྒོ་དམན་རྣམས་
 ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་དགའ་ནའང་། གཉའ་ནང་བྲག་ལྷག་གི་རྒྱས་མི་ལ་རས་པའི་དཔེ་བཞིན་
 ཉན་ཐོས་ལྷགས་ལྟར་སོ་ཐར་བྱངས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བ་དང་འཆོམ་
 པ་ནི། ལྷགས་སྒྲོ་ལ་འདི་ལ་ཁ་ཆེའི་བསོད་སྦྲུམས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་མཁས་པ་ས། པའ་
 ཆེན་ཤུ་གྲུ་གྲི་དང་བི་བྱུ་ཉི་ཅུ་རྣམས་སྒྲོ་མ་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་ཅིང་། བི་བྱུ་ཉི་ཅུ་རྣམས། མཁྱེན་
 བཅེ་དུང་འཕྱར་དང་ལྟན་ཞིང་། པའ་ཆེན་སྒོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་མཚོ་ལས། སྒྲོ་མ་གསུམ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་
 བྱངས།¹¹⁷ ཞེས་པའ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་མ་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་འདྲེང་བ་
 མཛད་ཅིང་དེར། དེས་ན་རིག་འཛིན་གཅིག་ཤུ་ལ། གསུམ་ལྟན་སྦྱར་བ་འཐད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་འཐད་
 བ་འོག་མ་གཉིས། ཆོག་མི་དགོས་སྟེ་བར་འགྱུར། སྒྲོ་མ་གསུམ་ཆོག་ཐུན་མོང་དུ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་
 གསུངས་པ་མེད། རིག་འཛིན་སྒྲོ་མ་པ་ཁོན་པས། གསུམ་ལྟན་བཟླགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་
 བུའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཀྱང་མཁྱེན་མཆོག་དམན་འགྱུར།¹¹⁸ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན།

སོ་སྟེ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་དེ། སྒྲོ་མ་གསུམ་གྱི་མ་སྟེ་བ་ལྟ་མ་སྟ་མ་
 སྟེས་ཟེན་ཏེན་དགོས་པས་སྟེ་བའི་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་ངེ་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དང་གཞན་གཉིས་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་ཡིན་པས་གནས་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་ཆེ་འཕོས་པས་གཏོང་ཞིང་བྱིས་མ་གཉིས་མི་
 གཏོང་བས་རྒྱ་ཐ་དད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོར་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོས་བྲོགས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་
 པ་འཛིག་ཀྱང་སོ་ཐར་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་ནས་འབྱུགས་པས་བྱང་མེད་ལ་སྤྱད་ན་ལྷགས་
 སྒྲོ་མ་འཛིག་ཀྱང་སོ་ཐར་ལ་ཐམ་པར་མི་འགྱུར། ཤ་ཆང་བདུད་ཅི་ལྟ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་རྩམ་ཞེན་ས་
 སྤོང་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་ལུང་བརྒྱ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་དེ་སྤྱང་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་
 སྒྲོ་མ་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་པ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་ཉི་ལྔ་རྒྱར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་ཆེ་གཞན་གཉིས་
 མེད་པ་མིན་ཀྱང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་བག་ལ་ཞབ་བཞིན་དུ་ལྷགས་སྒྲོ་མ་གྱིས་
 བྱང་སེམས་སོ་ཐར་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེའི་ཤུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཆོགས་གསུམ་གང་ཟག་

གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཙོ་ཆེ་བས་གཞན་གཉིས་དངོས་སུ་མི་
མངོན་ཀྱང་། སྒྲིམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཆར་འོ་མ་གསུམ་དེམ་གྱིས་བསྐྱེས་ཆོ་ཆར་གི་དྲི་དང་འོ་མའི་མདོག་
སོགས་མངོན་ཆེ་རུ་དེ་ལ་རྒྱ་ཆར་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་ནས། འོད་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་དེ་ནི་ཀྱན་
གཞི་ལ། །བག་ལ་ཉལ་བའི་རྒྱལ་དུ་གནས། །དྲིག་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ན། །འོག་མ་གཉིས་ཀ་བག་
ལ་ཉལ། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་སྐར་མ་ཤར། །རུང་བུ་སྒྲུང་བར་བྱས་འབྱུང་མོད། །སྒྲིབ་པའི་དགྱིལ་
ལའོར་ཤར་བའི་ཆོ། །སྐར་འོད་ཉམས་མོད་འཛིག་རྟེན་གསལ། །རྟོ་བདུན་ཆ་བཟེར་བྱུང་བ་ན། །སྒྲིབ་པའི་
འོད་ཉམས་འཛིག་རྟེན་གསལ།¹⁹ །ཞེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཞིང་ཕྱི་མ་རགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
ལྟར་རྩིས་མཁའ་བཞེད།

གསང་སྒྲགས་སྒྲིབ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་གསང་བ་སྦྱང་བོ་ལས། སྒྲིབ་མེད་མཆོག་གི་དམ་
ཆོག་ཏུ། །འདུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བྱིས་སྐར་དང་། །རི་སྟེང་སྒྲིམ་པ་བསམ་ཡས་པ། །མ་ལུས་ཀྱན་
འདུས་རྣམ་པར་དག་²⁰ །ཅེས་པའི་གསུམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དོ་བོ་ཆང་ཞིང་
གནས་འབྱུང་བ་སྟེ་སོ་ཐར་བྱང་སྒྲིམ་དེ་གཉིས་སྒྲགས་སྒྲིམ་དུ་གནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་རྒྱལ་ནི།
སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གཉིས་ལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་བཟེན་པའི་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་ལྷག་ཆ་རེ་
ཡོད་པ་དེ་ཅ་བ་ནས་བཏང་ནས་སོ་ཐར་གཞན་གཞོད་ཞི་བཅས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱང་སྒྲིམ་གྱི་གཞན་ལ་
ཕན་ཞུགས་པའི་ལྷག་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲགས་སྒྲིམ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་རྩལ་
མེད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆང་ཞིང་། རྩིས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲགས་སྒྲིམ་རྩིས་སྒྲི་
གནས་འབྱུང་བར་བཤད།

སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གང་ལས་ལེན་པའི་རྟེན།

སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་མཁན་པོ་འང་གཅིག་རང་དུ་མ་དེས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་དུ་
བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་མཁན་པོ་བྱས་པར་

སམ་མ་ཉམས་སམ་མི་ཤེས། ལྷི་བའམ་ཡང་བ་ཡང་མི་ཤེས། ཉེས་པ་ཕྱ་མོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་
 ཀྱང་འགྲོད་ཅིང་འཐོལ་མི་ཤེས། ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིད་¹³ བྱེད་ཅིང་ཕྱིག་པ་ཕྱ་མོ་ལ་མི་ལྷ་མི་
 འཛིགས་མཁས་པའི་སྒྲེས་སྤྱུ་ལ་ནི་མི་བསྟེན། སྐབས་སྐབས་སུ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་
 ལ་བསྟེན་བཀུར་དང་། གཞོག་ཀྱང་མི་བྱེད། བསྟེན་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་འདྲི་ཡང་མི་ཤེས། དགོ་
 བཞི་གང་། ཕྱིག་པ་ནི་གང་། ཕྱིག་པ་མེད་པ་ནི་གང་གང་བྱས་ན་ལེགས། གང་བྱས་ན་མ་ལེགས་པ་
 ཡང་ཁྱེད་དང་འདྲི་བ་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ལྷག་ལྷག་པ་ལྷ་ལུའི་དགོ་སྤྱོད་དུ་བསྟེན་ཏེ།
 ལྷག་ལྷག་པ་ལྷ་ལུའི་དགོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ཁྲེལ་བ་དང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་
 གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་འཆོ་བ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་འདི་བསྟན་པ་ལ་བྱོགས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་ངོ་། །རབ་དུ་
 བྱུང་ངོ་། །སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཏེ་ཁྲེལ་བ་དང་རོ་ཆ་བ་མེད་ལ།
 འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འབྲས་སྤྱུ་ལ་མི་ལྷ། མི་འཛིགས། ཁོང་རུལ་ཅིང་བཅོག་པས་གང་
 བའི་སྤྲིན་ཀྱ་ལ་འབྲུ་བ། རྒྱུ་གི་སྒྲིལ་ཁྱིའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པ། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་སྒྲིལ་བ་དེན་པའི་ཆོག་
 མེད་པ་སེར་སྤྲ་དང་། སྤྲག་དོག་དང་། གཏི་སྤྲག་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་མཛོན་པར་ཟེན་ཏེ་ལས་གྱི་མཆོག་
 དམ་པ་གསུམ་ལས་རིང་དུ་ཐུར་བ། ཁྱེད་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཡུལ་དུག་ལ་
 མོས་པ། འདྲོད་ཆགས་གྱིས་གཡངས་པ་གཞུགས་དང་། སྒྲ་དང་། གྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཡུལ་ལ་
 ཆགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཁྲེལ་བ་དང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབྲུ་ཞིང་སྒྲུར་བའི་ནང་
 དུ་བསྟེན་ཏེ། དེ་ནི་ཁྲེལ་བ་དང་རོ་ཆ་བ་མེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ།¹⁴ །ཞེས་ད་ལྷ་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་
 དག་ཏུ་འདྲོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་
 དེའི་འབྲས་སྤྱུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་པས་ན།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་པ་
 རོལ་ཏུ་སོན་པ་སར་ཏེ། མདའ་མཁན་མ་ཕྱག་རྒྱུར་ཞེས་ཏེ། ཁ་སང་ཡན་ཆད་དགོ་སྤྱོད་མིན། །དེ་
 རིང་རྒྱན་ཆད་དགོ་སྤྱོད་ཡིན།¹⁵ །ཞེས་པ་འདི་ལྷ་སྤྱུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་བྱུང་དུ་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་
 འབྱུང་ཞིང་། གངས་ཅན་འདིར་ཡང་རུ་ལོ་ཙུ་བ་རྩོམ་གྲགས་པས། ཤ་ཆང་བཟང་བ་ཆོགས་གྱི་འཁོར་

དང་པོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་དེང་སྒྲན་ཆད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་
ཟག་ཁྱིམ་པའམ་རབ་དྲུག་ལྷང་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་ཅེ་ཞིང་ཡོངས་སྟོན་པ་མཐོང་ན།
མ་དད་པས་མ་གུས་པ་བསྐྱེད་དམ། དེ་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱེད་ན་བདག་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་བསྒྲུས་པར་འགྱུར་རོ།^{੧੧} །ཞེས་དང་།

ཟུང་ན་མེད་གྱི་བྱིན་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་བམ་གཅིག་མ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ།
སུ་མོ་ཁྱོད་ཁྱིམ་ན་གནས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་གནས་ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དག་སྟོན་པ་ནི་
ངོ་མཆར་རོ། །སུ་མོས་སྒྲུས་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་
ནི་ཁྱིམ་པའམ། རབ་དྲུག་བྱང་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བསམ་པས་བྱེ་བ་ཡིན།
ཤེས་རབ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{੧੨} །ཞེས་དང་། ཡ་རོལ་དྲུག་བྱིན་པ་ལྟ་
བསྟན་པའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པར། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་གསུམ་ལ་
སྒྱབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན། དེ་འདོད་པ་ལྡེ་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྟོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་
ལ་གནས། རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
རྒྱལ་ཁྱིམ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་ཡ་རོལ་དྲུག་བྱིན་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ།^{੧੩} །ཞེས་
བྱང་སེམས་དང་མ་བྱལ་ན་ཆུགས་དང་སྟོན་པ་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་
ཡལ་པོ་ཆེ་བམ་པོ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་བུར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོས་ཆོང་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བས་ལུང་བསྟན་
པ་བཞིན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཏེ་ལའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་ཏེ། ལུའ་དེའི་མི་རྣམས་ལ་
རྒྱལ་པོ་མེ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་པས། རིགས་གྱི་བྱ་འདིར། རྒྱལ་པོ་མེ་ནི་སངས་པའི་གང་ན་ལ་
བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དོ། །ཁམས་རབ་དྲུག་སྟོང་ངོ། །ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་
པ་ནི་ཆད་པས་གཅོད་དོ། །བྱ་དགས་བསྐྱུ་བར་འོས་པ་ནི་བྱ་དགས་སྟུང་དོ། །གཡོན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
ནི་གྱོད་མེད་དོ། །ཚོད་པ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ།^{੧੪} །ཞེས་སོགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་།

ཆོང་དཔོན་གྱི་སྟོན་པ་བཟང་གིས་དེ་གང་ན་བ་དེར་བྱིན་པས། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ།

གཟུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ། མཚན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱལ་པོའི་གཟི་དང་དབང་ཆེན་པོ་
 ལ་གནས་པ། སྤིང་ལ་གཞན་གྱི་འཁོར་གྱིས་གཙུག་པོ་མེད་པ། དགའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་
 རྒྱལ་དང་ལུན་པར་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་འཁོར་ཀྱན་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་སྤྲོད་པས་བཅུ་ཚྲིགས་ཤིང་
 རྒྱལ་པོའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་མདུན་ན་ཆད་པས་གཙུག་པོའི་མི་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བའི་བྱང་མ་ལྟ་བུ། གཤིན་ཇེའི་གཡོག་འཁོར་ལྟ་བུ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི་གོས་གྱོན་པ་
 གཏུམ་ཞིང་མི་བཟད་ལ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། མིག་དམར་པ། སོ་གཙོགས་པ། གདོང་གི་
 གཉེར་མ་གསུམ་ཁྲོ་གཉེར་དུ་བསྐྱས་པ། རལ་གྱི་དང་། ལྷ་ལྷེད་ལྷགས་ཀྱི་ཆང་མདུང་དང་། མདའ་
 དང་། བེར་ག་དང་། མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ལག་ཆ་ཐོགས་པ། ལུས་དང་བཞིན་གྱི་
 དབྱིབས་མི་སྤྲུག་ཅིང་། འཛིགས་སུ་རུང་བ། སྤྱིན་ནག་པོ་ལྟར་འདུག་པ། མི་སྤྱན་ཅིང་བརྒྱུང་ལ། ལྷ་
 བའི་སྐྱ་དྲག་པོ་འབྱིན་པ། གཟི་བལྟ་བར་དཀའ་བ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྤྲུག་ཆགས་བརྒྱ་
 སྤྲུག་སྤྲོད་གི་སྤྲིང་འགེམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཆད་
 པས་གཙུག་པོ་ལ་བརྩོན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ན་སྤྲུག་ཆགས་རྒྱ་བ། གཞན་གྱི་འོར་ལ་འཕྲོག་པ། སེམས་
 ཅན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆུང་སོན་པ། ལམ་སྤྲུགས་ཤིང་འཕྲོག་པ། ཁྱོང་དང་ཁྱོང་ཁྱེར་དང་། ཁྱོང་རྩལ་དང་
 ། ལྷས་ལ་མེས་གཏོང་བ། ཁྱོང་དུ་ཆོམ་པོ་བྱེད་པ། ཁྱིམ་ལུགས་འདེབས་པ། སྤྲུག་སྤྲུག་ལྟར་བྱེད་པ། དུག་
 ལྟར་པ། དཀྱུགས་མ་བྱེད་པ། ཐོང་མི་བྱེད་པ། བྱི་བ་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པ། གནོད་པར་སེམས་
 པ། འདོད་ཆེན་ཆེ་བ། སྤྲུག་པ་སྤྲུག་ཆགས་ཀྱི་ལས་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ། བརྒྱ་སྤྲོད་མང་པོ་བཅིང་བ་དམ་
 པ་ལུས་བཅིངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་མེད་ཀྱང་དུ་ཁྱིད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་འདྲ་རྒྱལ་པོ་མེས་
 ཅི་རིགས་པར་ཆད་པས་བཅད་པར་ཁྱུར་པ་མཐོང་ངོ་།

དེས་དེ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་བསྐྱོ་ཞིང་། ལ་ལ་ནི་རྒྱུང་ལག་བཅད། ལ་ལ་ནི་རྒྱ་བ་དང་སྤྲུག་བཅད།
 ལ་ལ་ནི་མིག་སྤྲུང་། ལ་ལ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མགོ་བཅད། ལ་ལ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་
 མེས་བཏང་། ལ་ལ་ནི་བཅིང་ཆུ་ཁོལ་མས་ལུས་ལ་གཏོར་ཅིང་། བགས་པ་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཆད་པ་སྤྲུག་ཆགས་དུ་མ་མི་བཟད་པ། དྲག་པ་བརྒྱུང་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། སྤྲུག་འཕྲོག་པ་དག་

སྒྲུབ་པ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་མ་བསྐྱེད་
 ཅིག རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཞོར་བར་སྒྲོན་གྱི་ལོག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་ཆར་གཙོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་གཟེངས་བསྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་འདུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བོ། །སོང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་པའི་ཤིག་ལྟ་ཅིས་ཆེན་པོ་ལ་
 ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྲིན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་ལོག་ལྟ་དང་
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དག་པའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྤྱི་སྐྱོད་པས་ཤོགས་བཞེད་དཔག་བསམ་
 ཁྲི་གིང་ཡལ་འདབ་ལྟ་བུ་ཆ་གསུམ་པར། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་སྤྱོད་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཡུལ་ལ་རྒྱ་སེའི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་ཆོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲོན་པོའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་བཟང་
 གིས། རྩོན་པ་གཏུག་པ་ཅན་ཞེས་པ། འགས་རྒྱ་མཐའ་འཕོབ་དག་ལ་གནས། འདེམས་ཏུག་ཏུ་
 ལེགས་བཤད་གྱི། རིན་ཆེན་གསར་པ་གསར་པ་ཐོབ།^{༡༤} ཅེས་ལུང་བསྐྱར་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་
 གཅིག་ཤར་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་རིན་ཐང་མེད་པས་སྤྱི་སྤྲིན་གསལ་ནང་དུ་བྱོན། དེ་ཡིས་འབད་པས་
 བཅའ་བས་རྩོན་པ་ནི། རྩོན་ལ་རབ་ཆགས་རི་ཡོངས་སུ་རྟེན། ལྷང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས། རི་དཀའ་རྣམས་ལ་ཡུག་པས་འདེབས་བྱེད་མཁས། འཕྱོགས་པོའི་རིམ་པ་གིན་རྒྱུ་རུངས་
 གཞུ། རང་སེམས་ལྟ་བུ་ལག་པ་གཡོན་པས་འཛིན། ཏུག་ཏུ་གསལ་ན་གནས་པའི་མི་མཐུན་རྟོགས། །

གསོད་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་མཁས་ལག་གཡས་གྱིས། །ལག་ལྷན་སྡེ་རྣམས་མཐའ་དག་བྱང་གྲོལ་ལ། །རྣམ་
བར་འགོད་པའི་མདའ་ནི་རབ་རྒྱ་འཛིན།^{༡༤} །ཞེས་གསོད་པ་ལ་དགའ་བ་མདའ་གཞུ་ལག་རྒྱ་ཐོགས་
པའི་རྫོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དོ་གཤམ་རིན་ཐང་མེད་པ་ལུ་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟོལ་བར་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ན། དེ་ན་རེ། དགེ་བ་དམ་ཚིག་གིས་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེན། །གལ་ཏེ་རི་འདིའི་རྩེ་ལས་རང་
གི་ལུས། །ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་འབྲུལ་ལ་མཆོང་ནའོ།^{༡༥} །ཞེས་ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་དེ་མ་
ཐག་གཡང་སར་མཆོང་ན་སྟེར་ཟེར་བ་བཞིན་དམ་བཅས་བས། རང་བདེའམ་ལམ་གྱི་རྟག་རྒྱ་གདུང་
བྱེད་ཕྱིག་དང་ཉོན་མོངས་གདུང་མི་བྱ།^{༡༦} །ཞེས་སོགས་ལེགས་བཤད་ཚིགས་བཅད་སྟོ་ག་གཅིག་
སྒྲངས་རྗེས་རིའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མཆོངས་པར་མཛད་པ། དེ་བཞིན་རྟོགས་བརྗོད་འདི་
གའི་ལེའུ་བརྒྱ་དང་བདུན་པར་བྱིམ་བདག་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་སྤུས་མོ་ལས་
ལེགས་བཤད་རྒྱང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆའི་ལུང་པོ་བྱིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་ལེགས་ལྷན་
རྣམས་གྱི་སྟིང་གར་བརྟན་པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྟགས་གིང་།^{༡༧} །ཞེས་སོགས་ལེགས་བཤད་སྟེར་
མཁན་གྱི་ལུལ་དུ་མ་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་།

མདོ་སྡེ་ཟེ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་བམ་པོ་གསུམ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁོར་མོར་འཛིག་པའི་
གྲོང་ཁྲེང་ཆེན་པོ་ན། གང་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིག་ལྡན་མཆོན་མོ་འདི་འཛིན་པར་བྱེད། ལྟོག་པར་བྱེད།
རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཐེ་
ཚོམ་མི་སྟེ་བར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནས་འཕོས་གིང་ངན་སོང་དུ་སྟེས་
ས་རེ། ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས་པ། སྟོད་པ་ཉམས་པ། རྒྱུང་མ་དང་། ལུང་དང་བྱ་མོས་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་པ། ལུང་སྟིག་ཀྱང་བཤང་བ་དང་གཅི་བས་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྟོད་ལམ་མ་བཅུམས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོས་ལྷན་འདས་ལ་སྟེབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྒྲ་དེ་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་འཆལ་ཞེས་ལུལ་ཁོར་མོ་འཛིག་རྒྱ་སོང་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེའི་རྒྱང་པ་ལ་
མགོ་བོས་བྱག་བགྱིས་ཏེ་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིག་ལྡན་མཉན་ནོ།^{༡༨} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱང་བ་དང་།
རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དགའི་བྱ་མོ་ལྷ་ངན་མེད་བྱིན་མས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ལྷང་བ་ཅམ་མ་བྱས་པར་སྟོན་

པ་མཉེས་པར་བགྱིས་ཤིང་། དེས་ཤུ་རིའི་ཁྱད་པོ་སྒྲུལ་གྱི་ལ། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་། རབ་འབྱུར་
སྒྲུ་གཅན་འཛིན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མཁན་ཏེ་སྟོན་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བདུན་
གྱི་མཐར་འཛིག་རྟེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ་སངས་རྒྱུས་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཆང་ཆོང་བེན་སས་
ཀྱང་ཆོས་བསྟན་ཏེ་འགྲོ་ཞུམས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཤར་བ་
ཞེས་ཀྱང་ཡལ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲེས་དགའི་བརྟུན་མོ་སྟོ་སངས་ཅན་གྱི་བློན་མོ་སྒྲུ་ར་འཛིག་གིས་སྒྲི་
རྒྱབ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་བརྟུན་མོ་རྒྱམས་བདེན་པ་མ་མཐོང་དེའི་རྒྱ་ཅི་ལགས་བཅོམ་ལུན་འདས་
ལ་ཞུས་པས་བསྟོ་སྟང་གིས་ལེན་པར་གསུངས་པས་སྒྲུ་ར་སྒྲུ་ར་འཛིག་མེད་གའི་ཁྱིར་བཏོན་ཏེ་ཆོས་
བསྟན་པས་བརྟུན་མོ་རྒྱམས་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྟེན་ལ་མ་སྟོས་བསྟོ་སྟང་གི་ཡུལ་གཙོ་བར་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱིམ་བདག་དེས་པ་དྲག་ཤུལ་ཅན། ལག་བཟང་། སྒོ་གྲོས་བཟང་མོ། ལ་
མོ་དྲི་མ་མེད་བྱིན་མ། ལ་མོ་རྒྱམ་དག་ཆོང་དཔོན་བཟང་སྒྲོང་། ལི་ཅ་བྱི་དྲི་མ་མེད། ལ་མོ་དཔལ་འབྲེང་
སོགས་རྟེན་སོ་ཐར་མ་ཡིན་པས་དག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པར་ཆོས་དུ་མ་སྟོན་པ་དང་།

གསང་སྤགས་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ནི། སྟོན་པ་ཤུ་ལྷུ་ལྷུ་བ་ཏིད་གཉིས་མེད་དུས་འཁོར་། བ་རྒྱད་
འདུས་པ། མ་རྒྱད་བདེ་མཆོག་སོགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་སྟོན་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཤུ་ག་
ཏུ་བསྟན་ནས་ཁྱོན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་པོའི་ཆ་ལགས་ཀྱི་བ་རྒྱད་འདུས་པ་དང་སྤྱ་ལྷུ་ར་
གྱི་ཆོས་དུ་མ་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅན་གྱི་མི་སོགས་གཞན་ཡང་རྒྱ་པར་མང་ལ།
གངས་ཅན་གྱི་སྤྱངས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོང་བཅན་སྒྲམ་པོས་སྤགས་རྩོམ་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་
པོང་ཁར་གསུངས་ནས་རལ་བ་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བཀའ་གདམས་
ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཐོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤར་སྒོ་བ་མ་དག་སྒྲོང་སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་སྤྱས་
ཀྱི་ཐུ་བོ་དག་བསྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཅན་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པོའི་འབྲུང་གནས་ལ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ།
བདག་གི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་གཏད། །དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ཅོམ་པ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་
བསྐྱང་བར་མི་རུ་ས་པས། །ལས་ཅན་བརྒྱད་ཅུ་ར་བགོ་ས་ལ་མཐའ་རྒྱ་བསྒྲེད།^{༡༤} །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་དག་བསྟོན་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་མཛད་པ། ས་སྒྲུ་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དཀར་པོ་རྒྱམ་

གསུམ་དང་འབྲོག་མི། དཀར་རྒྱ་པའི་ཕ་བམར་བ། མཚུར། མི་ལ། ཤངས་པའི་ནི་གྲ་སྒྲིགས་དང་།
གཞན་ཡང་རོང་པ་སྒྲ་ལོ་རྟ་ནག་འགོས་ཁ་ཆེ་སྒྲ་མགོན་སྒྲིགས་རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྲིས་པའི་ཆ་བྱད་
ཀྲིས་འགོ་བཟུམས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་བས་རྟེན་རང་དུ་མཐའ་མ་
བཀག་པ་བདག་གི་བླ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་རྒྱུ་ཐར་དུ་ཀུ་ལ་ཀ་པ་པར་མའི་གྲངས་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་པའི་
རྒྱལ་ཏུ། ལྟ་བུ་སྒྲ་སྒྲེ་དང་ལྟ་བུ་བྲིས་པ་བཅུན་རྒྱུང་སྒྲིགས་མི་སྒྲ་ལ་བླ་མ་བཅོལ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་བྲིས་
པ་ལ་ངོས་འཛིན་ན། རྟིང་མར་མ་ཟད། འབྲོག་མལ། མར་བ། མར་དོ། འགོས། ས་ཆེན། རྩ་འབྲུམ་
སེང་། ལུ་དཔོན། རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་གསར་མ་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་དག་སྒྲིགས་པ་ཡིན་
བས་མི་འདྲ་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་། བོད་དུ་སྤོང་བཅན་སྒྲུམ་པོ། རིགས་ལྡན་རྒྱུ་
རྒྱལ་གྲགས་པས་མཆོན་པ་རི་སྟེང་།^{༡༡༠} ཅེས་ལེབས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ས་གོང་བཤད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཆང་བ་དགོས་ལ། ལུང་པར་བྲན་མོ་སྒྲུར་འཛིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་བསྟེ་སྟང་
གི་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་གལ་ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་འོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྲིས་འཆད་པའི་ལན་ཡོན་ནི། དཀོན་བཅུགས་འདུས་པ་
ཉེར་གསུམ་པ་བུམས་པའི་སེང་གའི་སྒྲ་ལས། རྟིང་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གསེར་དག་གིས། བཀའ་
སྟེ་གང་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟོད་པས། རི་ལྟར་ལན་
འདོགས་དེ་ལྟར་འབྱར་མ་ཡིན། ལན་འདོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་གིས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བདེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པ་
བྱས་པ་བས། གང་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ལུགས་ཀྱི་ནི། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
བསྒྲགས་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལན་འདོགས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་སྒྲིག་བསྐྱེད་དག་ལས་གྲོལ་བར་
འབྱུར་།^{༡༡༡} ཞེས་དང་། མི་གང་ཞིག་གིས་གདུའི་བྱེ་སྟེང་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་མཆོག་རིན་ཆེན་གང་
བྱས་ཏེ། དག་འ་རབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ལུལ་བ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོགས་བཅད་
བྱིན། རིན་ཆེན་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་དེས། ཆོགས་བཅད་སྒྲིན་པ་སྟིང་རྩེས་བསྐྱབས་དེ་ལ། ཆར་
ཡང་མི་པོད་གྲངས་སུ་འང་མ་ཡིན་ན། གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད།^{༡༡༢} ཅེས་དང་།

སྒྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྒྱིན་པ་སྒྱེ་བ་དྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱིམ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་སྒྲུལ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ཆོས་བརྒྱན་དང་། ཆོས་བརྒྱབ་ཞི་དང་། ཆོས་བཅོ་ལུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད། ཚད་མེད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། གཞལ་དུ་མེད་པ་མང་བོ་དག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་ལྷའི་ལའོར་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༢} །ཞེས་དང་།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས། དུམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞལ་ཏེ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་བདུན་དག་གི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདི་བཀའ་ན། དེས་ནི་ང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། རི་མོར་བྱས་པ་མ་ཡིན། བཀྱར་སྒྱེར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་འཛིན་ནམ། འཆང་ངམ། རློག་གམ། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། འཆད་ན་དེས་ནི་ང་ལ་བཀྱར་སྒྱེར་བྱས། རླུ་མར་བྱས། རི་མོར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས་པ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དུམས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།^{༡༣} །ཞེས་དང་། སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཆོས་བདུན་པ་ལས། གང་གིས་གསྐྱའི་བྱེ་སྟེད་འཛིན་རྟེན་ལམས། །དེ་དག་རིན་ཆེན་ཐུར་བུར་བཀའ་བྱས་ཏེ། །དགའ་རབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་ལུལ་བ་བས། གང་གིས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གཅིག་སེམས་ཅན་བྱིན། །རིན་ཆེན་སྒྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་དེས། སྒྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་བཅད་བྱིན་པ་ལ། གང་གི་ཆ་དང་གྲངས་སུ་མི་ཡོད་ན། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་སེམས་པ་གལ་ཞིག་^{༡༤} །ཅེས་ཏུང་མཐའ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། དུམས་ཆོས་དབུས་མཐའ་ནམ་འབྱེད་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྱིན་པ་དང་། ཉན་དང་རློག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེ། སྦྱོད་པ་འདི་བརྩའི་བདག་ཉིད་གྱི། །བསོད་ནམས་སུང་།

བོ་གཞལ་དུ་མེད།¹³⁹ །ཅེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་བོ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་བཙུག་ཕུངས་པའི་ལུང་
འཆད་པའམ་སྒྲིག་པ་ནི་དག་གི་ཆོས་སྤྱོད་བཞིའི་ནང་ཆན་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཆོག་དང་དོན་
འཆད་པ་ནི་འབད་པ་ཆེན་བོས་འོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ།¹⁴⁰ །ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་།

ཉན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་བོས་ཞུས་པའི་མདོའི་བམ་པོ་བཞི་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱེད་
ཀྱིས་འདི་སྙམ་དུ་མེ་རྟོག་དང་། སྒྲིམ་དང་། སྒྲིམ་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། བྱག་སྒྲིམ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་
མཚན་དང་། བ་དན་དང་། ན་བཟའ་དང་། རོལ་མོ་སིལ་སྙན་མཚོག་དམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མཚོད་པ་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།
ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མཚོད་པ་མཚོག་དམ་པ་ཞེས་མི་བྱའི་གང་གིས་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་
བུ་ཐོས་ནས། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། ཁ་རྟོན་དུ་འདོན་པ་དང་། ལུང་ཁོད་པ་དང་།
རི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མདོན་པར་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོག་དམ་
བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། བཀྲར་བཞྱིར་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་མར་
བྱས་པ་དང་། བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ།¹⁴¹ །ཞེས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་ལུང་ཁོད་པ་ནི་
ཟང་ཟང་གིས་མཚོད་པ་གང་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡབ་བྲས་མཇལ་བའི་མདོའི་
ལེའུ་ཉར་བདུན་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་ཕུང་མ། རིགས་ཀྱི་ཕུ་མོ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་བརྩའི་བར་དུ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བྱལ་བར་སྤྱད་པ་བས། ཤུ་རིའི་བྱ་གང་གིས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྟིང་འཛིན་
དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཐན་ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆོས་མང་དུ་
འཕེལ་ལོ།¹⁴² །ཞེས་སྤྱིན་པ་དག་བྱིན་རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱངས། བཟོད་པ་སྒྲོམས། བསམ་གཏན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་སྤྱད་པ་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་ཅམ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།
དགོན་ཅོག་བརྟེགས་པ་འདུས་པ་བཅོ་ལྔ་པ་མཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་
ལས་བྱུགས་བརྩར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་རྒྱིབ་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟེང་ཅིག་

གཟིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་
 རེ་ལ་ལུལ་བ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ཐོས་ནས་འཛིན་ནམ། འཆང་ངམ། གྲོག་
 གམ། ཀྱན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་མུང་པོ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 མུང་པོ་ལྷ་མས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་ རྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ།^{༡༤} ། ཞེས་དང་།

དཔག་ལུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་བམ་པོ་གཞུམ་པ་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ་གང་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གངས་འདི་ཉན་ཅིང་ཀྱན་རྒྱལ་པར་བྱེད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་
 རྟོན་ཅིང་སྤྲེལ་བ་གནས་ན། དེས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། ། གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།^{༡༥} ། ཞེས་དང་། རིམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། ཀྱན་
 དགའ་པོ་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཛད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ཉན་པར་བྱ། གཟུང་བར་བྱ། བཅང་བར་བྱ།
 གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ།^{༡༦} ། ཞེས་དང་། བྱམས་པ་སངས་ཀྱི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ་
 ལས། འོད་སྤངས་གང་གིས་རྟོང་གཞུམ་ཀྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱའི་མུང་པོ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཆངས་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་འབྱུང་མར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ། མར་
 མེའི་རྟིང་པོ་རི་རབ་ཅམ་བཅུགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་མར་མེ་
 ཐུས་པ་བས་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པས་མཁན་པོ་འམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་ནས་ཆོག་
 བཞེ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལུང་མཐོས་ཏེ། ཁཏྲོན་དུ་བྱེད་ཅིང་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བྱེད་པ་འགྱུར་རོ།^{༡༧} ། ཞེས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་བསྒྲུལ་བའི་མདོའི་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་འདོད་ཕྱིར་ང་ཡིས་ནི། །རང་གི་ཡན་
 ལག་ལན་རྟོང་སྟེད་དུ་བཏང་། །ཆོས་ཉན་པས་ནི་ང་ལ་འོམས་མེད་ན། །དེ་དག་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྟོ་
 བར་འགྱུར། །ཆོག་བཞེ་བ་ཡི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ང་ནི་རྒྱུང་མ་བྱུ་ལ་དགའ་མ་གྱུར། །རྒྱལ་

མིད་དག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ངས་སྤངས་ན། །མཁས་པ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ནི་ཉན་མི་བྱེད།¹⁴⁴ །ཅིས་དང་།

ལུ་མོ་སྒོ་གྲོས་བཟང་མོས་ལྷས་པའི་མདོ་བཟ་གཅིག་མ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བས་ན་མདོ་
ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཡི་གེར་གྱི་བ་དང་། ལུང་འབྲགས་པ་དང་། བཅང་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་
དང་། གཞན་དག་ལ་རབ་རྒྱ་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དཔེ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།¹⁴⁵ །ཞེས་དང་། ལུ་
ངན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ་གང་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས།
གང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐ་ན་རྣ་ལམ་དུ་ཐོས་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་
བསྐྱེད་ན། གང་འཛིན་པ་དང་། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། སྒྲོག་པ་དང་། བརྗོད་པ་
དང་། ལུང་ཅི་སྒྲིད་ཐོག་པ་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།¹⁴⁶ །ཞེས་དང་། ལུ་མོ་བྲི་མེད་
ཀྱིས་ལྷས་པའི་བཟ་པོ་གཉིས་པ་ལས། ལུང་མཐོས་ཁ་ཉོན་བརྗོད་ལ་དུན་པར་བྱེད། །གཞན་ལ་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་སྒྲུ་ཡང་སྒྲོགས། །སྒྲོ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱང་རྗོད་པར་བྱེད། །ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་མཚན་མ་
ལེགས་པར་འཛིན། །ཆོས་བཞི་འདི་དག་ངས་པར་བསྟན་བྱས་ན། །མཐུ་ཆེན་ལྡན་ཞིང་ཆོར་བས་དུན་
པར་འགྱུར། །བསྐྱལ་བ་སྤོང་ཐག་བསམ་ལས་རྗེས་སུ་དུན། །རྣམ་པར་འདྲན་པའི་མཚོག་ཉིད་རབ་རྒྱ་
ཐོབ།¹⁴⁷ །ཅིས་དང་། དཀོན་བཅེགས་འོད་སྤང་གིས་ལྷས་པའི་འདུས་པ་ལས། འོད་སྤང་རིགས་ཀྱི་
ལུ་འམ་རིགས་ཀྱི་ལུ་མོ་གང་ལ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རྣམས་
ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རེ་རེའི་གཙུག་ལག་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་བཅེགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རེ་རེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དག་ལ་བསྐྱལ་བ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་

ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་བྱས་པ་བས། རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་ཀྱི་
སྤྱོད་དང་པ་དང་ལྡན་པ་གཞན་གང་གི་དཀོན་ཚུགས་བསྟེན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
དེ་ལས་ཆོག་སྟེ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ལུང་མཐོས་ཏེ། ལུང་མཐོས་ནས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་ན། དེ་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་སྟོང་བའི་བསོད་ནམས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེུ་ལས། ཀོ་ཤི་ཀ་དེ་བས་དེ་
ལྟར་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་བྱེ་བ་དུ་མ་བྱེད་དུ་བཙུག་ཏེ་བྱས་
ནས་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་ནམ་འཛོལ་བར་དུ་ལྟའི་མེ་ཏོག་དང་། ལྟའི་བདུག་པ་དང་། ལྟའི་བྱི་དང་། ལྟའི་
ཐོང་བ་དང་། ལྟའི་བྱུག་པ་དང་། ལྟའི་ན་བཟའ་དང་། ལྟའི་གདུགས་དང་། ལྟའི་རྒྱལ་མཆན་དང་།
ལྟའི་བྱིལ་བུ་དང་། ལྟའི་བདན་དག་དང་། ཁོར་ཁོར་ལྷག་རྒྱ་མར་མའི་ཐོང་བ་དང་། ལྟའི་མཆོད་པ་
རྣམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་བཀྱར་སྟོར་བྱེད། སྒྲ་མར་བྱེད། རྫོང་པར་བྱེད། མཆོད་
པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ན་ཀོ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྣ་ལ་དུ་སེམས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་
ཀྱི་སྤྱོད་དེ་དེའི་གཞི་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་
འདས་མང་ངོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀོ་ཤི་ཀ་དེ་
བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། གང་གེས་རབ་ཀྱི་ལ་
རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་འདི་ལ་མཛོན་པར་དད་དེ་རྟོག་ཅིང་མོས་ལ་སེམས་དང་བས་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱལ་པར་
བྱེད་པ་དང་། རབ་རྒྱ་འདོན་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། ལ་
ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རི་ལྟ་སྤྱད་ཀྱང་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་འདིར་ཡོངས་སུ་
དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་མ་གྱུར་

ཅིག དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་དང་མ་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཕན་གདགས་པ་སྦྱབ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཆུང་ཅུན་གྲེགས་བམ་དུ་
 ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་ངམ། བཞག་ལ་གེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་
 དང་། སྤྱི་དང་། བྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། བྲེ་མ་དང་། བ་བཟའ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་
 དང་། སྤེལ་བ་དང་། བ་དན་དང་། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་བྲེང་བ་དག་དང་། མཆོད་པ་ནམ་པ་
 མང་པོ་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད། དེ་བཀྱར་སྟེར་བྱེད། སྤྲུམ་བྱེད། བརྗོད་པར་བྱེད། མཆོད་པར་
 བྱེད། རིམ་བྱེད། བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ན་གོ་གི་ཀ་རིགས་ཀྱི་སྤུམ་རིགས་ཀྱི་སྤུམ་དེ་ཉིད་དེ་བས་
 ཆེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་། པར་ཆེན་རྒྱ་བ་མངོན་དགས། ལུང་
 བརྒྱད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་སྦོ་བརྟན་གྱིས་
 དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བར། གཞན་གྲོག་པ་ལ་ཉན་པ་ནི་བསྟེ་སྟང་དུ་ཉན་པའོ།^{༡༢} །ཞེས་དམ་པའི་
 ཆོས་ཐོས་པའམ་ཉན་པའམ་ལུང་ནོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན།

གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད།

སློབ་བསྟན་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་སྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། བཤད་རྒྱུ་ལེན་
ཉེར་གཅིག་པར། དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟན་པའི་གནས་བསྟན་པ། །རྒྱ་
དང་ངོ་བོ་ངེས་ཆེག་དབྱེ་བ་དང་། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟན།^{༡༥} །ཞེས་སྟན་པའི་རྒྱ།
ངོ་བོ། ངེས་ཆེག་དབྱེ་བ། ལས། འབྲས་བུ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ལ། རྒྱ་ནི་སློ་ལྟན་བསམ་པ་
དཀར་བ་དང་། །དམ་ཆེག་ལྟན་ཞིང་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། །བྱ་བ་ལ་བརྩོན་མི་ཆོས་མཁས་དང་
དྲུག་^{༡༦} །ཅེས་སྟན་པ་མཁས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློ་གྲོས་དང་ལྟན་
པ་དང་། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་རྒྱ་དཀར་བ་དང་།
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམ་ཆེག་རྣམས་དང་ལྟན་ཞིང་། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་།
བྱ་བར་འོས་པའི་བགྱི་བ་དུས་ལས་མི་ཡོ་ལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཛིག་རྟེན་མིའི་ཆོས་ལུགས་ལ་
མཁས་པ་དང་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་མདོར་བསྟན་ནས།

རྒྱས་བཤད། དེ་ལ་དང་པོ་སློ་དང་ལྟན་པ་ནི། །སློ་ཆེ་སློ་བརྟན་སློ་གཟེག་གསུམ་ལྟན་
པས། །གསོ་དབྱུང་མདོ་རྒྱས་མ་ལུས་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །ལག་ལེན་ཀུན་ལ་ཐོགས་བརྟུགས་ཉམ་ང་མེད། །རིག་
པས་དབྱུང་ཤེས་མངོན་ཤེས་ལྷ་མོ་འཆར། །དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ནང་ནས་མཆོག་ཅེས་བྱ།^{༡༧} །ཞེས་སྟན་པ་
མཁས་པའི་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་སློ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནི། སློ་རྒྱ་ཞེས་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའི་སློ་གྲོས་ཞེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་གཙུག་ལག་མཐའ་དག་གི་དོན་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅུས་པའི་སློ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་མི་ཅུས་པའི་སློ་བརྟན་བ་དང་། གང་
ལ་འང་བརྟུག་དབྱུང་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་སློ་གཟེག་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་སློ་ན་
ས་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་དབྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གྱི་
དོན་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམ་ས་སུ་སྤང་བར་འོས་པའི་ལག་རྒྱ་ལེན་འོས་ཀུན་ལ་མི་
ཤེས་པས་ཐོགས་པ་དང་རྟུགས་པ་མི་ཅུས་པའི་ཉམ་ང་བག་ཆོ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་

འཇུག་པ་དང་། གཞུང་ནས་མ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ལའང་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དབྱེད་ཤེས་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མོ་གང་ལ་གང་འཆོམ་པར་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ལ།

བསམ་པ་དཀར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་པ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་ལས་དང་པོ་ནི། སྦྱུག་
བསྐལ་མཐོང་དང་ཕན་འདོགས་དད་པ་དང་། བཟང་ངན་བྱམས་སྤང་ཞེ་ནས་སྦྱོམས་པ་ཡིས། སྦྱིང་
རྩེ་བྱམས་པ་དགའ་བ་བཏང་སྦྱོམས་བཞི། སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དངོས་གཞི་
འཇུག་པ་ཆད་མེད་ཉམས་སུ་སྤྱང་། འཇུག་པ་བསྐྱགས་པར་བལྟ་ཞིང་ཁོན་འཛིན་མེད། དེ་ལྟར་གསོ་
སྤྱོད་འཛོམས་གྲོགས་སུ་འགྱུར།^{༡༧} ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གལ་པ་མར་འདུ་ཤེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། དོན་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བསམ་སྦྱོར་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
པ་མར་མ་གྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་།
དགོན་ཅོག་གསུམ་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་དད་པ་དང་། གསེར་དང་བོང་བ་ལ་བཟང་ངན་དང་
དག་གཉེན་བྱམས་སྤང་སོགས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་མཉམ་པའི་སྦྱོ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྦྱག་བསྐལ་མི་བཟོད་
པའི་སྦྱིང་རྩེ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་བརྩེ་བའི་བྱམས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱག་བསྐལ་
དང་བྱལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་ལ་གནས་
པ་སྟེ་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཚྭོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་
གཞན་ལན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་དུས་དང་གངས་འདི་དང་འདི་རྣམས་ཆད་དང་རིས་མེད་པར་ཉམས་
སུ་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་མཇུག་རྒྱ་ཡང་ནི་གསོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱགས་པར་བལྟ་ཞིང་
ནད་པ་སོགས་སུ་ལའང་འཁོན་འཛིན་མེད་པའི་སྦྱག་བསམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན་གང་ལྟ་བའི་ནད་པ་
རྣམས་གསོ་སྤྱོད་འཛོམ་པ་ཤིན་རྒྱུ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ།

དམ་ཆོག་ནི། དམ་ཆོག་ལྡན་པ་སྒོ་བཞག་རྣམ་པ་དུག །གཞུང་བྱ་གཉིས་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་དུ་

བཤད། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་གསུང་དང་གསོད་བྱུང་དང་། །མཆོད་དང་ནད་པ་རྒྱག་ཁྱེ་རྒྱལ་ལ། །
 སངས་རྒྱལ་བྱང་སྤོང་གསུང་དང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། །གྲོགས་སྤྱན་བྱེད་ཀྱི་ཕག་ལྟ་བུར་ནི། །སློབ་ཞག་
 པ་ཡི་དམ་ཚིག་དྲུག་བསྟུང་བྱ། །གཉིས་པ་སྤྲན་གྱི་རིག་འཛིན་ཆ་བྱད་རྣམས། །བཀའ་བྱུང་ཕྱག་ཆ་ལྟ་
 བུར་བཟུང་ཞིང་བསྟུང་། །གསུམ་པ་སྤྲན་རྣམས་ཞོར་བྱུང་དུ་ཅི་དང་། །མཆོད་ཇུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ཞོར་བུར་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༧༧} །ཞེས་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པ་ནི་
 སློབ་ཞག་རྣམ་པ་དྲུག་དང་གཟུང་བྱ་གཉིས་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དམ་ཚིག་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་ནི་རང་གི་སློབ་དཔོན་དང་དེའི་གསུང་དང་གསོད་བྱུང་གྱི་གཞུང་དང་རང་གི་གྲོགས་མཆོད་
 དང་ནད་པ་དང་ནད་པའི་རྒྱག་ཁྱེ་རྒྱལ་ལ་ཤིམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་དངོས་དང་བྱང་སྤོང་
 གི་གསུང་དང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དངོས་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྟོ་རྟེན་སྤྲན་གྲོགས་དང་བྱེད་ཆ་དང་ཁྱི་ཕག་གི་སྤྱོད་
 པ་ལྟ་བུར་ནི་སློབ་ཞག་པའི་དམ་ཚིག་དྲུག་བསྟུང་ཞིང་། གཟུང་བྱ་གཉིས་པ་ནི་སྤྲན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་
 པའི་བྱང་སྤོང་རྣམས་དང་བཅག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་བྱད་རྣམས་ལ་ཤིམ་པ་ལྟར་སྤྲན་གྱི་བཀའ་བྱུང་
 དང་དེའི་ཕྱག་ཆ་ལྟ་བུར་བཟུང་ཞིང་བསྟུང་། དམ་ཚིག་གསུམ་པ་ནི་སྤྲན་ཐམས་ཅད་ཞོར་བྱུང་དུ་
 ཅི་དང་མཆོད་པའི་ཇུས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྲན་ལ་བཏེན་ནས་
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་
 བད་རྣམས་བདེ་སྤྱག་ཏུ་སེལ་བར་བྱེད་པས་འཆི་མེད་ཀྱིས་བདུད་ཅིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྲན་དེ་
 ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱད་ཀྱིས་རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱང་སྤོང་རྣམས་མཆོད་པས་མཆོད་ཇུས་སྤྱུ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ།

དེ་དག་རྒྱལ་བཤད་གྱི་ལྟར་བསྒྲམ་པ། བསྟོད་པ་བྱ་བ། ཤིས་བརྗོད། རྒྱགས་བཞུ་བ་
 རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྣམ་པ་བཟོ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་དང་གསུམ། །ལག་པ་བཟོ་བས་
 སྤྲན་དབྱེད་བཟོ་ལ་མ་ལས། །ངག་ཚིག་སྤྲན་པས་ནད་པ་སྦྱོ་བསྟེད་ལུས། །རིག་པ་བཀྱ་བས་ཡིད་ལ་
 མ་སྒོངས་གསལ། །དེ་ཤེས་བཟོ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དཔོན་དུ་འགྱུར།^{༡༧༨} །ཞེས་སྤྲན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་རྣམ་པ་བཟོ་བ་ཞེས་པ་ལའང་ལུས་བཟོ་བ་དང་ངག་བཟོ་བ་དང་ཡིད་བཟོ་བ་དང་གསུམ། དེ་ལ་

དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལག་པ་བཟོ་བས་སྒྲན་དང་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གཅེད་དང་བཅས་ཆ་དང་འགྲོགས་
 ཁྱི་བྱ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་ལ་མཁས་པ་དང་། རག་གི་བཟོ་ཆོག་སྒྲན་ཞིང་བསྒྲོས་པར་མཁས་པས་
 ཅན་པ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅུས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བཟོ་རིག་པ་གིན་ཏུ་བཀྲ་བས་ན་རྟགས་དང་སྒྲན་དབྱེད་
 སོགས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་མ་རྫོངས་པར་གསལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཤེས་པའི་བཟོ་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་
 དཔོན་པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།

བྱ་བ་ལ་བརྩོན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་བྱ་བ་བརྩོན་པ་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། རྟེན་
 བསྟེན་གྲོགས་ལ་བརྩོན་བྱ་གོམས་མཐར་དབྱུང་། རྒྱ་ནི་འདྲི་སྒྲོག་མཐའ་དུ་ཕྱིན་པར་བསྐྱབ། རྩོད་
 དང་མི་ཆོད་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་།^{༡༡} ཞེས་སྒྲན་པའི་རྒྱ་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འང་བདག་
 གི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་
 ལ་བརྩོན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་རྟེན་བསྟེན་པ་དང་གྲོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་གོམས་པ་
 མཐར་དབྱུང་བ་དང་བཞིས་མདོར་བསྟན་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡི་གེ་
 འབྲི་བ་དང་སྒྲོག་པ་རྣམ་དག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་དག་མཐའ་དུ་ཕྱིན་ངེས་ཤེས་
 པར་སྒྲོ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཆོད་པ་དང་
 མི་ཆོད་པ་ཡི་གེ་འདྲི་སྒྲོག་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཞིང་རྟག་ལུས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས།
 བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཞིང་། བྲིག་བྱེད་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཡི་
 གའི་རྒྱུར་བ་བཤད་པར་བྱ།^{༡༢} ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། ཁང་ཞིང་འབད་པ་
 རྩུང་དུས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་སྒྱུར་དུ་གྲོལ་པར་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་དང་པོར་འདི་ཉིད་བསྐྱབ།^{༡༣} ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་བླ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། སྒྲ་ཆོད་བཟོ་གསོ་ནང་རིག་སྒྲན་
 དག་དང་། མངོན་བརྗོད་ལྟེན་སྒྲོལ་གར་སྒྲར་ཅིས་སོགས། བསྐྱབ་བྱུང་འོས་མིན་འགའ་ཡང་
 མ་མཆིས་པས། རྩོམ་མེད་ཐོས་པའི་རྒྱ་འདོགས་ཆོད་པར་མངོད།^{༡༤} ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་
 མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྒྱ་འདི་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ལུལ་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པའི་བརྩུ་ཕྱག་གཅིག་ལ་རྒྱ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་མདོ་ལྗེ་དྲིན་ལན་བསའ་བ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཅིའི་བྱིར་སྐྱེ་རིག་པའི་
 བརྟན་བཅོས་ལ་སློབ་ཅེན། སྤྱི་ཚིག་ཡོངས་སུ་དག་བས་བརྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚིག་
 གིས་དོན་གསལ་བར་སྟོན་མི་རུས་པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་སོགས་
 པའི་བྱིར་སྐྱེའི་བརྟན་བཅོས་ལ་སློབ།^ੴ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚིག་དང་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 དྲུངས་ནས་འབྲིན་པའི་སྐྱེ་རིག་པ་མ་ཤེས་ན། སྟན་གྱི་སྐྱ་སྐྱོར་དང་ངེས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་བཞིན་མི་
 རྟོགས་ཤིང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་མི་ཆང་། མདོ་ལྗེ་དྲིན་ལན་བསའ་བ་ལས། ཉེས་པའི་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་གི་
 དོན་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་སློབ་པར་བྱེད་དེ།^ੴ
 ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ལོག་སྐྱ་ཆར་གཙོད་བྱོགས་གྲང་གྲགས་པ་ལས།
 ལོགས་པར་འོངས་པའི་རིགས་ལམ་བདུད་ཅིའི་རྒྱས། །སྒྲོ་མིག་དྲི་མ་ཡང་ཡང་མ་བརྟགས་ན། །ཤིན་ཏུ་
 ཟབ་གནས་མཐོང་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །རིགས་པའི་ལུང་དོན་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་ན། །ལལ་ཆེར་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ངེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སྐྱབ་དང་
 སུན་འབྲིན་གྱི། །ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་བྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ལུང་པ་བཞིན་
 འགྱུར་བས། །ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཇོག་མི་རུས།^ੴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གྱི་ཆ་
 ལ་འབྲུལ་པ་ཞུགས་པ་མཐོང་དག་ཆར་གཙོད་ཅིང་ལྟ་བུ་དན་པ་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་
 རིག་པའོམ་ཆད་མ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལྟ་ཅི་རིགས་
 པའི་ལུང་དོན་ཙམ་ལའང་ཡང་དག་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཇོག་མི་རུས་ཤིང་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། སྤྱིར་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་ཆ་བསིལ་སྟོམས་པའི་ཅིབས། །སྟོང་
 ཐུག་རིག་པའི་འབྲུལ་གྱི་རྩོད་པའི་དཔལ། །ནད་གྱི་དྲ་བ་གཙོད་པའི་གསོ་རིག་གཞུང་། །ལུས་ཅན་ཀྱན་
 གྱི་ཉེར་འཆོའི་འདི་མད་བྱང་།^ੴ ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད་དོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་
 མེད་ཤིང་པོར་འཆོའི་བདུད་ཅི་འཆིགས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་

པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་མ་དགོས་ལ། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཙུལ་ཚུགས་ཏེ་རྒྱུ་། ཁམ་ཡང་ཟད་མི་
ཤེས་པའི་མ་མཐའི་ཆད། །འཇལ་བྱེད་སྤངས་པའི་རྟགས་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པ། །བཟོ་རིག་ནོར་ལུའི་
དབྱེད་དེ་མཆོག་ཏུ་གཤིན།^{੧੩} །ཞེས་ལུས་བཟོ་དག་བཟོ་ཡིད་བཟོ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་རིག་
གནས་དང་སྒྲུ་ཙུལ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པས་བཟོ་རིག་པའི་གནས་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་
སྒྲུན་པ་ལ་འདྲ་མ་པ་བཟོ་བཞིན་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ།

ནང་རིག་ངེས་འབྱུང་མཆོག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྣམ་གྲོལ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཆོག་སྟོན་
པ་སྟེ།^{੧੪} །ཞེས་པའི་ནང་རིག་པ་ཆོས་ལུང་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཙུ་ཙུ་བཞི་ལམ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ལྟེ་སྟོན་གསུམ་རྒྱ་དྲེ་བཞིས་བསྟུས་པའི་བརྗོད་བྱ་མདོ་དང་ཐུགས་གསར་རྟིང་གི་ལམ་ལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་འུགས་ན་བདག་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འབྱུང་པའི་དགོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
ཅིང་། རིག་ལམ་འདིར་ཡང་སྒྲུན་གྱི་རབ་གནས་སོགས་གང་དུ་འདུད་པར་ཆེ་བས་ཐན་ཡང་དོ་རྩེ་
ཐུབ་རིང་ངམ་ཡི་དམ་གང་རུང་གི་ལས་བསྟེན་སོགས་བསྟེད་རྫོགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་མངའ་
འབྱོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་ཐུགས་གསར་རྟིང་། རྒྱད་ལྟེ་བཞི། ཐེག་པ་མཐོ་
དམན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བཙམ་འཆད་མ་ཤེས་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལུན་ནག་
གི་མདའ་ཁོན་ར་འགྲོ་བས་བརྩོན་བྱའི་གནས་གལ་ཆེ་གོས་དང་།

དེ་དག་གི་རྗེས། རྒྱལ་པོ་ལང་ཆོས་དེགས་གྱུར་གྱང་། །རྒྱན་མེད་པ་ན་སྒྲེ་བོས་སྒྲིང་། །དེ་
བཞིན་སྒྲན་དག་མི་ལྟན་པའི། །བསྟན་བཙུགས་མཁས་ལ་ཕྱིས་སུ་མེད།^{੧੫} །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་
བཟང་པོར་རྫོམས་གྱང་ཆོག་གི་རྒྱན་དང་མི་ལྟན་པའི་ལང་ཆོ་དང་ལྟན་པའི་མི་གཅེར་ལུར་རྒྱ་བ་བཞིན་
མི་མཛེས་པས་ཉམས་དང་འགྱུར་བ་སྟོང་གིས་སྒྲིག་པའི་ཆོག་རྒྱན་སྒྲན་དག་གི་བསྟན་བཙུགས་རྣམས་
སུའང་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། རྟག་པའི་བྱེད་པོས་བད་ཡི་ཆོན་པའི་རྒྱུས། །ཡིད་ཀྱི་ཀ་གི་གསར་པའི་
ངོས་ཡངས་པོར། །སྒྲ་ཆོགས་མིང་གི་རི་མོ་རབ་བཀྲ་བ། །མདོན་བརྗོད་གཟིགས་མོར་བྱེད་ལ་ཆར་དུ་
དངར།^{੧੬} །ཞེས་པའི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཙུགས་རྣམས་གྱང་འཆད་རྩོམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་
ཟད། གསོ་བ་རིག་པའི་བཀའ་བསྟན་དག་ཏུ་འདྲ་མདོན་བརྗོད་ཀྱིས་བཙིང་བ་གིན་ཏུ་མང་བས་ཆོག་

དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྲོལ་ཕྱིར་འཆི་མེད་མཛོད་དང་སྤྱོད་ཆོག་ས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཀྱང་མཁས་
པར་བྱ། བྱི་རྩ་རྩ་ཉིད་རྣམ་བཟུ་ཟེལ་གསལ། ལྷི་དང་ཡང་བའི་སྤྱོད་ཆོག་ས་རི་མོ་ཅན། ལེགས་སྒྱུར་
སྐད་ཀྱི་གོས་སུ་ལེགས་གྲུབ་པ། བྱོན་མཁས་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་མང་ཞིག་སྐྱེ།¹⁶⁷ ཞེས་གསུངས་
པའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མཚམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤེལ་སྒྱུར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སོགས་དེའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་ཁོན་དང་། ཐ་སྙད་རིག་པའི་སྤྱོད་ཆོག་ས་རི་མོ་ཅན། བཅད་ལྷག་སྤེལ་བའི་
ལུས་ཤུའི་ཁ་ཆང་གི། འཇུག་གིས་ལེགས་བཤད་མགོན་ཀྱན་བསུ་མཁས་པའི། རྒྱུ་གར་གེ་ས་ར་
ཡི་མགོ་ཅོག་ལྟེམ།¹⁶⁸ ཞེས་པའི་རྒྱུ་གར་ཀྱང་སྐད་རིག་ས་ལ་མི་སྤོངས་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་
པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས་དང་།

བྱུང་པར། ལཱ་ཞིབ་རྟོགས་དཀའ་ཤེས་བྱའི་སྤྱང་བརྟན་ཀྱན། མངོན་སུ་མ་འཆར་བྱེད་
གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། རྣམ་ནག་རྩིས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་མེ་ལོང་གིས། ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཁེངས་
པ་སྟོགས་ཀྱི་དོགས།¹⁶⁹ ཞེས་གསུངས་པའི་གཡུལ་རྒྱལ་ལམ་དབྱངས་འཆར་དེ་ལ་སྤྱན་དབྱུང་ལོར་
ཡོད་དང་། བུད་རྩེའི་བྱན། ལྷ་སྟོགས་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱན་དབྱུང་མཐའ་དག་བུད་རྩེ་ར་
འཇུར་བའི་དུས་ངེས་པ་ཤེས་པ་དང་། རིགས་ལྷན་བྱིན་ནང་གསང་གསུམ་མ་ཤེས་ན་སྤྱན་དབྱུང་གང་
ཡང་དུག་ཏུ་འཇུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུང་དང་ཆེའི་རྩིས་སོགས་ཀྱི་གསོ་དབྱུང་ཁོན་
གཅིག་པོའི་མ་ཡིན་པའི་འཆོལ་ཆེའི་ཁ་སྤྱར་སོགས་གསོལ་རིག་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་མང་ཞིང་།
རྣམ་མའི་དབྱུང་གཙོ་བོར་བཤད་པས་རྣམ་རྩིས་ཀྱིས་གཟའ་རྣམ་འབྲོད་སྒྱུར་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་གང་
ཡང་འབྱུང་། སྒྱུར་བ། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྟོགས་ཆོས་གངས་ཀྱི་དགོ་ཞིང་དུས་པའི་སྟོབས་
ཅན་དུ་འཇུར་བ་དང་། དེ་དག་མ་རྟོགས་པའི་ངན་པ་དང་ཐུག་ན་མི་ཤིས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེ་
ཞིང་། རྒྱུ་གར་པོའི་ལུལ་ནས་དར་བས་ནག་རྩིས་སུ་གསལ་པས་རྩེའི་སྟོན་ས་མ་ཐུང་ག་གོགས། ལུའི་
སྟོན་ས་རུས་སྤེལ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཁོན་གཙོ་ཆེ་བར་མ་ཟད། ལས་རྩིས་ལ་སོགས་
པ་ནས་ཆེ་ཆད་འཆོལ་ཆེ་ཀྱང་གསོལ་རིག་པར་མ་བཟོས་པ་དང་། ཡོ་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱུང་ལ་སོགས་
པ་རུང་མིན། སྤྱན་སྒྱུར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་དང་སྟོགས་ས་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་

མིན་ཏྲོགས་པ། ཟུང་པར་ནད་ཅིས་དང་དུས་ཅིས་ཁོ་ནས་འཛོལ་ཆིང་དང་གདོན་གང་གོད་ཅིས་གྲོ་
 འབྲེགས་པ་སོགས་འལ་ཆོད་དང་མོ་ཕུ་ལྟ་འདྲེ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་གེས་པ་སོགས་གསོ་རིག་འདི་
 དང་གིན་རྒྱ་འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཅིས་སྐར་ནག་དབྱངས་འཆར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གེས་བྱ་སྟེ་ལ་
 ཟུབ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲ་གནས་སོགས་གང་ཅི་ནས་མེད་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་རྟེན་སྟོབ་
 དཔོན་བསྟེན་ཏེ་མཆོན་ཏིང་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། །མཆོན་ཏིང་
 རྒྱ་ཆེ་མཁས་དང་མན་ངག་ལྟ། །ངང་རིང་གསོག་རྒྱུ་བཅེ་ལ་བཀྲར་འོས་བསྟེན། །བསྟེན་ཐབས་
 དོགས་པ་མེད་པར་སྟོབ་པ་ཉད་ལ། །དོ་སྒྲོག་མེད་པར་བྱ་བ་སྟོབ་པར་བྱ། །སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་
 རྩལ་དང་བསྟེན། །དྲིན་དུ་ཆོར་བས་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དགོས་པ་ལྟར་བར་ལོབས་དང་མཁས་
 པར་འགྱུར་༥༩ །ཞེས་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་འདི་རྒྱོག་གིས་མཆོན་པའི་རིག་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་བར་གྱུར་
 བས་སྒྲན་དབྱང་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྟེན་དུ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་དག་བསྟེན་དགོས་ཏེ།

དེ་ལ་འང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཏིང་དང་། བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་། བསྟེན་པའི་དགོས་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོན་ཏིང་ནི། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་བར་མཐོང་ཞིང་དེའི་ཚིག་དོན་
 ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གང་མང་དུ་ལྟན་ཞིང་སེར་སྒྲ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 རིང་ཞིང་གསོག་དང་གསོབ་སྟེ་གཡོ་སྒྱུ་དང་ཟོལ་ཟོག་རྒྱུད་པ། ནད་པ་དང་སྟོབ་མ་ལ་བཅེ་ཞིང་རིགས་
 མཐོ་བ་ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀྲར་འོས་པ་ཏིང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོན་ཏིང་དེ་དང་ལྟན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་རྟེན་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ནི། འདིས་དབྱིས་ཕྱིན་པ་སྟོབ་བམ་མི་སྟོབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དོགས་པ་ཡེ་མེད་པར་སྟོབ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་ཉད། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དོས་སྒྲོག་ཟུང་མེད་པའི་བྱ་བ་དེའི་གསུང་
 བཞིན་དུ་བསྟོབ་པ་དང་། སྟོད་པ་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པའི་རྩལ་དང་བསྟེན་ཞིང་།
 སྟོབ་སྟེད་ཅུད་ཟད་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཀྱང་དེའི་དྲིན་ཁོ་ནར་ཆོར་བར་བྱས་ནས་དུས་རྒྱན་དུ་ངང་བསྐྱེད་
 བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་སྒྲན་དབྱང་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱར་དུ་ལོབས་གིང་མཁས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གོགས་ལ་བཙོན་བྱ་ཞུ་དང་དྲི་བ་དང་། །བཟུང་དང་བསམ་པ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་
 མིན། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ཏིང་བར་གཅོད་དག། ༥༩ །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་གོགས་

མིའི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། མི་ཆོས་པ་དང་དམ་པ་ཐུན་མཛན་གསུམ། །དང་པོར་
མཁས་པར་བསྐབ་ལ་གཉེན་གྱིས་བཅའ། ཁྱོད་གིས་འདྲེལ་གསུམ་ལྟན་ན་འདོད་པ་འགྲུབ། །དམ་
པའི་ཆོས་ལུགས་སྣ་དུལ་འགྲོགས་པ་བདེ། ཆོག་གིས་ཁྱུར་ན་རང་གཞན་ཡན་ཐོགས་འགྱུར། ཐུན་
མཛན་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་བཟུང་། མཐོན་པོ་རྣམས་གྱིས་རག་གི་མདོ་དོན་རྒྱུབ། ཆོགས་པ་
དུག་ལྟན་འབྲས་པུ་ཐེ་ཆོམ་མེད།¹⁶⁴ །ཅེས་ཁྱུ་ཐ་མ་མིའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། འདིག་

རྟེན་མི་ཚས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དམ་པ་ལྟ་ཚས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱེན་མོང་
 ཏུ་སྦྱང་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འཛིན་རྟེན་མི་ཚས་དང་མཐུན་པར་སྦྱང་བ་དེ་ལ་ཐོག་མར་མ་ཁས་པར་
 བསྐབ་བ་དང་། ཡན་གདགས་བྱའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལུས་ངག་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཅའ་
 བའི་མཁུ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། ལ་ལ་ལ་རྒྱུད་བྱིང་པོའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུལ་བ་གང་ལ་གང་འཚམ་པ་གསུམ་
 དང་ལྡན་ན་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་ཏུ་དམ་པའི་ཚས་ལྷགས་ལ་འང་སྟ་ཏུ་ཉེ་གེས་
 རྒྱུད་ཏུ་ལ་བ་དང་འགྲོགས་པ་བའི་བ་དང་འདོད་པ་ལ་ཚོགས་གེས་པར་གྱུར་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱེན་མོང་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ནད་ཀྱི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་དང་།
 དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྤིང་བཅེ་བས་གཅང་མེ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཆེན་
 འདིན་སྐྱེན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འོ་ཞེས་སྒྲ་དཔོན་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདོ་དོན་མཐོ་
 དག་སྦྱང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་པ་མ་ཁས་པ་རྒྱའི་ཚོགས་པ་དུག་
 དང་ལྡན་ན་ཆེ་འདིར་སྐྱེན་གྲགས་དང་འདོད་ཡོན་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
 འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ།

སྐྱེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཉེས་པ་གནོད་བྱ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། ཅི་རིགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་
 པོ་ངོ་བོར་འདོད།^{༡༡} ཅེས་གང་ཞིག་ཉེས་པ་གསུམ་དང་གནོད་བྱ་བརྒྱད་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེན་དབྱེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་རྣམས་དཔའ་པོ་རབ་འབྲིང་ཅི་རིགས་འཐད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་
 གེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེས་ཆོག་ནི། དེས་ཆོག་ནད་གསོ་ལུས་ལ་ཡན་ཕྱིར་
 སྐྱེན། ཁད་སྤེང་དབྱེད་དཔའ་འགྲོ་ལ་ཡ་ལྟར་སྒྲོབ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་ཏུ་འཁུར་བར་བྱེད།^{༡༢} ཅེས་
 སྐྱེན་པའི་དེས་ཆོག་ནི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྒྱ་ལས་གསོ་ཞིང་ལུས་ཡན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེན་དང་། ཁད་
 ཚབས་ཆེན་པོའི་སྤེང་ཏུ་སྐར་མ་དང་འབྲལ་གཅོད་ཀྱི་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཆོད་པའ་ཞིང་མི་ཁྲུམ་པས་ན་སྐྱེན་
 པ་ཞེས་བ་དང་། ཡང་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡ་ལྟར་སྒྲོབ་པས་སྐྱེན་པ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་འཛིན་
 རྟེན་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་ཏུ་འཁུར་བར་བྱེད་པས་ལྷ་རྗེ་ཞེས་པའང་རྣམ་གྲངས་སོ། །དབྱེ་བ་

སྐྱེན་པ་སྐྱེན་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྟུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་
སེལ་གོང་ན་མེད། གཞན་རིག་མཛོན་གེས་བྱམས་ལྡན་དང་པོར་སྤོང་། གནང་རིགས་རྗེས་སྤྱངས་
ལས་གོམས་འགོ་བའི་གཉེན། འདོད་པས་འབྲལ་དུ་ཆ་བཟུང་སྟོག་གི་གཤེད། འོན་ཀྱང་མཆོག་དང་
ཐ་མར་གྲགས་པ་སྟེ།^{༡༠} ཞེས་སྐྱེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སྐྱེན་སྐྱེན་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕལ་
པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་མཉམ་དང་རྟུག་གསུམ་པོའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་
དང་འབྲས་བུ་རྒྱང་མཐིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་རྣམས་སེལ་བའི་སྐྱེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
ཏེ་དེའི་གོང་ན་སྐྱེན་པ་གཞན་མེད་པ། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་དུ་ལས། སྐྱེན་པ་ཆེ་མཆོག་གཙོ་བོ་སྟེ། ཟུག་
རྩ་འབྱེན་པ་སྐྱེན་མེད།^{༡༡} ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱེན་པ་ནི། གཞན་རྒྱད་རིག་པའི་མཛོན་པར་གེས་པ་དང་བྱམས་པ་དང་
སྤྱིར་རྗེ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་སྟག་བསྟལ་གྱི་ཉམ་ཐག་བརྒྱུས་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་ཞིང་རང་རྒྱད་དང་
པོར་སྤོང་བ་སྟེ། ཅར་ཀར། དང་སྤོང་ཆེན་པོ་འདི་ཀུན་ཡང་། མཛོན་གེས་ལྡང་ལྡན་འབྱུང་ཞིང་། རིག་
པའི་གནས་མཆོག་བཙོ་བརྒྱད་གེས།^{༡༢} ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན། ཕལ་པའི་སྐྱེན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤའི་སྐྱེན་པར་
གནང་བ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་བརྒྱད་པའི་སྐྱེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྐྱེན་པའི་རིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་
གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྐྱེན་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་། སྤོང་དཔོན་གྱི་ཟུག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལས་ལ་གོམས་
པའི་སྐྱེན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་འགོ་བརྒྱུས་ཀྱི་སྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཅི་ཡང་མི་གེས་ཀྱང་
རྟོ་གོས་ཀྱི་འདོད་པས་འབྲལ་དུ་སྐྱེན་པའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་བ་ནི་སྟོག་གི་གཤེད་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
དབྱེ་བ་འདིའི་སྤྱབས་སུ་གནང་རིགས་རྗེས་སྤྱངས་ལས་གོམས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་གསུམ་མཆོག་དང་གྱི་མ་ལ་
ཐ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སོ།

སྤྱབས་འདིར་འབྲམ་རྒྱང་གསལ་སྦྱོན་སྟོགས་སུ། གནང་བ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་ཞེས་པ། རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་པར་གནང་བ་བྱེན་ནས་སྐྱེན་པའི་རིགས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། རྗེས་འཇུག་སྤྱངས་

པའི་སྟེན་པ་ཞེས་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་སྤངས་པ། འདུས་བྱས་ལས་ལ་གོམས་
 པའི་སྟེན་པ་ཞེས་པ། གཞུང་གི་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་གདམས་ངག་གི་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་
 ཕྱག་བཞེས་མཐོང་བ་ལ་གོམས་པ་དང་། རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་གོམས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།
 འདོད་པས་བྱལ་བ་སྤྱབས་ཀྱི་སྟེན་པ་ནི། སྤྱང་གོམས་མེད་ནའང་འདོད་པས་གདུངས་ནས་སྟེན་པའི་ཆ་
 ལྷགས་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞི། བད་པ་ཆུན་གོམས་ཀྱི་སྟེན་པ། ཡིག་ནག་བྱུ་བསྐྱགས་ཀྱི་སྟེན་པ། རྒྱ་པ་
 རྒྱུགས་ལྟོས་ཀྱི་སྟེན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བད་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡན་གོམས་གང་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་དཔགས་
 བས་གཞན་གྱི་བད་འཆོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མན་ངག་གི་ཤོག་དྲིལ་ཟབ་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག་
 མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་པ་བྱེད་པ། གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཟེར་དང་ཡིག་མཁན་དང་ངག་པ་བྱས་
 པའི་ཡིག་སྒྲུམ་དང་སྒྲུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི། སྟོད་སྟངས་ཀྱི་སྟེན་ཆོང་བྱས་
 པས་སྟེན་པའི་ནི་འདི་ལ་ཡན་མོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྟོག་
 གི་གཤེད་དམར་བཞེད་ལ།^{༡༠༣}

མཆོག་གི་སྟེན་པ་ནི། གདུང་བཅུན་སློང་དང་ལྷན་ཞིང་དམ་ལ་གནས། གཞུང་གི་དོན་མཁས་
 མན་ངག་གནད་དུ་རྟེན། གོམས་ཐོག་གཙོ་བོར་ཆོས་གཉེར་འདོད་པ་སྤངས། ཅུལ་ཞིང་བཟོ་མཁས་
 འགོ་ལ་བྱམས་སེམས་ཆེ། གཡེལ་མེད་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་སེམས། གསོ་དབྱེད་ཀྱན་ལ་
 མོངས་མེད་སྟེན་པ་མཆོག་ །འགོ་བཙད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལ། རིག་འཛིན་དང་སྤྱོད་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྟེན། །འཆོ་མཛད་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤུལ་པར་བཤད།^{༡༠༤} །ཅེས་རྗེ་རིགས་དང་རྒྱལ་
 རིགས་དང་བྱམ་ཟེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་གདུང་བཅུན་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
 སློ་གྲོས་དང་ལྷན་ཞིང་དམ་ཆོག་ལ་རྟག་རྟག་ནས་པ། གཞུང་ལྷགས་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་མཁས་
 ཤིང་མན་ངག་ཟབ་མོ་གནད་དུ་ཁེལ་ངེས་ཤེས་པར་བརྟེན་པ། ལག་ལེན་མཐའ་དག་རབ་རྟ་གོམས་
 པ་ཐོབ་ཅིང་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་
 པའི་འདོད་པ་སྤངས་པ། སྟོ་གསུམ་ཅུལ་ཞིང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་མཁས་ལ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་
 རྗེ་དང་བྱམས་སེམས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། ཅུས་སྒྲིད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནད་པ་ལ་སོགས་

པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་སེམས་པ། གསོ་དབྱང་གཞུང་ལྷགས་སྡེ་མཐའ་དག་གི་ཚིག་དོན་ཀྱན་ལ་སྒྲིངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་པར་ཁས་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྤྱབས་གཅིག་ལུ་བ་དང་། སྤྲོན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་སྤྲོན་པོ་དང་། འཚོ་མཛད་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱལ་པར་བདག་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པར། སྤྲོན་པ་མ་ཁས་པའི་སྟེགས་ལ་འཛེགས་པ་དང་། །གཞུང་གི་དོན་ཤེས་ལས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་གཙང་།^{༡༠༧} །ཞེས་པའང་སྤྲོན་པ་གང་ཞིག་མ་ཁས་པའི་སྟེགས་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བྱོས་དང་སྤྱངས་པ་སྤྲོན་གྲགས་དང་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་བཞི་ལ་འཛེགས་པས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསོལ་བ་རིག་པས་མཛོན་པར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་དང་ལུང་དང་མན་ངག་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་གཞུང་གི་དོན་མཐའ་དག་ཤེས་པ་དང་། བརྟག་པ་དང་སྤྲོན་དང་དབྱང་དང་ཟས་སྦྱོད་བསྐབ་པ་དང་བཞིའི་ལས་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐོང་བ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་གོ་མས་པ་དང་། རིགས་རང་ཁིང་འཆོལ་བ་དང་ནད་པའི་ནོར་ལ་བརྒྱབས་སེམས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཐུགས་རིས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། སྤྲོན་དབྱང་ལ་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་ཁྲག་འཁྱགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བྱེད་པའི་སྤྲོན་རྣམས་དང་བྲལ་བས་གཙང་བ་སྟེ་སྤྲོན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་དྲུག་དང་ལྡན་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་འཕྱིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུར། རྒྱུད་འདི་གཏད་པར་བྱ་བའི་སྤྲོན་ལྡན་ནི། །དམ་ཆོག་ལྡན་པས་སྤྲོ་མ་སྤྱི་བོར་ལུར། །ཁོར་དང་སྟོག་ལ་ལངས་མེད་གཏོང་མོད་རུས། །ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཆོག་དོན་འགལ་འབྲེལ་འབྱེད། །བྱང་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་ལེན། །ཆོས་ལ་བྱང་གཏད་གཡོ་སྒྱུ་ཟོལ་ཟོག་མེད། །སྤྲོན་པའི་རྒྱ་དྲུག་ཆོགས་པའི་སྤྱལ་ལྡན་ལ། །བྱང་སྤང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འདི་གཏད་པར་བགྱི།^{༡༠༨} །ཞེས་དམ་ཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲོ་མ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོར་ལུར་བ་དང་། ཡན་ཏན་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་རགས་ཀྱི་ནོར་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་ལའང་འཕངས་སེམས་མེད་པར་གཏོང་བ་དང་འདོར་མོད་པ་དང་རུས་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞུང་མན་ངག་མཐའ་དག་པའི་ཆོག་དོན་འགལ་འབྲེལ་འབྱེད་ཤེས་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཤས་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་དོན་

ཁོན་གཙོ་བོར་ལེན་པར་བྱེད་པ། དམ་པའི་ཚོས་ཁོན་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཏད་པས་གཞན་བསྐྱུ་བའི་གཡོ་
དང་སྐྱུ་དང་ཚོལ་དང་ཚོག་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་ཁྱུ་ག་བཤད་པ་ཟུར་མཁར་བ་བྱི་མས་བཤད་རྒྱུ་ད་བྱ་བྱེད་
སྤྲུལ་ལེར་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་ཁྱུ་དང་གཅིག་པར་མཛད་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་འདི་གཉིས་ཚིག་དོན་མི་འདྲོ།

གཞན་ཡང་ཅ་ར་ཀ་ལས། སྤྲུལ་པ་སྒོ་ལྷན་གྱིས་རབ་ལྷན། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ལུན་སྤྲུལ་
ཚོགས། །སྤྱིར་རྗེ་འཇིགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་ནི། །སྤྲུལ་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་ཡིན།^{༥༩} །ཞེས་དང་།
བརྒྱུད་པའི་གྲོང་གཞི་ལས། སྤྲུལ་པ་མཁས་སྟེགས་གཞུང་དོན་གྱིས། །ལས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་གཙང་
བ་ཡིན།^{༦༠} །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་གསལ་ལས། གསོ་བ་པོ་ནི་གཙང་ཞིང་གིས་རབ་ཅན། །རྟོགས་དཔྱུད་
བརྩོན་ལ་དབང་པོ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ། །ཐོས་དང་ངང་བཟང་འགོ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ། །ཡིད་གཞུང་ལག་བཟོ་
མཁས་སྟེགས་གཞུང་དོན་གྱིས།^{༦༡} །ཞེས་དང་། ཡང་སྤྱིར་བསྐྱུ་བར་། སྤྲུལ་པ་གཞུང་དོན་ལ་མཁས་
གིང་། །ལུང་དང་འདྲིས་པའི་བཟང་པོ་དག །ལས་ལ་གོ་མས་གིང་དགེ་བ་དག །ཁྱབ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གནས་
བ་ཡིན།^{༦༢} །ཞེས་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་གིང་། འོན་ཀྱང་། དོན་དམ་བསྟན་པ་
ལས། རྩོད་ལྷན་དབང་གིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡོངས་
མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྤྱད་ནས། །བརྒྱུ་མས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟན་པར་
རྒྱུར་བའོ།^{༦༣} །ཞེས་རྩོད་ལྷན་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷན་པ་དགོན་པས་སྤྲུལ་ལས་ཡོན་ཏན་གས་
ཆེ་བ་དེ་བསྟན་རུང་བ་ཡིན་ལ།

སྤྲོབ་མ་བརྟག་པ་དང་སྤྲོབ་མའི་མཚན་ནིང་།

སྤྲོབ་མ་བརྟག་པ་ནི། སྤྱིར་གསང་སྟགས་ལ། སྤྲུལ་པ་བརྟག་པ་ལས། སྤྲུལ་དང་ནི་སྤྲོབ་མ་
དག །མཚུངས་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་འཇུག་བས། །དབང་བོས་དང་བོར་སྤྲོབ་དཔོན་དང་། །སྤྲོབ་མའི་
འབྲེལ་པ་བརྟག་པར་བྱ།^{༦༤} །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷར་རིན་ཆེན་བདར་བ་
དང་། །གསེར་ནི་བསྟེན་དང་བཅད་པས་བརྟག །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྲོབ་མ་ཡང་། །ལོ་ནི་བརྟག་གཉིས་

བར་དུ་བརྟག་། དེ་ཕྱིན་ཡན་ཚུན་དེ་ལྟ་བུས། །དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟག་། །གཞན་དུ་བགེགས་ནི་
འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་འཛིན་མཁུ་གིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྟེ།^{༡༧} །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་མེད་གཏི་འོ་
མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོང་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད། །སྟོང་མིན་དག་ལ་སྦྱོན་
མི་བྱ། །སྟོབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་འབྱུང་། །སྟོང་མིན་མན་ངག་རབ་
བཤད་ན། །སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འབྱུར།^{༡༨} །ཞེས་སོགས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །ལོ་
བརྟག་ཉིས་ཞེས་པ་ནི་བརྟགས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་མ་གཤམ་ན་རིང་མཐའ་དེ་ཅུམ་ཞིག་གི་བར་དུ་རྟོག་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི་སྦྱར་དུ་གཤམ་ན་མི་དགོས་སོ། །རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ལུས་པར་ཆང་བ་
ཅིག་གྱང་མ་རྟེན་ན་སྟོན་གས་ཆེ་བ་སྤངས་ནས་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་རྣམས་ཆང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ་
ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱད་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྟན་པ་
དག་ཚུད་པའི་དུས་ན་གིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་བྱེད་དམ་བཞིཆབ་རྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་
སྤྲུགས་པའི་གོགས་པོར་བསྟེན།^{༡༩} །ཞེས་སྟོང་རུང་མི་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་།

དེ་ཡང་སྟོབ་མའི་སྟོན་ནི། རོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱད་ལས། །ཁོ་དང་བཅས་གིང་རྟོག་གེར་
གྲས། །ན་སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དང་། །གང་ཡང་དགེ་སྟོང་དངོས་གནས་དང་། །ཞེན་དང་ཆགས་པས་
བཅིངས་པ་ལ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ནི། །དེ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱའོ།^{༢༠} །ཞེས་དང་། གསང་
བ་སྦྱི་རྒྱད་ལས། རག་རྩལ་པ་ལ་སྟོ་བྱང་དང་། །གསོད་དང་རྒྱུ་བ་བྱེད་པ་དང་། །ཤིག་པའི་གོགས་པོ་
སྤང་བར་བྱ།^{༢༡} །ཞེས་དང་། གཉིས་སྟོང་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་འཛོམས་པ། །དད་དང་མི་ལྟན་བརྩོན་འགྲུས་
རྒྱུད། །སྟོ་ཞན་ངེས་མེད་འཆར་ལ་གཡེང་། །སྤྲམ་སྦྱར་སྦྱར་སྦྱིད་ལྷུ་རྒྱུད། །དེ་ནི་དབང་གི་སྟོང་
མིན་འོ།^{༢༢} །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། །འོན་སྟོབ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རོ་རྩེ་
འཁའ་འགྲོ་ལས། གང་ཡང་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །སྦྱུ་མེད་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་
ལ་མངོན་པར་གཏད། །དེ་ལ་མན་ངག་བྱིན་པར་བྱ། །གཞན་དུ་ན་ནི་ལྟང་ཕྱིར་རོ།^{༢༣} །ཞེས་དང་།
དད་དང་ལྟན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ། །ཉན་ནམ་སྟོབ་ལ་མི་སྟོ་བ། །སྤྲམ་སྦྱར་ལ་བཀྲར་སྟེ་བྱེད། །དེ་
ནི་དབང་གི་སྟོང་ཡིན་འོ།^{༢༤} །ཞེས་དང་། སྦྱུ་འབྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་དག་སྟོམ་ལ་དགའ་བ་

དང་། ཉག་ཏུ་བླ་མ་ལ་གྱས་དང་། རྒྱན་དུ་ལྟ་ན་མས་མཆོད་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སྒྲོབ་མ་
 ཡིན།^{༥༩} ཞེས་དང་། མདུ་མ་ལ་ལས། ཡིད་གཞུངས་སྒྲོ་ཆེ་བྱས་ལ་བཟོ། རིགས་བཅུན་དང་རྒྱལ་མེད་
 པ་དང་། གཞུགས་དང་ཡང་ཆོ་ཁ་དོག་ལྡན།^{༦༠} ཞེས་དང་། གསང་བ་སྤྲོད་པོ་ལས། དད་བཅོན་
 བརྟུལ་ཞུགས་རབ་རྟོགས་ནས། ལན་པའི་དབང་སྤྲོན་རྩས་པའི་དབང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོན་
 པར་བྱ།^{༦༡} ཞེས་དང་། རྩོམ་ཆེ་མོ་ལས། དཀོན་ཅིག་གསུམ་ལ་དད་དང་ལྡན། སྤྱིག་ལ་འཛིགས་
 བིང་བཞིན་ཏུ་བལྟམ། གད་དང་དང་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས། རྟེ་ལ་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་སྤྲོན།^{༦༢} ཞེས་
 དང་། བཞི་བརྒྱུཔར། གཞུར་གནས་དོན་གཉེར་སྒྲོ་ལྡན་པ། ཉན་པོ་སྤྲོད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེན། སྒྲོ་པོ་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན།^{༦༣} ཞེས་སྒྲོ་གཞུ་བོར་གནས་པ་དང་། སྒྲོ་
 ཆད་པ། སྒྲོ་ཞོག་ཆེ་བ། སྒྲོ་བརྟན་པའོ། དོན་གཉེར་ཆེ་བས་ཆོག་བཟུང་བ་དང་། དོན་བསམ་པ་དང་།
 འགལ་འབྲུལ་སྒེབས་ཏེ་བྱི་བ་སོགས་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་རྟོགས་
 པར་རྩས་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ། གསལ་བ། ལྷུང་བ། བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་པ་སོགས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
 དང་ལྡན་པའོ། རྟེ་ཡང་རྟོགས་པར་རྩས་པའི་སྒྲོ་གྲོས། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ། དར་རྒྱལ་མེད་པའི་
 གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་།

སྒྲོས་བརྟན་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཅ་ར་ཀ་ལས། སྒྲོ་ལྡན་གཏོང་མོས་
 བྱས་པ་བཟོ། བརྟེ་ལྡན་ཆགས་བྱལ་དུལ་ལ་བཅོན།^{༦༤} ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པར། སྤྲོན་དང་རྒྱལ་བེམས་སྤྲོད་བརྟེར་ལྡན། ཆངས་པར་སྤྲོད་ཅིང་བྱས་པ་བཟོ། བྱམས་ལྡན་བཅུད་
 ཀྱི་ལེན་སྤྲོན་ན། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྒྲེ།^{༦༥} ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོབ་མའི་
 མཆོན་ཉིད་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྲོད་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་རྩེས་སུ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྒྲེ། ཅ་ར་ཀ་ལས།
 སྤྱིག་ཅན་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་ཅན། སྤྲོན་པའི་གཞུགས་བརྟན་དེ་དག་དང་། གཏམ་འབྲེལ་པར་ཡང་མི་
 བྱ་ན། གདོས་སུ་སྤྲོན་པ་སྤྲོས་ཅི་དགོས།^{༦༦} ཞེས་དང་། ཏྲ་བྱངས་ཀྱིས། སྤྲོད་ངན་གནས་ན་འབྲུལ་
 དུ་ནི། ཏལ་ཏལ་ར་ཁྱུར་པ་ཡིན།^{༦༧} ཞེས་དང་། ཡང་སྤྲོད་བརྟུས་པར། བརྟན་བཅོས་ངེས་པ་མི་
 ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཅམ་ལ་ནི་རྩེས་གཞོལ་བའི། གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་སོགས་པ་བཞིན། སྤྲོན་པ་ངན་

པ་རིང་དུ་སྤང་།^{༥༢} ཞེས་དང་། མན་ངག་ཁྱིགས་སྡེ་བས་གཏད་ཀྱི་འི་སྐབས་སུ། སློབ་དཔོན་གསང་
 ཞིང་རང་ཆེ་འབྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཞིང་གཞོགས་སློང་བྱེད་པ་དང་། གཞོ་སྐྱུས་འགྲོ་བའི་ནོར་
 ལ་འཇབ་པ་དང་། འདྲ་ལྟེགས་པས་བཅིངས་དང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་།^{༥༣} ཅེས་སོགས་དང་། བྱ་བ་བྱེད་
 པ་སྒྲན་པའི་ལེའུར། དེ་ལྟར་མི་ལྷན་ཐ་མའི་སྒྲོན། རིགས་བརྒྱད་མེད་པའི་སྒྲན་པ་དེ། བཟ་ཡིས་རྒྱལ་
 ས་བཟུང་བ་ལྟར། ཀྱུན་གྱིས་སྤྱོ་བོར་བཀྱར་མི་འགྱུར། གཞུང་དོན་མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། དམུས་ལོང་
 དག་ལ་རྩམ་བསྟན་བཞིན། བད་རིགས་བཅོས་ཐབས་ཤན་མི་བྱེད། མཐོང་གོམས་མེད་པའི་སྒྲན་
 པ་དེ། རྒྱས་མེད་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན། བད་བརྟགས་དབྱེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། བརྟག་ཐབས་
 མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། གཉེན་མེད་བྱེས་སུ་འབྱུམས་པ་འདྲ། བད་ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་མི་འབྱུང་། ཚ་རྒྱ་
 མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། བྱ་བས་བྱ་གཏོང་མི་ཤེས་འདྲ། ཆ་གངས་ནད་ཀྱི་སྤྲད་མི་སྤྱོར། ཁ་སྒྲར་མི་ཤེས་
 སྒྲན་པ་དེ། གཙོ་བོས་སྒྲ་བ་མི་ཤེས་འདྲ། རང་སྤྱོད་སྒྲགས་པ་རན་པ་འཕྲོག། བཅོས་རྒྱལ་མི་ཤེས་
 སྒྲན་པ་དེ། བུན་ཁུང་འབེམ་ལ་བརྟེག་པ་འདྲ། གཉེན་པོ་ནད་ཐོག་འབབ་མི་འགྱུར། བཟས་སྤྱོད་མི་
 ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། རང་སྤྱིད་དག་ལ་ལོག་པ་འདྲ། བད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་ཟུངས་འཛོམས། ཞི་
 སྤྱོད་མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། སོ་ནམ་མི་ཤེས་ཞིང་པ་འདྲ། སྒྲན་ལྷག་ལོག་པས་ནད་བསྐྱེད་འགྱུར། སྤྱོད་
 བྱེད་མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། བྱེ་མའི་རི་ལ་རྒྱ་འབེབས་འདྲ། བད་དང་ལུས་ཟུངས་མ་རུངས་བྱེད། ཆ་
 བྱད་སྒྲན་མེད་སྒྲན་པ་དེ། གོ་མཚན་མེད་པའི་དཔའ་བོ་འདྲ། བད་ཀྱི་དགྲ་དཔུང་ཆོམས་མི་འགྱུར། གཏར་བཞེག་མི་ཤེས་སྒྲན་པ་དེ། བད་ཡན་མེད་པའི་རྒྱུ་བོ་འདྲ། བད་དང་དབྱེད་དུ་འཛོལ་བར་
 འགྱུར། དེ་ཕྱིར་སྒྲན་པ་རན་པ་ནི། ཅི་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། གསོཔ་ལོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། བད་དེ་ཉིད་སྒྲན་པའི་ཆ་བྱད་ཅན། གཤེན་རྩེའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ན། སྤོག་གི་གཟུ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་མི་བྱ་འཁོར་རྣམས་འཕྱང་།^{༥༤} ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐལ་མེད་སྤྱོད་དང་མི་
 ལྷན་ན། རྒྱ་སྤོན་གྱི་བར་རིན་ཆེན་རྒྱུད་པ་བཞིན། བསྐལ་པ་འབྲགས་གང་ཁ་རུ་མི་དབྱུང་གསང་།^{༥༥} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱོན་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་སློབ་མ་དེ་དག་གིས།

སྟོབ་དཔོན་ལས་སྟོབ་མས་ཇི་ལྟར་ཉན་ཚུལ།

ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོབ་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྤང་བ། འདུ་ཤེས་དུག་བསྐྱེན་པོ། །དང་
 པོ་ནི། སྟོབ་ཁ་སྟབ་པ་དང་། ཁ་གྲེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཞབས་དོལ་
 བ་དེར་ལྟས་ཆར་ལབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བ་སྟགས་པས་འཕྲང་བ་ལ་
 སྟགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྟན་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་
 བས་འགོ་བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲར་བསྟན་དུ་ཟེན་ཀྱང་རྣ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་།
 གཏད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀྱན་སྟོང་སྟོན་ཆགས་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་། སྟོན་དེ་དག་
 མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་དང་དོན་རྣམས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་ལ་སྟགས་
 པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ།
 དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་^{༡༧} ཅེས་ཆོག་
 གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ནས། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་དང་།
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། རྣ་སྟགས་པ་དང་། ཡིད་བཏུད་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་གྱིས་བསམས་ནས་
 ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༡༨} །སངས་རྒྱས་ལ་ལ་པོ་ཆེ་སྤང་བོས་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གྱིས་བདག་ལ་ནི་ནད་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་ནི་སྟན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གདམས་ངག་ལ་ནི་སྟན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བན་ཏན་ཉམས་
 སུ་བྱང་བ་ལ་ནི་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།^{༡༩} །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་འདུ་ཤེས་
 བཞི་བསྟན་པ་ལ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་སུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྟོབ་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་
 བཏབ་པ་ཡང་། སྟོན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱི་
 ཏྲག་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་རིང་བ་གསོད་ཀྱང་བ་ལྟག་བཟུལ་དུག་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་
 དགོས། ཆོས་སྟོབ་པ་ལ་སྟན་པ་ལྟ་སུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུད་མཁྱིས་ལ་སྟགས་པའི་ནད་

ཚབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་འཚོ་ལ། དེ་དང་ཕྱད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཅི་ཟེར་
 ཉན་གུས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལའང་དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་དང་རྟེན་
 བས་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་ཅིང་གུས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱེད་པ་
 སྟེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཚོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྷན་
 མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་གྱིས་གསོ་བྱིར་སྤྲོན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་
 མེད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།^{༤༣} །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྤྲོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། རད་པས་སྤྲོན་པས་སྤྲོར་བའི་སྤྲོན་ལ་
 གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཚོས་སྤྲོ་བས་གསུང་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གལ་པོ་
 ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྤྲོས་སུ་འཛིན་ཅིང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱད་འཛུང་
 བར་མི་བྱེད་པ་ལོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བྱང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། རད་པས་སྤྲོན་
 པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོན་མ་འབྱུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚོས་སྤྲོ་བས་བསྟན་
 པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་བྱངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞི་མ་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་གྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚོག་ལྟར་མི་ལེན་
 པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་སྟེ་འདུ་ཤེས་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ།
 དེ་ཚོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྐྱབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྤྲོན་པ་བཅའ་ནས་སྤྲོན་མི་འབྱུང་བར་སྤྲོན་སྟོར་བ་ཁོན་ལྟར་བྱངས་ན་ནད་པ་ནད་
 ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྟག་བསལ་ཏེ། །ལོ་
 གྲངས་མང་པོར་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་
 གསོ་བའི་བྱིར་ཡང་སྤྲོན་པ་བཅའ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅའ་བ་ཡིས། །སྤྲོན་པ་མཁས་ཤིང་
 རིག་པ་དེས་རྟེན་དེ། །དེས་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྤྲོན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་
 པ་དང་། །སྤྲོན་མང་བཟང་ཞིང་ཕན་པ་དེ་བྱངས་ནས། །ན་བ་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲོན་མི་འབྱུང་། །སྤྲོན་
 པས་མ་ལེན་སྤྲོན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་

རབ་བྱུང་ལྟེ། སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀྱན་རིག་ནས། །བསྟོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་
མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་ག་ལ་མྱ་ངན་འདལ།^{༤༠} །ཞེས་དང་། རས་ནི་རབ་རྩ་བཟང་པའི་ཆོས་
བཤད་ཀྱང་། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྟུང་ན། །ནད་པ་སྟེན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་
གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན།^{༤༡} །ཞེས་དང་། སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །ལུས་ཀྱིས་འདི་
དག་སྟུང་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྟན་དབྱུང་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་
པ་དག་ལ་ཡན་འགྱུར་རམ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་
ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་བྱ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་
པའང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་བྱ་ཆེ་ཞིང་།
སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ར་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། །དོན་བྱ་གཉེར་
བ་མེད་ཉིད་དང་། །ཕྱི་རོལ་རྣམ་གཡང་ནང་བསྟུས་པ། །སྟོབ་ཉན་པའི་དྲི་མ་ཡིན།^{༤༣} །ཞེས་པའི་
སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། སྟབ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་སུ་ནད་གྱི་སྟག་བསྟུལ་ལས་
སྟོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྟོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར་། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོས། སྟོ་མའི་མདུན་དྲང་པོར་
དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་། དག་འཕྱོད་ལྡན་པས་ཡིད་དུལ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་ཆོས་ལ་
གུས་བཞེན་པོས་ཉན་དགོས་ཏེ། སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུབ་པའི་མདོ་ལས། གཅིག་རྒྱ་དད་ཅིང་གུས་
པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕྱ་ཞིང་སྟར་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྟུབ་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་
རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།^{༤༤} །ཅེས་དང་། སྟེས་རབས་སུ། རབ་རྩ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་
འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དག་འདང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བརྟ། །ཆོག་གི་བདུད་
ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟེན་གཅིག་ཏུ། །རབ་རྩ་དང་བའི་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྟན་
པའི་དག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཉོན་ཅིག་^{༤༥} །ཅེས་དང་། དུས་སུ་འཆོགས་ཤིང་བར་

མ་ཆོད། རྩོད་ས་འདུག་ལུགས་ཚུགས་བྱུང་ཅིང་། བྱུས་པས་ཡིད་འོང་ན་བར་འཇུག་^{༤༤} ཁྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ན་བར་ལྟན་ཅིང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། རག་ཏུ་འང་
སྒྲོས་པ་རིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡིད་གཞུང་ཚིག་ཆོད་དོན་གོ་ཡོངས། ཁྲེ་ལོང་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་
སེམས། མ་འདྲེས་བར་དུ་སྒྲོས་པ་རིམ། འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྟེ་ལས་ལྡོག་པ་སྤང་
བར་བྱ།^{༤༥} ཁྱེས་བཤད་པ་དང་།

འོ་ན་སེམས་གཞན་དུ་ཡོངས་པ་དང་། བརྟེན་ངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་དགེ་ལྡན་ལུང་
མ་བཟན་ཏད་པོར་ལུས་པ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
བརྟེན་ངས་སྒྲོ་ལ་དོ་རྟེ་སེམས་སོགས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་སྒྲོབ།^{༤༦} ཁྱེས་
དང་། རྩོད་འཇུག་ལས། སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། རྟེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་
གསུངས།^{༤༧} ཁྱེས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེང་བར་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་གལ་ཆེ། འདི་
ལྟར། ཆོས་ཉན་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྟེད་པར་དགའ་ཞིང་། བསྐྱལ་པ་དུ་མར་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་
འབྱུང་ཞི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་མ་དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ཉན་པ། འདི་འདྲ་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་ཡང་རྟེད་མི་འགྱུར།^{༤༨} ཁྱེས་དང་། ལྷ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་བྲག་
ཁིག་ཏུ། ཆོས་ཐོབ་མི་འགྱུར་གྱིད་པ་ཞི། བྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་རྟེད་ཟིན་གྱི། བག་མེད་མ་ལུས་རྣམ་པར་
སྒྲོངས།^{༤༩} ཁྱེས་གསུངས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བག་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱན་
རྩོད་རྣམས་ལྟར་ལེན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་ཡན་ཡོན་ཀྱང་འཕགས་པ་བྱུང་རུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་རྩོད་ལས། དགེ་བ་
དང་ནི་ལྡན་པའི་ཆོས། མ་ཐོས་པར་ནི་ཤེས་མི་འགྱུར། ཐོས་པས་ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས། ཐོས་
པས་ལྡན་པ་བརྟེན་མི་བྱེད། ཐོས་པས་གནོད་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད། ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། ཐོས་
པ་འདོད་པས་ཐོས་པ་འཕེལ། ཐོས་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར།^{༥༠} ཁྱེས་དང་། ཐོས་
པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་ལྡན་པ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་

སྒྲོང་། བོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བཅོལ་^{༥༩} ཅེས་པ་དང་། མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་གྱུར་ན། གཟུགས་
 རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་དགོ་དང་མི་དགོ་ཆོས། བོས་པས་རྣམ་པར་གྲེས་པར་
 འགྱུར།^{༥༩} ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མང་དུ་བོས་པ་ལ་ཐན་ཡོན་ལྷ་
 ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྒྲེ་མཆོད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པ་ཡིན་ནོ།^{༥༩} ཁེས་དང་། སྒྲེས་རབས་ལས། བོས་པ་གཏི་མིག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། རྟེན་
 པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག རྟེན་དུ་མོངས་པའི་དག་འཛོམས་མཆོན་ཆ་ཡིན། ཐབས་ཚུལ་
 མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་གྱི་མཆོག །དཔལ་དང་གྲགས་དང་གཉེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ལལ་རབས་
 རྣམས་དང་ཐུད་ན་སྒྲེས་གྱི་མཆོག ཆོགས་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་དགའ་བར་འགྱུར། ལལ་གྱི་ཚོལ་ལ་
 ཉི་མའི་འོད་དང་འབྲ།^{༥༩} ཁེས་དང་། དུལ་ཞིང་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་སྒྲོབས་པ་སྒྲེ། གྲགས་པ་ཆེན་
 པོ་འབྲལ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད། སྒྲེ་ལྟེ་བདེ་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། བོས་པའི་དཔལ་གོམས་དོན་
 གསལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། བོས་པ་ལྡན་ན་འགལ་བ་མེད་པ་ཡི། འཁོར་གསུམ་ལམ་ལ་རབ་རྒྱ་
 གནས་པར་འགྱུར། བོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྤིང་པོར་བྱེད། སྒྲེ་བའི་རྫོངས་ལས་ཆོགས་རྒྱུང་
 ཐར་བར་འགྱུར།^{༥༩} ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

རྒྱུད་སྒྲུམ་ར། གང་ཞིག་བྱང་རྒྱུ་བོད་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྒྲུས་པ་ནི། ཁངས་
 རྒྱས་ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་རྟག་འབྲལ་ན། གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་
 ཅམ་བོས་ཤིང་བོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་ནི། སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། སྒོ་ལྡན་གང་གིས་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པས་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་
 འབད་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བེམས་དྲི་མེད་བསྐྱར་བྱེད་པ། གཞན་འདི་ལས་ནི་ཆོག་ཅམ་བོས་ཤིང་བོས་
 བས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། རྒྱལ་བེམས་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། གང་ཞིག་འདི་ནི་སྤིང་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་འབྲེལ་བས་མ་གཏན་ནི། ལྟ་དང་ཆོངས་
 གནས་མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འཕོ་མེད་ཐབས་སྒྲོམ་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཅམ་

ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསྐྱེད་ནམས་ཆེས་མང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལོང་དེའི་བྱིར། །འདི་མཚོག་
 ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན།^{༥༥} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།
 ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས། །མང་དུ་ཐོས་པའི་
 ལེགས་པ་ནི། །བརྩུ་བོ་འདི་རྣམས་རབ་རྩུ་བའད། །བརྩུ་བོ་གང་ཞེན། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་
 བྱེད་པ་དང་། །གཞོད་སེམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་བྱང་པོར་བྱེད་པ་
 དང་། །ལམ་ལོག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། །ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། །མི་འཆི་བའི་སྒྲོར་གནས་པ། །བྱང་རྒྱུབ་རྩུ་
 བསྐྱེན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
 འཛིགས་པ་རྣམས་སོ།^{༥༦} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པའི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། །མཐར་ཐེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོས་ནས་མི་སྒྲག་ན་དེ་
 བས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ལྟེ། །བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་མདོར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སེམས་ཅན་གང་སྟེ་
 དག །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུབ་བཞོད་པ་བས། །གང་གིས་སྤང་བོ་མེད་པའི་ཆོག་ཐོས་ནས། །
 སྒྲག་མེད་དེ་ཡི་བསྐྱེད་ནམས་ཁྱུང་པར་འཕགས།^{༥༧} །ཞེས་དང་། །མདོ་སྟུང་པར། །གང་ལ་ཤེས་རབ་
 ཡ་རོལ་བྱིན་མཚོག་མི་དམིགས་ཤིང་། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་མི་
 དམིགས། །དེ་སྟེང་ཐོས་ནས་མོངས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲག་པ་མེད། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདེ་
 གཤེགས་ཤེས་རབ་སྤྱོད།^{༥༨} །ཅིས་གསུངས།

མེ་མིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་ཉན་དང་རིགས་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དཀའ་ན་འང་རང་ཚུམ་གྱི་
བསྟན་བཅོས་དག་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོར་བྱུང་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱ་ཚད་
ལྷགས་ཅི་བེད་ཀྱི་འགྲོ་ལན་ལྟ་ན་དོ་མཚར་རིག་བྱེད་གྱིང་ཐོག་མ་ཀན་པ་ཁ་གསལ་ལ་དཔེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་
མའི་དགོ་ཀན་བཅོལ་བ་ཐེ་བའི་སུམ་ཅུ་སྟོར་དང་། ད་ལྟ་རེ་རྒྱས་གྱི་གྲ་བ་བདུན་ཅུར་ཡོངས་པ་གསལ་
དུ་བཅུགས་པ་རྒྱད་དང་ལྟན་ཐབས་གྱི་རྒྱགས་སྟོན་དང་ཚོགས་མཚན་སྟོན་ལམ་དུ་སྤྲོད་རམས་པ་
བྱེད་མི་ཡང་མི་ཉུང་ཞིང་། རྩོ་སྤྲོད་གྱི་རིགས་ཅིག་རྒྱད་ཡིན་པེས་རྣམས་གཟུང་སྟར་དུས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་བསལ་པེས་མེད་དུ་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་དང་བསྟན་བཅུན་གོས་པ་དང་། བྱིངས་ཀྱི་རྒྱད་ལས།
བདུ་དུས་ཅུ་བ་ཡལ་ག་སྟེང་པོ་གསུམ། །སྟེང་པོའི་རིགས་ཡིན་པེས་ཅུ་ག་ནད་སེལ། །སྟོན་ཀ་ཅི་སྟམ་
དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་ས། །ཡོ་མ་ཞོད་དང་སྟུག་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡོ་མའི་རིགས་ཡིན་སྟོན་རྒྱ་ནད་
སེལ། །འདབ་རྒྱས་ཆར་གྱི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་ས། །མེདྲོག་འབྲས་བུ་ཅུ་མོ་རྣམ་པ་གསུམ། །འབྲས་
བུའི་རིགས་ཡིན་མིག་དོན་མགོ་ནད་སེལ། །སྟོན་སེར་སྟོན་པའི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་ས། །སྟོགས་
པ་བར་བྱན་ཆོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །བྱན་པའི་རིགས་ཡིན་ལྷགས་རྒྱས་ཡན་ལག་སེལ། །ཁ་འབྲས་
དཔྱིད་གྱི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་ས། །བཤལ་སྟུན་ཅི་སྟམས་རུས་པ་གཉིང་འགྲོའི་དུས། །རྒྱགས་སྟུན་
ཁ་འབྲས་ཁྱེན་འདྲེན་དུས་སུ་བདུ། །ཁྱད་བར་རྒྱ་བ་ཡར་དོའི་དུས་བཟང་ལ། །གཙང་མའི་བྱིས་པ་བྱས་
བྱས་མཛེས་པར་བརྟན། །གཟུངས་སྟགས་དེན་འབྲེལ་སྟིང་པོ་བརྒྱ་བཞིན་བདུ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་རང་གི་དུས་དམ་ཚིག་དང་བསྟན་ཏེ་བདུས་པ་དང་། དུས་མ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟར་ནས་
རི་ཁྱིའི་གདོང་དུ་ཆར་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་འབྲུ་བའི་རྒྱན་སྟངས་པ་འགལ་ཆ་ཆེར་མི་འདུག་པས་
ལོ་སྟར་སྟུན་དོད་དང་སྟུགས་ཡེར་པ་ཉང་དོགས་ཉེ་ཀོར་གྱིས་མཚོན་པ་ཚོར་བདུ་བར་བཏང་། རང་ཉིད་
གྱིས་རི་ཁྱིའི་དུས་སུ་ཡོང་དང་བསྟན་རྒྱུད་སོགས་གྱི་ལུང་དང་དེའི་དོན་གྱི་དོ་སྟོན་དག་བཤད་ཅི་རིགས་
སུ་བྱས་པ་སོགས་ནས་སྟུན་དོར་མཚོན་ན་སྟོན་ཆད་གཏུག་མར་གནས་པ་དང་ཕྱོགས་གྱི་སྟུན་པ་རྣམས་

ལལ་ཆེར་གྱི་སྒྲུབ་པོ་ཤེས་པ་ལས་འདུང་འགྱུར་གྱིས་མང་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་ན་གསོ་རིག་གི་བསྟན་
པར་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་ངེས་སུ་མཆིས་ཀྱང་།

ལལ་འཁོར་སྒྲོང་གིས་ཁུས་པའི་མདོའི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། རོ་ཆ་ཁྱེལ་དང་འཛུམ་པ་བྲལ་བ་
དང་། །ཁ་ལྟར་སྒྱི་བརྟོལ་ཆེ་ལ་ཆོད་གཏུམ་ཞིང་། །ཕྱག་དོག་དང་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་པས་འཆིག་པ་ཡི། །དགེ་
སྒོང་དག་ནི་དཔེ་བསྟན་ལ་འབྱུང་།^{༥༣} །ཞེས་སྟྭགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟྭགས་པའི་དུས་གང་ཟག་ཆ་
ལུགས་དག་སྒོང་དུ་འཆོས་པ་བསམ་པ་དང་སྒྱོད་པ་བྱིམ་པ་བསམ་ཀྱང་དན་པའི་ཁྱེལ་འཛུམ་དང་བྲལ་
བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་བྱིམ་པ་ལྟ་བུར་སོགས་འགྱུར་ཞིང་། །འཆོག་ཆས་རྣམས་དང་གཞིག་
འཁོར་མང་བར་འགྱུར།^{༥༤} །ཞེས་དན་སྒྱོད་མ་ཁན་དེ་རྣམས་གཞན་ལས་ལོངས་སྒྱོད་དང་ལྟན་ཞིང་
གཞིག་འཁོར་མང་བའི་རྒྱས་སྒྱེ་བོ་ཀུན་དད་པ་དང་མོས་པ་བྱེད་ལ། གང་དག་ཚུལ་བྱིམ་ས་དང་ནི་ཡོན་
ཏན་ལྟར། །ཆོས་འཛིན་སྒྱེ་བོའི་དོན་ལ་མངོན་བརྟན་པ། །དུལ་ཞིང་ཡང་དག་ལམ་ལ་གནས་དེ་དག་ །ཕྱི་
དུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པར་འགྱུར།^{༥༥} །ཞེས་བག་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དག་
ནས་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རྟུ་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་
ཐབས་ལས་དད་འདུན་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དཔེར་མཆོན་ནས་དང་སངས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་སྒྱི་ལ་མཆུངས་
པ་ལྟར། །ལྟ་རྟེན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དུག་ཆང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་སྒྲེས་སྒྲུངས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་ལས། དེ་ཆེན་ག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་
གྱུར་ཞིང་། །གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་། །མི་དགའི་སྒྱོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པར་
འགྱུར།^{༥༦} །ཞེས་དང་། བྱང་གཏེར་རང་བྱུང་རང་གར་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས། ཆོ་ཆད་ལྔ་བརྒྱུ་ཁ་རལ་
གྱི་དུས་ན་བོད་དུ་བདུད་དང་འགོང་པོ་ཆེན་པོ་ཉར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལོག་ཆོས་སྒྱོད་པ་
འགའ་ཡར་འབྱུང་།^{༥༧} །ཞེས་དང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས། སྟོན་བྱུང་གདོན་
ཆོགས་ཟད་པ་མེད་པའི་སྟེང་། །གསར་སྒྲེས་དམ་སྒྱི་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་བའི། །དུས་འདིར་^{༥༨}
ཞེས་སུ་ལ་ལྟར་རྒྱལ་འགོང་དམ་སྒྱི་སོགས་མཐའ་དབྱས་འདྲེ་དན་གྱིས་རྒྱད་བསྐྱར་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྒྱི་
ལས་ཀྱང་ཆེའི་རིག་བྱེད་འདིར་སྒྲོ་མི་འཇུག་པར་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་མགོ་གཏོགས་ཆ་རན་ལྟ་བུའི་

སློབ་སློང་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་།

གལ་ཏེ་ལམ་འདིར་སློབ་ཞུགས་ནས་ཚུལ་ལྷན་ཡོད་རིགས་རྣམས་ཀྱང་། སློབ་སློང་པོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མ་ནོར་བར་སློབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱར་པ་འདེབས། ལོངས་
སློབ་དང་ཡོ་བྱད་ཏུང་། ཉན་དང་འཆོ་བ་མང་།^{༥༤} ཞེས་བ་ལྟར་གནོད་པ་དང་འཆོ་བ་མང་ལ་འདོད་
ཡོན་སོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ས་པའི་གྱིས། ལྷན་པོའི་བྱང་ན་མཁས་པ་བས། སྤྱི་འཇོ་
འཛིན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། སྤྱི་འཛིན་ཟེས་དང་ནོར་གྱིས་མཆོད། མཁས་པ་ལག་པ་སློང་པར་
འགྲོ།^{༥༥} ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་ས། བཞད་གད་མཁན་དང་མཁས་པ་གཉིས། ལྷན་ལ་
བཞད་གད་བྱེད་པ་མཆོག བཞད་གད་མཁན་གྱིས་ནོར་རྟེན་གྱིས། མཁས་པ་ནོར་མེད་སློང་པར་
འགྲོ།^{༥༦} ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་ཞབས་གྱིས། གྱེ་མ་ཁོ་བོ་ཐོན་གྱི་བསོད་ནམས་
དམན། ཆོས་རྒྱལ་ལོག་ཆོས་དར་བ་བོད་གྱི་ཡུལ། ལྷན་པོ་བཀྱར་ཞིང་མཁས་རྣམས་རྩ་ལྟར་འདོར། མཁས་
ལྷན་བརྒྱས་པའི་གངས་ཤིའི་ཁྲོད་འདིར་སྤྱོད།^{༥༧} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་ལྷན་དབྱེ་བ་མ་
བྱེད་པས་འགོ་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱུང་བ་དང་། ཟླ་པ་སྤྱིང་ཁམས་ཅན་བསྐྱབ་སློང་གི་ཡོན་ཏན་ཏིལ་
འབྲུ་ཅམ་མེད་པ་རང་ཉིད་གྱི་སྤྱན་འཁྱུང་བ་དང་སློང་པའི་ལག་ལེན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་མན་ངག་གི་
སྤྱན་གཞན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་ནད་བརྒྱ་སྤྱན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྱན་རིགས་དུ་མའང་། ལྷན་པོས་བྱ་བ་
ལེགས་འགྲུབ་ཀྱང་། སྤྱེས་དབང་ཡིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མིན།^{༥༨} ཞེས་པ་བཞིན་ལྟར་སྤྱང་འབྲལ་
གྱི་ནད་སོགས་དང་ཐུག་སྟེ་འཕྲིན་ལས་གྱི་སློབ་བ་སོགས་མདོར་ན།

སློབ་སློང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དའི་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བར་ཉེ་པའི་དུས་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་
སྤྱང་མ་དག་ཀྱང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སློབ་པ་རྣམས་ནི་ཐོན་པས་མཐུ་དང་
སྟོབས་སྤྱོད།^{༥༩} ཞེས་དང་། དའི་དུས་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་སྤྱར་རྣམས་གྱིས་ས་གཞི་བོར་ཏེ་མི་གནས་
ཤིང་། བདུད་གྱི་རིས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགེགས་རྣམས་དེར་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མཐུ་དང་
སྟོབས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ།^{༦༠} ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཙཱ་མཛད་པའི་ཙོད་དུས་ཀྱི་གངས་
ལས། ད་ལྟར་ཙོད་པའི་དུས་ན་འཛིན་རྟེན་རྣམས་ལ་གཡོ་སྤྱིའི་མཆོན་དག་སྟོབས་དང་ལྡན། བཅུད་

ནམས་སྐུ་འཕྲུང་དངོས་ནམས་སྐུ་བསྟན་པ་ལྟ་ནམས་ཆར་ནི་འབེབས་མི་བྱེད། །སྐྱེད་ནམས་རབ་ཏུ་
 དག་ལྟ་ལོ་ཏྲག་ནམས་ནི་མི་སྐྱེན་སྐྱེ་མི་འགྲུལ། །སྐྱེས་ལ་སེར་འབབ་ས་ནམས་ཅོད་པའི་དུས་ཀྱིས་
 དབང་སྐྱེར་འབྲས་བྱ་མེད།^{༤༧༧} །ཅེས་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་མཁན་ལ་མི་བཀྲར་ཞོར་ལྟ་ནམས་ནི་
 མཆོད་བྱ་མིན་པར་མཆོད། །སྐྱེ་མྱོངས་མཆོད་བྱེད་གཤིན་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ངེས་འབྲིད་
 གང་གིས་བསྐྱོག་ །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྐྱོབས་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བ་བསྐྱེགས་ཤིང་ཆར་གཅོད་
 བྱེད། །སྤྱིག་ལ་དགའ་བའི་སྐྱོབས་ལྟ་གཡོན་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པར་འགྲུལ། །ལེགས་
 སྤྱད་བརྒྱུག་གི་ཡིས་བསྐྱོས་པ་ཡི། །སྐལ་ལྟན་རྒྱབ་ཅིང་དུས་ནི་འདས་པར་འགྲུལ། །གང་ན་ཡོན་ཏན་
 ནམས་ཀྱི་སྐྱོབས་ལྟ་ལ། །ཡོན་ཏན་ལ་བདུད་འབབ་པས་གཅོད་པར་བྱེད།^{༤༧༨} །ཅེས་སོགས་མང་བ་
 དང་། སྟོན་པོ་བཀའ་ཐང་ལས། ལྟ་ཡི་ཁེངས་ལོག་བྱུང་ཅ་ན། རྒྱུན་ལུང་མཁན་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏོང་
 དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དེ་མུན་པར་འགྲུར། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་ལ་རྒྱལ་འགོང་འཇུག་ བྱུང་མེད་
 སྤྱིང་ལ་བསེན་མོ་འཇུག་ བྱིས་པའི་སྤྱིང་ལ་ཏེལ་རག་འཇུག་^{༤༧༩} ཅེས་སོགས་དང་། སྟོ་གོས་རྒྱ་
 མཆོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། རག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གོགས་ནི་བརྒྱ་སྟོང་ཡུག་གྲང་མང་། །དཀར་པོའི་
 ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་འདྲ་གོགས་པོར་གཅིག་སྤར་འགྲུལ།^{༤༨༠} །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ན་གྲ་རྒྱ་ནས། སྐལ་
 པ་ཟད་འདོད་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བསྐྱེན།^{༤༨༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྐྱེད་དུས་ཀྱི་སྤྱིགས་མ་ལུ་བརྒྱའི་ཐ་མ། སྐྱོས་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་འགོང་དམ་
 སྤྱི་མ་རུངས་པ་ནམས་མཐུ་ཆེ་བས་འགོ་བ་ནམས་འབྲུལ་བརྒྱལ་ཕྱེ་ལོག་ལམ་འབའ་ཞིག་སྤྱད་པས་
 བསོད་ནམས་སམ་སྐལ་པ་ཟད་པས་མ་འོངས་པར་ཡིད་བསམ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱེན་འགོར་ལན་
 སྐྱེབས་མ་བྱུང་དོགས། རང་ངོས་ནས་འབྲུམ་པ་མཆོད་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་དུས་དང་མཆོད་སྤོང་འཇམ་གྱིང་
 རྒྱན་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེང་སྐབས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཏོགས་པའི་
 འགོ་བ། བཟོ་རིགས། ལུ་ལག་ཡན་ཆད་དུ་ཐང་བྱེ་རིལ་སྤྱོད་སོགས་ལོན་མ་རུངས་པ་སྤྱར་ཏེ་སྤྱན་བྱིན་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞུགས། ལོ་སྤར་འཆིགས་སྤྱད་ཅིང་མཆོད་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ། གཟམ་སྒྲུབ། འཕྲོད་སྒྲུབ།
 ས་བདག་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཅིས་དང་། བྱུང་པར་གྲུ་རིགས་ལྟན་དང་བདུད་ཅིང་ཐུན་གཉིས་གཅོ་བོར་

བཟུང་། རྒྱུད་དང་ལྷན་ཐབས་སྤྲོད་ཆོས་སྤྲོད་བཤད་པ་དང་ཤུགས་བསྟན་ཆེག་བརྒྱུད་ཀྱི་རིགས་སོགས་
 བསྟན་ཏེ་འོལ་སྤྱི་ཏོལ་རྒྱགས་མ་ཡིན་པར་སྤྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚད་འདེགས་ཁ་ཚད་དང་ལྷན་པ་ལག་ཏུ་
 བསྟར་ཏེ་སྤྲད། རི་ལྷར་རང་རང་གི་བཤད་ཁུངས་དང་མཐུན་པའི་རབ་གནས་དང་། སོ་སོའི་རྒྱས་པ་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ཁ་ཡར་བསྐྱས། གོ་སའི་ལྷབས་ཀྱི་སྒྲོང་མི་ལ་ལ་དག་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
 ལས། ཁྲལ་བཞོས་པ་ན་ནོར་རྩིས་འདེབས། །འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ནད་སྤྲང་། །བཟང་བཅུང་མཐོང་
 ན་ནན་གྱིས་འཇུག། །དཀའ་བ་མཐོང་ན་ཐབས་གྱིས་འཇོལ།¹⁴⁰ །ཞེས་པ་ལྷར་གཙོང་ཆེན་དུ་ཁས་འཆོ་
 བ་དང་ནད་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་དགོས་དབང་ཅན་ཁ་གས་དང་། རོན་ལ་གནས་པའི་གཙོང་དང་ནད་པ་ལྷ་
 རི་ལྷ་ཆོགས་དུ་མས་སྤྲོན་དཔུང་རི་སྤྱེད་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་མེད་སྒྲོས་བཏང་དུ་སྤྲུག་ནས་མ་གཏོགས་
 ཐོག་མ་ནས་སྒྲོང་བ་པོའི་རིགས་མི་ཡོང་འདུག་ཅིང་། གང་བྱུང་ཡང་ཐོས་པ་སྤྱོད་རིག་གིས་བརྟག་པ་ཅམ་
 ལས། མཐོང་བ་ཡུལ་རིག་དང་སྤྱོད་པ་དོན་རིག་གཉིས་གའི་སྒྲོན་ནས་རང་ངོས་གྱིས་བརྟག་མ་བྱབ་པས་
 ནད་བབས་དང་ལྷ་རྩི་འདུའི་བརྗོད་རིགས་ལ་བརྟག་ནས་རང་སྒྲོས་ཆ་གང་ཉ་ལམ་མི་འགལ་ལམ་
 ལྷམ་པ་ཁ་ཡར་གཏང་ཅིང་། རྒྱར་གཏུགས་སོགས་མ་བྱུང་ཡང་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་དུགས་པ་འཆོ་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་བཏང་དང་། དབུལ་བའི་བལྟ་མི་མེད་རིགས་ལ་ཕན་ནམ་བསམས་པའི་སྤྲོན་བསྐྱེལ་མི་
 བཏང་བ་རི་སྤྱེད་ནས། དར་མོ་སྤྲོན་རམས་པ་དང་སྤྱིད་སྤྱེ་བ་ཨེ་པ་ལྷན་གྲུབ་སོགས་མང་བར་བསྟན་
 པ་མི་འཐོན་པར་ཁ་སྐྱར་གདགས་ཏེ་པོར་བས་འཆི་བདག་གི་ཁར་རྒྱུད་པར་ཉེ་བ་ལམ་པ་བྲམ་སོག་པོ་
 དག་དབང་བསྟན་འཇོག། མོ་ནད་རྩ་བྱེར་ལྷ་རྩི་ལྷམ་ངོས་མ་ཟེན་པར་བཅོས་ཀྱི་ཕན་བ་ལར་མ་བྱུང་
 བ་དགུང་གསེབ་ནོར་ལྷ་སོགས་ཕན་རྩི་ཐོགས་ཀྱང་རེ་མང་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཆོགས་མཆོད་སྒོན་ལམ་
 སོགས་ཀྱི་དུས་རིག་གླིང་བ་དང་སྤྲོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་སྤྱར་བ་དང་སྒྲིབ་བའི་རྒྱ་ཆ་སྤྱད་དེ་སྤྲོན་བྱིན།

དེར་མ་ཟད་ནད་པའི་དོན་ལ་འགྲོ་རིས་ཀྱི་སྤྲོན་བཟང་དུག་སོགས་རིན་ཐང་ཅན་སྒྲོང་མི་
 གང་བྱུང་ལ་སྤྱད་པ་སོགས་གཞུང་ལུགས་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལྷག་བསམ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལྷར་སྤྱབས་
 པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འདི་གར་ཡང་། རོར་དང་སྒྲོག་ལ་ཕང་མེད་གཏོང་མོད་རུས།¹⁴¹ །ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 དུག་གི་ནང་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྲལ་པའི་ལེུ་དགྲུ་པར། སེམས་ཅན་ནད་ཀྱིས་

གཏུངས་དང་སྟག་བསྐལ་ལ། རྟག་རྩ་བུམས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱ།^{༥༩} ཞེས་དང་། དགོན་ཅོག་
 ཏ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་མདུན་འདོན་པོ་ཉ་དང་། སྟོན་པ་འཛིག་མེད་བསྟན་བཅོས་ཆོག་
 མཁས། རྟེན་གཤམ་པོ་ལ་ལྷོ་མ་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། སྟོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་
 དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འོད་འབྱིན་མོང་པོ་དང་། ལམ་གོ་ལ་དོང་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་
 འགྱུར།^{༦༠} ཞེས་དང་། ཡི་ཙ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བད་ཀྱི་བསྐལ་
 པ་བར་མ་ལ། རྟེན་ཅི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར། རྟེན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་ཞིང་། བད་རྣམས་
 མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར།^{༦༡} ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་པར་བྱིན་བསྟུས་པར། འཛིག་
 ཉེན་འདི་དག་ཆ་གི་མེད་བསྟན་པས་པར། སྟོན་གྱི་མཆོག་རྣམས་གངས་མེད་སྟོན་པར་བྱེད།^{༦༢} ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་བརྒྱབས་པོ་ཆེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་འཇུག་མོ།།

མཐུག་རྩམ།

སྟོན་པ། མ་རིག་ལས་སྟེས་ནད་དོ་ཅོག་གི་དག་པོར་བཞེངས་པའི་སྟོན་པ་ཆེ་མཆོག་བཅོམ་
 ལུན་འདས། གང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡེ་ཤེས་སྟོག་གི་བདུད་རྩིར་འབྲུལ་བས་ནད་མེད་འཛོལ་དངོས་
 པོར་གྱུ་བ་པ་ཡི། ཆེ་ཡི་རང་བཞིན་རིང་པོའི་ཆད་དུ་མཐར་བྱིན་པ་དང་ཆོས་ནོར་བདེ་བ་མཐའ་དག་
 འབྱུང་བའི་གཞི། ཀྱན་ཤེས་རྒྱལ་ཡི་རིག་ཀྱན་རྩེར་སོན་ཡིད་ཅན་རྗེས་འཛིན་ལུས་སེམས་གསོ་བའི་རིག་
 པ་མཆོག་དེ་རྒྱལ། །བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དང་ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་འབྲེས་པ།

གང་གི་རང་སྟོབས་མཆོག་རྩ་དགེ་པ་རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་མ་ཉམས་འཛིན་པའི་ལྷག་བསམ་
 གྱིས། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྟེས་ལྷག་རྒྱལ་སྟོག་གཉིས་འབྱུངས་སྟོག་པས་དག་པོར་ཁྲོས་པའི་སོ། །
 དག་པའི་སྟིང་སྟོབས་སྟོ་གོས་སོར་མོས་བྱུངས་ནས་འབྱིན་མཁས་གཞོན་རྩེའི་མཆོན་སྟོགས་སྟོན་མེད། །
 གསེས་དང་གཞོན་རྩ་གདོང་དུག་སྦྱར་བ། བྱང་པར་གནད་རིགས་རྗེས་སྦྱངས་སྟོན་པའི་ཆོགས་ལ་སྟོ་ལུན་གང་
 ཞིག་ཡིད་ནི་ཅིས་མི་དད། །གཞོན་རྩ་གདོང་དུག་གིས་ཆོགས་བདག་གི་མཆོང་བྱུངས་པའི་གཏམ་དང་སྦྱར་གཟུགས།

རྒྱུད་དོན་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ཉིན་མོའི་རྒྱ་སྐར་ཚུལ་བརྒྱུད་ཡང་། །གྲགས་སྟན་
ལོངས་སྤྱོད་འབྲུག་སྤྱོད་ཅམ་ལ་འཆོ་བྱེད་མིང་གི་མངལ་བརྟེན་པའི། །འགྲོ་སྟོག་འཆོ་འཆི་མ་དེས་སོམ་
ཉིས་ཆོད་ལེན་བྱེད་པའི་གཤིན་རྗེའི་སྟུན། །སྟུན་པའི་རིགས་ལ་དད་པའི་འབྲུམ་རྒྱ་མི་ལམ་དུ་འང་ལུང་
མ་ཡིན། །འབྲུག་སྤྱོད་ཐོས་པ་ན་མ་བྱ་མོ་རྣམས་མངལ་འཛིན་པའི་གཏམ་དང་སྐར་བའི་དཔེ་གཞུགས།

ཕྱོགས་ལུང་དྲག་པོའི་ཆགས་སྤངས་སྤངས་པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་གཅིད་དང་། །ལུང་རིག་ཆད་
མའི་སྤངས་གིས་སྤངས་དོར་ལྷེ་དང་ཡང་བའི་དངོས། །གཞལ་བྱར་མི་བྱེད་རང་རང་སྤྱོད་ཞེན་པ་ཡིས་
གསོལ་བའི་སྟོད། །ཀྱན་ལ་དགའ་བའི་དཔེར་མཆོན་ཆོས་འབྱུང་མཁན་རྣམས་ངལ་གསོ་མཛོད། །སྟོན་
བྱོན་གི་གཏམ་དང་སྐར་བའི་ཆ་གས་གཞུགས་ཅན་དང་དེས་བསྟན་འདྲེས་པ།

ཀ་ཡེ་འདི་ན་ཕྱོགས་ལུང་ལྷེ་མ་པོའི་དག་སྤངས་གིང་། །འཔགས་བོད་ལ་གྲགས་བྱེན་དང་ལྷ་
དང་དྲང་སྟོང་གི། །ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་འབྱེད་དེད་དཔོན་ཆེ། །མང་བོས་བྱར་ཞོན་
གསོ་དབྱུད་གཏིང་མཐའ་ཡངས་པའི་བྱངས། །ཉིང་དེ་འཛིན་བྱི་ཡོན་ཉན་དང་ལྷན་པའི་གཞུགས་ཅན་འདྲེས་པ། ལུང་
རིགས་མི་ལྷོག་དྲང་སྟོང་དམོད་པའི་མཆོན། །ཆོ་རིག་དབང་པོའི་ལུས་ལ་ལུངས་པའི་མོད། །དེས་པར་
དབྱུད་པའི་གཏམ་གྱིས་འབྲུལ་པའི་མ། །དག་པའི་མིག་བསྐྱར་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་ཡི། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
དྲང་སྟོང་གི་རྒྱུང་མར་ལོག་གཞེམས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་དང་སྐར་བ་གཞུགས། རིག་པ་རྒྱ་ཆེར་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས། །གངས་
ཅན་མཆོ་ལྷར་གིན་རྒྱ་བུ་བའི་ལོག། །འབྲུགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྟོན་མེད་གཞུགས་གསར་པ། །འཛིན་
པའི་བཞུགས་པའི་མེ་ལོང་ཆེ། །ཆོས་དཔེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དཔེ་གཞུགས། །ཉེས་སྟོམས་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
དག །དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་དགྲེས་པའི་སྟུན་རས་བྱར། །ཆངས་པ་རང་སྤངས་ལས་མཆེད་སྟོམས་བཞིན། །
ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་དོན་འདི་བརྟུམས་པས། །ཆངས་པ་རང་གི་སྤུལ་པའི་སྤྱོད་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཆགས་
པའི་གཏམ་དང་སྐར་བའི་ཆོས་དཔེ། མཐའ་དག་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་མིག་གི་ནད། །ཕྱོགས་ལུང་གདོན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ལིང་རྟོག་དག །ལྷག་མ་མེད་ཕྱིས་གཞུར་གནས་སློ་གྲོས་ཀྱིས། །རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པས་ཞིབ་
མོར་གཞིགས་བྱར་ཏེ། །ཡན་ལག་གཉིས་གཞུགས་དང་བྱ་བ་མཐའ་གསལ་འདྲེས་པ། །བདེ་དང་ཐར་པ་འདོད་པའི་
འབབ་སྟེགས་ཆེ། །རིག་ལམ་ནོར་བུའི་བྱིམ་འདིར་སྟུན་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་བྱུད་པར་རྫོགས་པའི་སློ་གསལ་

རྒྱམས། །གཞན་ལ་ཡན་པས་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་ཤིང་། །མི་མཉམ་པའམ་མཛོས་པའི་གཞུགས་ཅན་དང་བྱ་བ་
མཐའ་གསལ་འདྲེས་པ། དེ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་དྲང་སྟོང་སྒར་མིག་གིས། །སྤྱོན་པའི་སྟོང་རིམ་བཞིན་སྤྱོན་པ་
ལས། །འགྲོ་མང་འདུལ་བྱེད་མ་མ་དུས་མིན་དུ། །འཆི་བས་ཉམ་ཐག་བྲན་གཡོག་ལས་ཐར་ཏེ། །རྒྱལ་
པོ་གཅིག་ལ་རྒྱུང་མ་གཉིས་བྱུང་བའི་འདུལ་བྱེད་མའི་གདམ་དང་སྒྱར་གཞུགས། ཆེ་ཡི་གནས་སྒྲིབས་མཐར་ཕྱིན་དགྲང་
ལྷའི་འོད། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་དཀར་ཆོས་ནོར་བའི་བུ། །རབ་ཞིབ་སེམ་བའི་དབལ་ལྡན་ག་ལུར་རྒྱན། །རྟག་
ཏུ་འཇག་པའི་ཡར་ངོར་རྒྱ་བར་ཤོག །མཐའ་དག་གཞུགས་ཅན་ལ་སྟོན་མེད་གཞུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ།

དེ་སོགས་རྒྱམ་དཀར་འདིས་མཚོན་པ་མེས་ཀྱང་། །སྤྲིད་ཞིའི་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་དབྱིག་
གི་ཆར། །འབབས་མཁས་དྲན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་མཚོག །སངས་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་ལྡ་བ་
ཆེའི། །བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གཞུགས། ལུན་མོར་དྲང་དོན་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པ་ཡི། །ལྟར་
སྒྲུང་ཤིག་པའི་གཞུགས་ཅན་ཉེས་ལྟར་རྒྱམས། །དག་སྟེ་བསྟན་འགྲོར་ཡན་པ་འབའ་ཞིག་པའི། །བཞེད་
དགོངས་རྒྱམ་དག་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག །གཉིས་གཞུགས་དང་བྱ་བ་བར་གསལ་འདྲེས་པ། མགོན་དེ་
བསམ་བཞིན་མཁའ་སྟོན་འོག་མིན་ནས། །དུས་བབས་བསྟན་འགྲོའི་དྲིས་བཟང་ལྟུང་ལ། །འབྱེད་
ཕྱིར་ཐེབས་པ་དུག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཉིན་བྱེད་ཞིང་འདིའི་སྟོན་མེར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་དང་
གཉིས་གཞུགས་འདྲེས་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲོ་བ། །གནམ་བསྐྱོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཁའ་འགྲོ་
པའི། །གྲིབ་མས་དགའ་བ་ཚོགས་ལྡན་པོ་བྱང་གི། །ཆོས་སྤྲིད་བཀའ་རྟགས་ནོར་བུས་མཚན་པའི་
གཏུགས། །མི་ཉམས་སྤྲིད་པའི་ཆད་དུ་འཁོར་བའི་མཐུས། །གཅིག་གཞུགས་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་རིགས་རྒྱ། །གངས་
གྱི་ས་འཛིན་ར་བས་ཁོར་ཡུག་སྟོངས། །ཤིག་པའི་ཤིང་རྟར་འཐུལ་བའི་འཐབ་རྩྭ་དང་། །འབྲུག་པ་
གཡུལ་འགྱེད་དལ་ཡམས་སྤྲོ་གོ་སོགས། །མི་འབྱུང་ཚོགས་ལྡན་དུས་གྱིས་འཚོ་བར་ཤོག །ཆ་གསལ་
གཞུགས་ཅན། །ཚུལ་འདི་ལྟག་བསམ་སྟོབས་གྱི་བྱེད་པ་པོ། །བག་ཆགས་འཆད་རྩིས་སྤྲོ་བའི་ས་ར་
ཡང་། །གཏུག་པའི་ཡིད་ཅན་མི་དང་མི་མིན་གྱི། །བར་གཅོད་དག་སྟེའི་གཡུལ་ངོ་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །ཐུག་
བརྟེན་བར་གསལ། །འཆི་བདག་རི་བོ་བཅོམ་པའི་རྩྭ་རྩེའི་ཆོ། །མི་ཤིགས་སྟོག་གི་དངོས་པོ་མཐར་ཕྱིན་
ནས། །བསམ་པའི་སྟོན་དུ་ཡངས་པའི་ཟ་མ་རྟོག །འདོད་དོན་ནོར་གྱིས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །དབང་

པའི་རྩེ་མཚམས་པོ་བཙོམ་པའི་གཏམ་དང་སྤྱར་བའི་ལྷན་གཞུགས། ཆོའདྲིའི་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་བྱི་མར་ཡང་། །རྣམ་
འབྲེན་གོང་མ་ལྷ་པས་རྩོམ་པའི་གསུང་། །མི་འགྱུར་ཆོམས་དཀར་འཇུག་པས་ཞལ་འཆོམ་བཞིན། །སྒྲིེ་
སྲིད་ཀྱང་ཏུ་འབྲལ་མེད་རྩེ་མཚམས་འཛིན་ཅིང་། །ཡན་ལག་གཅིག་གཞུགས། དམར་ཐུག་བྱང་ཆེན་སྲོད་པའི་ཆུ་
པོ་ཆེར། །ལན་བརྒྱར་བཀྲུས་པའི་སྤྱ་བཞིའི་རིན་ཆེན་མཆོག་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་འགྲོ་
བཀུན། །འབྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག་། །ལྷན་པའི་གཉིས་གཞུགས། །འདྲི་ཉིད་ཉམས་
བསྟར་ཐོས་འཛིན་འདུས་པའི་གྲ། །འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་བད་ཐབས་ལུགས་ཀྱི་རིར། །བཞུར་རྒྱར་སྤྱན་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཡན་པའི་ཆོའི་ག་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །མཆོག་རེས་བཞུན། །སྤྱོད་པས་ལྷ་ན་སྤྱག་གི་
གྲོང་བྱིར་དང་། །རོས་དང་རོས་བཞིགས་མ་འཁོར་གྱི་འདུས་པའི་བྱང་པར་ལས། །གཞན་ཏུ་དབྱེར་མེད་
རོམ་ཆར་གསོད་བྱུང་གིས། །ཆོས་ཀྱང་བདག་མེད་དོན་གྱང་རིག་བྱེད་གྲིང་། །ལུས་བྱང་གི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བཡས་
ནང་གསེས། ཐོས་བསམ་མ་སྤྱུང་རབ་ཡངས་པའི། །འཁོར་ལོ་བཤད་སྤྱབ་ལྟེ་བ་ཅན། །དུག་གསུམ་གཏུམ་
པའི་ནད་གྱི་དཔུང་། །མ་ལུས་བྱེ་མར་འཐག་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱུས་གཞུགས་ལ་འཛིགས་རྒྱ་ཉམས་གིས་སྤྱབ། །རང་
གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་པའི། །འཕྲིན་ལས་དབྱར་གྱི་ཆུ་གྲུང་བཞིན། །འཕེལ་བའི་མཐུད་སེལ་ལས་
ཅན་ཀུན། །དུས་མིན་འཆི་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་། །ཆོས་དཔེ།

སྤྱར་བྱང་ནང་དུ་ཁོག་འཁུགས་མང་པོའི་རྩོམ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ།

ཅེས་གསོའི་བེག་པའི་ཁོག་འཁུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཆ་ལག་གསུམ་སྤྱོད་འཁུགས་བྱང་ཆེན་
སྤྱིང་བ་པོད་སྤྱར་བས་གིས་བྱས་པ་རྒྱད་བཞིའི་ཆོའི་བ། །སྤྱན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་
སོགས་མཛད་པ། །རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་པ། །གསོའི་ག་བཀར་སྤྱབ་པ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱན་མཛོམས་པའི་
འཇའ་རིས་འགོའི་བཛོད་བྱ་གོང་དང་མཐུན་ཞིང་དངོས་གཞི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུའི་ས་བཅད། །བྱང་ཉི་
དཔལ་ལྷན་འཆོའི་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྩེས་སྤྱབ་བྱུང་བ་དང་། །བྱེ་
བྲག་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས། །བྱང་པར་བདག་ཅག་གི་སྤྱན་པ་བྱོན་ཚུལ། །ཡན་བདེ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིག་གནས་སྤྱི་དང་གསོ་དབྱེད་རྒྱ་བོད་དྲ་དར་ལུགས།
 རྒྱད་བཞི་སངས་རྒྱུ་སྒྲན་སྒྲས་གསུངས། དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས། བེ་རོས་བོད་དྲ་བསྟུར། ཆོས་
 རྒྱལ་ཁྱི་སྟོང་གི་བྱག་རྩ་ལུ། དེས་གཏེར་དྲ་སྒྲས་པ་གྲ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཏོན། གཡུ་ཐོག་པས་
 དར་རྒྱས་མཛད་པ་སོགས་བདག་གི་སྒྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་བོད་དགོངས་པ་དང་གས་ཆེར་མཐུན་པ། འཕན་
 ལུལ་གྲ་ས་བཙོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་རྒྱད་བཞི་ཁོག་འབྲགས་བེད་ཅུ་ལྷུ་རྒྱུན་གསང་ལྷགས་
 རྒྱ་འགྱུར་གས་ཆེ་བའི་གསོ་དབྱེད་སྒྲོར་སྒྱི་མཐུན་དང་། རྒྱད་བཞི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དུས་ཚོན་
 ཀྱི་ཡུལ་དྲ་གསུངས་པ། རྩེ་སྟོང་གསུམ་ལས་འདུལ་བར་གཏོགས་རྒྱལ་ལས་གཏེར་མར་མི་བཞེད་པ།
 བྱང་པ་ལྷའི་བཅུན་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གི་བཀའ་རྒྱབ་རྣམ་དེས་དབག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་ཆོགས་
 བཅད་མ་རྒྱད་གསུངས་ས་དོ་རྩེ་གདན་དྲ་འདོད་པ། དེ་སྒས་བྱང་སྒྲན་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཆོན་ཀྱིས་མཛད་པ་གསོ་རིག་པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་འོད་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཀྱིས་མཛད་པ་གསོ་རིག་
 པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་སྟན་མོང་གསོ་རིག་གི་ཁོག་
 འབྲགས། སྟན་མོང་མིན་པ་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཚུན་དྲ་གསུངས་པའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱད་བཞི།

དེར་ཡང་བཀའ་གཏེར་གཉིས་ལས་བྱང་ལུགས་ལ་གཉི་གའི་རྒྱ་བོ་འདུས་རྒྱལ། མིའི་ཉི་མ་
 ཡབ་སྐས་དང་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བྱང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྷ་ལུ།
 མིའི་ཉི་མ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་རྩེ་སྟོང་བྱང་བའི་བྱང་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཁོག་འབྲགས་རིན་ཆེན་
 རྒྱོན་མ་འཆང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་བྱང་ཏིའི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དང་ཆ་འདུ་ཞིང་། རྒྱད་བཞི་ཚོན་གྱི་ཡུལ་
 དྲ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་པ་མཆོ་སྤྱད་མཐན་ཆེན་སྐུ་བ་གྲུ་དབང་བྱུག་གིས་མཛད་པ་
 ལེགས་བཤད་དུལ་དཀར་མེ་ལོང་ཆོགས་བཅད་མ་དོན་བྱིངས་བྱང་ཏིའི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དང་
 བྱང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གི་རྣམ་དེས་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱད་བཞི་སྟོན་པས་ཚོན་དྲ་གསུངས།
 དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྒྲེས་ལ་གཏད། དེ་རྩེས་རི་བོ་གངས་ཅན་དྲ་རྩུ་འབྲུལ་ཀྱིས་གཤེགས་པར་སྟོན་
 པའི་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་འབྲོས་པས་ཡིད་ལས་སྒྲེས་བྱོན། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུར་རྒྱད་བཞི་གསུངས།
 རྣམ་སྐས་ཀྱི་བྱ་རྒྱལ་བ་བྱ་མཆོག་གམ་ཞང་སྟོན་དོ་རྩེ་བདུད་འདུལ་རྒྱད་བཞིའི་སྤང་མར་བསྐྱོས་པ་

སོགས་ཟུར་ཁྱད་ཅན། བྱར་པོ་པར་ཆེན་དོ་རྩེ་པ་ལམ་གྱིས་མཛད་པ་ཁོག་འཕུགས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྟེ་མ་རིག་གནས་ལཱ་ལྷི་བཤད་དང་གསོ་རིག་གསར་རྟིང་གཉིས། འགྱུར་བྱེད། དར་ལྷགས། མཛད་པ་སྟེ་ས་བཅད་ལྱར་བྱེད། རྒྱུད་བཞི་སྟོན་པས་སྟོན་སྒྲུབ་ནས་ལྷོན་དུ་གསུངས་པ། ཉག་ཅིས་དང་དཀར་ཡོལ་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་མེད་པའི་དོགས་གཅོད་འབྲུལ་སྤོང་། གཡུ་ཐོག་པས་མ་ཆང་ཁ་སྒྲོང་དང་གཤམ་དུ་གསུགས་གསལ་བར་བཞེད་པ་དང་ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་མཛད་ཚུལ། འབྲུག་པ་བརྟུ་དཀར་པོས་མཛད་པ་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་པ་གཞན་པམ་གྱི་གཏེར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པས་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་རི་པོ་སྟོས་གྱི་དང་ལྷན་དུ་འབྲིད་ནས་དེའི་ཁངས་པ་བཅག་རྩེས་སྒྲུབ་སྒྲོས་སྒྲུབ་གསུངས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱར་བདག་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོའི་སྟེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྩེ་མི་ལམ་བཟང་པོས་བྱས་པ་ཁོག་འཕུགས་འཆི་མེད་ལུན་ཆོགས་ལྷ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་སྟོན་པས་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་གསུངས་ཤིང་ལྷ་འགྱུར་བདུད་ཅི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ། དེ་དང་དོན་གཅིག་པ་ལ་ཆོག་སྒྲོར་རྒྱས་པ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ལའོར་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱུ་འཕྲུལ་མིང་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། སྒྱིད་ཤོད་པའི་སྒྲ་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤངས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་དང་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱན་ཆོས་སྒྱི་དང་རིག་གནས་ལྷ་ཁྱད་པར་གསོ་རིག་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཁོག་འཕུགས།

ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་བྱ་བ། རྒྱུད་བཞི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས་ལྷོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་བེ་རོས་བོད་བསྐྱར་བ་དང་ག་པས་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་སོགས་རྩེ་སྒྲ་མ་ལྷ་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ། དགས་པོ་འཚོ་བྱེད་ཀླུ་ཀླན་པན་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་གསོ་རིག་སྒྱིའི་རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་རྒྱུད་བཞི་བཀར་སྒྲུབས་ཤིང་། གཏེར་མའི་སྒྲ་བས་སྒྱི་མཐུན་དང་། ཟུར་ཁྱད་སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་བསྟུས། མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་འབྲེང་བར་བཀའ་གཏད་གཏེར་དུ་བསྒྲོས་པར་བྱས་གཡུ་སོག་པས་ཁུས་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དང་། སྟོན་སྒྲ་དང་ཤུ་ཀྱུ་ཐུབ་གཅིག་མིན་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཅོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྱིས་རབས་དངས་ནས་དབྱེད་པ་སོགས་ལྷ་མ་རྣམས་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ། སྒྲ་ཏུའམ་སྒྱིམ་པ་ཆོད་བང་གི་སྒྱི་དོན་ལེགས་བཤད་འདོད་འཇོར་རྒྱུད་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་བཞེད་པ། བྱར་པོ་པར་

ཆེན་དང་དུས་མཚུངས་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་ཟུར་མཁར་སྟོ་གོས་རྒྱལ་པོ་ལམ་ལེགས་བཤད་ཆོལ་གྱིས་མཛད་
 པ་ཞོག་འབྲུགས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོ་ལམ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་དུ་དགའ་
 པའི་སྟོས་གར་དུ་བྲགས་པ་སྐབས་དང་པོ་ཕྱི་གོད་བྱེད་གྱི་སྦྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཞེས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས། གཉིས་པ་བཅུད། གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་སྦྱིའི་རྣམ་
 གཞག་ནས་རྩལ་པའི་བར། བཞི་བ་གསོ་དཔུད་ལྟ་ལུལ་དང་མི་ལུལ་དུ་དར་ཚུལ། ལྟ་བུ་འཕགས་ལུལ་
 དུ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྟོར། དུག་པ་བོད་དུ་དར་ཚུལ། བདུན་པ་གཞན་ལུགས་བཞོད་ནས་དེ་དགག་པ།
 བརྒྱད་པ་གསོ་དཔུད་གྱི་བརྗོད་དོན་དངོས་བཤད་པའི་གཟུ་ཐོག་རྣམ་ཐར་དང་དེའི་སྟོབ་མ་སུམ་སྟོན་
 ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ཡན་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་བར་འཆད་རིགས་པར་སྦྱེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སུམ་
 སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱང་འཕྲོར་ལུས། དེ་ནས་ཐ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ས་དཔུད་གསུམ་བཞོད་དེ་
 མཛད་ཅིས་གྱི་རིག་གནས་ལྟ་བཤད་བྱག་ཅམ་དང་ཡི་གའི་བཤད་པ་ཞིག་མཛད་པ་སྟོན་བཅུད་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་སོགས་རང་ཉིད་གྱིས་གང་མཐོང་གསོ་དཔུད་ཆོས་འབྱུང་དུ་དོམ་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོག་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེ་ཡང་འཕྲོར་ལུས་པ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱུ་བས་དཔུ་མའི་སྟོར་ལ་རྟེན་བཅུན་བཅོང་ཁ་བར་
 དགག་པ་དང་བཅས་འཕྲོ་ཐོགས་པར་འབྱུང་པ། ཆ་རོང་ཨ་ལུའི་མིང་ཅན་གྱིས་འགོའི་ཆེ་བརྗོད་
 སོགས་ཤོག་ཁུ་བཞི་ལྟའི་བར་ཟུར་མཁར་སྟོ་གོས་རྒྱལ་པོ་ལམ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་དུ་དགའ་བའི་སྟོས་གར་རི་
 བཞིན་བཤུས་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་མཆོངས་དང་། མ་མཆོངས་པའི་རིགས་ཆོག་བཤུས་ཁོན་ལེ་སུམ་སྟོན་
 མན་ཁོང་རང་གིས་བྱས་འདྲ་པའི་ཆོས་འབྱུང་བསྐལ་བཟང་བཞོད་པའི་སྦྱར་ལམ་དུ་བྲགས་པ་སོགས་
 དང་། ཟུར་མཁར་པའི་སྟོབ་མ་རྩྭ་ཨ་ནུས་མཛད་པ་སྦྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ་དྲང་སྟོང་ཀྱན་དུ་
 དགའ་བའི་སྟོས་གར། སྦྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཞོག་ལུལ་པ། ཆོག་དོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གཞུང་བཤད་པ་སྟེ་ས་
 བཅད་གཉིས་གྱི་དང་པོ། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ།
 བྱེ་བྲག་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། བཀའ་བསྟུ། མདོ་ཐུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་དང་
 བསྟན་བཅོས། བུམས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་ཚུལ། གསོ་དཔུད་བྱུང་ཚུལ། བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་

གཞག་བོད་ཏུ་སྒྲུབ་དབྱེད་དར་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་མིང་། འཚོ་བྱེད་ནས་གཡུ་ཐོག་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་
སོགས་ཚོག་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། དེ་མཚུངས་འདི་
ཚུན་གྱི་བྱར་ལུགས་རྣམས་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་འཕྲེང་བ་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་གཡུ་ཐོག་པས་
གསུངས་པར་བཞེད་པ་ལས་གསུངས་ས་ཤར་ཕྱོགས་བེད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཞིང་ཁམས་སུ་འདོད་པ་སོགས་
མེད་གཤིལ་འགལ་དང་རྩ་མོའི་མ་འགལ་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་སྤྱར་བའི་ཡིག་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་།

ཚོག་དང་དོན་གཞན་འབྲུལ་པ་ཡོད་མེད་ཆ་མ་ཐིངས་ཏེ་རྒྱུད་སྟོན་པས་གསུངས་པ་སོགས་
ཁོག་འབྲུགས་ལ་སྒྲ་བ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ཆར་རྗེ་ཞིག་པོས་མཛད་པའི་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ།
འཕགས་སྟོན་ཤུག་མགོན་པོས་མཛད་པའི་དོན་གསལ་ཏི་མའི་འོད་ལྗན། སྤྱན་སྟོན་གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་
གྱིས་མཛད་པའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གིས་མཛད་པའི་དོན་བཞི་གསལ་སྒྲོན། སྟེ་མོ་
ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབྲུང་རྒྱལ། དཔལ་མཐའ་སྟོད་དབང་པོས་མཛད་པའི་
ཁྱད་སྤྱི་ཡིག་རྒྱུད་སོགས་སྒྲ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཡོད་པར་སྤྲང་སྟེ་མིག་ལམ་དུ་མ་རྒྱུབ། ཡན་
ལག་བརྒྱུད་པ་ཕྱོགས་ལ་ཞང་སྟོན་ཞིག་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་འབར་སྟོན་པའི་ཐུགས་
བསྐྱེད་ཚོགས་བསགས། མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས། ཆོས་འཁོར་བར་པའི་སྐབས་གཅིར་མཐོང་རིག་པའི་
རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བཟོད། དཔའ་བོའི་འབྲུངས་ལུལ་གལ་མི་འགྲིག་པ་
རྣམས་བསལ་བ་སོགས་རྣམ་ཐར། སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་སོགས་བརྒྱམས་པ། དེ་དག་བོད་ཏུ་འབྱུར་རྒྱལ།
བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལུགས་བདུན་སྒྲོར་བཞི། འབྱུར་དུས་གཉིས་རྣམས་བཤད་པ། དེའི་དོན་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱ་གྲག་གིས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་འབར་རྒྱུད་པ། གཡུ་
ཐོག་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཁོག་འབྲུགས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་སྒྲོར་
རགས་ཅམ་བཟོད་ནས། དཔའ་བོའི་རྣམ་ཐར་མི་འདྲ་བ་དང་འཕགས་ལྟ་སོགས་སྤྱི་བཞིན། བརྒྱུད་པ་
ཚུམས་རྒྱལ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་མཐའ་བཞི་ཤི་ལ་སྤྱི་གསལ་མཛད་པའི་བདུད་རྩི་རྒྱ་རྒྱུ། མི་
ཉག་མི་བསྐྱེད་རྟོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཁོག་འབྲུགས། རྒྱུང་འཕྲེང་། སྟོང་ཐུན། གདམས་པ་སུམ་རྩ་པའི་
ཁོག་འབྲུགས། བདུད་རྩི་སྟོང་པོའི་ཁོག་འབྲུགས་རྣམས་ཡོད་པར་སྤྲང་སྟེ་མིག་ལམ་དུ་མ་རྒྱུར།

ཁྱིས་སྟག་ལོའི་རིག་ཀྱན་སྟགས་ཆུ་བུམ་ཡར་འཛོམས་འཛོའི་ཚུལ་ཇི་སྟེན་དང་བཅས་མཆིས་
 གྱུང་། གསོ་བ་རིག་པ་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས། ཁོག་འབྲུགས་བཞིན་
 འདུན་གྱི་འགོ་རང་ལོ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ནས་བཅུགས་རུང་གཡེང་བ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྗེ་འཕེལ་
 ཁྱིས་ས་བོན་ཅམ་ལས་ལག་རྒྱ་མ་ལོན་པ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཤོར་ལོ་ཆུ་སྟོན་ལྷ་པའི་རྒྱལ་
 བ་ལྷ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཆེན་ཆེས་བཅོ་ལྷའི་ལྷ་བའོ་བཞིན་གྱི་འགྲུབ་སྦྱར་ནས་དབུ་བཟུང་། ཁོག་
 འབྲུགས་སུ་མ་ལལ་ཆེར་གྱིས་སྟོན་བཅུད་ཆགས་ཚུལ། སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་བའི་
 མཛེད་པ། རིག་གནས་ལྡེ་བཤད་པ་སྟགས་རང་གིས་གང་མཐོང་གསོ་དཔྱད་ཁོག་འབྲུགས་སུ་གོད་
 བ་ཤས་ཆེན་འདུང་ལམ་དེ་དག་རྣམས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས། གསོ་བ་རིག་པ་རང་ཉིད་
 གྱི་སྟོར་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་འཆད་ཉན་ནས་བརྩམས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་རྣམ་གཞག་
 དེའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འཕྲོས་དོན་ལས་གསུམ་ལྟན་རྗེ་རྗེ་འཛོན་པའི་སྟོར་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་
 རྒྱུད་པར་དང་བཅས་དཔལ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་བུཊུའི་མེ་ལོང་དྲང་
 སྟོང་དཔེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཇི་སྟན་དུ། འབྲི་ལག་རྒྱ་མ་གཡེལ་བཟང་པ། ཆལ་
 བ་བྱ་ཡུལ་ལྟ་འབྲུག་གསུམ། །བསྐྱེད་པས་པས་དབུས་གྱི་ཁྱི་སྟོར་དུག། མངའ་རིས་ལ་སྟོན་སྟོ་བྱང་
 གཉིས། རྒྱ་མིག་ཞ་ལུ་བྱང་འབྲོག་བཅས། །བསྐྱེད་པས་པས་གཙང་གི་ཁྱི་སྟོར་དུག། གཙང་མིན་དབུས་
 མིན་ཡར་འབྲོག་གི། ཁྱི་སྟོར་དང་བཅས་བཅུ་གསུམ་མོ། ༥༥

ཞེས་པའི་ནང་ཆན་ཆལ་པ་ཁྱི་སྟོར་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་དབུ་རུ་གོད་ཆེན་བཅན་པོ་མངའ་
 བདག་གི་ཡུལ་སྟོན་སྟངས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྟངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ། གནམ་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད།
 ས་པ་ལྷ་འདབ་བརྒྱད། ལོགས་བརྒྱ་གིས་རྟགས་བརྒྱད་གྱིས་བསྟོར་བའི་དགེ་བཅུ་མ་ལུས་པ་ཆང་བའི་
 བང་ནས། བང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ཕོ་བྱང་དངོས་དང་ཕྱི་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་ཁྱབ་པའི་
 གདུགས། བརྒྱ་གིས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་དྲང་དཀར། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་
 གསུམ་གྱི་རང་བྱོན་ཆུ་ལྟར་གསལ་བ་དང་གིན་རྒྱ་ཉི་བའི་རྒྱལ་རི་བཟང་པོས་སྒྲུབས་གིང་། ཉང་ཉིང་
 འཛོན་བཟང་པོའི་བྱན་དུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་གྱིང་སྟེའི་སྟོན་སྟངས་གཉིས་གྱི་བྱི་མའི་ཆར་མཆུར་སྟོན་དབང་

གི་རྒྱལ་པོའི་རྩལ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱ་བྱེས་ཀྱིས་འཛོལ་བའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ། ཡལ་རྩེ་ཀྱན་
 མཁེན་རྒྱལ་པོའི་དབང་པོ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཅས་མ་ཐག་ནས་སྤྱི་ལོ་བའི་རྒྱལ་དུ་བཅེ་བས་བསྐྱངས་
 ཤིང་། ཕྱི་ལྟར་ཆོས་སྤྱིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷུ་ལ་བའམ་དབང་བསྐྱར། བད་ལྟར་བཀའ་གཏེར་གསང་
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་ལྟ་སྤྲོས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་བཞིག་འབྱུང་བར་ངོས་འཛིན་དང་། གསང་བ་ཡང་གསང་
 དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མར་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལྷུ་ལ་ཏེ་རྩོད་རྩོད་པོ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་
 གསོལ་བ་སོགས་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཛོལ། ལེགས་པར་སྐྱར་བ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་
 དུ་བྱ་ལྟ་ཉི་ཉི་ལྔ་ལ་བཅན་གྱི་ལྟོངས་སུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཛོ། ལྷ་ཀར་ཆའི་གཙུག་ལག་ཏུ་ཐོས་པའི་
 ཀྱན་བཤད་ཀྱི་མིང་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་སྒོ་ལྟན་གདོང་དུ་ག་བསྐྱེམས་པའི་ལང་ཆོ་གསར་བས་
 རང་ལོ་བཅུ་ལྷག་ལྔ་དང་ཉག་མ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་བ་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་མེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱེམས་
 པའི་རྒྱལ་བསྐྱེན་ནས་བཀྲང་བྱ་གཉིས་སྟོང་དུ་ག་བརྒྱ་རེ་གསུམ། རྩ་ཅན་དུ་གཟུགས་སྤྱི་བཤོད་པ་
 བསྐྱེས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གསུམ་རྩ་མས་འདས་པ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་བུ་མས་ཀྱི་བསྐྱེམ་པའི་དུས།
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཙོད་ལྟན་འཆར་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་སྟོང་བ། དྲག་པོའི་འཁོར་ལོས་སྐྱ་སྐྱོ་བཅོམ་
 བས་རྫོགས་ལྟན་འཆར་བ་ལ་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ། ལེགས་པར་སྐྱར་བ་ལྟའི་སྐད་དུ་བྱ་ལྟ།
 སྟོད་འགྲེལ་བ་ཉི་མ། མ་རྩ་ཅི་ནའི་སྐད་གྱའི་སྤྱིའི་ལྟོངས་འདིར་དབང་ཐང་དང་བསྐྱེན་པའི་རྒྱ་མོ་
 ལུག་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ། ལྷ་པོའི་རྒྱངས་ཀྱི་ལོའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྦྱོད་ཅིང་།
 དུས་འཁོར་པའི་དབྱར་འབྲིང་རགས་པ་སྟོན་གྱིས་ཉ་བ། སྟོར་ཐང་པའི་སྟོན་ར་ལུགས་སྤེལ་ཆེ་བའི་
 དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ། དུས་འཁོར་པའི་དབྱངས་ར། གསལ་བྱེད་ག་འབྱུང་བམེ། འདོད་
 ཡོན་རོ། དབྱངས་འཆར་པའི་དབྱངས་ལྷ། གསལ་བྱེད་ལ། འབྱུང་བམེ། འདོད་ཡོན་གཟུགས། གཉི་
 ག་མཐུན་པའི་དར་གྲུང་ལང་ཆོ། དེས་གཟུང་ལྷ་པོའི་བྱ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ། ལས་སྐར་མཛའ་ལྟའི་ལྟ་
 མོ་དང་དགའ་མགུར་སྦྱོད་པའི་འཛི་མེད་འགྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ། འཕྱོད་གཞིན་ལྟ། ཁམས་སྦྱོར་ལང་ཆོ།
 འཕྱོད་རྒྱུང་འཕེལ་ཉི། སྦྱོར་བ་གྲུབ་བྱ། བྱེད་པ་ཉིལ་བརྟུངས། རྟེན་འབྲེལ་དུས་འཁོར་པའི་སྟོད་པ།
 དབྱངས་འཆར་པའི་འདུ་བྱེད། ཉི་མ་མེ་ལྷག་ཆོས་སྤར་ལི་དང་། སྤྱོད་བཞི་ལྟ་རྩ་མས་ཀྱི་གཟུང་ཆོས་

སྐར་སྒྲོར་དགོ་ཞིང་རྟ་བདུན་གྱི་དབང་བོ་གོ་ལའི་བྱིམ་ནས་ལྟོ་བགོད་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཉིན་གྱི་དུས་ནམ་
 ལངས་ཕྱི་ཆ་ས་ཡོས། དུས་སྤར་ཁོན། དུས་སྤེ་ལྷ་སེར། ཉ་སྤྱལ་ལ་ཀ་རྟ་ཀྱུ་ལྷ་ལྷ་རགས་པ་བརྟན་པ།
 གཟའ་ལུང་ལྷ་སྤེ་བདུད་ཅིའི་ལུག། ལྷ་སྤྱིགས་རྣམ་དག་ལེགས་སོ་འཆར་བའི་དུས་དགོ་བའི་ཐོག་རང་
 ལོ་ལྷ་བརྩ་ལན་དུ་ངག་དཔོན་གྱི་རིགས་དག་སྤྱོད་འཆོལ་བས་འདྲི་མིས་ཇི་བཞེན་མ་གོ་བའི་སྒྲོན་དང་
 བཅས་རྩོམ་པ་མཐའ་དག་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱག་བྲིས་ཁོན་ཡིན་ཅུང་། ལྷ་བརྩ་ནས་འདྲི་བའི་ཕྱོགས་
 པའང་ཞན། ལྷ་དགོངས་ལ་སོགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྷ་བརྩ་མཐའ་བ་ཡང་དགའ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 སྤྱག་བྲིས་མ་ལུབ་པས། ཡི་གེ་པ་ཆ་དགར་བ་བདུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཀྲིས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་
 བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

ཁྱུ་སྤྲིག་པའི་མཆན།

དཔལ་ལྷན་གསེབ་རིག་པའི་ཁོག་འཕགས་ལེགས་བཤད་བེད་ཀྱི་མེ་ལོང་དྲང་སྲོང་དགེ་སྒྲུབ་པའི་དགའ་
སྟོན་གྱི་མཆན།

༡ མདངས། མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང། འདིར་ང་ཚོས་མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་བསྐྱར་ཞིབ་ཁྱུ་ལུ་ནི་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་པོ་དེ་གྱི་གསེབ་རིག་
ཞིབ་འཕགས་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་བོད་གྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནད་དཔེ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དཔེ་ཚོགས་པོ་དེ་ཕྱིང་བརྒྱད་
པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་དེའི་བསྐྱར་མིང་དུ་མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང་ཞེས་བྲིས་ཡོད།

༢ རི་བོའི་ལག་སྐྱུ་ལ། མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང།

༣ སྒྲོ་སྤྲི་མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང།

༤ སྐུ་སྟོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང།

༥ ལྷ་དགེ ༤༩༡ བསྟན། སྒྲ་མདོ། མེ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན། སྟན་ངག་མེ་ལོང། འོག ༣༡ བཟ

༦ ལྷ་དགེ ༤༩༤ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲ་མ། སྐབས། ༥ འོག ༡༤ འོག ༢༩ བཟ

༧ ལྷ་དགེ ༥༩༥ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། མེ་རྩེ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་མདོ། ལེལ ༢ འོག ༡༩༠ ཅན

༨ ལྷ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷ་རྒྱུད། ལེལ ༡༩ འོག ༤༠ འོག ༡༥ བཟ

༩ ལ་བརྟོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང།

༡༠ ལྷ་དགེ ༤༠༩༥ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྤྲི་གནས། ༩ འོག ༡༤༡ ཅན

༡༡ ལྷ་དགེ ༤༠༩༦ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དེ། དྲང་སྤྲི་ལེལ ༤ འོག ༥༡ བཟ

༡༢ ལོང་མཚུངས། འོག ༥༤ ཅན

༡༣ ལོང་མཚུངས། འོག ༥༥ ཅན

༡༤ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༡༤ འོག ༡༡༩ ཅན

༡༥ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༡༤ འོག ༡༡༤ བཟ

༡༦ ལ་བརྟོན། མཚོ་སྟོན་དེབ་དབང།

༡༧ ལྷ་དགེ ༤༠༩༦ བསྟན། མེ་མས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དེ། དྲང་སྤྲི་ལེལ ༡༦ འོག ༡༣༩ བཟ

༡༨ སྐུ་སྟོན་ལྷ་དགའ་ལྷུ་ལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། མ་ལྷ་ལྷུ་ར་སྤྲོ་ཚོགས་མེ་རྟག་གི་རྒྱུ་པོ། འོག ༣༩ བཟ སྐུ་ལེ་

བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ། ཤོག ༡༤༧ བ༧

༡༩ ས་བཟང་མ་ཉི་པ་ཆེན། སྤེལ་བཟན་བཙུག་ལྔ་པའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་སྤྱར་རབ་གསལ་སྤྱང་བ། ས་སྤྱེའི་བཀའ་
འབུམ་པོད་བརྒྱད་པ། ཤོག ༡ ན ༡

༢༠ རིན་སྤངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། སྤྱ་དང་ཚད་མའི་རིག་པ་གཏུམ་པོས་ལྟ་རན་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དབྱིངས་སྤྱབས། །བཟོ་དང་
གསོ་བ་རྗེས་སྤེལ་བའི་ཡན་པ་མཛོད་སྤྱུམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་སྟུ། །ཆོས་ཀྱི་དབུ་མ་པའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་སྤྱབ་ཀྱིན་གྱི་ཀྱུ་
པོ་ཆེ། །ལྟ་རིག་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་དུས་གསུམ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་དང་བས་བསྟོད། །ཅེས་པ་འདི་རིན་སྤངས་པའི་
གསུང་གང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡ ཀྱུ་པ་ལྔ་པ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསན་ཡིག་གྲགས་བམ་དང་བོ། ཤོག ༧ ན ༥

༢༢ ལྟ་དག ༢༡༡ བཀའ་མདོ་ལྟེ། ལམ་རྒྱུ་ལན་བསལ་བའི་མདོ། ལེལ ༩ ཤོག ༡༤༩ བ༧

༢༣ ལྟ་དག ༢༠༢༥ བསྟན། མེས་ཙམ། ཆོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལེལ། ཤོག ༡༤༧ ན ༥

༢༤ ལྟ་དག ༢༠༢༧ བསྟན། མེས་ཙམ། ལེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༤ ཤོག ༥༠ བ༡

༢༥ བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཕ་རྒྱུད། ལེལ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ ༤ བྱང་ ༧

༢༦ བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤད་རྒྱུད། ལེལ ༡ ཤོག ༡༥ བྱང་ ༡༩

༢༧ བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཕྱི་མའི་རྒྱུད། ལེལ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག ༤༤༥ ཡིག་ཕྱང་ ༤

༢༨ ལྟ་དག ༤༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་མ་ཁོས། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟུས་པ། ལེལ ༡ ཤོག ༤༤ བ༡

༢༩ རྗེ་སྤེལ་ཕྱིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། འཛད་མེད་བསྐྱལ་བར་གནས་པའི་རིང་པོའི་ཆོ། །སྤྱབ་པའི་ཐོག་འཛོའི་བརྒྱད་
ལེན་བདུད་ཅིའི་གདེར། །མི་འཛིགས་སྤྱིན་པའི་སྒོ་འཕར་ལེགས་ཕྱེབ། །རིས་མེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལེམ་མཛོད་གས་རྟེད། །ཅེས་
པ་འདི་རྟེད་སོན་མ་ཐུབ།

༣༠ རིན་ཆེན་སྤངས་པས། མཐར་བྱེད་གདངས་ཁར་བཅར་བའི་ཐུག་རུ་ཡིས། །ཤོག་མའི་བར་དུ་ཐོག་རྒྱ་ཤུགས་རིང་དགས། །
ལན་མང་བཅུགས་པ་དེ་ཀྱན་གདུང་ལེལ་དུ། །ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་དྲན་དབང་ཆངས་པ་དང་།

༣༡ རིག་གནས་ཀྱང་ཤེས་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན། གླུ་པ་ལྔ་པའི་གསུང་འབུམ། ༩ སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་རིན་པོ་
ཆའི་མཆོད་རྗེས་ཁང་བཟང་གི་དཀར་ཆག་དང་ཐམ་ལུད་དེབ་ཁྲིམས་ཡིག་འགོ་རྒྱངས་ལྟེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་བྱེ་བའི་སྤྱལ་བཟང་
གི་གྲོགས་བམ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༧༩ བ༡

༣༢ རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོར་གྱི་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡོངས་སུ་གསལ་མོད། རིག་བྱེད་རང་གཞུང་བོད་སྤྱད་དུ་མ་བསྐྱར་བས། འདིར་
ལྟེ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྟོག་གི་འབར་བ་ཕ་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་འཛོད་པ་རྣམས་ལས་བཞོད་པར་དེས། བཤད་པ་འདི་རྣམས་

ལེ རྩོད་གོ ༡༩༩ བཀའ། རྒྱུ། ན འཇམ་དབལ་ཅུ་རྒྱུ། ལེའུ ༡༩ རྩོད་ ༡༩༩ བཀ

- ༡༡ ལྷོ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ རྒྱད། ན འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད། ལེལ ༡༩ འོག ༡༩༩ བ༩
 ༡༢ ལྷོ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ རྒྱད། ན འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད། ལེལ ༡༩ འོག ༡༩༩ བ༡
 ༡༣ མ་དཔེར་དོན་པས། བཏོན་པས། མཚོ་ལྷན་དེབ་དཔར། འདིར་ཐོན་པས་ཞེས་བཅོས།
 ༡༤ ཁང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་མི་རྒྱས་པའི། མཚོ་ལྷན་དེབ་དཔར།
 ༡༥ ལྷོ་དགེ ༩༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ བཞོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྟུས་པ། ལེལ ༣༩ འོག ༣༩༩ བ༢
 ༡༦ ལྷོ་དགེ ༩༡༡ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བལ་དགའ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོའི་རྩམ་པར་འགྲེལ་
 བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར། འོག ༩ ན༩
 ༡༧ ལྷོ་དགེ ༩༡༢ བསྟན། ལྷ་མཛོ། མེ ཡ་རྩ་རྩ་དྲི། བརྩམས་པ་དབྱེས་ཅན་གྱི་མདོ། འོག ༡ ནས་ ༩ བར་བཞུགས།
 ༡༨ ལྷོ་དགེ ༩༡༠ བཀའ་ རྒྱད། ཉ གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་རྩི་རྩེ་མོ། ལེལ ༩ འོག ༡༡༢ ན༩
 ༡༩ ལྷོ་དགེ ༩༡༡ བསྟན། འདུལ་བ། རྩ དག་ལེགས་པ་ཤེས་གཉིན། འདུལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། འོག ༡༡༩ ན༣
 ༢༠ ལྷོ་དགེ ༩༡༢ བསྟན། དཔུ་མ། ར ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དཔུ་མ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ། འོག ༩༩༢ བ༢
 ༢༡ ལྷོ་དགེ ༩༡༣ བཀའ་ རྒྱད། ལྷོ་དཔེར་དོན་རྒྱད། (པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་པོད།) ལེལ ༩ འོག ༩༡༣ ན༢
 ༢༢ ལྷོ་དགེ ༩༡༣ བཀའ་ རྒྱད། ར ཁྱེད་རྩི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༡ འོག ༢ ན༣
 ༢༣ ལྷོ་དགེ ༡༡༩༠ བསྟན། རྒྱད་འགྲེལ། ར ཁྱོབ་དཔོན་ཀྱ་ཡུལ་བཞེས་པོ། རབ་དྲུག་སལ་བའི་ཁ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ།
 ལེལ ༡ འོག ༡ བ༩ མ་ནི་བདག་མེད་མ་ཞེས་བཤད། ཁེས་གསལ།
 ༢༤ ལྷོ་དགེ ༩༡༣ བཀའ་ རྒྱད། ལྷོ་དཔེར་དོན་རྒྱད། (པདྨ་དཀར་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་པོད།) ལེལ ༩ འོག ༩༡༣ ན༣
 ༢༥ ལྷོ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། རྒྱད་འགྲེལ། ༩ རྒྱ་བ་གསལ་བ། རྒྱན་གསལ། ལེལ་བཟུང་བཞི་པའི་བཤད་པ། འོག ༡༡༩ ན༣
 ༢༦ ལྷོ་དགེ ༩༡༣ བསྟན། ལྷོ་ཆོག་ས། བོ་དཔལ་འཛིན་ལྷ། མདོན་བརྩོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྟོན་གསལ་བ། འོག ༩༠ བ༡
 ༢༧ ལྷོ་དགེ ༩༡ བཀའ་ ཤེར་ལྷན་སྟོན་གསལ། ༡ རྒྱ་བའི་མདོ། འོག ༩༡༩ ན༩
 ༢༨ ལྷོ་དགེ ༡༡༣ བཀའ་ རྒྱད། ས གསང་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྩེ་སྟེང་འཛིན་པའི་མདོ། འོག ༡༡༩ བ༩
 ༢༩ ལྷོ་དགེ་ལྷན་པ་གཤེར་རབ་ཀྱི་གསུང། གྲུ་འཕུམ་ཁ་བོ་པོད་གཉིས་བཞུགས། ༡༩༢༢ ལོར་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་ལྷོ་ལིར་དཔར་དུ་བསྟན།
 ༣༠ ལྷོ་དགེ ༩༡༣ བཀའ་ མདོ་ལྷ། ར དན་པ་ཉེར་གཤག་ བམ་པོ། ༩༩ འོག ༩༩ བ༩
 ༣༡ ལྷོ་དྲི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ལུག་ལུགས་ཅིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བེད་རྩུ་དཀར་པོ། འོག ༡༣ མེད་ ༡༣
 ༣༢ ལྷོ་དགེ ༡ བཀའ་ འདུལ་བ། ༡ རྒྱན་གཞི། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༩༡༩ བ༡
 ༣༣ ལྷོ་དགེ ༡ བཀའ་ འདུལ་བ། ༡ རྒྱན་གཞི། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༩༡༣ བ༢

༧༥ རྒྱ་ལུ་མ་གྱི། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༧༦ རྒྱ་གཤེར་དང་། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༧༧ དབྱི་མོང་དང་། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༧༨ རྒྱ་དག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༧ རྒྱ་ནག་མི། བམ་པོ། ༩༩ འོག ༩༧༧ བལ་

༩༩ བཀའ་བསྟུལ། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༩༩ ལྷོ་ནེ། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༩༩ རྒྱ་མཚུ། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༩༩ ལམ་ལུང་། མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༩༩ ལྷོ་ནག མཚོ་མུན་དེབ་དཔར།

༩༩ རྒྱ་དག ༩༩༩ བཀའ། རྒྱ། བ འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེལ ༩༩ འོག ༡༩༠ རྒྱ

༩༩ རྒྱ་དག ༩༩༩ བཀའ། རྒྱ། བ འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེལ ༩༩ འོག ༡༩༡ རྒྱ

༩༩ བདུང་ཅི་ལྷོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་བཀའ་བསྟུངས་པའི་གནས་གང་ཡིན་འཛིན་སྤྱོད་མི་འདྲ་བའི་གསུམ་རྒྱུར་ཁར་སྒྲོ་གྲོས་
རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། འོག ༡༩ རྒྱ རྒྱ་མཚུ་ལུང་།

༩༩ བོད་ཀྱི་འཚོ་བྱེད་མཁས་པ་ལྷ་མའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་འདིར་བཞོད་པ་རྒྱམས་རྒྱུར་ཁལར་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་།
འོག ༩༡ བལ རྒྱ་མཚུ་ལུང་།

༩༩ འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་གསུང་འབྲུམ། ༧ རྒྱ་བཞིའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལ་ཡན་གཏེར། འོག ༩ བལ

༩༩ རྒྱུར་མཁའ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ༧ འོག ༩༩ རྒྱ

༩༩ བུ་མོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། ཡ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་གསུང་རབ་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། འོག ༧༩ རྒྱ

༩༩ རྒྱ་དག ༩༩༩ བཀའ། རྒྱ། ད འཕགས་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་ལྷོ་བས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པོའི་འོད་ཅེས་
བྱ་བའི་གསུངས། འོག ༩༩༩ རྒྱ

༩༩ རྒྱ་དག ༩༩༩ བཀའ། རྒྱ། ད འཕགས་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་ལྷོ་བས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པོའི་འོད་ཅེས་བྱ་
བའི་གསུངས། འོག ༩༩༩ རྒྱ

༩༩ རྒྱ་དག ༩༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ལ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། འོག ༩༩ རྒྱ

༩༩ རྒྱ་དག ༩ བཀའ། འདུལ་བ། བུ་དང་ད འདུལ་བ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་གཞི། འོག ༩༡༠ན རྒྱ་ ༩༩༩ན བར་བཞུགས།

༡༥ ལྷེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། མ་མོན་པར་བྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༡༥ ཅེ

༡༦ སློབ་དཔོན་པོ་ལྷ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་མང་ལྷེ་ལ། སྟོན་པོ་བཀའི་མང་ཡིག ལེལ ༩༩ སྟེན་གནམ་ལ་ཡབ་པའི་སྟེན་པས།
ཤོག ༩༩ ཡིག་ཐེང་ ༡

༡༠༠ བདག་གི་སྒྲུབ་པའི་མཛད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱ་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསན་ཡིག་གསྒྲུབ་ཀྱི་སྟེན་དང་། བཅའ་
བསྟོ། དཀར་ཆག་ནམས་སུ་ཨོ་རྒྱུན་ཡུལ་ཁོན་ར་བཞེད་ཅིང་།

༡༠༡ ལུང་མཁར་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ༡ ཤོག ༡༩ ཅེ

༡༠༢ རྗེ་སྒྲུབ་མཁའ་བསྟོར། ཟབ་མོ་སྟིང་ཉིག་དང་འགྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བའི་རལ་བ་མི་དགོས་པར་བསྟེན་པ་མ་
རྒྱལ་གའི་སྒྲུབ་ལྷེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་མཆོག་བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷེ་ཆོན་དུ་བཞག་ས་ཞེས་བཀའ་རྩལ་པ་ལྟར་དང་གོང་དུ་
བཞུང་བ་བཞེན་ཨོ་རྒྱུན་ཀྱི་ཡུལ་ཁོན་ཡིན་ལ།

༡༠༣ དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་འདི་བརྟེན་མ་རྒྱལ་གྱི་སྟེན་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ཐབས་སྤྲད་སེམ་པར་
ལུང་མཁར་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཤོག ༢༩ བའ་ བར་གསལ།

༡༠༤ ལྷེ་དགེ ༡༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ༥ འཕགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་འོད་ཀྱི་སྟེན་གྱི་སྟེན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་
རྒྱས་པ། ཤོག ༢༧༩ བའ་

༡༠༥ ལྷེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཐ འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༧ ཤོག ༢༥༩ བའ་

༡༠༦ ལྷེ་དགེ ༡༢༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༥ འཕགས་པ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༢༧༩ ཅེ

༡༠༧ ལྷེ་དགེ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༥ འཕགས་པ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༢༠༩ ཅེ

༡༠༨ ལྷེ་དགེ ༡༣༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། སྟོན་གསལ། ཤོག ༩ བའ་

༡༠༩ ལྷེ་དགེ ༡༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ༥ སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༤༠ བའ་

༡༡༠ ལྷེ་དགེ ༡༥༠ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༥ འཕགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༢༡༩ ཅེ

༡༡༡ ལྷེ་དགེ ༡༠༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༨ འཕགས་པ་རྒྱུད་གི་མདོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༢༩༩ ཅེ

༡༡༢ ལྷེ་དགེ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། མ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༩ བའ་

༡༡༣ ལྷེ་དགེ ༢༣༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡ དུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུ། སྟེན་པ་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༡ བའ་

༡༡༤ ལྷེ་དགེ ༢༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ༡ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༥༤ བའ་

༡༡༥ ལྷེ་དགེ ༢༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ༡ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༥༤ བའ་

༡༡༦ ལྷེ་དགེ ༢༧༩ བཀའ། རྒྱུད། ༡ མདོན་པར་བཞུང་བའི་རྒྱུད་སྒྲུབ། ལེལ ༢༥ ཤོག ༢༩༩ བའ་

༡༡༥ ལྷ་དགེ ༤༡༡ བཀའ། རྒྱད། ༨ གཏུམ་པོ་ཁྱོ་བོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༡ འོག ༡༩༠ ན་༩

༡༡༨ ལྷ་དྲུག་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་ལས། བྱི་མ་རྒྱད། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། འོག ༥༠༠ ཡིག་ཕྱེང་ ༤

༡༡༩ འདིར་བྱང་ཉིའི་ཁོག་ས་འབྲུག་ས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་གསུངས་པ་དུས་རབས་བརྒྱུ་ལྷ་མ་པའི་ནང་ལེབས་པའི་བྱང་ཉི་དཔལ་
ལྷ་མ་འཛོ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་ལུབ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལ་དགོངས་མོད། དེའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་རྒྱུར་པས་
འདིར་ཁུངས་བཀོད་མ་ཐུབ།

༡༢༠ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥ བ་༩

༡༢༡ ལུར་མ་མ་ཆོས་ལ། མཛོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།

༡༢༢ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༩ འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥ བ་༩

༡༢༣ ལྷ་འི་ཁུབ། མཛོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།

༡༢༤ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༩ ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༤ ན་༡

༡༢༥ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༩ ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༡༠ ན་༡ ཆོག་ལྷ་མི་མཐུན།

༡༢༦ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག ༡༡༡ བ་༩

༡༢༧ ལྷ་དཔེ། མཛོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།

༡༢༨ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག ༡༡༡ ན་༩

༡༢༩ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག ༡༡༥ ན་༩

༡༣༠ ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོ་མ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤༩ འོག ༡༡༦ བ་༩

༡༣༡ ལྷ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ མཐའ་འགྲོ་བྱ་མཛོ་རྣལ་འབྱེད་མའི་རྒྱད། ལེའུ་ ༡༥ འོག ༡༡༥ ན་༡

༡༣༢ ལྷ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༩ འོག ༡༥༤ ན་༩

༡༣༣ ལྷ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༩ འོག ༡༥༥ ན་༩

༡༣༤ ལྷ་བར། མཛོ་ཕྱོན་དེབ་དཔར།

༡༣༥ ལྷ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༩ འོག ༡༥༩ ན་༩

༡༣༦ ལྷ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༠ བདེ་མཆོག་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༩ འོག ༡༥༩ ན་༡

༡༣༧ ལྷ་དགེ ༡༦༡ བཀའ། རྒྱད། ༡༡ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

ལེའུ་ ༩ འོག ༡ འོག ༤༠ ན་༩

༡༣༨ ལོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༩ འོག ༡༠༩ འོག ༩༡ ན་༡

༡༡༩ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༠༩ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༠ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༠ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༡ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༡ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༢ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༢ རས་ ༡༡༢ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༢༣ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༣ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༢༤ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༤ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༥ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༥ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༦ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༦ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༢༧ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༧ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༢༨ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༨ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༢༩ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༡༩ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༣༠ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༢༠ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༣༡ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༢༡ རས་ ༡༢༡ ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༣༢ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༢༢ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༣༣ གོང་མཆུངས། ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༢༣ ཤོག་ ༥༡ རྩ་

༡༣༤ མ་དཔེར་འབྲུལ་ལའོར་ཞེས་བྱུང་ཡང་མཚོ་མོན་དཔར་མ་ལྟར་འབྲུལ་ལའོར་ཞེས་བཅོས།

༡༣༥ རྩེ་དགེ་ ༢༤༩ བཀའ། རྒྱུད། ༡ མཚོག་གི་དང་པོའི་མངས་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ།

ལེའུ་ ༩ གློག་ ༡༢༤ ཤོག་ ༥༢ བཟ་

༡༣༦ རིན་ལྷངས་པའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་སྒྲུབ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་
བའི་ཤེས་བྱ་ལྷུ་འཁོག་དབུབས། ཤོག་ ༡༣༥ བྱང་ ༡༢ རྩེ་དགེ་དང་དབུབས།

༡༣༧ འདི་ལྟར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ནས་དབུབས་པར་སྤྱང་། དེའི་གསུང་སྒྲུབ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་
བྱ་ལྷུ་འཁོག་དབུབས། ཤོག་ ༡༣༥ བྱང་ ༡༢

༡༣༨ རོར་ལྷུན། མཚོ་མོན་དཔར་དཔར།

༡༣༩ རྩེ་དགེ་ ༢༥༠ བཀའ། འབྲུལ་པ། ལྷ་ས་ག་ལ། འབྲུལ་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། (མེ་རྟོག་ལྷེད་རྒྱུད།) ཤོག་ ༥༡ བཟ་

༡༤༠ རྩེ་དགེ་ ༢ བཀའ། འབྲུལ་པ། མ་ཐུན་ཆོག་གསུག་ལོ། བཟ་པོ། ༩༩ ཤོག་ ༩༥༥ རྩ་

འགྲེལ་བཤུས་ ཤོག ༡༢ བཟུང་།

༡༤༩ རྟེན་གཞི ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། གོ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་

འགྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཐེར་ཞེས་བྱ་བ། ལེལ་ ༡༤ ཤོག ༣༠༤ ཟླ།

༡༤༩ རྟེན་གཞི ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། གོ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་

འགྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཐེར་ཞེས་བྱ་བ། ལེལ་ ༡༤ ཤོག ༣༠༤ ཟླ།

༡༤༩ རྟེན་གཞི ༤༡༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་ཁོ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ། ཤོག ༣༡༥ ཟླ།

༡༤༥ འདི་རྒྱུ་མཁའ་སྒོ་གྲོས་ཚུལ་པོའི་གསུང་རྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་པའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་དབུབས། ཤོག ༣༤༤

མེད་ ༡༠ རྒྱ་དུང་དུངས་མོད། ཁྱད་སྤངས་གཞི་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༤༥ བཀའ་ཐང་ལྟེ་ལ། རྒྱུ་པོ་བཀའ་ཐང་ཡིག་ ལེའ་ཉེར་བཞི་བ་རྒྱན་གཏན་ལ་ལབ་པའི་སྒྲུབས། ཤོག ༤༧༩ ཡིག་མེད་ ༤

༡༤༥ བཀའ་ཐང་ལྟེ་ལྟོས། རྒྱལ་ལུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེལ་ ཤོག ༡༥༣ མེད་ ༣༠

༡༤༥ བཀའ་ཐང་ལྟེ་ལྟོས། རྒྱལ་ལུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེལ་ ཤོག ༣༠༣ མེད་ ༡

༡༤༥ བཀའ་ཐང་ལྟེ་ལྟོས། རྒྱལ་ལུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྤྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེལ་ ཤོག ༣༠༣ མེད་ ༤

༡༥༠ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༤ ལོ་རྒྱུ་བཀའ་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་གསོས་པ། ཤོག ༤༠༥ མེད་ ༤

༡༥༡ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༠ ལོ་རྒྱུ་བཀའ་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་གསོས་པ། ཤོག ༤༡༠ མེད་ ༤

༡༥༩ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༥ བོད་དུ་གསུང་རབ་དམ་ཆོས་དག་ཐེར་བཏོན་པ། ཤོག ༤༠༣ མེད་ ༩

༡༥༩ བེ་རོ་ཅན་རྣམས་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བསྐྱོད་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཁྱད་སྤངས་ཆེད་སོན་མ་ཐུབ།

༡༥༤ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༤ རྒྱ་བསྐྱར་གྱི་དུ་རྒྱ་བསྐྱར་པ། ཤོག ༤༧༡ མེད་ ༤

༡༥༥ བདག་གི་སྒྲུ་མ་ལྟེ་པ་ཆེན་པོས། རྟེན་པར་ཁྱིམ་ཐོང་ཆེ་ཡིག་པར་ཅན་འདིར། ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་རྒྱན་དུངས་པའི། ཁྱིམ་ལས་སྤྱིང་ཆེའི་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་སྟོན། འཛོམས་པའི་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་འབྱུངས་སུ་སྒྲུས། ཁྱེད་འདྲའི་རིག་བྱེད་རྒྱ་སྒྲར་འཕྱོང་བའི་དབུས། ཆོག་ཀྱང་དོན་རྒྱས་རྒྱུད་བཞིའི་རྒྱ་ཤེལ་དཔང་། དོན་གྱི་པར་ཆེན་འཕྲིག་རྟེན་མིག་གཅིག་ལ། ཁྱེད་པོའི་མཉམ་དུ་དཔྱད་རྒྱུ་གི་ཤིང་རྣམས་དཔང་། ཁྱེད་པོ་ལས་དུངས་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༥༥ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༥ བོད་དུ་གསུང་རབ་དམ་ཆོས་དག་ཐེར་བཏོན་པ། ཤོག ༤༠༡ མེད་ ༩

༡༥༥ མ་འོངས་དོན་དུ་རིན་ཆེན་ཆོས་གདོང་སྒྲུས། རི་ཁྱིད་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་མཛོགས་པར། དེ་ཁྱིད་གདོང་གི་བསྟན་པ་མཛོགས་པ་མི་ཁྱིད། དེས་ན་གདོང་གི་འགྲོ་བ་དཔག་མེད་འདྲེན། ཞེས་འདི་རྟེན་སོན་མ་ཐུབ།

༡༥༥ བསྐྱ་བཀའ་ཐང་། ལེལ་ ༥༩ སྟན་པའི་གདོང་གི་འབྱུང་དུས་བསྟན་པ། ཤོག ༤༧༡ མེད་ ༩

- ༡༩༩ བསྐྱབས་པའམ་ཐང་། ལེལ་ ༩༩ མཉམས་གཏོར་གྱི་འབྲུང་དུས་བཟུང་བ། ཤོག་ ༥༦༡ ཡིག་ཐེང་ ༧
- ༡༠༠ བསྐྱབས་པའམ་ཐང་། ལེལ་ ༩༩ མཉམས་གཏོར་གྱི་འབྲུང་དུས་བཟུང་བ། ཤོག་ ༥༦༥ ཡིག་ཐེང་ ༩ ཆོག་ལྷ་མི་མཐུན།
- ༡༠༡ རྒྱལ་པ་ལྷ་པ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་། གཏོར་གཞུང་དཀར་ཆག་ལས། གང་མས་པ་བདུད་ཅིའི་ཐུམ་པ་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱང་ལྷ་ཐོག་གཏོར་གྱང་། གསང་མཛོད་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་ལྷ། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྒྲིབ་ཐོག་གཅིག
- ༡༠༢ འདིར་ཆོས་རྒྱལ་བ་གྱིས་སྒྲོབས་རྒྱས་གྱི་གསུང་དེ་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༡༠༣ བསྐྱབས་པའམ་ཐང་། ལེལ་ ༩༩ མཉམས་གཏོར་གྱི་འབྲུང་དུས་བཟུང་བ། ཤོག་ ༥༦༩ ཡིག་ཐེང་ ༡༥
- ༡༠༤ བདག་གི་སྒྲུམ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། སྒྲུན་གྱི་སྒྲུམ་འཇུག་སུང་རབ་འོ་མའི་བུཅུད། རང་བཟོའི་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་མི་འཇུག་ཆེད། གསང་བའི་ཐུག་རྒྱུ་རྒྱས་བདུད་སྒོ་འབྱེད་པའི། སྒྲུལ་པའི་གཏོར་སྒྲོན་གྱ་པ་མངོན་ཤེས་ཞབས། རིས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༡༠༥ བདག་གི་སྒྲུམ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། དྲི་མེད་རིང་ལུགས་འཆད་ཕྱེད་གཏུག་ཐུན། ཁོས་བསམ་ཚངས་པའི་རལ་སྒྲིངས་ནས་འབེབས་པའི། གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ངོ་མཚར་སྒྲུ་མའི་འཕུལ། དེ་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༡༠༦ འཚར་བ། མཚོ་སྒྲོན་དེ་བདེ་བར།
- ༡༠༧ མ་དབེར་རིགས་འཛིན་ཞེས་སྐུ་ཡང་འཇུག་བྱུང་ཡང་རིག་འཛིན་ཞེས་བཅོས།
- ༡༠༨ སྒྲུན་སྒྲུའི་ཞལ་ནས། ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་བཟུན་དེ་ལལ་ཆེར་ལྷེ་ཤིང་གིས་གོང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གཡུ་ཐོག་གི་རྒྱམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དྲངས་སམ་སྒྲུམ་མོད་རྒྱམ་ཐར་དེའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་ཐུབ།
- ༡༠༩ གཡུ་ཐོག་གསར་རྒྱིང་གི་རྒྱམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་རྒྱིང་མའི་རྒྱམ་ཐར། ཤོག་ ༤༤༩ ཐེང་ ༡༡
- ༡༡༠ གཡུ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒོར། གཡུ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་ལས་བྱིན་སྤངས་སྒྲུམ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྒོར་ལུག་བལྟ་ལ་ཐུན་སེལ་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་ཅེས་པའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་དགེ་བའི་ལུགས་སྒྲུ། ཤོག་ ༡༥ ཅུ།
- ༡༡༡ གཡུ་ཐོག་གསར་རྒྱིང་གི་རྒྱམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྒྱམ་ཐར། ཤོག་ ༤༤༩ ཐེང་ ༡༡
- ༡༡༢ གཡུ་ཐོག་གསར་རྒྱིང་གི་རྒྱམ་ཐར། གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྒྱམ་ཐར། ཤོག་ ༤༥༠ ཐེང་ ༡༥
- ༡༡༣ ལྷེ་དགེ་ ༤༥༡ བཀའ་རྒྱུད། ཆ་དཔལ་རྩོད་རྒྱིང་པོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད། ལེལ་ ༩ ཤོག་ ༥༠ ཅུ།
- ༡༡༤ ལྷེ་དགེ་ ༤༤༩ བཀའ་རྒྱུད། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྩོད་ཐེང་བ། ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༡༠ བཅེ
- ༡༡༥ ལྷེ་དགེ་ ༥༧༥ བཀའ་རྒྱུད། བ་འཇུགས་པ་ཆོད་ལེ་ཤེས་དཔག་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆོན་པོའི་མདོ། ཤོག་ ༡༡༩ བཀ
- ༡༡༦ ལྷེ་དགེ་ ༤༤༩ བཀའ་རྒྱུད། སྤྱི་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད། (རིགས་ལྡན་པ་དྲུག་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།) ཤོག་ ༡༥ ཅུ།
- ༡༡༧ ལྷེ་དགེ་ ༤༧༡ བཟུང་། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་སྒྲིབ་དཔོན་པོ་རྒྱ་ཀ་ར་ལ་མ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲུན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཟུམ་པ། ཤོག་ ༡༠༤ བཟ

[illegible][illegible]

११० བདུ་བཀའ་ཐང་། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། རོག་ ༡༧༥ ལྷག་ཕྱིང་ ༤

३९७ གྲོང་ཆེན་རབས་འབྲུམ་ས་པའི་གཞུང་འབྲུམ། ག བྱེད་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་ཅིན་བྱ་བ། བོག ३९ པམ།

३११ ལྷོང་ཆེན་རབས་འབྱུངས་པའི་གསུང་འབྱུང། ག ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅིས་བྱུང། སོག ३१ པལ།

११३ ॥ अथाप्युक्तं ॥ अथाप्युक्तं ॥ अथाप्युक्तं ॥ अथाप्युक्तं ॥ अथाप्युक्तं ॥

འཕགས་པ་འཇམ་དབང་མཆོད་ལང་དག་པར་
བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་མཐེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། རྟོག་ ༡༩༧ བ་༡

[illegible]

༡༩༥ རྩེད་གོ ༡༠༥ དཀའ་ཤ་རྒྱུད། ཨ འཕགས་པ་དཔྱད་བཟང་གིས་ལྷན་པ་ཞེས་བུ་བའི་རྒྱུད། ལུང་དང་པོ། འོག ༡༡༩ བཟ
གསུང་རྒྱགས་མདོ་རྩེད་མུ་ལ་རྟེན་པ་བཤད་དོ།

༡༩༧ རྩོམ་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། ག ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ། རོག ༡༩ བཟ

ཕྱི་ཆེན་བསད་པ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་བར་ཕྱེད་ལ། མོག་ ༡ ནྟེ

[illegible]

༡༩༠ བོ་དོང་ཕྱག་ལམ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲུག་བོད་ཕྱིང་ ༤༤ དང་ ༥༥ ལ༥ ༡༡༩ བཅས་ཀྱི་ནང་ཡོད་པེས་འཛོལ་ཞིབ་
ཅིང་གྲང་མ་རྟེན།

༡༩༡ རྩེ་དག ༡༩༧ བཀའ་ མདོ་རྩེ། བ དགོན་མཆོག་དཔལ་ལའི་གཞུང་། བམ་པོ། ༡ རྩེ་ ༥༠ བཟ

१३९ शुभार्थं शेषं मन्त्रं विदुः केन। विद्यावाक्यं गुरुं शेषं। मन्त्रं ७५५ श्रुतं १३

ལྟུག་ཚང་བའི་དུས་ལོར་གྱི་དོན་དེའི་དཔེ་ལག་དུ་མ་སོན།

१७६ श्रीगणेशाय नमः । अथ श्रीकृष्णार्जुनसंवादे ।

༩༩༥ ལྷ་དགེ ༩༡༥ བཀའ། རྒྱད། ག འཕགས་མོ་མངོན་བྱུང་། ལེལ ༧ འོག ༥༥ བཤ

༩༩༦ ལྷ་དགེ ༩༠༥ བཀའ། རྒྱད། ཨ འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ལུས་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༡༩ བཤ གསང་ཐུགས་མདོ་
ལྷའི་རྩལ་དུ་ངས་བཤད་དོ།

༩༩༧ ལྷལ་བ་ལྷ་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་འབུམ། ང་ གསལ་ཡིག འོག ༡༧༥ ན་༩

༩༩༨ ལྷ་དགེ ༩༡༧ བཟུམ། རྒྱད་འགྲེལ། ལྷ སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ རྗེ་ཐེག་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། འོག ༡༡༩ བཤ
ལྷལ་སྒྲོབ་པ་རྒྱ་ཡི་ཆོས། འཁོར་ལོ་གིན་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉེ་ལམ་ཞིག མཐོངས་པ་ན་འབྲུང་
བར་འགྱུར།

༩༩༩ ལྷ་དགེ ༡༩༡༡ བཟུམ། རྒྱད་འགྲེལ། ན ལྷ་རོ་བ། དབང་མདོར་བཟུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོན་དམ་པ་བཟུམ་པ།
འོག ༩༩༩ ན་༧

༩༩༠ ལྷ་དགེ ༡༩༧༥ བཟུམ། རྒྱད་འགྲེལ། པ སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་རུ་བ་མ་རྟུ་ཏ། འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱི་མཆོད་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བ། ལེལ ༡ འོག ༧༥ བཤ

༩༩༡ ལྷ་དགེ ༩༡༩ བཀའ། རྒྱད། ལ མཐའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། ལེལ ༡༡ འོག ༩༥ ན་༩

༩༩༢ རྩེ་མཐའ་སྒོ་ཁོས་རྒྱལ་པོ། སྒྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་དབྱབས། འོག ༡༡༧ བྱང་ ༡༥

༩༩༣ ལྷ་དགེ ༩༡༩ བཀའ། རྒྱད། ལ བདེ་མཆོག་གི་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རིམ་པར་བྱེ་བ། ༩༩ འོག ༩༧༡ ན་༩

༩༩༤ ལྷ་དགེ ༩༧༩ བཀའ། རྒྱད། ང་ མངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༡ འོག ༡༩༩ ན་༥

༩༩༥ ལྷ་དགེ ༩༧༡ བཀའ། རྒྱད། ཆ དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད། ལེལ ༡༡ འོག ༡༡ བཤ

༩༩༦ ལྷ་དགེ ༩༧༡ བཀའ། རྒྱད། ཆ དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད། ལེལ ༡༡ འོག ༡༡ ན་༥

༩༩༧ ལྷ་དགེ ༩༠༥ བཀའ། རྒྱད། ཨ འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ལུས་པ། ལེལ ༡༠ འོག ༡༩༥ ན་༩

༩༩༨ ལྷ་དགེ ༩༠༥ བཟུམ། མངོན་པ། ལྷ སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། གནས། ༡
སྟོག ༩༩ ན་མ་ ༩༥ འོག ༩ ན་༡

༩༩༩ ལྷ་དགེ ༩༠༩༩ བཟུམ། མངོན་པ། ལྷ སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་ཐུམ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་
འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ། གཞི་སྒྲིལ། ༡ འོག ༩༧ བཤ

༩༩༠ ལྷ་དགེ ༩༡༧༥ བཟུམ། ཤེར་བྱིན། ཉ སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བཟུན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་རབ་ཏུ་གསལ་བ། འོག ༡༩ ན་༧

༩༩༡ ལྷ་དགེ ༩༩༩ བཀའ། མདོ་ལྷ། ཨམ་ ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསལ་པའི་མདོ། འོག ༡༥༧ ན་༥

༡༧༩ རྩེ་དགོ ༡༧༩ བཀའ་མདོ་ལྟེ། ཨེ་ གངས་མཁའ་མ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལན་པས་པ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༧༧ ཅན

༡༧༩ རྩེ་དགོ ༡༧༩ བཀའ་མདོ་ལྟེ། ཨེ་ སྤྱི་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༡༧ ཤོག ༡༧༩ ཅན

༡༧༩ རྩེ་དགོ ༡༧༩ བཀའ་མདོ་ལྟེ། ད དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༡༠༠ ཅན

༡༧༧ རྩེ་དགོ ༩༩ བཀའ་མཁེན། ག སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་ལེལ ༡༩ བམ་པོ། ༩ ཤོག ༡༩ བར

༡༧༧ བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་གྱི་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་མོད། གཞུང་འདི་མཆོན་འབྲས་སྤངས་
དཔེ་རྒྱུ་དཀར་ཆག་ཏུ་མོན་པས་དེང་བཞུགས་པར་སྤང་།

༡༧༧ རྩེ་དགོ ༩༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི་ ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན། བམ་པོ། ༡༡ ཤོག ༡༧༧ ཅན

༡༧༩ རྩེ་དགོ ༩༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི་ ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན། བམ་པོ། ༡༡ ཤོག ༡༧༧ ཅན

༡༧༩ རྩེ་མིང་གྱི་མ་དབེར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སྒྲུབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ས་ཡང་འཇུག་མེད་པ་བྲིས་འདུག་ཀྱང་རྩེ་དགོ་བསྟན་
འགྲུར་ལྟར་བཅོས།

༡༧༠ རྩེ་དགོ ༩༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཤི་ སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ ༡ ཤོག ༡༧ ཅན

༡༧༡ ལུག་བསྐལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། ཆོགས་རྒྱུད་འདི་གཉིས་གང་ལས་དྲངས་ངོས་
འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༧༢ རྩེ་དགོ ༩༠༧༩ བསྟན། མདོན་པ། གྲུ་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༢ སྟོག ༡༩ ཤོག ༡༩ ཅན

༡༧༣ རྩེ་དགོ ༩༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༩ སྟོག ༡ ཤོག ༡༩ ཅན

༡༧༤ རྩེ་དགོ ༡༧༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ རྩེ་ཐོག་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ། ཤོག ༡༡༩ བར

༡༧༥ རྩེ་དགོ ༡༧༩༩ བསྟན། དཔུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀྲུ་སྟུབ། དཔུ་མ་རྩལ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ སྟོག ༡ ཤོག ༡༩ བཟ

༡༧༦ རྩེ་དགོ ༡༧༠༣ བསྟན། ཤར་བྱེན། ཐ རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞིབ། བརྒྱད་སྟོང་དག་འའགྲེལ་སྟེང་པོ་མཆོག་ ཤོག ༩ ཅན

༡༧༧ རྩེ་དགོ ༩༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ། སྒྲུབས། ༩ སྟོག ཤོག ༡༩ བཟ

༡༧༨ གྲོལ་རྟེ། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༡༧༩ རྩེ་དགོ ༩༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ། སྒྲུབས། ༩ སྟོག ཤོག ༡༩ བཟ

གང་ཞིག་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། ཞེས་གསལ།

༡༧༠ རིག་པ། མཆོ་སྟོན་དེབ་དཔར།

༡༧༡ རྩེ་དགོ ༩༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཤི་ སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ ༡ ཤོག ༡༩༩ ཅན

༡༧༢ རྩེ་དགོ ༩༠༧༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། སེ་ ཡོན་ཏན་འོད། བྱང་པོ་ལཱེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༡ བཟ

༡༥༩ ལྷ་དགེ ༤༠༧༡ བསྟན། ལེམས་ཅམ། ཞི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་པའད་རིགས་པ། ལེའུ ༥ འོག ༡༩༩ ན་༩
མདབེར་ལུང་འདྲིའི་ལུངས་འཕགས་པ་ལྷ་གསུངས་ཀྱང་དེའི་གཞུང་རྟེན་མོན་མ་ལྷ་བསྟན་རིགས་པ་ནས་བཞོན་
པ་ཡིན།

༡༦༠ ལྷ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། ལེམས་ཅམ། ཞི་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༢༩ འོག ༡༩༧ ན་༤

༡༦༡ ལྷ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། ལེམས་ཅམ། ཞི་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༢༩ འོག ༡༩༧ བ་༩

༡༦༢ ལྷ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། ལེམས་ཅམ། ཞི་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༢༩ འོག ༡༩༧ བམ་

༡༦༣ ལྷ་དགེ ༤༡༠༡ བསྟན། ལྷ་མདྲ། ལེ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན། ལྷ་ན་ངག་མེ་ལོང་། ལེའུ ༡ འོག ༢༩༩ ན་༡

༡༦༤ ལྷ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེ་བམ་འོན་དགའ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་
འབྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྩེ་བམ་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡ ན་༤ ལྷ་མའི་ལུང་ནི་ཡང་དག་ཉིད། །གསལ་བར་རྟོགས་ནས་
བརྩམ་པར་བྱ།

༡༦༥ ལྷ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེ་བམ་འོན་དགའ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་འབྲེལ་
བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྩེ་བམ་ཞེས་བྱ་བ། འོག ༡ ན་༩ དབལ་ལྷན་སྒྲིབ་མེད་ལྷ་ཡིན། །སྒྲིང་ནི་རྣམ་པར་དྲངས་པས་ན།

༡༦༦ འདྲིར་མཛད་མ་ཁང་སྒྲིང་ཉིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འདྲིན་བྱེད་དགེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་པའི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ལུབ།

༡༦༧ ལོང་མཆོངས་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ལུབ།

༡༦༨ འདྲིར་ལྷག་སྒྲིང་འགའ་ཞིག་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ལུབ།

༡༦༩ ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད་སྒྲིང་ཆ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། འོག ༥༩༡ བྱེད་ ༡༥

༡༧༠ ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད་སྒྲིང་ཆ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། འོག ༥༩༡ བྱེད་ ༡༩

༡༧༡ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱུ་མཛོའི་གསུང་འབུམ། ང་གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ལས་བྱང་དབག་བསམ་ལྗོན་ཤིང། འོག ༡ ན་༩

༡༧༢ གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒོར། གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་ལས་བྱང། འོག ༩ ན་༩

༡༧༣ གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒོར། གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་ལས་བྱང། འོག ༡ ན་༤

༡༧༤ གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒོར། གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་ལས་བྱང། འོག ༡ ན་༩

༡༧༥ རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གསུང་འབུམ། བོད། ང་གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ལས་བྱང་དབག་བསམ་ལྗོན་ཤིང། འོག ༩ བ་༩

༡༧༦ གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒོར། གཤམ་ཐོག་སྒྲིང་ཐིག་ལས་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་ལས་བྱང་པའི་ཆོས་སྒོར་ལྷག་བསྟུ་ལ་མུན་ལེལ་ཐུགས་
རྟེན་ཉི་འདྲ་ཅེས་པའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་དགེ་བའི་ལྷགས་ཀྱ། འོག ༡༤ བམ་

༡༧༧ ད་ལྷར་བཞགས་དང་སྟོན་གྱིས་འབྲོན། །གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ལུབ།

༡༩༩ ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་སྤྲོད་ཀྱི། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། རྟོག་ ༥༧༡ བྲེང་ ༡༥

༡༩༩ ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ལྔ་མ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ཐབས་མེད་པ། འོག་ ༡༩༩ ཁྱིང་ ༩

[illegible]

३८५ गौड-अकुंदसा।

ལྟེན་པར་བཞག་སྐོར་དུ་མཆོག་གི་རིགས་ལྡན་ཚེས་ཀྱི་ཁྲིལ་པོ་རྩམ་ཁྲིལ་བཅང་པོའི་རྩམ་ཐང་མདོར་བལྟས་གིག་ཡོད་པ་
དེའི་ནང་འཛོལ་དགོས།

ལྟེ་མེད་ཀྱིས་གཞུང་གང་ཡིས་དྲངས་པོས་འཛིན་མ་བྱུང།

ནཱལ་ སྐུ་ཕྱི་དེ་གཞུང་འབུམ། ཟ སྐུ་ལེགས་བཟང་། མོག་ ༡ བལ་ སྐུ་འི་བཀའ་འབུམ་པོད་ལཱ།

१९९९ चङ्गु-चण्ड-चन्द्र। लोका १६ चण्ड १७७ चण्ड-चन्द्र १

༡༠༠ ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལམ། དེ་ཆོ་བྱ་ར་ཡ་འོད་ཀྱི་དྲེ་གར། ཁེམ་ཞིགས་འཛོལ་ཁེམ་ཁེམ་གྱང་རྟེན་ཐོན་མ་ལུང་།

༣༠༡ རྒྱལ་བ་ལྷ་པོའི་གསུང་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་རྟོག་པོ་མ་བྱུང་།

१०१ སྐྱུ་བློ་རྒྱུང་འབྲུག་ མ་ སྐྱུ་ལེགས་འགྲན་ བོན་ ༧ ཟླ་ སྐྱུ་ལེགས་འབྲུག་པོད་ལྷ་པ། བོན་ ༡༠༩ ཟླ་

འཇམ་མཁའ་མཆོད་པའི་ཕྱི་མཁའ་མཆོད་པ། བདུད་རྩི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསལ་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལམ་
ཕྱི་མ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༡༩ ཤོག ༩༩༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༩

[illegible]

१०५ कुलं चतुर्दशैः पञ्चदशैश्च मङ्गलैर्विनाशयितुम् । न ब्रह्मण्येव

१०८ ལྷོ་དགེ ५६३ བཀའ་རྒྱུད། མ་འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད། ལེན། १८ འོག ३१५ ར་པ།

१०४ རྩི་དགེ ॥ १६३ བཀའ་ལྔ་རྒྱུད། བླ་མ་ལགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩེ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ་ १८ རྩི་ག ११५ བླ་

༡༠༥ བཀའ་གདམས་པ་ཚོས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཛོལ་ཁིབ་བྱེད་ཀྱང་རྟེན་སྐོན་མ་བྱུང་།

༡༩༨ རོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ག བཀའ་གདམས་ལུ་ཚོས། རྒྱལ་ཁྱུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེའུ། ཤོག། ༡༩༨
ཡིག་ཐེང་ ༡༩

११० རྒྱལ་པོ་ཁོ་མོང་ལྟེ་བཅའ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་འདྲི་བློན་པོའི་བཀའ་ཁང་ནང་ནིང་སོན་མ་ཕུང་བས་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
ཐར་དུ་གྲུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ་གསལ་བས་དེའི་གསུང་འབུམ། ཅེས་ཐར་དུ་གྲུ་ལའི་གོས་བཟང་། ༡ གོག ༡༤༦ ལྟ།

१०१ རྒྱལ་ལུང་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དཔེ་དཔེ་ཆ་ལག་རྩུ་མ་སྟོན་པས་འདི་དང་གསུམ་གྱི་ལུང་གཉིས་ཀྱི་ལུང་སྐུལ་མ་ལུང་།

३११ རིན་པོ་ཆེ་མི་མི་མེད་གང་ཡང་མེད། ཅིས་པའི་ཆོག་འདི་གང་ཡས་ཀྱང་ས་ཆུ་དེ་སེལ་བྱུང་མ་ཉུང།

१११ བཀའ་ཐང་ལྗེ་ལ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་། མཐའ་མའི་དུས་ལྗེ་ལྟར་བྱུང་རྒྱལ། འོན་ १११ ཡིག་ཕྱོང་ १३

༡༧ རྒྱུ་རྩེ་ ༡༩མ་ དགའ་ མདོ་སྤེལ་ ༥ འཕགས་པ་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། །ལེའུ་ ༡༩ བཟུང་བླུ་པ། རྟོག་ ༩༨ གན

[illegible]

१७८ བཀའ་མང་སྡེ་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མང་། མཐའ་མའི་རྩམ་གྲུ་རི་ཕྱར་བླུང་ཚུལ། བོན ༡༡༩ ཟླ་ ༡༥

༡༡༧ གཏེར་ཕྱོད་ཅི་མེད་ཀྱན་དགའི་ལུང་བསྟན་གྱི་དཔེ་ཆ་ལག་རྩུ་མ་སོན།

११५ गुरुः श्रवणं ध्यात्वा नृपः सुखं लब्धवान् ।
 ११६ गुरुः श्रवणं ध्यात्वा नृपः सुखं लब्धवान् ।

३१८ རྩོམ་མཐུན་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ལྷ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་ལམ། བོན་དེ་སྤྱི་གསམ་མར་སྤྱོད་པའི་ཁུང་བུ་ནས། །འཕྱོག་འགྲོའི་ཉེས་
པར་བཤད་པའི་ཉེ་བརྒྱུད་ལྟེ། །འགྲོ་བའི་སྤྱོག་ལ་སྒྲིལ་བའི་གདུག་པའི་སྤྱུལ། །འཚིབ་དག་སྤྲུན་པའི་གཟུགས་གཞན་བསྐྱར་
བས་གང་། །རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གསུང་འདི་རྟེན་མོན་མ་བྱུང་།

३१० འདིའི་མ་དཔེར་སོག་གྲངས་བརྒྱད་དང་གོ་གཉིས་མཉམ་ཆོག་ལ་ཤིང་། སོག་གྲངས་བརྒྱད་དང་གོ་གཉིས་བསོག་ཉིང་དུ་འདུག་
ལ་སོག་བརྒྱད་དང་གོ་བཞི་པ། དང་རང་ཉིད། ཞེས་པ་ནས་དཔེ་རྒྱུགས། དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་གི་ཆོག་འཁྲུགས་ལ་བརྟགས་ན་
གཞུང་ཆད་པར་མི་སྣང་ལ། བལ་ཆེར་དཔར་བརྒྱུ་སྐབས་སོག་བལ་ཡང་གྲངས་ཞིག་མཆོངས་སམ་སྟུམ།

༡༩༡ བསྐྱམ་པ། མཚོ་ལྗོན་དེ་བ་དཔར།

༡༩༩ མེད་པོ། ༡༠༡ བཀའ། མདོ་མེ། ས་མདོ་པ་ལྷ་ལའི་མདོ། རྟེན། ༤ བཤ

१३३ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། མན་ངག་རྒྱུད། ལེན། १३ རོག་ १२३ ཡིག་ཐེང་ ५

११६ རྩོད་གཏོ ५५५ བཀའ་ རྒྱུད། བ གསེར་འོད་དམ་པ། ལེའུ १६ རྩོག १११ ཅུ

११५ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

༢༧ སྤུང་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལུ་ཤོ་གཅིག་པ། བློ་གྲོ་ཡིག་ཕྱེད་ ༥

༡༩^མ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་པའི་ལམ། དགའ་རྒྱུད། ལེ་ཁྲོ་གཅིག་པ། འོག ༡༠༡ ཡིག་ཐེང་ ༡༡

१११ ཅ་ར་ཀའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་སྟེ།

༢༩༧ ལྷོ་བཀྲ་ཤོན་པའཁོམ། གཞི་རྒྱ་ལྷན་པེང་འདོད་པམེད། །ཅེས་མོག་མ་གྱི་ལུང་ལོད་འཛོལ་ཁྱིལ་གྱིན་ལུང་རྟོད་མོན་མཐུང་།

३१० གཞུ་ཐོག་ཡོན་དན་མགོན་པོའི་ཡང་སྟེང་བསྟུང་བ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

१३१) འདི་ཡང་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུ་ཐོག་གི་གཟུང་དེ་ལས་བྱངས།

༡༩༡ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ལེའུ་ ༧༠ འོག ༡༤༧ ཡིག་ཤེང་ ༡༥

༡༩༢ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༥ འོག ༡༩ ཡིག་ཤེང་ ༧

༡༩༣ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བྱི་མ་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱན་པ། འོག ༧༧༥ ཡིག་ཤེང་ ༥

༡༩༤ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བྱི་མ་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱན་པ། འོག ༧༧༥ ཡིག་ཤེང་ ༤

༡༩༥ ལྷེ་དགེ ༤༡༡༠ བཟླ། གསོ་བ་རིག་པ། ཉེ ལཱོལ། ལན་ལག་བརྒྱད་པའི་མྱིང་པོ་བཟུས་པ། ལེའུ་ ༡༤ འོག ༢༡༤ ཟླ

༡༩༦ ཙ་ར་ཀའི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲུངས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༩༧ མགོན་པོ་ཀྲུ་ཁྱབ་གྱི་གསུང་འདི་འཁྲུངས་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༡༩༨ ལྷེ་དགེ ༡༩༣༡ བཟླ། དཔལ་ལ སྤྱོད་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༡ འོག ༧ འོག ༧ བཟ

༡༩༩ མཁས་པ་རྒྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལྱིག་ཞུང་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༠༠ ལྷེ་དགེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ རྒྱུད་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་ བཟའོ། ༡༣ འོག ༢༢༩ བཟ

༢༠༡ ལྷེ་དགེ ༥༥ བཀའ། དཀོན་པ་ཅུགས། ཀ བྱང་རྒྱུབ་མེས་སྐད་པའི་ལྷེ་ལྷོད། འདི་འཛིན་འཛོལ་ཞིབ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེད་མོན་མ་ཐུབ།

༢༠༢ ལྷེ་དགེ ༤༡༣༡ བཟླ། རྒྱིང་ཡིག རེ མ་འཛོལ་ཉེན། ཆོས་སྤྱོད་དང་ཉན་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བའི་གཏམ། འོག ༤ ཟླ

༢༠༣ ལྷེ་དགེ ༤༡༣༧ བཟླ། ལུགས་ཀྱི་བཟླ་བཅོས། རྩོ མགོན་པོ་ཀྲུ་ཁྱབ། ཤེས་རབ་ལྷོང་ལ། འོག ༡༡༩ ཟླ

༢༠༤ ལྷེ་དགེ ༡༩༡༧ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ཏི། ཡོ་ཤེས་གྱུབ་བཞེས་བྱའི་རྒྱུ་བཟུང་པ། ལེའུ་ ༡༤ འོག ༥༡ ཟླ

༢༠༥ ལྷེ་དགེ ༡༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ལྷི དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༤ འོག ༡༥༩ ཟླ

༢༠༦ ལྷེ་དགེ ༡༩༡༡ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོ། རྒྱ་བཟུལ་དྲ་བའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ། འོག ༡༧༤ བཟ

༢༠༧ ལྷེ་དགེ ༡༤༡༥ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ལྷ་བརྟན་དུ། རྩོ་རྩམས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་ ༤༧ འོག ༢༠༤ བཟ

༢༠༨ ལྷེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། རྩོ རྩོ་རྩམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ། ལེའུ་ ༤ འོག ༤༤ བཟ

༢༠༩ ལྷེ་དགེ ༤༥༡ བཀའ། རྒྱུད། ཆ དཔལ་རྩོ་རྩོ་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའ། ལེའུ་ཐ་མ། འོག ༥༣ བཟ

༢༡༠ ལྷེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། རྩོ རྩོ་རྩམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ། ལེའུ་ ༤ འོག ༤༤ བཟ

༢༡༡ ལྷེ་དགེ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩོ་བའ། ལེའུ་ ༧༥ འོག ༡༣༡ བཟ

༢༡༢ ལྷེ་དགེ ༡༧༡༢ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ འཕགས་པ་ལྷ། རྒྱུད་པོ་མདོར་བཟུགས་པ། འོག ༡༡༤ བཟ

༢༡༣ ལྷེ་དགེ ༡༤༤༤ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ སྤྱོད་དཔོན་ནག་པོ་རྒྱུད་པ། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག
འོག ༡༣༣ ཟླ ལྷ་ཉི་མའི་སྐུ་པར་མ་ཐུས་ན། བདག་ཉིད་རྒྱུ་པར་སྐྱེད་འབྱེད་ཡིན།

༢༡༤ ལྷེ་དགེ ༡༡༤༠ བཟླ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ སྤྱོད་དཔོན་ཨ་རྒྱུ་ཀར། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོ་རྩོ་བའ། འོག ༧ ཟླ

༡. གོང་མཆོད་མ། འོག་ ༦ བཟ

༢༥༧ རྗེ་དགེ་ ༤༡༥༥ བཟླ། ལྷོ་མ་རབས། གེ་ ལྷུ་ལྷུ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ལེལ་ ༥ སྟོག་ ༩༩ ན་མ་ ༩༩ འོག་ ༡༩༥ བཟ

༢༥༨ རྗེ་དགེ་ ༤༠༥༡ བཟླ། ལེམས་ཅམ། ཉི་ སྤྱོད་དོན་ཅན་དྲ་གོ་མི། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ། འོག་ ༡༥༥ བཟ

༢༥༩ རྗེ་དགེ་ ༣༩༧༡ བཟླ། དལ་མ། ལ་ སྤྱོད་དོན་ཞི་བ་ལྟ་འི། སྤྱོད་འཇུག་ ལེལ་ ༥ སྟོག་ ༡༠༩ འོག་ ༡༤ ན་མ

༢༦༠ རྗེ་དགེ་ ༣༩༥༥ བཟླ། དལ་མ། ལ་ སྤྱོད་དོན་རྒྱ་བཀྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། རབ་བྱེད། ༥ འོག་ ༡༡༠

ན་མ་ རྒྱ་མ་གང་ཞིག་བསམ་ཤེས་ན། སྤྱོད་མ་རྩེས་ལུ་འཆོས་ནས་པ། རྡོ་ལིས་སྤྱོད་མ་གཟུང་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་པོས་བཙོ་བར་
འོས་མ་ཡིན།

༢༦༡ རྗེ་དགེ་ ༤༡༩༥ བཟླ། འདུལ་བ། ཤུ་ སྤྱོད་དོན་གྱ་འོད། འགྲེལ་པ་འོད་ལྗན། འོག་ ༡༥༥ བཟ

༢༦༢ རྗེ་དགེ་ ༣༩༥༥ བཟླ། ཤེར་བྱིན། ༧ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། ལྷོ་མ་ ༡ སྟོག་ ༣༧ འོག་ ༣ ན་མ

༢༦༣ རྗེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཟླ། ལེམས་ཅམ། མི་ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས། ལེལ་ ༡༩ སྟོག་ ༡༠ འོག་ ༩༥ བཟ

༢༦༤ གོང་མཆོད་མ། ལེལ་ ༡༤ སྟོག་ ༩ འོག་ ༡༩ ན་མ

༢༦༥ གོང་མཆོད་མ། ལེལ་ ༡༩ སྟོག་ ༥ འོག་ ༡༥ བཟ

༢༦༦ གོང་མཆོད་མ། ལེལ་ ༡༩ སྟོག་ ༡༩ འོག་ ༡༧ ན་མ

༢༦༧ རྗེ་དགེ་ ༤༠༥༡ བཟླ། ལེམས་ཅམ། ཤི་ སྤྱོད་དོན་དཀྱིག་གཉེན། རྩོམ་པར་བཤད་པ་རིགས་པ། འོག་ ༥༩ བཟ ༡ རྩོད་
མ་ཡིན་པ་ལ་བཞུད་པའི་སྟོན་དང། ༡ བཞུད་པ་ཡོངས་ལུ་མཛོགས་པའི་སྟོན། ༢ བཞུད་པ་བར་ཆད་པའི་སྟོན། ༣ བཞུད་
པ་གོ་བར་མི་བྱེད་པའི་སྟོན། ༤ བཞུད་པ་མཛོད་པར་མི་འགྱུར་པའི་སྟོན། ༥ རྟོན་འཐད་པ་མེད་པར་བཞུད་པའི་སྟོན། ༦ སྤྱོད་
ལུལ་མ་ཡིན་པ་བཞུད་པའི་སྟོན། ༧ རྩོམ་པར་གཡོངས་ནས་བཞུད་པའི་སྟོན། ༨ རྩོམ་མེད་པ་དང་ལྗན་པ་བཞུད་པའི་སྟོན།
༩ མི་འཆོས་པར་བཞུད་པའི་སྟོན། ༡༠ ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བསམ་བཞུད་པའི་སྟོན་ནོ།

༢༦༨ རྗེ་དགེ་ ༩༧ བཟླ། མདོན་ལ། ༡༠ འཇམ་དབལ་རྩམ་པར་འབྱུལ་བའི་ལེལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་བཞེན་པོའི་མདོ། འོག་ ༩༥༡ བཟ

༢༦༩ རྗེ་དགེ་ ༤༡༠༡ བཟླ། ལྷུ་མདོ། ལེ་ སྤྱོད་དོན་དཀྱིག་པ་ཅན། ལྷན་དག་མོ་ཡོད། ལེལ་ ༡ འོག་ ༩༩༩ ན་མ

༢༧༠ རྗེ་དགེ་ ༤༡༤༩ བཟླ། ལྷུ་ཆོག་མ། ཅི་ སྤྱོད་དོན་ལ་རྒྱ། ལུང་ལྷན་པའི་རྩ་བ་ལུ་མཆོད། འོག་ ༡༥༡ བཟ

༢༧༡ རྗེ་དགེ་ ༥༥ བཟླ། དཀོན་བཙུགས། ༣ ལྷུ་མ་མཐན་བཟང་པོ་ལུང་བཟླན་པའི་མདོ། ལེལ་ ༩༡ འོག་ ༩༩ ན་མ

༢༧༢ མ་སྤྱུ་པ་རྩི་དུ་རྟེན་དགའ་རྒྱལ་མཆོད། གཟུང་འབུམ། ༩ རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་རྩུ་དཀྱིད་པའི་བཟླན་བཙོས། འོག་ ༡ བཟ
མ་སྤྱུ་པ་གཞུང་འབུམ་པོད་ལ།

༢༧༣ རྗེ་དགེ་ ༤༩༠ བཟླ། ལྷུ་ད། ༩ གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྩི་རྩི་མོ། འོག་ ༡༩༩ བཟ

༡༧༤ ལྷེ་དགོ ༩༥༤ བཀའ་མདོ་ལྷེ། མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ། བཟའོ། ༡ འོག ༧༤ རྩ།

༡༧༥ ལྷེ་དགོ ༡༠༡ བཀའ་མདོ་ལྷེ། མ་རྩུལ་ཁྱིམ་མང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ བཟའོ།

༡༧༦ ལྷེ་དགོ ༡༠༩ བཀའ་མདོ་ལྷེ། མ་དགོ་སྤྱོད་ལ་རབ་རྒྱ་གཅེས་པའི་མདོ། འོག ༡༩༥ བཟའོ།

༡༧༧ ལྷེ་དགོ ༩ བཀའ་ལུའུ་བ། ཅ་མོ་མེར་མར་པའི་མདོ། བཟའོ། ༡ འོག ༡ རྩ།

༡༧༨ ལྷེ་དགོ ༤༡༢༥ བཟླ་ན། ལུའུ་བ། ལུ་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན། ལུའུ་བ་ལ་བཞུད་པ། འོག ༡༩༩ རྩ།

༡༧༩ ལྷེ་དགོ ༤༡༢༥ བཟླ་ན། ལུའུ་བ། ལུ་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན། ལུའུ་བ་ལ་བཞུད་པ། འོག ༡༩༩ བཟའོ། ལྷུལ་
བཞུན་པ་དེ་ཡི་བཟླ་ན་བཅོས་དག །ཞེས་དང་། གཉིས་ལྷུར་ལྷུག་བྱས་མངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་བཞེན། །ཞེས་བྱང་།

༡༨༠ ལྷེ་དགོ ༡ བཀའ་ལུའུ་བ། ༧ ལུང་གཞི། བཟའོ། ༡ འོག ༡ རྩ།

༡༨༡ རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འཕུམ། ༧ གསུང་ཐོར་ལ། ལུའུ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བཟུས་པ། འོག ༤༡ རྩ།

༡༨༢ ལྷེ་དགོ ༡ བཀའ་ལུའུ་བ། ༧ སྐྱེས་གཞི། འོག ༢༠༤ བཟའོ།

༡༨༣ མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་འདི་རོས་འཛིན་མ་ལུབ།

༡༨༤ ལྷེ་དགོ ༡༩༧ བཀའ་མདོ་ལྷེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ། ༢༤ འོག ༡༩༡ རྩ།

༡༨༥ ལྷེ་དགོ ༡༩༧ བཀའ་མདོ་ལྷེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ། ༢༤ བཟའོ། ༡༩ འོག ༡༩༧ བཟའོ།

༡༨༦ ལྷེ་དགོ ༤༤ བཀའ་དགོན་བཅེགས། ཅ་ཆོས་འཕུལ་ཆེན་པོ་བཟླ་ན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེལ། ༩༩ འོག ༤༡ བཟའོ།

༡༨༧ མ་སྐུ་བ་རྩེ་ཉིང་གསུང་འཕུམ། ༣ རྩུམ་གསུམ་རབ་དབྱི། འོག ༡༤ རྩ། མ་སྐུའི་བཀའ་འཕུམ་པོ་དེ་ལྷུ་པ། ༣ འོག ༡༤ རྩ།

༡༨༨ ལྷེ་དགོ ༤༠༡༠ བཟླ་ན། མེམས་ཅམ། བྱི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷེ་རྒྱུན། ལེལ། ༡༤ སྟོག ༡༠ འོག ༩༩ བཟའོ།

༡༨༩ ལྷེ་དགོ ༤༡༩༤ བཟླ་ན། སྐྱེས་རབས། གོ གྲུ་ལྷུ་པ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ། ལེལ། ༥ སྟོག ༧༩ རྩས་ ༧༩ འོག ༡༩༥ བཟའོ།

༡༩༠ ལྷེ་དགོ ༡༩༤༧ བཟླ་ན། དལ་མ། ཁྱི རོ་པོ་ལྷེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤྱོན་མ། སྟོག ༩༠ འོག ༡༩༤ རྩ།

༡༩༡ མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་ལ་བཟང་གསུང་འཕུམ། ༩ རྩུམ་གསུམ་རྩུམ་གཞག་ལྷུབ་བཟླ་ན་བྱི་དོར། འོག ༧༡ བཟའོ།

༡༩༢ ཞོང་མཚུངས། འོག ༤༩ རྩ།

༡༩༣ ལྷེ་དགོ ༤༠༡༧ བཟླ་ན། མེམས་ཅམ། བྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་མ། ལེལ། ༡༠ བཟའོ། ༤ འོག ༧༩ བཟའོ།

༡༩༤ མ་དཔེར་ས་དབྱེད་ཅེས་བྱང་ལང་ས་བཅད་ཡིན་ངེས་བས་དེ་ལྟར་བཅོས།

༡༩༥ ལྷེ་དགོ ༤༠༡༡ བཟླ་ན། མེམས་ཅམ། ཉི སྤྱོད་དཔོན་ཅུ་གོ་མི། རྩུམ་པ་ཉི་ལྷུ་པ། སྟོག ༡ དང ༩ འོག ༩༤༤ བཟའོ།

༡༩༦ ལྷེ་དགོ ༤༠༡༧ བཟླ་ན། མེམས་ཅམ། བྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་མ། ལེལ། ༡༠ བཟའོ། ༤ འོག ༤༩ བཟའོ།

༡༩༧ ལྷེ་དགོ ༡༩༤༤ བཟླ་ན། དལ་མ། གོ སྤྱོད་དཔོན་དག་ལས་རྩུམ་རྒྱལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་སྤང་བ་དང་ཡི་དམ་སྤང་བའི་

ཆོག་ཤོག་ ༡༩༡ བཤ

༡༩༤ མཐའ་ཁྱབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབྱུང་པོའི་གསུང་འཕུམ། ༡ རྩམ་གསུམ་རྩམ་གཞག་ཁུབ་བཟུང་བྱིད་། ཤོག་ ༤༩ བཤ

༡༩༥ ལྷེ་དགེ་ ༡༩༩༧ བཟུང། དུས་མ། བེ་ཨོ་ཤེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲིན་མ། ཤོག་ ༡༠ ཤོག་ ༡༩༤ ན་༩

༢༠༠ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འཕུམ། ༡ རྩམ་གསུམ་གྱི་རྩམ་བཤད་བྱང་རྒྱལ་གསུང་ལམ། ཤོག་ ༡༠ ན་༩

༢༠༡ ལྷེ་དགེ་ ༢༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༡ འཕགས་པ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡༩

ཤོག་ ༡༩༩ བཤ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལན་བཞེད་གྱིང་དཔོན་ལུང་གུར་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་ནམས་འོད་ཅེས་

བྱ་བ་ལམ། ཉིན་གཅིག་སྒྲིག་གཅིད་སྒྱིང་བའི་བསྐབ་གཞི་མནོས་ནས་བྱང་། ཁྱད་པོ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ནི་ལེམས་བསྐྱེད་དོ།

༢༠༢ ལྷེ་དགེ་ ༣༡༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ལམ་ དྲིན་ལན་བསལ་པའི་མདོ། ལེལ་ ༩ ཤོག་ ༡༡༧ བཤ

༢༠༣ ལྷེ་དགེ་ ༣༤༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ལམ་ འཕགས་པ་ལུང་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག་ ༤༡ ན་༤

༢༠༤ ལྷེ་དགེ་ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཆ རྩེད་རྩེ་བསྐྱེད་ཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༩༤ ན་༩

༢༠༥ ལྷེ་དགེ་ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཏ རྩམ་ལྷུ་ལུའི་ཁྱིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག་ ༡༩༥ ན་༩

༢༠༦ ལྷེ་དགེ་ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཐ ཆོས་དང་དོན་རྩམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག་ ༤༡ ན་༧

༢༠༧ ལྷེ་དགེ་ ༢༠༡༧ བཟུང། ལེམས་ཙམ། ལམ་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་མ། ལེལ་ ༡༠ བམ་པོ། ༡ ཤོག་ ༣༩ བཤ

༢༠༨ ལྷེ་དགེ་ ༣༩༣༤ བཟུང། དུས་མ། བེ་སྐབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤོག་ ༡ ན་༩

༢༠༩ ལྷེ་དགེ་ ༣༩༣༤ བཟུང། དུས་མ། བེ་སྐབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤོག་ ༡ ན་༩

༢༡༠ ལྷེ་དགེ་ ༢༠༤༤ བཟུང། ལེམས་ཙམ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ། བམ་པོ། ༡ ཤོག་ ༡༩ ན་༥

༢༡༡ ལྷེ་དགེ་ ༢༠༤༤ བཟུང། ལེམས་ཙམ། ཉི རྩེད་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། རྩམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འབྱེལ། ཤོག་ ༡༤༤ ན་༧

༢༡༢ ལྷེ་དགེ་ ༤༠༩ བཀའ། རྒྱུད། ཏ འཕགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་

རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག་ ༡༤༠ ན་༩

༢༡༣ ལྷེ་དགེ་ ༢༠༤༤ བཟུང། ལེམས་ཙམ། ཉི རྩེད་དཔོན་ཞི་བ་འཛོ། རྩམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྱེལ་པ། ཤོག་ ༡༣༠ ན་༤

༢༡༤ ལྷེ་དགེ་ ༢༤༤༤ བཟུང། དུས་མ། ཏ རྩེད་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད། རྩྭ་གེ་འབར་བ། ལེལ་ ༩ ཤོག་ ༡༤༤ ན་༩

༢༡༥ ལྷེ་དགེ་ ༢༤༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཐ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་མངས་རྒྱས་རྩམ་པར་ལྷང་མཛད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའི་ལེམས་

ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ལེའུ་བརྩམ་ལྷེ། བམ་པོ། ༡ ཤོག་ ༣༩ བཤ

༢༡༦ ལྷེ་དགེ་ ༢༤༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཐ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་མངས་རྒྱས་རྩམ་པར་ལྷང་མཛད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའི་ལེམས་

ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ལེའུ་བརྩམ་ལྷེ། བམ་པོ། ༡ ཤོག་ ༣༩ བཤ

༩༡ཨ་མེད་ཀྱི་ ༩༠༥༡ བསྟན། མཐའ་མཚམས། ཉི་ལྔ་བཤེན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་མཐའ་དཔེ་རྩམ་པ་ནི་ལྷ་པ། བོན་ ༡༩༩ བ་༩

༤༡༥ རྩེད་ཀྱི་ ༣༧༧༠ བརྟན། དབུ་མ། ཁི་སྒྲོལ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྐྱེད་བདུས། བམ་པོ། ༡ རྟོག་ ༤༡ རྟ།

༡༩ རྗེ་དག ༥༠ དགའ། མདོ་སྟེ། ཨ བཅགས་པ་ནས་མཁའ་ལྷིང་པོ་རྒྱུ་བ་ཐོག་པ་ཚོས་པོ་མདོ། ཞུག ༥༧ བཤ

༤༩༠ རྟེན་གྱི་ ༤༠༥ བརྒྱུན། རྟེན་མཛུགས། རྟེན་འཕགས་པ་ཐོག་མཛུགས། བྱུང་མ། རྟེན། ༡༠ སྟོན་ ༥༢ བཤ

༤༩༡ རྩེད་མོ་ ༢༤༩༡ བུ་མཉམ་ དུ་མཉམ་ ༥ སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་པ། སྒྲོན་འཇུག་ ལེམ། ༤ སྒྲོག་ ༤ རྩེད་ ༤ རྩེད་

[illegible]

༤༡༩ ལ་ལྷ་བཞེད་ཀྱི་དགའ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་འབུམ། ༩ རྩོམ་གཞུང་འབུམ། འོག ༩ བཤ ལ་ལྷ་བཞེད་ཀྱི་དགའ་རྒྱལ་མཆོད་

ལྷ་མ། ཉ་ཤོག ༩ བཟ

༤༩༩ རྟེན་པའི་ ༥༩༩ བཀའ་རྒྱུད། ཅེ་ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་མའི་རྒྱུད། མེལ། ༡ རྟོག་ ༡༠^མ ཅེ་

༤༧ ལྷོ་དགེ་ ༤༡ འགྲེལ་རྒྱུད། ༡ གསར་བཞུགས་ལྷོ་མེ་རྒྱུད་དོ་རྩེ་མོ། འོག་ ༡༡༡ བཤ

༤༩༭ རྩེད་གོ ༤༡༩ བཀའ་ རྒྱུད། བ་ རྩོམ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོན་པོའི་བརྟན་པ། ལེལ། ༡༩ རྟོག་ ༥༩ བཤ

༤༩མ་ རྩེད་གཞི་ ༤༤ བཀའ་། བཟུང་ཆེན། ༥༡ རྩེད་པོ་བཀོད་པའི་ལུ་ བཟུང་། ༡༥ འོག་ ༢༡མ་ བཟུང་།

༤༩༩ རྟེན་གྱི་ ༤༤ བུ་མེད། ༡༧ རྟེན་གྱི་བུ་མེད་པའི་ལོ་ལྔ་ བུ་མེད་ ༩༠ རྟེན་ ༩༩༩ བུ་མེད་ལྷན་པའི་ལོ་ལྔ་པའི་

མདོར་གཟུངས་ཀྱང་ལུང་ལོན་ལྟོད་པའི་ལུ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་མདོ་ནང་བཞགས།

༤༩༧ རྩེད་གཞི་ ༡༧༧ བཀའ་། མདོ་རྩེ། ཅ་ བྱམས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་མདོ། བམ་པོ། ༩ རྟོག་ ༩༩༧ ཅན

༤༩༠ རྩེ་དགེ་ ༣༤༧༡ དམུ་མ། དམུ་མ། ལ། རྩོམ་དཔོན་གྱི་པ་རྩེ། རྩོམ་འཇུག་ ལེལ། ༡ རྩོག་ ༩ རྩོག་ ༩ རྩོག་

༤༢༡ མེད་པོ་ ༢༧༤༧ བསྟན། དུས་མ། བི་རོ་པོ་རེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཕྱོད་མ། སྟོག་ ༡༥ འཕ་ ༡༨ འོག་ ༢༢༤ ཟ༡

༡༩༩ རྩི་དཔེ ༤༩ དགའ། དགོན་པ་ལྟེན་ན། ༥: ཁྱིམ་པ་དག་དྲག་ལྷུ་མ་ཅན་ཁྱིམ་ཁྱུ་མ་པེ་མདོ། བཟུང་། ༡ རྟོག ༩༧༥ ན་༩

༤༩༩ རྩོད་གཞི་ ༤༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེད་ལྔ། ང་ ཁྱིམ་པ་དག་དྲག་སྤྱུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ། བཅུ་པོ། ༡ རྟོག་ ༩༦༡ བཟ

༤༩༩ རྩོམ་པོ་ ༦༥ བཀའ། རོ་ཤོན་བརྟུགས། ཅ འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ། བཟའོ། ༡ རྟོག་ ༡༩༩ བཟའོ།

༤༣༥ རྩེད་མོ་ ༦༥ དག་ལ། དགོན་བརྩེགས། ཅ འཕགས་པ་རྩེ་བར་ལ་ཐོར་གྱིས་ལུས་པ་ཡི་མདོ། དམ་པོ། ༩ རྒྱལ་ ༡༩༤ ན།

༤༩༦ རྗེ་དགེ་ ༧༥ བཀའ་ དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ འཕགས་པ་རྩེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། བཟ་པོ། ༡ རྗེ་ ༡༡༠ ན་༡

६३४) ལ་སྐྱ་པ་རྒྱེད་ཀྱང་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། བ རྩོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། རོག ༡༥ བ ༩

८३१ अश्वि चक्रे दगुक् दण्डकुल्यमर्कजं श्रियं गन्धर्वसुम्भा । ३ ईशानाश्विनः सप्तदशैः । वर्ष १२ व९

ཕ་མ་དཔེར་སྟེ་ག་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྐད་ཞེས་བཅོས།

६०० श्रीदयो ९^श वगाव। कुट्टा। न ओरेंदेरेलेसमुपकुट्टीकुरायो। येल्लु १ श्या १^श क३

༤༩༡ སྒྲོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྱུས་པས་མཛད་པའི་མཁ་དག་སྒྲེ་མ་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་གནའ་དོན་འཛིན་མ་གྱུབ།

༤༤༩ མེད་ཀོ ༤༩༠ བཀའ་རྒྱུད། ང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་འཕྱོར་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་
བདག་ལེན། ༩ རྟོག་ལ། བཤ

༤༤ རྩེད་གོ་ ༤༤ བཀའ་ ལྷན། ཅ་ རྣལ་འབྱོར་ཆོས་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྩི་རྩེད་པ་མངོན་པར་བརྙོན་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩིང་པོ་གསར་བརྒྱུ་པར་ལུའ། ལེའུ། ༩ ཤོག་ ༩༡ ཅ་

༤༤ རྗེ་དགེ་རུ་འགྲེལ་བྱས། ཀ དཔལ་མངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མཁའ་འགོ་མ་ལྷ་མ་བདེ་བའི་
མཆོག་ཅེས་བཤེས་ཀྱང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ༡༥ རྗེ་ ༡༤ བཤ

༤༩༥ ལྷོ་དགེ་ ༣༧༥ བཀའ་ རྒྱུ་ ༡ རྒྱུ་ཁྱིཾ་ཁྱེད་པལ་བདེ་མཆོག་ལྷང་ཅུ། ལེལ། ༡ རྟོག་ ༩༡༧ ཅེས་

༤༤༦ དཔལ་ལྷོ་མ་པ་ལྟར་ཐུབ་ཀྱང་། ལུས་དང་གསལ་དཔའི་དབང་པོ་སེམས། །རྟག་ཏུ་དུམ་པ་ལོར་རྒྱུ་པ་གསུམ། །

[illegible]

༤༤༩ མེ་དག ༤༥༠ བཀའ་རྒྱུད། ༡ གསལ་བ་རྒྱལ་བའུ་མེ་མོ་པོའི་རྒྱུད་རྩི་ཆེ་མོ། མོག་ ༡༥༢ བཟ

༡༩༩ རྩི་དགོ ༡༩༠ བཀའ་ རྒྱུད། ༩ གསུང་བརྒྱུ་ལུ་མེད་པའི་རྒྱུད་རྩི་ཆེ་ཆུང་མོ། འོག ༡༩༩ བཀ

༤༡༠ གོང་མཆོངས། བོག ༡༤༡ བཟ

༤༧) གོང་མཚུངས། རྟོག ༡༥༣ བཟ

༧༥༩ གོང་མཆོངས། རྟོག་ ༡༤༣ བཟ

༤༥༩ བོད་མཚུངས། རྟོག ༡༩༩ བཟ

༤༥༤ བོད་མཚུངས། རྟོག ༡༨༡ བ༤

६५५ गौड'मकुंददा। गैरा १२१ वष

༤༥༥ བོད་མཚུངས། བོད་ ༡༩༩ བཅ

༤༥) གོང་མཚུངས། རྟེན ༡༤༣ བཅ

६५१ गोंदः महुदसा। सेया १२३ वथ

༤༥༩ གོང་མཚུངས། རྟོག ༡༤༣ བཅ

६५० गौडः अक्षुब्धः सैष १११ व१

༤༧) གོང་མཚུངས། རྟོག ༡༡༡ བ

ཕུའུ་གོང་མཆོད་སེམས། རྟེན་ ༡༥ རྟེན་

६७१ लोदःखकुंदसा। मेष १५६ ३१

༤༤ ལོང་མཚུངས། རྟོག ༡༥ ༣༩ རྟ་ ༣༥

६५५ गौडः मकुन्दः। मेषा १२६ ३५

༩༤ རྟེན་གོ ༡༧༡༤ དབུ་རྒྱ་རྒྱ་དང་ལྷོ་ལ། ལྷོ་བོད་པོ་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་པོ། ངོ་རྩེ་དབྱིངས་མཁུ་དབྱིལ་ལ་ཁོར་ཆེན་པོ་འོ་ཚོ་ག་
རྩོམ་ཅན་ཕྱིར་བཏུ་བཞུགས་པོ། ༩༥ ན་༡

༤༦ རྟོ་རྒྱལ་ ༡༧༠ དབུས་ གྲངས་མཉེན་ ཅུ་ ལ་དབུས་རྒྱ་གར་ དཀྱིལ་ཕོ་རྩི་ཆོས་ཀྱི་རྩི་ཐུང་པ་ ཁོ་ན་ ་་ བཤ

༩༦༥ བོད་མཚུངས། རྟོག ༣༩ བཅ

६५२ བོད་མཆོད་མ། བོད་ ༥༥ བཟ

[illegible]

ལཱ་ཁྲིའི་ཁུ་ལ་བཞུགས། ལྷན་པུས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷན་པུས་ལྷན་པུས། ལོ་ལྷན་པུས།

༤༭༩ རྟེན་པོ་ ༤༩༡༠ བསྟན། རྟེན་མ། ཅེ་མཛུགས། རྟེན་མ་རྒྱུ་མ་བཞེས། རྟེན་མ་རྒྱུ་མ་པའི་ལུ་སྟོན། ༡༤༩ བོན། ༡༡༩ བཤོ

[illegible]

६७६ गौडः अक्षुब्धः गौडः गौडः गौडः

ལེན་ གོང་མཚུངས། བོན་ ༡༩༩ བཟ

༤༩ རྩི་དགེ ༤༩ བཀའ། ལམ་རྒྱུ། ༥༠ རྩི་ལོ་བཀོད་པའི་ལུ། བམ་པོ། ༥༡ རྩི་ ༢༠༥ བཀ

༤༩ རྟེན་ག ༡༤༥ བུ་ལྷ་ རྒྱ་དང་ལྷ་ལ། ཟླ་དཔོན་པོ་དྲུག་ལ། རྒྱ་ཆོག་པ་ལྷ་པོ་ལྷ་དཔལ་ལྷ་ལ། རྟེན་ ༡༥༠ ལ།

[illegible]

མོག་ ༡༡༩ བཟ རྩེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ལས་ཆེས་ཁུངས་མཛད་དོ།

༤༭༧ རྟེན་གོ ༩༥༨ དམུཌ། ལྷན་པ་གོ། བའི་སྒྲོབ་དེང་རྫོང་ཡུང་མ། རྗེ་ཐེག་པ་ལཱ་མི་ལྷན་པ་ལཱ་མཁས་པ། རོག ༡༩༦ པ།

६५० गौड-मकुन्दस्य सौम्य १३५८ व०

६५१ गौडः मङ्गलम्। मेषा १७५५ ५९

६१९ गौड-मकुन्दस्य। मेष १७५५ ३९

६१३ गौडः सङ्गुहः सौम्य १७५५ ५३

६१६ ཁོང་མཚུངས། རྟོག ༡༥༩ བཤ

५०४ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४४ བཤ

५०५ རྒྱ་འབྲུལ་ལས། དམ་ཚིག་མཚོག་ལག་དག་པ། །དམ་པ་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡིས། །སྤུས་དང་སྤྱན་དགོངས་བྱིན་གྱིས།
ཚྲོད། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

५०६ རྒྱུང་མཚུངས། ཡོད། དེ་ལྟར་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། ལེའུ १० ཤོག १४५ རྟ

५१० གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४५ བཤ

५११ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४५ རྟ

५१२ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४५ རྟ

५१३ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४५ བཤ

५१ॣ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४४ བཤ

५१॥ གོང་མཚུངས། ལེའུ १० ཤོག १४४ བཤ

५१० ལྡོ་དགེ ३ॣ५३ བཟླ། རྒྱུང་འགྲེལ། ཟེ་མགོན་པོ་ཀྲུ་ཐུབ། རྡོ་རྗེ་ཐོག་པའི་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ། ཤོག १५० བཤ

५१४ གོང་མཚུངས། ཤོག १५० བཤ

५१५ རྡོ་རྗེ་ལ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། १ གསུང་ཐོར་བ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། སྐབས། १ ཤོག ५१ བཤ

५१॥ རྡོ་རྗེ་ལ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། १ གསུང་ཐོར་བ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། སྐབས་དང་པོ། ཤོག ५ॣ བཤ

५१० བཀའ་གདམས་ལ་ཚོས། རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཏེ་གའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས། ཤོག १२ བྱང་ ५

५११ ལྡོ་དགེ ॣ०५॥ བཟླ། མངོན་པ། ཀྱི་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མངོན། གནས། ॣ ཤོག १ॣ ཤོག ११ རྟ

५१३ ས་བཟང་མ་ཏེ་པ་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

५१३ ལུ་ཐོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ॥ འདུལ་བ་མདོའི་རྣམ་ཐར་འབྱེད་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་རབ་རྟགས་པ་བར་
བྱེད་པ། ཤོག ४ རྟ

५१ॣ མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས། ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱུ། གནས། ॣ ཤོག १॥ བཤ

५१॥ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། १ རྟོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་ཐུབ་བཟླ་བྱི་དོར། ཤོག १११ རྟ

५१॥ ལྡོ་དགེ ५ॣ བཀའ། རྒྱུང། སྤྱི་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུ། (པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་མེད་པོད།) ལེའུ ॣ ཤོག ५॥ རྟ

५१४ ལྡོ་དགེ ३४३४ བཟླ། རྒྱུང་འགྲེལ། རྩ་སྤྱོད་དཔོན་པོ་རྩུ་ཏི་ཅ་རྩ། རྟོམ་གསུམ་འོད་གྱི་ཕྱེང་བ། ཤོག ५॥ བཤ

५१५ ལྡོ་དགེ ३४३४ བཟླ། རྒྱུང་འགྲེལ། རྩ་སྤྱོད་དཔོན་པོ་རྩུ་ཏི་ཅ་རྩ། རྟོམ་གསུམ་འོད་གྱི་ཕྱེང་བ། ཤོག ५॥ རྟ དེ་
བཞེན་དུ་རྒྱུལ་བ་ལ་པ་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ५ བཟླ་བའི་ཅ་བ་རབ་བྱུང་དང་བྱིམ་པ་ལ་ལན་གདགས་པའི་

༤༡༥ གོང་མཚུངས། འོག ༡༣༧ བཟ

༤༡༦ གོང་མཚུངས། འོག ༡༣༧ བཟ

༤༡༧ ལྷེ་དགེ ༤༡༧ བཟ། རྒྱུད། ང་ རྡོ་རྗེ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ། ལེལ། ༡༥ འོག ༥༤ བཟ

༤༡༨ ལྷེ་དགེ ༤༤༣༤ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བལྟས་པ། འོག ༡༣༧ བཟ

༤༡༩ གསང་བའི་མཛོད་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་གྲུབ།

༤༢༠ ལྷེ་དགེ ༡༩༩༤ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས། དམ་ཆོག་ལྷ་པ། འོག ༩༤ བཟ

༤༢༡ ལྷེ་དགེ ༡༣༩༣ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ སློབ་དཔོན་པི་བྱ་ཏེ་ཅུ་ལྷེ་མ་གཞུང་འོད་ཀྱི་ཐེང་བ། འོག ༩༥ བཟ

༤༢༢ ལྷེ་དགེ ༤༤༣༤ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བལྟས་པ། འོག ༡༣༧ བཟ

༤༢༣ ལྷེ་དགེ ༡༥༥༥ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༣༡ སཱ་ར་ཏ། སངས་རྒྱལ་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆོག་འཛིན་པ། འོག ༤༤༩ རྟ

༤༢༤ ལྷེ་དགེ ༤༤༣༤ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བལྟས་པ། འོག ༡༣༧ བཟ

ལྷུང་འདི་ལྷེ་དགེ་བཟན་འགྲུར་ལྷུང་བཅོས།

༤༢༥ ལྷེ་དགེ ༤༤༠ བཟ། རྒྱུད། ༩ གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཙོ་མོ། འོག ༡༡༡ རྟ

༤༢༦ ལྷེ་དགེ ༤༤༣༤ བཟ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བལྟས་པ། འོག ༡༣༧ བཟ

༤༢༧ རྡོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། ༡༦ གསུང་ཐོར་ལ། རྟོགས་བཞོད་མདུན་ལེགས་མ། ལྷ་བས། ༡ འོག ༥༩ བཟ

༤༢༨ ལྷེ་དགེ ༢༥༩ བཟ། རྒྱུད། ༡༡ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལེལ། ༩ རྟོག ༥༥ འོག ༥༥ རྟ

༤༢༩ ལྷེ་དགེ ༢༥༩ བཟ། རྒྱུད། ༡༡ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལེལ། ༩ རྟོག ༡༠༩ འོག ༥༥ རྟ

༤༣༠ དམ་ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ལག་མོན་མ་གྲུར།

༤༣༡ གོང་མཚུངས་དཔེ་ལག་མོན་མ་གྲུར།

༤༣༢ རྟིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། བོད། ༥ རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། ལེལ། ༡༠ འོག ༡༣༥ བཟ

༤༣༣ རྟིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། བོད། ༥ རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། ལེལ། ༩ འོག ༡༣༥ རྟ

༤༣༤ གོང་མཚུངས། ལེལ། ༡༠ འོག ༡༣༣ བཟ

༤༣༥ གོང་མཚུངས། ལེལ། ༡༠ འོག ༡༣༤ རྟ

༤༣༦ གོང་མཚུངས། ལེལ། ༡༠ འོག ༡༣༤ རྟ

[illegible]

५६० सुप्रसन्नो यत्नः सुखं करोति यत्नः सदा । तद्दुःखं च नृणां यत्नो विना यत्नः ॥ १९८ ॥

[illegible]

५५१ स्त्रोदयो ७८ चणच। नरोत्तमस्तेयसा उ पुमान्मयस्तेनैवःशुभेयसंज्ञेस्तुपदीअर्द्धे। सम्यो १ मेण ५१ ७९

[illegible]

༥༡༩ ལྷ་དགོ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང་ ཤེས་རབ་ཁྱིམ། ལེན། ༡༨ རྟོག ༢༠མ་ བཅ

ཡལ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོན་པ་ཆེན་མོ། ཅ་ཆུག་པའི་པས་མ་པ་བསྐྱེད་པའི་མཛད། བམ་པོ། ༩ གོག ༡༥༠ བཤ

ཕལ་ཆ་མ་དཔེར་བུ་ལྷ་ར་མ་གཟིགས་ཀྱི་ཚོས་པ་དུ་ན་པ་ར་ག་ལྷ་ར་མ་གྱུར། རེ་དག ༤༧ པ་ཀ་ལ། དེ་ཉི་པ་ཆེན་མཁའ་ ༥ བུ་མཁའ་པ་ཆེན་པོ།
མཁའ་ཆེན་པོ། གོ་ག ༡༩ བ་ཆ་པ་ལྷ་ག་པ་མ་དཔེར་བུ་ལྷ་ར་མ་གྱུར།

ཡལ་ཤེ་དགེ་ ༤༠༩༡ བརྟུན། མེམས་ཅན། མི་དམུག་མཐའ་རྒྱུ་འབྱེད། ལེལ་ ༥ རྟོག་ ༩ བས་ ༡༠ རྟོག་ ༥ བཅ

ལལ་ལྷོ་དཔེ་ ༤༠༣༩ བསྟན། རིམ་རིམ་ཅུ་ དེ་ཕྱི་ཤར་བསྟན་པ། དཔུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་ཤད། ལེན། ༥
ལོག་ ༩༧༩ ཟལ

[illegible]

५७० རྩེད་གོ ५० བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང་ བཅགས་བཟང་སྐུ་མཁའ་བའི་མདོ། ལེན། ༡མ རྟོག ༡༥མ བཅ

ཕལ་ རྩེ་དགོ་ པཱེ་ བཀའ་ དཀོན་པ་ཕྱེགས་ ག་ འཇམ་དབལ་གྱི་མངས་རྒྱུས་གྱི་ཁྱེད་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བསྐོད་པའི་མདོ། བཟ་པོ། ༩
ཤོག ༡༧༥ བལ

པཱ་ན རྩིང་གོ། པཱ་ན དགའ། དགོས་བརྒྱུད་ཀླ། ་ བྲིམ་བདག་དྲག་སྐལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པཱ་ན་དོ། དམ་པོ། ༡ ཤོག་ ༥༧^ཕ གཞ

༥༦༣ རིམ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

[illegible]

ལལ་ རྩེ་དགོ ༥༧ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ། བཅའ་པོ། ༩ རྟོག ༡༧༧ ཅེ

༡༩༤ ལྷོ་དགེ་ ༭ དགའ་པ་ དགོན་བརྒྱུན་མཁའ་ ཅི་སྐོམ་སྐོམ་ཞུས་པ་མཇུག་པའི་མངོན་ རྟེན་ ༡༩༧ བཟ

ཡུལ་སྤེལ་གྱི་བཀའ་དངོས་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་མདོ། སྟེན་ ༩༥༠ བཞུགས་

༡༧༥ ལྷེད་གོ་མཉམ་བཤུགས། ཅན་རྒྱུ་མཐོང་ཕྱིན་པ་ཁམས་པ་ཞེས་པ་ཆོས་པོ་འཛོམས། དམ་པོ། ༢ བོན་ ༩༧༦ བློ

[illegible]

५७० श्रीरामो १२ वषावः मेमखेक। न लवणशसः शिशुमयिष्ठं मन्त्रमुष्ट्रं यमकुनष्टं य। गङ्गापदुष्टं पदिसैर्गः मुक्

འཛིན་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥ ན ༡ མད་པེར་བསོད་ནམས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེའུ་གསུངས་ཀྱང་ལེའུ་གསུམ་པར་གསལ།

༥༡༡ རྗེ་དགེ ༤༡༡ བཟུན། གསོ་བ་རིག་པ། ཀོ་རྩ་བ་མངོན་དགེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་
ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཟེར། ཤོག ༡༤ བ༡

༥༡༢ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། ལེམས་ཅམ། བི་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བཤད། ཤོག ༡༤ ན༡

༥༡༣ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༤

༥༡༤ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༥

༥༡༥ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡

༥༡༦ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༤

༥༡༧ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡

༥༡༨ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༤

༥༡༩ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༥

༥༢༠ རྗེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུན། ལྷ་ཆོག་གསལ་ཅི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རུ། ལུང་སྟོན་པའི་ཅུ་བ་སྟུམ་རུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤོག ༡༤༠ བ༡

༥༢༡ རྗེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུན། ལྷ་ཆོག་གསལ་ཅི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རུ། ལུང་སྟོན་པའི་ཅུ་བ་སྟུམ་རུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤོག ༡༤༡ བ༡

༥༢༢ རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་སྟོབ་ཐང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༤ རྒྱ་བོད་རྟོར་སོག་གི་མཆོག་དམན་བར་མ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྟན་
དག་ཏུ་བཀོད་པ་རབ་སྟན་རྒྱུད་མང། ཤོག ༡༤ ན ༡

༥༢༣ རྗེ་དགེ ༡༥༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཡུལ་སངས་རྒྱལ་དྲིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༥༤ བ༡

༥༢༤ རྗེ་དགེ ༡༥༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཡུལ་སངས་རྒྱལ་དྲིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༥༤ ན༡

༥༢༥ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསུང་ཐོར་བ། དེན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ། ཤོག ༥༩ ན༤

༥༢༦ རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་སྟོབ་ཐང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༤ རྒྱ་བོད་རྟོར་སོག་གི་མཆོག་དམན་བར་མ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྟན་
དག་ཏུ་བཀོད་པ་རབ་སྟན་རྒྱུད་མང། ཤོག ༥༩ ན ༡

༥༢༧ ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲུ་ཅུ་ལྟ་གཏེར་ཆེ། །ནམ་ཡང་ཐད་མི་ཤེས་པའི་པ་མཐའི་ཆད། །འཇལ་བྱེད་སྤྱངས་པའི་རྟགས་གསུམ་
གྱིས་ཐོབ་པ། །བཟོ་རིག་རྟོར་བུའི་དབྱེད་དེ་མཆོག་ཏུ་གཤིན། །ཞེས་པ་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༢༨ ནང་རིག་ཤེས་འབྱུང་མཆོག་དང་བྱང་རྒྱལ་ལེམས། །རྣམ་གྲོལ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པ་ལྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་
འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༢༩ རྩར་མཁར་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང། རྒྱལ་པོ་ལང་ཆོས་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཀྱང། །རྒྱན་མེད་པ་ན་སྟེ་བོས་གྲེང། །དེ་བཞིན་སྟན་

དག་མི་ལྟ་བུ། །བཟུན་བཅོས་མཁས་ལ་ཉེས་སུ་མེད། །ཞེས་པའི་དཔེ་ལག་སྟོན་མ་གྲུང་།

༡༧༠ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༩ རྒྱ་བོད་རྟོག་སྟོན་གི་མཚོག་དཔེ་བར་མ་རྒྱམས་ལ་འབྲིན་ཡིག་སྟེན་

དག་ཏུ་བཀོད་པ་རབ་སྟེན་རྒྱུད་མང་། འོག་ ༡༧ བཅ

༡༧༡ གོང་མཚུངས། འོག་ ༡༩ བཅ

༡༧༢ གོང་མཚུངས། འོག་ ༡༧ བཅ

༡༧༣ གོང་མཚུངས། འོག་ ༡༧ བཅ

༡༧༤ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༩

༡༧༥ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༦

༡༧༦ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༤

༡༧༧ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༧

༡༧༨ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༠

༡༧༩ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༡

༢༠༠ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༢

༢༠༡ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༣

༢༠༢ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༤

༢༠༣ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༥

༢༠༤ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༡༦

འོག་ ༡༧ ཡིག་ཐེང་ ༡

༢༠༥ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༢

༢༠༦ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༣

༢༠༧ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༤

༢༠༨ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༥

༢༠༩ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༦

༢༡༠ རྟེན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེལ་ ༣༡ འོག་ ༧༥ ཡིག་ཐེང་ ༧

བཟང་འགྲོ་ལ་སྟེང་རྩེ་ཆེ། །ཡིད་གཞུང་ལག་བཅོ་མཁས་སྟེན་གསུང་དོན་ཤེས། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༦༡༡ རྩོད་པོ་ ༤༡༠ བརྩན། གསོ་བ་ཤིག་ལ། རྩོད་པོ་ལ། ཡུན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྩོད་པོ་བརྩན་ལ། ལོ་ལྔ་ ༤༠ རྩོད་ ༡༡༤ བཤེས།

༤༡༩ རྩེདགོ ༡༩༤༤ བརྩམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ན བརྒྱ་དཀར་པོ། དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ། བློན ༩ བཟ

༤༡༩ རྩེ་དགེ་ ༣༥༩༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ་སྤོང་དཔོན་རྟ་དབྱངས། སྐུ་མ་ལུ་བརྟུང་། བོག ༡༠ རྩེ

༡༧ རྒྱུ་ལོ་ ༤༤ བཀའ་ རྒྱུ། ཅ བཀའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ ལོ་ ༩ རྒྱུ་ ༡ རྒྱུ་ ༡༧ ལོ་

༦༡༥ གྲིང་གི་ ༤༤༥ བཀའ། ལྷན། ཅེ་བཤད་ལྷན་དོན་རྒྱུ་ལ། ལེའུ་ ༡༥ རྟོག་ ༢༧༢ རྩ་༩

५१७ छेदको १०५ मागमा झुट्टा छ । अन्तर्गतका मागहरूमा झुट्टा छ । यो झुट्टा १ मार्च १९८० मा

[illegible][illegible]

७११ छेदको २०६ पत्रमा छन्। अथवा यो १९१ वर्ष १८७५ सम्मको विवरण देखाउँछन्।

༤༩༠ རྩེ་དགེ ༩༥༠ བཀའ་རྒྱུད། ལ་དཔལ་རྩོམ་ཁལ་འགོ་མ། རིམ་བར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག ༥༠ བཤ

༤༩) ལྷོ་ནུབ་ ༡༩༠ དགའ་རྫིང་རྒྱུད་ ༧ རྟེན་པའི་རྩ་གསལ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བ་གསལ་བ་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མི་ཐད་པ

གཏེར་གྱི་སྒྲོན་མ་བརྒྱལ་ཞལ་མཆོད་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྐད་ཡི་ཤེས་རམ་པ་གྲོག་གི་ལམ་ལོ། ཤོག ༡༩༩ ན།

[illegible]

༤༩༩ མ་རྒྱལ་ཡ་ཞེས་པ་འདི་སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པེས་པས་ལུང་འདི་དེར་འཛོལ་ཞིབ་ཐུང་གུང་མ་བརྟེན།

༤༩༩ རྩེད་པོ་ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ་རྩེད་ལྔ་ན། ཁ་དཔལ་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྒྱམ་པར་ངེས་པ། ལེའུ་ ༧ རྩེད་ ༡༩༠ ལ།

༦༩༥ རྩེད་གོ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་མོ། མོག ༡༥༩ བཟ

༤༩༤ རྩོམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་ལྷན་པ་དུ་མ་ མ་རྩོམ་དཔོན་ལམ་གསལ་པ་ལྟ་ བཞི་བཟུང་། རབ་ཕྱེད་ ༡༩ རྩོམ་ ༡ རྩོམ་ ༡༩ ལོ་

༤༩༧ ཅ་ར་གའི་དཔེ་ཆ་ལག་རྒྱ་མ་སོན།

༤༩༩ རྗེ་ཤེས་པ་ ༤༩༡༠ བསྟན་པ་ གསལ་བྱས་པ་ ཏེ་ སྐུ་ལྔ་ ཡན་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་པོ་བསྟན་པ་ ལེན་ ༩ རྟོག་ ༡༡༩ ལྟེ་

༤༩༩ ཅུ་ར་གཁི་དཔེ་ཆ་ལྟ་རྒྱུ་མ་སོན།

[illegible]

༦༩༡ རྩེད་པེ ༤༩༡༠ བརྩམ། གསོ་བ་རྒྱུ་པ། རྟེ གཞོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོ་བརྩམ་པ། ལུས། ༤༠ བོན ༤༩༤ བཟ

༤༣༩ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་པའི་ལམ། དགན་རྒྱུད། ལེའུ་ ༩མ་ འོག ༤༤༥ ཡིག་ཐེང་ ༡མ

༦༩༩ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་པའི་ལས། བཤད་རྒྱུད། ལེན། ༩༡ རྟོག་ལཱ་ཡིག་གེང་ ༩

ཡུལ་སྐོར་གྱི་ཕུན་བཞི་ལས། བཟང་ཕྱད། རེའུ་པམ་ཤོག་པོ་ཅིག་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁྲིམ་པའི་ཕྱུག་པ་ལུ་མི་

དབྱང་བས། །ཞེས་བྱང་ཡང་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལྟར་བཅོས།

༤༢༥ རྗེ་དགེ ༩༠༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཚ་གླུང་པོའི་ཕྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༩༧ བལ་

༤༢༦ རྗེ་དགེ ༩༠༩༧ བརྟན། སེམས་ཙམ། སི་འཕགས་པ་བོགས་མེད། བྱང་ས། ཤོག ༩༧ ཟ། ལུང་འདི་རྗེ་དགེ་བརྟན་འཕྱུར་
བྱང་ས་ལྟར་བཅོས།

༤༢༧ རྗེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ། རྩོད་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེལ། བམ་པོ། ༡༧ ཤོག ༩༥༥ བལ་

༤༢༨ རྗེ་དགེ ༩༩༧༡ བརྟན། དུ་མ། ལ། རྩོད་པོ་ན་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༩ ཤོག ༩༩ ཤོག ༥ ཟ།

༤༢༩ རྗེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐུང་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ༡༩ ཟ།

༤༣༠ རྗེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ད་འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༩ ཤོག ༩༧ བལ་

༤༣༡ རྗེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ད་འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༩ ཤོག ༡༩ ཟ།

༤༣༢ རྗེ་དགེ ༩༩༧༡ བརྟན། དུ་མ། ལ། རྩོད་པོ་ན་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༩ ཤོག ༡༠༩ ཤོག ༡༩ བལ་

༤༣༣ རྗེ་དགེ ༩༠༩༡ བརྟན། སེམས་ཙམ། ཤི་རྩོད་པོ་ན་དབྱིག་གཉེན། རྩམ་བཤད་རིགས་པ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༥༥ བལ་

༤༣༤ རྗེ་དགེ ༩༩༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ར་སའི་སྤྱིང་པོའི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༧ ཤོག ༩༩༩ ཟ།

༤༣༥ རྗེ་དགེ ༩༡༥༠ བརྟན། སྤྱིས་རབས། ཏུ་དབའ་པོ། སྤྱིས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༩༥ ཟ།

༤༣༦ ཏུས་སུ་འཆོགས་ཤིང་བར་མ་ཆོད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༤༣༧ ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམས་ལྟར་ཅིང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། དག་ཏུ་འད་རྩོས་པ་རིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡིད་གཞུང་ཆོག་
ཆོད་དོན་གོ་ལོངས། །མེ་ལོང་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་སེམས། །མ་འདྲེས་བར་དུ་རྩོས་པ་རེམ། །འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ལས་ལྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༤༣༨ འོན་སེམས་གཞན་དུ་ཡོངས་པ་དང་། བཟླ་དང་སུ་ལྟར་པ་དང་། སེམས་དགེ་ཤིག་ལུང་མ་བརྟན་དང་པོར་ལུས་པ་རྣམས་
ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུ་པ་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་མེད་དུ་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་དང་སུ་ལྟར་པ་དང་། མེད་པའི་སྤོ་ལོ་རྩི་སེམས་སོགས་པ། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་རྫོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།

༤༣༩ རྗེ་དགེ ༩༩༧༡ བརྟན། དུ་མ། ལ། རྩོད་པོ་ན་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༩ ཤོག ༡༩ ཤོག ༡༠ བལ་

༤༤༠ རྗེ་དགེ ༩༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཀ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བརྟན་པའི་མདོ། ལེལ། ༩ ཤོག ༡༡༩ བལ་
གྲོགས་པོ་གང་དག་དད་དང་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་འདྲ་བརྟན་ལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་པར་དགའ།

༤༤༡ རྗེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེལ། ༩༥ ཤོག ༡༩༩ ཟ།

༤༤༢ རྗེ་དགེ ༩༥ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྗེ་ལྷོད་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༥༠ བལ་

ལྷན་སྡོད་གི་རྒྱུ་བཀའ་ཕྲོད་ཏེ། ཨ་ཁྱེད་ཀྱང་མཛོད་པའི་ཆོས་མཉམ་ཅི་ཆོས་མཉམ་ཉེ་ཉིད་གཞིས་པ། བོག་རྩེ་ལ་

༡༧༩ རྩི་དགེ ༡༩༦ ཀལ། མདོ་རྩི། ཨ་ རྩི་དྲུག་རྩི་དྲུག་པའི་ཚུམས། བོ་ཨ་པའི་ཚུམས་ཉེ་ཉེ་ར་གཉིས་པ། རྩི་ག ༡༩༧ པ།

༤༥༥ མེ་དགོ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ ལུང་རྣམ་འབྱེད། བམ་པོ། ༣༡ ཤོག ༡༡༤ བཟ

༤༧ རྩེད་ཀྱི་ ༤༡༥༠ བསྟན། རྩེད་རབས། ལྷ་དཔལ་པོ། རྩེད་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱད། རྩོག་ཅིག་པ། རྩོག་ ༡༩༩ རྟ།

༤༩༥ རྩེད་གཏེ ༡༧༥༠ བསྟན། རྩེས་རབས། ཅུ་དཔེའོ། རྩེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། རྩོག་ཅིག་པ། རྩོག་ ༡༩༩ ཅེ

७५२ श्रीदशो १०९१ मङ्गल। शिवशक्त्या विप्रपुत्रं पुमान्महामहेश्वरं। सुतस्तथा स्वयम् ५ भोगा न भोग एव त्रय

༡༧༩ རྩོམ་གྱི་ ༡༩མ་ བཀའ་ མདོ་ལྟེ། ༥ འཕགས་པ་རྒྱུ་རྩེ་འཛིན་གྱི་ཕུལ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༧ རྩོམ་ ༧༡ བཤ

༤༠ རྩི་དགེ་ ༧༩ བཀའ་ ༩༣ མདོ་རྩེ་ ༡ འཕགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ ཡེ་ལྷ་ ༩ བཅའ་ ༩ རྩི་ ༡༥ ལྟ་

༤༧ རྩེ་དགེ ༡༩ དགའ་ལྔ་མེད་ཚུལ། ག་སྤྲད་པ་ཆེ་གསུམ་མཆོད་པ། མོག་ ༩ ཅན་ལྷང་འདི་མཆོད་པ་སྤྲད་པ་ཆོས་ལ།

༧༢ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས། བྱི་མ་རྒྱུད། ཤོག ༦༠༥ གྲུང་ ༡༩

ཡོད་ རྟེན་གྱི་ འཇགས་ དཀོན་བརྟམས། ང་ ལུང་ལོང་སྒོ་རྒྱུ་ཁྲི་ལྷན་པའི་མདོ། ལུང་ ༡ གློག་ ༩༤ = ༥༦

༤༤ རྩེད་གོ ༤༩ བཀའ། དཀོན་བཞུགས། ང་ལུ་འཁོར་སྒོར་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེན། ༡ རྩེད་ ༩༤༡ བཟ།

ལྷན་སྡོད་པའི་ ༤༩ བཀའ་ ༥༨ དེར་བཞག་པའི་ ང་ཚོ་ཕྱི་མཁའ་རྒྱུ་དང་གིས་ཐུག་པའི་མདོ། ལེན། ༡ རྟག་ ༡༧༡ ཅན

༤༤ རྩོམ་ཏི་གསལ་གྱི་རྒྱལ་བའི་ཕྱི་ལོ། བཀའ་ཆེན་མཁའ་ཁྱེད་ལ། རྩོམ་ ༢༡༠ གྲུང་ ༡༢

၆၈။ မြားရဲမှတ်တော်အား ခံစားရသောအခါ မြားရဲမှတ်တော်အား ခံစားရသောအခါ
 ဝမ်းနည်းစွာ ခံစားရသောအခါ မြားရဲမှတ်တော်အား ခံစားရသောအခါ

༩༨ བདག་གི་སྒྲིམ་ལྟ་ལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལམ། རྩོད་བྱེད་གོད་ཆོག་མཚན་པ་མེད་པའི་མེད། །གསར་སྐྱེ་ཆད་མ་ཆེ་དུར་མ་ཆོ་
ལྷ་ར་འཕེལ་བའི། །དུས་འདིར། ལུལ་མཆོག་ལྟ་ལ་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་པོས་འཛིན་པ་ཐུབ།

༤༧ རྩོད་གོ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་རྩོ། ཡེ་ འཕགས་པ་རྒྱ་པའི་རྩིང་པོ་སྒྲིག་པའི་མདོ། བོག ༡༡༩ རྩ།

༩༢༦ སྐུ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་པ་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲུལ། བུ་ལོག་སེམས་པ་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ་མེས་པུ་པའི་བརྟན་པོ་ཆོས།
རང་བྱེད་གསུམ་པ། བོག ༡ ཅེ་ སྐུ་འེམ་ཀའ་འཕྲུལ་ཡོད་ལ། བ

(24) རྗེ་དཔལ་ ༤༩༧ བརྟན། ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས། རོ་མགོན་པོ་རྒྱལ་ལ། བེམ་རབ་ལྷོང་ཕ་ལེས་བྱུང་། རོག ༡༠༧ ལ།

[illegible]

༧༩ གཞུ་ལེགས་བཤད། རབ་ཁྱེད་གཞུས་པ། རྟོག ༩ བཟ གཞུ་འི་བཀའ་འཁུམ་པོད་ལྔ་པ། བ

༤༧༩ རྗེ་དགེ་ ༣༥༤ འགའ་ མདོ་རྗེ། མཆེང་འཕགས་པ་རྒྱ་བའི་རྗེ་དང་པོ་མཁུས་པ་འི་མདོ། འོག་ ༣༡༧ ན་༩

ཆེན་པོ་མཆོད་མཁུངས། རྒྱུ་ལྡན་པའི་

༤༧ རྩོད་པོ་ ༤༡ གཞུག་། རྩོམ་པ་བས། བོ་རྩོད་པོ་མ་ཉི་ཅེ་ཉ། རྩོད་པོ་དུས་ཀྱི་གནད། རོག་ ༡༧༩ བཞུག་།

༤༩༩ བོད་མཆོད་སྐྱོད། རྩོམ་ ༡༩༩ བཟ

ལམ་ལ་བཀའ་སྲོལ། རྒྱུ་ལོ་ལོ་བཀའ་ཐང་། བྱི་མ་ཅི་ལྟར་བའི་སྐབས། རོག་ ༥༡ལ་ བྱང་ ༢༡

ལཱེད་མེད་པའི་ ༡༥༩ བཀའ་ མདོ་ལྟེ། ད་ རྩོ་ཤོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྲི་སྒྲིག་པའི་མདོ། ལཱེད་ ༩ རྩོ་ག ༡༤ བཅ

५२० श्रीदशो ७३१८ चक्रम् । अथशत्रुपक्षकर्मका । नः अर्थकर्मप्राप्तये । अथशत्रुपक्षकर्मका । नः १०५ च३

༤༢) མ་སྐྱེ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད་གསུམ་པ། མོག ༥ ནཱ་ མ་སྐྱེ་ལེགས་བཤད་པོད། ༥

༤༥༩ ལྷན་གྱི་རྒྱུད་པའི་ལས། བྱི་མ་རྒྱུད། རྟོག་ ༤༤ ཟེང་ ༡༠

༤༩ རྟེན་པོ་ ༥༠༥ བཀའ་ལྟར། མ་ལམ་ལྟར་བྱས་པའི་མཁའ་ལྟར་ཞེས་པའི་རྟེན་པོ་ལྟར། རྟེན་པོ་ལྟར། རྟེན་པོ་ ༡༩༥ བཀ

༤༩ རྩེ་དག ༡༩༥ དཀའ། མདོ་རྩེ། བ འཕགས་པ་དཔོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་གཞུང་སྐྱེས་བའི་མདོ། ཤོག ༥༧ བ༩

༤༥ རྩི་དགེ ༡༩༧༤ ཟླ་བཅུ་མཛུགས་པ་རྩི་མ་འཕགས་པ་རྩི་མ་མཛུགས་པ་རྩི་མ་ཕུན་པའི་མདོ། བེལ་ ༧ རྩི་ག ༡༡༧ ཅན

༡༧ རྩེ་བོ། ༣༧༧ བརྩ། དུ་མ། བི རྩོལ་དཔོན་དཔལ་པོ། བརྩེ་ལུ་མེན་པ་བརྩེ་ལ། མེ་ལུ ༩ རྩོག ༩༡༠ ཅ།

༤༧ རི་སྐད་དུ། འཕྲི་ཕག་རྒྱུ་མ་གཡའ་བཟང་པ། །ཁེས་སྐོག་ས་ཀྱི་གཞུང་རྩིས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ལུང་འདྲན་བྱུང་དཔེའི་མཆན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

ཁྱིའི་དྲོ་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༡༧ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༠

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༢༤ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༩ བེ་ཅིང་། ༧༩༩ རྒྱུ

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༥ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༥ བེ་ཅིང་། ༤༧༩

འཕགས་པ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༡༡ བེ་ཅིང་། ༧༧༩ རྒྱུ

དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོག་གསང་བའི་རྒྱུད། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༥༠༥ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༧ བེ་ཅིང་། ༤༩༩ རྒྱུ

འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མདྲོ་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༩ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༡

འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྷུ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༢ བཀའ་ལྟར་དགོན་བཅེགས། ༥

བེ་ཅིང་། ༧༠༠ ༡༩ རྒྱུ

འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༡ བཀའ་ལྟར་དགོན་བཅེགས། ༥ བེ་ཅིང་། ༧༠༠ ༡༩

དགེ་སྤྲོད་ལ་རབ་རྒྱ་གཅེས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༣༠༩ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༩ བེ་ཅིང་། ༧༥༥ རྒྱུ

འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༡༥ བེ་ཅིང་། ༧༥༩ རྒྱུ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་པདྨའི་མཆོག་ཏུ་བུ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༣༥༥ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༥ རྒྱུ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་པདྨའི་མཆོག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༣༥༠ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༡༥ བེ་ཅིང་། ༡༥ རྒྱུ

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༤༥༥ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༩ བེ་ཅིང་། ༡༠༩ རྒྱུ

རྒྱུད་དྲོ་མེ་ཕེ་མོ། ཟླ་དགེ ༤༥༠ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༩ རྒྱུ

འཕགས་པ་སྐུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བཟླ་ན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༥ བཀའ་ལྟར་དགོན་བཅེགས། ༩

བེ་ཅིང་། ༧༠༠ ༩༡ རྒྱུ

འཕགས་པ་སྐུ་མ་ཕུ་ཐུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༣༠ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༥ བེ་ཅིང་། ༧༥༥ རྒྱུ

སྐུང་པོའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༠༧ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༩ བེ་ཅིང་། ༩༧༩ རྒྱུ

མདོན་པར་བཟོ་དཔེ་རྒྱུད་སྒྲ་མ། ཟླ་དགེ ༣༥༩ བཀའ་ལྟར་ རྒྱུད་ ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༧ རྒྱུ

མདོན་པར་བྱུང་བའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༣༠༡ བཀའ་ལྟར་མདོ་ཟླ་ ༩ བེ་ཅིང་། ༧༥༧ རྒྱུ

འཕགས་པ་བརྩམ་པ་ལྟ་འདས་སྟུན་གྱི་སྒྲ་བཤེར་ཡི་འོད་གྱི་ཐོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

ལྷེ་དགེ ༡༠༩ བཀའ་ རྒྱད། ༥ བེ་ཅིང། ༡༩༦ ད

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་སྟུན་ལྷེ་དགེ ༩༩༦ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། མ བེ་ཅིང། ༡༩༩ ལྷ

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལེ་མས་དཔའི་ལེ་མས་ཀྱི་གནས་བཤའ་བ་ལེ་ལུ་བརྟེན། ལྷེ་དགེ ༩༩༦

བཀའ་ མདོ་ལྷེ། མ བེ་ཅིང། ༡༩༩ ལྷ

འཕགས་པ་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བཟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༥༥ བཀའ་ དཀོན་བཙུགས་ ཅ

བེ་ཅིང། ༡༥༠་ ༩༩

འཕགས་པ་ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༩༦ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། མ བེ་ཅིང། ༡༩༩ ལྷ

མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷེ་དགེ ༩༥༩ བཀའ་ རྒྱད། ༧

བེ་ཅིང། ༩ ཀ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་པོའི་རྒྱད། ལྷེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ རྒྱད། ༣ བེ་ཅིང། ༡༥༩ ར

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༩ བཀའ་

དཀོན་བཙུགས་ ཀ བེ་ཅིང། ༡༥༠་ ༡༡ ལྷ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༦༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། མ བེ་ཅིང། ༡༩༩ ལྷ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕུལ་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༩༦ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ལ

བེ་ཅིང། ༡༥༡ ལྷ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་པོའི་རྒྱད། ལྷེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ རྒྱད། ༣ བེ་ཅིང། ༡༥༩ ར

འཇམ་དཔལ་ལེ་ཤེས་ལེ་མས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ལང་དག་པར་བརྗོད་པ། ལྷེ་དགེ ༩༥༠ བཀའ་ རྒྱད། ༧ བེ་ཅིང། ༩ ཀ

འཕགས་པ་ལྷིང་རྩེ་བརྟུང་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ཆ བེ་ཅིང། ༡༥༠ ལྷ

འཕགས་པ་རྟིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༩༦ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༥ བེ་ཅིང། ༡༩༩ ལྷ

སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ རྒྱད། མ བེ་ཅིང། ༡༦༦ མ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༩༩༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༡༡༩ བེ་ཅིང། ༡༠༩༩ ཀ

འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་བཤེར་པོའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་སྟུང་། ལྷེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ་

རྒྱད། ༥ བེ་ཅིང། ༡༩༦ ད

འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བཟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༩༦

བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༧ བེ་ཅིང་། ༡༧༠ ༡ ཆོ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མཛད་པ་གདེར་གྱི་སྒྲིན་མ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་

རྒྱུད་ལེ་གཤམ་པ་གྲོག་གི་ལམ་ལོ། ཟླ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། རྟིང་རྒྱད། ༧ བེ་ཅིང་། ༤༥༩ ༩

འདུལ་བ། ༧ ལུང་གཞི། ཟླ་དགེ ༡ བཀའ། བེ་ཅིང་། ༡༠༩༠ འེ

འཕགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་བ་ཉེ་བར་ལམ་ལོ་གིས་ཞུས་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༨ བཀའ། དཀོན་

བཅུགས། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༧༠ ༩༤

འདུལ་བ་ཆེན་པོ་ལས་སའི་སྤྱིང་པོ་ལམ་ལོ་བརྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༩༩ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༩

བེ་ཅིང་། ༡༠༥ ལུ

འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༧༠ ༩༩ ཟླ

འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༨

བེ་ཅིང་། ༡༤༩ ལུ

སྤྱད་བཞགས་སུ་བཅད་པ། ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ༧ བེ་ཅིང་། ༡༣༥ ཅོ

བརྟམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ལམ་ལོའི་འགྲེལ་བཤད། ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་འཇུག་པ་སྤྱོད་ཐུག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་

པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། (འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།) ཟླ་དགེ ༡༤༩ བཀའ། རྒྱུད། ལྷི བེ་ཅིང་། ༩༠༤ གཞུང་

འདི་བརྟན་འཁྱར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཐ་དང་ད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདེད་བཞགས་དུས་ལམ་ལོར་ཅུ་རྒྱུད་ཅེས་པ་འདེད་འདིའི་ནང་

དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཆོག་རྣམས་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྟམ་བས་དཔྱད་པར་མཛོད།

སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ༧ བེ་ཅིང་། ༡༧༡

འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༧༠ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༩༥ ལུ

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་འདྲེ་ཐེང་བ་མདོན་པར་བཛོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་བྱེད། ཟླ་དགེ ༤༤༥

བཀའ། རྒྱུད། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༩ ཅ

དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། (མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ།) ཟླ་དགེ ༩༡༩ བཀའ། རྒྱུད། ༧

བེ་ཅིང་། ༡༩ ག

དཔལ་གཞུང་པོ་ཁོ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༤༩༡ བཀའ། རྒྱུད། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༠

དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཟླ་དགེ ༩༡༩ བཀའ། རྒྱུད། ༧ བེ་ཅིང་། ༩༠ ག

དཔལ་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ། རྟིང་རྒྱད། ༧ བེ་ཅིང་། ༤༥༥ མ

དཔལ་མངས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་ཕྱུག་པའི་རྩི་ཁྲི་བཞི་ཡོད། རྒྱུ་ཤིང་གི་ ༩༩ པ་ཀླུ་ཀླུ་ཏེ་ ༥ པ་འཛིན། ༦༨ པ་

དཔལ་རྒྱལ་མེ་མོ་ལོ་རྒྱུད་ལྷི་ལྷུད། མེ་དག ༤༡ བཀའ་རྒྱུད། མ བེ་ཅིང་། ༩༦

དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་པོ། རྟེན་པོ། ༡༩༩༩ བཀའ། རྒྱུད། ༡། བོ་ཅིང་། ༥ །

དཔལ་མཆོད་ཀྱི་མཐུན་མཆོད་ཅན་དང་མཆོད་པར་ལྟོ་མ་ལྟ་མཁའ་པའི་མཆོག་ཅེས་ལུང་པའི་ལྷན་ལྟེ་མ། ལྟེ་དགེ། ༡༤

འགའ་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་གྲ་བོ་ཅིང་། ༡ གྲ་

འཕགས་པ་དཔལ་པ་འགྲོ་བའི་རྟེན་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། གྲེ་དག ༡༣༩ བཀའ་མདོ་ཐེ ༥ པེ་ཅིང། ༡༠༠ ཟུ

འཕགས་ལོ་དང་པོ་བཟང་གི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་བཤེས་པ་རྒྱུ་བཤེས་ཀྱིས། རྗེ་དགེ་ ༡༠༥ དཀའ་བྲལ་གྱིས། ཨ་ པེ་ཅིང་། ༩༧༡ མཇ

ཕྱིན་ཆེན་པོ། ཟླ་དག ༩༢༩ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༧ ཇུ་ཅིང་། ༥༥ རྩ

ཡ་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༤༤༩ ལུ

འཕགས་མོ་མདོན་བྱང་། རྟེན་གཞི་ ༣༧༥ བཀའ་རྒྱུད། ལ། བེ་ཅིང་། ༤༠

འཕགས་པ་མུང་པོ་གསུམ་པ་ཆེན་མུང་པོ་ཆེན་པོའི་མདོ། རྩེ་དག ༡༩༩ བཀའ་མདོ་ལྟེ བ བཅིང་། ༡༥༠ ལྟ

དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལོ་ཞེས་པུ་བརྒྱལ་པའི་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཇུག་བཅད་ག རྟེན་ག ༤༩༠ བཀའ་ རྒྱུད། ༨

ཐེ་ཕིང་། ༡༩ ཀ

ཐུན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། ལྗེ་དགོ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ བེ་ཅིང་། ༡༠༢༥ རེ

འཕགས་པ་ལྷོ་ཁྱོམ་བཟང་མོས་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དག ༡༩ བཀའ། དཀོན་བཀྲེགས། ཅ

ཐེ་ཕྱིང་། ལུང་ ༡༠ གྱི

འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མེ་མོན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། མེ་དག ༡༦ བཀའ། དེ་ནི་བསྟེན་མ། ཁ

ཐེ་ཅིང་། ཡུལ་ ༡༩ རི

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་བོད་མདོ། ཟེང་ཤོ ༡༥༨ བཀའ་མདོ་ཟེ། ཅ་ བེ་ཅིང་། ༡༧༥ མ

འཕགས་པ་བུམས་པའི་སྒྲོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཆེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷ་དགེ་ ༤༢ བཀའ་ ༥ རྟོན་བརྟེན་ས། ཅ

ཐེ་ཅིང་། ལྷོ་ ༣༩ རི

འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། རྟེན་གཤམ་ ༡༥༡ བཀའ་ མདོ་ལྟེ་ ༥ བེ་ཅིང་། ༥༥༠ ལུ

མཛེས་སྤྱད་མཆོས་ལུས་པའི་མདོ། རྟེན་ག ༡༥༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། བ བེ་ཅིང་། ༡༡༩ ལུ

སྤྲུལ་གྱི་གཞི། རྩེ་དག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༣ ལ བེ་ཅིང་། ༡༠༢༠ ཁེ

འཕགས་པ་མུ་དན་མེད་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་ཁུང་བསྟན་པ་ཞེས་ཕུ་བཅེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ལ། དགེའུ། དགོན་པ་ཅེགས། ཅ

པེ་ཅིང་། ༡༩༠ ༢༩ ཟླ

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༩ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༨ པེ་ཅིང་། ༡༩༧ ཟླ
 འཕགས་པ་ཆོད་ལེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༤༡༥ བཀའ་ཚུད། ༧ པེ་ཅིང་། ༡༩༩ བ
 འཕགས་པ་ཟུང་གི་མདོ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༥ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༩ པེ་ཅིང་། ༢༡༩ ཟླ
 འཕགས་པ་ཟུང་གི་མདོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས། ཟླ་དག ༡༠༩ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༨ པེ་ཅིང་། ༢༢༠ ཟླ
 འཕགས་པ་རྒྱ་བའི་སྒྲིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༥༥ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༡༨ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༥ ཀ
 རྒྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༤༩ བཀའ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷ་ཚོགས། ༧ པེ་ཅིང་། ༢༥༢ ཅ
 འཕགས་པ་འོད་ཟེང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༧ བཀའ་དགོན་བརྩེགས། ༨ པེ་ཅིང་། ༢༩༠ ༤༩ འི
 འཕགས་པ་ཡང་སྤུས་མཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༦༠ བཀའ་དགོན་བརྩེགས། ༨ པེ་ཅིང་། ༢༩༠ ༡༥ འི
 འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༥༩ བཀའ་དགོན་བརྩེགས། ༨

པེ་ཅིང་། ༡༩༠ ༡༧ ཟླ

ལེ་ཤེས་རྫོང་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུད། ཟླ་དག ༤༤༧ བཀའ་ཚུད། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༤
 འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱི་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༧ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༩ པེ་ཅིང་། ༢༡༧ ཟླ
 ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༧ བཀའ་མདོ་ཟླ་ ༩ པེ་ཅིང་། ༢༢༥ ༥
 ལུང་རྒྱུ་འབྱེད། ཟླ་དག ༩ བཀའ་འདུལ་བ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༩ ཆ
 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་ལྔ་པ། ཟླ་དག ༡༩ བཀའ་ཤེར་ཕྱིན། ༧ པེ་ཅིང་། ༢༩༤ མི
 ཤེས་རབ་ཁྲི་བ། ཟླ་དག ༡༡ བཀའ་ཤེར་ཕྱིན། ༨ པེ་ཅིང་། ༢༩༩ མི
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་བསམ་ཀྱི་མི་ཁྱབ་པའི་ལེའུ་མོ་དགྲ་བ། ཟླ་དག ༤༤ བཀའ་ཕལ་ཆེན། ༧ པེ་ཅིང་། ༢༩༡
 གསང་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤུ་འཛིན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༥༥༩ བཀའ་ཚུད། ༨ པེ་ཅིང་། ༡༡༡ བ
 གསང་བརྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་རྫོང་ཆོས་ཀྱི་མདོ། ཟླ་དག ༤༤༠ བཀའ་ཚུད། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༡༩ ༩
 འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཚོག་ཏུ་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་ཟླ་དག ༥༥༥ བཀའ་ཚུད།

བ པེ་ཅིང་། ༡༢༤ བ

མོ་སྐར་ཐར་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༩ བཀའ་འདུལ་བ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༠༩༡ ཆ
 འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༥༥ བཀའ་དགོན་བརྩེགས། ༩

པེ་ཅིང་། ༡༩༠ ༢༥ ཟླ

ཕྱག་པ་རང་གསལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། རྩིང་མ་རྒྱུད་ཡུམ། བོད། ༥ མཛམ་མ་བྱག་དགོན་པའི་དབང་ལ་དབང་བཤུས་ཀྱིས་བཤུས་གཞུང་
དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དབང་ཏུ་བསྐྱུན།

མེད་པ་གསེན་རབ་ཀྱི་གཞུང་། ལྷ་ཡུལ་ཁྱེད་པོ་དྲན་གཞི་ས་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སཱི་ལི་དཔར་བྱ་བ་རྒྱུ།

བསྟན་འགྱུར།

ལྷོ་བོད་རྒྱ་མཐུན་པའི་མཐུན་གཞི་ཆེན་པོ་ལྷོ་བོད་རྒྱ་མཐུན་པའི་མཐུན་གཞི་ཆེན་པོ་ ༡༩༩༠ ལོར། ལྷོ་བོད་རྒྱ་མཐུན་པའི་མཐུན་གཞི་ཆེན་པོ་ ༡༩༩༡ ལོར།

སྒྲིབ་དཔེ་ཀུན་དགའ་ལྟེ་པོ། ལྷན་གྱི་ལུས་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡུལ་དྲུབ་ཆེན་ཆེན་འགན་པ། ལྷན་གྱི་ ༢༧༡༩ འཛུན། ལྷན་འགྲེལ།
ཨི་པེ་ཅིང་། ༢༠༢༠ ལོ།

— རྩེད་མཁུ་ལྟོ་རྩིས་ལོར་ཆོན་པོ་ཆོག་རྩེ་མཐམ་ཅན་ལྟར་པ། རྩེད་གི་ ༡༧༧ པ་ལྟན། ལྷན་པ་གེ་ལ།
ལྟ་པེ་ཅིང་། ༡༩༩༨ ལ།

མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུབ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམ་ཡུལ་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཁྲིང་པ། སྟེང་གི ༩༧༥ པ་ཕྱེད། ཁྱེད་ཀླུ་མཚན་པ་ལ། གཤེད་པ་ ༩༧༥ པ་

— རྒྱ་མིག་དང་སྐྱོ་བ་ལོར་ཕྱིན་པ། དེ་རྒྱུ་ ༡༤༨ པར་ནས་ཀློག་པ་ལྟེ། བོ་ཅི་རྒྱུ་ ༥༧༠ལ་ཆེ།

— དུམ་ཅུ་བའི་ཚོག་ལེན་རྩམ་པ་ཤེས་པ་ཅིན་ཀྱང་། རྗེ་དགེ་ ༢༡༩༧ བརྟན། དུམ་ ༩
ལེ་ཅིང་། ༡༡༩༧ ཅ

ལྷོ་ལ་བཀུ་པ། ལྷོ་དག ༡༣༠༥ བཟུང། གསོ་བ་ཤིག་པ། རེ བེ་ཅིང། ༡༧༧༥ ལེ

— ལྷན་འཛོལ་པའི་མདོ། ལྷོ་དགེ ༤༩༧ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ༩ བེ་ཅིང། ༥༧༩༤ ལྷོ

— ५६५ —

སྐྱེད་དཔོན་དགེ་ལེན་མ་བཤེས་གཞིར། འདུལ་པ་གཞི་སྒྲུ་ཆེར་འགྲེལ་བ། རྗེ་དགེ་ ༡༡༩ བརྟན། འདུལ་བ། ལྷ་མེའིང་། ༥༦༡༥ རྩ་

སྒོ་བ་དཔེ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྒྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ། མེད་གེ ༡༠༩༩
བསྟན། མངོན་པ། ལ། བེ་ཅིང་། ༡༡༧༩ ཅུ

ཆོས་རྒྱལ་དགེ་འདི་དབང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཁའ་དཔའི་རྟོག་མཁའ་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁོམ་ཤིང་། ལྷ་དགེ་ ༡༧༥༥ བསྟན།
སྐུ་མཁའ་པ་ཞེ་ བེ་ཅིང་། ༡༧༥༥ ལོ།

ལྷོ་བོད་པོའི་འཕུལ་ལྟུང་། (ཉི་ཤེད་) བྱང་རྒྱ་བུ་མེ་མཚན་གྱི་འཕུལ་ལྟུང་པ་དང་མི་དམངས་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལྟུང་། ༡༩༥༧ ལོ་ནས།
དུས་མཁའ་གི་པེ་ཅིང་། ༡༩༥༩ ལོ།

སྤྲོད་པོན་ཚོས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། ཟླ་དགེ་ ༤༡༣༥ བཟུང། འདུལ་བ། ཟུ་ པེ་ཅིང། ༥༥༣༧ ལུ
 སྤྲོད་པོན་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་མཚོ་པའི་མན་ངག་གི་བཟུན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 ཅིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་རབ་རྒྱ་གསལ་བ། ཟླ་དགེ་ ༣༧༥༥ བཟུང། ཤར་ཕྱིན། ༡
 པེ་ཅིང། ༥༡༥༤ ༩

སྤྲོད་པོན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། ཟླ་དགེ་ ༤༡༡༠ བཟུང། ཚད་མ། ཅེ་ པེ་ཅིང། ༥༧༠༥ ཅེ
 རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་བཀའ་གདམས་ལ་ཚོས། རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྩམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས། མཚོ་ལྗོན་
 མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་ནས་ ༡༩༥༣ ལོར་དོར་དུ་བསྐྱར།

—— བྱང་རྒྱལ་ལ་མ་གྱི་སྦྱོན་མ། ཟླ་དགེ་ ༣༥༤༧ བཟུང། དཔུ་མ། ཁི་ པེ་ཅིང། ༥༣༤༣ ཀི
 —— བཀའ་གདམས་སུ་ཚོས། རྒྱལ་བྱ་དགོན་མཚོག་འབངས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ལེལ།
 —— བཀའ་ཆེ་མས་ཀུ་ཁོ་མ། (རྫོང་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་གཉེར་ནས་བཏོན་པ།) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཀན་
 སུའུ་མི་གསལ་དཔེ་སྐྱར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱར།

སྤྲོད་པོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྫོང་རྩེ་ཐོག་པའི་རྩ་པའི་ལྷང་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ་ ༤༤༥༥ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ཟི
 པེ་ཅིང། ༣༣༡༤ ཟི

རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱད་སྒྲ་མ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༡༤ བཟུང། སེམས་ཅམ། མི་ པེ་ཅིང། ༥༥༡༥ མི
 —— མདོ་ལྷེ་རྒྱན། ཟླ་དགེ་ ༤༠༡༠ བཟུང། སེམས་ཅམ། མི་ པེ་ཅིང། ༥༥༡༡ མི
 —— དཔུ་མ་དང་མཐའ་རྩམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༡༡ བཟུང། སེམས་ཅམ། མི
 པེ་ཅིང། ༥༥༡༩ མི
 —— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་མཚོ་པའི་མན་ངག་གི་བཟུན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་
 བྱས་པ། (མངོན་རྟོགས་རྒྱན།) ཟླ་དགེ་ ༣༧༥༥ བཟུང། ཤར་ཕྱིན། ༡ པེ་ཅིང། ༥༡༥༤ ༡

སྤྲོད་པོན་རྟ་དབྱངས་ སྒྲ་མ་ལྷ་བཙུ་མ། ཟླ་དགེ་ ༣༧༡༡ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ལུ་ པེ་ཅིང། ༤༥༤༤ ལུ
 —— རྫོང་རྩེ་ཐོག་པ་རྩ་པའི་ལྷང་བ་བཙུས་པ། ཟླ་དགེ་ ༣༤༧༥ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ཟི་ པེ་ཅིང། ༣༣༠༣ ཟི
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། ཟླ་དགེ་ ༤༠༣༥ བཟུང། སེམས་ཅམ། ཟི་ པེ་ཅིང། ༥༥༣༥ ཟི
 —— རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་རྩམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཙུ་བ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༣༥ བཟུང། སེམས་ཅམ། ཟི
 པེ་ཅིང། ༥༥༣༥ ཟི
 —— བྱང་མ། ཟླ་དགེ་ ༤༠༣༧ བཟུང། སེམས་ཅམ། མི་ པེ་ཅིང། ༥༥༣༥ མི

- ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ། རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༧ བཟུང། མེས་སེམས་ ༢ བེ་ཅིང། ༡༡༤༧ ལི
 དྲང་སྟོང་ག་ལི་རྟོ་བྲ། རྟེན་ཆེད་རིག་བྱེད་དྲང་སྟོང་ག་ལི་རྟོ་བྲས་བསྟུས་པ། རྗེ་དགེ་ ༤༡༤༧ བཟུང། ཐུན་མོང་པ་ལུགས་ཀྱི་བཟུན་
 བཅོས། ༨ བེ་ཅིང། ༡༡༥༥
- སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་སྟོད་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་བདེ་མཆོག་ལམ་ལོ་འཛིན་གྱི་ལ་ལམ་ལྷོ་ཆོག་ རྗེ་དགེ་ ༡༤༤༤ བཟུང།
 རྒྱད་འགྲེལ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༥༩ ན
- ན་རོ་བ། དབང་མདོར་བཟུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོན་དམ་པ་བསྟུས་པ། རྗེ་དགེ་ ༡༡༥༩ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ༣
 བེ་ཅིང། ༡༠༥༧ ག
- སྟོབ་དཔོན་པ་མུ་འབྱུང་གནས། བཀའ་ཐང་རྗེ་ལ། བེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་དེབ་གཟུགས་སྤྱད་བར་
 ཉུ་བསྟུན།
- དམ་ཆོག་ལྷ་བ། རྗེ་དགེ་ ༡༡༥༤ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༥༩ ན
- དཔལ་ལྷན་དཔལ་འཛིན་རྗེ། མདོན་བཞོད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་སྟུ་ཆོགས་གསལ་བ། རྗེ་དགེ་ ༤༤༥༩ བཟུང། སྟུ་ཆོགས། པོ་
 བེ་ཅིང། ༡༡༥༩ མོ
- སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོ། སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱད། རྗེ་དགེ་ ༤༡༥༠ བཟུང། སྟེས་རབས། ཉུ བེ་ཅིང། ༡༤༥༠ ཀ
- ལ་རོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་བསྟུས་པ། རྗེ་དགེ་ ༡༤༤༤ བཟུང། དཔུ་མ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༤༠ ཀ
- བྱང་རྒྱལ་མེས་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ་དབག་བསམ་འཕྲི་ཤིང། རྗེ་དགེ་ ༤༡༥༥ བཟུང། སྟེས་རབས།
 ༧ བེ་ཅིང། ༡༤༥༥ ཀ
- སྟོབ་དཔོན་ལམ་ལོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟེང་པོ་བསྟུས་པ། རྗེ་དགེ་ ༤༡༥༠ བཟུང། གསོ་བ་རིག་པ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༤༥༩ མེ
- སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ལམ་ལྷོ་ཆོག་སྟེང་པོ་མདོར་བསྟུས་པ།
 རྗེ་དགེ་ ༡༤༡༩ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༤༤༤ འ
- བྱང་རྒྱལ་མེས་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྗེ་དགེ་ ༡༤༤༤ བཟུང། དཔུ་མ།
 ༨ བེ་ཅིང། ༡༡༤༤ མོ
- སྟོབ་དཔོན་བི་ལྷ་ཉི་ཅན། རྟོམ་གསལ་འོད་ཀྱི་ཐེང་བ། རྗེ་དགེ་ ༡༡༥༥ བཟུང། རྒྱད་འགྲེལ། ༨ བེ་ཅིང། ༡༤༤༥ ན
- སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། རྟོམ་པ་ཉི་ལྷ་པའི་དཀའ་འགྲེལ། རྗེ་དགེ་ ༤༠༥༩ བཟུང། མེས་སེམས་ ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༤༤ ཀ
- སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྗེ་དགེ་ ༤༠༥༩ བཟུང། མདོན་པ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༤༠ ཀ
- རྟམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། རྗེ་དགེ་ ༤༠༥༡ བཟུང། མེས་སེམས་ ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༤༩ མེ

སྐྱབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན། ལྷན་ངག་མེ་ལོང་། རྡེ་དག ༤༡༠༡ བཟུང། ལྷ་མདོ། མེ བེ་ཅིང། ༡༧༥༥ ནེ
 སྐྱབ་དཔོན་སྐོ་གྲོ་མ་བཟུང་པ། དབྱུག་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྡེ་དག ༤༠༡༩ བཟུང། མེ་མས་ཅམ། བི
 བེ་ཅིང། ༡༧༩༤ ཚི

སྐྱབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལྷ་བ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དབལ་རྩོ་རྩོ་མཐའ་འགྲོ་མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། རྡེ་དག ༡༤༡༧ བཟུང།
 རྒྱུད་འགྲེལ། ཚི བེ་ཅིང། ༡༡༩༡ ཏ

སྐྱབ་དཔོན་མ་དྲི་ཅི་རྟ། རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ། རྡེ་དག ༤༡༧༠ བཟུང། རྒྱུ་རབས། བེ བེ་ཅིང། ༡༧༧༠ ཇ
 སྐྱབ་དཔོན་ཅུ་གོ་མི། བྱང་རུབ་མེ་མས་དབའི་རྣམ་པ་ཉི་ལུ་པ། རྡེ་དག ༤༠༧༡ བཟུང། མེ་མས་ཅམ། ཅི བེ་ཅིང། ༡༧༧༩ ཀ
 སྐྱབ་དཔོན་རྣམ་མཁན་རྩོ་རྩོ་མེག་པའི་མཐའ་གཉིས་མེལ་པ། རྡེ་དག ༡༧༡༤ བཟུང། རྒྱུད་འགྲེལ། ལྷ བེ་ཅིང། ༤༧༩༧ ཅུ
 སྐྱབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། རྣམ་པ་ཉི་ལུ་པའི་འགྲེལ་པ། རྡེ་དག ༤༠༧༩ བཟུང། མེ་མས་ཅམ། ཅི བེ་ཅིང། ༡༧༧༩ ཀ
 སྐྱབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་པོ། བྱང་རུབ་མེ་མས་དབའི་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པ། (རྩོད་འཇུག) རྡེ་དག ༡༧༧༡ བཟུང། དབུ་མ། ལ
 བེ་ཅིང། ༡༧༧༩ ལ

———— བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྡེ་དག ༡༧༧༥ བཟུང། དབུ་མ། བི བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ

———— བསྐྱབ་བརྟུས། རྡེ་དག ༡༧༤༠ བཟུང། དབུ་མ། བི བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ

སྐྱབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། རྒྱུན་མགས་ལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། རྡེ་དག ༡༧༧༧ བཟུང། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ
 བེ་ཅིང། ༡༧༧༠ མ

———— བྱང་རུབ་མེ་མས་དབའི་རྣམ་པ་འབྱུར་རྩོད་པ་བཞི་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། རྡེ་དག ༡༧༧༧ བཟུང། དབུ་མ།
 ལ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ལ

སྐྱབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ། རྒྱན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་པ། རྡེ་དག ༤༡༠༥ བཟུང། གསོ་བ་རིག་པ།
 ཅི བེ་ཅིང། ༡༧༠༡

———— ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ། རྡེ་དག ༤༡༡༩ བཟུང།
 གསོ་བ་རིག་པ། ཀློ བེ་ཅིང། ༡༧༠༠ མེ

སྐྱབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། བྱང་པོ་ལྷའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། རྡེ་དག ༤༠༧༧ བཟུང། མེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཅི
 རབ་འབྱུར་རྒྱ་བ། འཆི་བ་མེད་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོལ་བ་མོ། རྡེ་དག ༤༡༠༠ བཟུང། ལྷ་མདོ། མེ
 བེ་ཅིང། ༡༧༧༩ ནེ

རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། འཕགས་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་རྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲིང་པོ་མཚོག རྡེ་དག ༡༧༠༩

བཟུམ། ཤེར་ཕྱིན། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༠༠ བ

རིགས་ལྟན་བསྐྱེད་ཀར་པོ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ།

ཤེ་དགེ ༡༩༧༥ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ ཅ

————— འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཤེ་དགེ ༡༩༡༥ བཀའ། རྒྱུད། བྱི བེ་ཅིང་། ༡༩༠༩

————— དཔལ་དོན་དམ་པའི་བཟུན་པ། ཤེ་དགེ ༡༩༩༥ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ན བེ་ཅིང་། ༡༩༠༥ ཀ

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད། དཔུ་མ་སྟངས་པའི་འགྲེལ་བརྟོག་གེ་འབར་བ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༥ བཟུམ། དཔུ་མ། ང

བེ་ཅིང་། ༡༩༡༥ ཅ

སློབ་དཔོན་གྲུ་འོད། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྟ།

ཤེ་དགེ ༩༡༡༥ བཟུམ། འདུལ་བ། ལ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༥ ཅ

སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཀར་མ་མཐོའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཟུམ་བ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༥ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ།

ཙ བེ་ཅིང་། ༩༡༡༥ ཅ

སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༠ བཟུམ། བཟོད་ཆོགས། ཀ

བེ་ཅིང་། ༡༩༠༩ ཀ

————— ལྷ་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བར་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༩ བཟུམ། བཟོད་ཆོགས། ཀ

བེ་ཅིང་། ༡༩༠༩ ཀ

འཕགས་པ་སྐུ་ལྷའི་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། (མེ་རྟོག་ཐོང་རྒྱུད།) ཤེ་དགེ ༩༡༡༩ བཟུམ། འདུལ་བ། ལ

བེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ ཅ

སློབ་དཔོན་ས་འཛོལ་ཕྱིན། ཆོས་སྐྱབས་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི་གཏམ། ཤེ་དགེ ༩༡༡༩ བཟུམ། སྤྱིང་ཡིག ཇ

བེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ ཇ

སར་ར། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱིལ་ལམ་གྱི་ཆོག་འཛིན་པ་ལགས་པ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༥ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ།

ར བེ་ཅིང་། ༡༩༡༥ བ

ཨ་རུ་ཁྱ་ཉི། བད་སྟོད་པ་དབྱངས་ཅན་གྱི་མདོ། ཤེ་དགེ ༩༡༧༥ བཟུམ། སྐུ་མདོ། བ བེ་ཅིང་། ༡༩༡༡

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད། དཔུ་མ་སྟངས་པའི་འགྲེལ་བརྟོག་གེ་འབར་བ། ཤེ་དགེ ༡༩༡༥ བཟུམ། དཔུ་མ། ང བེ་ཅིང་། ༡༩༡༥ ཅ

སློབ་དཔོན་ཨ་རུ་ཁྱ་ཉི། དབྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ཐོང་བ། ཤེ་དགེ ༡༩༩༠ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ལ བེ་ཅིང་། ༡༩༠༩ ཅ

སློབ་དཔོན་ཨ་རུ་ཁྱ་ཉི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིང་ཐིགས་པ་

སྒྲིན་མ་གསལ་པ། ལྗེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བཅིང་། ༡༡༡ ཅ

སྒྲིབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ། ལུང་སྒྲིན་པའི་རྩ་བ་སྐམ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ། ལྗེ་དགེ ༤༧༤ བསྟན། ལྷ་ཚོགས། ཅ བཅིང་། ༡༧༡༥ ང
ཨིན་ལྷ་རྟ། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུབ་ཐབས། ལྗེ་དགེ ༡༡༡༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བཅིང་། ༡༠༥༩ མ

བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་ཀ་དག་རང་བྱུང་རང་གར་གྱི་ཚོས་སྒྲིང་། བོད་། རྟེ་སྤྱེ་མེད་མ་བཅོས་རང་བྱུང་རང་གར་བ་རིན་
པོ་ཆེ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད། ལ བྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་བཀྲ་ཤིས་སྒྲུང་པས་ལ་དུག་སྒྲིལ་དཔར་དུ་བཏབ།

བཀའ་གདམས་ལ་ཚོས། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བསྟན།

བཀའ་གདམས་ལ་ཚོས། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བསྟན།

ཀུན་མཁྱེན་པ་རྟེན་པོ། (༡༥༩༧-༡༥༧༥) གསུང་འབུམ། ལ ཚོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་བསྐྱུས་པའི་ཉིན་བྱེད། བཀའ་བརྒྱུད་
གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་རྫོང་གྲིང་དུ་དཔར་དུ་བསྟན།

———— གསུང་འབུམ། ༧ ལེ་ཚོན། ༡༨ རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གཏེར།

སྒྲིང་ཆེན་རབས་འབུམ་པ། (༡༩༠༥-༡༩༥༩) གསུང་འབུམ། ༧ ཐེག་པའི་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། ༡༧༩༩ ལོར་
ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁྱེན་བཅེ་སྤྱུང་བ་ནས་ལྗེ་ལིར་དཔར་དུ་བསྟན།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (༡༩༥༧-༡༩༩༩) གསུང་འབུམ། ༧ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་
པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ། ཞལ་དཔར་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱི་སྐག་པོ་སྐམས་
བྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་ལྗེ་ལིར་དཔར་དུ་བསྟན།

———— གསུང་འབུམ། ༩ རྒྱུད་ལྗེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

———— གསུང་འབུམ། ༩ རྟོ་མ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐུས་ཏིག་ཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་རྒྱུའི་པ་ཐུབ་བསྟན་
རིན་པོ་ཆེའི་བྱོད་པ།

རྒྱལ་པ་ལ་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༥༡༧-༡༥༩༩) གསུང་འབུམ། ༥ བསྟན་པའི་རྩ་བ་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་
པའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཐའ་དབྱོད་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་སྦྲིང་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ལོར་ལྷ་ས་
དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་སྒྲུང་ཏིག་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྟན།

———— གསུང་འབུམ། ༧ ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་གཞུང་ལྷ་རྒྱུན་ལས་སྒྲེགས་པམ་དང་པོ།
(གསན་ཡིག)

གསུང་འབུམ། ང་ གསུང་ཡིག

གསུང་འབུམ། ང་ གསུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐེག་གི་ལས་བྱུང་དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་།

གསུང་འབུམ། ཅ རྣམ་ཐར་དུ་ཀྱེ་ལའི་གོས་བཟང་། ཀ

མཆོམས་འཇམ་པའི་དབྱངས། (དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོ་) ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན། ངོ་མཚར་ལྷན་གྲུབ་ཐེལ་གཞོན་རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞགས་པའི་དཔར་མ་ལ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སློབ་གསལ་གྲིང་དཔེ་མངོན་ནས་ལྷོ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྗེ་བཙུན་དུ་རྩ་བ། (༡༩༥༥-༡༩༥༩) གསུང་འབུམ། མ བཀའ་བབས་བཅུན་ལྷན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྒྱུད་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཁུངས་ལྷ་སྤྱིའི་གདམ་ཞེས་བྱ་བ།

གསུང་འབུམ། མ དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་དར་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། (༡༩༥༧-༡༩༥༩) གསུང་འབུམ། ཀ རྣམས་རིམ་ཆེན་མོ། ཞོལ་དཔར་རྟིང་ལ་དཔར་བཞགས་གྱི་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སློབ་པོ་སྤྲེལ་ལྷོ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

གསུང་འབུམ། ཀ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་ལམ།

གསུང་འབུམ། ཀ གསུང་ཕྱགས་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་གྱི་སྟེ་མ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གདམ་གྱི་སྟོར་བ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། རྟོགས་བཞིན་མདུན་ལེགས་མ།

གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བ། སོ་སོར་ཐར་བའི་རྣམ་པ་གདན་ལ་དབབ་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བཞུས་པ།

སྤྱག་ཆང་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། (༡༩༠༥-འདས་ལོ་མི་གསལ་) རིག་གནས་ཀྱན་ཤེས་ཅུ་འགྲེལ། གངས་ལྗོངས་རིག་བརྩམས་ལེན་པ་བཅུན་ཆེན་མོ། རྒྱུགས་བམ་དང་པོ། བྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

དར་མོ་སྤྲོད་རམས་པ་སློབ་ཐང་ཆོས་གྲགས། (༡༩༥༤-འདས་ལོ་མི་གསལ་) གསུ་ཐོག་གསུང་རྟིང་གི་རྣམ་ཐར། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲེལ་གྱི་མཁའ་དབྱེད་ལྷོ་ལྷོ་གཞུགས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་མ་ལོ་རྩ་སོན་པ་རིགས་བརྒྱའི་ཁྲུབ་བདག་གསུ་ཐོག་གསུང་མ་ལོན་ཏན་མགོན་པའི་རྣམ་ཐར། མཆོ་སྟན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

དོན་གྱི་བཞེན་རས་སྟོན་བྱེད།

ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། (༡༩༠༠-༡༩༠༤) གསུང་འཕུམ། བ རྒྱུད་ལྗེ་སྤྱི་རྒྱུ་བར་གཞག་པ་རྒྱུད་ལྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ལོར་ལོ་གེ་ཅན་རྒྱུ་ལྗེ་ལི་ར་དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།

—— གསུང་འཕུམ། ར ལྟ་བུ་བར་ལེལ།

—— གསུང་འཕུམ། ལ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཟུན་པའི་གསལ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་གསུང་པའི་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད།

—— གསུང་འཕུམ། ཤ འདུལ་བ་མདོའི་རྒྱུ་བར་འབྱེད་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་པོ་རབ་རྩ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
ཐོག་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྒྱུ་ལྟུལ། (༡༩༠༥-༡༩༡༡) གསུང་འཕུམ་པོད་ལྷེད་ ༡༡༩ ལཱ་ དེ་ཉིད་འདུལ་བ་རྒྱུ་བར་གྲེགས་པམ་བརྒྱ
དང་བསྟ། འབྲིང་པོ་གྲེགས་པམ་ཉི་ཤ། བཟུམ་པ་གྲེགས་པམ་གཉིས། བེན་རྩ་བཟུམ་པའི་སྤྱི་པོ་གྲེགས་པམ་
རྒྱུང་རྩ་གཅིག་བཅས་ལོད་པར་གསུངས། ལྗེ་ལི་པོད་ཀྱི་ཁང་བ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩ ལོར་ལྗེ་ལི་ར་དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།
རྒྱུ་མཁར་སྤྱོ་གོས་རྒྱུ་ལོ། (༡༩༠༩-འདས་ལོ་མི་གསལ་) མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་བཀྲ་ཤིས་སྤང་བས་
ལྗེ་ལི་ར་དཔར་བྱ་བ་དབྱ།

—— གང་དག་བྱུང་རྒྱུ་མེས་ཁང་པའི་རྒྱུད་བ་རྒྱུད་པར་འདོད་པའི་སྤྱན་བ་རྒྱུ་མེ་ཤེས་སྤྱི་རྒྱུ་པའི་བྱི་ནང་
གཞན་གསལ་གྱིས་རྒྱུ་མེ་གཞག་ཤེས་བྱ་སྤྱི་པོ་ཁྱོག་དཔུབ་པ་གཞན་པ་མེད་པའི་མཚོད་སྤྱི་ན་གྱི་སྤྱོ་འཁར་ཡང་ས་པོར་
ཞེས་བྱ་བ། (སྤྱན་བ་རྒྱུ་མེ་ཤེས་སྤྱི་རྒྱུ་པའི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་པོ་ཁྱོག་དཔུབ་པ།)

གཞུ་ཐོག་ལོན་དན་མགོན་པོས་ཚོམ་སྤྱིག་མཛད་པ། (གཞུ་ཐོག་གསལ་རམ་) (༡༩༡༠-༡༩༠༩) རྒྱུད་ཅི་སྤྱི་པོ་ལན་ལག་བརྒྱུད་
བ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས། ཅ རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། མན་ངག་རྒྱུད། རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལྗེ་དགེ་ཤིང་དཔར་ལ་
གཞིར་བཟུང་ལྗེ་པོད་རྒྱུ་མེ་དམངས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།

—— འབྲེལ་པ་འཕུམ་རྒྱུང་གསལ་སྤྱོད་རྩེ་ལྷེད་པ། ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད། རྩོད་ཆ། གན་སྤྱི་མི་རིགས་དཔེ་
སྤྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།

རྩ་ལེ་ཤེས་མེད། རྩ་ལོ་རྩེ་པའི་རྒྱུ་མེར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ལོར་མཚོ་ཐོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཞུགས་སུ་
དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།

ས་པར་ཀུན་དགའ་རྒྱུ་མཚན། (༡༩༢༩-༡༩༣༡) གསུང་འཕུམ། ཐ ལྗེ་བསྐྱར་སྤྱོ་ཚོགས་མེ་རྟོག་གི་རྒྱུ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟུན་
བཅོས། ས་སྤྱི་བཀའ་འཕུམ་པོད་ལྷེད་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་ཉི་རྩེད་དཔར་བྱ་བ་སྒྲུབ།

—— གསུང་འཕུམ། ད ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བའི་བཟུན་བཅོས། ས་སྤྱི་བཀའ་འཕུམ་

བོད་ལྗེ་པ།

གསུང་འབུམ། བ ལྗེ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་བོད་ལྗེ་པ།
 ས་བཟང་མ་ཉི་པར་ཆེན། (༡༩༧༧-༡༩༧༩) སྐྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྟ་བུའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་སྦྱར་རབ་གསལ་སྟངས།
 ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་བོད་བརྒྱད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཉི་ཤུ་དུ་དཔར་དུ་བསྟན།

ལུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཟེ་ཁྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། ཀན་སུ་ཕུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
དཔར་དུ་བསྐྱུན།

དུང་དཀར་སློབ་ཐང་འཕྲིན་ལས། (༡༩༩༥—༡༩༩༥) དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་རིགས་དཔེ་
སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

————— བོད་གྱི་ཆོས་ཐོན་ཆུང་འབྲེལ་སྒྲོར་བཤད་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་པེ་ཅིན་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
ཕྱི་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཉི་ཉོང་རྟོ་རྟོ་ཀྱུ་མཐོ་སྒྲོབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
གཞུང་ལོ་མོར་ཨང་རྟགས་དང་བཅས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱི་ཕྱིད་མངས་རྒྱལ་རྒྱུ་མཛོད་རྣམ་ཐར། བུ་མས་པ་ཕྲིན་ལས་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲིག་མཛོད་པའི་བོད་གྱི་གསེབ་རིག་པའི་མཁས་དབང་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། རྩ་ས་བོད་གཞུང་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་བཤུས་གྱིས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་
བསྐྱུན།

སློབ་ཐང་འཕྲིན་ལས། (༡༩༩༥—འདས་ལོ་མི་གསལ་)རིག་པ་འཛིན་པ་སློབ་ཐང་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྟོགས་བཤུན་དཔེ་བསྐྱུལ་
བཟང་དགའ་ལྟོན། (སློབ་ཁང་བཞེད་པ་རྩི་རྩེ་དེ་རང་རྣམ།) གསུང་འབུམ། ༡ ཉེ་མི་ལོ་དེ་ཆང་སྐབས་ཕྱི་དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའོལ་དགའ་དཔར་གིང་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་གྱི་བསྟོན་རྣམས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཕྱི་ལོར་དཔར་
དུ་བསྐྱུན།

ལུ་མེར་བསྟན་པའི་སློན་མི་རྩི་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གཅོས་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་ཟེ་མ་བྱུང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ་དྲི་མེད་རྒྱ་གཞི་གཅོད་མའི་མེ་ལོང། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་རྫོང་སུ་མི་མང་
དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཕྱགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཟུང་བསྟན་སྒྲིན་པ།
 དཔེ་འདིའི་ཁུ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ། ཟུང་བསྟན་སྒྲིན་པ། གློ་བཟང་ཚོས་དར།
 མ་དཔེ་ཀམ་སུཌར་འཇུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
 དབར་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ལ་ཁེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ།
 དཔེ་སྒྲན་འགན་འཁུར་བ། གློ་བཟང་ཚོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་ཁྱེད་། ༩༥

གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་བཞུར་མེ་ལོང་།

བཛོད་བྱ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱགས་བསྒྲིགས་དང་དབར་བསྟན་ཁུས།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཉི་ལེར་དབར་ཐེངས་དང་པོ་བསྟན།

0094-81-80105-20-3

9788180710520